

Življenje povezujemo z nevidnimi nitmi varnosti

LETNO POROČILO
skupine Sava Re in Save Re, d.d.
2018

 SAVARe
SKUPINA

Izjava uprave

Po našem najboljšem vedenju in skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja dajejo konsolidirani in ločeni računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega položaja in poslovnega izida skupine Sava Re in Save Re, d.d. Poslovno poročilo je pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja skupine in družbe ter njunega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki so jim družbe, vključene v konsolidacijo, kot celota izpostavljene.

Ljubljana,
28. marec 2019

Marko Jazbec, predsednik uprave

Srečko Čebren, član uprave

Jošt Dolničar, član uprave

Polona Pirš Zupančič, članica uprave

Povzetek pomembnejših postavk poslovanja

(v EUR, razen odstotki)	Skupina Sava Re		Sava Re	
	2018	2017	2018	2017
Vsi odseki skupaj				
Poslovni prihodki	540.457.734	492.353.713	143.406.470	137.407.141
Sprememba glede na isto obdobje prejšnjega leta	9,8%	2,0%	4,4%	-3,7%
Kosmate premije	546.299.539	517.233.431	151.636.216	153.219.752
Sprememba glede na isto obdobje prejšnjega leta	5,6%	5,5%	-1,0%	3,9%
Čista donosnost prihodkov (čisti poslovni izid / vsi prihodki, razen iz naložbenja in prihodkov od provizij), brez vpliva tečajnih razlik	8,0%	6,5%	30,7%	25,6%
Čisti stroškovni količnik z vsemi prihodki, razen iz naložbenja, brez vpliva tečajnih razlik	32,5%	31,4%	33,2%	31,3%
Donos naložbenega portfelja	17.768.423	15.729.446	32.431.885	25.331.749
Donosnost naložbenega portfelja	1,6%	1,5%	6,9%	5,6%
Donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik	17.922.647	21.660.810	32.528.406	30.815.290
Donosnost naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik	1,7%	2,0%	6,9%	6,8%
Poslovni izid pred obdavčitvijo	55.260.572	39.880.983	45.021.864	34.763.864
Sprememba glede na isto obdobje prejšnjega leta	38,6%	-1,9%	29,5%	-0,6%
Poslovni izid po obdavčitvi	43.011.849	31.094.908	41.867.497	32.974.192
Sprememba glede na isto obdobje prejšnjega leta	38,3%	-5,5%	27,0%	0,3%
Vseobsegajoči donos	36.448.443	32.790.903	40.787.362	33.008.694
Sprememba glede na isto obdobje prejšnjega leta	11,2%	12,9%	23,6%	-2,0%
Anualizirana donosnost lastniškega kapitala	13,1%	10,1%	13,7%	11,7%
Čisti poslovni izid na delnico	2,76	2,00	2,70	2,13
Pozavarovanje + premoženje				
Kosmate premije	457.228.348	427.151.909	151.636.216	153.219.752
Sprememba glede na isto obdobje prejšnjega leta	7,0%	5,8%	-1,0%	3,9%
Čisti merodajni škodni količnik	57,0%	58,9%	57,5%	60,2%
Čisti merodajni škodni količnik brez vpliva tečajnih razlik	57,0%	60,5%	57,7%	65,0%

(v EUR, razen odstotki)	Skupina Sava Re		Sava Re	
	2018	2017	2018	2017
Obratovalni stroški s prihodki od pozav.provizij	142.437.187	129.817.433	45.032.958	41.178.447
Čisti stroškovni količnik	34,2%	34,1%	33,7%	31,5%
Kosmati stroškovni količnik	32,2%	31,5%	31,4%	28,7%
Čisti kombinirani količnik	92,9%	94,4%	90,9%	93,1%
Čisti kombinirani količnik brez vpliva tečajnih razlik	92,9%	95,6%	90,8%	96,4%
Pozavarovanje + premoženje + življenje				
Kosmate premije	544.080.496	515.114.700	151.636.216	153.219.752
Sprememba glede na isto obdobje prejšnjega leta	5,6%	5,3%	-1,0%	3,9%
Obratovalni stroški s prihodki od pozav.provizij	166.528.127	152.707.999	45.032.958	41.178.447
Čisti stroškovni količnik	33,1%	32,6%	33,7%	31,5%
Kosmati stroškovni količnik	31,6%	30,7%	31,4%	28,7%
Vsi odseki skupaj	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Stanje sredstev	1.705.947.263	1.708.348.067	606.331.055	580.886.180
Sprememba glede na 31. 12. predhodnega leta	-0,1%	2,2%	4,4%	2,2%
Stanje kapitala	340.175.455	316.116.895	319.355.361	290.966.155
Sprememba glede na 31. 12. predhodnega leta	7,6%	6,4%	9,8%	7,6%
Stanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij	1.103.231.374	1.127.139.014	212.735.857	212.565.592
Sprememba glede na 31. 12. predhodnega leta	-2,1%	1,6%	0,1%	2,2%
Knjigovodska vrednost delnice	21,95	20,40	-	-
Število zaposlenih (ekvivalent polnega delovnega časa)	2.416,7	2.388,8	110,1	96,5
Solventnostni količnik po predpisih Solventnost II	-	220%	-	283%

Opombe:
Obrazložitev izračuna količnikov in donosa naložbenega portfelja je razvidna iz slovarja, ki je v prilogi C letnega poročila.
Donos naložbenega portfelja ne vključuje donosa naložb v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, saj ta ne vpliva na izkaz poslovnega izida. Skladno s to postavko se giblje matematična rezervacija zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.
Podatki za donos in donosnost naložbenega portfelja 2017 se razlikujejo od tistih v letnem poročilu 2017, ker v letnem poročilu 2017 niso bili vključeni podatki o naložbenih nepremičninah, ki se nanašajo na amortizacijo opreme.

KAZALO

IZJAVA UPRAVE

Povzetek pomembnejših postavk poslovanja

Kazalo

POSLOVNO POROČILO SKUPINE SAVA RE

1	PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE
2	PREDSTAVITEV SAVE RE IN SKUPINE SAVA RE
2.1	Osebna izkaznica Save Re
2.2	Pomembnejši dogodki v letu 2018
2.3	Pomembnejši dogodki po datumu poročanja
2.4	Bonitetna ocena Save Re
2.5	Predstavitev skupine Sava Re
2.6	Sestava skupine Sava Re
2.7	Podatki o družbah v skupini na dan 31. 12. 2018
2.8	Spremembe v organizaciji
3	DELNIČARJI IN TRGOVANJE Z DELNICO
3.1	Dogajanje na kapitalskih trgih in vpliv na gibanje delnice Save Re
3.2	Splošni podatki o delnici
3.3	Odgovornost do vlagateljev
4	POROČILO NADZORNEGA SVETA
5	IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE NA PODLAGI 70. ČLENA ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH (ZGD-1)
5.1	Politika upravljanja
5.2	Izjava o spoštovanju kodeksa upravljanja javnih delniških družb
5.3	Organi upravljanja Save Re
5.4	Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja
5.5	Zunanja revizija
5.6	Navedba podatkov v skladu s 6. odstavkom 70. člena ZGD-119
6	POSŁANSTVO, VIZIJA, STRATEŠKE USMERITVE IN CILJI
6.1	Poslanstvo in vizija
6.2	Doseženi cilji v letu 2018
6.3	Strateške usmeritve skupine Sava Re
6.4	Načrti skupine Sava Re za poslovno leto 2019
7	POSLOVNO OKOLJE

8 POSLOVANJE SKUPINE SAVA RE IN FINANČNI REZULTAT

8.1	Pozavarovanje
8.2	Premoženje
8.3	Življenje
8.4	Pokojnine
8.5	Ostalo
9	FINANČNI POLOŽAJ SKUPINE SAVA RE
9.1	Sredstva
9.2	Obveznosti
9.3	Viri financiranja in njihova ročnost
9.4	Denarni tok
10	KADROVSKO UPRAVLJANJE
10.1	Strateške smernice kadrovskega upravljanja
10.2	Ključne dejavnosti kadrovskega upravljanja v letu 2018
10.3	Zaposlovanje in sestava zaposlenih
10.4	Usposabljanje in razvoj zaposlenih
10.5	Vodenje in motiviranje zaposlenih
11	UPRAVLJANJE TVEGANJ
11.1	Sistem upravljanja tveganj
11.2	Upravljanje kapitala
11.3	Pomembna tveganja skupine Sava Re
12	DELOVANJE NOTRANJE REVIZIJE
13	TRAJNOSTNI RAZVOJ V SKUPINI SAVA RE
13.1	Trajnost kot del strategije
13.2	Sodelovanje z deležniki
13.3	Ekonomsko področje
13.4	Družbeni vidik
13.5	Okoljski vidik
14	POSLOVNI PROCESI IN INFORMACIJSKA PODPORA POSLOVANJU

RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE SAVA RE

15	REVIZORJEVO POROČILO
16	KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI
16.1	Konsolidiran izkaz finančnega položaja
16.2	Konsolidiran izkaz poslovnega izida
16.3	Konsolidiran izkaz vseobsegajočega donosa
16.4	Konsolidiran izkaz denarnih tokov
16.5	Konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2018
16.6	Konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2017

17 SPLOŠNI PODATKI, RAČUNOVODSKE USMERITVE IN RAZKRITJA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

17.1	Osnovni podatki
17.2	Poslovne združitve in pregled družb v skupini
17.3	Načela konsolidacije
17.4	Pomembnejše računovodske usmeritve
17.5	Sprejeti standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati, ter novi standardi in pojasnila
17.6	Upravljanje tveganj
17.7	Razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom – izkaz finančnega položaja
17.8	Razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom – izkaz poslovnega izida
17.9	Razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom – izkaz denarnega toka
17.10	Pogojne terjatve in obveznosti
17.11	Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami
18	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU POROČANJA

POSLOVNO POROČILO SAVE RE

19	MEDNARODNI TRG PREMOŽENJSKIH POZAVAROVANJ
20	POSLOVANJE SAVE RE IN FINANČNI REZULTAT
20.1	Poslovanje Save Re
20.2	Finančni položaj Save Re
20.3	Kadrovske upravljanje
20.4	Upravljanje tveganj Save Re
20.5	Notranja revizija
20.6	Poslovni procesi in informacijska podpora poslovanja
20.7	Kazalniki poslovanja Save Re

RAČUNOVODSKO POROČILO SAVE RE

21	REVIZORJEVO POROČILO
22	RAČUNOVODSKI IZKAZI
22.1	Izkaz finančnega položaja
22.2	Izkaz poslovnega izida
22.3	Izkaz vseobsegajočega donosa
22.4	Izkaz denarnih tokov
22.5	Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2018
22.6	Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2017
23	SPLOŠNI PODATKI, RAČUNOVODSKE USMERITVE IN RAZKRITJA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM
23.1	Osnovni podatki
23.2	Pomembnejše računovodske usmeritve
23.3	Spremembe računovodskih usmeritev in načina prikaza
23.4	Sprejeti standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati, ter novi standardi in pojasnila
23.5	Upravljanje tveganj
23.6	Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz finančnega položaja
23.7	Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz poslovnega izida
23.8	Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz denarnega toka
23.9	Pogojne terjatve in obveznosti
23.10	Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami
24	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU POROČANJA

PRILOGE

Priloga A	Računovodski izkazi skupine Sava Re, pripravljeni skladno z zahtevami Agencije za zavarovalni nadzor
Priloga B	Računovodski izkazi Save Re, pripravljeni skladno z zahtevami Agencije za zavarovalni nadzor
Priloga C	Slovar izbranih strokovnih izrazov in načinov izračuna
Priloga Č	GRI kazalo

Uspešnost

Prvi koraki so pomemben mejnik v življenju. Naši so že utečeni, a si vztrajno postavljamo višje cilje in smo ponosni, ko jih dosegamo.

1 Pismo predsednika uprave¹

Za nami je izjemno uspešno leto

V veliko zadovoljstvo mi je zapisati, da je skupina Sava Re v letu 2018 ustvarila rekorden dobiček v višini 43 milijonov evrov, kar je 38,3 odstotka več od ustvarjenega lani in skoraj 10 odstotkov več od načrtovanega. Donosnost lastniškega kapitala je v letu 2018 dosegla kar 13,1 odstotka. To kaže na izjemno uspešnost poslovanja celotne skupine, saj se je dobičkonosnost izboljšala v prav vseh segmentih.

¹ GRI 102-14

Poslovni prihodki skupine so se v letu 2018 povečali za 9,8 odstotka, na kar je poleg rasti kosmate premije obstoječih družb vplivalo tudi poslovanje novih družb v skupini, ki so se vključile vanjo v letu 2018. V prvem četrtletju leta so bili uspešno zaključeni kar trije prevzemi družb, in sicer pokojninske družbe NLB Nov penziski fond iz Severne Makedonije, ki je bila preimenovana v Sava penzisko društvo, zavarovalnice Energoprojekt Garant iz Srbije, ki je bila konec leta pripojena k srbski premoženjski zavarovalnici Sava neživotno osiguranje (SRB), in asistenčne družbe TBS Team 24 iz Slovenije. Uspešna umestitev teh družb je že prispevala tudi k boljši dobičkonosnosti. Širitev skupine v okviru zavarovalništva in na dopolnilne dejavnosti se je pokazala kot ustrezna, saj s tem večamo ponudbo in izboljšujemo kakovost naših storitev, tako pa spremenjamo skupino v celovitega ponudnika storitev in produktov našim strankam v vseh življenjskih obdobjih.

Rast kosmate premije in izboljšanje dobičkonosnosti poslovanja

V skupini Sava Re smo v letu 2018 dosegli 5,6-odstotno rast kosmate premije. Na to je v največ vplivala 10,9-odstotna rast kosmate premije premoženjskega dela Zavarovalnice Sava v Sloveniji, kar je med drugim posledica uspešne združitve Zavarovalnice Maribor in Zavarovalnice Tilia v enovito zavarovalnico pod enotno in vseslovensko prepoznavno blagovno znamko. Na večjo dobičkonosnost poslovanja Zavarovalnice Sava v Sloveniji so vplivale tudi uresničene sinergije združenih zavarovalnic.

Kosmate premije življenjskih zavarovanj v Sloveniji so se v primerjavi z letom 2017 zmanjšale za 2,9 odstotka. Razlog tega upada v Zavarovalnici Sava je predvsem v velikem obsegu doživetij, pri čemer je bil del teh uspešno nadomeščen s sklenitvijo novih zavarovanj.

V letu 2018 smo še posebno zadovoljni, da smo izboljšali dobičkonosnost poslovanja pri družbah v tujini in dosegli visoko rast zbranih premij. Pri premoženjskih zavarovanjih v družbah v tujini je bila dosežena 12,5-odstotna rast kosmate premije, pri življenjskih zavarovanjih v družbah v tujini pa 17,8-odstotna. Opažamo, da trgi zunaj Slovenije, na katerih poslujemo, v zadnjih letih rastejo hitreje kakor razviti trgi, kar skupini Sava Re omogoča ugodno prihodkovno rast.

Kosmate premije pozavarovalnega odseka so bile v letu 2018 nižje za 7,2 odstotka, in sicer zaradi načrtnega omejevanja rasti in odklonitev manj dobičkonosnih poslov. Strategija razpršenega pozavarovalnega portfelja s tekočim omejevanjem rasti nedobičkonosnih pozavarovalnih pogodb se je tudi v letu 2018 potrdila za ustrezno, saj je tudi ta segment izkazal lepo rast dobička.

Leto 2018 je bilo za zavarovalne in za pozavarovalne posle razmeroma ugodno z vidika večjih škod, kar je pomembno vplivalo na izboljšanje merodajnega škodnega in kombiniranega količnika ter posledično na poslovno uspešnost skupine.

Krepimo zadovoljstvo naših strank in lojalnost blagovni znamki

Leto 2018 je bilo v Sloveniji in na tujih zavarovalnih trgih namenjeno krepitvi blagovnih znamk pod okriljem Save Re. Skladno s strateško usmeritvijo postavitev stranke v središče smo s projekti posodobitve in digitalizacije poslovanja v Zavarovalnici Sava v Sloveniji izboljšali proces prijave škode, pospešili in izboljšali proces odprave škode ter izboljšali in okrepili komunikacijo s strankami po sodobnih medijih, s čimer se želimo s storitvijo in produkti približati tudi mlajšim generacijam.

V letu 2018 je Sava Re skladno s sprejeto strategijo prevzela družbo TBS Team 24, s čimer je vstopila na trg asistenčnih storitev, ki družbam skupine omogoča izkoriščanje sinergij pri organizaciji asistenc v povezavi z avtomobilskimi, zdravstvenimi in domskimi zavarovanji. Zavarovalnica Sava je zavarovancem tako lahko ponudila lastna asistenčna zavarovanja, kar je olajšalo pot do iskanja potrditev izvedbe storitev in dvignilo zadovoljstvo med zavarovanci, saj so se odzivni roki skrajšali, storitev pa smo na vseh področjih izboljšali. Za leto 2019 je načrtovana širitev lastnih asistenčnih storitev tudi na tuje trge, kjer je skupina prisotna z zavarovalniško dejavnostjo.

Pokojninska zavarovanja v Severni Makedoniji prav tako pomembno dopolnjujejo ponudbo za naše stranke na tem trgu. Zaradi števila zavarovancev, ki so vključeni v drugi in tretji steber severnomakedonskega pokojninskega sistema, se pomembno povečuje tudi ugled blagovne znamke.

43

milijonov evrov

Rekordni čisti dobiček

Izboljšanje bonitetnih ocen potrjuje visoko kapitalsko moč skupine

Zelo smo ponosni tudi na izboljšanje obeh bonitetnih ocen v letu 2018. Agenciji Standard & Poor's in A. M. Best sta po rednem letnem pregledu Savi Re v letu 2018 izboljšali bonitetno oceno finančne moči na »A«, kar je odsev visoke kapitalske moči v daljšem obdobju, izboljšanja tržnega položaja in dobičkovnosti skupine, in sicer zaradi organske rasti in rasti s prevzemi. Bonitetna agencija Standard & Poor's je ugodno ocenila tudi zaključene prevzeme družb na trgih, na katerih je skupina že bila prisotna, s čimer se je izboljšal tržni položaj.

Prvi odzivi s trga na izboljšanje bonitetne ocene so potrdili naše predvidevanje, da bomo z boljšo bonitetno oceno lažje izpolnjevali strategijo selektivne oziroma dobičkonosne rasti na mednarodnih pozavarovalnih trgih.

Stremimo k neprestanemu napredku in inovacijam

Poslovanje v letu 2018 je bilo izjemno uspešno, za leto 2019 pa smo si zastavili še smelejše cilje – rast prihodkov in dobička iz poslovanja ob hkratnem zagotavljanju visoke stopnje finančne moči skupine.

Dejavnosti skupine, ki podpirajo strategijo postavitve stranke v središče, so intenzivne, zavedamo pa se, da je doseganje visokih pričakovanj naših strank stalna naloga. Tudi v prihodnje bo ta vidik poslovanja ključen za naš uspeh.

Naše razvojno prizadevanje bo usmerjeno tudi v nadaljevanje širitve skupine. Konec leta 2018 smo tako podpisali pogodbo o nakupu večinskega deleža v družbi za upravljanje KBM Infond, s čimer bomo zaokrožili ponudbo finančnih storitev skupine znotraj naše strategije na slovenskem trgu.

Trajnostni vidik poslovanja je prav tako čedalje opaznejši v vseh segmentih našega delovanja. Naložbene priložnosti bomo še naprej iskali tudi v okoljskih in trajnostno naravnanih projektih, saj se zavedamo okoljskih sprememb in njihovih vplivov na naše poslovanje. S tem želimo še bolj trajnostno vplivati na družbo in okolja, v katerih delujemo.

Ob tej priložnosti bi se želel zahvaliti vsem našim deležnikom za podporo in zaupanje. Tudi v prihodnje se bomo trudili, da bomo to zaupanje znali upravičiti z izboljševanjem kakovosti in uspešnosti na vseh ravneh našega poslovanja.

Marko Jazbec
predsednik uprave Save Re, d.d.

2 Predstavitev Save Re in skupine Sava Re

2.1 Osebna izkaznica Save Re²

Firma	Sava Re, d.d.
Poslovni naslov	Dunajska 56, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon/tajništvo	(01) 47 50 200
Telefaks	(01) 47 50 264
E-naslov	info@sava-re.si
Spletna stran	www.sava-re.si
Matična številka	5063825
Davčna številka	17986141
LEI-koda	549300P6F1BDSFSW5T72
Osnovni kapital	71.856.376 EUR
Delnice	17.219.662 kosovnih delnic
Organi upravljanja in nadzora	UPRAVA: Marko Jazbec (predsednik) Jošt Dolničar, Srečko Čebren, Polona Pirš Zupancič NADZORNI SVET: Mateja Lovšin Herič (predsednica) Keith William Morris (namestnik predsednice) Andrej Kren Davor Ivan Gjivoje Mateja Živec (predstavnica delavcev) Andrej Gorazd Kunstek (predstavnik delavcev)
Datum registracije	10. 12. 1990 Okrožno sodišče Ljubljana
Poblašчени revizor	Ernst & Young d.o.o., Dunajska 111, 1000 Ljubljana, Slovenija
Največji delničar in njegov delež	Slovenski državni holding, d.d., 17,7 % (štev. kosovnih delnic: 3.043.883)
Bonitetne ocene: Standard & Poor's AM Best	A (stabilna srednjeročna napoved); julij 2018 A (stabilna srednjeročna napoved); november 2018
Kontakt za letno poročilo in trajnostno poročilo	ir@sava-re.si
Družba nima podružnic	

² GRI 102-1, 102-3, 102-5, 102-53

2.2 Pomembnejši dogodki v letu 2018

januar	Januarja 2018 je Polona Pirš Zupančič nastopila petletni mandat kot članica uprave. Tudi po njenem nastopu uprava Sava Re nadaljuje delo v štiričlanski sestavi. Mateji Treven je funkcija članice uprave prenehala 13. 1. 2018.
januar	Sava Re je 31. 1. 2018 izpolnila vse odložne pogoje in tako postala 75-odstotna lastnica družbe TBS Team 24.
februar	V skladu s sedmim odstavkom 171. člena Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1; Uradni list RS, št. 93/15) je Sava Re z družbama Zavarovalnica Sava in Sava pokojninska, sklenila pogodbi o izločenem poslu, na podlagi katerih je z dnem 1. 2. 2018 izvajanje ključne funkcije notranje revizije družb Zavarovalnica Sava in Sava pokojninska za nedoločen čas prenešeno na družbo Sava Re.
marec	Sava Re je 13. 3. 2018 izpolnila vse odložne pogoje in tako postala 100-odstotna lastnica družbe NLB Nov penziski fond AD Skopje.
marec	Sava Re je marca 2018 po izpolnitvi odložnih pogojev postala lastnica 92,94-odstotnega deleža srbske družbe Energoprojekt Garant. Julija 2018 je Sava Re v okviru podane prevzemne ponudbe in kasnejšega postopka iztisnitve postala 100-odstotna lastnica družbe. Sava Re je konec leta pripojila prevzeto družbo obstoječi odvisni družbi, srbski premoženjski zavarovalnici Sava neživotno osiguranje (SRB).
april	Zavarovalnica Sava je aprila 2018 podpisala kupoprodajno pogodbo z Ergo Austria International AG in Ergo Versicherung Aktiengesellschaft za nakup 100-odstotnega deleža družb ERGO osiguranje d.d. in ERGO životno osiguranje d.d., Hrvaška.
maj	Maja 2018 je Sava Re objavila Poročilo o solventnosti in finančnem položaju Sava Re, d.d., za leto 2017. Solventnostni količnik družbe za leto 2017 je znašal 283 %. Junija 2018 je Sava Re objavila Poročilo o solventnosti in finančnem položaju skupine Sava Re za leto 2017. Solventnostni količnik skupine za leto 2017 je znašal 220 %.
maj	Maja 2018 je zasedala 34. skupščina delničarjev družbe.

Junija 2018 sta nov petletni mandat nastopila dosedanja člana uprave, Srečko Čebren in Jošt Dolničar.

Dne 8. 6. 2018 je jugovzhodni del Slovenije prizadelo neurje s točo. Največ škoda je toča povzročila v Črnomlju in njegovi okolici. Odvisna družba Zavarovalnica Sava, ki ima v tem delu Slovenije relativno visok tržni delež, je svojim zavarovancem zagotovila pokritje vseh zavarovanih škod, do katerih so zavarovanci upravičeni. Škode iz tega naslova vplivajo na rezultat 2018 v višini 5 milijonov EUR.

Julija 2018 je bonitetna agencija Standard & Poor's ob rednem letnem pregledu Savi Re in Zavarovalnici Sava izboljšala bonitetno oceno finančne in kreditne moči na »A«, pri čemer je srednjeročna napoved stabilna.

Septembra 2018 je Japonsko prizadel tajfun. Omenjeni tajfun je na neto rezultat pozavarovalnega odseka vplival v višini 5 milijonov EUR.

Novembra 2018 je bonitetna agencija A.M. Best ob rednem letnem pregledu Savi Re izboljšala bonitetno oceno finančne in kreditne moči na »A« (odlično) in kreditno bonitetno oceno izdajatelja na »a«. Obe oceni imata stabilno srednjeročno napoved.

Decembra 2018 sta prodajalec Nova KBM, d.d. in kupec Sava Re podpisala Pogodbo o prodaji in prenosu poslovnih deležev v družbi KBM Infond, družba za upravljanje, d.o.o., predmet katere je prodaja in nakup poslovnih deležev, ki skupaj predstavljata 77 % osnovnega kapitala družbe. Zaključek transakcije je pogojen z izpolnitvijo določenih odložnih pogojev, med drugim s pridobitvijo soglasja pristojnih regulatornih organov.

Sava Re je skupaj z nekaterimi razlaščenimi imetniki kvalificiranih obveznosti bank predstavljala konkretne predloge sprememb in dopolnitev glede predloga Zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank. Poudarili so, da predlog zakona še vedno ne odpravlja neustavnosti oz. ne sledi v celoti zahtevam ustavnega sodišča. Ponovno so opozorili, da je bil izbris podrejenih obveznic neutemeljen in nepravilen. Do dneva priprave letnega poročila, zakon še ni bil sprejet.

junij

junij

julij

september

november

december

2018

2.3 Pomembnejši dogodki po datumu poročanja

Zavarovalnica Sava je 27. 2. 2019 izpolnila vsa odložne pogoje in tako postala 100-odstotna lastnica družb ERGO osiguranje d.d. in ERGO životno osiguranje d.d., Hrvaška.

“A”

Izboljšanje bonitetne ocene na »A«

2.4 Bonitetna ocena Save Re

Sava Re ima dve bonitetni oceni, ki ju podeljujeta bonitetni hiši Standard & Poor's in A.M. Best.

Bonitetni oceni finančne moči Save Re

Agencija	Ocena ³	Srednjeročna napoved	Zadnji pregled
Standard & Poor's	A	pozitivna	julij 2018: izboljšana ocena
A.M. Best	A	stabilna	november 2018: izboljšana ocena

Obe bonitetni agenciji sta po rednem letnem pregledu v 2018 Savi Re izboljšali bonitetno oceno finančne moči. Na izboljšanje ocene je vplivala visoka kapitalska moč v daljšem časovnem obdobju, tako po metodologiji bonitetne agencije kot solventnosti II, k čemer je prispevala tudi stabilna dividendna politika. Na izboljšanje bonitetne ocene je vplival tudi dober tržni položaj skupine in dobičkovnost poslovanja. Bonitetni agenciji pozitivno ocenjujeta tudi zaključene prevzeme.

³ Bonitetna agencija Standard & Poor's uporablja to lestvico za ocenjevanje finančne moči: AAA (izredno močna), AA (zelo močna), A (močna), BBB (dobra), BB (mejna), B (šibka), CCC (zelo šibka), CC (izredno šibka), r (regulativni nadzor), SD (delna plačilna nesposobnost), D (plačilna nesposobnost), NR (not rated). Plus (+) ali minus (-), ki sledi bonitetni oceni od AA do CCC, kaže relativno umestitev znotraj poglavitnih bonitetnih kategorij. A.M. Best uporablja te kategorije za bonitetno oceno finančne moči: A++, A+ (odlična), A, A- (zelo dobra), B++, B+ (dobra), B, B- (zadovoljiva), C++, C+ (mejna), C, C- (šibka), D (slaba), E (pod regulativnim nadzorom), F (v likvidaciji), S (suspendirana).

2.5 Predstavitev skupine Sava Re⁴

Sava Re, ki je v skupini Sava Re obvladujoča družba, se ukvarja z dejavnostjo pozavarovanja. Zavarovalniški del skupine sestavlja še sedem zavarovalnic s sedežem v Sloveniji in državah Adria regije: kompozitna zavarovalnica Zavarovalnica Sava, premoženjske zavarovalnice Sava neživotno osiguranje (SRB), Sava osiguruvanje (MKD), Illyria in Sava osiguranje (MNE) ter življenjski zavarovalnici Sava životno osiguranje (SRB) in Illyria Life. Poleg naštetih (po)zavarovalnic sestavljajo skupino še:

- Sava pokojninska: pokojninska družba v Sloveniji, v 100-odstotni lasti Save Re;
- Illyria Hospital: družba na Kosovem, ki ima v lasti zemljišče, a trenutno ne opravlja nobene dejavnosti in je v 100-odstotni lasti Save Re;
- TBS Team 24: družba iz Slovenije, ki se ukvarja z organizacijo asistence v povezavi z avtomobilskimi, zdravstvenimi in domskimi zavarovanji in je v 75-odstotni lasti Save Re;
- Sava penzisko društvo: pokojninska družba v Severni Makedoniji, ki upravlja pokojninske sklade 2. in 3. stebra in je v 100-odstotni lasti Save Re;
- ZTSR: pridružena družba Save Re, ki se ukvarja z raziskavo trga;
- G2I: pridružena družba Save Re, ki se bo ukvarjala s prodajo avtomobilskih zavarovanj prek spleta;
- Sava Terra: odvisna družba skupine, ki se ukvarja z oddajanjem in obratovanjem lastnih in najetih nepremičnin.

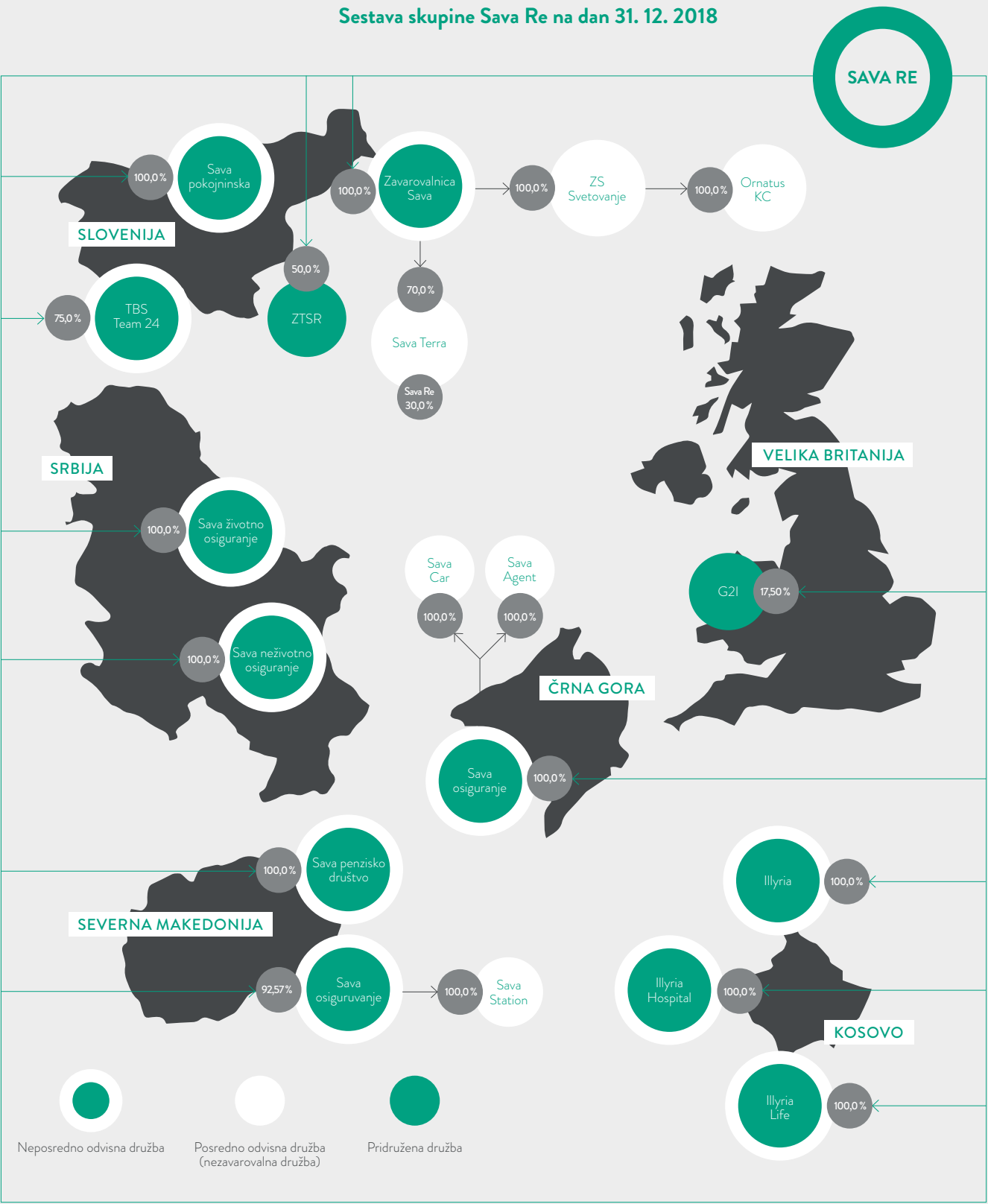
3 prevzemi

Uspešen zaključek kar treh prevzemov

⁴ GRI 102-2, 102-45

2.6 Sestava skupine Sava Re⁵

Sestava skupine Sava Re na dan 31. 12. 2018

Imena družb v skupini Sava Re

	Uradno daljše ime	Kratko ime v tem dokumentu
	skupina Sava Re	skupina Sava Re
1	Pozavarovalnica Sava, d.d.	Sava Re
2	ZAVAROVALNICA SAVA, zavarovalna družba, d.d.	Zavarovalnica Sava
	SAVA OSIGURANJE d.d. - Podružnica Hrvatska	Zavarovalnica Sava, hrvški del (v preglednicah)
3	Sava pokojninska družba, d.d.	Sava pokojninska
4	SAVA NEŽIVOTNO OSIGURANJE AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE BEOGRAD	Sava neživotno osiguranje (SRB)
5	"SAVA ŽIVOTNO OSIGURANJE" akcionarsko društvo za osiguranje, Beograd	Sava živотно osiguranje (SRB)
6	KOMPANIA E SIGURIMEVE "ILLYRIA" SH.A.	Illyria
7	Kompania për Sigurimin e Jetës " Illyria – Life " SH.A.	Illyria Life
8	AKCIONARSKO DRUŠTVO SAVA OSIGURANJE PODGORICA	Sava osiguranje (MNE)
9	SAVA osiguruvanje a.d. Skopje	Sava osiguruvanje (MKD)
10	"Illyria Hospital" SH.P.K.	Illyria Hospital
11	Društvo sa ograničenom odgovornošću – SAVA CAR – Podgorica	Sava Car
12	ZS Svetovanje, storitve zavarovalnega zastopanja, d.o.o.	ZS Svetovanje
13	ORNATUS KLICNI CENTER, podjetje za posredovanje telefonskih klicov, d.o.o.	Ornatus KC
14	DRUŠTVO ZA ZASTUPANJE U OSIGURANJU "SAVA AGENT" D.O.O. – Podgorica	Sava Agent
15	Društvo za tehničko ispitivanje i analiza na motorni vozila SAVA STEJŠN DOOEL Skopje	Sava Station
16	TBS TEAM 24 podjetje za storitvene dejavnosti in trgovino d.o.o.	TBS Team 24
17	SAVA PENSION FUND JSC Skopje (SAVA PENZISKO DRUSTVO AD Skopje)	Sava penzisko društvo
18	ZTSR, raziskovanje trga, d.o.o.	ZTSR
19	Sava Terra, družba za upravljanje z nepremičninami, d.o.o.	Sava Terra
20	G2I Ltd	G2I

⁵ GRI 102-4

2.7 Podatki o družbah v skupini na dan 31. 12. 2018⁶

Skupino Sava Re na dan 31. 12. 2018 sestavljajo spodaj naštetе družbe:

Ime	Sava Re	Zavarovalnica Sava	Sava pokojninska
Sedež	Dunajska 56, 1001 Ljubljana, Slovenija	Cankarjeva 3, 2507 Maribor, Slovenija	Ulica Vita Kraigherja 5, 2103 Maribor, Slovenija
Matična številka	5063825	5063400	1550411
Vrsta dejavnosti	pozavarovalnica	kompozitna zavarovalnica	pokojninska družba
Osnovni kapital	71.856.376 €	68.417.377 €	6.301.109 €
Nominalna vrednost kapitalskega deleža		68.417.377 €	6.301.109 €
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebам v skupini		Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %
Organi upravljanja	uprava	uprava	uprava
	Marko Jazbec (pred.), Jošt Dolničar, Srečko Čebtron, Polona Pirš Zupančič	David Kastelic (pred.), Primož Močivnik, Rok Moljk, Robert Ciglarič	Lojze Grobelnik (pred.), Igor Pšunder
	nadzorni svet	nadzorni svet	nadzorni svet
	Mateja Lovšin Herič (pred.), Keith William Morris, Andrej Kren, Davor Ivan Gjivoje, Mateja Živec, Andrej Gorazd Kunstek	Jošt Dolničar (pred.), Janez Komelj, Polona Pirš Zupančič, Pavel Gojkovič, Aleš Perko, Branko Beranič	Jošt Dolničar (pred.), Katrca Rangus, Rok Moljk, Jure Korent, Andrej Rihter, Irena Šela, Robert Senica
Organ nadzora	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana

Ime	Sava neživotno osiguranje (SRB)	Sava životno osiguranje (SRB)	Illyria
Sedež	Bulevar vojvode Mišića 51, 11040 Beograd, Srbija	Bulevar vojvode Mišića 51, 11040 Beograd, Srbija	Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo
Matična številka	17407813	20482443	70152892
Vrsta dejavnosti	premoženjska zavarovalnica	življenjska zavarovalnica	premoženjska zavarovalnica
Osnovni kapital	10.570.373 €	4.496.544 €	5.428.040 €
Nominalna vrednost kapitalskega deleža	10.570.373 €	4.496.544 €	5.428.040 €
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebам v skupini	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %
Organi upravljanja	uprava	uprava	generalni direktor
	Milorad Bosnić (pred.), Aleksandar Ašanin	Bojan Mijailović (pred.), Zdravko Jojić	Gianni Sokolić
	nadzorni svet	nadzorni svet	upravni odbor
	Jošt Dolničar (pred.), Nebojša Šćekić, Josif Jusković	Polona Pirš Zupančič (pred.), Pavel Gojkovič, Milan Jeličić	Primož Močivnik (pred.), Rok Moljk, Robert Sraka, Ramis Ahmetaj, Milan Viršek
Organ nadzora	Narodna banka Srbije, Nemanjina 17, 11000 Beograd, Srbija	Narodna banka Srbije, Nemanjina 17, 11000 Beograd, Srbija	Centralna Banka Kosova, Garibaldi str. no.33, Priština, Kosovo

⁶ GRI 102-2, 102-6, 102-7, 102-18

Ime	Illyria Life	Sava osiguruvanje (MKD)	Sava osiguranje (MNE)
Sedež	Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo	Zagrebska br.28 A, 1000 Skopje, Severna Makedonija	PC Kruševac, Rimski trg 70, 81000 Podgorica, Črna gora
Matična številka	70520893	4778529	02303388
Vrsta dejavnosti	življenjska zavarovalnica	premoženjska zavarovalnica	premoženjska zavarovalnica
Osnovni kapital	3.285.893 €	3.820.077 €	4.033.303 €
Nominalna vrednost kapitalskega deleža	3.285.893 €	3.536.245 €	4.033.303 €
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 92,57 %	Sava Re: 100,0 %
Organi upravljanja	generalni direktor	upravni odbor	upravni odbor
	Albin Podvorica	izvršni direktorji: Sašo Drakulovski (generalni direktor), Ilo Ristovski, Melita Gugulovska,	izvršni direktor: Nebojša Ščekić
	upravni odbor	neizvršni direktorji	neizvršni direktorji
Organ nadzora	Primož Močivnik (pred.), Robert Sraka, Gianni Sokolič, Rok Moljk, Milan Viršek	Rok Moljk (pred.), Polona Pirš Zupančič, Milan Viršek, Janez Jelnikar	Milan Viršek (pred.), Jošt Dolničar, Edita Rituper
	Centralna Banka Kosova, Garibaldi str. no.33, Priština, Kosovo	Agencija za supervizija na osiguruvanje na Republika Makedonija, Ulica Vasil Glavinov br. 2, TCC Plaza kat 2, 1000 Skopje, Makedonija	Agencija za nadzor osiguranja Crna Gora, Ul. Moskovska bb, 81000 Podgorica, Črna gora

Ime	Illyria Hospital	Sava Car	Sava Agent
Sedež	Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo	Dr Vukašina Markovića 184, 81000 Podgorica, Črna Gora	PC Kruševac, Rimski trg 70, 81000 Podgorica, Črna Gora
Matična številka	70587513	02806380	02699893
Vrsta dejavnosti	trenutno ne opravlja nobene dejavnosti	tehnično preizkušanje in analiziranje	storitve zavarovalniških agentov in posrednikov
Osnovni kapital	1.800.000 €	485.000 €	10.000 €
Nominalna vrednost kapitalskega deleža	1.800.000 €	485.000 €	10.000 €
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava Re: 100,0 %	Sava osiguranje (MNE): 100,0 %	Sava osiguranje (MNE): 100,0 %
Organi upravljanja	direktorica	izvršni direktor	izvršna direktorica
	Ilirijana Dželadini	Radenko Damjanović	Snežana Milović
Organ nadzora	/	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22, 81000 Podgorica, Črna gora	Agencija za nadzor osiguranja Crna Gora, Ul. Moskovska bb, 81000 Podgorica, Črna gora

Ime	Sava Station	ZS Svetovanje	Sava penzisko društvo
Sedež	Zagrebska br.28 A, 1000 Skopje, Severna Makedonija	Karantanska ulica 35, 2000 Maribor, Slovenija	Majka Tereza 1, 1000 Skopje, Severna Makedonija
Matična številka	7005350	2154170000	5989434
Vrsta dejavnosti	tehnično preizkušanje in analiziranje	dejavnost zavarovalniških agentov	dejavnost upravljanja skladov
Osnovni kapital	199.821 €	327.263 €	2.110.791 €
Nominalna vrednost kapitalskega deleža	199.821 €	327.263 €	2.110.791 €
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava osiguruvanje (MKD): 100,0 %	Zavarovalnica Sava: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %
Organi upravljanja	direktorica	direktor	uprava
	Ilija Nikolovski	Aljaž Kos	Davor Vukadinović (pred.), Mira Shekutkovska
			nadzorni svet
			Jure Korent (pred.), Pavel Gojkovič, Mojca Gornjak, Goce Hristov
Organ nadzora	Ministarstvo za unutrašnje poslove Republike Makedonije	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana	Agencija za supervizijo kapitalsko financiranega pokojninskega zavarovanja Mapas

Ime	TBS Team 24	ZTSR	G2I
Sedež	Ljubljanska ulica 42, 2000 Maribor, Slovenija	Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, Slovenija	Bailey House, 4-10 Barttelot Road, Horsham, West Sussex, RH12 1DQ
Matična številka	5946948000	8281262000	10735938
Vrsta dejavnosti	organizacija asistenčnih storitev in komunikacija s strankami	raziskovanje trga in javnega mnenja	zavarovalna dejavnost
Osnovni kapital	8.902 €	250.000 €	121.300 €
Nominalna vrednost kapitalskega deleža	6.677 €	125.000 €	21.228 €
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava Re: 75,0 %	Sava Re: 50,0 %	Sava Re: 17,5 % / 25,0 %
Organi upravljanja	direktor	direktor	upravni odbor
	Edvard Hojnik	Aleš Aberšek	Graham Smith (predsednik in neizvršni direktor), Jošt Dolničar (neizvršni direktor), Robert Marjoram (izvršni direktor), Lisa Dunne (izvršni direktor), Nicholas Tsimekis (izvršni direktor), Justin Davis (izvršni direktor)
	prokurist	nadzorni svet	
	Aleksandra Tkalčič	Jošt Dolničar (pred.), Blaž Kmetec, Andreja Cedilnik, Miha Grilec	
Organ nadzora	/	/	Financial conduct authority, 12 Endeavour Square, London E20 1JN

Ime	Sava Terra
Sedež	Jarška cesta 10a, 1000 Ljubljana
Matična številka	6383785
Vrsta dejavnosti	oddajanje in obratovanje lastnih in najetih nepremičnin
Osnovni kapital	7.500 €
Nominalna vrednost kapitalskega deleža	2.250 €
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava Re: 30,0 % Zavarovalnica Sava: 70 %
Organi upravljanja	direktor
	Rok Saje
	nadzorni svet
	Andreja Rahne (pred.), Hermina Kastelec (namestnica pred.), Mojca Marinič
Organ nadzora	/

Vodstvo vseh družb v skupini Sava Re je lokalno, z izjemo družbe Illyria.⁷

2.8 Spremembe v organizaciji⁸

V 2018 je Sava Re postala 75-odstotna lastnica družbe TBS Team 24, ki se ukvarja z organizacijo asistence v povezavi z avtomobilskimi, zdravstvenimi in domskimi zavarovanji. Prva konsolidacija skupine Sava Re ob vstopu družbe TBS Team 24 je bila izvedena 31. 1. 2018.

V 2018 je Sava Re postala 100-odstotna lastnica družbe Sava penzisko društvo. Družba upravlja pokojninske sklade obveznega in prostovoljnega pokojninskega zavarovanja v Severni Makedoniji. Prva konsolidacija skupine Sava Re ob vstopu družbe Sava penzisko društvo je bila izvedena 31. 3. 2018.

V letu 2018 je Sava Re prevzela družbo Energoprojekt Garant v Srbiji, ki se pretežno ukvarja z zavarovanjem odgovornosti. Prva konsolidacija je bila izvedena z 31. 3. 2018. Konec leta se je družba Energoprojekt Garant pripojila Savi neživotno osiguranje (SRB).

Zavarovalnica Sava in Sava Re sta v letu 2018 v deljenem lastništvu kupili družbo Sava Terra, ki bo služila kot platforma za investiranje v naložbene nepremičnine skupine Sava Re, primarno na slovenskem trgu.

Sava Re je konec leta 2018 postala 50-odstotna lastnica družbe ZTSR, ki se ukvarja z raziskavo trga.

Sava Re je v letu 2018 pridobila 17,5-odstotni delež v novoustanovljeni družbi G2I (Got2Insure, Ltd. iz Velike Britanije). Družba se bo ukvarjala s prodajo nišnih zavarovanj avtomobilske odgovornosti prek spletne platforme. Sava Re je z lastniškim deležem v družbi pridobila tudi dve mesti v upravnem odboru družbe (25 % vseh glasov) ter določene druge korporativne pravice, ki prese-gajo sorazmerne pravice, ki izhajajo zgolj iz deleža v lastništvu, zato smo družbo v konsolidiranih računovodskih izkazih obravnavali kot pridruženo družbo.

⁷ GRI 202-2

⁸ GRI 102-10

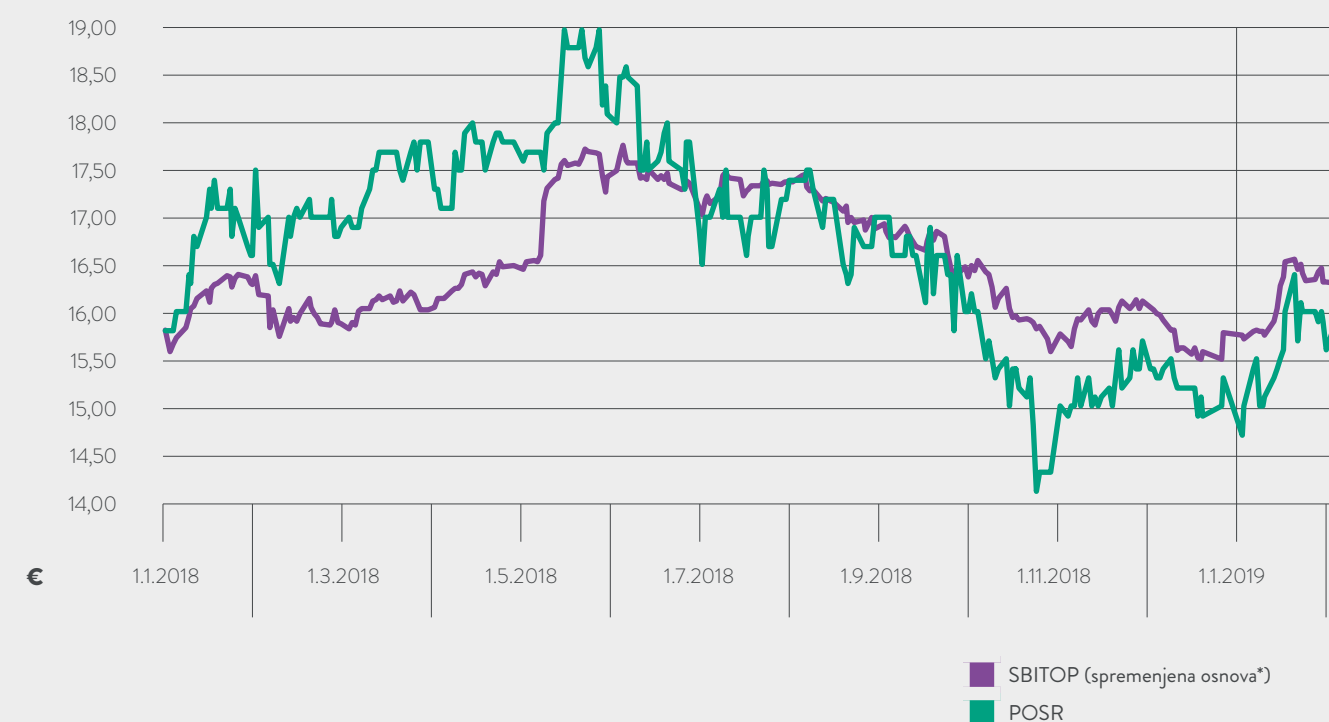
3 Delničarji in trgovanje z delnico

3.1 Dogajanje na kapitalskih trgih in vpliv na gibanje delnice Save Re

Svetovni delniški indeksi so v 2018 pretežno zaključili v negativnem območju. Evropski indeks Eurostoxx je z upoštevanjem dividend zabeležil padec v višini 12,1 %, medtem ko je delniški indeks evropskih zavarovalnic beležil 6,2 % padec. Slovenski kapitalski trg (SBITOP) v letu 2018 zabeležil rahlo negativno donosnost v višini 0,2 % (brez upoštevanja dividend), z upoštevanjem izplačila dividend pa je bil donos pozitiven, in sicer 6,3 %. Na pozitivni donos so vplivali predvsem višje izplačane dividende.

Vrednost delnice Sava Re je v letu 2018 upadla za 3,2 %, ob upoštevanju dividend pa je bila zabeležena 1,9-odstotna rast. V drugem četrtletju je bila izplačana dividenda družbe v višini 0,80 EUR po delnici. Celoletni promet z delnico na Ljubljanski borzi je znašal 9,8 milijona EUR (2017: 14,4 milijona EUR). Povprečni dnevni promet z delnico je v 2018 znašal 40.167 EUR (2017: 58.309 EUR).

Gibanje tečaja delnice Save Re v letu 2018 v primerjavi z indeksom SBITOP

* Tečaj borznega indeksa SBITOP je prilagojen tako, da se začne v isti točki kakor tečaj delnice POSR (1. 1. 2018: 15,80 EUR), v nadaljevanju pa je prikazana realna rast tečaja borznega indeksa.

Tržna cena delnice je na dan 31. 12. 2018 znašala 15,30 EUR, na dan 31. 12. 2017 pa 15,80 EUR, kar je 3,2-odstoten padec v obravnavanem obdobju.

3.2 Splošni podatki o delnici

Osnovni podatki delnice POSR

	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Osnovni kapital (v EUR)	71.856.376	71.856.376
Število delnic	17.219.662	17.219.662
Oznaka delnice	POSR	POSR
Število delničarjev	4.073	4.061
Tip delnice	Navadna (redna)	
Trg, na katerem kotirajo delnice	Ljubljanska borza, prva kotacija	
Število lastnih delnic	1.721.966	1.721.966
Konsolidiran čisti dobiček na delnico (v EUR)	2,76	2,00
Konsolidirana knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	21,95	20,40
Tržni tečaj na zadnji dan v obdobju (v EUR)	15,30	15,80
	1-12/2018	1-12/2017
Povprečni tečaj v obravnavanem obdobju (v EUR)	16,77	15,86
Minimalni tečaj v obravnavanem obdobju (v EUR)	14,10	13,35
Maksimalni tečaj v obravnavanem obdobju (v EUR)	19,00	17,20
Promet z delnico v obravnavanem obdobju (v EUR)	9.840.821	14.384.835
Povprečen dnevni promet z delnico (v EUR)	40.167	58.309

Lastniška sestava delničarjev Save Re na dan 31. 12. 2018⁹

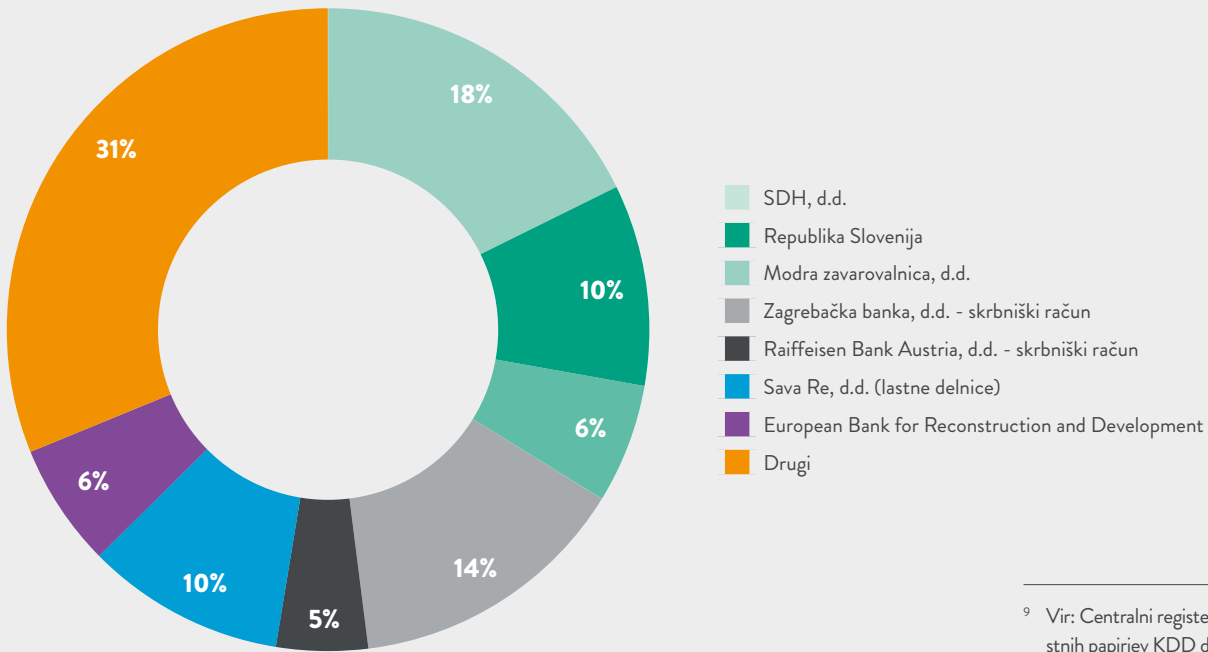
Vrsta vlagatelja	Domači vlagatelji	Tuji vlagatelji
Zavarovalnice in pokojninske družbe	19,2%	0,0%
Druge finančne institucije	17,9%	0,4%
Država	10,1%	0,0%
Fizične osebe	9,3%	0,1%
Banke	3,9%	29,3%
Investicijske družbe in vzajemni skladi	2,9%	3,5%
Druge gospodarske družbe	2,2%	1,2%
Skupaj	65,5%	34,5%

Med drugimi finančnimi institucijami ima Slovenski državni holding 17,7-odstotni delež. Sava Re je 2. 6. 2016 od skupine Adris grupa, d. d., Vladimira Nazora 1, 52210 Rovinj, Hrvaška (v nadaljeva-
nju Adris grupa) prejela obvestilo o spremembi pomembnega deleža v družbi Sava Re. Adris grupa ima na dan
2. 6. 2016 skupaj s svojimi odvisnimi družbami na skrbniških računih hranjenih 3.278.049 delnic z oznako POSR,
kar je 19,04 % delnic v osnovnem kapitalu izdajatelja in 21,15 % vseh delnic z glasovalno pravico družbe Sava Re.

V lastniški sestavi delničarjev Save Re je bilo na dan 31. 12. 2018 65,5 % domačih vla-
gateljev in 34,5 % tujih vlagateljev.

Prikaz največjih delničarjev Save Re na dan 31. 12. 2018¹⁰

Pregled desetih največjih delničarjev je prikazan v poglavju 5.6 Navedba podatkov v
skladu s 6. odstavkom 70. člena ZGD-1.

⁹ Vir: Centralni register vredno-
stnih papirjev KDD d.d. in lastni
preračuni.
¹⁰ GRI 201-4

38,0 %

večji
konsolidirani
čisti dobiček
na delnico

Lastne delnice

Od 1. 1. 2018 do vključno 31. 12. 2018 Sava Re ni odkupila lastnih delnic. Na dan 31. 12. 2018 je imela v lasti 1.721.966 lastnih delnic, kar je 10 % (minus 1 delnica) vseh izdanih delnic.

Dividenda

Družba je v juniju 2018 izplačala dividende, ki so bile izglasovane na 34. redni skupščini.

Družba ni imela pogojnega kapitala.

Podatki o dividendi

(v EUR)	Za leto 2013	Za leto 2014	Za leto 2015	Za leto 2016	Za leto 2017
Izplačilo (obračun) dividend	4.386.985	9.065.978	12.398.157	12.398.157	12.398.157
Dividenda/delnico	0,26	0,55	redna: 0,65 izredna: 0,15	0,80	0,80
Dividendna donosnost	2,0%	3,8%	5,8%	5,0%	4,8%

7,6 % rast

konsolidirane knjigovodske
vrednosti delnice

3.3 Odgovornost do vlagateljev¹¹

Vlagatelji oz. delničarji so pomemben deležnik Sava Re, ki so z nakupom delnic družbe izkazali zaupanje v družbo. Kot javna delniška družba Prve kotacije Ljubljanske borze, spoštujemo načelo enakopravne obravnave in obveščenosti vseh javnosti. Pri komuniciranju upoštevamo priporočila za enakomerno obveščanje vseh delničarjev in z javnimi objavami (preko sistema Ljubljanske borze SEOnet) omogočamo sočasno, pregledno seznanitev z vsemi informacijami v skladu s finančnim koledarjem, s čimer dvigujemo raven zaupanja delničarjev in drugih potencialnih vlagateljev v družbo oziroma njeno delnico POSR.

Sava Re pri komuniciranju dodatno upošteva pravila, ki jih predpisujejo Zakon o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1), Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), že omenjena priporočila Ljubljanske borze javnim družbam za obveščanje, Kodeks upravljanja javnih delniških družb, Poslovnik o delu nadzornega sveta in interni pravilnik za komuniciranje z vlagatelji. V letnem poročilu so zagotovljena vsa razkritja, ki jih predpisuje zakonodaja, pa tudi dodatna finančna in nefinančna razkritja, za katera družba meni, da so pomembna za deležnike.

Vodstvo družbe vsaj enkrat letno, po objavi revidiranih konsolidiranih izidov, obišče največje posamične delničarje ter jih seznani z drugimi pomembnimi dejavniki družbe in skupine, kratkoročnimi načrti in strategijo. Posebno pozornost namenja tudi manjšim vlagateljem (malim delničarjem), ki jih vsaj enkrat letno nagovori v pismu delničarjem z neposredno naslovljeno pošto in povabi na skupščino. Družba spodbuja udeležbo vseh delničarjev na skupščini. S predstavitvami na investicijskih konferencah ter z individualnimi obiski pa širimo svojo prepoznavnost med mednarodnimi institucionalnimi vlagatelji s prednostno usmeritvijo na dolgoročne vlagatelje. V letu 2018 smo se udeležili štirih konferenc za vlagatelje in analitike doma in v tujini ter sodelovali na štirih spletnih predstavah (webcast) v organizaciji Ljubljanske borze. Skupno smo izvedli več kot 30 posameznih in skupinskih srečanj z vlagatelji in analitiki.

Finančni analitiki pomembno vplivajo na mnenje finančne in druge zainteresirane javnosti o vrednosti delnice družbe. Družba si prizadeva zagotoviti dolgoročno spremljanje in ocenjevanje s strani vsaj dveh relevantnih domačih oziroma tujih analitikov.

Za pravočasno in enakomerno obveščanje vlagateljev, delničarjev in drugih predstavnikov finančne javnosti skrbimo tudi na naši uradni spletni strani www.sava-re.si, kjer imamo podstran Za vlagatelje, kjer so objavljene vse bistvene informacije v zvezi z gibanjem vrednosti delnice POSR, ključnimi kazalniki in dividendo, finančna poročila in analize, finančni koledar in napoved dogodkov. Za vsa dodatna vprašanja je na voljo elektronski naslov za odnose z vlagatelji ir@sava-re.si.

¹¹ GRI 102-42, 102-43

4 Poročilo nadzornega sveta

V skladu z 282. členom Zakona o gospodarskih družbah nadzorni svet Save Re, d.d. (v nadaljevanju družba ali Sava Re), objavlja to poročilo.

V letu 2018 je nadzorni svet obdobjno spremljal poslovanje družbe in odgovorno nadzoroval njeno vodenje. Obdobjno se je seznanjal s poročili z različnih poslovnih področij ter v zvezi s tem sprejemal ustrezne sklepe in bdel nad njihovo uresničitvijo. Posamezna vprašanja so bila pred obravnavo na nadzornem svetu predhodno podrobneje obravnavana na ustreznih komisijah nadzornega sveta, nadzorni svet pa je na podlagi njihovih ugotovitev sprejemal sklepe in priporočila.

Nadzorni svet je opravljal svoje delo skladno s pooblastili in pristojnostmi, ki jih določajo zakonski predpisi, statut družbe in poslovnik o delu nadzornega sveta.

SESTAVA NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet družbe je v letu 2018 deloval v sestavi šestih članov.

Skupščina delničarjev Save Re, ki je zasedala 7. 3. 2017, je za štiriletno mandatno obdobje izvolila Davorja Ivana Gjivoja, z začetkom mandata 7. 3. 2017. Obenem je skupščina za štiriletno mandatno obdobje za nove člane nadzornega sveta izvolila še Matejo Lovšin Herič, Keitha Williama Morrisa in Andreja Krena, ki so mandat začeli 16. 7. 2017.

Člani nadzornega sveta v tem mandatu so torej Andrej Kren, Davor Ivan Gjivoje, Keith William Morris, Mateja Lovšin Herič, Mateja Živec in Gorazd Andrej Kunstek. Ti so nato 16. 8. 2017 na konstitutivni seji izmed sebe za predsednico nadzornega sveta izvolili Matejo Lovšin Herič, za njenega namestnika pa Keitha Williama Morrisa.

Velikost in sestava nadzornega sveta omogočata učinkovito razpravo in sprejemanje kakovostnih odločitev na podlagi raznovrstnih izkušenj in strokovnih znanj članov.

DELOVANJE NADZORNEGA SVETA

Delovanje in odločanje nadzornega sveta temelji na spremljanju ciljev družbe in skupine Sava Re kot celote. Člani na sejah izražajo svoja mnenja in stališča, morebitna različna stališča pa poskušajo uskladiti in sklepe sprejeti soglasno.

Poročila, ki jih je za delovanje nadzornega sveta in njegovih komisij pripravljala uprava družbe, so bila ustrezna za kakovostno presojo informacij ter izpolnjevanje zakonsko in statutarne določenih obveznosti članov nadzornega sveta. Gradivo je bilo na voljo pravočasno, da so se člani lahko ustrezno pripravili in razpravljali ob posameznih točkah dnevnega reda. Strokovne službe družbe so pomagale pri izvedbi sej in organizirale druge podporne dejavnosti.

Nadzorni svet družbe je v letu 2018 zasedal na desetih sejah, od tega eni dopisni. Člani so se jih udeleževali redno in vsakič v popolni sestavi. Član nadzornega sveta, ki se iz opravičljivih razlogov seje ne more udeležiti osebno, lahko glasuje pisno ali z uporabo tehničnih sredstev prisostvuje sejam tudi prek videokonference. Pri obravnavi vsebin so poleg njih sejam prisostvovali še člani uprave in sekretar nadzornega sveta, pri posameznih točkah pa tudi strokovni sodelavci družbe.

Nadzorni svet je med letom v skladu z zakonskimi in statutarnimi pooblastili obravnaval potrebne vsebine poslovanja in delovanja družbe in skupine Sava Re.

V nadaljevanju so navedene pomembnejše vsebine, ki smo jim člani nadzornega sveta v letu 2018 namenili posebno pozornost.

Kratkoročni in dolgoročni načrti poslovanja družbe in skupine Sava Re

Nadzorni svet se je konec leta 2018 seznanil in dal soglasje k Poslovni politiki in finančnemu načrtu skupine Sava Re in Save Re, d.d., za leto 2019.

Poročila o poslovanju – letno poročilo

Nadzorni svet se je seznanil z Nerevidiranimi računovodski izkazi skupine Sava Re in Save Re, d.d., za poslovno leto 2017. V letu 2018 je sprejel Revidirano letno poročilo skupine Sava Re in Save Re, d.d., za poslovno leto 2017, skupaj z revizorjevim poročilom in mnenjem k letnemu poročilu za leto 2017 ter poročilom o delu nadzornega sveta Sava Re, d.d., v letu 2017. Letno poročilo z revizorjevim mnenjem je bilo predstavljeno tudi skupščini družbe.

Poročila o poslovanju – medletna poročila

Nadzorni svet je v letu 2018 redno obravnaval tudi druga poročila o poslovanju, in sicer nerevidirana poročila o poslovanju skupine Sava Re in računovodske izkaze Save Re, d.d., za obdobja januar–marec 2018, januar–junij 2018 in januar–september 2018.

Naložbe

Nadzorni svet je obdobjno v okviru letnega poročila in medletnih poročil posloводства o poslovanju družbe in skupine Sava Re spremljal tudi naložbeno področje.

Pozavarovanje in škodno dogajanje

Nadzorni svet se je seznanil s pozavarovalnim programom družbe za tekoče leto. V letu 2018 ga je uprava obveščala o večjih škodnih dogodkih na domačem in svetovnih trgih ter predvidenih višinah teh škod, ki bi lahko bremenile družbo.

Nadzor poslovanja odvisnih družb

Nadzorni svet je poleg poslovanja Sava Re kot obvladujoče družbe v skupini Sava Re, v skladu z zakonsko dopustnim, tekoče spremljal poslovanje odvisnih družb v skupini Sava Re.

Nadzorni svet je redno spremljal doseganje dolgoročnih ciljev združitve zavarovalnic s sedežem v EU.

Prezemi in združitve

Uprava je, v skladu z zakonsko dopustnim, nadzorni svet sproti obveščala o priložnostih za nakupe, morebitnih tarčah za združitve oziroma prevzeme v regiji ter o nameranih oddajah ponudb.

Sistem upravljanja tveganj

Upravljanje tveganj

Nadzorni svet je obdobjno v okviru letnega poročila in medletnih poročil posloводства o poslovanju družbe in skupine Sava Re spremljal tudi upravljanje tveganj.

Seznanil se je s poročilom o tveganjih za zadnje četrtletje 2017 ter s poročilom o tveganjih za prvo, drugo in tretje četrtletje 2018. Obravnaval je tudi poročili o lastni oceni tveganj in solventnosti (ORSA) družbe in skupine Sava Re za leto 2018 ter dal k njima svoje soglasje.

Seznanil se je z Izračunom kapitalske ustreznosti po SII na dan 31. 12. 2017 in Poročilom o solventnosti in finančnem položaju (SFCR) za družbo in skupino.

Ker nadzorni svet meni, da je prepoznavanje in obvladovanje tveganj ključnega pomena za kakovostno upravljanje, se je odločil za oblikovanje strokovne komisije za tveganja, ki podrobno spremlja in analizira tveganja ter svetuje in podpira delo nadzornega sveta pri teh vsebinah.

Aktuarstvo

S področja aktuarstva je nadzorni svet v letu 2018 obravnaval Poročilo aktuarske funkcije družbe Sava Re, d.d., za leto 2017 in se seznanil tudi s Poročilom aktuarske funkcije skupine Sava Re za premoženjska zavarovanja za leto 2017 in Poročilom aktuarske funkcije skupine Sava Re za življenjska zavarovanja za leto 2017.

Spremljanje skladnosti poslovanja

Nadzorni svet Sava Re se je v letu 2018 seznanil s Poročilom o delu funkcije skladnosti za leto 2017 in z letnim načrtom Službe skladnosti poslovanja za leto 2018. Seznanil se je tudi s polletnim poročilom o delu funkcije skladnosti za obdobje 1. 1. do 30. 6. 2018.

Notranja revizija

Nadzorni svet je v letu 2018 v skladu z zakonskimi pooblastili spremljal delo notranje revizije družbe. Obravnaval je Poročilo o notranjem revidiranju za obdobje od 31. 10. do 31. 12. 2017 in Letno poročilo o notranjem revidiranju za poslovno leto 2017 ter izdal pisno mnenje k temu letnemu poročilu, ki je bilo predstavljeno skupščini delničarjev. Poleg tega je obravnaval četrtna poročila o notranjem revidiranju za obdobja od 1. 1. do 31. 3. 2018, od 1. 4. do 30. 6. 2018 in od 1. 7. do 30. 9. 2018. Vsa poročila notranje revizije družbe je predstavila direktorica službe notranje revizije.

Nadzorni svet meni, da so poročila službe notranje revizije neodvisna in objektivna ter da njena priporočila in ugotovitve uprava družbe upošteva. Ugotavlja še, da se z notranjo revizijo pri pregledih, ki so bili opravljeni, ni zaznalo bistvenih nepravilnosti pri poslovanju družbe in da služba notranje revizije tekoče spremlja razvoj notranjerevizijskih služb v odvisnih družbah, pri čemer jim daje potrebno strokovno pomoč. Vzporedno spremlja tudi poslovanje teh družb, pri čemer pa ni zaznala pomembnejših nepravilnosti.

Nadzorni svet se je seznanil z reorganizacijo notranje revizije na ravni skupine Sava Re. Sava Re je namreč z odvisnima družbama Zavarovalnica Sava in Sava pokojninska družba sklenila pogodbi o izločenem poslu, na podlagi katerih je z dnem 1. 2. 2018 izvajanje ključne funkcije notranje revizije obeh odvisnih družb za nedoločen čas prenešeno na obvladujočo družbo Sava Re.

Sklic in izvedba skupščine delničarjev

Nadzorni svet je v letu 2018 skupaj z upravo sklical eno skupščino delničarjev.

Oblikovanje volilnih predlogov skupščini

Nadzorni svet je na podlagi predloga revizijske komisije, ki je izvedla izbirni postopek, ob zaključku leta 2018 oblikoval predlog, katero revizijsko družbo naj predlaga skupščini v imenovanje za naslednje triletno obdobje. Skupščina bo o navedenem volilnem predlogu odločala na svojem rednem zasedanju v letu 2019.

Solventnost II

V letu 2018 je nadzorni svet pregledal izbrane politike v okolju SII in dal soglasje k predlaganim spremembam.

Pregled poslovanja Save Re s strani Agencije za zavarovalni nadzor

Nadzorni svet je tekoče spremljal poročila uprave o korespondenci družbe z Agencijo za zavarovalni nadzor v postopku pregleda poslovanja Save Re.

Krepitev dobre prakse in delovanja nadzornega sveta

V skladu z dobro prakso člani nadzornega sveta ob nastopu mandata, nato pa ponovno vsako leto izpolnijo vprašalnik, v katerem se izrečejo o morebitnem (ne)obstoju nasprotij interesov. Družba njihove izjave objavi na svoji spletni strani. Nadzorniki so se izrekli za neodvisne.

V skladu z dobro prakso nadzorni svet praviloma enkrat letno oceni svojo sestavo, poslovanje ter delovanje posameznih članov in nadzornega sveta kot celote in tudi sodelovanje z upravo družbe.

Nadzorniki so po prvem letu mandata opravili samooceno svojega dela in na podlagi analize samoocene sprejeli akcijski načrt izboljšav svojega dela v prihodnje.

DELOVANJE KOMISIJ NADZORNEGA SVETA

REVIZIJSKA KOMISIJA

Nadzorni svet družbe je v skladu z zakonodajo imenoval revizijsko komisijo, ki podrobneje obravnava računovodske, finančne in revizijske teme.

Sestava revizijske komisije

Z mandatnim obdobjem nadzornega sveta so bili avgusta 2017 imenovani trije člani revizijske komisije nadzornega sveta v sestavi: Andrej Kren – predsednik, Mateja Lovšin Herič – članica (namestnica predsednika) in Ignac Dolenšek – član (neodvisni zunanji član revizijske komisije, usposobljen za računovodstvo oziroma revizijo). Njihov mandat je vezan na trajanje mandata nadzornega sveta.

Vloga revizijske komisije

Vloga revizijske komisije je podrobneje predstavljena v poglavju 5.3.3 (Izjava o upravljanju/Komisije nadzornega sveta/Pristojnosti revizijske komisije).

Delovanje revizijske komisije v letu 2018

Revizijska komisija je v letu 2018 skupno zasedala na devetih sejah. Člani komisije so se jih udeleževali redno in na osmih sejah v popolni sestavi.

Pomembnejše naloge, ki jih je izvajala revizijska komisija v letu 2018, so:

- Nadzirala je neoporečnost finančnih informacij: največ pozornosti je posvečala spremljanju postopkov računovodskega poročanja. V zvezi s tem je dajala priporočila in predloge, da je bilo gradivo za seje nadzornega sveta v zvezi z računovodskim poročanjem skladno z vsemi strokovnimi priporočili in pripravljeno ob upoštevanju načela celovitosti, preglednosti in konsistentnosti poročanja.
- Spremljala je učinkovitost in uspešnost notranjih kontrol in dela notranje revizije na podlagi letnega in četrletnih poročil o notranjerevizijem delovanju in presojala ustreznost notranjerevizijskega načrta. Obravnavala je tudi predlagane spremembe Politike notranje revizije skupine Sava Re in Save Re, d.d., ki jo je nato potrdil nadzorni svet. Izvedla je samostojen razgovor z direktorico Službe notranje revizije.
- Spremljala je obvezne revizije samostojnih in konsolidiranih računovodskih izkazov: V letu 2018 se je revizijska komisija večkrat sestala z izbranim zunanjim revizorjem, spremljala revizijo samostojnih in konsolidiranih letnih računovodskih izkazov ter med drugim sodelovala pri določitvi pomembnejših področij revidiranja. Obravnavala je predlog dodatka k pogodbi z zunanjim revizorjem. Preko poročil uprave o pogodbah o nerezvizijstkih storitvah z revizijskimi družbami je revizijska komisija presojala neodvisnost revizorja letnega poročila družbe.
- Po poteku triletnega obdobja (oziroma po šestih letih neprekinjenega izvajanja revizije s strani istega revizorja) je bila sprejeta odločitev o menjavi revizijske družbe. Revizijska komisija je ob tehnični pomoči interne komisije s povpraševanjem za oddajo ponudbe izvedla postopek nabora kandidatov in izdelala predlog nadzornemu svetu, katero revizijsko družbo za revidiranje računovodskih izkazov za poslovna leta 2019-2021 naj predlaga skupščini delničarjev Save Re.
- Opravljala je druge naloge: seznanila se je s poročili uprave o poteku nekaterih projektov, zlasti o poteku projekta priprave na poslovanje skupine v skladu z novima Mednarodnima standardoma računovodskega poročanja MSRP 9 in MSRP 17. Obdobno se je seznanjala s poročili uprave o korespondenci z Agencijo za zavarovalni nadzor in drugimi nadzornimi organi.
- Z namenom stalnega izboljševanja kakovosti je revizijska komisija samoocenila svoje delo in sprejela akcijski načrt izboljšav svojega dela v prihodnje.

Predsednik revizijske komisije je o delu in stališčih komisije tekoče poročal na sejah nadzornega sveta.

Nadzorni svet meni, da je revizijska komisija obravnavala vsa potrebna vprašanja, ki spadajo v njeno področje delovanja, ter s svojimi mnenji in predlogi nadzornemu svetu dajala potrebno strokovno podporo.

Nadzorni svet ugotavlja, da je kadrovska sestava revizijske komisije ustrezna in da imajo njeni člani take strokovne in osebnostne lastnosti, ki jim zagotavljajo kakovostno in neodvisno delovanje.

Ugotavlja še, da je imela revizijska komisija izpolnjene potrebne pogoje za svoje delovanje.

KOMISIJA ZA TVEGANJA

Z mandatnim obdobjem nadzornega sveta so bili avgusta 2017 imenovani trije člani komisije za tveganja v sestavi: Keith William Morris – predsednik, Davor Ivan Gjivoje – član in Slaven Mičković – član in namestnik predsednika (neodvisni zunanji član komisije za tveganja). Mandat članov komisije je vezan na trajanje mandata nadzornega sveta.

Komisija za tveganja opravlja naloge skladno z določili sklepov nadzornega sveta, direktive SII, poslovnika o delu komisije za tveganja, poslovnika o delu nadzornega sveta, Zakona o zavarovalništvu, Kodeksom upravljanja javnih delniških družb in drugimi veljavnimi predpisi upravljanja tveganj.

Delovanje komisije za tveganja v letu 2018

Komisija za tveganja se je v letu 2018 sestala petkrat. Člani komisije so se se udeleževali redno in vsakič v popolni sestavi.

Največjo pozornost je posvečala spremljanju delovanja sistema upravljanja tveganj, predvsem z vidika zanesljivosti, učinkovitosti in uspešnosti. Presojala je primernost vzpostavljenega sistema upravljanja tveganj. Podrobneje je obravnavala poročila s področja upravljanja tveganj, s katerimi se seznanja oziroma jih potrjuje nadzorni svet.

Dodatno je podrobneje obravnavala poročilo o dodelitvi kapitala na odseke in ekonomski donosnosti za leto 2017 ter se podrobneje seznanila z njeno metodologijo. Seznanila se je s podrobnejšo predstavitevjo dela službe razvojnega centra za modeliranje. Seznanila se je s podrobnejšo predstavitevjo poročila o upravljanju tveganja kibernetne varnosti na ravni skupine Sava Re.

Sprejela je posodobitve svojega poslovnika, h katerim je nadzorni svet dal soglasje.

Predsednik komisije za tveganja je o delu in stališčih komisije tekoče poročal na sejah nadzornega sveta.

Nadzorni svet ugotavlja, da je kadrovska sestava komisije za tveganja ustrezna in da imajo njeni člani take strokovne in osebnostne lastnosti, ki jim zagotavljajo kakovostno in neodvisno delovanje.

Ugotavlja še, da je imela komisija za tveganja izpolnjene potrebne pogoje za svoje delovanje.

KOMISIJA ZA IMENOVANJA IN PREJEMKE

Nadzorni svet je v skladu s priporočili kodeksa upravljanja javnih delniških družb imenoval komisijo za imenovanja in prejemke. Avgusta 2017 jo je imenoval kot svojo stalno posebno komisijo za pripravo predlogov glede meril in kandidatov za članstvo v upravi in nadzornem svetu, za pripravo predlogov za nagrajevanje uprave in nadzornega sveta ter podporo nadzornemu svetu na preostalih področjih, ki so povezana z nadzornim svetom in pri katerih so mogoča nasprotja interesov članov nadzornega sveta.

Mandat članov komisije je vezan na trajanje mandata nadzornega sveta.

Sestava komisije za imenovanja in prejemke

Z novim mandatnim obdobjem nadzornega sveta so bili avgusta 2017 v štiričlansko komisijo za imenovanja in prejemke imenovani: Mateja Lovšin Herič – predsednica, Keith Morris – član, Davor Gjivoje – član in Andrej Kren – član.

Delovanje komisije za imenovanja in prejemke v letu 2018

Komisija za imenovanja in prejemke je v letu 2018 zasedala trikrat. Člani komisije so se sej udeleževali redno in vsakič v popolni sestavi.

Komisija za imenovanja in prejemke je izdelala oceno dela uprave v letu 2017, na podlagi katere je nadzorni svet odločil o nagradi upravi iz naslova uspešnosti poslovanja skupine Sava Re.

V začetku leta 2018 je komisija podrobneje obravnavala predlog nove metodologije variabilnega nagrajevanja uprave in podrobneje obravnavala konkretna kvantitativna in kvalitativna merila uspešnosti članov uprave za leto 2018, ki jih je nato potrdil nadzorni svet.

Podrobneje je obravnavala poročilo uprave o politiki nasledstev članov posloводства v družbah v skupini Sava Re.

Komisija za imenovanja in prejemke je ob zaključku leta podrobneje obravnavala in nadzornemu svetu predlagala, da v skladu z metodologijo za določitev variabilnega dela plače člana uprave potrdi izbrane kazalnike uspešnosti in predlagane osebne cilje za predsednika in posamezne člane uprave za leto 2019.

Predsednica komisije za imenovanja in prejemke je o delu in stališčih komisije tekoče poročala na sejah nadzornega sveta. Ta se je seznanil tudi z zapisniki sej komisije.

KOMISIJA ZA OCENO SPOSOBNOSTI IN PRIMERNOSTI

Skladno z zahtevami zakonodaje in skladno s sprejeto politiko sposobnosti in primernosti je nadzorni svet za izvedbo ocene svoje sposobnosti in primernosti ter sposobnosti in primernosti komisij nadzornega sveta in uprave (ter vseh članov navedenih organov) imenoval posebno tričlansko komisijo za to oceno.

Sestava komisije za oceno sposobnosti in primernosti

Z mandatnim obdobjem nadzornega sveta so bili avgusta 2017 v komisijo za oceno sposobnosti in primernosti imenovani Mateja Živec – predsednica, Keith Morris – član in Nika Matjan – zunanja članica. Kot dodatni nadomestni član komisije, za primer ocene preostalih članov komisije, ki so obenem člani nadzornega sveta, in za primer odsotnosti katerega od članov komisije, je bil imenovan Andrej Kren. V marcu 2018 je bil za novega zunanjega člana komisije za oceno sposobnosti in primernosti namesto Nike Matjan imenovan Rok Saje.

Mandat članov komisije je vezan na trajanje mandata nadzornega sveta.

Delovanje komisije za oceno sposobnosti in primernosti v letu 2018

Komisija za oceno sposobnosti in primernosti v letu 2018 ni zasedala.

SKLEPNE UGOTOVITVE

Nadzorni svet ocenjuje, da je Sava Re v letu 2018 poslovala uspešno. Svoje ugotovitve opira tudi na poročilo neodvisnega revizorja o računovodskih izkazih Save Re in skupine Save Re za leto 2018 ter na predložena poročila nosilcev ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj.

Nadzorni svet bo, poleg tekočih nalog, v letu 2019 posebno pozornost namenil obravnavi usmeritev za novo strateško obdobje. Nadzorni svet bo dajal upravi, v okviru svojih možnosti in kompetenc, vso možno podporo.

LETNO POROČILO 2018

Uprava družbe je nadzornemu svetu predložila v sprejetje Revidirano letno poročilo skupine Sava Re in Save Re, d.d., za leto 2018. Revizijska komisija nadzornega sveta je obravnavala nerevidirano letno poročilo in revidirano letno poročilo skupine Sava Re in Save Re, d.d., za leto 2018, vključno z revizorjevim pismom poslovodstvu o opravljeni predreviziji in dodatnim revizorjevim poročilom revizijski komisiji o izvedbi revizije računovodskih izkazov na dan 31. 12. 2018, pripravljenim v skladu z zahtevami 11. člena uredbe (EU) št. 537/2014, ter v zvezi s tem izrazila svoje mnenje in stališča. Nadzorni svet je revidirano letno poročilo v skladu s svojimi pooblastili obravnaval na seji 3. 4. 2019.

Kakor ugotavlja nadzorni svet, je poročilo za poslovno leto 2018 pripravljeno jasno in pregledno ter izpolnjuje vse elemente in razkritja, ki jih zahtevajo Zakon o gospodarskih družbah, Mednarodni standardi računovodskega poročanja ter specialni predpis Zakon o zavarovalništvu oziroma na njegovi podlagi sprejeti podzakonski predpisi.

Nadzorni svet se je seznanil tudi z mnenjem revizijske družbe Ernst & Young Slovenija, Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., ki je poleg preveritve poročila skupine Sava Re in družbe Save Re, d.d., za poslovno leto 2018 opravljala revizijske preglede v večini odvisnih družb v skupini Sava Re. Nadzorni svet nima pripomb k pozitivnemu mnenju pooblaščenega revizijske družbe Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana, ki ugotavlja, da so skupinski in posamični računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteni predstavitelji finančnega položaja skupine Sava Re in Save Re, d.d., na dan 31. december 2018 ter njunega poslovnega izida, vseobsegajočega donosa, izkaza gibanja kapitala in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Na podlagi preveritve poročila za poslovno leto 2018, mnenja zunanjega revizorja in mnenja revizijske komisije nadzorni svet meni, da je to poročilo resničen in pošten prikaz premoženja, obveznosti, finančnega položaja, poslovnega izida ter denarnih tokov skupine Save Re in Save Re, d.d.

S tem nadzorni svet potrjuje Revidirano letno poročilo skupine Sava Re in Save Re, d.d., za leto 2018, kot mu ga je predložila uprava.

UGOTOVITEV IN PREDLOG UPORABE BILANČNEGA DOBIČKA SAVE RE

Nadzorni svet je preveril tudi predlog uprave za uporabo bilančnega dobička na dan 31. 12. 2018, o katerem bo dokončno odločila skupščina delničarjev Save Re in soglaša s predlogom uprave, da se skupščini delničarjev Save Re predlaga sprejetje naslednjega sklepa o uporabi bilančnega dobička:

»Bilančni dobiček, ki na dan 31. 12. 2018 znaša 31.034.921,26 EUR, se uporabi tako:

Del bilančnega dobička v višini 14.722.811,20 EUR se uporabi za izplačilo dividend. Dividenda znaša 0,95 EUR bruto na delnico in se 14. 6. 2019 izplača delničarjem, ki bodo vpisani v delniško knjigo na dan 13. 6. 2019.

Preostali del bilančnega dobička v višini 16.312.110,06 EUR se ne uporabi. Predlog uporabe bilančnega dobička upošteva stanje lastnih delnic na dan 31. 12. 2018. Na dan skupščine delničarjev se lahko število delnic, ki jim pripada dividenda, spremeni zaradi odprodaje lastnih delnic. V tem primeru bodo skupščini delničarjev na sami seji predlagane prilagojene vrednosti uporabe bilančnega dobička, pri čemer pa bo znesek dividende na delnico v višini 0,95 EUR ostal nespremenjen.«

Nadzorni svet predlaga skupščini, da podeli razrešnico upravi za poslovanje v letu 2018.

Mateja Lovšin Herič,
predsednica nadzornega sveta Save Re, d.d.

Ljubljana, 3. 4. 2019

5 Izjava o upravljanju družbe na podlagi 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1)¹²

5.1 Politika upravljanja

Uprava Sava Re je 11. 12. 2017 na 66. seji s soglasjem nadzornega sveta, ki je bilo dano na 5. seji 20. 12. 2017, sprejela Politiko upravljanja skupine Sava Re in Politiko upravljanja Sava Re, d.d. Dokumenta določata poglobljene usmeritve upravljanja družb v skupini Sava Re in posebej pravila upravljanja družbe Sava Re, upoštevajo cilje, poslanstvo, vizijo in vrednote skupine Sava Re. Politika je zaveza za prihodnje delovanje.

Politika upravljanja Sava Re, d.d., je objavljena v informacijskem sistemu Ljubljanske borze, d.d., Ljubljana SEOnet in na spletnih straneh družbe www.sava-re.si.

5.2 Izjava o spoštovanju kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet izjavljata, da Sava Re pri delu in poslovanju spoštuje določbe Slovenskega kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki sta ga 27. 10. 2016 sprejela Ljubljanska borza in Združenje nadzornikov Slovenije (povezava: <http://www.ljse.si>) v slovenskem in angleškem jeziku, s posameznimi odstopanji, ki so razkrita in pojasnjena v nadaljevanju.

5.2.1 Nadzorni svet

Priporočilo 9.2: Nadzorni svet družbe ima dva člana, predstavnika delavcev, ki sta zaposlena v družbi in sta v tem smislu ekonomsko povezana z njo.

5.2.2 Transparentnost poslovanja

Priporočilo 27.2: Družba nima urejenih elementov strategije komuniciranja za preprečevanje položaja, ki bi omogočal trgovanje z vrednostnimi papirji na podlagi notranjih informacij, v enotnem dokumentu. Pač pa ima vsebino določila 27.2 urejeno bodisi v različnih internih aktih bodisi jo v praksi izvaja na podlagi sklepov uprave.

Vsebina izjave o spoštovanju kodeksa upravljanja javnih delniških družb zajema obdobje od sprejema prejšnje tovrstne izjave, tj. od 28. 3. 2018 do 28. 3. 2019.

¹² GRI 102-16

5.3 Organi upravljanja Save Re¹³

Sistem upravljanja družbe

Sava Re ima dvotirni sistem upravljanja, po katerem vodi družbo uprava, nad njenim delovanjem pa bedi nadzorni svet. Organi upravljanja, skupščina delničarjev družbe, nadzorni svet in uprava, delujejo v skladu z zakoni in drugimi predpisi, s statutom in svojimi poslovniki. Statut družbe, poslovnik o delu skupščine in poslovnik o delu nadzornega sveta so objavljeni na spletni strani družbe www.sava-re.si.

Eden od ključnih gradnikov sistema upravljanja je sistem upravljanja tveganj. Uprava družbe zagotavlja, da je ta sistem učinkovit. Pravila sistema upravljanja tveganj in pravila o lastni oceni tveganj in solventnosti so podrobneje urejena v notranjih aktih družbe.

V družbi so v organizacijsko sestavo in procese odločanja vgrajene funkcija upravljanja tveganj, funkcija notranje revizije, aktuarska funkcija in funkcija spremljanja skladnosti, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot ključne funkcije v sistemu upravljanja (v nadaljevanju: ključne funkcije). Vgrajene so zaradi okrepitve strukture treh obrambnih linij v sistemu nadzora družbe. Pravila delovanja posameznih ključnih funkcij so podrobneje urejena v notranjih aktih družbe.

5.3.1 Skupščina delničarjev

Delovanje skupščine

Skupščina je najvišji organ v družbi, s katerim delničarji družbe uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe. Področje delovanja skupščine je podrobneje urejeno s Poslovnikom o delu skupščine Pozavarovalnice Sava, d.d., ki je objavljen na spletni strani družbe www.sava-re.si, v zavihku O družbi.

Pristojnosti skupščine

Skupščina odloča o:

- sprejetju letnega poročila, če ga nadzorni svet ni potrdil ali če uprava in nadzorni svet prepustita odločitev o sprejetju letnega poročila skupščini;
- uporabi bilančnega dobička, in sicer na predlog uprave in na podlagi poročila nadzornega sveta;
- imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta;
- podelitvi razrešnice članom uprave in nadzornega sveta;
- spremembah statuta;
- ukrepah za povečanje in zmanjšanje kapitala;
- prenehanju družbe in statusnem preoblikovanju;
- imenovanju revizorja na predlog nadzornega sveta;
- drugih zadevah v skladu z zakonom in statutom.

Sklic skupščine

Skupščina delničarjev, s katero delničarji Save Re uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe, je sklicana najmanj enkrat letno, najpozneje do konca avgusta. Sklicana je lahko tudi v drugih primerih, določenih z zakonom, statutom družbe in takrat, ko je to v interesu družbe. Skupščino navadno sklicuje uprava družbe. Zakon določa, v katerih primerih jo lahko skliče nadzorni svet družbe oziroma delničarji.

Družba objavi sklic skupščine v informacijskem sistemu Ljubljanske borze, d.d., Ljubljana SEOnet (www.ljse.si), na spletni strani AJ PES (www.ajpes.si) in na svoji uradni spletni strani družbe www.sava-re.si, v tiskani obliki pa tudi v enem od statutarno določenih dnevnih časopisov, dnevniku Delo ali v dnevniku Dnevnik ali v Uradnem listu Republike Slovenije.

Udeležba na skupščini

Delničar se lahko udeleži skupščine in na njej uresničuje svojo glasovalno pravico, pod pogojem, da najpozneje konec četrtega dne pred zasedanjem skupščine prijavi svojo udeležbo na skupščini upravi družbe in je tedaj kot imetnik delnic vpisan v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev.

Pogoji udeležbe ali uresničevanja glasovalnih pravic se natančneje določijo v sklicu skupščine.

Sprejemanje sklepov

Za sprejetje skupščinskih sklepov je potrebna večina oddanih glasov delničarjev (navadna večina), razen če zakon ali statut ne določata večje večine ali drugih zahtev.

Glasovalna pravica

Glasovalna pravica delničarjev se uresničuje glede na njihov delež v osnovnem kapitalu družbe. Vsaka kosovna delnica z glasovalno pravico ima en glas. Glasovalna pravica se lahko uresničuje tudi po pooblaščenju na podlagi pisnega pooblastila, pa tudi po finančni organizaciji ali združenju delničarjev.

¹³ GRI 102-18

Skupščina v letu 2018

V letu 2018 je bila skupščina delničarjev sklicana enkrat.

V skladu s finančnim koledarjem družbe za leto 2018 je zasedanje 34. skupščine delničarjev Sava Re potekalo 29. 5. 2018. Skupščina se je tega dne med drugim seznanila s sprejetim letnim poročilom za poslovno leto 2017 z mnenjem revizorja, s pisnim poročilom nadzornega sveta k letnemu poročilu in letnim poročilom o notranjem revidiranju za leto 2017 z mnenjem nadzornega sveta. Poleg tega sta ji bila predložena informacija o prejemkih članov organov vodenja in nadzora ter poročilo uprave o lastnih delnicah. Skupščina je sklenila, da se del bilančnega dobička v višini 12.398.156,80 EUR uporabi za izplačilo dividend, preostali del bilančnega dobička v višini 10.101.173,14 EUR pa se ne uporabi. Skupščina je podelila razrešnico za leto 2017 tako nadzornemu svetu kot tudi upravi družbe.

Skupščina v letu 2019

V skladu s finančnim koledarjem družbe 2019 je zasedanje 35. skupščine delničarjev predvideno 21. 5. 2019.

5.3.2 Nadzorni svet

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe. Pri tem ravna na podlagi veljavnih predpisov, predvsem zakonov o gospodarskih družbah in o zavarovalništvu, statuta družbe in poslovnika o delu nadzornega sveta. Nadzorni svet mora biti v skladu z zakonom sklican najmanj enkrat v četrtletju, navadno po preteku posameznega trimesečja poslovnega leta. Po potrebi se nadzorni svet sestaja tudi pogostejše. Področje delovanja nadzornega sveta je podrobneje urejeno s Poslovníkom o delu nadzornega sveta, ki je objavljen na spletni strani družbe www.sava-re.si, v zavihku O družbi.

Pristojnosti nadzornega sveta

Nekatere pomembnejše naloge nadzornega sveta so:

- spremlja in nadzoruje vodenje in poslovanje družbe ter ob ugotovljenih pomanjkljivostih ali nepravilnostih naloži upravi, da predlaga ukrepe za njihovo odpravo,
- daje soglasje upravi k določitvi poslovne politike in finančnega načrta skupine Sava Re in Save Re,
- daje soglasje upravi k določitvi strategije razvoja skupine Sava Re in Save Re,
- daje soglasja upravi k pisnim pravilom sistema upravljanja, upravljanja tveganj, spremljanja skladnosti, notranje revizije, aktuarske funkcije, notranjih kontrol in izločenih poslov,
- daje soglasje upravi k podelitvi in odvzemu pooblastil nosilcem ključnih funkcij,
- daje soglasje upravi k poročilu o solventnosti in finančnem položaju družbe in skupine,
- daje soglasje upravi k strategiji prevzemanja tveganj družbe in skupine,
- obravnava poročilo o lastni oceni tveganj in solventnosti ter četrletna poročila o tveganjih družbe in skupine,
- obravnava poročila nosilca funkcije spremljanja skladnosti,
- obravnava poročila nosilcev aktuarske funkcije,
- daje soglasje upravi k določitvi okvirnega letnega in večletnega programa dela notranje revizije,
- nadzira primernost postopkov in učinkovitost delovanja notranje revizije ter obravnava poročila funkcije notranje revizije,
- izdela mnenje za skupščino delničarjev k letnemu poročilu o notranjem revidiranju,
- daje soglasje k imenovanju, razrešitvi in nagrajevanju vodje službe notranje revizije,
- preveri letna in medletna poročila o poslovanju skupine Sava Re in Save Re,
- preveri letno poročilo, ki ga je predložila uprava, sprejme stališče do revizijskega mnenja in o tem sestavi poročilo za skupščino, v njem pa navede morebitne pripombe ali ga potrdi,
- preveri predlog za uporabo bilančnega dobička, ki ga je predložila uprava, in o tem sestavi pisno poročilo za skupščino,
- imenuje in odpokliče predsednika in člane uprave,
- odloča o merilih za določitev prejemkov in sistemu nagrajevanja predsednika in članov uprave,
- sprejema poslovnik o svojem delu,
- pripravlja predloge za skupščino, ki so v njegovi pristojnosti, in opravlja naloge, ki mu jih je določila skupščina,
- obravnava ugotovitve Agencije za zavarovalni nadzor in drugih organov nadzora v postopkih nadzora nad družbo.

Nadzorni svet v letu 2018

Skladno s statutom družbe in veljavno zakonodajo sestavlja nadzorni svet šest članov, od katerih štiri člane predstavnike delničarjev izvoli skupščina družbe, dva člana predstavnika delavcev pa izvoli svet delavcev družbe, ki s svojim sklepom seznanijo skupščino družbe. Člani nadzornega sveta so imenovani za največ štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni. Nadzorni svet izmed svojih članov izvoli predsednika in njegovega namestnika.

Nadzorni svet je sestavljen, tako da se zagotovita odgovoren nadzor in sprejemanje odločitev v korist družbe. Pri sestavi je upoštevana razpršenost strokovnega znanja, izkušenj in veščin, ki se med posameznimi člani nadzornega sveta medsebojno dopolnjujejo, tako da je nadzorni svet homogena celota in je zagotovljeno smotno in preudarno nadziranje družbe. Ta si je v letu 2018 prizadevala, da je nadzorni svet sestavljen v skladu z interno politiko raznolikosti sestave uprave in nadzornega sveta.¹⁴

Vidiki, ki se v okviru politike raznolikosti upoštevajo pri sestavi nadzornega sveta, so naslednji:

- strokovna raznolikost za zagotavljanje komplementarnosti znanja in veščin,
- uravnoteženost spolov in upoštevanje ustrezne zastopanosti manj pogostega spola pri naboru kandidatov,
- prizadevanje, da se ne menjajo vsi člani nadzornega sveta hkrati, za zagotavljanje kontinuitete dela,
- ustrezen delež članov nadzornega sveta z mednarodnimi izkušnjami,
- ustrezna uravnoteženost deležev mlajših in starejših članov nadzornega sveta.

Politika raznolikosti sestave uprave in nadzornega sveta je objavljena na spletni strani družbe www.sava-re.si, v zavihku O družbi.

Uresničitev politike raznolikosti sestave nadzornega sveta v letu 2018 je podrobneje predstavljena v nadaljevanju.

Sestava nadzornega sveta v letu 2018

Član	Naziv	Nastop mandata	Trajanje mandata
Mateja Lovšin Herič	predsednica	16. 7. 2017	16. 7. 2021
Keith William Morris	namestnik predsednice	16. 7. 2017	16. 7. 2021
Davor Ivan Gjivoje	član	7. 3. 2017	7. 3. 2021
Andrej Kren	član	16. 7. 2017	16. 7. 2021
Andrej Gorazd Kunstek	član, predstavnik delavcev	11. 6. 2015	11. 6. 2019
Mateja Živec	članica, predstavnica delavcev	1. 4. 2016	11. 6. 2019

Zaposlitev, izobrazba, strokovni profil, spol, letnica rojstva, mandat in razkritja o članstvih v organih vodenja in nadzora drugih pravnih oseb

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu

Mateja Lovšin Herič,
predsednica nadzornega sveta

Zaposlitev: Slovenski državni holding, d.d.

Izobrazba: univerzitetna diplomirana ekonomistka

Strokovni profil: Mateja Lovšin Herič (1969) je od leta 1995 zaposlena v Slovenskem državnem holdingu, d.d. (prej Slovenska odškodninska družba, d.d.), v katerem opravlja naloge direktorice Oddelka za upravljanje področja financ. Ima dolgoletne izkušnje s področja upravljanja kapitalskih naložb, kot tudi z vodenjem oziroma sodelovanjem v obsežnih in vsebinsko zahtevnih projektih, ki jih je vodil Slovenski državni holding, d.d. Doslej je bila članica nadzornih svetov v štirih delniških družbah. Vlogo članice nadzornega sveta Save Re opravlja od 2009 oziroma tretji mandat zapored. Trenutno je predsednica nadzornega sveta, članica revizijske komisije ter predsednica komisije za imenovanja in prejemke nadzornega sveta Save Re. Ima potrdilo Združenja članov nadzornih svetov o usposobljenosti za člana nadzornih svetov in upravnih odborov družb.

Nastop mandata: 16. 7. 2017

Trajanje mandata: 16. 7. 2021

Članstvo v organih vodenja ali nadzora z družbo nepovezanih oseb: /

Keith William Morris,
namestnik predsednice nadzornega sveta

Zaposlitev: upokojenec

Izobrazba: diplomant upravnih ved (B. Sc, Management Sciences) s specializacijo iz financ in trženja

Strokovni profil: Keith William Morris (1948) je državljan Velike Britanije. Večji del svoje poklicne poti je deloval v finančnem sektorju. Od leta 1989 pa do upokojitve je deloval na vodstvenih položajih, predvsem v zavarovalništvu in v večjih skupinah, kot so Eagle Star Group, American International Group (AIG), Allianz Group in RBS Insurance (Direct Line Group). Od leta 2003 do 2008 je bil neizvršni direktor (član nadzornega sveta) družb Standard Life Bank in Standard Life Insurance Company ter neizvršni direktor v šestih drugih manjših družbah. Vlogo člana nadzornega sveta Save Re opravlja od 2013 oziroma drugi mandat zapored. Trenutno je namestnik predsednice nadzornega sveta, predsednik komisije za tveganja, član komisije za imenovanja in prejemke ter član komisije za oceno sposobnosti in primernosti nadzornega sveta Save Re.

Nastop mandata: 16. 7. 2017

Trajanje mandata: 16. 7. 2021

Članstvo v organih vodenja ali nadzora z družbo nepovezanih oseb:

- European Reliance S.A., Kifisias Aven. 274, 152 32, Chalandri, Grčija – neizvršni član upravnega odbora
- HMS Victory Preservation Endowment Fund Ltd, HM Naval Base (PP66) Portsmouth Hampshire PO1 3NH, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske – predsednik upravnega odbora

¹⁴ GRI 405-1

Davor Ivan Gjivoje, Jr.,
član nadzornega sveta

Zaposlitev: Networld, Inc./DGG Holdings, Ltd.

Izobrazba: univerzitetni diplomirani ekonomist, magister ekonomskih znanosti

Strokovni profil: Davor Ivan Gjivoje (1968) je državljan Združenih držav Amerike. Vodi mednarodni holding, katerega glavne dejavnosti so razvoj hotelirstva, trženje letalskih prevozov in strateške naložbe. V Networld, Inc./DGG Holdings, Ltd., je zadnjih 20 let do prevzema vodstva delal na različnih vodstvenih položajih. Ima še izkušnje iz bančništva (Citibank NA) in kot poslovni svetovalec (The Boston Consulting Group). Dejaven je tudi v filantropiji kot član odbora v organizaciji Gagnon Cardiovascular Institute, s sedežem na širšem območju New Yorka, in v šolstvu kot predsednik odbora za izobraževanje v osnovni šoli Harding Township School, Harding, New Jersey. Vlogo člana nadzornega sveta Save Re opravlja od 2017 oziroma prvi mandat. Je tudi član komisije za tveganja ter član komisije za imenovanja in prejeme nadzornega sveta Save Re.

Nastop mandata: 7. 3. 2017

Trajanje mandata: 7. 3. 2021

Članstvo v organih vodenja ali nadzora z družbo nepovezanih oseb:

- Networld, Inc./DGG Holdings, Ltd., 89 Headquarters Plaza, North Tower, (Suite 1420) Morristown, NJ 07960, ZDA – direktor;
- Adria Lines Dover, Delaware, ZDA – direktor;
- Networld Inc., 89 Headquarters Plaza, North Tower, Suite 1420 Morristown, NJ 07960, ZDA – direktor.

Andrej Kren,
član nadzornega sveta

Zaposlitev: Delo, d.o.o.

Izobrazba: univerzitetni diplomirani pravnik

Strokovni profil: Andrej Kren (1960) je svojo poklicno pot v gospodarstvu začel leta 1988 v oddelku za poslovno strategijo v družbi ETA Cerklje, med letoma 1992 in 1995 pa je bil direktor družbe AvtoCenter Idrija d.o.o. Od leta 1995 je vodil in usklajeval poslovanje različnih dejavnosti v družbi FMR d.d., med drugim ustanavljanja, upravljanja in financiranja hčerinskih družb ter različnih oblik dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb. Od leta 2008 je bil predsednik uprave družbe FMR d.d. Od leta 2017 je glavni direktor časopisne hiše Delo, d.o.o. Član nadzornega sveta Save Re je od leta 2017 oziroma prvi mandat. Opravlja tudi vlogo predsednika revizijske komisije, člana komisije za imenovanja in prejeme ter nadomestnega člana komisije za oceno sposobnosti in primernosti nadzornega sveta Save Re.

Nastop mandata: 16. 7. 2017

Trajanje mandata: 16. 7. 2021

Članstvo v organih vodenja ali nadzora z družbo nepovezanih oseb:

- Delo, d.o.o., Dunajska 5, 1000 Ljubljana, Slovenija – glavni direktor
- RSG Kapital, d.o.o., Breg 14, 1000 Ljubljana, Slovenija – član nadzornega sveta

Predstavnika delavcev v nadzornem svetu

Andrej Gorazd Kunstek,
član nadzornega sveta

Zaposlitev: Sava Re, d.d.

Izobrazba: univerzitetni diplomirani ekonomist, magister ekonomskih znanosti
Strokovni profil: Andrej Gorazd Kunstek (1974) se je po končanem študiju na ekonomski fakulteti zaposlil v Savi Re in ima več kot devetnajst let izkušenj s sklepanjem in tehnično obdelavo pozavarovanj. Od leta 2007 je direktor Področja za tehnično obdelavo pozavarovanj v Sektorju pozavarovanja. Vlogo člana nadzornega sveta Save Re opravlja od 2013 dalje oziroma drugi mandat zapored.

Nastop mandata: 11. 6. 2015

Trajanje mandata: 11. 6. 2019

Članstvo v organih vodenja ali nadzora z družbo nepovezanih oseb: /

Mateja Živec,
članica nadzornega sveta

Zaposlitev: Sava Re, d.d.

Izobrazba: univerzitetna diplomirana ekonomistka, magistrica ekonomskih znanosti

Strokovni profil: Mateja Živec (1975) ima večletne delovne izkušnje s področja bančništva in zavarovalništva (v zavarovalništvu je zaposlena že več kot 16 let). Pred zaposlitvijo v Savi Re leta 2014 je v Zavarovalnici Triglav 12 let vodila oddelek upravljanja naložb. Članica nadzornega sveta Save Re je od aprila 2016 oziroma prvi mandat. Opravlja tudi vlogo predsednice komisije za oceno sposobnosti in primernosti nadzornega sveta Save Re.

Nastop mandata: 1. 4. 2016

Trajanje mandata: 11. 6. 2019

Članstvo v organih vodenja ali nadzora z družbo nepovezanih oseb: /

Obvladovanje nasprotij interesov

Člani nadzornega sveta so se ob nastopu mandata v letu 2017 in člana predstavnik zaposlenih ob nastopu mandata v letu 2015 oziroma 2016 s podpisom Izjave o neodvisnosti člana nadzornega sveta Save Re, d.d., opredelili do izpolnjevanja kriterijev nasprotja interesov, navedenih v prilogi B Slovenskega kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Izjave o neodvisnosti nadzorniki obnovijo enkrat letno – za leto 2018 so objavljene na spletni strani družbe www.sava-re.si, v zavihku O družbi/Nadzorni svet.

Pravila o postopkih obvladovanja nasprotij interesov so podrobneje opredeljena v Pravilniku o obvladovanju nasprotij interesov Save Re, d.d.

V letu 2018 so se člani nadzornega sveta izrekli za neodvisne.

V letu 2018 pri članih nadzornega sveta niso nastale okoliščine za obstoj nasprotij interesov.

Plačila, povračila in druge ugodnosti

Podatki o prejemkih članov nadzornega sveta so podrobneje razkriti v poglavju 23.10 Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami v računovodskem delu poročila.

Lastništvo delnic članov nadzornega sveta

Število delnic POSR v lasti članov nadzornega sveta na dan 31. 12. 2018¹⁵

	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu (%)
Andrej Gorazd Kunstek	2.900	0,0168%
Skupaj	2.900	0,0168%

Več informacij o delovanju nadzornega sveta v letu 2018 je v poglavju 4 Poročilo Nadzornega sveta.

5.3.3 Komisije nadzornega sveta

Nadzorni svet skladno z zakonodajo, slovenskim kodeksom o upravljanju javnih delniških družb in dobro prakso imenuje eno ali več komisij, ki obravnavajo vnaprej določena področja, pripravljajo predloge sklepov nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge, tako pa strokovno podpirajo delo nadzornega sveta.

V družbi so oblikovane te komisije nadzornega sveta:

- revizijska komisija,
- komisija za tveganja,
- komisija za imenovanja in prejemke,
- komisija za oceno sposobnosti in primernosti.

Posamezna komisija ima lahko svoj poslovnik. Če ga nima, se za vprašanja sklepčnosti, odločanja in vsa druga procesna vprašanja, smiselno uporablja poslovnik o delu nadzornega sveta.

Revizijska komisija

Delovanje revizijske komisije

Naloge in pristojnosti revizijske komisije določajo Zakon o gospodarskih družbah, poslovnik o delu revizijske komisije družbe in o delu nadzornega sveta družbe ter drugi avtonomni pravni viri (npr. priporočila za revizijske komisije).

Pristojnosti revizijske komisije

Nekatere pomembnejše naloge revizijske komisije so:

- nadziranje neoporečnosti finančnih informacij;
- spremljanje učinkovitosti in uspešnosti notranjih kontrol, dela notranje revizije in delovanja sistemov za obvladovanje tveganj;
- spremljanje obvezne revizije samostojnih in konsolidiranih računovodskih izkazov,
- opravljanje drugih nalog, določenih z veljavnim sklepom nadzornega sveta, upošteva zakonske zahteve in dobro prakso primerljivih družb oziroma zavarovalnih skupin.

Revizijska komisija v letu 2018

Sestava revizijske komisije v letu 2018

Član	Naziv	Nastop mandata	Trajanje mandata
Andrej Kren	predsednik	16. 8. 2017	16. 7. 2021
Mateja Lovšin Herič	članica in namestnica predsednika	16. 8. 2017	16. 7. 2021
Ignac Dolenshek	zunanji član	16. 8. 2017	16. 7. 2021

¹⁵ Vir: Centralni register vrednostnih papirjev KDD d.d.

Komisija za tveganja

Delovanje komisije za tveganja

Komisija za tveganja opravlja naloge skladno z določili sklepov nadzornega sveta, direktive Solventnost II, poslovnikov o delu komisije za tveganja, o delu nadzornega sveta, Zakona o zavarovalništvu in drugimi veljavnimi predpisi upravljanja tveganj.

Pristojnosti komisije za tveganja

Nekatere pomembnejše naloge komisije za tveganja so:

- presoja vpliv različnih vrst tveganj na ekonomski in regulatorni kapital;
- presoja celovit okvir upravljanja tveganj v celotni skupini, vključno s politiko upravljanja tveganj in strategijo prevzemanja tveganj ter spremlja operativna tveganja;
- presoja primernost in ustreznost dokumentov s področja upravljanja tveganj, ki jih potrjuje nadzorni svet;
- opravlja druge naloge, določene s sklepom nadzornega sveta, upošteva zakonske zahteve in dobro prakso primerljivih družb oziroma zavarovalnih skupin.

Komisija za tveganja v letu 2018

Sestava komisije za tveganja v 2018

Član	Naziv	Nastop mandata	Trajanje mandata
Keith William Morris	predsednik	24. 8. 2017	16. 7. 2021
Davor Ivan Gjivoje	član	24. 8. 2017	16. 7. 2021
Slaven Mičković	zunANJI član in namestnik predsednika	24. 8. 2017	16. 7. 2021

Komisija za imenovanja in prejemke

Delovanje komisije za imenovanja in prejemke

Nadzorni svet je v skladu s priporočili kodeksa upravljanja javnih delniških družb imenoval štiričlansko komisijo za imenovanja in prejemke kot posebno komisijo nadzornega sveta za izvedbo objektivnih in preglednih izbirnih postopkov kandidatov za člane uprave, pa tudi izbirnih postopkov kandidatov za člane nadzornega sveta – predstavnike delničarjev, ki jih nadzorni svet nato predlaga skupščini v izvolitev.

Pristojnosti komisije za imenovanja in prejemke

Nekatere pomembnejše naloge komisije za imenovanja in prejemke so:

- priprava predlogov za nadzorni svet na področju meril za članstvo v upravi ter obravnava in priprava predlogov v zvezi z imenovanji, o katerih odloča nadzorni svet;
- predhodno obravnava predlog predsednika uprave v zvezi s sestavo uprave in z vodenjem družbe ter oblikuje predlog za nadzorni svet,
- izvedba nominacijskega postopka za imenovanje kandidata/-ov za člana oziroma člane nadzornega sveta – predstavnike delničarjev;
- podpora pri oblikovanju in izvajanju sistema plačil, povračil in drugih ugodnosti članov uprave.

Komisija za imenovanja in prejemke v letu 2018

Sestava komisije za imenovanja in prejemke v letu 2018

Član	Naziv	Nastop mandata	Trajanje mandata
Mateja Lovšin Herič	predsednica	24. 8. 2017	16. 7. 2021
Keith William Morris	član	24. 8. 2017	16. 7. 2021
Davor Ivan Gjivoje	član	24. 8. 2017	7. 3. 2021
Andrej Kren	član	24. 8. 2017	16. 7. 2021

Komisija za oceno sposobnosti in primernosti

Delovanje komisije za oceno sposobnosti in primernosti

Sava Re mora zagotoviti, da so osebe, ki dejansko vodijo in nadzirajo družbo, ne zgolj ob imenovanju ampak ves čas opravljanja funkcije, ustrezno usposobljene in primerne za strokovno vodenje, upravljanje in nadzorovanje družbe. Poleg tega, da imajo člani uprave oziroma člani nadzornega sveta skupno kot kolektiven organ ustrezno usposobljenost, izkušnje in znanje (sposobnost), morajo uživati velik ugled in kazati integriteto svojih dejanj (primernost).

Komisija za oceno sposobnosti in primernosti opravlja naloge skladno z notranjo politiko sposobnosti in primernosti zadevnih oseb družbe.

Pristojnosti komisije za oceno sposobnosti in primernosti

Nekatere pomembnejše naloge komisije za oceno sposobnosti in primernosti so:

- izvaja postopke vrednotenja usposobljenosti nadzornega sveta, komisij nadzornega sveta in uprave kot kolektivnih organov, pa tudi postopke vrednotenja sposobnosti in primernosti posameznih članov navedenih organov;
- na zaprosilo sveta delavcev družbe izvede tudi presojo sposobnosti in primernosti članov nadzornega sveta – predstavnikov delavcev, ki jih izvoli svet delavcev družbe.

Komisija za oceno sposobnosti in primernosti v letu 2018

Sestava komisije za oceno sposobnosti in primernosti v letu 2018

Član	Naziv	Nastop mandata	Trajanje mandata
Mateja Živec	predsednica	24. 8. 2017	9. 6. 2019
Keith William Morris	član	24. 8. 2017	16. 7. 2021
Nika Matjan	zunanja članica	24. 8. 2017	27. 2. 2018
Rok Saje	zunanj član	8. 3. 2018	16. 7. 2021
Andrej Kren	nadomestni član	24. 8. 2017	16. 7. 2021

5.3.4 Uprava

Delovanje uprave

Uprava družbe vodi ter zastopa in predstavlja družbo v pravnem prometu. Pri tem ravna v skladu z veljavnimi predpisi, predvsem v skladu z zakonom o gospodarskih družbah in o zavarovalništvu, statutom, aktom o upravi in poslovnikom o delu uprave.

Pristojnosti uprave

Nekatere pomembnejše naloge uprave so:

- vodi in organizira poslovanje družbe,
- zastopa in predstavlja družbo,
- odgovarja za zakonitost poslovanja družbe,
- sprejema strategijo razvoja družbe in skupine ter jo predloži nadzornemu svetu v soglasje,
- sprejema poslovno politiko in finančni načrt družbe in skupine ter jo predloži nadzornemu svetu v soglasje,
- sprejema interne akte družbe,
- odobri in redno preverja strategije in pisna pravila o upravljanju tveganj, sistemu notranjih nadzorov, notranji reviziji, aktuarski funkciji in izločenih poslih ter zagotovi njihovo izvajanje,
- sprejme poročilo o solventnosti in finančnem položaju ter ga predloži nadzornemu svetu v soglasje,
- s soglasjem nadzornega sveta podeli pooblastilo nosilcem ključnih funkcij družbe,
- daje poročila nadzornemu svetu o poslovanju družbe in skupine,
- pripravlja predlog letnega poročila s poslovnim poročilom in ga skupaj z revizorjevim mnenjem in predlogom uporabe bilančnega dobička predloži nadzornemu svetu v potrditev,
- sklicuje skupščino,
- izvaja sklepe skupščine in nadzornega sveta.

Pooblastila uprave (povečanje osnovnega kapitala, pridobivanje lastnih delnic)

Uprava družbe nima pooblastila za povečanje osnovnega kapitala.

Uprava v letu 2018

Družbo vodi, predstavlja in zastopa uprava, ki ima najmanj dva in največ pet članov, od katerih je eden predsednik uprave, preostali pa so člani uprave. Predsednika in člane uprave imenuje nadzorni svet za pet let z možnostjo neomejenega vnovičnega imenovanja. Predsednik in vsi člani uprave so v družbi v rednem delovnem razmerju, zaposleni za polni delovni čas. Natančno število članov uprave in področja, ki so v pristojnosti njenega posameznega člana, na predlog predsednika uprave določi nadzorni svet z aktom o upravi.

Uprava je sestavljena, tako da se zagotovi odgovorno in učinkovito sprejemanje odločitev v korist družbe. Pri tej sestavi uprave je upoštevana razpršenost strokovnega znanja, izkušenj in veščin, ki se med posameznimi člani uprave medsebojno dopolnjujejo, tako da je ta homogena celota ter je zagotovljeno smotrno in preudarno vodenje družbe. Družba si je v letu 2018 prizadevala za uresničitev politike raznolikosti sestave uprave in nadzornega sveta.

Vidiki, ki se v okviru politike raznolikosti upoštevajo pri sestavi uprave, so:

- strokovna raznolikost za zagotavljanje komplementarnosti znanja in veščin,
- uravnoteženost spolov in upoštevanje ustrezne zastopanosti manj zastopanega spola pri naboru kandidatov,
- prizadevanje, da se ne menjajo vsi člani uprave hkrati, za zagotavljanje kontinuitete dela,
- ustrezen delež članov uprave z mednarodnimi izkušnjami,
- ustrezna uravnoteženost deležev mlajših in starejših članov uprave.

Politika raznolikosti sestave uprave in nadzornega sveta je objavljena na spletni strani družbe www.sava-re.si, v zavihku O družbi.

Uresničitev politike raznolikosti sestave uprave v letu 2018 je podrobneje predstavljeno v nadaljevanju.

Nadzorni svet je 9. 11. 2017 soglasno podprl predlog predsednika uprave Marka Jazbeca in imenoval novo vodstveno ekipo Save Re. V upravo družbe sta bila po dveh zaporednih mandatih ponovno imenovana dosedanja člana uprave Srečko Čebtron in Jošt Dolničar, ki sta nov mandate nastopila 1. 6. 2018. Za četrto članico pa je nadzorni svet imenoval Polono Pirš Zupančič, ki je mandat nastopila 14. 1. 2018. Mateji Treven je mandat članice uprave prenehal 13. 1. 2018.

Sestava uprave v letu 2018

Član	Naziv	Nastop mandata	Potek mandata
Marko Jazbec	predsednik	12. 5. 2017	12. 5. 2022
Srečko Čebtron	član	1. 6. 2018	1. 6. 2023
Jošt Dolničar	član	1. 6. 2018	1. 6. 2023
Polona Pirš Zupančič	članica	14. 1. 2018	14. 1. 2023
Mateja Treven	članica	1. 6. 2013	13. 1. 2018

Povprečna starost članov uprave je 50,25 let. Vsi člani uprave so državljani Republike Slovenije.¹⁶

¹⁶ GRI 202-2

Izobrazba, strokovni profil, spol, letnica rojstva, mandat, delovna področja in razkritja o članstvu v organih vodenja in nadzora drugih pravnih oseb

Marko Jazbec, predsednik uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani ekonomist

Strokovni profil: Marko Jazbec (1970) je deloval je na vodstvenih mestih v Banki Slovenije, SKB banki, d. d., in Drogi Kolinski, d. d. Bil je tudi član uprave Droge, d. d., Intereurope, d. d., in NLB, d. d., ter predsednik uprave Hotelov Bernardin, d. d. Do sredine julija 2016 je vodil Slovenski državni holding. V poslovni karieri je pridobil bogate izkušnje iz upravljanja portfeljev vrednostnih papirjev, upravljanja tveganj, zakladništva, podjetniških financ in korporativnega bančništva, še posebno pa velja opozoriti na njegove izkušnje s korporativnim upravljanjem bank in podjetij. Ima tudi operativne vodstvene izkušnje glede prevzemov in združitvev podjetij, prodaj podjetij, premoženja in kapitalskih naložb, priprav in izvajanj investicijskih projektov, pa tudi bogate praktične izkušnje s finančnim in poslovnim prestrukturiranjem podjetij. Vlogo člana oziroma predsednika uprave Save Re opravlja prvi mandat.

Nastop mandata: 12. 5. 2017

Trajanje mandata: pet let

Delovna področja v okviru uprave: usklajevanje dela uprave, finance, splošne, kadrovske-organizacijske in pravne zadeve, odnosi z javnostmi (PR), skladnost poslovanja in notranja revizija.

Razkritja o članstvih v organih nadzora drugih družb v skupini: /

Razkritja o članstvih v organih vodenja ali nadzora drugih nepovezanih pravnih oseb: /

Srečko Čebtron, član uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir rudarstva

Strokovni profil: Kariero v sektorju zavarovalništva je Srečko Čebtron (1954) začel v Zavarovalnici Generali v Trstu. Pretežno mednarodne izkušnje v zavarovalništvu si je med drugim pridobil v Zavarovalnici Tilia, Unipolu v Milanu, Bologni in Moskvi, ICMIF v angleškem Manchestru in Euresapu v Lizboni. Izkupiček bogate mednarodne kariere je tudi odlično znanje številnih tujih jezikov. Med letoma 2001 in 2008 je bil član uprave Zavarovalnice Maribor. Vlogo člana uprave Save Re opravlja od 2009 dalje oziroma tretji mandat zapored.

Nastop mandata: 1. 6. 2018

Trajanje mandata: pet let

Delovna področja v okviru uprave: poslovanje družbe na področju pozavarovanja, individualni prevzem pozavarovanj, aktuariat

Razkritja o članstvih v organih nadzora drugih družb v skupini: /

Razkritja o članstvih v organih vodenja ali nadzora drugih nepovezanih pravnih oseb: /

Jošt Dolničar,
član uprave**Izobrazba:** univerzitetni diplomirani pravnik**Strokovni profil:** Svoje prve delovne izkušnje je Jošt Dolničar (1972) začel pridobivati v Zavarovalnici Triglav, d. d., kjer je bil zaposlen devet let, nazadnje kot izvršni direktor za premoženjska zavarovanja. Pretežni del svojega življenja se je aktivno ukvarjal s športom, še zdaj je trener veslanja z licenco, član pravne komisije in arbiter pri arbitraži Olimpijskega komiteja Slovenije. V Savi Re se je zaposlil leta 2006, najprej kot pomočnik uprave za podporo odvisnim družbam. Vlogo člana uprave Save Re opravlja od 2008 dalje oziroma tretji mandat zapored. Predsednik uprave Save Re je bil od 23. 8. 2016 do 11. 5. 2017.**Nastop mandata:** 1. 6. 2018**Trajanje mandata:** pet let**Delovna področja v okviru uprave:** upravljanje strateških naložb v odvisne družbe z dejavnostjo direktnega zavarovanja, modeliranje, IT, tehnologija in inovacije, procesno informacijska tehnologija, pokojninska zavarovanja**Razkritja o članstvih v organih nadzora drugih družb v skupini:**

- Sava neživotno osiguranje, a.d., Bulevar vojvode Mišića 51, 11000 Beograd, Srbija – član upravnega odbora
- Sava osiguranje, a.d., P.C Kruševac, Rimski trg 70, 81000 Podgorica, Črna gora – član upravnega odbora
- Zavarovalnica Sava, d.d., Cankarjeva 3, 2000 Maribor, Slovenija – predsednik nadzornega sveta
- Sava pokojninska družba, d.d., Ulica Vita Kraigherja 5, 2103 Maribor, Slovenija – član nadzornega sveta (od 4. 12. 2017)
- Got2Insure, Ltd., Bailey House, 4-10 Barttelot Road, Horsham, West Sussex, RH12 1DQ, UK - neizvršni član upravnega odbora
- ZTSR, raziskovanje trga, d.o.o., Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, Slovenija – predsednik nadzornega sveta.

Razkritja o članstvih v organih vodenja ali nadzora drugih nepovezanih pravnih oseb:

- Veslaška zveza Slovenije, Župančičeva cesta 9, 4260 Bled, Slovenija – predsednik
- Olimpijski komite Slovenije – član izvršnega odbora.

Polona Pirš Zupančič,
članica uprave**Izobrazba:** univerzitetna diplomirana ekonomistka, magistrica ekonomskih znanosti**Strokovni profil:** Polona Pirš Zupančič (1975) se je po zaključeni ekonomski fakulteti v Ljubljani leta 1999 zaposlila v Savi Re kot analitik v sektorju pozavarovanja. Od leta 2009 je bila izvršna direktorica sektorja korporativnih financ in kontrolinga. Poleg dolgoletnih izkušenj v sektorju zavarovalstva ima tudi bogate izkušnje z vodenjem oziroma sodelovanjem v obsežnih in vsebinsko zahtevnih projektih, strateško pomembnih tako za družbo Sava Re kot tudi skupino Sava Re. Je magistrica ekonomskih znanosti (Univerza v Ljubljani). Vlogo članice uprave Save Re opravlja prvi mandat.**Nastop mandata:** 14. 1. 2018**Trajanje mandata:** 5 let**Delovna področja v okviru uprave:** korporativne finance in kontroling, odnosi z vlagatelji (IR), računovodstvo, upravljanje tveganj.**Razkritja o članstvih v organih nadzora drugih družb v skupini:**

- Sava osiguruvanje, a.d., Ulica zagrebška br. 28 A, 1000 Skopje, Severna Makedonija – članica upravnega odbora
- Sava životno osiguranje, a.d.o., Bulevar vojvode Mišića 51, 11000 Beograd, Srbija – predsednica nadzornega odbora
- Zavarovalnica Sava, d.d., Cankarjeva 3, 2000 Maribor, Slovenija – članica nadzornega sveta

Razkritja o članstvih v organih vodenja ali nadzora drugih nepovezanih pravnih oseb: /**Plačila, povračila in druge ugodnosti**

Podatki o prejemkih članov uprave so podrobneje razkriti v poglavju 23.10 Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami v računovodskem delu poročila.

Lastništvo delnic**Število delnic POSR v lasti članov uprave na dan 31. 12. 2018¹⁷**

	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu (%)
Marko Jazbec	2.300	0,0134%
Srečko Čebren	2.700	0,0157%
Jošt Dolničar	4.363	0,0253%
Polona Pirš Zupančič	2.478	0,0144%
Skupaj	11.841	0,0688%

¹⁷ Vir: Centralni register vrednostnih papirjev KDD d.d.

5.4 Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja¹⁸

Notranje kontrole so usmeritve in postopki, ki jih je Sava Re vzpostavila in jih izvaja na vseh ravneh, da bi obvladovala tveganja, povezana tudi z računovodskim poročanjem. Namen teh kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi.

Poleg določb Zakona o gospodarskih družbah za Sava Re veljajo specialne določbe Zakona o zavarovalništvu, ki ureja obveznost zavarovalnic, da vzpostavijo in vzdržujejo ustrezen sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganj. Podzakonske predpise s to vsebino na podlagi slednjega zakona izdaja Agencija za zavarovalni nadzor, ki jih družba strogo spoštuje.

Računovodske kontrole so tesno povezane s kontrolami v informacijski tehnologiji, ki med drugim zagotavljajo omejitve in nadzor dostopov do omrežja, podatkov in aplikacij ter popolnost in točnost zajemanja in obdelovanja podatkov.

Za potrebe računovodskega poročanja na konsolidirani podlagi so postopki in notranje kontrole opredeljene v notranjem pravilniku o računovodstvu in v pravilniku za finančno obvladovanje poslovanja družb v skupini Sava Re. Članice skupine Sava Re predložijo računovodske podatke za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov v poročevalskih paketih, pripravljenih v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) in usmeritvami obvladujoče družbe ter v rokih, določenih skladno s finančnim koledarjem družbe. V poročevalske pakete so vgrajene navzkrižne kontrole, ki zagotavljajo usklajenost podatkov, prav tako pa te pakete preverjajo zunanji revizorji. Za dodatno kontrolo pravilnosti poročevalskih paketov odvisne družbe predložijo tudi svoje izvirne računovodske izkaze. Z uvedbo poenotenih informacijskih sistemov v odvisne družbe in aplikacije, ki podpirajo konsolidacijo, načrtovanje in poročanje, se povečuje učinkovitost izmenjave računovodskih podatkov med odvisnimi družbami in obvladujočo družbo, tako pa kontrolo teh informacij. Ustreznost delovanja in vzpostavitev potrebnih kontrol v okviru informacijskih sistemov preverjajo veščaki s tega področja z redno letno revizijo računovodskih izkazov.

Sava Re ima poleg omenjenega vzpostavljen sistem notranjih kontrol tudi pri drugih pomembnih poslovnih procesih. Notranje kontrole obsegajo postopke in dejanja, ki zagotavljajo spoštovanje zakonodaje in notranjih pravil. Vsi pomembnejši poslovni procesi v Savi Re so opisani, tudi z opredelitvijo kontrolnih točk in izvajalci posameznih kontrol. Osnovne kontrole se tako izvajajo s pregledom prejete dokumentacije ali s sistemskim oziroma ročnim preverjanjem obdelanih podatkov.

Sava Re spoštuje predpise in pravila o ustreznem ravnanju z zaupnimi podatki in notranjimi informacijami, dopustnosti naložb in prepovedi trgovanja na podlagi notranjih informacij. Prav tako izvaja reden nadzor nad ravnanjem zaposlenih pri sklepanju poslov s finančnimi instrumenti za svoj račun.

Druge osebe, na katere je Sava Re s pooblastilom prenesla opravljanje posameznih storitev, morajo izvajati svoja dela in naloge v skladu z zakonom, podzakonskimi akti, pogodbo o izvajanju storitev, notranjimi pravilniki in delovnimi navodili, ki sicer veljajo v Savi Re.

Družba ima skrbnika sistema notranjih kontrol, ki zagotavlja evidenco ugotovljenih pomanjkljivosti/manjkajočih notranjih kontrol, skupaj z evidenco priporočil/ukrepov za izboljšanje sistema notranjih kontrol. Skladno z Zakonom o zavarovalništvu je v Savi Re organizirana posebna služba notranje revizije, ki presoja primernost in učinkovitost vzpostavljenih notranjih kontrol ter njihovo zanesljivost pri uresničevanju izvedbenih ciljev družbe ob sočasnem obvladovanju njenih tveganj. O izidu svojega dela služba notranje revizije poroča upravi, revizijski komisiji in nadzornemu svetu družbe.

5.5 Zunanja revizija

Revizijo računovodskih izkazov obvladujoče družbe izvaja revizijska družba Ernst & Young d.o.o., Dunajska 111, Ljubljana, ki pregleduje računovodske izkaze Sava Re in skupine Sava Re za poslovno leto 2018 že šesto leto zapored. Revizijo večine odvisnih družb so v letu 2018 izvajali lokalni revizorji iste revizijske družbe. V štirih družbah v skupini so revizijo računovodskih izkazov 2018 opravile druge revizijske družbe.

V letu 2016 je bila z družbo Ernst & Young sklenjena pogodba za revizijo računovodskih izkazov v obdobju 2016–2018.

Družba upošteva določila zakona o zavarovalništvu o menjavi zunanjega revizorja.

¹⁸ GRI 103-1, 103-2

5.6 Navedba podatkov v skladu s 6. odstavkom 70. člena ZGD-1¹⁹

Sestava osnovnega kapitala Save Re

Seznam desetih največjih delničarjev na dan 31. 12. 2018²⁰

	Delničar	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu (%)
1	Slovenski državni holding, d.d.	3.043.883	17,7%
2	Zagrebačka banka, d.d. - skrbniški račun	2.439.852	14,2%
3	Republika Slovenija	1.737.436	10,1%
4	Sava Re, d.d. (lastne delnice)*	1.721.966	10,0%
5	Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD)	1.071.429	6,2%
6	Raiffeisen Bank Austria, d.d. - skrbniški račun	786.690	4,6%
7	Modra zavarovalnica, d.d.	714.285	4,1%
8	Abanka, d.d.	655.000	3,8%
9	Hrvatska poštanska banka - skrbniški račun	337.003	2,0%
10	Zajamčeni podsklad javnih uslužbencev	320.346	1,9%
	Skupaj	12.827.890	74,5%

*Lastne delnice nimajo glasovalnih pravic.

Vse delnice Save Re so navadne, kosovne, imenske, nematerializirane in vse istega razreda.

Delnice dajejo imetnikom te pravice:

- pravico do udeležbe pri upravljanju družbe (vsaka delnica daje delničarju pravico do enega glasu na skupščini delničarjev družbe);
- pravico do sorazmerne dela dobička družbe (dividenda);
- pravico do sorazmernega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe.

Skladno z veljavno zakonodajo in statutom Save Re imajo obstoječi delničarji v sorazmerju s svojo udeležbo v osnovnem kapitalu tudi prednostno pravico do vpisa novih delnic ob povečanju osnovnega kapitala, razen če se ta pravica s sklepom o povečanju osnovnega kapitala izključi z večino najmanj treh četrtin pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala.

Omejitve prenosa delnic

Vse delnice Save Re so prosto prenosljive.

Imetniki kvalificiranih deležev po Zakonu o prevzemih (ZPre-1)

Na dan 31. 12. 2018 so petodstotni delež (kvalificirani delež v skladu s 77. členom ZPre-1) dosegali ti imetniki delnic Save Re²¹:

Delničar	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu (%)
Slovenski državni holding, d.d.	3.043.883	17,7%
Zagrebačka banka, d.d., – skrbniški račun	2.439.852	14,2%
Republika Slovenija	1.737.436	10,1%
Sava Re, d.d. (lastne delnice)*	1.721.966	10,0%
Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD)	1.071.429	6,2%
Skupaj	10.014.566	58,2%

Sava Re je 2. 6. 2016 od skupine Adris grupa, d. d., Vladimira Nazora 1, 52210 Rovinj, Hrvaška (v nadaljevanju Adris grupa) prejela obvestilo o spremembi pomembnega deleža v družbi Sava Re. Adris grupa ima skupaj s svojimi odvisnimi družbami na skrbniških računih hranjenih 3.278.049 delnic z oznako POSR, kar predstavlja 19,04 % delnic v osnovnem kapitalu izdajatelja in 21,15 % vseh delnic z glasovalno pravico družbe Sava Re.

* Lastne delnice nimajo glasovalnih pravic.

Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

Sava Re ni izdala vrednostnih papirjev, ki bi zagotavljali posebne kontrolne pravice.

Delniške sheme za delavce

Sava Re nima delniške sheme za delavce.

Omejitve glasovalnih pravic

Sava Re ni sprejela omejitev glasovalnih pravic.

Dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic

Savi Re taki dogovori med delničarji niso znani.

¹⁹ GRI 201-4

²⁰ Vir: Centralni register vrednostnih papirjev KDD d.d.
GRI 102-5

²¹ Vir: Centralni register vrednostnih papirjev KDD d.d.

Pravila družbe o imenovanju in zamenjavi članov organov vodenja in nadzora ter o spremembah statuta

Pravila družbe o imenovanju in zamenjavi članov uprave

V skladu s statutom Save Re nadzorni svet imenuje predsednika in člane uprave za pet let, z možnostjo neomejenega ponovnega imenovanja. V upravo so lahko imenovane neomejeno poslovno sposobne fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje, določene z zakonom in notranjimi pravili družbe. Postopek in merila izbire kandidatov za člane uprave ter postopek obdobjnega vrednotenja sposobnosti in primernosti posameznih članov so pregledni in vnaprej opredeljeni v politiki sposobnosti in primernosti ključnih oseb družbe.

Nadzorni svet lahko odpokliče upravo oziroma njene člane iz razlogov, ki jih opredeljuje zakon.

Pravila Save Re o imenovanju in zamenjavi članov nadzornega sveta

V skladu s statutom Save Re ima nadzorni svet šest članov, od katerih štiri člane predstavnik delničarjev izvoli skupščina družbe, dva člana predstavnik delavcev pa svet delavcev družbe, ki s svojim sklepom seznani skupščino družbe. Člane nadzornega sveta predstavnik delničarjev izvoli skupščina družbe z večino glasov navzočih delničarjev. Mandat članov nadzornega sveta traja štiri leta, z možnostjo ponovne izvolitve. Člani nadzornega sveta so lahko neomejeno poslovno sposobne fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje, določene z zakonom in notranjimi pravili družbe. Postopek in merila izbire kandidatov za člane nadzornega sveta družbe, pa tudi oblikovanje predloga skupščinskega sklepa o imenovanju članov nadzornega sveta ter postopek obdobjnega vrednotenja sposobnosti in primernosti posameznih članov so pregledni in vnaprej opredeljeni v politiki sposobnosti in primernosti ključnih oseb družbe.

Skupščina lahko v skladu z zakonom predčasno odpokliče člane nadzornega sveta predstavnik delničarjev s sklepom, za katerega glasuje najmanj tri četrtine pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala.

Pravila Save Re o spremembah statuta

Statut Save Re ne vsebuje posebnih pravil za spremembo statuta. Ta se lahko spremeni na podlagi zakonskih pravil s sklepom skupščine, za katerega glasuje najmanj tri četrtine pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala.

Pooblastila uprave, zlasti glede lastnih delnic

Uprava družbe je z dokupi lastnih delnic v aprilu 2016 v celoti izkoristila skupščinsko pooblastilo iz leta 2014 za nakup lastnih delnic, ki je bilo omejeno na 10 % minus ena delnica.

Pomembni dogovori, ki začnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi kot posledice javne prevzemne ponudbe

Sava Re krije svojo izpostavljenost s pozavarovanjem, ki ga sklepa za lasten račun (retrocesija). Kot je običajno v tej dejavnosti, vsebujejo retrocesijske pogodbe določila, na podlagi katerih lahko pogodbeni stranka od pogodbe odstopi, če pri drugi stranki nastopi pomembna sprememba v lastništvu ali nadzoru.

Dogovori med družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, ki jo določa zakon glede prevzemov, (i) odstopijo, (ii) so odpuščeni brez utemeljenega razloga, ali (iii) njihovo delovno razmerje preneha

V primeru odstopa člana uprave Save Re niso upravičeni do odpravnine.

Članu uprave pripada odpravnina, če pride do odpoklica iz drugih ekonomsko-poslovnih razlogov (pomembnejše spremembe v sestavi delničarjev, reorganizacija, uvajanje novih proizvodov, večja sprememba dejavnosti in podobno) in mu hkrati preneha tudi delovno razmerje v družbi.

Članu uprave pripada odpravnina tudi, če njegova funkcija preneha sporazumno in mu hkrati preneha tudi delovno razmerje v družbi.

Ljubljana, 28. 3. 2019
Uprava Save Re

Marko Jazbec, predsednik

Srečko Čebren, član

Jošt Dolničar, član

Polona Pirš Zupančič, članica

Ljubljana, 3. 4. 2019
Nadzorni svet Save Re

Mateja Lovšin Herič, predsednica

Znanje in inovativnost

Napredek je posledica osebne in poslovne rasti posameznika. Ker je naše delo naša strast, vztrajno širimo znanje in spodbujamo inovativnost zaposlenih.

6 Poslanstvo, vizija, strateške usmeritve in cilji

6.1 Poslanstvo in vizija²²

Želimo postati prepoznaven ponudnik celovitih zavarovalnih in pozavarovalnih storitev na ciljnih trgih, ustvariti zaupanje in lojalnost med svojimi deležniki, postati priznani kot družba, ki pregledno in pošteno komunicira, doseči pričakovanja lastnikov in ustvarjati primerno donosnost lastniškega kapitala, ozvestiti vrednote organizacije ter jih utrditi v temeljne poslovne politike in vedenje posameznikov.

S pozitivnim ozračjem, dobro poslovno kulturo, neprestanim učenjem in vlaganjem v sodelavce prispevamo k stalnemu razvoju zavarovalnih in drugih sorodnih produktov ter h kar najboljšim poslovnim procesom. Skupina gradi lastno korporativno kulturo, prepoznavno v okolju, ki se je in se bo tudi vnaprej kazala v kakovosti storitev ter v pripadnosti zaposlenih družbi in skupini.

Zavarovalništvo je po svoji definiciji ustvarjanje gospodarske varnosti z izravnavanjem gospodarskih nevarnosti, kar pomeni, da je vpeto v širše gospodarsko okolje. V okviru tega sistema je Sava Re odgovorna za dejaven prispevek k družbenemu okolju prijaznim dejavnostim. Trajnostni razvoj je področje, v katero družba vlaga vedno več. Posebno pozornost namenjamo izmenjavi znanja in neprestanemu izobraževanju zaposlenih in zunanjih deležnikov ter sinergijam med posameznimi družbami v skupini Sava Re. V družbeni odgovornosti družbe se kažejo naše vrednote, ki jim bomo v prihodnje namenili še več pozornosti.

Naše poslanstvo

S predanostjo in stalnim napredkom zagotavljamo varnost in kakovost življenja.

Naša vizija

Ustvarjamo sodobno, digitalno, v družbo usmerjeno in trajnostno naravnano zavarovalno skupino.

Takšni smo

Odgovorno, iskreno in spoštljivo gradimo medsebojne odnose v družbi.

S stalnim izboljševanjem in odnosom presegamo pričakovanja strank.

Dejavni smo v odnosu do okolja (lastniki, družbeno okolje).

2018

Preseženi
zastavljeni cilji za
2018

²² GRI 102-16

6.2 Doseženi cilji v letu 2018²³

Skupina Sava Re je v letu 2018 uresničila te vrednostno objavljene cilje:

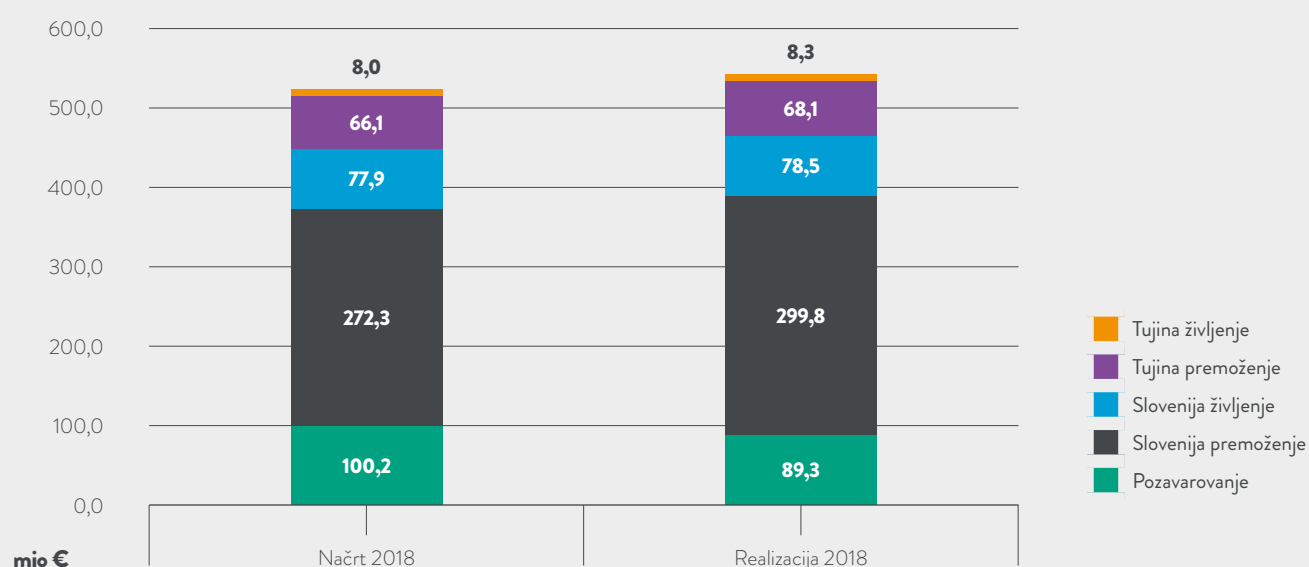
(v mio EUR)	Načrt 2018	Realizacija 2018	Indeks / razlika v o.t.
Kosmate premije	> 520,0	546,3	105,1
Rast/padec premije	2,8%	5,6%	2,8 o.t.
Čisti stroškovni količnik	31,4-31,7%	33,1%	1,4 o.t.
Čisti merodajni škodni količnik brez vpliva tečajnih razlik	59,4-59,9%	57,0%	-2,9 o.t.
Čisti kombinirani količnik brez vpliva tečajnih razlik	94,0-94,5%	92,9%	-1,6 o.t.
Poslovni izid po obdavčitvi	37,0-39,0	43,0	116,2
Donosnost naložb brez vpliva tečajnih razlik	1,7%	1,7%	0,0 o.t.
Donosnost lastniškega kapitala (ROE)	> 11,0%	13,1%	2,1 o.t.

* Čisti merodajni škodni in kombinirani količnik prikazana za odseka pozavarovanje in premoženje.

**Čisti stroškovni količnik prikazan za odseke pozavarovanje, premoženje in življenje.

Skupina Sava Re je v letu 2018 presegla načrtovano kosmato premijo, predvsem zaradi visoke rasti premije Zavarovalnice Sava v Sloveniji. Stroškovni količnik je bil sicer nekoliko višji od načrtovanega, čisti merodajni škodni in kombinirani količnik pa sta bila nižja od načrtovanega. Višji stroškovni količnik skupine je posledica višjega količnika pri pozavarovanju (nižje premije in višje provizijske stopnje, še posebej v času nizkih premijskih stopenj na pozavarovalnih trgih) in vključitve novih družb v skupino. Nižji merodajni škodni in kombinirani količnik sta posledica ugodnega leta z vidika večjih škod. Donosnost naložbenega portfelja ni odstopala od načrtovane. Donosnost lastniškega kapitala je bila nad načrtovano in je znašala 13,1 %. Vsi pomembnejši pokazatelji so ostali v okviru strateških usmeritev skupine.

Doseganje načrtovane konsolidirane kosmate premije

²³ GRI 103-1, 103-2, 103-3

6.3 Strateške usmeritve skupine Sava Re

Skupina Sava Re opredeljuje svojo strategijo s štirimi stebri:

Ključne usmeritve, opredeljene v strategiji:

- digitalizacija in tehnološka modernizacija poslovanja s ciljem postavitve stranke v središče;
- rast z akvizicijami;
- iskanje priložnosti v okoljskih/trajnostnih naložbenih projektih;
- zapiranje vrzeli med notranjo in tržno vrednostjo delnice.

Dolgoročni, vrednostno opredeljeni cilji v strategiji so:

- Dolgoročni cilj je, da v 3-letnem povprečju na ravni skupine dosežemo donosnost kapitala najmanj v višini stroška kapitala. Interno izračunani strošek lastniškega kapitala skupine Sava Re glede na njeno sestavo znaša 10,4 % (+/- 0,5 odstotne točke).
- Stopnja kapitaliziranosti na ravni skupine Sava Re bo v obdobju 2017–2019 med 170 % in 230 % solventnostnega količnika (med spodnjo mejo optimalne in zgornjo mejo ustrezne višine kapitala).
- Premoženska zavarovanja v skupini bodo dosegala v povprečju treh let kombinirani količnik, ki ne presega 95 %, pozavarovanje²⁴ pa kombinirani količnik, ki ne presega 93 %.
- Pri življenjskih zavarovanjih v Sloveniji bomo dosegali dobičkovnost na portfelju novosklenjenih življenjskih zavarovanj v višini najmanj 5 %, zunaj Slovenije pa najmanj 2,5 % (razmerje med vrednostjo novosklenjenih zavarovanj in sedanjo vrednostjo pričakovanih premij novosklenjenih zavarovanj).

Strateške usmeritve po odsekih**Premoženjska zavarovanja v Sloveniji:**

- krepitev položaja združene zavarovalnice na trgu;
- izboljšanje izidov premoženjskih zavarovanj zunaj avtomobilskih zavarovanj;
- izkoriščanje stroškovnih sinergij odseka.

Življenjska zavarovanja v Sloveniji:

- krepitev položaja združene zavarovalnice na trgu;
- ohranjanje obsega premije, portfelja in predvsem dobičkonosnosti življenjskih zavarovanj;
- izkoriščanje stroškovnih sinergij odseka.

Zdravstvena zavarovanja v Sloveniji:

- krepitev prodaje zdravstvenih zavarovanj v Zavarovalnici Sava; postopna uvedba modela v družbah zunaj Slovenije.

Pokojninska zavarovanja:

- rast nad rastjo trga;
- koriščenje sinergij v skupini;
- aktiven pristop k trženju in spodbujanju individualnih vplačil v pokojninske sklade.

Pozavarovanje:

- rast na mednarodnih pozavarovalnih trgih;
- vzdrževanje kakovostnega pozavarovalnega portfelja;
- dobra geografska izravnava.

Bančno zavarovalništvo:

- optimizacija procesov v obstoječih partnerskih bankah, razvoj novih produktov in sklepanje novih partnerstev.

Asistenčne storitve:

- razvoj segmenta lastnih asistenčnih storitev v Sloveniji in širitev asistenčnih storitev v družbe v skupini;
- širitev asistenčnih storitev na zdravstveno in domsko asistenco.

Poslovanje zunaj Slovenije:

- izkoriščanje postavljenih platform (procesnih in produktnih) za višjo rast kosmate premije;
- znižanje stroškovnih količnikov;
- iskanje priložnosti z vlaganjem v tehnične preglede;
- povečanje prepoznavnosti družb in njihovih blagovnih znamk;
- povečevanje produktivnosti prodajne mreže ter poudarek na izterjavi premije in regresov;
- izkoriščanje sinergij med sestrskimi zavarovalnicami na posameznem trgu;
- razvoj in osredotočanje prodaje na produkte z večjim deležem tveganih produktov in cenovno dostopnejše produkte (življenjska zavarovanja).

²⁴ Pri izračunu kombiniranega količnika iz načrtovanih izkazov za Sava Re je treba izločiti del stroškov, ki se nanašajo na upravljanje skupine in niso povezani s pozavarovalno dejavnostjo.

6.4 Načrti skupine Sava Re za poslovno leto 2019

Pomembnejše načrtovane postavke v letu 2019

(v mio €)	2017	2018	Načrt 2019	Indeks/razlika v o.t. N2019/18
Skupina Sava Re				
Vsi prihodki, razen iz naložbenja	492,4	540,5	> 535	99,0
Poslovni izid po obdavčitvi	31,1	43,0	vsaj 43,0	100,0
Donosnost lastniškega kapitala (ROE)	10,1%	13,1%	> 12%	-1,1 o.t.
Donosnost naložb brez vpliva tečajnih razlik	2,0%	1,7%	1,7%	0,0 o.t.
Po/zavarovalni del				
Kosmate premije	517,2	546,3	> 555	101,6
Čisti prihodki od premij	470,9	504,7	> 515	102,0
Čisti stroškovni količnik (poz. + prem. + življ.)	32,6%	33,1%	32,4-33,0%	-0,1 o.t.
Čisti merodajni škodni količnik brez vpliva tečajnih razlik (poz. + premož.)	60,5%	57,0%	59,2-59,7%	2,7 o.t.
Čisti kombinirani količnik brez vpliva tečajnih razlik (poz. + premož.)	95,6%	92,9%	93,6-94,1%	1,2 o.t.

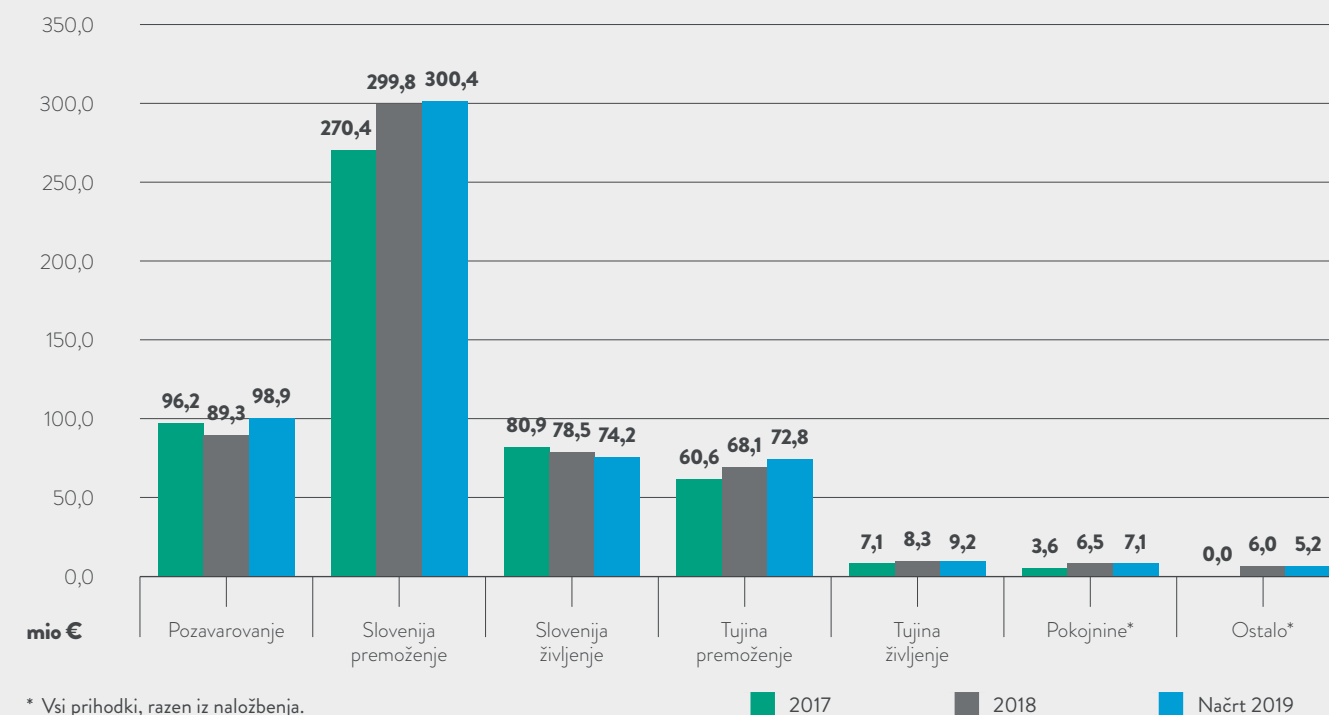
Zavarovanje

Usmerjenost na stranko, digitalizacija poslovanja, razvoj inovativnih storitev in zavarovalnih produktov, asistenčne storitve v povezavi z zavarovalnimi produkti, priprava na implementacijo MSRP 9 in 17.

Pozavarovanje

Načrtovana rast na novih trgih, deloma tudi kot posledica povečevanja obsega poslovanja zaradi izboljšanja bonitetne ocene v letu 2018 ter priprava na implementacijo MSRP 9 in 17.

Ciljni obseg konsolidirane kosmate premije zavarovalnih družb in prihodkov nezavarovalnih družb (skupina Sava Re)

Pokojnine

Aktiven pristop k trženju in spodbujanju individualnih vplačil v pokojninske sklade.

Podporne storitve

Razvoj segmenta asistence tako v Sloveniji kot na drugih trgih; poleg avtomobilске asistence tudi zdravstvena in domska asistenca.

Rast in izraba kapitala

Iskanje novih priložnosti za rast (v skladu s strategijo) na zavarovalnih trgih kot tudi v dejavnostih, ki so povezane z zavarovalno in pomenijo nadgradnjo za stranko.

7 Poslovno okolje

Slovenija²⁵

Pomembnejši kazalci za Slovenijo

	2014	2015	2016	2017	2018
Realna sprememba BDP (v odstotkih)	3,0	2,3	3,1	4,9	4,4
BDP (v mio EUR)	37.603	38.863	40.357	43.000	45.742
Stopnja registrirane brezposelnosti (v odstotkih)	13,1	12,3	11,2	9,5	8,2
Povprečna inflacija (v odstotkih)	0,2	-0,5	-0,1	1,4	1,8
Število prebivalstva (mio)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
BDP/prebivalca (v EUR)	17.906	18.506	19.218	20.476	21.782
Zavarovalna premija (v mio EUR)	1.937,6	1.975,4	2.020,4	2.176,8	2.343,5
- rast/padec zavarovalne premije	-2,1%	2,0%	2,3%	7,7%	7,7%
Zavarovalna premija - premoženje (v mio EUR)	1.402,2	1.409,4	1.449,7	1.529,3	1.636,0
- rast/padec premoženjske zavarovalne premije	-1,7%	0,5%	2,9%	5,5%	7,0%
Zavarovalna premija - življenje (v mio EUR)	535,4	565,9	570,7	647,5	707,6
- rast/padec življenjske zavarovalne premije	-3,1%	5,7%	0,8%	13,5%	9,3%
Premija/prebivalca (v EUR)	922,6	940,6	962,1	1.036,6	1.116,0
Premija/prebivalca (v EUR) premoženje	667,7	671,2	690,3	728,2	779,0
Premija/prebivalca (v EUR) življenje	254,9	269,5	271,8	308,3	336,9
Premija/BDP (v odstotkih)	5,2	5,1	5,0	5,1	5,1
Premija/BDP (v odstotkih) premoženje	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6
Premija/BDP (v odstotkih) življenje	1,4	1,5	1,4	1,5	1,5
Povprečna mesečna neto plača (v EUR)	1.009	1.013	1.030	1.062	1.086

Premija za leta 2016–2018 je prikazana brez premije podružnic Adriatic Slovenice in Zavarovalnice Sava na Hrvaškem.

²⁵ Vir: UMAR, Ekonomsko oledalo, št. 1/2019, Statistični urad Republike Slovenije, Slovensko zavarovalno združenje.

Razpoložljivi dohodek gospodinjstev se je ob koncu leta 2018 nadalje povečal, hkrati se je še naprej povečeval delež, namenjen varčevanju. V zadnjem četrtletju 2018 se je nadaljevala rast mase izplačanih neto plač, socialnih transferjev (s pokojninami) in novo odobrenih potrošniških kreditov. To je gospodinjstva spodbudilo, da so povečale izdatke za nakupe v več segmentih (predvsem trajnejše blago in gostinske storitve). Po podatkih SURS pa se vse več razpoložljivega dohodka privarčuje. Stopnja varčevanja, ki se je leta 2017 povečala za 0,9 o. t. na 13,9 %, se je v prvih treh četrtletjih leta 2018 medletno zvišala za še 1 o. t. Stopnja varčevanja v Sloveniji je sicer med najvišjimi v EU²⁶.

Razpoloženje v gospodarstvu se je v zadnjih mesecih nekoliko izboljšalo, a zaradi poslabševanja v prvi polovici leta ostaja nižje kot pred letom. V zadnjih mesecih sta se po predhodnem upadu izboljšala predvsem zaupanje v predelovalnih dejavnostih in zaupanje potrošnikov. V drugih dejavnostih je zaupanje konec leta dosegalo medletno podobne ravni.

Kljub vse večjemu pomanjkanju ustreznih delavcev se je nadaljevala razmema hitra rast števila delovno aktivnih. Težave pri pridobivanju delavcev na domačem trgu dela se kažejo v vedno večjem zaposlovanju tujih državljanov, ki k rasti skupnega števila delovno aktivnih prispevajo že več kot polovico (v oktobru 57 %) in predstavljajo okoli desetino vseh delovno aktivnih. K rasti števila delovno aktivnih prispeva tudi hitro povečevanje participacije na trgu dela, tudi z vključevanjem tistih, ki do sedaj niso aktivno iskali zaposlitve. Število registriranih brezposelnih se še naprej zmanjšuje, vendar ob počasnejši rasti zaposlovanja iz brezposelnosti kot v 2017. Konec decembra jih je bilo 78.534, v povprečju leta 2018 pa 78.474; to je 7,7 % oz. 11,5 % manj kot leto prej.

Medletna rast plač je bila v prvih desetih mesecih 2018 (3,4 %) višja kot v enakem obdobju predhodnega leta (2,3 %), kar velja predvsem za zasebni sektor. V zasebnem sektorju na višjo rast vplivajo relativno nizka brezposelnost, postopna rast produktivnosti in dobri poslovni rezultati podjetij. Plače so se medletno najbolj povečale v gradbeništvu, gostinstvu in drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih. Rast plač v sektorju država je bila pod vplivom leta 2016 sprejetih dogovorov s sindikati malo nižja kot v 2017. Slednje se odraža predvsem v zadnjih mesecih, ko so se učinki teh dogovorov nekoliko izpeli. V javnih družbah, kjer je določanje plač nekoliko bolj avtonomno in povezano s poslovnimi rezultati, pa je bila višja kot v 2017, kar je tudi vplivalo na višjo skupno rast plač javnega sektorja.

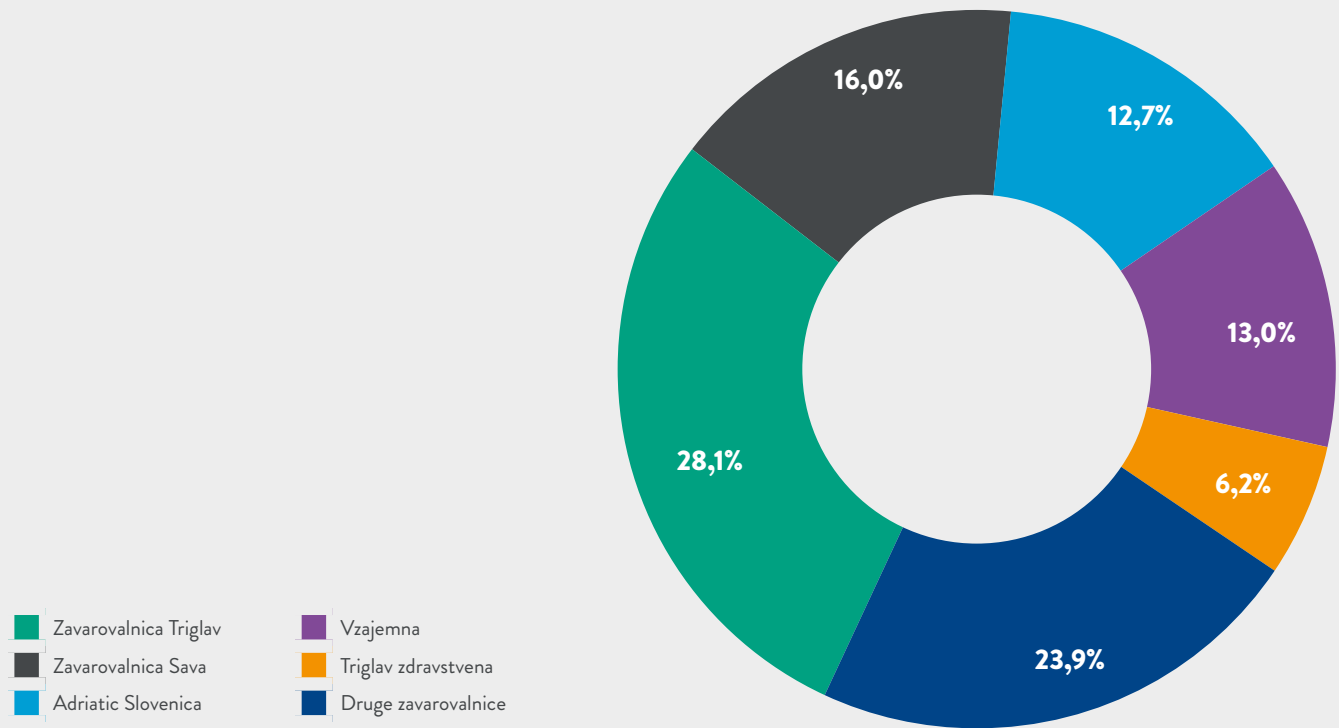
Rast cen življenjskih potrebščin je decembra precej upadla (1,4 %), v povprečju leta 2018 (1,7 %) pa je bila nekoliko višja kot leto prej. K inflaciji so pretežni del leta poleg storitev pomembno prispevale višje cene naftnih derivatov in hrane. Konec leta pa se je njihov prispevek občutno znižal, zaradi česar je medletna rast cen življenjskih potrebščin vidno upadla. Cene poltrajnega in trajnega blaga so se še naprej zniževale, druge predvsem zaradi nižjih cen avtov. Pod vplivom ugodnih razmer v gospodarstvu pa se je še naprej počasi krepila medletna rast cen storitev, ki je konec leta dosegla 3 %. To je prispevalo k nekoliko višji osnovni inflaciji, ki je bila decembra 1,2-odstotna. Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin, ki se uporablja za mednarodne primerjave, prav tako kaže na 1,4-odstotno inflacijo v decembru 2018, kar je za 0,2 o. t. manj od inflacije v evrskem območju.

Na večini trgov smo uspeli ohraniti tržni delež ali ga celo povečati

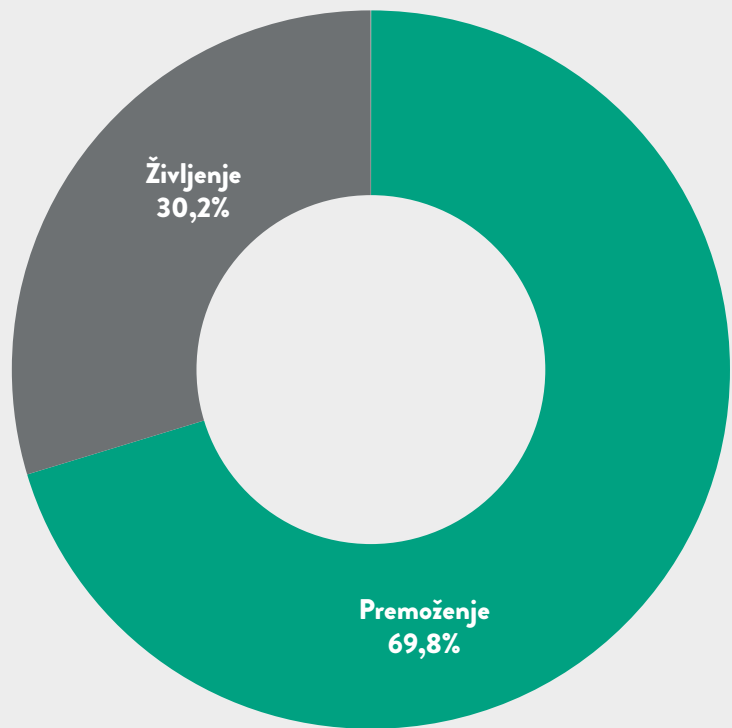
²⁶ Od 25 držav EU so leta 2017 imeli višjo stopnjo varčevanja od nas le v Luksemburgu, na Švedskem, v Nemčiji in na Nizozemskem; povprečje za EU28 je bilo 9,7 %.

Slovenski zavarovalni trg²⁷

Tržni deleži na slovenskem zavarovalnem trgu 2018

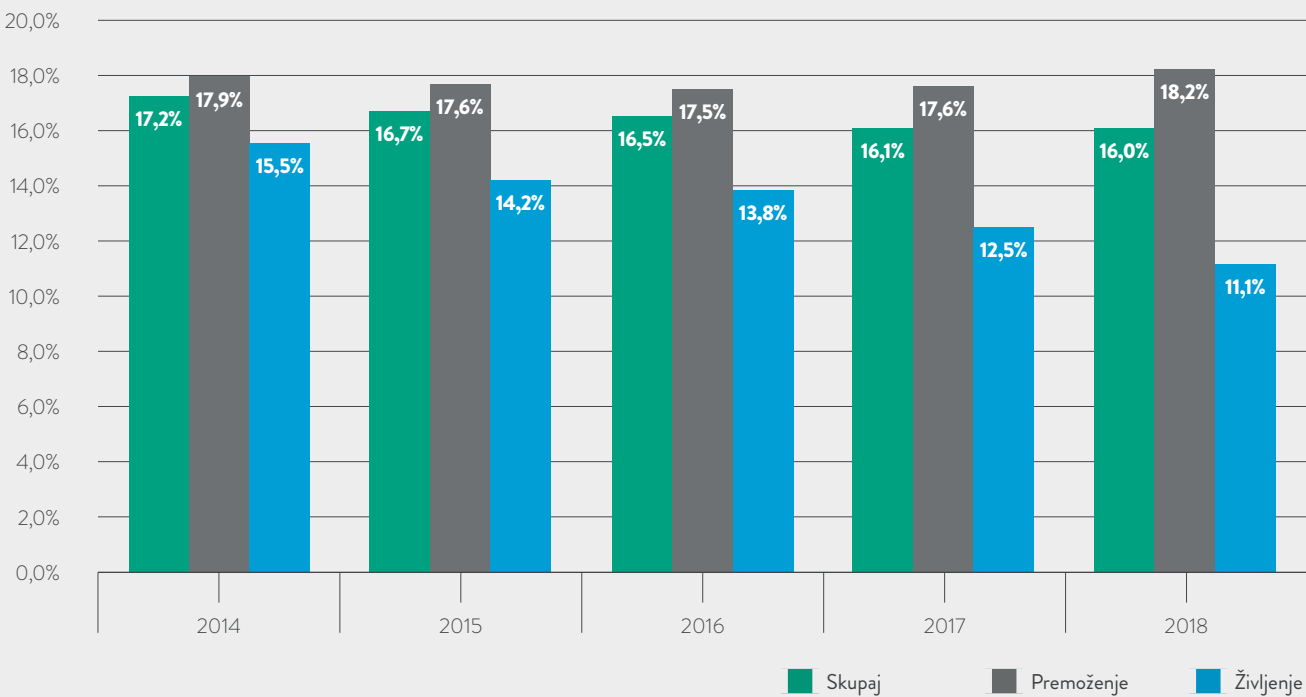

Struktura zavarovalne premije na slovenskem zavarovalnem trgu 2018

²⁷ Vir: Slovensko zavarovalno združenje. V izračun tržnega deleža niso vključene premije podružnic Adriatic Slovenice in Zavarovalnice Sava na Hrvaškem.

Tržni deleži Zavarovalnice Sava na slovenskem zavarovalnem trgu²⁸

Premija in tržni deleži na slovenskem pozavarovalnem trgu²⁹

(v EUR)	2018		2017	
	Kosmate premije	Tržni delež	Kosmate premije	Tržni delež
Sava Re	151.636.216	53,6%	153.219.752	55,3%
Triglav Re	131.170.639	46,4%	123.713.912	44,7%
Skupaj	282.806.855	100,0%	276.933.664	100,0%

²⁸ Vir: Slovensko zavarovalno združenje.

²⁹ Vir: interni podatki Save Re in Triglav Re.

Hrvaška³⁰

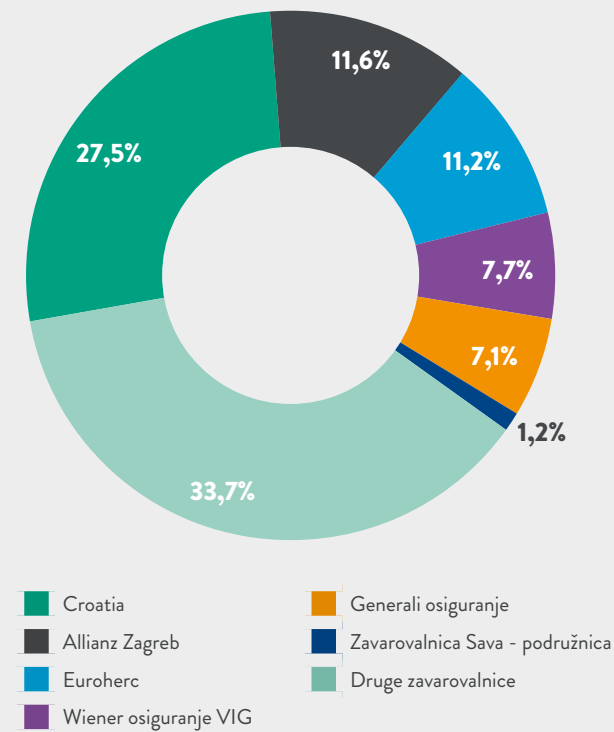
Pomembniji kazalci za Hrvatsko

	2014	2015	2016	2017	2018
Realna sprememba BDP (v odstotkih)	-0,1	2,4	3,5	2,9	2,8
BDP (v mio EUR)	43.431	44.606	46.639	48.990	51.243
Stopnja registrirane brezposelnosti (v odstotkih)	17,3	17,0	14,8	12,1	9,4
Povprečna inflacija (v odstotkih)	-0,2	-0,5	-1,1	1,1	1,5
Število prebivalstva (mio)	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
BDP/prebivalca (v EUR)	10.248	10.610	11.182	11.664	12.201
Zavarovalna premija (v mio EUR)	1.121,4	1.146,0	1.167,6	1.231,0	1.350,0
- rast/padec zavarovalne premije	-6,4%	2,2%	1,9%	5,4%	9,7%
Zavarovalna premija - premoženje (v mio EUR)	775,9	760,5	777,1	831,1	920,7
- rast/padec premoženjske zavarovalne premije	-10,1%	-2,0%	2,2%	6,9%	10,8%
Zavarovalna premija - življenje (v mio EUR)	345,5	385,5	390,5	400,0	429,3
- rast/padec življenjske zavarovalne premije	3,2%	11,6%	1,3%	2,4%	7,3%
Premija/prebivalca (v EUR)	264,6	272,6	279,9	293,1	321,4
Premija/prebivalca (v EUR) premoženje	183,1	180,9	186,3	197,9	219,2
Premija/prebivalca (v EUR) življenje	81,5	91,7	93,6	95,2	102,2
Premija/BDP (v odstotkih)	2,6	2,6	2,5	2,5	2,6
Premija/BDP (v odstotkih) premoženje	1,8	1,7	1,7	1,7	1,8
Premija/BDP (v odstotkih) življenje	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8
Povprečna mesečna neto plača (v EUR)	725	750	755	802	834
Menjalni tečaj (HRK/EUR)	7,634	7,614	7,533	7,464	7,418

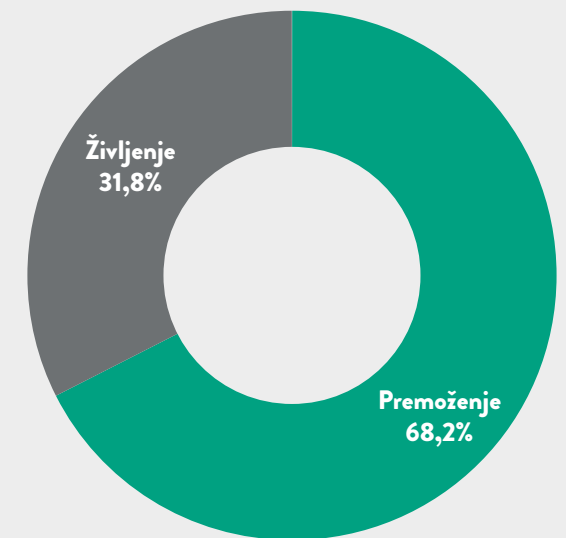
³⁰ Vir: Hrvatska gospodarska komora, Hrvatski ured za osiguranje.

Hrvaški zavarovalni trg³¹

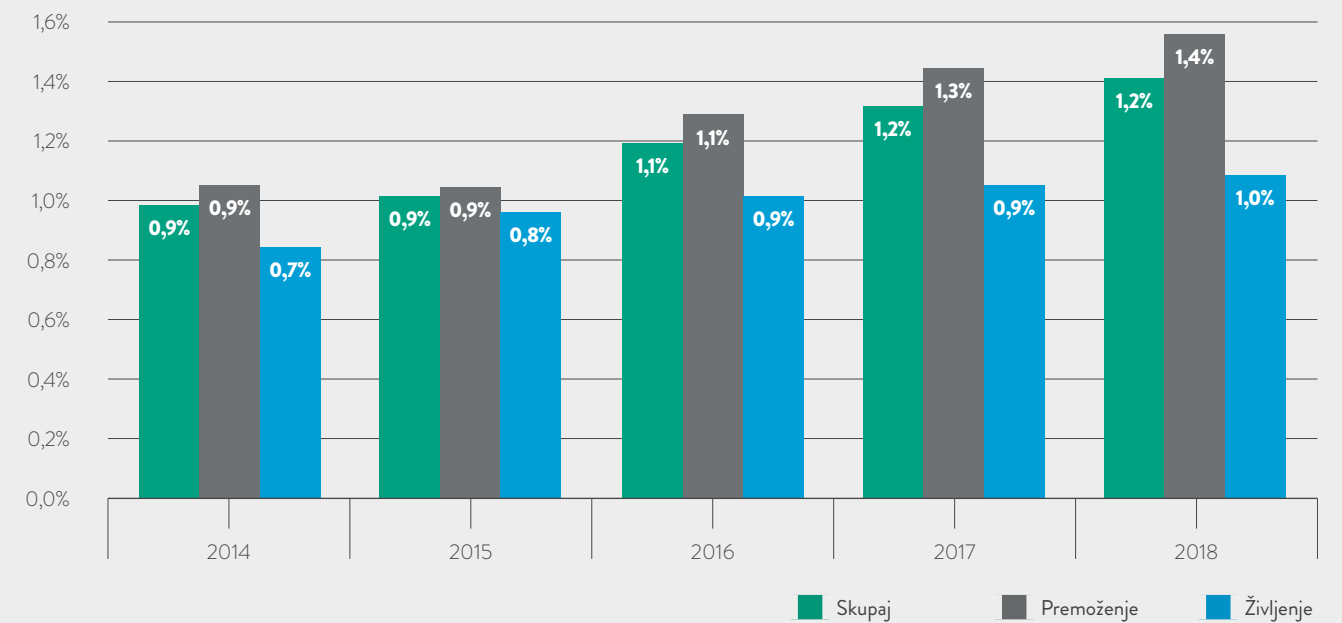
Tržni deleži na hrvatskom zavarovalnom trgu 2018

Struktura zavarovalne premije na hrvatskom zavarovalnom trgu 2018

Tržni deleži Zavarovalnice Sava na hrvatskom zavarovalnom trgu³²

³¹ Vir: Hrvatski ured za osiguranje.

³² Vir: Hrvatski ured za osiguranje.

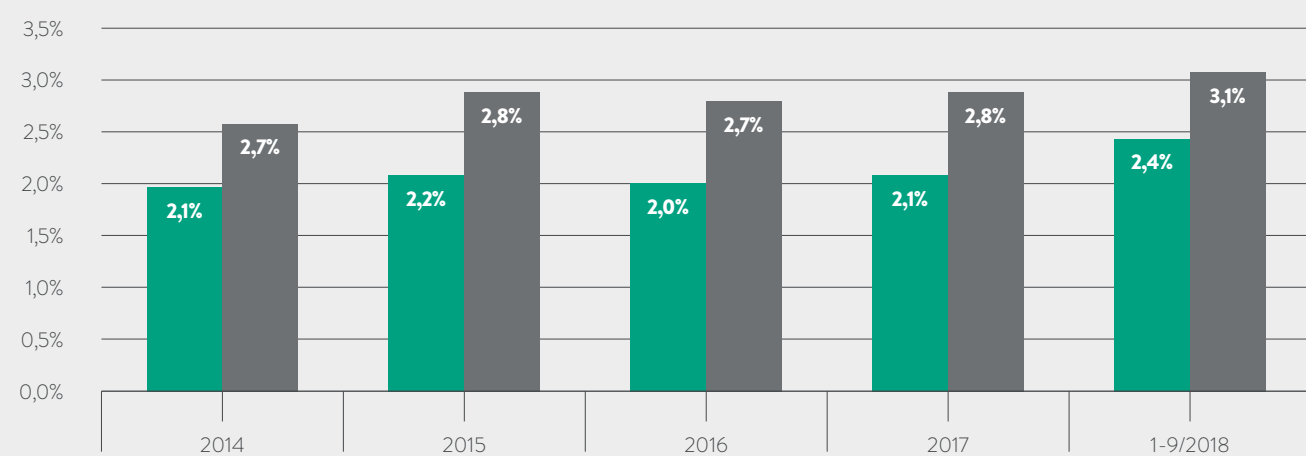
Srbija³³

Pomembnejši kazalci za Srbijo

	2014	2015	2016	2017	2018
Realna sprememba BDP (v odstotkih)	-1,8	0,8	2,8	1,8	4,0
BDP (v mio RSD)	3.685.457	3.954.368	4.117.150	4.321.128	4.753.005
BDP (v mio EUR)	31.535	32.800	33.500	35.600	40.164
Stopnja registrirane brezposelnosti (v odstotkih)	20,1	18,2	15,9	13,5	16,0
Povprečna inflacija (v odstotkih)	2,1	1,4	1,1	3,1	2,6
Število prebivalstva (mio)	7,2	7,1	7,1	7,0	7,0
BDP/prebivalca (v EUR)	4.380	4.620	4.718	5.086	5.746
Zavarovalna premija (v mio EUR)	593,9	671,2	725,3	767,0	815,0
- rast/padec zavarovalne premije	4,7%	13,0%	8,1%	5,7%	6,3%
Zavarovalna premija - premoženje (v mio EUR)	456,9	510,6	537,1	579,5	620,0
- rast/padec premoženjske zavarovalne premije	3,3%	11,8%	5,2%	7,9%	7,0%
Zavarovalna premija - življenje (v mio EUR)	136,9	160,6	188,2	187,5	195,0
- rast/padec življenjske zavarovalne premije	10,0%	17,3%	17,2%	-0,4%	4,0%
Premija/prebivalca (v EUR)	82,5	94,5	102,2	109,6	116,6
Premija/prebivalca (v EUR) premoženje	63,5	71,9	75,6	82,8	88,7
Premija/prebivalca (v EUR) življenje	19,0	22,6	26,5	26,8	27,9
Premija/BDP (v odstotkih)	1,9	2,0	2,2	2,2	2,0
Premija/BDP (v odstotkih) premoženje	1,4	1,6	1,6	1,6	1,5
Premija/BDP (v odstotkih) življenje	0,4	0,5	0,6	0,5	0,5
Povprečna mesečna neto plača (v RSD)	44.530	44.437	45.862	47.888	47.336,0
Povprečna mesečna neto plača (v EUR)	381	369	373	395	400
Menjalni tečaj (RSD/EUR)	116,9	120,6	122,9	121,4	118,3

* Zavarovalna premija za leto 2018 je ocenjena, ker podatki za celo leto 2018 še niso javno objavljeni.

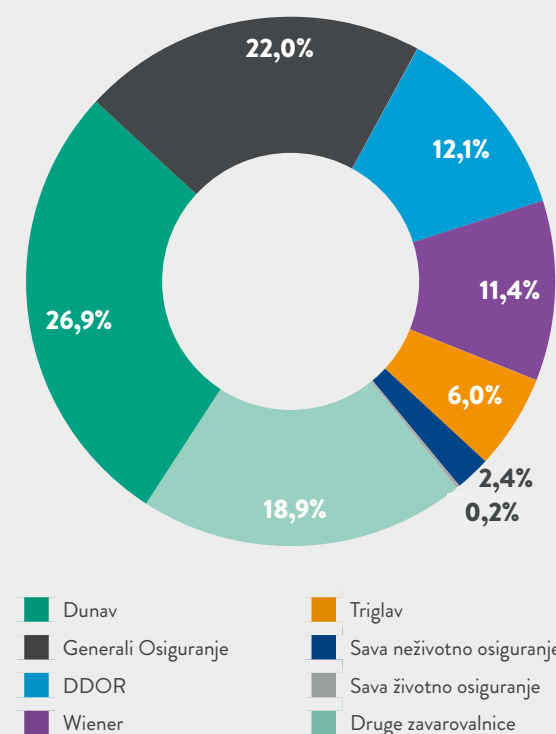
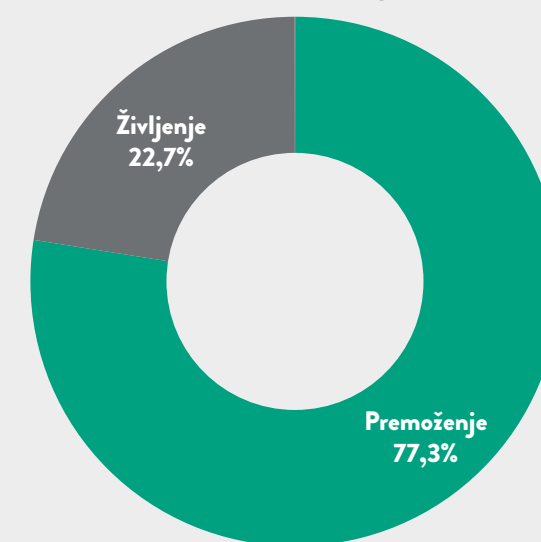
Tržni deleži Sava neživotno osiguranje

* Za 2018 so prikazani podatki za 1-9/2018, ker podatki za celo leto 2018 še niso javno objavljeni.

Skupaj Premoženje

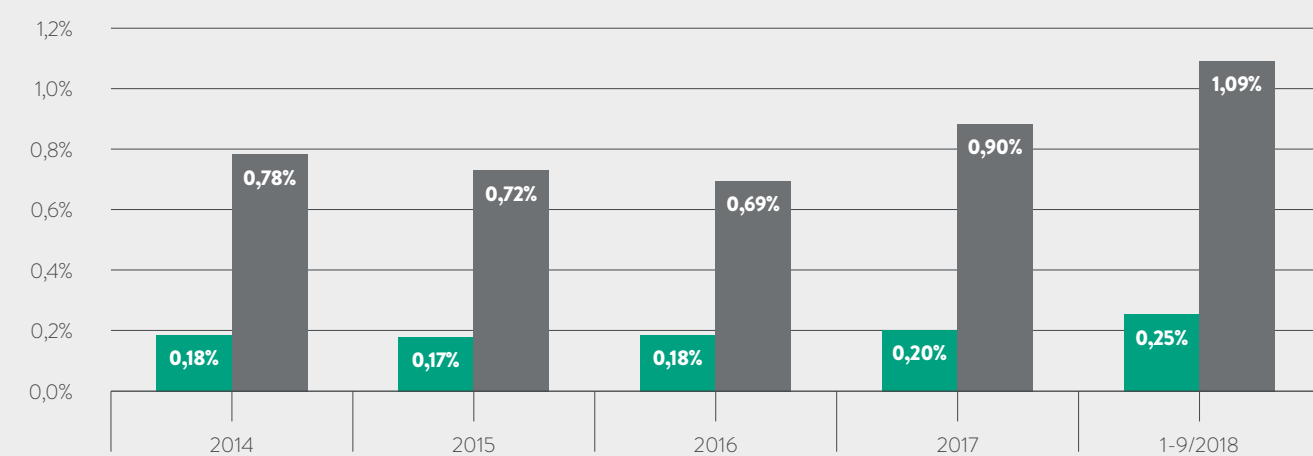
³³ Vir: MMF, World Economic Outlook, Narodna Banka Srbije.

Srbski zavarovalni trg³⁴Tržni deleži na srbskem zavarovalnem trgu
1-9/2018Struktura zavarovalne premije
na srbskem zavarovalnem trgu 1-9/2018

* Za 2018 so prikazani podatki za 1-9/2018, ker podatki za celo leto 2018 še niso javno objavljeni.

Tržni deleži Sava neživotno osiguranje (SRB) in Sava životno osiguranje (SRB) na srbskem zavarovalnem trgu³⁵

Tržni deleži Sava životno osiguranje

* Za 2018 so prikazani podatki za 1-9/2018, ker podatki za celo leto 2018 še niso javno objavljeni.

Skupaj Življenje

³⁴ Vir: Narodna Banka Srbije.

³⁵ Vir: Narodna Banka Srbije.

Severna Makedonija³⁶

Pomembnejši kazalci za Severno Makedonijo

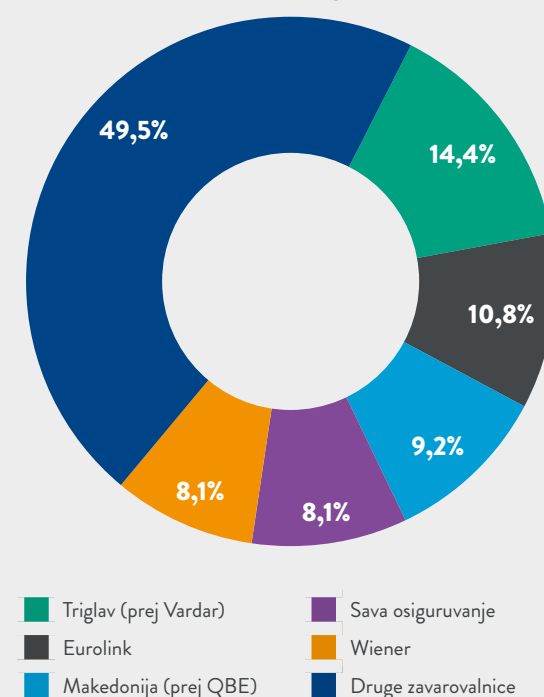
	2014	2015	2016	2017	2018
Realna sprememba BDP (v odstotkih)	3,6	3,9	2,9	0,0	2,3
BDP (v mio MKD)	527.631	558.240	607.452	633.846	662.660
BDP (v mio EUR)	8.571	9.076	9.859	10.313	10.754
Stopnja registrirane brezposelnosti (v odstotkih)	28,0	26,1	23,6	22,4	21,1
Povprečna inflacija (v odstotkih)	-0,3	-0,3	-0,2	1,4	1,7
Število prebivalstva (mio)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
BDP/prebivalca (v EUR)	4.081	4.322	4.695	4.911	5.121
Zavarovalna premija (v mio EUR)	123,9	134,5	141,5	146,3	161,1
- rast/padec zavarovalne premije	6,7%	8,5%	5,3%	3,4%	10,1%
Zavarovalna premija - premoženje (v mio EUR)	109,5	116,7	120,6	122,8	134,0
- rast/padec premoženjske zavarovalne premije	4,9%	6,6%	3,3%	1,8%	9,1%
Zavarovalna premija - življenje (v mio EUR)	14,4	17,8	21,0	23,5	27,1
- rast/padec življenjske zavarovalne premije	22,6%	23,2%	17,9%	12,2%	15,2
Premija/prebivalca (v EUR)	59,0	64,0	67,4	69,7	76,7
Premija/prebivalca (v EUR) premoženje	52,1	55,6	57,4	58,5	63,8
Premija/prebivalca (v EUR) življenje	6,9	8,5	10,0	11,2	12,9
Premija/BDP (v odstotkih)	1,4	1,5	1,4	1,4	1,5
Premija/BDP (v odstotkih) premoženje	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2
Premija/BDP (v odstotkih) življenje	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Povprečna mesečna neto plača (v EUR)	336	345	353	388	394
Menjalni tečaj (MKD/EUR)	61,561	61,510	61,616	61,458	61,618

* Zavarovalna premija za leto 2018 je preliminarne.

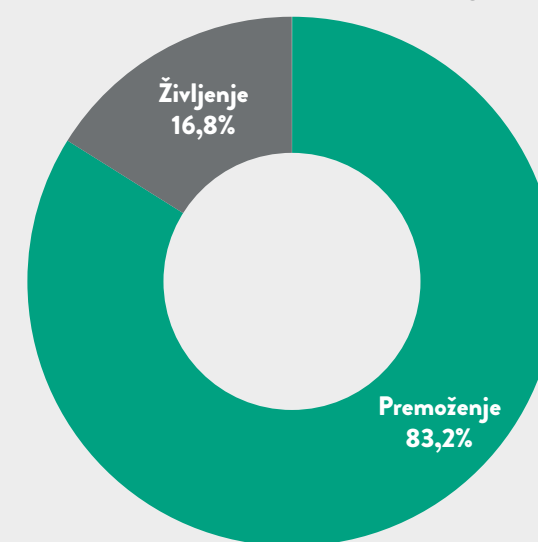
³⁶ Vir: NBRM, ocena Save osiguranje (MKD), Nacionalni biro za osiguranje Republike Makedonije.

Severnomakedonski zavarovalni trg³⁷

Tržni deleži na severnomakedonskem zavarovalnem trgu 2018

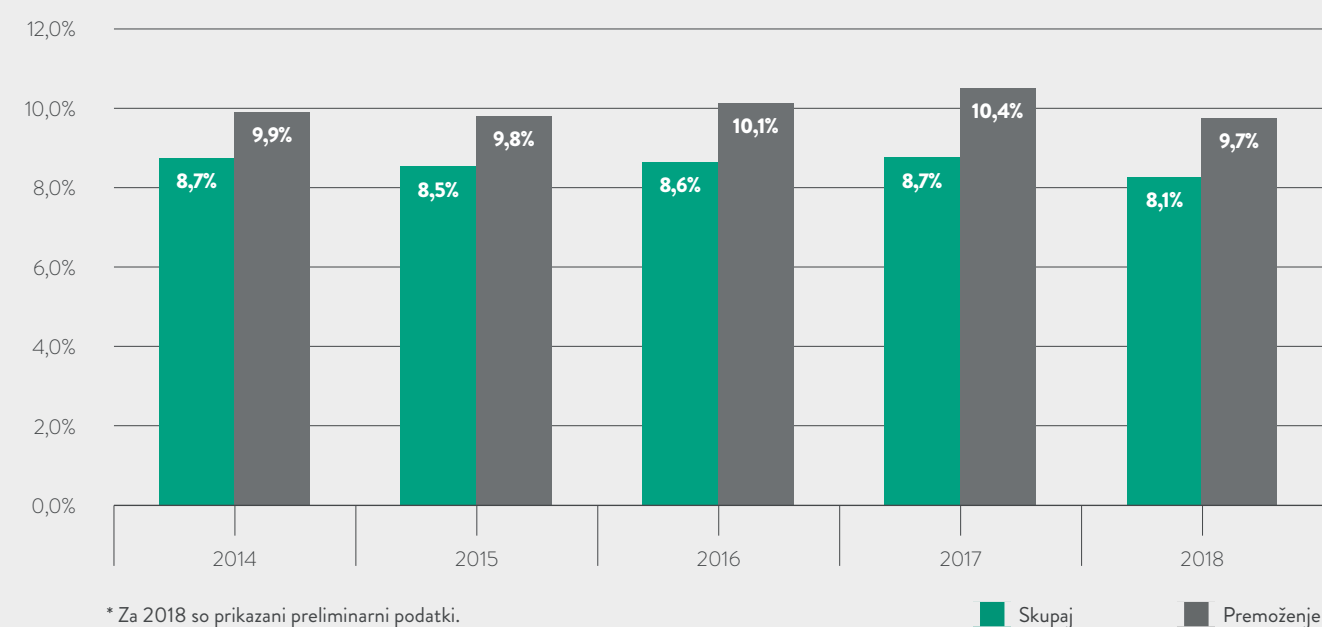

Struktura zavarovalne premije na severnomakedonskem zavarovalnem trgu 2018

* Za 2018 so prikazani preliminarni podatki.

Tržni deleži Save osiguranje (MKD) na severnomakedonskem zavarovalnem trgu³⁸

* Za 2018 so prikazani preliminarni podatki.

³⁷ Vir: Nacionalni biro za osiguranje Republike Makedonije.

³⁸ Vir: Nacionalni biro za osiguranje Republike Makedonije.

Črna gora³⁹

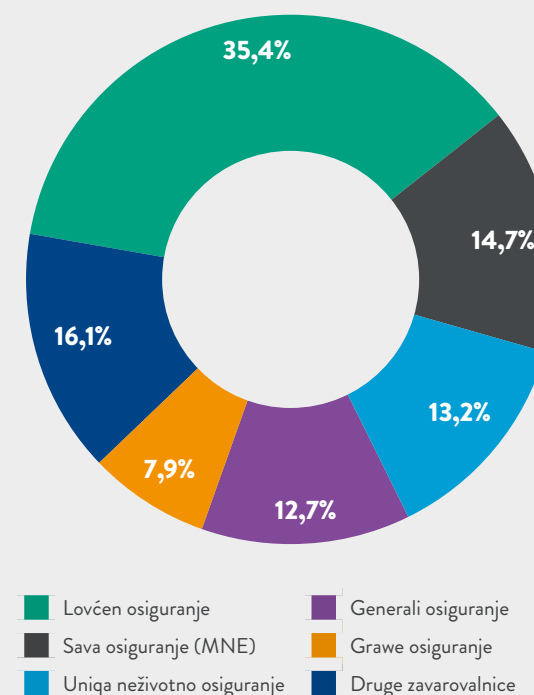
Pomembnejši kazalci za Črno goro

	2014	2015	2016	2017	2018
Realna sprememba BDP (v odstotkih)	1,8	3,4	2,9	4,7	4,1
BDP (v mio EUR)	3.458	3.655	3.954	4.299	4.605
Stopnja registrirane brezposelnosti (v odstotkih)	18,0	17,6	17,7	16,1	14,8
Povprečna inflacija (v odstotkih)	-0,7	1,5	-0,3	2,4	2,6
Število prebivalstva (mio)	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
BDP/prebivalca (v EUR)	5.561	5.874	6.354	6.907	7.388
Zavarovalna premija (v mio EUR)	72,4	81,8	80,1	81,8	86,8
- rast/padec zavarovalne premije	-0,5%	12,9%	-2,0%	2,0%	6,2%
Zavarovalna premija - premoženje (v mio EUR)	59,9	67,6	66,5	67,6	71,6
- rast/padec premoženjske zavarovalne premije	-3,3%	13,0%	-1,7%	1,7%	5,9%
Zavarovalna premija - življenje (v mio EUR)	12,6	14,2	13,7	14,2	15,2
- rast/padec življenjske zavarovalne premije	15,5%	12,8%	-3,4%	3,5%	7,3%
Premija/prebivalca (v EUR)	116,4	131,4	128,8	131,4	139,3
Premija/prebivalca (v EUR) premoženje	96,3	108,6	106,8	108,6	114,9
Premija/prebivalca (v EUR) življenje	20,2	22,8	22,0	22,8	24,4
Premija/BDP (v odstotkih)	2,1	2,2	2,0	1,9	1,9
Premija/BDP (v odstotkih) premoženje	1,7	1,8	1,7	1,6	1,6
Premija/BDP (v odstotkih) življenje	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Povprečna mesečna neto plača (v EUR)	477	480	499	510	511

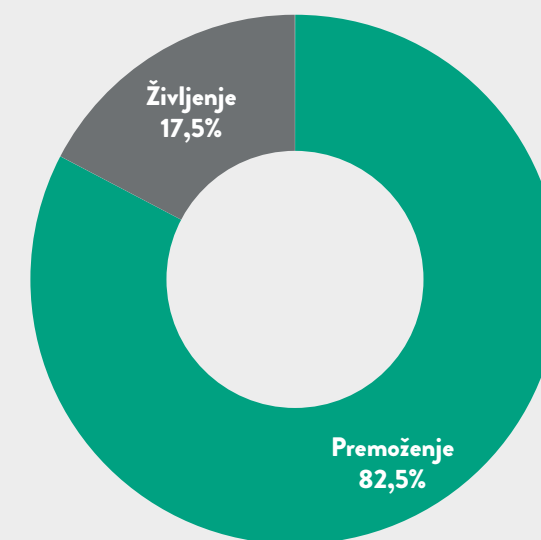
³⁹ Vir: Zavod za statistiku Crne Gore (objavljeni podatki za 2014-2017), Vlade Crne Gore: Program ekonomskih reformi za Crnu Goru 2019-2021, januar 2019 (ocenjeni podatki za BDP, stopnjo brezposelnosti in število prebivalstva za 2018), Agencija za nadzor osiguranja.

Črnogorski zavarovalni trg⁴⁰

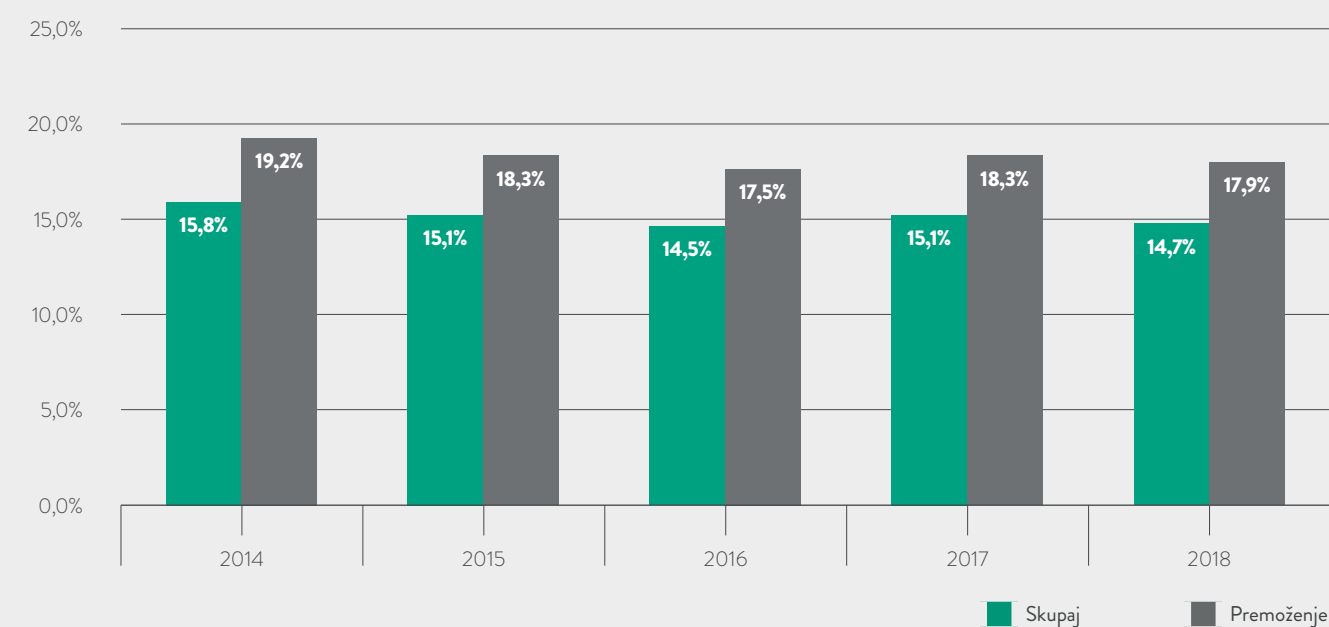
Tržni deleži na črnogorskem zavarovalnem trgu 2018

Struktura zavarovalne premije na črnogorskem zavarovalnem trgu 2018

Tržni deleži Save osiguranje (MNE) na črnogorskem zavarovalnem trgu⁴¹

⁴⁰ Vir: Agencija za nadzor osiguranja.

⁴¹ Vir: Agencija za nadzor osiguranja.

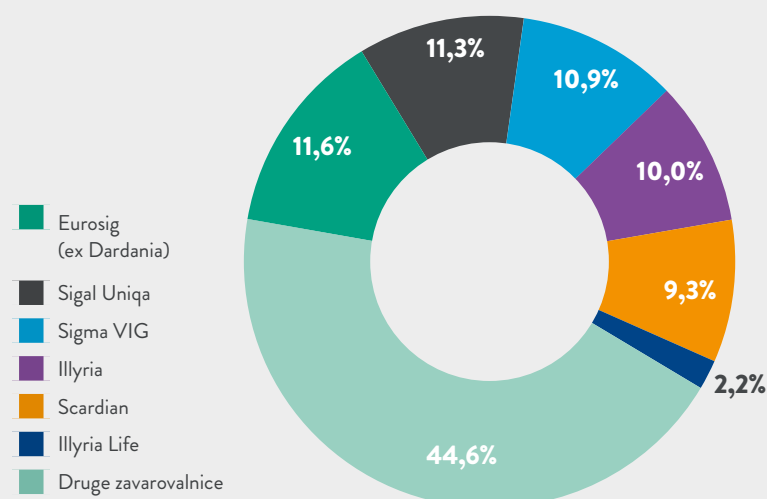
Kosovo⁴²

Pomembnejši kazalci za Kosovo

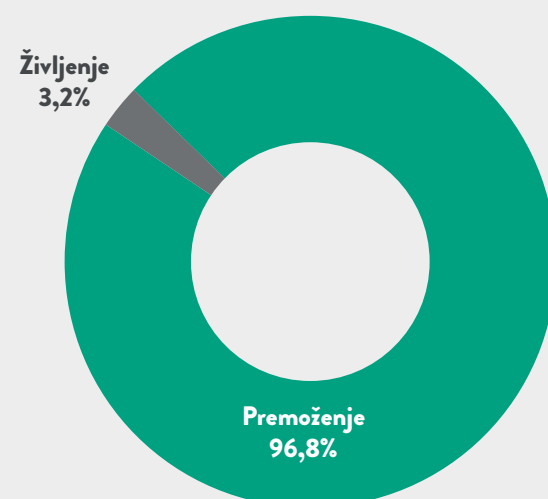
	2014	2015	2016	2017	2018
Realna sprememba BDP (v odstotkih)	1,2	4,1	4,1	4,1	4,6
BDP (v mio EUR)	5.392	5.796	6.043	6.327	6.674
Stopnja registrirane brezposelnosti (v odstotkih)	35,3	32,9	27,5	30,5	n.p.
Povprečna inflacija (v odstotkih)	0,4	-0,5	0,3	1,4	1,1
Število prebivalstva (mio)	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
BDP/prebivalca (v EUR)	2.927	3.153	3.286	3.515	3.708
Zavarovalna premija (v mio EUR)	82,5	81,4	83,8	87,4	93,5
- rast/padec zavarovalne premije	3,8%	-1,3%	2,9%	4,4%	6,9%
Zavarovalna premija - premoženje (v mio EUR)	80,1	78,7	81,2	84,9	90,5
- rast/padec premoženjske zavarovalne premije	3,5%	-1,7%	3,2%	4,6%	6,6%
Zavarovalna premija - življenje (v mio EUR)	2,4	2,7	2,6	2,5	3,0
- rast/padec življenjske zavarovalne premije	16,5%	12,5%	-4,3%	-2,2%	16,7%
Premija/prebivalca (v EUR)	44,8	44,3	45,6	48,6	51,9
Premija/BDP (v odstotkih)	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4
Povprečna mesečna neto plača (v EUR)	430	451	457	471	n.p.

Kosovski zavarovalni trg⁴³

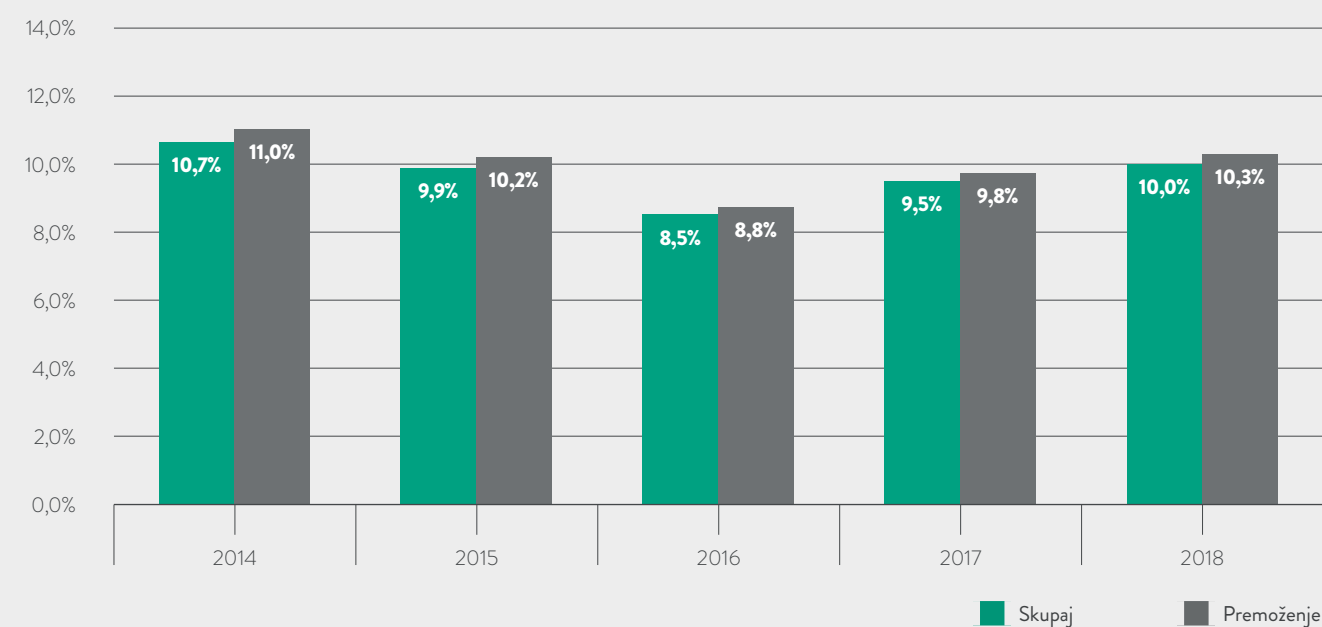
Tržni deleži na kosovskem zavarovalnem trgu 2018

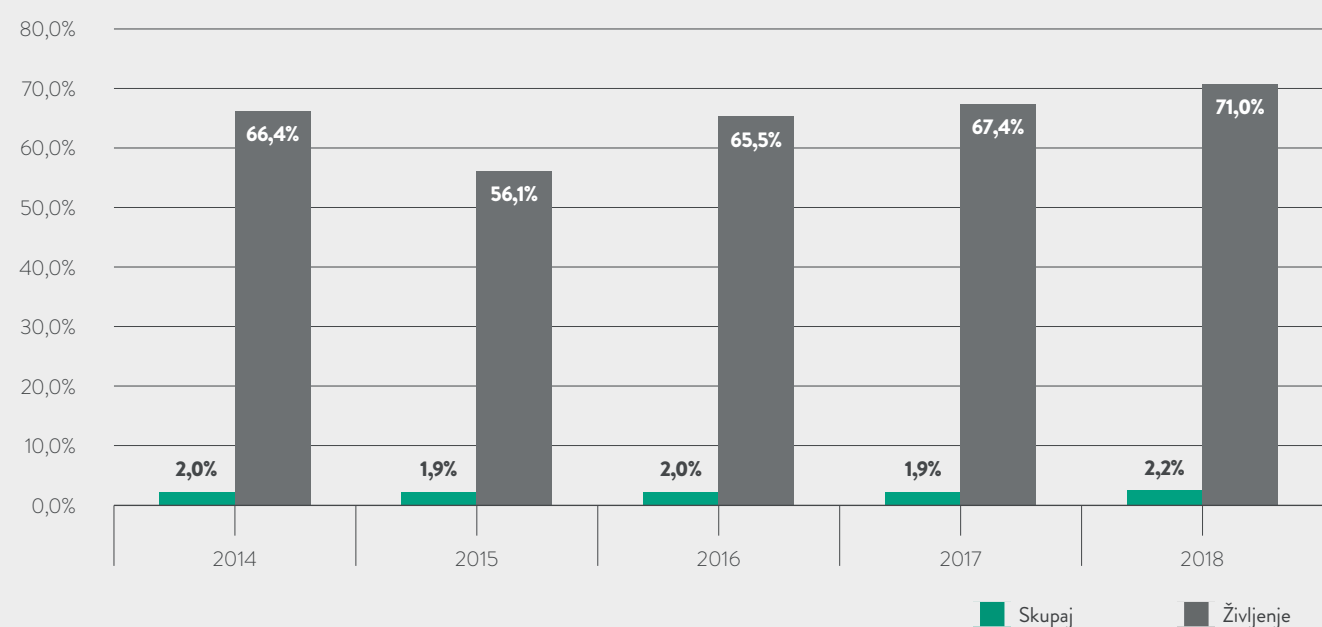
Struktura zavarovalne premije na kosovskem zavarovalnem trgu 2018

⁴² Vir: Centralna Banka Republike Kosovo, www.imf.org.⁴³ Vir: Centralna Banka Republike Kosovo.Tržni deleži Illyrie in Illyrie Life na kosovskem zavarovalnem trgu⁴⁴

Tržni deleži Illyria

Tržni deleži Illyria Life

⁴⁴ Vir: Centralna Banka Republike Kosovo.

8 Poslovanje skupine Sava Re in finančni rezultat⁴⁵

Poslovne odseke ločujemo na segmente: pozavarovanje, premoženje, življenje, pokojnine in ostalo. Odseka premoženje in življenje se delita še po geografskem vidiku (Slovenija in tujina).

V posameznem odseku so vključene naslednje družbe:

- pozavarovanje: Sava Re, 30 % Sava Terra;
- premoženje Slovenija: Zavarovalnica Sava (slovenski del), 70 % Sava Terra;
- premoženje tujina: Zavarovalnica Sava (hrvaški del), Sava neživotno osiguranje (SRB), Illyria, Sava osiguranje (MNE), Sava osiguruvanje (MKD), Illyria Hospital, Sava Car, Sava Agent, Sava Station, 70 % Sava Terra;
- življenje Slovenija: Zavarovalnica Sava (slovenski del), ZS Svetovanje, Ornatu KC;
- življenje tujina: Zavarovalnica Sava (hrvaški del), Sava životno osiguranje (SRB), Illyria Life;
- pokojnine: Sava pokojninska, Sava penzisko društvo;
- ostalo: TBS Team 24, ZTSR (po kapitalski metodi), G2I (po kapitalski metodi).

⁴⁵ V prilogi k letnemu poročilu je slovar izbranih zavarovalnih izrazov in načinov izračuna količnikov.

V prikazu poslovanja po poslovnih odsekih smo naredili naslednje prerazporeditve posameznih postavk poslovnega izida:

- Iz odseka pozavarovanja se v druge odseke prenesejo učinki pozavarovanja (Sava Re kot obvladujoča družba pozavaruje pretežen del posla odvisnih družb v skupini Sava Re) – pozavarovalna premija, ki jo pozavarovalnica prejme od odvisnih družb, se v prikazu po odsekih pripiše nazaj odseku, iz katerega ta premija izvira (po analogiji tudi pozavarovalne škode, prihodki od provizij, sprememba prenosnih premij, škodnih rezervacij in razmejenih stroškov pridobivanja zaradi pozavarovanja). V samem postopku izločanja pa se na odseke ne pripisuje del posla, ki ga Sava Re retrocedira v tujino iz istega naslova. Običajno so odhodki retrocesije večji od prihodkov (razen v primeru katastrofalnih škod). Zaradi bolj ustreznega prikazovanja dobičkovnosti odsekov smo tudi rezultat retrocediranega dela posla pripisali odseku, kateremu pripada. Korekcija je na vseh že omenjenih postavkah le na delu, ki ga Sava Re retrocedira v tujino zaradi odvisnih družb.
- Drugi obratovalni stroški pozavarovalnega odseka so zmanjšani za delež stroškov, ki odpade na upravljanje skupine Sava Re. Sava Re deluje kot virtualni holding, zato je del stroškov povezan tudi z upravljanjem skupine. Ta del stroškov je iz odseka pozavarovanja v druge odseke razdeljen po ključu prihodkov. Na odseke so prerazporejeni tudi drugi obratovalni stroški, ki so povezani s pozavarovalnim poslom znotraj skupine. Sava Re je v 2018 65,6 % drugih obratovalnih stroškov pripisala odsekom, kot jih spremlja po sestavi prihodkov (2017: 61,7 %). Dodatno so bili iz odseka ostalo v odseka premoženje Slovenija in premoženje tujina prerazporejeni še obratovalni stroški družbe TBS Team 24, ki jih ima družba v povezavi z opravljanjem dejavnosti za ostale družbe v skupini (2018: 4,1 milijona EUR, 2017: 0 EUR). Na enak način se v procesu konsolidacije izločijo tudi prihodki.
- Prihodki in odhodki od naložb se iz odseka pozavarovanje v odseka premoženje in življenje prenesejo s ključem delitve čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij za drseče leto (povprečje zadnjih štirih četrletij).

V izkazu finančnega položaja so poleg konsolidacijskih izločitev naslednji popravki:

- Neopredmetena dolgoročna sredstva – dobro ime je pripisano odseku, iz katerega izvira (iz odseka pozavarovanje preneseno v druge odseke, glede na to, iz nakupa katerih odvisnih družb dobro ime izvira).
- Stanje finančnih naložb se iz odseka pozavarovanje v odseka premoženje in življenje prenese s ključem delitve čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij za drseče leto (povprečje zadnjih štirih četrletij).
- Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem (pozavarovalni del prenosnih premij, škodnih rezervacij in preostalih rezervacij) in razmejeni stroški pridobivanja – na enak način kot je opisan v prvi točki opisa popravkov na izkazu poslovnega izida.
- Pri kapitalu je iz odseka pozavarovanja prerazporejena vrednost kapitala v druge odseke, glede na nabavno vrednost posameznih naložb v odvisne družbe (vsota knjigovodskih vrednosti odvisnih družb, ki so premoženjske zavarovalnice na odsek premoženja, analogno za odsek življenja in druge odseke).

9,8 %

večji poslovni prihodki

Prva konsolidacija skupine Sava Re ob vstopu družbe TBS Team 24 je bila izvedena 31. 1. 2018, družb Energoprojekt Garant in Sava penzisko društvo pa 31. 3. 2018. Družba Energoprojekt Garant je bila konec leta 2018 pripojena Savi neživotno osiguranje (SRB). V tretjem četrtletju 2018 je bil izveden še prevzem družbe Sava Terra. Skupina je postala njena 100-odstotna lastnica. Prva konsolidacija skupine Sava Re ob vstopu Sava Terra je bila izvedena 31. 12. 2018.

V nadaljevanju je razlaga rezultatov posameznega poslovnega odseka.

Povzetek konsolidiranega izkaza poslovnega izida

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	504.669.701	470.865.993	107,2
Prihodki od naložb	26.802.161	27.446.915	97,7
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	16.867.324	16.849.384	100,1
Drugi zavarovalni prihodki	21.238.357	15.429.720	137,6
Drugi prihodki	14.549.676	6.058.000	240,2
- od tega naložbene nepremičnine	1.233.614	514.115	239,9
Čisti odhodki za škode	-320.760.586	-296.103.320	108,3
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	13.207.584	-2.179.849	-605,9
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	15.962.680	-1.121.328	-1.423,6
Odhodki za bonuse in popuste	288.628	5.848	4.935,5
Obratovalni stroški	-178.131.437	-156.962.327	113,5
Odhodki od naložb v pridružene družbe	-151.130	0	-
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	-9.604.451	-11.891.544	80,8
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-23.498.245	-8.256.416	284,6
Drugi zavarovalni odhodki	-23.305.829	-17.486.080	133,3
Drugi odhodki	-2.873.861	-2.774.013	103,6
- od tega naložbene nepremičnine	-511.771	-340.040	150,5
Poslovni izid pred obdavčitvijo	55.260.572	39.880.983	138,6

Poslovni prihodki so v 2018 znašali 540,5 milijona EUR in so bili v primerjavi z 2017 višji za 9,8 %. Višji prihodki so predvsem posledica višjih prihodkov premoženjskega in pozavarovalnega odseka ter deloma tudi vključitve novih družb v skupino. V nadaljevanju poglavja so opisane pomembnejše postavke konsolidiranega poslovnega izida.

Čisti prihodki od premij in čisti odhodki za škode za pozavarovalno in zavarovalno dejavnost predstavljajo več kot 99 % konsolidiranih postavk. V nadaljevanju so prikazani konsolidirani čisti prihodki od premij in čisti odhodki za škode za vse odseke skupaj, konsolidirani obratovalni stroški pa za pozavarovalni in zavarovalna odseka.

Konsolidirani čisti prihodki od premij

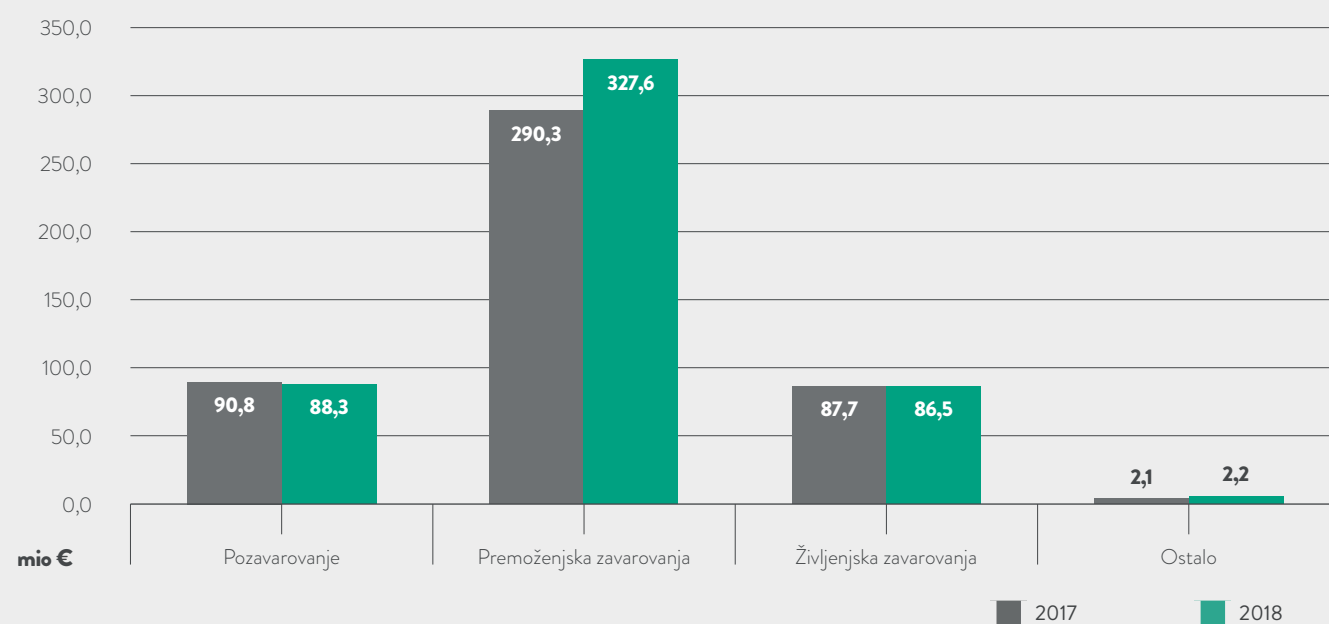
Konsolidirani čisti prihodki od premij

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	546.299.539	517.233.431	105,6
Čiste premije	519.356.687	482.990.135	107,5
Sprememba čistih prenosnih premij	-14.686.986	-12.124.142	121,1
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	504.669.701	470.865.993	107,2

Konsolidirani čisti prihodki od premij po zavarovalnih vrstah

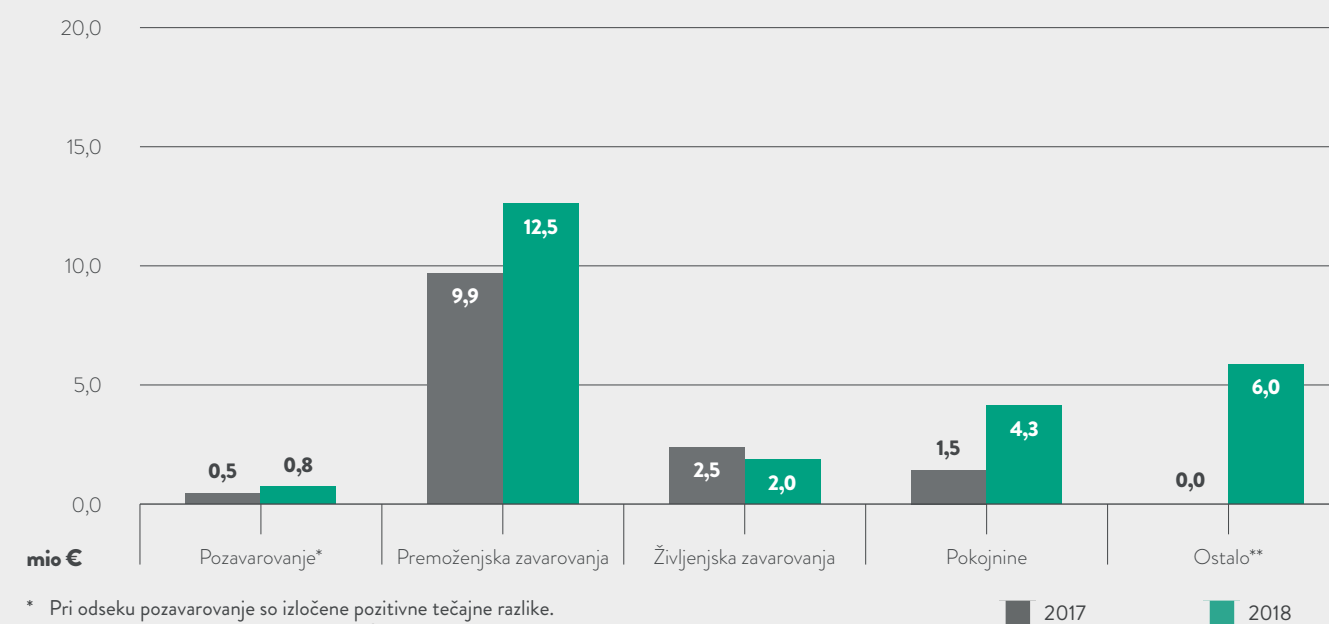
(v EUR)	2018	2017	Indeks
Nezgodno zavarovanje	28.306.999	27.697.840	102,2
Zdravstveno zavarovanje	6.820.565	6.885.267	99,1
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	101.923.291	87.691.767	116,2
Zavarovanje tirnih vozil	143.866	191.782	75,0
Letalsko zavarovanje	759.435	167.714	452,8
Zavarovanje plovil	5.265.092	4.992.710	105,5
Zavarovanje prevoza blaga	6.857.151	6.342.375	108,1
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	79.380.436	78.750.066	100,8
Drugo škodno zavarovanje	35.622.632	32.698.422	108,9
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	111.409.123	102.487.948	108,7
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	107.829	253.849	42,5
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	939.050	944.269	99,4
Splošno zavarovanje odgovornosti	20.376.242	18.653.533	109,2
Kreditno zavarovanje	4.228.542	4.325.848	97,8
Kavcijsko zavarovanje	118.828	400.850	29,6
Zavarovanje različnih finančnih izgub	1.960.111	2.290.214	85,6
Zavarovanje stroškov postopka	169.916	224.098	75,8
Zavarovanje pomoči	11.524.953	5.827.553	197,8
Življenjsko zavarovanje	43.835.525	42.083.797	104,2
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	44.920.115	47.956.091	93,7
Skupaj	504.669.701	470.865.993	107,2

Sestava konsolidiranih čistih prihodkov od premij po poslovnih odsekih

Konsolidirani drugi zavarovalni in drugi prihodki

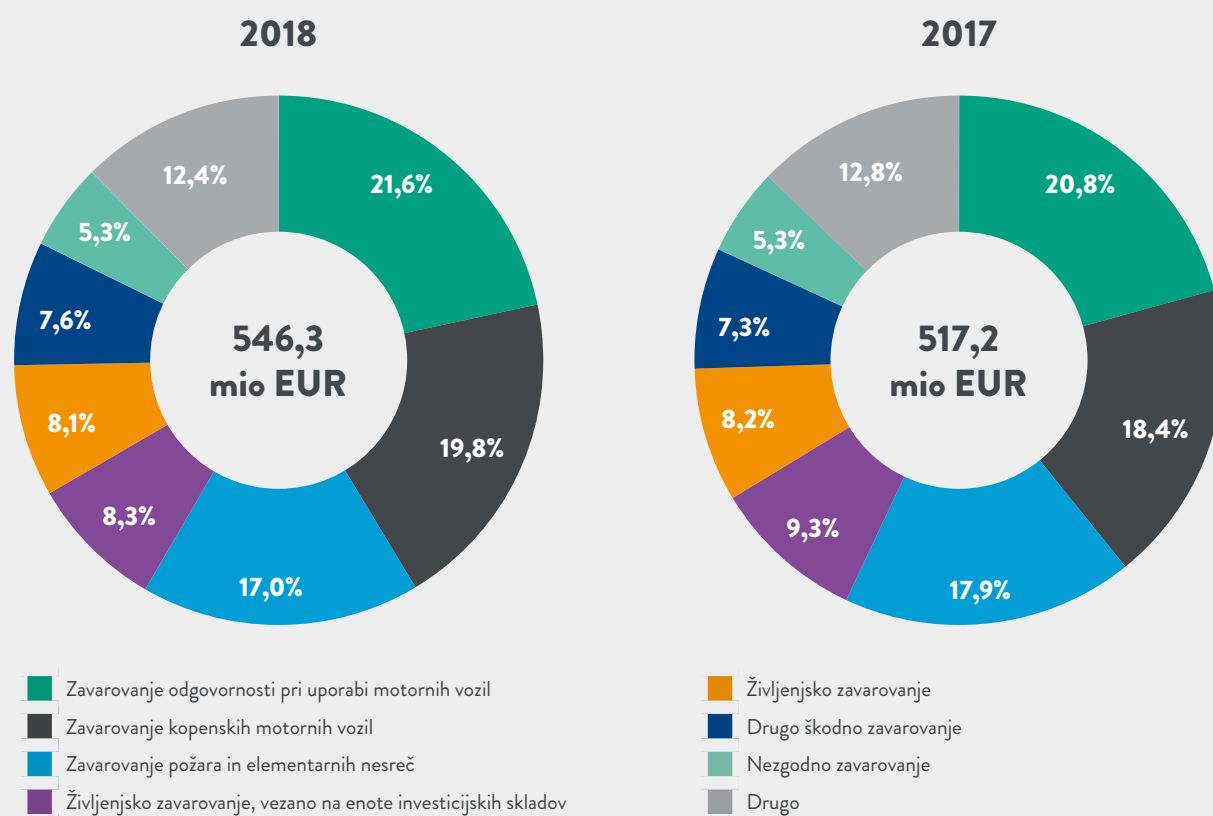
Sestava drugih zavarovalnih in drugih prihodkov po poslovnih odsekih

* Pri odseku pozavarovanje so izločene pozitivne tečajne razlike.

** V odseku ostalo je vključena družba TBS Team 24, ki v 2017 še ni bila članica skupine.

Konsolidirane kosmate premije po zavarovalnih vrstah

Konsolidirani čisti odhodki za škode

Konsolidirani čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih rezervacij in spremembo rezervacij naložbenih zavarovanj

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	342.556.518	309.727.160	110,6
Čiste škode	330.096.400	293.880.632	112,3
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-9.335.814	2.222.688	-420,0
Čisti odhodki za škode	320.760.586	296.103.320	108,3
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij*	-13.207.584	2.179.849	-605,9
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-15.962.680	1.121.327	-1.423,6
Čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij	291.590.322	299.404.496	97,4

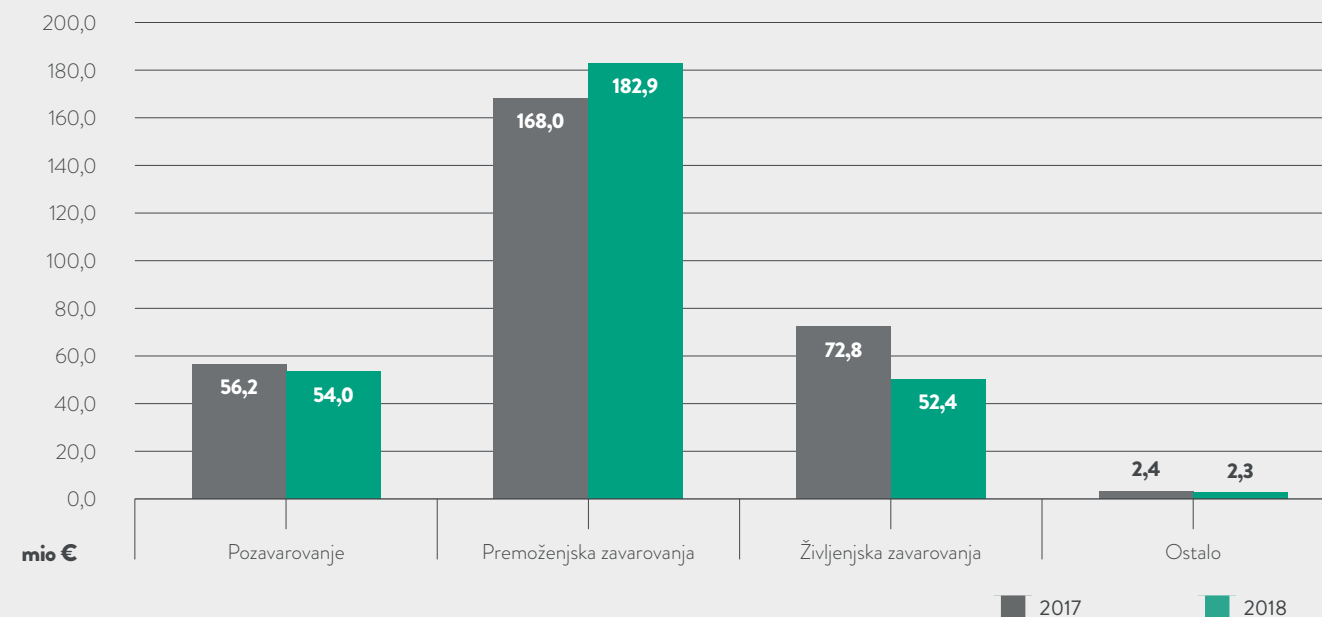
* Večinoma so to matematične rezervacije.

Konsolidirani čisti odhodki za škode po zavarovalnih vrstah⁴⁶

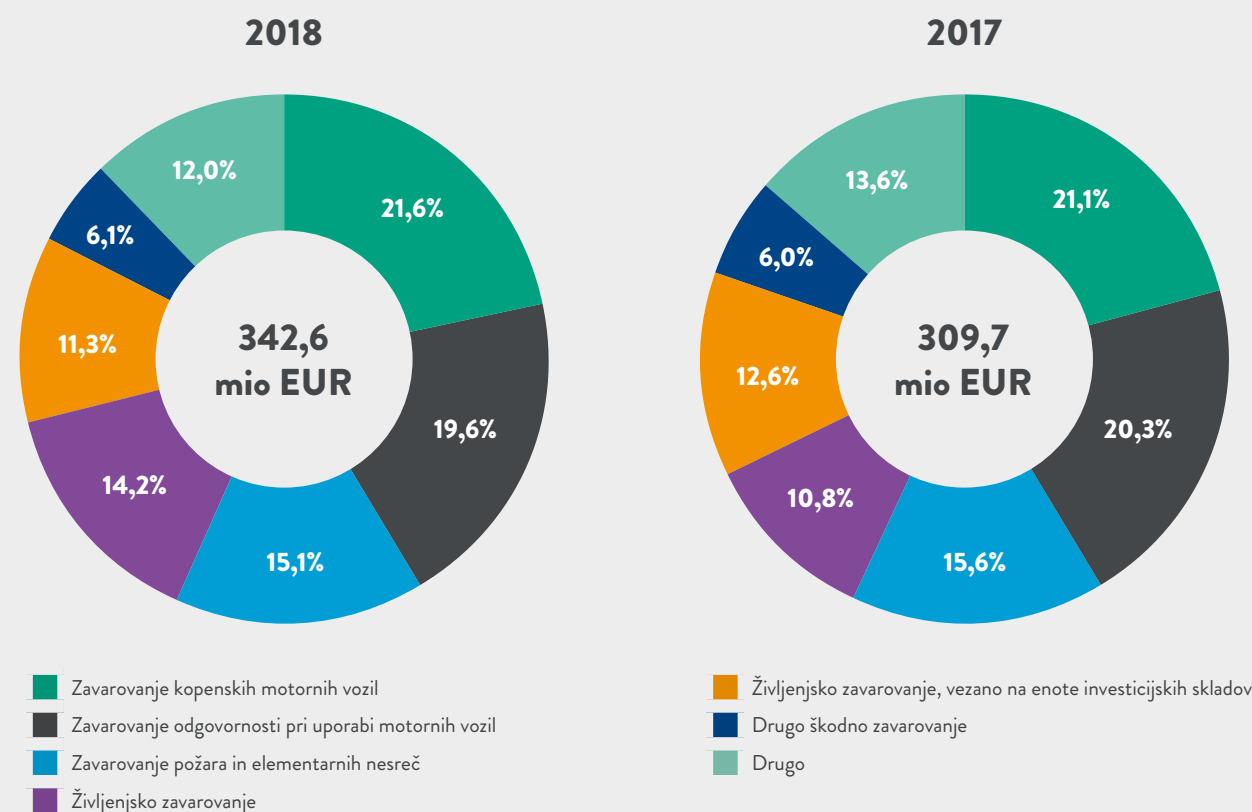
(v EUR)	2018	2017	Indeks
Nezgodno zavarovanje	11.168.972	11.382.301	98,1
Zdravstveno zavarovanje	4.264.920	4.806.901	88,7
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	73.108.208	65.305.931	111,9
Zavarovanje tirnih vozil	587.259	102.640	572,2
Letalsko zavarovanje	359.839	356.349	101,0
Zavarovanje plovil	6.844.282	5.751.369	119,0
Zavarovanje prevoza blaga	5.684.790	3.411.664	166,6
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	42.068.388	57.351.814	73,4
Drugo škodno zavarovanje	17.979.720	16.041.598	112,1
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	62.105.208	51.177.373	121,4
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-38.163	-22.014	173,4
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	354.175	299.096	118,4
Splošno zavarovanje odgovornosti	6.777.430	5.817.769	116,5
Kreditno zavarovanje	-222.186	-785.811	28,3
Kavcijsko zavarovanje	-98.655	322.983	-30,5
Zavarovanje različnih finančnih izgub	1.091.744	1.324.879	82,4
Zavarovanje stroškov postopka	-8.939	10.748	-83,2
Zavarovanje pomoči	2.403.444	1.342.338	179,0
Življenjsko zavarovanje	47.690.979	33.292.805	143,2
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	38.639.171	38.812.586	99,6
Skupaj	320.760.586	296.103.320	108,3

⁴⁶ Ne vključujejo spremembe matematičnih rezervacij in spremembe rezervacij naložbenih zavarovanj.

Sestava konsolidiranih čistih odhodkov za škode s spremembo matematičnih rezervacij in spremembo rezervacij naložbenih zavarovanj po poslovnih odsekih

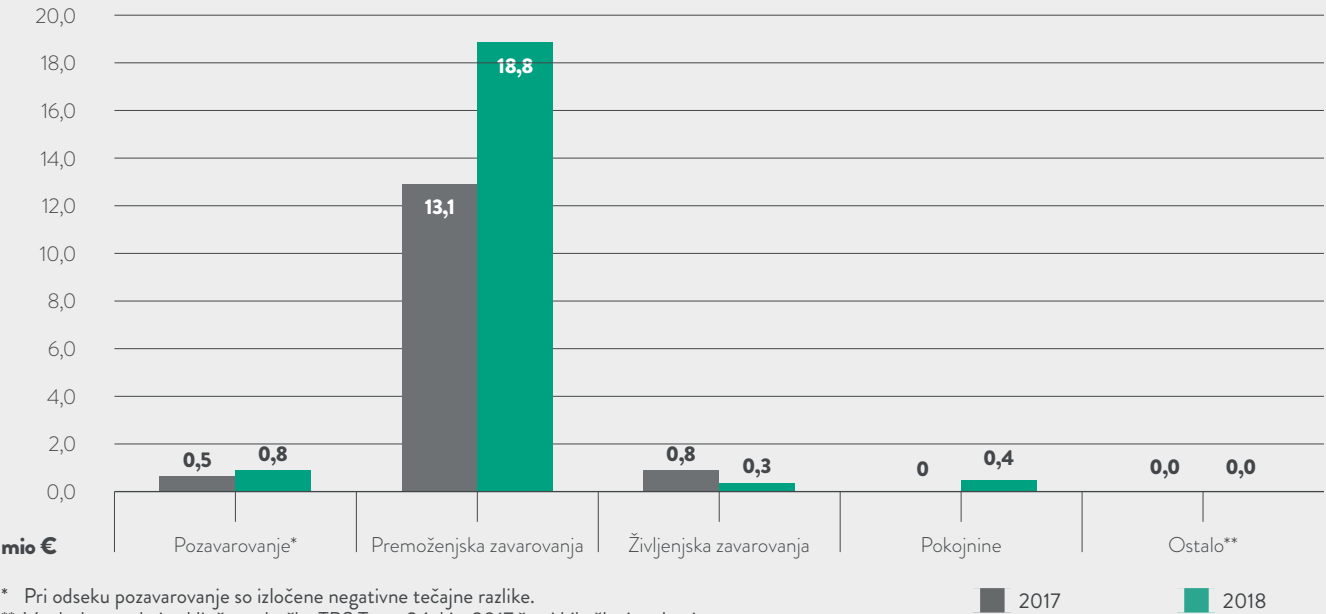

Konsolidirane kosmate škode po zavarovalnih vrstah

Konsolidirani drugi zavarovalni in drugi odhodki

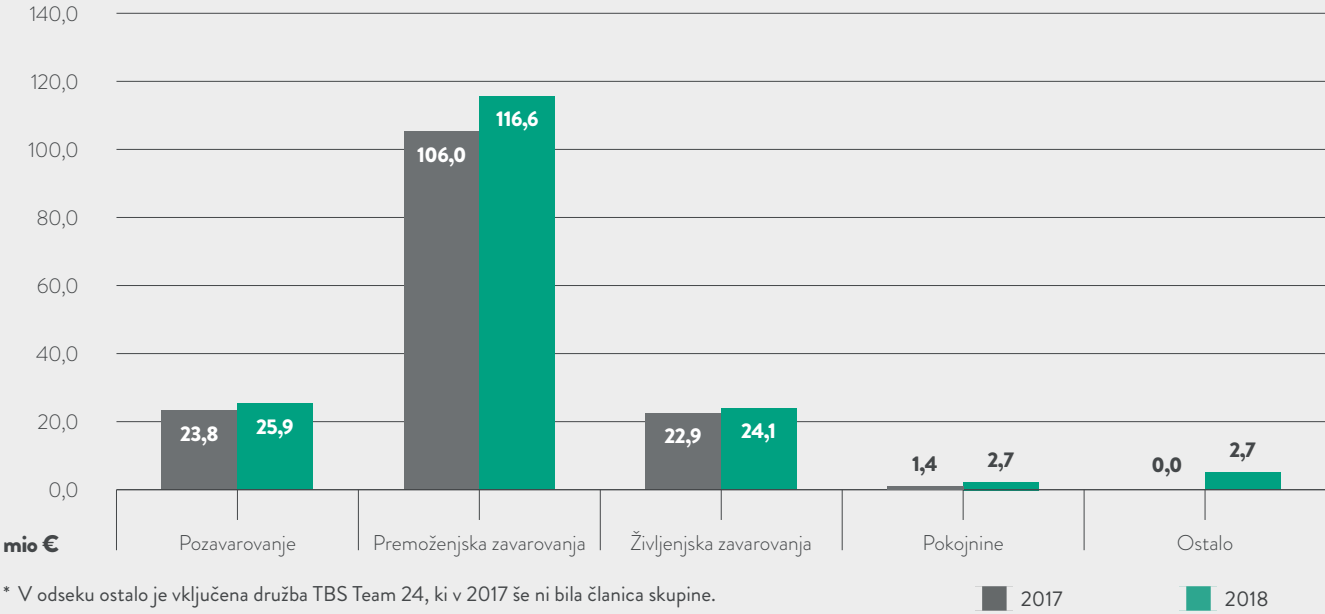
Sestava drugih zavarovalnih in drugih odhodkov po poslovnih odsekih

* Pri odseku pozavarovanje so izločene negativne tečajne razlike.
** V odseku ostalo je vključena družba TBS Team 24, ki v 2017 še ni bila članica skupine.

Konsolidirani obratovalni stroški

Sestava konsolidiranih čistih obratovalnih stroškov po poslovnih odsekih

* V odseku ostalo je vključena družba TBS Team 24, ki v 2017 še ni bila članica skupine.

Konsolidirani obratovalni stroški

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	58.372.509	51.949.127	112,4
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-1.598.536	-2.389.002	66,9
Drugi obratovalni stroški	121.357.464	107.402.203	113,0
Obratovalni stroški	178.131.437	156.962.328	113,5
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-3.634.682	-2.870.868	126,6
Čisti obratovalni stroški	174.496.755	154.091.459	113,2

Konsolidirani donos naložb

Donos naložbenega portfelja vključuje tudi prihodke/odhodke naložbenih nepremičnin. V izkazu poslovnega izida so ti prikazani pri drugih prihodkih/odhodkih.

Konsolidirani donos naložbenega portfelja

(v EUR)	2018	2017	Absolutna razlika
Donos naložbenega portfelja	17.768.423	15.729.446	2.038.977
Donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik	17.922.647	21.660.810	-3.738.163

Podatki za 2017 se razlikujejo od tistih v letnem poročilu 2017, kjer v prikazu niso bili vključeni podatki o naložbenih nepremičninah, ki se nanašajo na amortizacijo opreme.

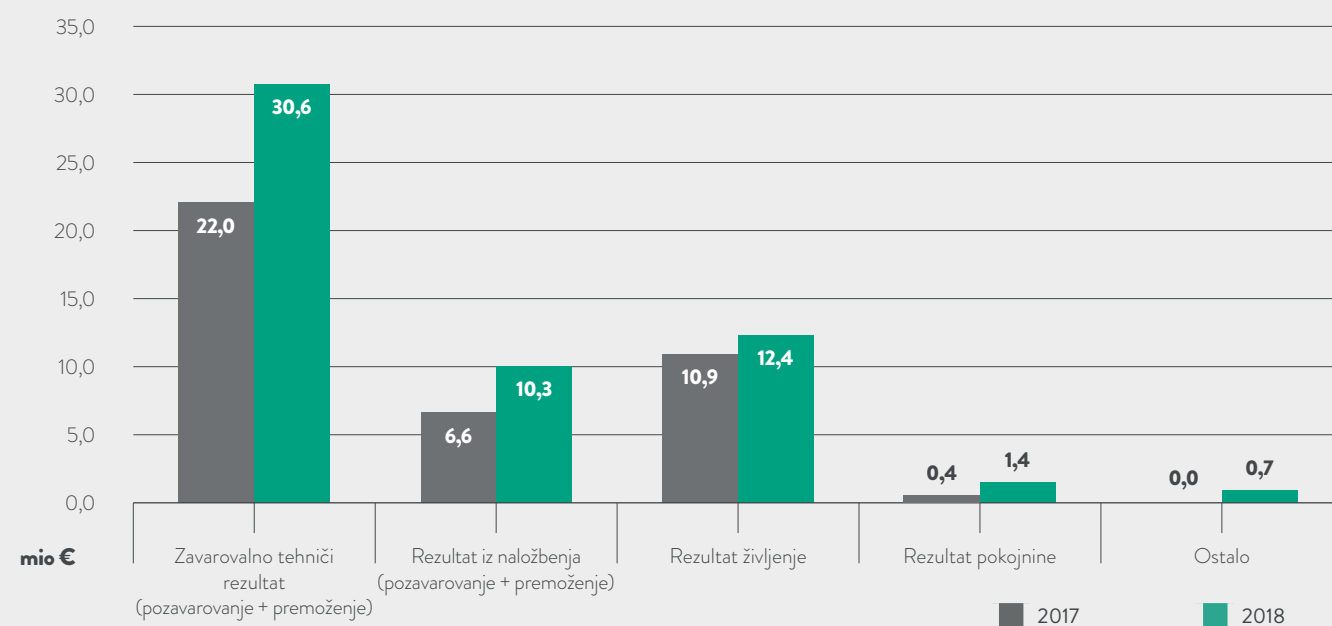
Konsolidirani prihodki in odhodki naložbenega portfelja

(v EUR)	2018	2017	Absolutna razlika
Prihodki			
Prihodki od obresti	16.459.186	18.607.327	-2.148.141
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	213.683	229.386	-15.703
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	2.251.786	3.122.333	-870.547
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	1.378.367	1.141.433	236.934
Pozitivne tečajne razlike	6.416.544	4.202.714	2.213.830
Drugi prihodki	1.316.209	657.837	658.372
Prihodki naložbenega portfelja	28.035.775	27.961.030	74.745
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	16.867.324	16.849.384	17.940
Odhodki			
Odhodki za obresti	28.445	718.860	-690.415
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	636.625	79.645	556.980
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	305.347	584.859	-279.512
Slabitev dobrega imena in izguba iz naložb v pridružene družbe	151.130	0	151.130
Slabitev ostalih naložb	1.943.975	320.000	1.623.975
Negativne tečajne razlike	6.570.768	10.134.078	-3.563.310
Drugo	631.062	394.142	236.920
Odhodki naložbenega portfelja	10.267.352	12.231.584	-1.964.232
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	23.498.245	8.256.416	15.241.829

Podatki za 2017 se razlikujejo od tistih v letnem poročilu 2017, kjer v prikazu niso bili vključeni podatki o naložbenih nepremičninah, ki se nanašajo na amortizacijo opreme.

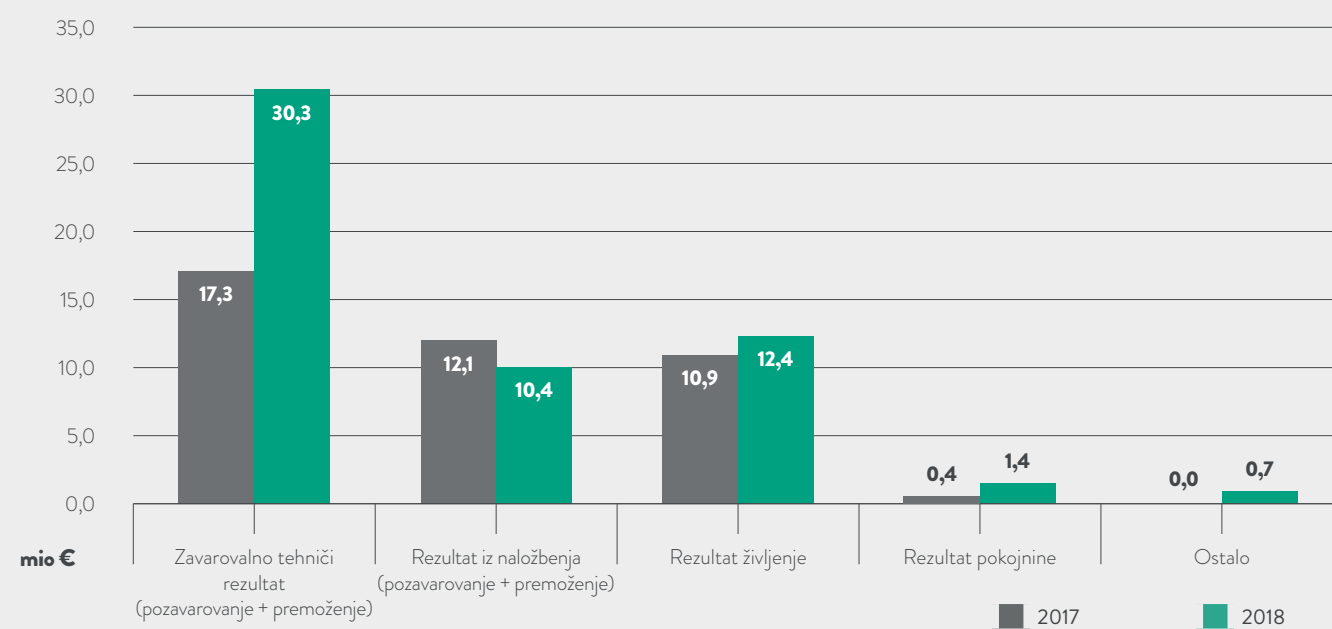
Konsolidirani kosmati poslovni izid

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida

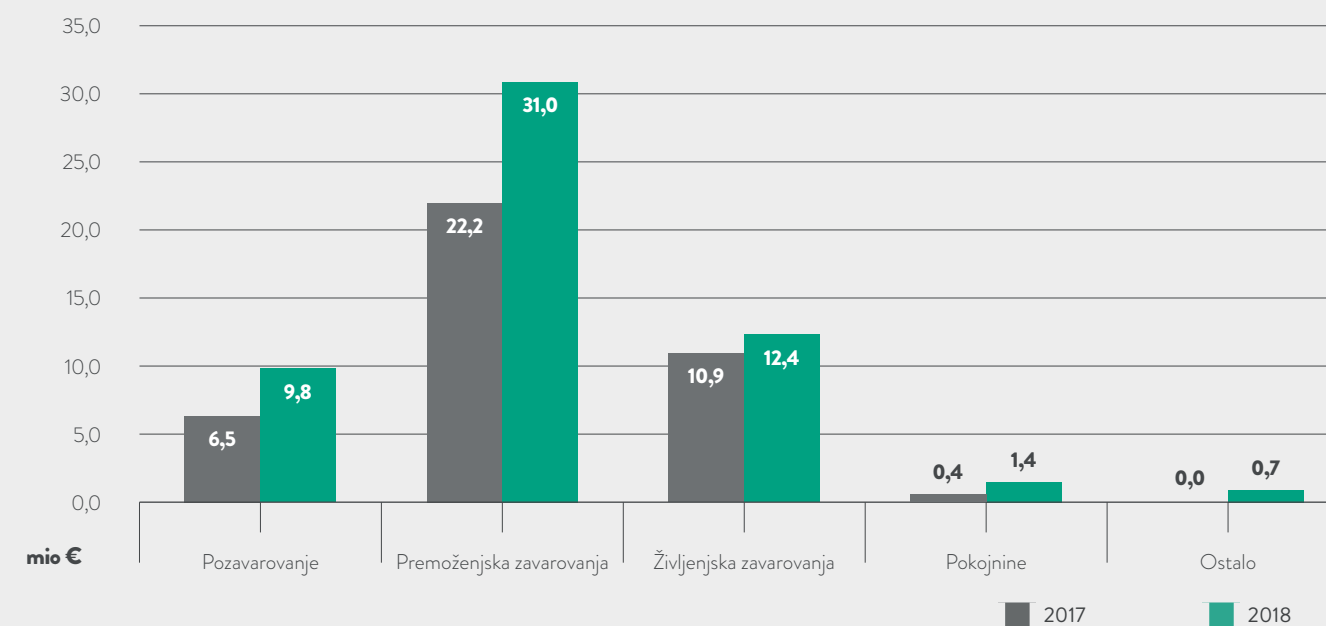

Ker na posamezne elemente poslovnega izida vplivajo tečajne razlike, naslednji graf prikazuje sestavo izida brez vpliva tečajnih razlik.

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida (brez vpliva tečajnih razlik)

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida po poslovnih odsekih

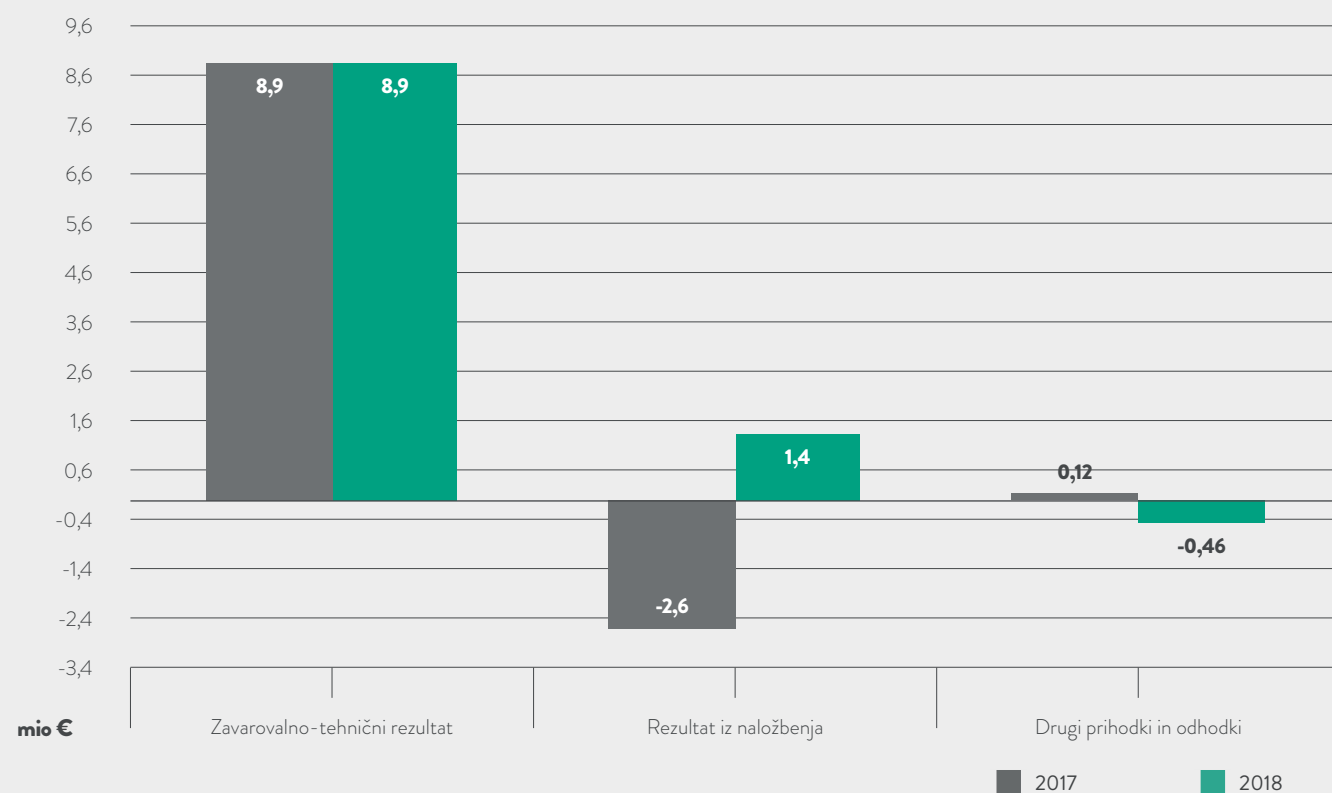

* V odseku ostalo je vključena družba TBS, ki v 2017 še ni bila članica skupine.

8.1 Pozavarovanje

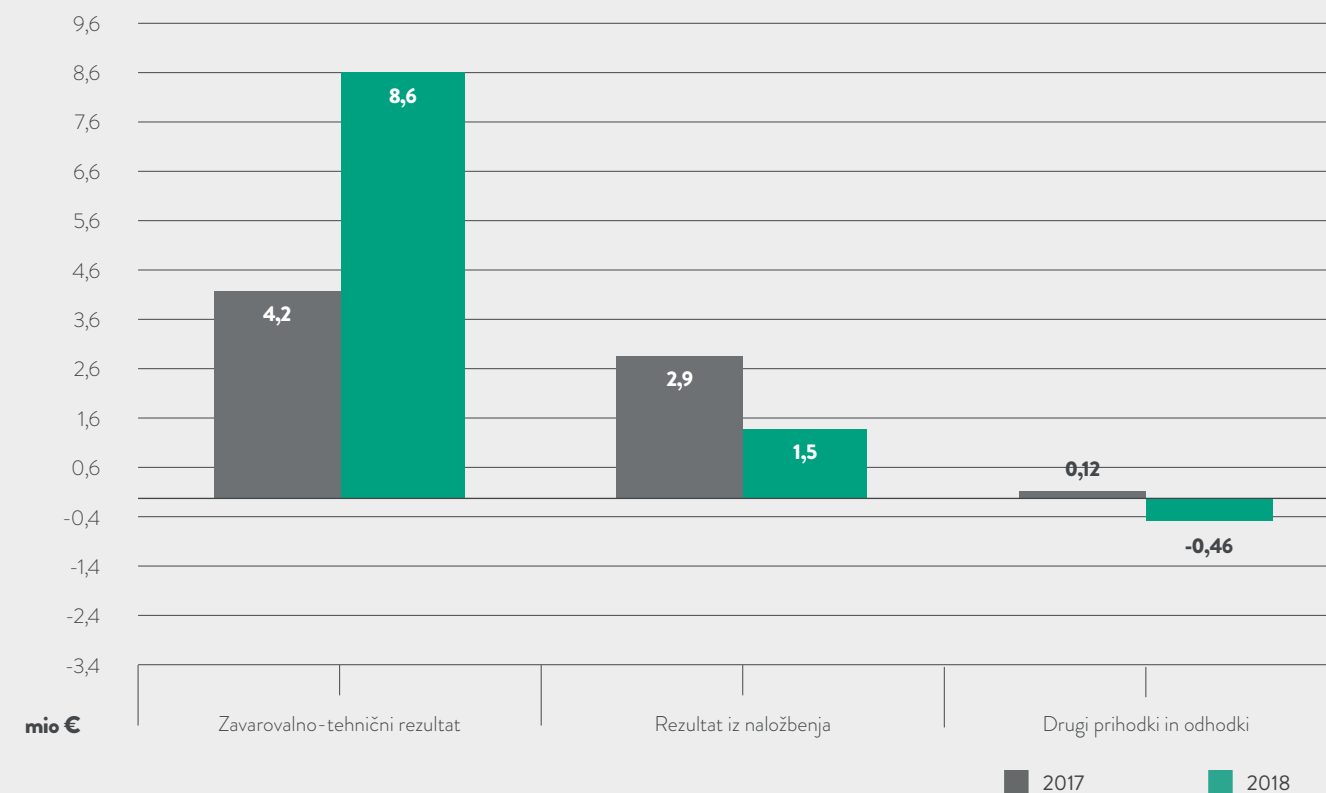
Ta odsek odseva dogajanje na portfelju, ki ga Sava Re sklene predvsem v tujini z družbami zunaj skupine Sava Re.

Sestava konsolidiranega kosmatega izkaza poslovnega izida; pozavarovanje

Na poslovanje tega odseka vplivajo tečajne razlike, zato zavarovalno-tehnični in naložbeni rezultat nista direktno primerljiva. V naslednjem grafu je prikazana sestava kosmatega izida odseka pozavarovanje brez vpliva tečajnih razlik.

Sestava konsolidiranega kosmatega izkaza poslovnega izida; pozavarovanje (brez vpliva tečajnih razlik)

Zavarovalno-tehnični rezultat brez vpliva tečajnih razlik je bil ugodnejši kot v 2017, kar je predvsem posledica nižjih odhodkov za škode (odstopanja so obravnavana v nadaljevanju poglavja) in enkratnega pozitivnega učinka iz naslova pozitivno rešenega sodnega spora (1,5 milijona EUR). V 2018 je bil rezultat iz naložbenja nižji kot v 2017 zaradi slabitve finančnih naložb.

Družba sledi usklajeni valutni poziciji na strani sredstev in obveznosti. Na rezultat po odsekih so tečajne razlike vplivale takole: iz naslova zavarovalno-tehničnih kategorij 0,3 milijona EUR pozitivnega učinka (2017: 4,7 milijona EUR) in iz naložbene dejavnosti 0,1 milijona EUR negativnega učinka (2017: 5,5 milijona EUR).

Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od premij; pozavarovanje

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	89.317.441	96.220.818	92,8
Čiste premije	85.544.322	92.506.611	92,5
Sprememba čistih prenosnih premij	2.798.438	-1.753.176	-159,6
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	88.342.760	90.753.435	97,3

Kosmate premije odseka pozavarovanje so bile v 2018 nižje za 7,2 %, kar je posledica načrtnega omejevanja rasti in odklonitev manj dobičkonosnih poslov. Sprememba čistih prenosnih premij je v 2018 pozitivno vplivala na čiste prihodke (padec kosmatih premij in posledično zmanjšanja stanja čistih prenosnih premij), v 2017 pa negativno (rast kosmatih premij in posledično povečanje stanja čistih prenosnih premij).

Več o gibanju nekonsolidiranih podatkov je obrazloženo v poglavju 20.1 Poslovanje Save Re.

Čisti odhodki za škode⁴⁷

Čisti odhodki za škode; pozavarovanje

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	51.397.784	54.159.750	94,9
Čiste škode	49.690.201	53.508.162	92,9
Sprememba čistih škodnih rezervacij	4.052.248	2.554.245	158,6
Čisti odhodki za škode	53.742.449	56.062.407	95,9

Čisti odhodki za škode brez vpliva tečajnih razlik; pozavarovanje

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	51.397.784	54.159.750	94,9
Čiste škode	49.690.201	53.508.162	92,9
Sprememba čistih škodnih rezervacij	4.350.817	8.763.433	49,6
Čisti odhodki za škode	54.041.019	62.271.594	86,8

Na čiste odhodke za škode so imele v 2017 pozitiven vpliv tečajne razlike, in sicer v višini 6,2 milijona EUR. Čisti odhodki za škode brez vpliva tečajnih razlik so bili v 2018 zato v primerjavi z 2017 nižji za 4,1 %, ker je bilo manj večjih škodnih dogodkov glede na isto obdobje lani (2017: ameriška neurja in večje posamezne škode v Rusiji; 2018: tajfun na Japonskem, poplave v Indiji). Čisti merodajni škodni količnik je bil posledično ugodnejši kot v 2017 in je znašal 61,4 % (2017: 69,0 %).

Več o gibanju nekonsolidiranih podatkov je obrazloženo v poglavju 20.1 Poslovanje Save Re.

Obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški; pozavarovanje

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	21.237.494	21.175.815	100,3
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	652.725	-1.203.450	-54,2
Drugi obratovalni stroški	4.333.876	4.100.605	105,7
Obratovalni stroški	26.224.095	24.072.970	108,9
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-365.777	-300.852	-78,4
Čisti obratovalni stroški	25.858.319	23.772.118	108,8

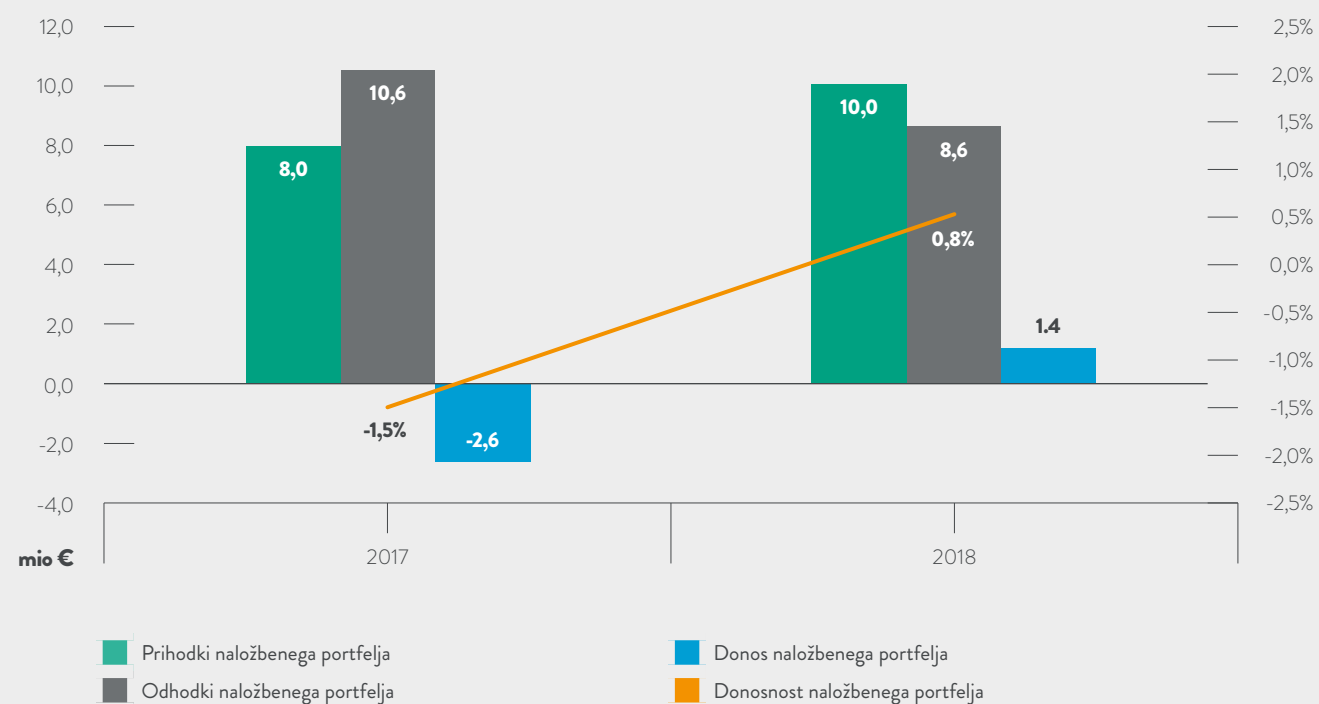
Stroški pridobivanja (provizije) so bili višji navkljub padcu kosmate premije. Delež stroškov pridobivanja v kosmati premiji je za leto 2018 znašal 23,8 %, kar je 1,8 o.t. več kot leta 2017. Višje provizije so posledica dejstva, da stremimo k bolj dobičkonosnemu poslu, ki pa dosega višje provizijske stopnje, še posebej v času nizkih premijskih stopenj na pozavarovalnih trgih. Sklepanje bolj dobičkonosnih zavarovanj z sicer višjimi provizijskimi stopnjami se odraža v padcu kombiniranega količnika. Razmejeni stroški pridobivanja so se v 2018 znižali zaradi padca kosmatih premij in nižjih prenosnih premij, v 2017 pa so se povečali zaradi rasti premije in višjih prenosnih premij. Rast drugih obratovalnih stroškov izvira iz povečanja stroškov dela, odvetniških storitev za pridobivanje novih licenc za širitev na nove trge ter stroškov za marketinške aktivnosti.

Več o gibanju nekonsolidiranih podatkov je obrazloženo v poglavju 20.1 Poslovanje Save Re.

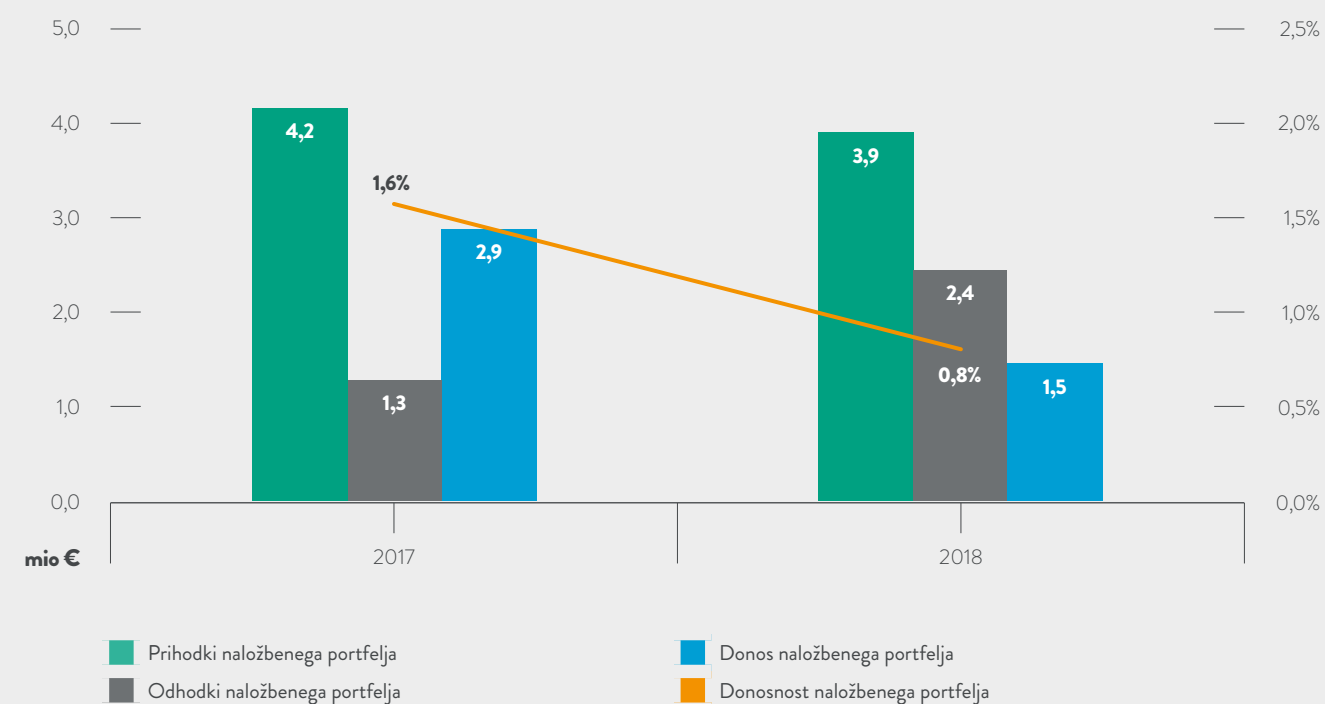
⁴⁷ GRI 201-2

Donos naložb

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja; pozavarovanje

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik; pozavarovanje

Ker se tečajne razlike nanašajo predvsem na Savo Re in njihov učinek ne vpliva v celoti na poslovni izid, je v zgornjem grafu prikazan donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik, ki se nanašajo na odsek pozavarovanje.

V primerjavi z letom 2017 je skupina na odseku pozavarovanje realizirala za 1,4 milijona EUR nižji donos. Na to so vplivale predvsem slabitve finančnih naložb v portfeljske lastniške vrednostne papirje. Donos naložbenega portfelja pred slabitvami je znašal 3,4 milijona EUR oziroma 1,9 %.

8.2 Premoženje

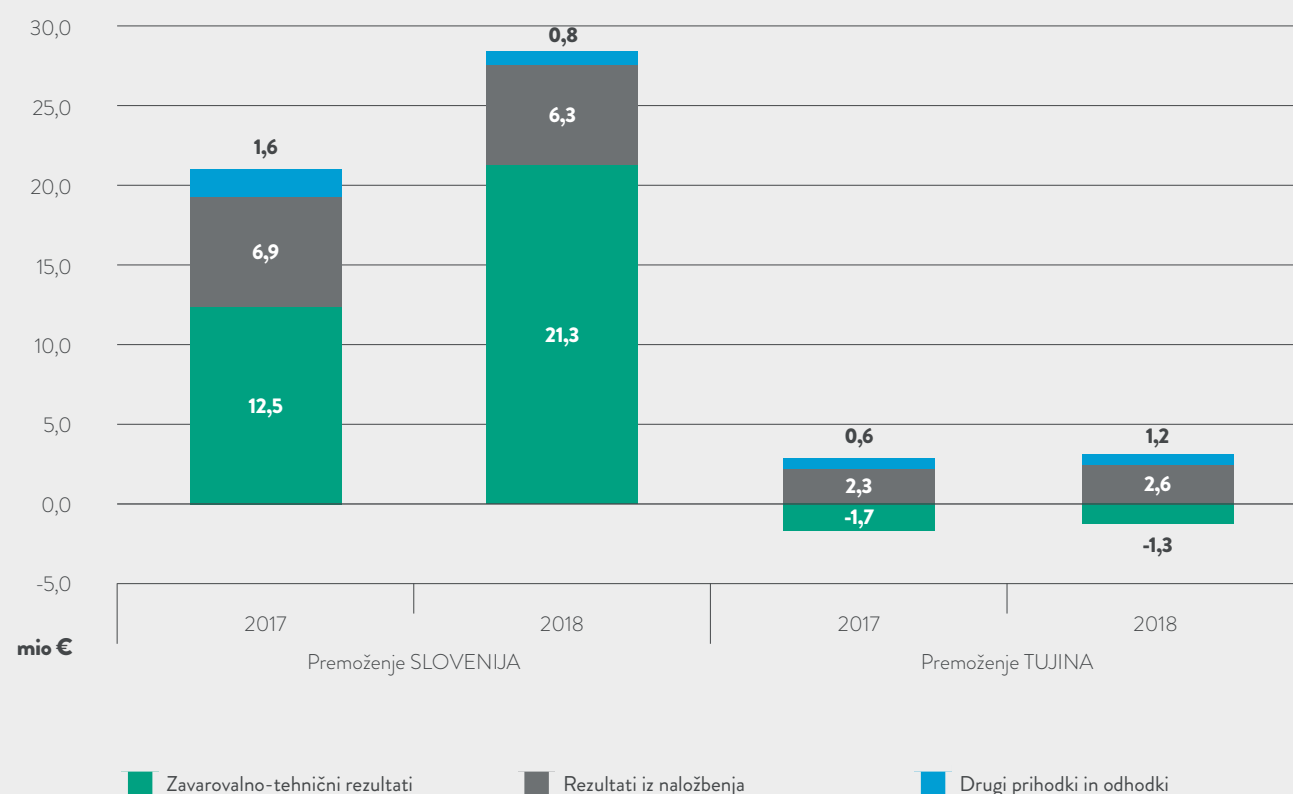
V odseku premoženjskih zavarovanj je prikazano poslovanje teh družb:

- Zavarovalnica Sava, premoženje
- Sava osiguranje (MNE)
- Sava neživotno osiguranje (SRB)
- Sava osiguruvanje (MKD)
- Illyria
- Sava Car
- Sava Agent
- Sava Station
- 70 % Sava Terra

Slovenski del Zavarovalnice Sava je prikazan v odseku premoženje Slovenija, hrvaški del pa v odseku premoženje tujina.

Izkaz poslovnega izida in izkaz finančnega položaja po odsekih sta prikazana v računovodskem delu poročila, v poglavju 17.4.36 Informacije o poslovnih odsekih.

Sestava konsolidiranega kosmatega izkaza poslovnega izida; premoženjska zavarovanja

Poslovni odsek premoženjskih zavarovanj je imel v letu 2018 za 8,8 milijona EUR boljši konsolidirani izkaz poslovnega izida kakor leta 2017. Od tega je bil v slovenski zavarovalnici boljši za 7,4 milijona EUR, v tujini pa za 1,3 milijona EUR.

Konsolidirani zavarovalno-tehnični rezultat premoženjske zavarovalnice v Sloveniji je bil boljši za 8,8 milijona EUR. Njegovo izboljšanje je predvsem posledica višjih čistih prihodkov od premij, saj zavarovalnica beleži njihovo rast skoraj v vseh zavarovalnih vrstah premoženjskih zavarovanj, predvsem v segmentu avtomobilskih zavarovanj, kar je posledica dviga povprečne premije in povečanja števila zavarovanj, pridobitve nekaj novih zavarovancev in povečanja portfelja iz naslova FOS poslov (svoboda opravljanja storitev). Konsolidirani čisti odhodki za škode odseka premoženje so se zaradi več škodnih dogodkov kot posledica vremenskih ujm in nekaj večjih premoženjskih škod povečali, vendar je bila rast čistih odhodkov za škode nižja od rasti čistih prihodkov od premije, zaradi česar se je čisti merodajni količnik odseka premoženje Slovenija izboljšal. Absolutna rast obratovalnih stroškov je bila povezana z večjim obsegom poslovanja ter vključitvijo stroškov asistenčnih storitev, ki jih za Zavarovalnico Sava izvaja družba TBS Team 24. Vendar pa so tudi obratovalni stroški rasli počasneje kot čisti prihodki od premije, zaradi česar se je izboljšal tudi čisti stroškovni količnik odseka premoženje Slovenija.

Rezultat iz naložbenja slovenskega dela premoženjskih zavarovalnic se je poslabšal za 0,6 milijona EUR zaradi nižjih obrestnih prihodkov kot posledica nižje ravni obrestnih mer na kapitalskih trgih.

Slabši rezultat iz naslova drugih prihodkov in odhodkov premoženjske zavarovalnice v Sloveniji je posledica nižjih drugih prihodkov in višjih drugih odhodkov. Drugi prihodki so bili leta 2017 višji zaradi poravnave in uskladitve davka od dohodka pravnih oseb za leto 2016. Drugi odhodki pa so bili v letu 2018 višji zaradi popustov za predčasna plačila premije, ki so bila v letu 2018 višja kot v preteklem letu.

Konsolidirani zavarovalno-tehnični rezultat premoženjskih zavarovalnic v tujini se je izboljšal za 0,4 milijona EUR. To izboljšanje je predvsem posledica višjih čistih prihodkov od premij vseh tujih premoženjskih zavarovalnic, medtem ko so obratovalni stroški rasli počasneje kot čisti prihodki od premije. Posledično se je čisti stroškovni količnik premoženjskih zavarovalnic v tujini izboljšal.

Rezultat iz naložbenja premoženjskih zavarovalnic v tujini je ostal na nivoju lanskoletnega rezultata.

Boljši rezultat iz naslova drugih prihodkov in odhodkov premoženjskih zavarovalnic v tujini je posledica nižjih drugih odhodkov, zlasti srbske premoženjske zavarovalnice na podlagi zmanjšanja odhodkov iz oslabitve drugih terjatev in predujmov in hrvaške premoženjske zavarovalnice zaradi nižjih popravkov vrednosti terjatev od premij.

Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od premij; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	367.910.907	330.931.091	111,2
Čiste premije	345.100.410	300.773.781	114,7
Sprememba čistih prenosnih premij	-17.472.412	-10.471.397	166,9
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	327.627.998	290.302.385	112,9

Čisti prihodki od premij; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2018	2017	Indeks	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	299.788.809	270.369.068	110,9	68.122.098	60.562.023	112,5
Čiste premije	281.415.362	244.442.228	115,1	63.685.049	56.331.553	113,1
Sprememba čistih prenosnih premij	-15.328.177	-8.441.411	181,6	-2.144.235	-2.029.986	105,6
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	266.087.185	236.000.817	112,7	61.540.814	54.301.567	113,3

Nekonsolidirane kosmate premije premoženjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (premoženje)	299.921.688	270.515.513	110,9
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (premoženje)	12.622.849	10.632.760	118,7
Sava neživotno osiguranje (SRB)	20.301.623	16.554.669	122,6
Illyria	9.377.074	8.298.477	113,0
Sava osiguruvanje (MKD)	13.038.150	12.740.051	102,3
Sava osiguranje (MNE)	12.804.286	12.354.736	103,6
Skupaj	368.065.671	331.096.207	111,2

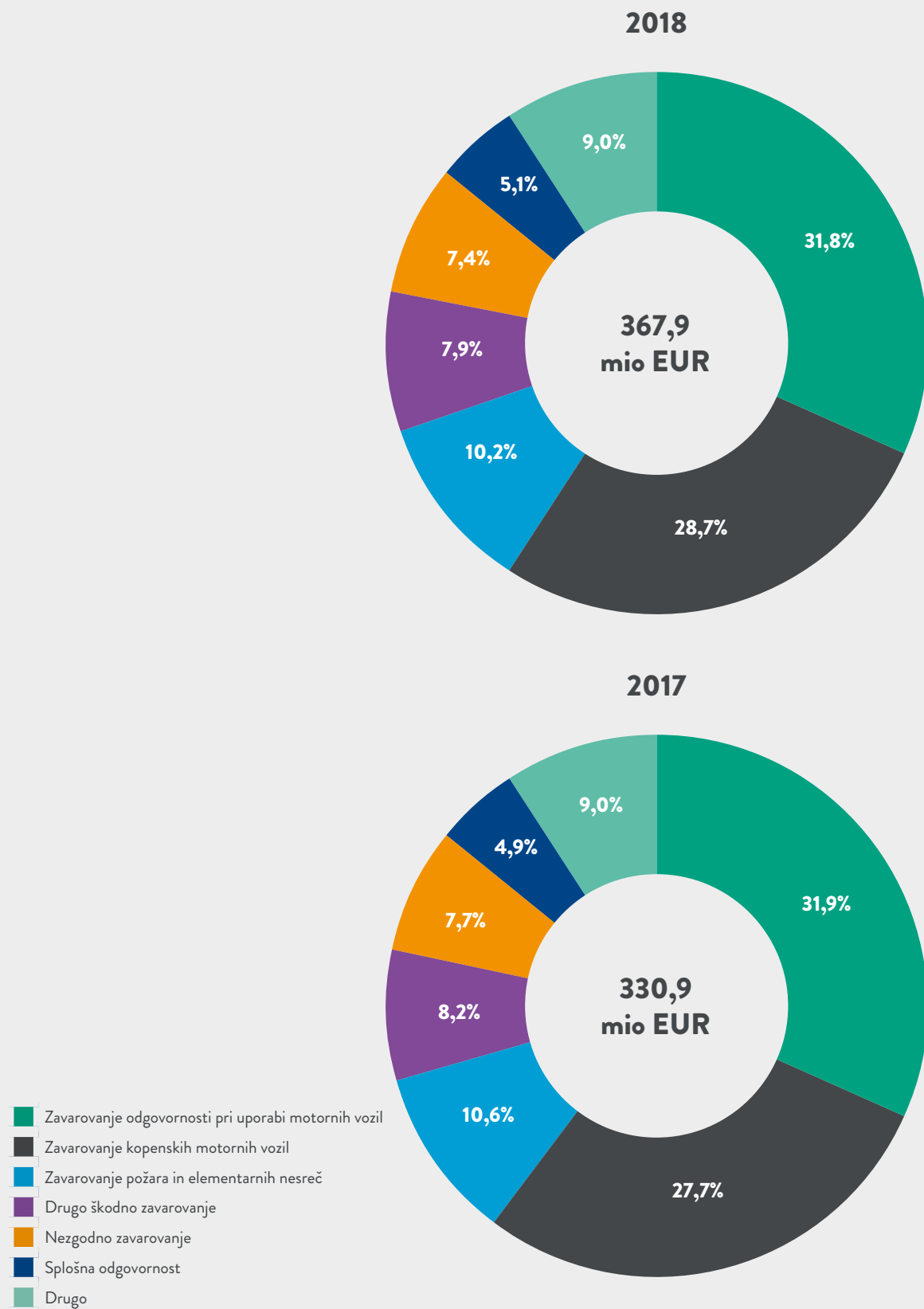
Kosmate premoženjske zavarovalne premije so se v letu 2018 zvišale za 11,2 %, kar je posledica rasti kosmatih premoženjskih premij vseh zavarovalnic v skupini. V Sloveniji so bile višje za 10,9 %, in sicer zaradi povečanega obsega avtomobilskih zavarovanj in tudi premoženjskih zavarovanj v ožjem pomenu. Rast premij avtomobilskih zavarovanj na individualnem in poslovnem sektorju je izhajala iz povečanega števila polic, rasti povprečne premije ter večjega števila prodanih zavarovanj s širšimi kritiji. Rast premoženjskih zavarovanj v ožjem pomenu je bila posledica pridobitve nekaterih novih zavarovancev in zvišanja premij obstoječim zavarovancem zaradi večjega števila zavarovanih predmetov. Slovenski zavarovalni trg je na področju premoženjskih zavarovanj v tem obdobju zrasel za 7,0 %.

Kosmate premije premoženjskih zavarovanj v tujini so se povečale za 12,5 %, in sicer v vseh premoženjskih zavarovalnicah v tujini, pri čemer je imela največjo absolutno rast srbska premoženjska zavarovalnica. K srbski premoženjski zavarovalnici se je namreč konec leta 2018 pripojila zavarovalnica Energoproyekt Garant, zato je zavarovalnica iz tega naslova povečala premijo za 0,9 milijona EUR. Tudi sicer je srbska premoženjska zavarovalnica beležila rast kosmate premije, zlasti na področju prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja in avtomobilске odgovornosti. Podružnica Zavarovalnice Sava na Hrvaškem je največjo rast kosmate premije dosegla na avtomobilskih zavarovanjih. Skupna rast premoženjske premije podružnice je znašala 18,7 %, medtem ko je hrvaški zavarovalni trg na področju premoženjskih zavarovanj zrasel za 10,1 %. Po rasti premoženjskih kosmatih premij sta sledili kosovska in črnogorska premoženjska zavarovalnica. Premoženjska zavarovalnica na Kosovu je največjo absolutno rast kosmatih premij dosegla v primeru zdravstvenih in nezgodnih zavarovanj zaradi pridobitve novih zavarovancev ter v primeru zavarovanja pomoči zaradi izboljšanja prodajne mreže in povečanega števila prodajnih mest in prodajnih agentov. Črnogorska premoženjska zavarovalnica je največjo absolutno rast premij dosegla pri zavarovanju avtomobilске odgovornosti in avtomobilskega kaska, in sicer zaradi boljšega delovanja notranje in zunanje prodajne mreže in s tem povečanega obsega premije obstoječih zavarovancev kot tudi pridobitve novih zavarovancev. Premije v severnomakedonski zavarovalnici pa so se povečale kot posledica izboljšanja v organizaciji prodaje in s tem povezane pridobitve novih strank ter večjega poudarka na prodaji neobveznih zavarovanj.

Čiste premije premoženjskih zavarovanj so se v letu 2018 zvišale za 14,7 %. V slovenski premoženjski zavarovalnici je rast čistih premij višja od rasti kosmatih premij zaradi lastne asistencije, ki je bila prej v celoti pozavarovana. Skladno s zvišanjem kosmatih premij so se zvišale tudi prenosne premije.

Skupno so se iz navedenih razlogov čisti prihodki od premij zvišali za 12,9 %.

Sestava konsolidiranih kosmatih premij premoženjskih zavarovanj po zavarovalnih vrstah

Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	203.745.926	183.008.928	111,3
Čiste škode	193.079.313	167.923.780	115,0
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-12.499.764	-78.266	15.970,9
Čisti odhodki za škode	180.579.550	167.845.514	107,6

Čisti odhodki za škode; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2018	2017	Indeks	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	172.411.609	154.626.111	111,5	31.334.317	28.382.817	110,4
Čiste škode	163.417.406	143.274.196	114,1	29.661.906	24.649.585	120,3
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-12.926.567	-526.011	2.457,5	426.803	447.745	95,3
Čisti odhodki za škode	150.490.839	142.748.185	105,4	30.088.710	25.097.330	119,9

Nekonsolidirane kosmate škode premoženjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (premoženje)	176.876.690	155.408.220	113,8
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (premoženje)	6.046.599	4.504.967	134,2
Sava neživotno osiguranje (SRB)	9.126.197	6.212.471	146,9
Illyria	5.424.456	4.512.001	120,2
Sava osiguruvanje (MKD)	6.091.707	8.899.999	68,4
Sava osiguranje (MNE)	4.671.859	4.314.186	108,3
Skupaj	208.237.508	183.851.844	113,3

Kosmate škode za slovenski posel so bile v letu 2018 višje zlasti zaradi rasti kosmatih škod na zasebnem sektorju avtomobilskih zavarovanj in na ožjem premoženju. V letu 2018 je bilo večje število vremenskih ujm, katerih škode sicer niso dosegle višine, da bi nastopilo pozavarovalno kritje za katastrofalne dogodke, vendar je večje število teh dogodkov pomembno vplivalo na poslovni izid. Kosmate merodajne škode iz naslova ujm v letu 2018 znašajo kar 8,3 milijona EUR. Od tega jih je zavarovalnica izplačala že za 6,9 milijona EUR. Povečanje škod v zavarovalnih vrstah avtomobilskih zavarovanj je v pretežnem delu posledica povečanja portfelja zavarovanj in spremembe sestave voznega parka. V primeru zavarovanja avtomobilske odgovornosti pa so se dodatno povečale rezervacije na nekaj posameznih rentnih škodnih spisih. Pri zavarovanjih pomoči povečanje čistih odhodkov za škode sledi gibanju čistih prihodkov za premijo kot posledica vzpostavitve lastnih asistenčnih storitev, ki jih je v preteklosti zagotavljal zunanji ponudnik preko pozavarovalne pogodbe.

Kosmate škode za posel iz tujine so bile višje za 10,4 %. Na rast je najbolj vplivalo izplačilo škod premoženjske zavarovalnice v Srbiji. Največjo absolutno rast škod je beležila zavarovalna vrsta zdravstveno zavarovanje, kateri sledi zavarovanje požara in elementarnih nesreč. Rast kosmatih škod Zavarovalnice Sava na Hrvaškem je bila predvsem posledica rasti števila škod v zvezi z zavarovanjem avtomobilske odgovornosti v zadnjih dveh tromesečjih leta 2018. Povečanje kosmatih škod kosovske premoženjske zavarovalnice je nastalo na področju zdravstvenega zavarovanja in zavarovanja avtomobilske odgovornosti zaradi povečanega obsega premije in povečanega povprečnega zneska škod ter v primeru avtomobilske odgovornosti tudi zaradi prestavitve škod za nezavarovana vozila iz postavke drugi zavarovalni odhodki na postavko obračunani kosmati zneski škod. V črnogorski zavarovalnici je zaznati manjšo rast škod zaradi nekaj večjih škod na avtomobilskih zavarovanjih in nezgodnem ter prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju. Severnomakedonska zavarovalnica je leta 2018 beležila padec kosmatih obračunanih škod, po drugi strani pa tudi padec obračunanih deležev pozavarovateljev v škodah, saj je bila v letu 2017 izplačana večja škoda iz naslova drugega škodnega zavarovanja premoženja, ki je bila pozavarovana, kar pa ni imelo vpliva na čiste odhodke za škode.

Sprememba oziroma zmanjšanje čistih škodnih rezervacij na področju premoženjskih zavarovanj v Sloveniji v višini 12,4 milijona EUR je deloma posledica izplačila nekaj večjih rezerviranih škod tekom leta 2018, deloma pa je posledica sprostitve škodne rezervacije za nastale in neprijavljene škode na zavarovanju avtomobilske odgovornosti in splošnem zavarovanju odgovornosti zaradi dodatnih analiz ustreznosti škodne rezervacije.

Obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	30.232.646	24.484.789	123,5
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-1.771.029	-677.906	261,2
Drugi obratovalni stroški	91.328.538	84.761.952	107,7
Obratovalni stroški	119.790.155	108.568.835	110,3
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-3.211.288	-2.523.519	127,3
Čisti obratovalni stroški	116.578.868	106.045.316	109,9

Nekonsolidirani kosmati obratovalni stroški premoženjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (premoženje)	79.924.610	73.184.792	109,2
Druge zavarovalne družbe v skupini	30.208.590	27.633.608	109,3
Nezavarovalne družbe v skupini	1.408.828	1.356.613	103,8

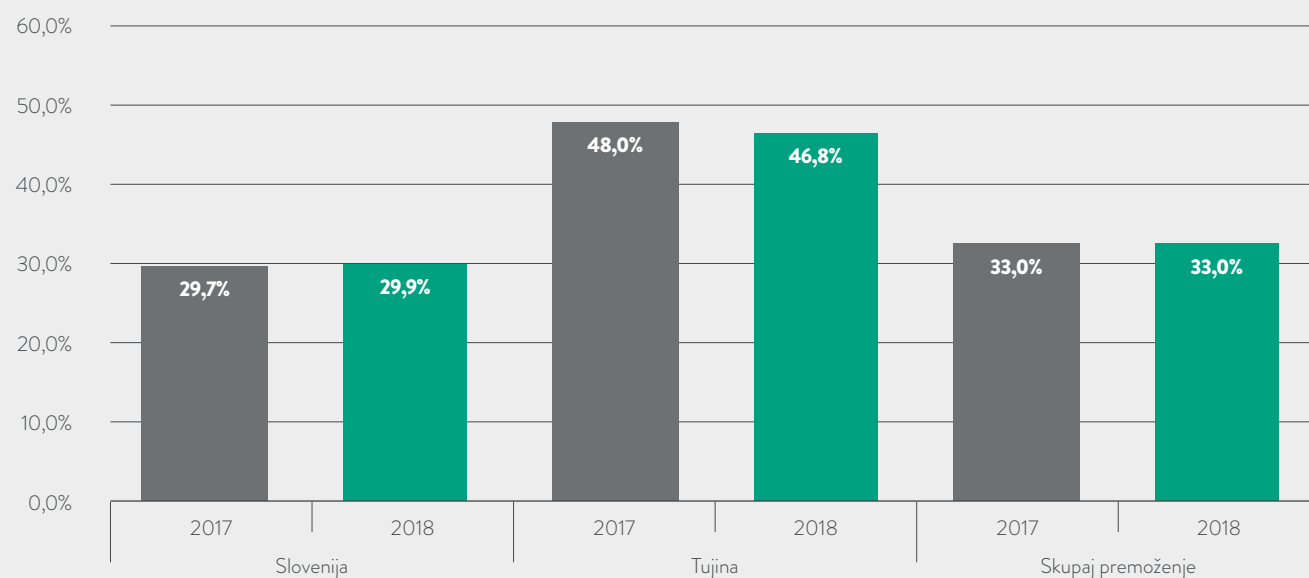
Konsolidirani stroški pridobivanja zavarovanj so zrasli za 23,5 %, in sicer zaradi rasti konsolidiranih premoženjskih premij in s tem povezanega naraščanja provizij zunanjim pogodbenim zastopnikom in agencijam. V primerjavi z letom 2017 so se namreč zvišale kosmate premije zunanjih prodajnih kanalov.

Povečanje spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj izhaja iz povečanja portfelja in posledično več razmejenih stroškov.

Konsolidirani drugi obratovalni stroški so se zvišali za 7,7 %. Stroški slovenskega dela premoženjske zavarovalnice so se zvišali zlasti zaradi prerazporeditve drugih obratovalnih stroškov iz odseka ostalo na odsek premoženje Slovenija. Ti stroški se nanašajo na stroške družbe TBS team 24, ki jih ima družba v povezavi z opravljanjem asistenčnih storitev za druge družbe v skupini. V letu 2018 so stroški iz tega naslova znašali 4,1 milijona EUR.

Konsolidirani drugi obratovalni stroški tujih premoženjskih zavarovalnic so se zvišali za 1,4 milijona EUR. Vzrok naraščanja drugih obratovalnih stroškov v tujini je predvsem v rasti stroškov premoženjske zavarovalnice v Srbiji, in sicer stroškov dela v sektorju prodaje. Stroški premoženjske zavarovalnice na Kosovem so zrasli zaradi višjih stroškov zavarovalnega združenja in stroškov zavarovalnega biroja ter plačila davka na premijo, ki je bil do leta 2018 prikazan med drugimi zavarovalnimi odhodki. Rast stroškov črnogorske in severnomakedonske premoženjske zavarovalnice pa je povezana z višjimi stroški dela in storitev.

Kosmati stroškovni količnik; premoženjska zavarovanja

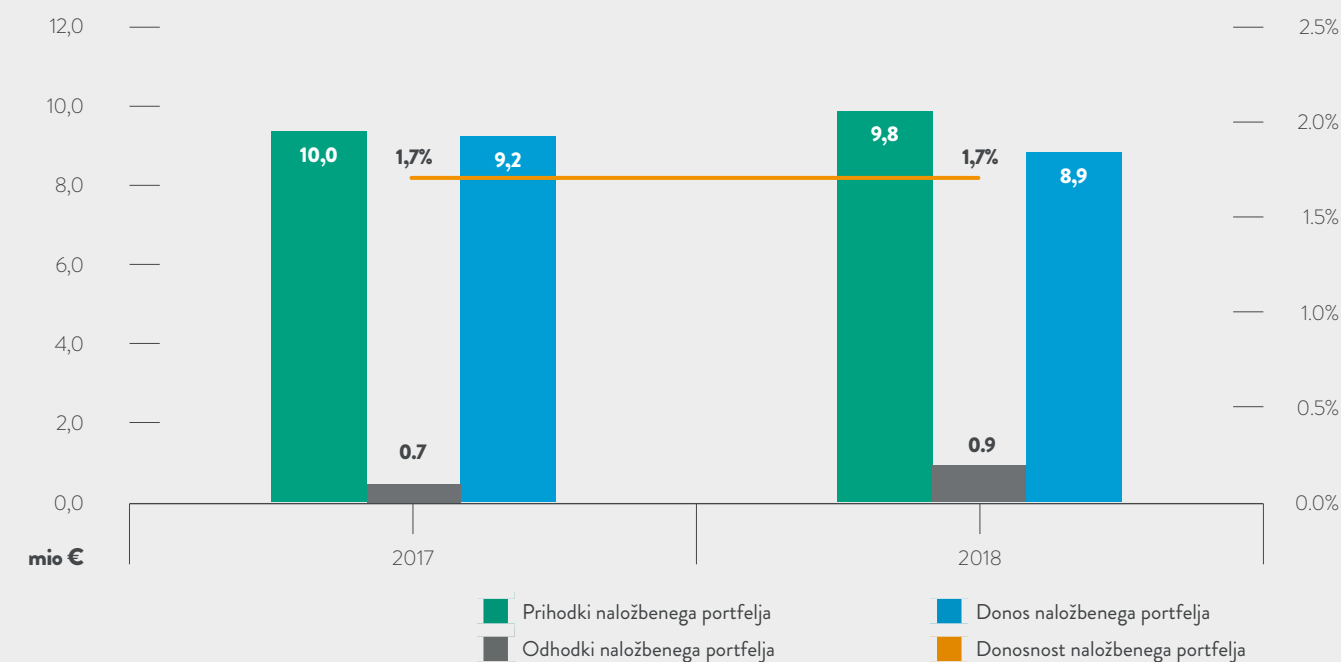
Konsolidirani kosmati obratovalni stroški (brez spremembe razmejenih stroškov pridobivanja) premoženjskih zavarovanj so se povečali za 11,3 %, kosmate konsolidirane premije pa za 11,2 %, zaradi česar je kosmati stroškovni količnik ostal na ravni lanskoletnega količnika.

Konsolidirani kosmati stroškovni količnik slovenske premoženjske zavarovalnice se je zvišal za 0,2 o.t., kajti kosmate premije so se zvišale za 10,9 %, stroški pridobivanja in drugi obratovalni stroški pa za 11,8 % zaradi že zgoraj omenjene preazporeditve drugih obratovalnih stroškov iz odseka ostalo na odsek premoženje Slovenija.

Konsolidirani kosmati stroškovni količnik pri tujih premoženjskih družbah se je znižal za 1,2 o.t. zaradi zvišanja kosmatih premoženjskih premij za 12,5 %, medtem ko so se stroški pridobivanja in drugi obratovalni stroški skupaj zvišali za 9,7 %.

Donos naložb

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja; premoženjska zavarovanja

Donos naložbenega portfelja premoženjskih zavarovanj je v letu 2018 znašal 8,9 milijona EUR in je bil v primerjavi z letom 2017 nižji za 0,3 milijona EUR. Na nižji donos so najbolj vplivali nižji obrestni prihodki (0,8 milijona EUR). Donosnost obdobja je znašala 1,7 %.

8.3 Življenje

V odseku življenjskih zavarovanj je prikazano poslovanje teh družb:

- Zavarovalnica Sava, življenje
- Sava životno osiguranje (SRB)
- Illyria Life
- ZS Svetovanje
- Ornatus KC

Slovenski del Zavarovalnice Sava je prikazan v odseku življenje Slovenija, hrvaški del pa v odseku življenje tujina. V letnem poročilu za leto 2017 je bila v odsek življenje vključena tudi družba Sava pokojninska, ki pa je od prvega četrtletja 2018 dalje vključena v odsek pokojnine. Zaradi primerljivosti spodnji prikazi za leto 2017 ne vključujejo podatkov družbe Sava pokojninska.

Izkaz poslovnega izida in finančnega položaja po odsekih sta prikazana v računovodskem delu poročila, v poglavju 17.4.36 Informacije o poslovnih odsekih.

Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od premij; življenjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	86.852.148	87.962.791	98,7
Čiste premije	86.492.911	87.591.012	98,7
Sprememba čistih prenosnih premij	-13.011	100.431	-13,0
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	86.479.900	87.691.443	98,6

Čisti prihodki od premij; življenjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2018	2017	Indeks	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	78.512.481	80.880.631	97,1	8.339.667	7.082.160	117,8
Čiste premije	78.173.958	80.527.281	97,1	8.318.953	7.063.731	117,8
Sprememba čistih prenosnih premij	61.159	108.607	56,3	-74.170	-8.176	907,2
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	78.235.117	80.635.888	97,0	8.244.783	7.055.555	116,9

Nekonsolidirane kosmate premije življenjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

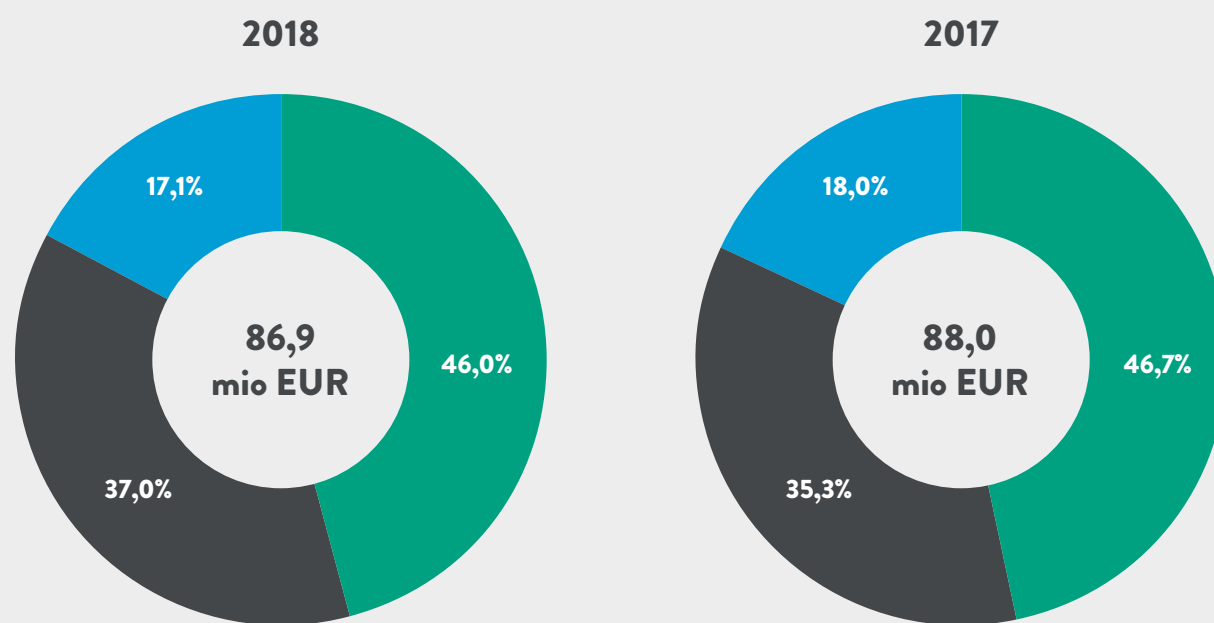
(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (življenje)	78.512.481	80.880.631	97,1
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (življenje)	4.082.567	3.721.715	109,7
Illyria Life	2.096.720	1.708.366	122,7
Sava životno osiguranje (SRB)	2.164.054	1.654.286	130,8
Skupaj	86.855.822	87.964.998	98,7

Kosmate premije življenjskih zavarovanj v Sloveniji so se v primerjavi z letom 2017 znižale. Razlog za zmanjšanje kosmatih premij Zavarovalnice Sava je predvsem v velikem obsegu doživetij. Del teh je družba nadomestila s sklenitvijo novih zavarovanj, a prodaja novih zavarovanj ni nadomestila celotnega izpada premij zaradi doživetij, smrti in odkupov.

Kosmate premije tujih zavarovalnic so se povečale, saj sta družbi Illyria Life in Sava životno osiguranje (SRB) beležili dvomestno rast kosmatih premij. Najvišjo, 30,8 %, rast je dosegla srbska zavarovalnica, ki povečuje produktivnost lastne prodajne mreže, v letu 2018 pa je pričela tudi s prodajo štirih novih produktov. Velik vpliv na rast kosmatih premij ima v preteklem letu vzpostavljen sistem načrtovanja in dnevnega spremljanja aktivnosti, ki je tudi tehnično podprt in ima vzpostavljen sistem spremljanja uspešnosti preko ciljnih vrednosti (KPI). Enak sistem je bil konec leta 2017 vzpostavljen tudi v kosovski družbi Illyria Life, kjer so se v letu 2018 tudi že pokazali pozitivni učinki omenjenega sistema. Hkrati je na rast kosmatih premij v kosovski družbi pozitivno vplivala tudi stabilizacija prodajne mreže.

Visoka rast je značilna tudi za hrvaški del Zavarovalnice Sava, ki je v letu 2018 povečal premijo za 9,7 %, medtem ko je imel hrvaški življenjski zavarovalni trg 6,7-odstotno rast. Dosežena rast je bila nekoliko nižja kot v preteklih letih, saj je na višino kosmatih premij vplival tudi visok obseg doživetij v letu 2018.

Sestava konsolidiranih kosmatih premij življenjskih zavarovanj po zavarovalnih vrstah

■ Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov
■ Klasično življenjsko zavarovanje

■ Dodatno nezgodno zavarovanje

Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode; življenjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	86.710.037	72.106.572	120,3
Čiste škode	86.624.115	71.996.780	120,3
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-888.298	-253.291	150,7
Čisti odhodki za škode	85.735.816	71.743.489	119,5
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij*	-17.413.768	-72.814	23.915,4
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-15.962.680	1.121.327	-1.423,6
Čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij	52.359.369	72.792.002	71,9

*Večinoma so to matematične rezervacije.

Čisti odhodki za škode; življenjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2018	2017	Indeks	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	83.983.307	70.327.201	119,4	2.726.730	1.779.371	153,2
Čiste škode	83.904.061	70.219.126	119,5	2.720.054	1.777.654	153,0
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-800.504	-212.945	375,9	-87.794	-40.346	217,6
Čisti odhodki za škode	83.103.556	70.006.181	118,7	2.632.260	1.737.308	151,5
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij*	-19.780.293	-2.796.216	707,4	2.366.525	2.723.402	86,9
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-15.954.842	1.108.638	-1.439,1	-7.838	12.689	-61,8
Čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij	47.368.422	68.318.603	69,3	4.990.947	4.473.399	111,6

*Večinoma so to matematične rezervacije.

Nekonsolidirane kosmate škode življenjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (življenje)	83.983.307	70.327.201	119,4
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (življenje)	1.902.059	875.387	217,3
Illyria Life	450.046	542.541	83,0
Sava živотно osiguranje (SRB)	375.637	361.844	103,8
Skupaj	86.711.049	72.106.973	120,3

Kosmate škode v Sloveniji so v 2018 zrasle za 19,4 %, kar je posledica doživetij večjega števila zavarovanj v 2018. Večji del doživetij v 2018 je bil pri klasičnih življenjskih zavarovanjih (36,1 milijona EUR), medtem ko je znesek izplačil iz doživetij pri naložbenih življenjskih zavarovanjih, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, znašal 25,2 milijona EUR. V primerjavi s preteklim letom se je pri klasičnih življenjskih zavarovanjih znesek doživetij povečal za 14,4 milijona EUR, pri naložbenih življenjskih zavarovanjih pa za 2,6 milijona EUR.

Podobno kot v Sloveniji je tudi pri zavarovalnicah v tujini razlog za visoko rast kosmatih škod potrebno iskati v doživetjih, ki so se povečala pri hrvaškem delu Zavarovalnice Sava. Kosmate škode so namreč pri podružnici Zavarovalnice Sava zrasle za 117,3 % (zaradi doživetij), vendar to nima bistvenega vpliva na delež izplačil na ravni skupine. Kosmate škode so se minimalno povečale še srbski družbi, kosovska družba pa v 2018 beleži padec kosmatih škod glede na preteklo leto.

Gibanje spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij je v splošnem posledica gibanja matematičnih rezervacij, ki se povečujejo s trajanjem zavarovanja in zrelostjo portfelja ter zmanjšujejo z izplačilom škod. Zavarovalnica Sava je tako v Sloveniji kot na Hrvaškem v letu 2018 izplačala precej škod iz doživetij, zato se je stanje matematičnih rezervacij znižalo, medtem ko so se matematične rezervacije kosovske in srbske zavarovalnice povečale skladno z rastjo in staranjem portfelja.

Na spremembo zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, pri slovenskih zavarovalnicah poleg izplačila škod vpliva gibanje tečajev vzajemnih skladov.

Obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški; življenjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	6.882.966	6.257.353	110,0
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-480.232	-507.646	94,6
Drugi obratovalni stroški	17.745.824	17.187.356	103,2
Obratovalni stroški	24.148.558	22.937.063	105,3
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-57.618	-46.498	123,9
Čisti obratovalni stroški	24.090.941	22.890.566	105,2

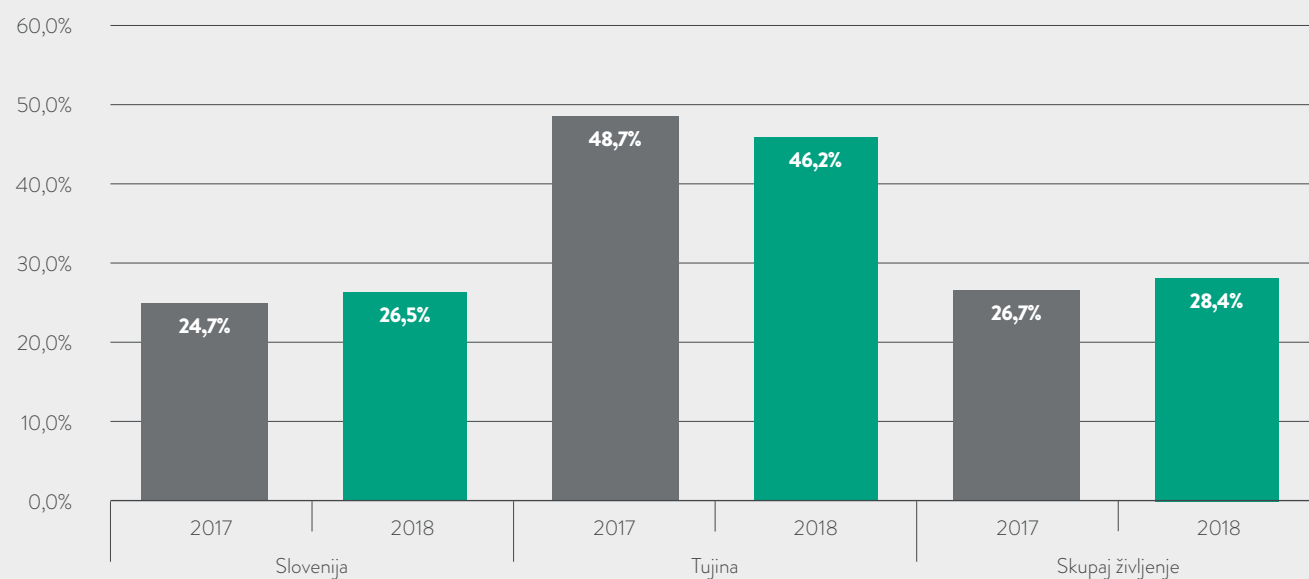
Nekonsolidirani kosmati obratovalni stroški življenjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (življenje)	19.036.240	18.268.052	104,2
Druge zavarovalne družbe v skupini	3.772.398	3.386.454	111,4
Nezavarovalne družbe v skupini	1.149.765	1.121.292	102,5

Višji stroški pridobivanja so predvsem posledica povišanja stroškov pridobivanja slovenskega dela Zavarovalnice Sava zaradi večje nove produkcije. Iz enakega razloga so se povečali tudi stroški pridobivanja drugih življenjskih zavarovalnic.

Povečanje drugih obratovalnih stroškov je posledica povečanja stroškov pri vseh družbah, pri čemer je absolutno povečanje največje pri slovenskem delu Zavarovalnice Sava in pri srbski družbi Sava živотно osiguranje (SRB). Slovenska zavarovalnica je povečala predvsem stroške storitev in stroške dela, srbska zavarovalnica pa stroške dela zaradi širitve prodajne mreže, kar se je odrazilo tudi na visoki rasti kosmatih premij.

Kosmati stroškovni količnik; življenjska zavarovanja

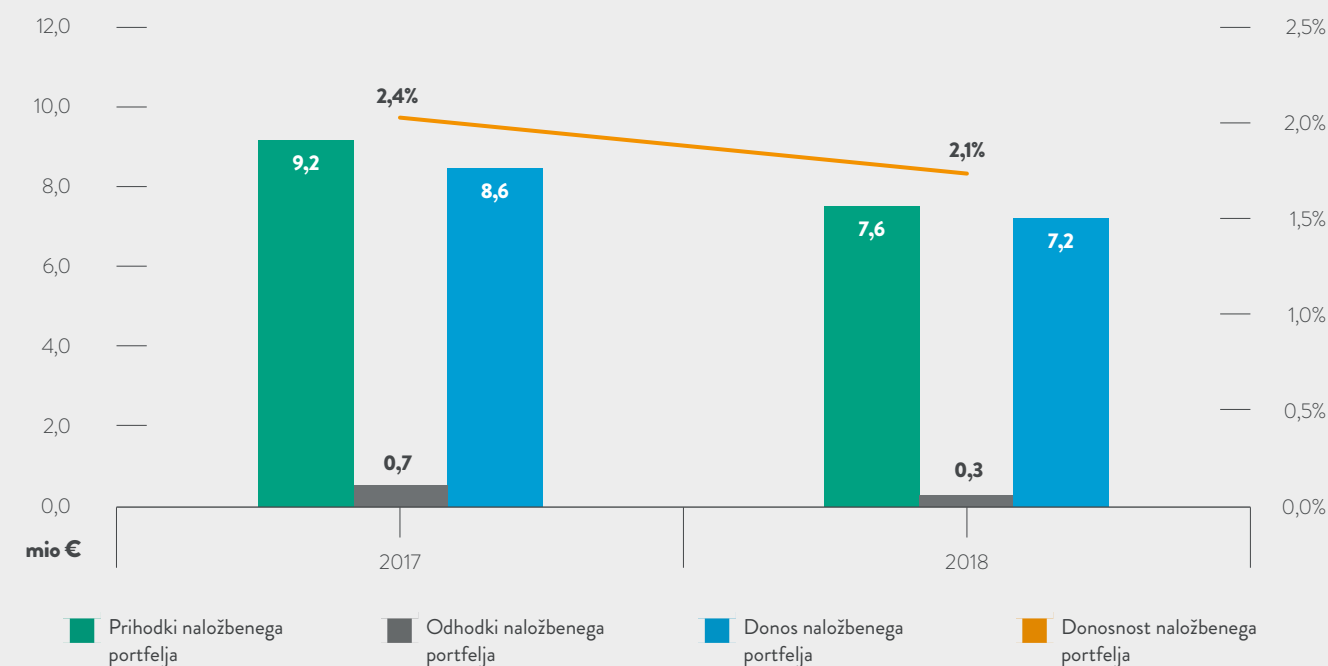

Konsolidirani kosmati stroškovni količnik se je v primerjavi z 2017 pri slovenskih družbah povečal za 1,8 o.t., kar je posledica znižanja kosmatih premij zaradi doživetij, stroški pridobivanja pa so se zaradi dobre prodaje novih zavarovanj povečali.

Pri zavarovalnicah v tujini se je konsolidirani stroškovni količnik znižal za 2,5 o.t. zaradi rasti kosmatih premij. Konsolidirani kosmati stroški družb zunaj Slovenije so se sicer povečali kot posledica širitve prodajnih mrež in rasti posla.

Donos naložb

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja; življenjska zavarovanja

Donos naložbenega portfelja življenjskih zavarovanj je bil za 1,4 milijona EUR nižji od donosa v letu 2017. Na nižje prihodke v letu 2018 so vplivali predvsem nižji prihodki od obresti (1,2 milijona EUR) ter nižji realizirani dobički od finančnih naložb (0,2 milijona EUR). Odhodki naložbenega portfelja so v obravnavanem obdobju znašali 0,3 milijona EUR in so bili za 0,4 milijona EUR nižji od odhodkov v letu 2017. Donosnost naložb v letu 2018 je znašala 2,1 %.

8.4 Pokojnine

V odseku pokojnine je prikazano poslovanje naslednjih družb:

- Sava pokojninska
- Sava penzisko društvo

V letnem poročilu 2017 je bila Sava pokojninska vključena v odsek življenje. Od prvega četrtletja 2018 dalje spremljamo odsek pokojnine ločeno, kamor sta vključeni obe pokojninski družbi. Družba Sava penzisko društvo je vključena v konsolidacijo skupine od 31. 3. 2018.

Izkaz poslovnega izida in izkaz finančnega položaja po odsekih sta prikazana v računovodskem delu poročila, v poglavju 17.4.36 Informacije o poslovnih odsekih.

Varčevalni del

Drugi zavarovalni in drugi prihodki

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Drugi zavarovalni prihodki	1.556.410	1.463.728	106,3
Drugi prihodki	2.723.251	11.339	24.016,7
Skupaj	4.279.661	1.475.067	290,1

Drugi zavarovalni prihodki vključujejo prihodke slovenske pokojninske družbe, ki se nanašajo na strankam zaračunane vstopne stroške, izstopne stroške, upravljavsko provizijo, ki pripada družbi pri upravljanju skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla, in režijske stroške, zaračunane strankam pri prenosu sredstev iz varčevalnega v rentni del.

Drugi prihodki vključujejo prihodke severnomakedonske pokojninske družbe, ki se nanašajo na strankam zaračunane vstopne stroške in upravljavsko provizijo, ki pripada družbi pri upravljanju obveznega in prostovoljnega sklada.

Gibanje stanja sredstev skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla (Sava pokojninska, Slovenija)

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stanje sredstev skladov na začetku obdobja (1.1.)	128.862.922	119.926.669	107,5
Kosmata vplačila v sklade	11.543.319	11.030.607	104,6
Kosmata izplačila iz skladov	5.507.194	5.945.042	92,6
Prenosi sredstev	1.306.692	785.698	166,3
Donos skladov	-1.076.758	3.266.853	-33,0
Vstopni in izstopni stroški	202.917	201.863	100,5
Stanje sredstev skladov na koncu obdobja (31.12.)	134.926.064	128.862.922	104,7

Kosmata vplačila v sklade skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla slovenske pokojninske družbe so se v letu 2018 povečala za 4,6 % v primerjavi s predhodnim letom. K temu je prispevala rast števila zavarovancev.

Kosmata izplačila iz skladov skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla slovenske pokojninske družbe so se v letu 2018 zmanjšala za 7,4 % v primerjavi s predhodnim letom. Kosmata izplačila se lahko nanašajo na redno ali izredno prenehanje. Največji del slednjih se nanaša na izstop iz zavarovanja.

Družba je v letu 2018 izvedla prenose od drugih izvajalcev v skupni višini 1,9 milijona EUR, prenosov k drugim izvajalcem pa je bilo 0,6 milijona EUR, tako da je bil neto učinek prenosov pozitiven.

Prihodki iz naslova vstopnih in izstopnih stroškov skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla so se v letu 2018 povečali za 0,5 % v primerjavi s predhodnim letom.

Poslovanje obveznega in prostovoljnega sklada severnomakedonske pokojninske družbe

(v EUR)	4-12/2018
Kosmata vplačila v sklade	43.830.762
Kosmata izplačila iz skladov	621.009
Prenosi sredstev	89.092
Donos skladov	8.128.575
Vstopni in izstopni stroški	1.105.565
Čista vrednost skladov na 31.12.2018	502.570.316

Kosmata vplačila v obvezni in prostovoljni sklad severnomakedonske pokojninske družbe so znašala v obdobju 4-12/2018 43,8 milijona EUR, kosmata izplačila iz skladov pa 0,6 milijona EUR. Donos skladov je v obdobju 4-12/2018 znašal 8,1 milijona EUR. Čista vrednost sredstev skladov v upravljanju je 31. 12. 2018 znašala 502,6 milijona EUR, kar je za 13,4 % več kot 31. 12. 2017.

Vrednost sredstev skladov v upravljanju ni izkazana v izkazu finančnega položaja družbe Sava penzisko društvo, ker je severnomakedonska pokojninska družba zgolj upravljalec premoženja.

Rentni del

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	2.219.043	2.118.731	104,7
Kosmate škode	702.771	451.910	155,5
Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-1.589.897	-1.902.017	83,6

Kosmate premije se nanašajo na sklad KS MRS⁴⁸. Do vključno junija 2015 so se zavarovanci zavarovali v KS DPRZ⁴⁹, od junija 2015 dalje pa po novem pokojninskem načrtu, ki je usklajen z ZPIZ-2, v KS MRS. Kosmate premije rentnega sklada so se v letu 2018 zvišale za 4,7 % glede leto 2017 zaradi odločitev več zavarovancev za izbiro dodatne pokojninske rente.

Med kosmate škode se uvrščajo izplačila dodatnih pokojninskih rent iz obeh rentnih skladov KS DPRZ in KS MRS. Izplačila rent so se v letu 2018 zvišala za 55,5 % glede na predhodno leto, zaradi večjega števila zavarovancev, ki prejemajo rento.

Spremembe v zavarovalno-tehničnih rezervacijah se nanašajo na kritna sklada KS DPRZ in KS MRS. Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij je odraz vplačanih premij, škod in valorizacije.

Obratovalni stroški

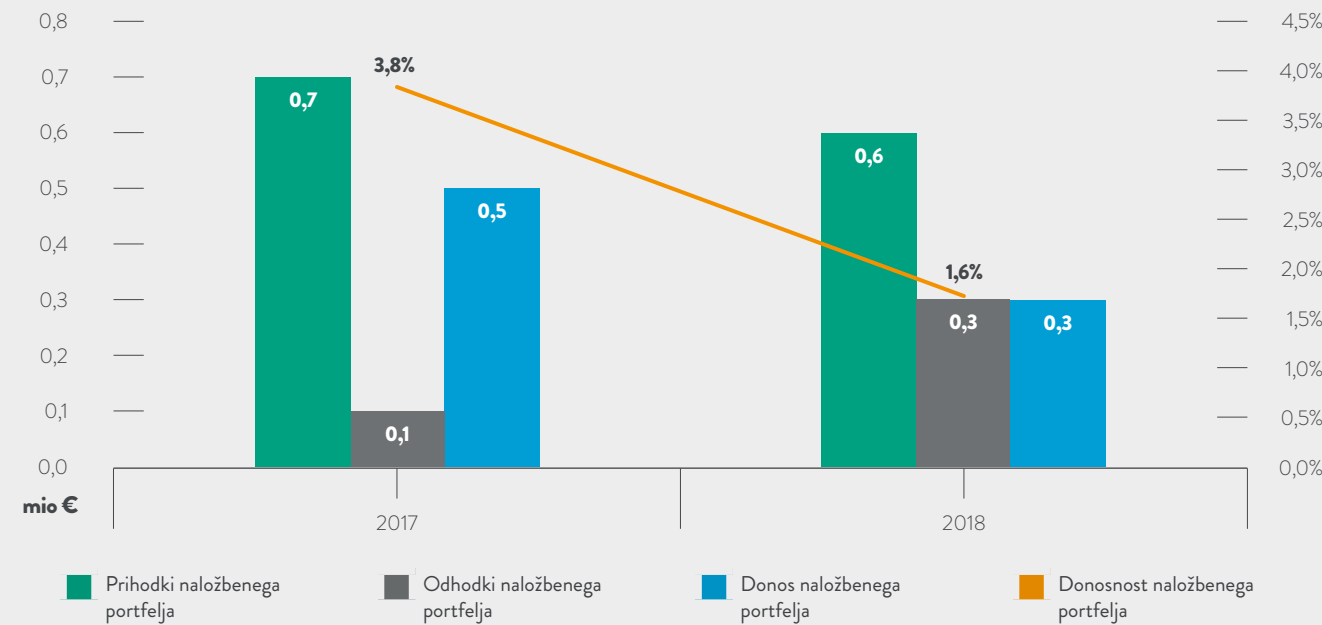
Obratovalni stroški; pokojnine

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	19.403	31.170	62,2
Drugi obratovalni stroški	2.654.674	1.352.290	196,3
Obratovalni stroški	2.674.077	1.383.460	193,3

Obratovalni stroški so se v letu 2018 v primerjavi s predhodnim letom zvišali za 93,3 %, in sicer zaradi vključitve severnomakedonske pokojninske družbe v skupino z 31. 3. 2018. Obratovalni stroški slovenske pokojninske družbe so se v letu 2018 v primerjavi z letom prej znižali za 6,5 %.

Donos naložb

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja v EUR; pokojnine⁵⁰

Donos naložbenega portfelja pokojninskih družb je v letu 2018 znašal 0,3 milijona EUR in je bil v primerjavi s predhodnim letom nižji za 0,2 milijona EUR. Na nižji donos so v največji meri vplivali višji odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL (0,2 milijona EUR). Donosnost naložbenega portfelja v letu 2018 je znašala 1,6 %.

8.5 Ostalo

V odsek ostalo je vključena odvisna družba TBS Team 24 ter pridruženi družbi ZTSR in G2I (konsolidirani po kapitalski metodi). Prva konsolidacija skupine Sava Re ob vstopu družbe TBS Team 24 je bila izvedena 31. 1. 2018. Odsek ostalo je h konolidiranemu rezultatu v 2018 prispeval 0,7 milijona EUR (6,0 milijona EUR prihodkov in 5,3 milijona stroškov, skupaj z odhodki od naložb).

⁴⁸ Kritni sklad MOJ rentni sklad.

⁴⁹ Kritni sklad dodatnega pokojninskega rentnega zavarovanja.

⁵⁰ V prikaz sta vključena portfelja družb Sava pokojninska (brez finančnih pogodb) in Sava penzisko društvo (brez donosa skladov, ker sredstva, ki jih v okviru skladov upravlja Sava penzisko društvo, niso izkazana v izkazu finančnega položaja družbe).

9 Finančni položaj skupine Sava Re

Moč

Finančna moč
in trdnost

Bilančna vsota skupine Sava Re je na dan 31. 12. 2018 znašala 1.705,9 milijona EUR, kar je 0,1 % manj kot konec leta 2017. V nadaljevanju so opisane postavke sredstev in obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2018 predstavljale najmanj 5-odstotni strukturni delež med sredstvi oziroma obveznostmi ali pa je sprememba v obdobju poročanja presegla 2 % kapitala.

9.1 Sredstva

Stanje in sestava konsolidiranih sredstev

(v EUR)	31.12.2018	Sestava 31.12.2018	31.12.2017	Sestava 31.12.2017
SREDSTVA	1.705.947.263	100,0%	1.708.348.067	100,0%
Neopredmetena sredstva	37.121.118	2,2%	22.712.944	1,3%
Opredmetena osnovna sredstva	42.893.432	2,5%	45.438.014	2,7%
Odložene terjatve za davek	1.950.245	0,1%	2.107.564	0,1%
Naložbene nepremičnine	20.643.019	1,2%	15.364.184	0,9%
Finančne naložbe v pridružene družbe	462.974	0,0%	0	0,0%
Finančne naložbe	1.008.097.470	59,1%	1.038.125.019	60,8%
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	204.818.504	12,0%	227.228.053	13,3%
Znesek ZTR*, prenesen pozavarovateljem	27.292.750	1,6%	30.787.241	1,8%
Sredstva iz finančnih pogodb	135.586.965	7,9%	129.622.131	7,6%
Terjatve	140.550.011	8,2%	138.455.525	8,1%
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	19.759.234	1,2%	18.507.194	1,1%
Druga sredstva	2.064.220	0,1%	2.043.395	0,1%
Denar in denarni ustrezniki	64.657.431	3,8%	37.956.119	2,2%
Nekratkoročna sredstva, namenjena za prodajo	49.890	0,0%	684	0,0%

* ZTR = zavarovalno-tehnične rezervacije

9.1.1 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva so na dan 31. 12. 2018 znašala 37,1 milijona EUR, kar predstavlja povečanje za 63,4 % glede na 31. 12. 2017. Razlog je v povečanju dobrega imena za 14,5 milijona EUR zaradi nakupa novih družb. Več o tem je napisano v poglavju 17.2 Poslovne združitve in pregled družb v skupini.

9.1.2 Naložbeni portfelj

Naložbeni portfelj sestavljajo te postavke izkaza finančnega položaja: finančne naložbe, naložbene nepremičnine, finančna naložbe v pridružene družbe ter denar in denarni ustrezniki.

Stanje naložbenega portfelja skupine Sava Re

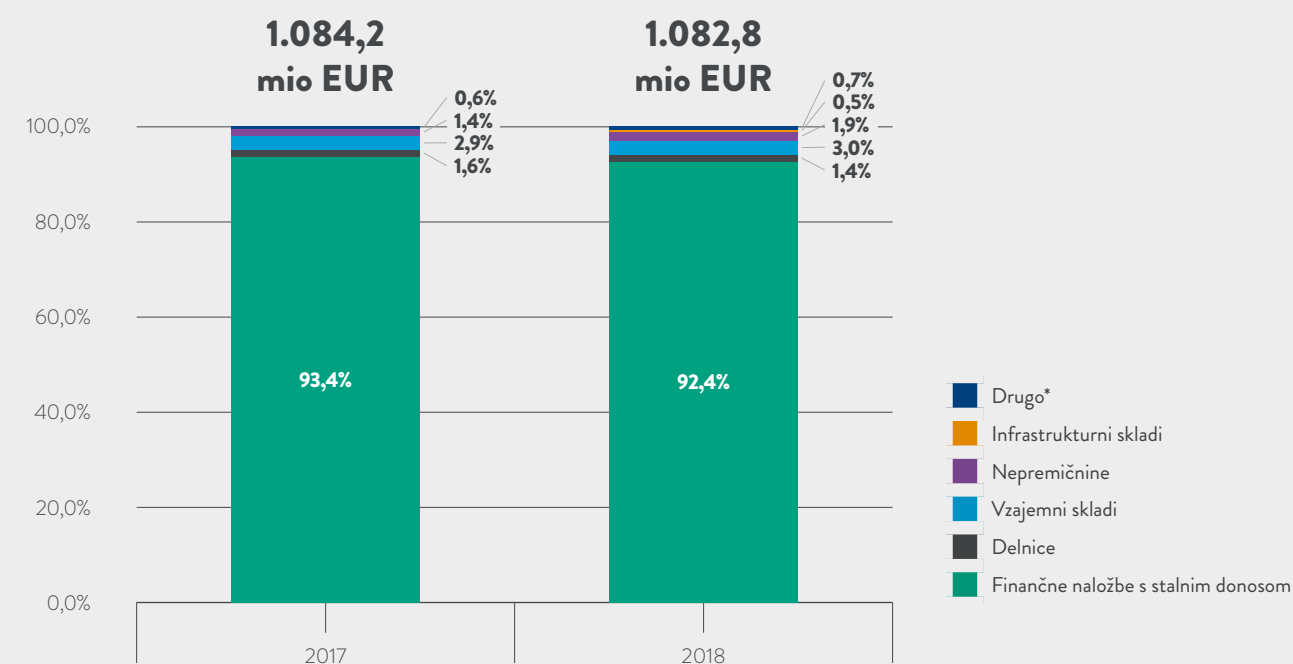
(v EUR)	2018	2017	Absolutna razlika	Indeks
Depoziti	27.740.285	21.605.211	6.135.074	128,4
Državne obveznice	550.716.600	566.515.923	-15.799.323	97,2
Poslovne obveznice	368.961.240	394.196.963	-25.235.723	93,6
Delnice	15.675.616	17.524.834	-1.849.218	89,4
Vzajemni skladi	32.347.639	31.857.756	489.883	101,5
Infrastrukturni skladi	5.264.540	0	5.264.540	
Dana posojila in drugo	1.116.240	591.985	524.255	188,6
Depoziti pri cedentih	6.275.310	5.832.347	442.963	107,6
Skupaj finančne naložbe	1.008.097.470	1.038.125.019	-30.027.549	97,1
Fin. naložbe v pridruženih družbah	462.974	0	462.974	
Naložbene nepremičnine	20.643.019	15.364.184	5.278.835	134,4
Denar in denarni ustrezniki*	53.584.104	30.746.332	22.837.772	174,3
Skupaj naložbeni portfelj	1.082.787.567	1.084.235.535	-1.447.968	99,9
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	215.891.831	234.437.840	-18.546.009	92,1
Finančne naložbe	204.818.504	227.228.053	-22.409.549	90,1
Denar in denarni ustrezniki	11.073.327	7.209.787	3.863.540	153,6
Sredstva iz finančnih pogodb	135.586.965	129.622.131	5.964.834	104,6

* Denar in denarni ustrezniki zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (2018: 11,1 milijona EUR; 2017: 7,2 milijona EUR) so izločeni iz naložbenega portfelja.

Stanje naložbenega portfelja skupine Sava Re je na dan 31. 12. 2018 znašalo 1.082,8 milijona EUR in je v primerjavi s koncem leta 2017 nižje za 1,4 milijona EUR.

Stanje naložbenih nepremičnin se je v primerjavi s koncem leta 2017 povišalo za 5,3 milijona EUR in je na dan 31. 12. 2018 znašalo 20,6 milijona EUR. Na povečanje je vplival nakup nove naložbene nepremičnine v višini 3,7 milijona EUR.

Sestava naložbenega portfelja

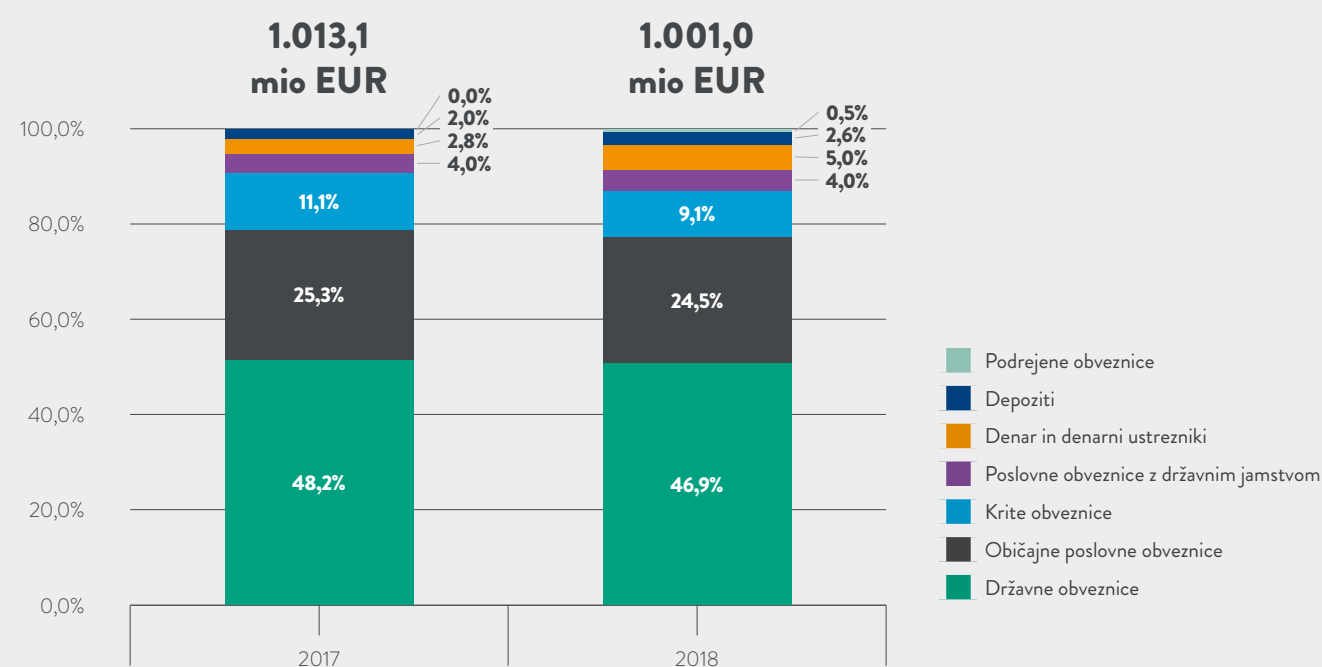

* Drugo predstavljajo depoziti pri cedentih, dana posojila ter finančne naložbe v pridružene družbe.

Vrednost naložb s stalnim donosom znaša na dan 31. 12. 2018 1.001,0 milijona EUR (31. 12. 2017: 1.013,1 milijona EUR) in vključuje:

- državne obveznice v višini 507,7 milijona EUR oziroma 46,9 % (31. 12. 2017: 523,0 milijona EUR; 48,2 %),
- običajne poslovne obveznice v višini 265,1 milijona EUR oziroma 24,5 % (31. 12. 2017: 273,8 milijona EUR; 25,3 %),
- krite obveznice v višini 98,1 milijona EUR oziroma 9,1 % (31. 12. 2017: 120,4 milijona EUR; 11,1 %),
- poslovne obveznice z državnim jamstvom v višini 43,0 milijona EUR oziroma 4,0 % (31. 12. 2017: 43,6 milijona EUR; 4,0 %),
- denar in denarni ustreznik v višini 53,6 milijona EUR oziroma 4,9 % (31. 12. 2017: 30,7 milijona EUR; 2,8 %),
- depoziti v višini 27,7 milijona EUR oziroma 2,6 % (31. 12. 2017: 21,6 milijona EUR; 2,0 %) ter
- podrejene obveznice višini 5,7 milijona EUR oziroma 0,5 %.

Sestava finančnih naložb s stalnim donosom

V sestavi naložbenega portfelja skupine Save Re so bile zaznane naslednje strukturne spremembe:

- znižanje strukturnega deleža naložb s stalnim donosom za 0,9 odstotne točke;
- začetek investiranja v infrastrukturne sklade, ki predstavljajo 0,5-odstotni delež naložbenega portfelja.

Na malenkostno zmanjšanje in sestavo naložb s stalnim donosom so v 2018 najpomembneje vplivali naslednji dejavniki:

- zmanjšanje izpostavljenosti do državnih obveznic v višini 15,8 milijona EUR (zmanjšanje strukturnega deleža v naložbah s stalnim donosom za 1,3 odstotne točke);
- zmanjšanje izpostavljenosti do običajnih poslovnih, podrejenih in kritih obveznic v višini 25,2 milijona EUR. Vrednost naložb v običajne poslovne obveznice se je zmanjšala za 8,7 milijona EUR (zmanjšanje strukturnega deleža v naložbah s stalnim donosom za 0,8 odstotne točke), vrednost kritih obveznic se je zmanjšala za 22,3 milijona EUR (zmanjšanje strukturnega deleža v naložbah s stalnim donosom za 2,0 odstotne točke), povečala se je vrednost podrejenih poslovnih obveznic v višini 5,7 mio EUR (povečanje strukturnega deleža v naložbah s stalnim donosom za 0,5 odstotne točke);
- povečanje denarja in denarnih ustreznikov za 22,8 milijona EUR (povečanje strukturnega deleža v naložbah s stalnim donosom za 0,6 odstotne točke).

9.1.3 Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

V skupini Sava Re samo Zavarovalnica Sava trži življenjska zavarovanja, pri katerih naložbeno tveganje prevzemajo zavarovanci. Sredstva teh zavarovancev so evidentirana kot finančne naložbe (pretežno v vzajemne sklade po izbiri zavarovancev) in denarna sredstva. Na dan 31. 12. 2018 je znašal znesek finančnih naložb 204,8 milijona EUR, znesek denarnih sredstev pa 11,1 milijona EUR. Glede na stanje 31. 12. 2017 se je staje sredstev znižalo za 18,5 milijona EUR. Znižanje je posledica negativnega denarnega toka v višini 11,6 milijona EUR, prevrednotenja na tržno vrednost (- 7,8 milijona EUR) in spremembo natečenih obresti pri dolžniških vrednostih papirjih (+ 0,8 milijona EUR).

9.1.4 Sredstva iz finančnih pogodb

V postavko sredstev iz finančnih pogodb spadajo sredstva Skupine kritnih skladov MOJI skladi življenjskega cikla, ki jih družba Sava pokojninska upravlja v korist zavarovancev od 1. 1. 2016. Ta skupina je sestavljena iz treh kritnih skladov, in sicer Moj dinamični sklad (MDS), Moj uravnoteženi sklad (MUS) (v obeh kritnih skladih zavarovanci v celoti prevzemajo naložbena tveganja) in Moj zjamčeni sklad (MZS) (zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje nad zjamčenimi sredstvi). Sredstva iz finančnih pogodb so na dan 31. 12. 2018 znašala 135,6 milijona EUR in so glede na 31. 12. 2017 zrasla za 4,6 %. Na to povečanje so vplivala predvsem neto vplačila (7,2 milijona EUR, vplačila so v 2018 znašala 14,2 milijona EUR, izplačila pa 7,0 milijona EUR). Sprememba presežka iz prevrednotenja je bila negativna (-1,1 milijona EUR).

Delež finančnih naložb je na dan 31. 12. 2018 zajemalo 85,3 % celotnih sredstev, drugo pa so bile terjatve ter denar in denarni ustrezniki.

Tudi gibanje sredstev iz finančnih pogodb je, podobno kot predhodna kategorija, odvisno od novih vplačil, izplačil in gibanja vrednosti točk skladov, v katere so sredstva vložena.

9.1.5 Terjatve

Terjatve so se v primerjavi s koncem leta 2017 povečale za 1,5 % oziroma za 2,1 milijona EUR.

K povečanju je vplivala rast terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov, ki so se povečale za 2,2 milijona EUR glede na 31. 12. 2017. Večina povečanja se nanaša na odsek premoženje Slovenija, in sicer v višini 5,7 milijona EUR zaradi rasti kosmatih premij, kar je vplivalo na skupno rast te postavke. V starostni sestavi so se povečale nezapadle terjatve iz neposrednih zavarovalnih terjatev. Povečanje terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov beležita tudi odseka premoženje tujina (0,9 milijona EUR) in življenje tujina (0,4 milijona EUR) kot posledica rasti kosmate premije.

Na odseku pozavarovanje so se terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov zmanjšale za 4,8 milijona EUR zaradi zmanjšanja obsega poslovanja.

9.2 Obveznosti

Stanje in sestava konsolidiranih obveznosti

(v EUR)	31.12.2018	Sestava 31.12.2018	31.12.2017	Sestava 31.12.2017
OBVEZNOSTI	1.705.947.263	100,0%	1.708.348.067	100,0%
Kapital	340.175.455	19,9%	316.116.895	18,5%
Osnovni kapital	71.856.376	4,2%	71.856.376	4,2%
Kapitalske rezerve	43.035.948	2,5%	43.035.948	2,5%
Rezerve iz dobička	183.606.914	10,8%	162.548.076	9,5%
Lastne delnice	-24.938.709	-1,5%	-24.938.709	-1,5%
Presežek iz prevrednotenja	11.613.059	0,7%	18.331.697	1,1%
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	836.745	0,0%	667.518	0,0%
Zadržani čisti poslovni izid	35.140.493	2,1%	33.093.591	1,9%
Čisti poslovni izid poslovnega obdobja	21.843.940	1,3%	14.557.220	0,9%
Prevedbeni popravek kapitala	-3.368.928	-0,2%	-3.353.304	-0,2%
Kapital lastnikov obvladujoče družbe	339.625.838	19,9%	315.798.413	18,5%
Kapital neobvladujočih deležev	549.617	0,0%	318.482	0,0%
Zavarovalno-tehnične rezervacije	920.491.487	54,0%	931.398.362	54,5%
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	210.032.637	12,3%	226.527.893	13,3%
Druge rezervacije	7.730.247	0,5%	7.600.613	0,4%
Odložene obveznosti za davek	3.529.235	0,2%	5.781.494	0,3%
Obveznosti iz finančnih pogodb	135.441.508	7,9%	129.483.034	7,6%
Druge finančne obveznosti	243.095	0,0%	245.205	0,0%
Obveznosti iz poslovanja	54.736.601	3,2%	60.598.188	3,5%
Ostale obveznosti	33.566.998	2,0%	30.596.383	1,8%

9.2.1 Kapital

Kapital je bil v primerjavi s koncem leta 2017 višji za 7,6 % oziroma za 24,0 milijona EUR.

Kapital se je povečal za znesek čistega poslovnega izida v višini 43,0 milijona EUR. Hkrati se je kapital znižal za 12,4 milijona EUR zaradi izplačila dividend in za 6,6 milijona EUR zaradi znižanja presežka iz prevrednotenja.

9.2.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije

V sestavi obveznosti imajo največji delež kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije. Te so bile 31. 12. 2018 v primerjavi s koncem leta 2017 nižje za 1,2 % oziroma 10,9 milijona EUR.

Gibanje konsolidiranih kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017	Indeks
Kosmate prenosne premije	184.101.835	171.857.259	107,1
Kosmate matematične rezervacije	254.849.366	271.409.915	93,9
Kosmate škodne rezervacije	470.057.561	479.072.582	98,1
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	1.477.666	1.780.231	83,0
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	10.005.059	7.278.375	137,5
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	920.491.487	931.398.362	98,8

Kosmate rezervacije odseka pozavarovanje so bile višje za 0,5 % oziroma 0,8 milijona EUR. Prenosne premije so se znižale za 2,8 milijona EUR zaradi manj zbranih premij, škodne rezervacije pa so se povečale za 3,3 milijona EUR zaradi povečanja obsega tega portfelja v predhodnem letu ter zaradi večjih škodnih dogodkov v drugi polovici leta 2018, za katere škode še niso bile izplačane.

Kosmate rezervacije odseka premoženjskih zavarovanj so bile konec leta 2018 višje za 1,1 % oziroma 5,6 milijona EUR, predvsem zaradi povečanja prenosnih premij za 15,0 milijona EUR, kar sledi povečanju obsega posla pri vseh premoženjskih družbah v skupini. Kosmate škodne rezervacije so se znižale za 11,6 milijona EUR, na kar je vplivalo izplačilo nekaj velikih predhodno rezerviranih škod ter sproščanje škodnih rezervacij iz preteklih let.

Kosmate rezervacije klasičnih zavarovanj odseka življenjskih zavarovanj so bile konec leta 2018 nižje za 6,9 % oziroma 18,2 milijona EUR, pretežno zaradi izplačil doživetij.

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije (bonusi in popusti, neiztekle nevarnosti) imajo manjše deleže v sestavi in so se skupaj povečale za 2,4 milijona EUR, pretežno zaradi povečanja rezervacij za neiztekle nevarnosti odseka premoženje Slovenija (največ zaradi povečanja prenosnih premij, ki predstavljajo osnovo za izračun teh rezervacij).

9.2.3 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, je bilo 31. 12. 2018 v primerjavi s koncem leta 2017 nižje za 7,3 % oziroma 16,5 milijona EUR. Gibanje teh rezervacij sledi gibanju sredstev zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (odvisno od vplačil, izplačil in gibanja vrednosti točk skladov, kamor se sredstva nalagajo).

9.2.4 Obveznosti iz finančnih pogodb

Obveznosti iz finančnih pogodb družbe Sava pokojninska so na dan 31. 12. 2018 znašale 135,4 milijona EUR in so bile za 4,6 % oziroma za 6,0 milijona EUR višje kot konec leta 2017. Gibljejo se skladno s sredstvi iz finančnih pogodb, nanje pa vplivajo nova vplačila, izplačila in gibanje vrednosti točk skladov, v katere so sredstva vložena.

9.3 Viri financiranja in njihova ročnost

Skupina Sava Re je imela 31. 12. 2018 340,2 milijona EUR kapitala. Vir njene financiranja je tako na ta datum izključno lastniški.

9.4 Denarni tok

Skupina Sava Re je imela v letu 2018 pozitiven denarni tok iz poslovanja v višini 0,3 milijona EUR (2017: 31,4 milijona EUR), na kar je vplival denarni tok iz osnovne dejavnosti (zavarovanje, pozavarovanje), kar najbolj kaže razliko med prilivi od premij in izplačili škod ter plačilom stroškov. Denarni tok je nižji v primerjavi z lani zaradi večjega obsega likvidiranih škod premoženjskih zavarovanj in škod iz naslova doživetij.

Skupina Sava Re je imela v letu 2018 negativen denarni tok iz financiranja, ki je znašal 12,4 milijona EUR (2017: 38,2 milijona EUR). V 2018 je nanj vplivalo izplačilo dividend, v 2017 pa je poleg izplačila dividend vplivalo še poplačilo podrejenega dolga.

Denarni izid v 2018 je bil v primerjavi z istim obdobjem lani višji za 21,3 milijona EUR, kar je posledica višjega denarnega toka iz naložbenja zaradi taktične odločitve upravljalcev naložbenega portfelja glede nereinvestiranja sredstev zaradi razmer na trgu na presečni datum.

10 Kadrovsko upravljanje⁵¹

10.1 Strateške smernice kadrovskega upravljanja⁵²

V skupini Sava Re upoštevamo strateške smernice upravljanja kadrov kot so:

- premišljeno zaposlovanje strokovnega kadra in ohranjanje najboljših zaposlenih,
- razvoj ključnih in perspektivnih zaposlenih ter usposabljanje vodij,
- učinkovito vodenje in motiviranje sodelavcev, ter skrb za dobro počutje in medsebojne odnose,
- zagotavljanje dela v varnem in zdravem delovnem okolju ter
- spodbujanje kulture medsebojnega zaupanja.

10.2 Ključne dejavnosti kadrovskega upravljanja v letu 2018⁵³

V letu 2018 smo se pri kadrovskem upravljanju osredotočili na:

- postopno načrtovanje in izvajanje analize in razvoja vodstvenih kompetenc,
- vzpostavitev koncepta ciljnega vodenja,
- izvajanje letnih razgovorov v vseh družbah skupine ter
- organizacija in optimizacija delovnih procesov glede na potrebe posamezne družbe v skupini.

10.3 Zaposlovanje in sestava zaposlenih

Zaposlovanje je bilo skrbno načrtovano in izvajano v skladu s cilji in potrebami posamezne družbe. V skladu s strateškimi usmeritvami in cilji skupine spodbujamo zaposlovanje znotraj skupine.

Ekvivalent polnega delovnega časa na zadnji dan leta

	31.12.2018	31.12.2017	Sprememba
Zavarovalnica Sava	1.192,5	1.231,0	-39
Sava neživotno osiguranje (SRB)	330,8	339,3	-9
Sava osiguranje (MKD)	196,8	193,8	3
Illyria	140,5	178,5	-38
Sava osiguranje (MNE)	129,0	132,5	-4
Sava Re	110,1	96,5	14
Sava životno osiguranje (SRB)	80,4	71,5	9
Illyria Life	57,0	29,9	27
Sava Car	40,8	39,5	1
Sava penzisko društvo	31,0	0,0	31
ZS svetovanje	30,0	28,0	2
TBS Team 24	29,2	0,0	29
Sava Agent	20,5	20,0	1
Sava pokojninska	13,0	14,4	-1
Ornatus KC	9,0	9,0	0
Sava Station	6,3	5,0	1
Skupaj	2.416,7	2.388,8	28

*Družbi TBS Team 24 in Sava penzisko društvo v 2017 še nista bili članici skupine.

⁵¹ GRI 102-8

⁵² GRI 103-1, 103-2, 103-3

⁵³ GRI 103-1, 103-2, 103-3

V nadaljevanju so v preglednicah prikazane sestave redno zaposlenih po različnih kriterijih.

10.3.1 Zaposleni na zadnji dan leta⁵⁴

	31.12.2018	31.12.2017	Sprememba
Zavarovalnica Sava	1.269	1.310	-41
Sava neživotno osiguranje (SRB)	355	364	-9
Sava osiguruvanje (MKD)	210	203	7
Illyria	143	181	-38
Sava osiguranje (MNE)	138	144	-6
Sava Re	118	103	15
Sava živотно osiguranje (SRB)	98	90	8
Illyria Life	58	67	-9
Sava Car	52	50	2
Sava Agent	46	50	-4
Sava penzisko društvo	33	0	33
ZS svetovanje	30	28	2
TBS Team 24	30	0	30
Sava pokojninska	13	15	-2
Sava Station	10	8	2
Ornatus KC	9	9	0
Skupaj	2.612	2.622	-10

*Družbi TBS Team 24 in Sava penzisko društvo v 2017 še nista bili članici skupine.

V letu 2018 so v skupino Sava Re vstopili TBS Team 24 iz Slovenije, Sava penzisko društvo iz Severne Makedonije in Energoprojekt Garant iz Srbije.

Večji spremembi v številu zaposlenih beležimo v Zavarovalnici Sava in v Illyrii. Vzrok zmanjšanja števila zaposlenih je v reorganizaciji, upokojitvah, fluktuaciji med zastopniki in sporazumnemu prenehanju delovnega razmerja. Večina odhodov je bila na področju prodaje.

Zmanjšanje števila zaposlenih v družbi Zavarovalnica Sava je tudi zaradi optimizacije na področju notranje revizije.

Zaposlenih po vrsti zaposlitve (krajši, polni delovni čas) na zadnji dan leta⁵⁵

	2018		2017	
Vrsta zaposlitve	Število	Delež (v %)	Število	Delež (v %)
Krajši delovni čas	205	7,8	252	9,6
Polni delovni čas	2.407	92,2	2.370	90,4
Skupaj	2.612	100,0	2.622	100,0

Na zadnji dan leta 2018 je bilo za polni delovni čas zaposlenih 2.407 sodelavcev (92,2 %) in za krajši delovni čas 205 sodelavcev (7,8 %). Delež zaposlenih za krajši delovni čas se je v primerjavi s preteklim letom znižal predvsem v družbah Illyria Life in Sava Car.

Zaposleni po vrsti pogodbe na zadnji dan leta⁵⁶

	2018		2017	
Vrsta zaposlitve	Število	Delež (v %)	Število	Delež (v %)
Za določen čas	422	16,2	756	28,8
Za nedoločen čas	2.190	83,8	1.866	71,2
Skupaj	2.612	100,0	2.622	100,0

Na zadnji dan leta 2018 je bilo za nedoločen čas zaposlenih 2.190 sodelavcev (83,8 %) in za določen čas 422 sodelavcev (16,2 %). Znatno zmanjšanje števila zaposlenih s sklenjeno pogodbo za določen delovni čas, v primerjavi z letom 2017, je zaradi zakonske omejitve trajanja zaposlitve za določen delovni čas, in sicer v Srbiji in na Kosovem.

Zaposleni po vključenosti v sistem kolektivne pogodbe na zadnji dan leta⁵⁷

	2018		2017	
Vključenost v sistem kolektivne pogodbe	Število	Delež (v %)	Število	Delež (v %)
Zaposleni v sistemu kolektivne pogodbe	2.487	95,2	2.489	94,9
Zaposleni zunaj sistema kolektivne pogodbe	125	4,8	133	5,1
Skupaj	2.612	100,0	2.622	100,0

Na zadnji dan leta 2018 je bila večina zaposlenih v sistemu kolektivne pogodbe⁵⁸. Razmerje se v primerjavi z letom 2017 ni znatno spremenilo.

⁵⁴ GRI 102-7

⁵⁵ GRI 102-8

⁵⁶ GRI 102-8

⁵⁷ GRI 102-41

⁵⁸ GRI 102-41

Zaposleni po stopnji izobrazbe na zadnji dan leta⁵⁹

Stopnja izobrazbe	2018		2017	
	Število	Delež v %	Število	Delež v %
Osnovna izobrazba	11	0,4	14	0,5
Srednja izobrazba	1.142	43,7	1.233	47,0
Višja izobrazba	323	12,4	307	11,7
Univerzitetna izobrazba	1.010	38,7	965	36,8
Magistri in doktorji	126	4,8	103	3,9
Skupaj	2.612	100,0	2.622	100,0

Večjo spremembo beležimo v številu zaposlenih s srednješolsko in univerzitetno izobrazbo. Vzrok spremembe je v številu odhodov zaposlenih s srednješolsko izobrazbo in prihodu zaposlenih z univerzitetno izobrazbo. Največji delež zaposlenih (2018: 43,7%) ima srednješolsko izobrazbo, ker jih večina dela na področju prodaje zavarovanj.

Zaposleni po starosti na zadnji dan leta⁶⁰

Starostna skupina	2018		2017	
	Število	Delež v %	Število	Delež v %
od 20 do 25	78	3,0	84	3,2
od 26 do 30	228	8,7	251	9,6
od 31 do 35	344	13,2	343	13,1
od 36 do 40	471	18,0	483	18,4
od 41 do 45	477	18,3	474	18,1
od 46 do 50	396	15,2	421	16,1
od 51 do 55	325	12,4	300	11,4
56 in več	293	11,2	266	10,1
Skupaj	2.612	100,0	2.622	100,0

Starostna sestava nam kaže, da smo kljub odhodom in prihodom novih zaposlenih obdržali največ zaposlenih v starostni skupini od 36 do 50 let (2018: 1.344 zaposlenih, kar predstavlja 51,5 % vseh zaposlenih), tako kot v letu pred tem.

Zaposleni po spolu na zadnji dan leta⁶¹

Spol	2018		2017	
	Število	Delež v %	Število	Delež v %
Ženske	1.502	57,5	1.446	55,1
Moški	1.110	42,5	1.176	44,9
Skupaj	2.612	100,0	2.622	100,0

Sestava zaposlenih po spolu je v skupini še vedno uravnotežena, čeprav se v letu 2018 nagiba k večjemu številu žensk. Te so zaposlene na vseh ravneh vodenja in na vseh strokovnih ter administrativnih področjih dela.

Zaposleni po delovni dobi v skupini na zadnji dan leta

Delovna doba	2018		2017	
	Število	Delež v %	Število	Delež v %
od 0 do 5 let	678	26,0	693	26,4
od 5 do 10 let	439	16,8	435	16,6
od 10 do 15 let	398	15,2	394	15,0
od 15 do 20 let	298	11,4	282	10,8
od 20 do 30 let	492	18,8	498	19,0
več kot 30 let	307	11,8	320	12,2
Skupaj	2.612	100,0	2.622	100,0

Največji delež zaposlenih glede na delovno dobo je v prvi skupini do pet let (2018: 26 %). V tej skupini je bilo tudi največ prihodov in odhodov, kar pa v skupnem številu ni zaznati. Zmanjšanje števila zaposlenih v zadnji skupini (več kot 30 let) pa izhaja predvsem iz upokojitev, naravne fluktuacije med zastopniki in sporazumnega prenehanja delovnega razmerja.

⁵⁹ GRI 102-8

⁶⁰ GRI 102-8

⁶¹ GRI 102-8, 405-1

Stopnja absentizma⁶²

Stopnjo absentizma merimo s številom izgubljenih delovnih dni v primerjavi s povprečnim številom zaposlenih in številom vseh delovnih dni v letu. Višja stopnja absentizma v družbah je zaradi daljših bolniških odsotnosti. Spodnja preglednica prikazuje stopnjo absentizma po posameznih družbah.

Stopnja absentizma

Stopnja absentizma (v %)	2018	2017
Zavarovalnica Sava	4,35	5,02
Sava neživotno osiguranje (SRB)	4,04	n.p.
Sava osiguruvanje (MKD)	0,36	0,34
Illyria	0,34	0,33
Sava osiguranje (MNE)	3,93	3,25
Sava Re	2,19	2,72
Illyria Life	0,11	0,24
Sava životno osiguranje (SRB)	2,69	3,99
Sava pokojninska	3,25	1,70
Sava Car	0,30	2,13
Sava Agent	1,31	0,84
Sava Station	0,00	0,00
ZS svetovanje	4,77	6,83
Ornatus KC	2,64	6,34
TBS Team 24	3,57	n.p.
Sava penzisko društvo	1,05	n.p.

* Družbi TBS Team 24 in Sava penzisko društvo v 2017 še nista bili članici skupine.

10.3.2 Stopnja fluktuacije⁶³

Stopnjo fluktuacije merimo s številom zaposlenih, ki so odšli v primerjavi s skupnim številom zaposlenih na zadnji dan leta. Stopnja fluktuacije se je zvišala za 0,1 o. t. (2017: 17,5 %; 2018: 17,6 %).

	2018	2017	Sprememba
	Število	Število	
Štev. zaposlenih, ki so odšli	459	458	1,0
Štev. zaposlenih na zadnji dan leta	2.612	2.622	-10,0
Stopnja fluktuacije (%)	17,6%	17,5%	0,105

Pregled števila prihodov in odhodov zaposlenih po spolu za tekoče leto

Leto 2018		Prihodi		Odhodi	
Spol	Število	Sestava (v %)	Število	Sestava (v %)	
Ženske	234	52,1	243	52,9	
Moški	215	47,9	216	47,1	
Skupaj	449	100,0	459	100,0	

Razmerje prihodov in odhodov v letu 2018 med spoloma ostaja uravnoteženo.

⁶² GRI 403-2

⁶³ GRI 401-1

10.4 Usposabljanje in razvoj zaposlenih⁶⁴

Izobraževanje zaposlenih je pomembno za uresničevanje strateških usmeritev in ciljev skupine ter posamezne družbe. Prizadevamo si, da vse zaposlene vključimo v izobraževanje bodisi v sklopu zunanjih ali notranjih strokovnih izobraževanj. Organiziramo skupinska in individualna izobraževanja, s področja veščin vodenja, asertivne komunikacije, učinkovite prodaje, timskega dela in upravljanja s časom. Zaposlene vzpodbujamo, da se usposablajo na strokovnih seminarjih za pridobitev in ohranjanje strokovnih znanj. Prav tako v vseh družbah zaposlene vzpodbujamo k vključitvi v formalno izobraževanje.

Družbe omogočajo pridobivanje in ohranjanje licenc, ki jih potrebujejo zaposleni v prodaji in drugih strokovnih službah. Nadaljevali smo tudi izobraževanje mreže notranjih trenerjev s področja prodaje, ti zaposlenim in vodjem pomagajo z izobraževanjem in treningi ter individualno podporo na terenu.

Velik poudarek dajemo prenosu znanja med zaposlenimi, ker želimo povečati sinergijske učinke v skupini. Zato ohranjamo dobro prakso skupnih usposabljanj na vseh področjih dela. V ta namen so bile v letu 2018 s strani Sava Re organizirani naslednji dogodki: seminar notranje revizije, IT seminar, seminar s področja financ, računovodstva, kontrolinga, aktuariata, seminar s področja upravljanja kadrov, seminar s področja upravljanja tveganj in konferenca za marketing in odnose z javnostmi.

Zaradi kulturno raznolikega okolja v katerem deluje skupina Sava Re, vsako leto organiziramo dve strateški konferenci skupine. Ti sta namenjeni povezovanju najvišjega vodstva družb in uresničevanju skupnih strateških ciljev skupine. Prepoznavanje sodobnih trendov s področja dejavnosti družb, vodenja, informacijske tehnologije, prodaje, sodobne organizacijske kulture, je ključno pri uresničevanju učinkovitega korporativnega upravljanja.

Ključni podatki o izobraževanju zaposlenih⁶⁵

	2018	2017	Indeks
Število ur izobraževanja	46.796	49.738	94,1
Število udeležencev izobraževanja	2.157	1.425	151,4

Število udeležencev izobraževanj se je v letu 2018 v primerjavi z letom 2017 povečalo za 51,4 %. Povečanje je posledica izobraževanja zastopnikov v prodaji ter vključitve v izobraževalne programe novih zaposlenih.

V vseh družbah skupine Sava Re se je povečalo število zaposlenih, ki so se vsaj enkrat v letu 2018 vključili v izobraževanje.

Število ur izobraževanja se je v letu 2018 v primerjavi s predhodnim letom znižalo za 5,9 %. Pomembno je, da se je v izobraževanja vključilo večje število zaposlenih, ker smo jih uspeli vključiti v krajša in učinkovitejša izobraževanja.

Število ur izobraževanja po vrsti izobraževanja⁶⁶

	2018	2017	Indeks
Število ur notranjega izobraževanja	22.904	25.741	89,0
Število ur zunanjega izobraževanja	23.892	23.997	99,6
Skupno število ur izobraževanja	46.796	49.738	94,1

Število ur notranjega izobraževanja je bilo v letu 2018 nižje za 11,0 % v primerjavi s predhodnim letom.

Manjše število ur v primerjavi s predhodnim letom je odraz različnih potreb po posameznih usposabljanjih (npr. vpeljava novih ali spremenjenih produktov) in obsega novosti v panogi (npr. GDPR, MSRP, IDD, ipd.), kar posledično pomeni različno število izobraževanj.

V letu 2018 so se v družbah skupine izvajala predvsem usposabljanja in izobraževanja za prodajni kader, iz področij pogajanj, komunikacije in zaključevanja prodaje. Ciljno usmerjeno izobraževanje je bilo organizirano tudi za vodje na vseh nivojih.

Povprečno število ur izobraževanja zaposlenih⁶⁷

	2018		
Spol	Število	Štev. ur izob.	Povprečje
Ženske	1.024	22.940	22,4
Moški	1.133	23.855	21,1
Skupaj	2.157	46.796	21,7

V letu 2018 je bilo število ur izobraževanja po spolu v skupini uravnoteženo, kot je bilo že v letu 2017.

⁶⁴ GRI 103-1, 103-2, 103-3

⁶⁵ GRI 404-1

⁶⁶ GRI 404-1

⁶⁷ GRI 404-1

10.5 Vodenje in motiviranje zaposlenih⁶⁸

V skupini dajemo velik poudarek odkrivanju ključnih in perspektivnih kadrov, ki jih preko izobraževanja pripravimo na zahtevnejše naloge in odgovornejša delovna mesta. Spodbujamo strokovni in osebni razvoj zaposlenih. Razvijamo večšine vodstvenega kadra, saj so vodje ključni nosilci sodobne organizacijske kulture.

10.5.1 Letni osebni razgovori⁶⁹

V skupini že vrsto let izvajamo letne razgovore. Prepoznali smo jih kot pomembno orodje za učinkovito vodenje, prepoznavanje potenciala, motiviranja in razvoja zaposlenih. Med letom spremljamo delo in realizacijo zastavljenih ciljev z medletnimi, četrletnimi razgovori. S podajanjem povratnih informacij, izboljšujemo komunikacijo med vodjem in sodelavcem ter posledično dvigujemo uspešnost in zadovoljstvo zaposlenih. Vzpostavili smo sistem, ki vsem deležnikom nudi možnost izboljšanja dela, osebnega razvoja in napredovanja.

V slovenskih družbah skupine Sava Re smo vpeljali ciljno vodenje, ki je nadgradnja letnih razgovorov.

10.5.2 Varnost in zdravje pri delu⁷⁰

V vseh družbah skupine izvajamo ukrepe povezane z varstvom pri delu in požarne varnosti. Prav tako vse zaposlene napotujemo na potrebne zdravstvene preglede medicine dela.

Družbe skupine izvajajo številne ukrepe promocije zdravja na delovnem mestu glede na njihove organizacijske in druge zmožnosti (spodbujanje rekreacije, ozaveščanje o pomenu zdrave prehrane, delavnice o premagovanju stresa). Sava Re jim je pri tem v zgled in pomoč.

10.5.3 Drugo⁷¹

Posamezne družbe zaposlenim ponujajo dodatne finančne ugodnosti (npr. dodatno pokojninsko zavarovanje, druga zavarovanja) in nefinančne ugodnosti (npr. gibljiv delovni čas, možnost rekreacije, uporaba počitniških zmogljivosti).

Med letom organizirajo družabne dogodke in srečanja zaposlenih tudi izven delovnega časa. Tradicionalno so družbe organizirale več humanitarnih dejavnosti in prostovoljnih del zaposlenih v sklopu Dneva Sava Re.

Vsi zaposleni imajo možnost vključitve v organe delavcev v vseh družbah, kjer so ti organizirani. Predstavnike zaposlenih obveščamo o uvedbi pomembnih sprememb v skladu z veljavno zakonodajo.

S Sava Re group intranetnim portalom redno obveščamo zaposlene o dejavnostih družb v skupini.

↑ **732** več

zaposlenih se je v 2018 izobraževalo

⁶⁸ GRI 103-1, 103-2, 103-3

⁶⁹ GRI 404-3

⁷⁰ GRI 103-1, 103-2, 103-3

⁷¹ GRI 103-1, 103-2, 103-3

11 Upravljanje tveganj⁷²

V nadaljevanju so opisani sistem upravljanja tveganj in upravljanja kapitala ter pomembna tveganja, ki jim je skupina Sava Re izpostavljena. Omenjena področja bodo podrobneje predstavljena tudi v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju družbe Sava Re na dan 31. 12. 2018, ki bo na spletni strani družbe objavljeno najpozneje do 22. 4. 2019, ter v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju skupine na dan 31. 12. 2018, ki bo objavljeno na spletni strani 3. 6. 2019.

11.1 Sistem upravljanja tveganj

Vodstvo skupine Sava Re se zaveda, da je upravljanje tveganj ključno za doseganje poslovnih in strateških ciljev ter dolgoročno zagotavljanje solventnosti skupine. Zato v zadnjih letih stalno nadgrajuje sistem upravljanja tveganj v vseh družbah skupine in na ravni skupine.

Zavedanje posamezne družbe v skupini o tveganjih, ki jim je izpostavljena, je bistveno za njeno varnost in finančno stabilnost ter hkrati za finančno stabilnost skupine. Za vzpostavitev dobrih praks v povezavi z upravljanjem tveganj se v skupini spodbuja kultura upravljanja tveganj z ustrezno opredeljenim nagrajevanjem zaposlenih, njihovim usposabljanjem in vzpostavljenim notranjim obveščanjem na ravni posamezne družbe in skupine.

Skupina Sava Re ima vzpostavljeno strategijo prevzemanja tveganj, ki opredeljuje pripravljenost za prevzem tveganj v skupini, in politike, ki pokrivajo celoten okvir upravljanja tveganj, lastne ocene tveganj in solventnosti ter upravljanja posamezne kategorije tveganj. Posamezne družbe v skupini so na podlagi usmeritev strategije prevzemanja tveganj v skupini in politik skupine vzpostavile lastno strategijo prevzemanja tveganj in politike družbe, ki upoštevajo njihove posebnosti in lokalno zakonodajo. Ustreznost strategije prevzemanja tveganj in politik se redno preverja.

⁷² GRI 102-11

Sistem upravljanja tveganj v posamezni družbi v skupini in na ravni skupine se stalno izpopolnjuje. Pri tem je poudarek predvsem na:

- postavljanju jasno izražene pripravljenosti za prevzem tveganj v okviru strategije prevzemanja tveganj in na podlagi tega operativnih limitov,
- razvoju lastnih modelov za vrednotenje tveganj ter nadgradnji lastne ocene tveganj in solventnosti (v nadaljevanju: ORSA),
- vključitvi ORSE in strategije prevzemanja tveganja v okvir poslovnega načrtovanja in določanja poslovne strategije,
- vključevanju procesov upravljanja tveganj v poslovne procese,
- vzpostavitvi primernih standardov upravljanja tveganj v vseh družbah v skupini glede na obseg, naravo in kompleksnost poslov ter s tem povezanimi tveganji.

11.1.1 Organizacija upravljanja tveganj

Sistematično upravljanje tveganj vključuje ustrezno organizacijsko strukturo in jasno razmejene odgovornosti.

Za učinkovito delovanje sistema upravljanja tveganj v skupini sta primarno odgovorni uprava Sava Re in uprava posamezne odvisne družbe. Skupina pri upravljanju tveganj uporablja model treh obrambnih linij, ki vključuje jasno razdelitev odgovornosti in nalog posamezne linije:

- prva obrambna linija vključuje vse organizacijske enote, ki opravljajo poslovno dejavnost (razvoj, prodaja, trženje in upravljanje zavarovanj, zagotavljanje zavarovalnih storitev, finančno poslovanje, računovodstvo, kontroling, kadrovska služba in druge dejavnosti),
- druga obrambna linija, ki vključuje tri ključne funkcije (funkcija upravljanja tveganj, aktuarska funkcija, funkcija spremljanja skladnosti poslovanja) in odbor za upravljanje tveganj, če je ta v družbi vzpostavljen, ter
- tretja obrambna linija, ki jo pokriva funkcija notranje revizije.

Sistem upravljanja tveganj v skupini je postavljen od zgoraj navzdol, pri čemer se upoštevajo posebnosti posamezne družbe.

Uprava posamezne družbe ima ključno vlogo in končno odgovornost za učinkovitost vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj ter njihovo usklajenost s standardi skupine in veljavno zakonodajo. Pri tem ima predvsem te odgovornosti:

- določitev strategije prevzemanja tveganj ter odobritev meja dovoljenega tveganja in operativnih limitov,
- sprejetje politik znotraj sistema upravljanja tveganj,
- odgovornost za procese upravljanja tveganj,
- spremljanje poslovanja z vidika tveganj in upoštevanje tveganj pri sprejetju poslovnih odločitev.

Nadzorni svet posamezne družbe odobri strategijo prevzemanja tveganj, politike upravljanja tveganj in imenovanje ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj. Prav tako obravnava tekoča poročila s področja upravljanja tveganj. Znotraj nadzornega sveta je v obvladujoči družbi vzpostavljena še komisija za tveganja, ki mu nudi strokovno podporo v povezavi z upravljanjem tveganj v družbi in skupini Sava Re.

V prvo obrambno linijo posamezne družbe v skupini so vključeni vsi zaposleni v družbi, ki so odgovorni za operativno izvajanje delovnih nalog tako, da se tveganja odpravljajo ali zmanjšujejo. Dodatno so za posamezna tveganja iz registra tveganj zadolženi še skrbniki tveganj. Izvršni direktorji sektorjev, direktorji področij in direktorji služb so zadolženi, da je operativna izvedba procesov, za katere so odgovorni, izvedena tako, da se tveganja odpravljajo ali zmanjšujejo. Pri tem morajo upoštevati okvire, določene v strategiji prevzemanja tveganj. Prva obrambna linija je zadolžena tudi za spremljanje in merjenje tveganj, pravo podatkov za redno poročilo o tveganjih za posamezno področje tveganj ter prepoznavanje novih tveganj.

Pri drugi obrambni liniji ima posamezna družba oziroma skupina vzpostavljene tri ključne funkcije: aktuarsko funkcijo, funkcijo upravljanja tveganj in funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja. Poleg tega imajo večje družbe v skupini vzpostavljen odbor za upravljanje tveganj. Člane tega odbora in nosilce ključnih funkcij imenuje uprava, ključne funkcije pa potrdi tudi nadzorni svet. Posamezna družba zagotavlja neodvisnost ključnih funkcij, ki so organizirane kot štabne službe in so podrejene neposredno upravi. Njihove vloge in odgovornosti so opredeljene v politiki posamezne ključne funkcije in politiki upravljanja tveganj, kjer je opredeljena funkcija upravljanja tveganj.

Funkcija upravljanja tveganj posamezne družbe je odgovorna predvsem za vzpostavitev učinkovitih procesov upravljanja tveganj in usklajevanje že vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj v družbi. Vključena je v vse faze procesa prepoznavanja, ocenjevanja, spremljanja in upravljanja tveganj ter poročanja o njih. Prav tako je vključena v pripravo strategije prevzemanja tveganj in v določanje mej dovoljenih tveganj. Funkcija upravljanja tveganj o tveganjih redno poroča odboru za upravljanje tveganj (če je ta v družbi vzpostavljen), upravi, nadzornemu svetu, komisiji za tveganja (družba Sava Re) in nosilcu funkcije upravljanja tveganj skupine. S slednjo pri svojem delu stalno sodeluje. Poleg tega daje podporo upravi pri odločanju (vključno pri odločitvah, povezanih s strateškimi zadevami, kot so na primer poslovna strategija družbe, združitve in prevzemi ter večji projekti in naložbe).

Glavne naloge aktuarske funkcije, v povezavi s sistemom upravljanja tveganj, so priprava mnenja k politiki sklepanja zavarovanj, priprava mnenja o programu pozavarovanja ter neodvisno preverjanje in kritična presoja izračunov zavarovalno-tehničnih rezervacij, vključno s predpostavkami, metodami in uporabljenimi strokovno presojo. Aktuarska funkcija posamezne družbe sodeluje z aktuarsko funkcijo skupine.

Glavne naloge funkcije spremljanja skladnosti v povezavi s sistemom upravljanja tveganj so prepoznavanje, upravljanje in poročanje o neskladnosti s predpisi, vključno s spremljanjem pravnega okolja, analizo obstoječih procesov v povezavi z njihovo skladnostjo z notranjimi in zunanjimi pravili ter vsemi spremembami predpisov.

V drugi obrambni liniji poleg ključnih funkcij v Savi Re in Zavarovalnici Savi deluje odbor za upravljanje tveganj. Odbor za upravljanje tveganj Save Re obravnava tudi skupino. V odbor so vključeni predstavniki ključnih področij prve obrambne linije glede na profil tveganj družbe. Na seje odbora so vabljeni tudi nosilci drugih ključnih funkcij sistema upravljanja tveganj. Odbor je odgovoren predvsem za spremljanje profila tveganj družbe oziroma skupine, analizo poročil o tveganjih in pripravo priporočil upravi.

Tretjo obrambno linijo izvaja funkcija notranje revizije. Ta je organizirana za slovenske družbe kot izločen posel v Savi Re, druge družbe pa imajo notranjo revizijo vzpostavljeno v družbi. Notranja revizija deluje na ravni posamezne družbe in na ravni skupine ter popolnoma neodvisno od poslovnih področij in drugih funkcij. V sistemu upravljanja tveganj so njeni nosilci odgovorni za neodvisno analizo in preverjanje učinkovitosti vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj in notranjih kontrol

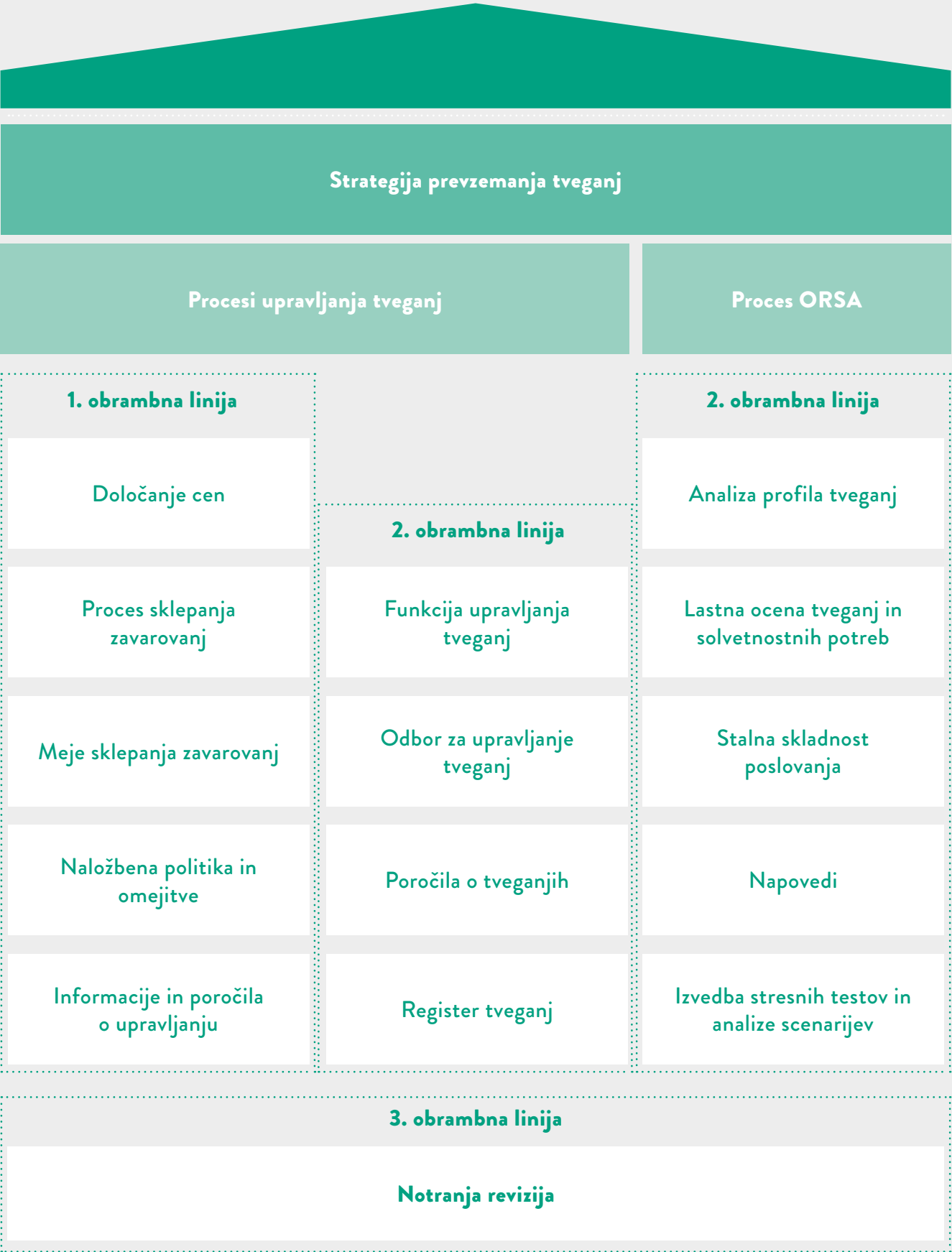
Dobre prakse modela upravljanja tveganj in organizacije upravljanja tveganj v Savi Re se prenašajo tudi na druge družbe v skupini.

11.1.2 Sestavni deli sistema upravljanja tveganj

Upravljanje tveganj je vključeno v vse faze poslovnega upravljanja in je sestavljeno iz naslednjih ključnih elementov:

- strategije prevzemanja tveganj,
- procesov upravljanja tveganj znotraj prve in druge obrambne linije ter
- procesa ORSE.

Na naslednji sliki so prikazani sestavni deli sistema upravljanja tveganj v skupini Sava Re.

11.1.2.1 Strategija prevzemanja tveganj

Z namenom postavitve trdnih okvirov upravljanja tveganj je uprava, s soglasjem nadzornega sveta Sava Re, v letu 2017 potrdila strategijo prevzemanja tveganj skupine Sava Re za obdobje 2017 – 2019, ki na podlagi kapacitete za prevzem tveganj opredeljuje strategijo prevzemanja tveganj skupine. Pri opredelitvi lastne strategije posamezna družba v skupini upošteva okvir strategije prevzemanja tveganj v skupini Sava Re. Dokument na ravni skupine določa:

- pripravljenost za prevzem tveganj,
- sprejemljivost višine posameznih kazalnikov poslovanja in tveganj,
- meje dovoljenega tveganja.

Osnovno načelo skupine je slediti poslovni strategiji in izpolnjevati ključne strateške cilje ter ob tem ohranjati ustrezno raven kapitala.

Glavna področja, na katerih temelji pripravljenost za prevzem tveganj, so:

- kapital,
- likvidnost,
- dobičkovnost produktov in
- ugled posamezne družbe in skupine.

Na podlagi pripravljenosti za prevzem tveganj skupine posamezna družba v skupini določi lastno strategijo prevzemanja tveganj, meje dovoljenega tveganja in operativne limite. Meje dovoljenega tveganja so meje posamezne kategorije tveganj, vključene v profil tveganj posamezne družbe v skupini, in določajo dopustna odstopanja od načrtovanih vrednosti. Te meje so določene na podlagi izsledkov analize občutljivosti, stresnih testov in scenarijev ter strokovne presoje.

Na podlagi pripravljenosti za prevzem tveganj in na podlagi meja dovoljenega tveganja posamezna družba v skupini določi operativne limite, na primer omejitve pri sklepanju (po)zavarovanj in naložbene meje, s čimer zagotovi, da se dejavnosti prve obrambne linije opravljajo z upoštevanjem vidika pripravljenosti za prevzem tveganj. Poleg tega posamezna družba v skupini zagotavlja, da so za kršitve operativnih limitov dobro opredeljene in vzpostavljene eskalacijske poti in ukrepi vodstva.

Za redno spremljanje usklajenosti s strategijo prevzemanja tveganj je v posamezni družbi skupine za vsako kategorijo tveganj določen minimalen sklop mer tveganja, ki omogoča poenostavljeno spremljanje trenutnega profila tveganj in kapitalskega položaja posamezne družbe v skupini in skupine, ne da bi bilo za to treba opraviti celoten izračun zahtevanega solventnostnega kapitala. V posamezni družbi v skupini in na ravni skupine se te mere tveganj redno spremlja.

11.1.2.2 Procesi upravljanja tveganj

Procesi upravljanja tveganj so neločljivo povezani in vključeni v osnovne procese, ki se izvajajo znotraj posamezne družbe v skupini in na ravni skupine. V upravljanje tveganj so vključene vse organizacijske enote.

Glavni procesi upravljanja tveganj so:

- prepoznavanje tveganj,
- ocenjevanje (merjenje) tveganj,
- spremljanje tveganj,
- določanje ustreznih ukrepov za obvladovanje tveganj (upravljanje tveganj) in
- poročanje o tveganjih.

Procesi upravljanja tveganj potekajo v vseh treh obrambnih linijah. Vloge posamezne obrambne linije so določene s politiko upravljanja tveganj. Procesi upravljanja tveganj so vključeni tudi v sistem odločanja; vse pomembne poslovne in strateške odločitve se ovrednotijo tudi z vidika tveganj.

V procesu prepoznavanja tveganj posamezna družba v skupini prepozna tveganja, ki jim je izpostavljena. Ključna tveganja so zbrana v registru tveganj posamezne družbe in sestavljajo njen profil tveganj, se redno preverjajo in po potrebi dopolnijo z novimi tveganji. Enako poteka tudi prepoznavanje tveganj na ravni skupine.

Prepoznavanje tveganj v posamezni družbi v skupini in na ravni skupine poteka od zgoraj navzdol in tudi obratno. Prepoznavanje tveganj od zgoraj navzdol poteka prek funkcije upravljanja tveganj, odbora za upravljanje tveganj in uprave posamezne družbe v skupini. Gre za prepoznavanje novih in nastajajočih tveganj na podlagi spremljanja pravnega in poslovnega okolja, tržnega razvoja in gibanja ter strokovnega znanja; ta pristop se uporablja predvsem pri strateških tveganjih, kot sta na primer tveganje ugleda in regulatorno tveganje.

Prepoznavanje od spodaj navzgor poteka s strani posameznih organizacijskih enot in skrbnikov tveganj (prve obrambne linije). Prepoznano tveganje posamezna družba v skupini kategorizira ter ustrezno vključi v procese spremljanja, merjenja in poročanja.

Prepoznavanje tveganj se izvaja ves čas, predvsem v procesu poslovnega načrtovanja ter pri vseh večjih projektih in poslovnih pobudah, kot so uvedba novega produkta, vlaganja v nov razred naložb, prevzemi in drugo.

V skupini je vzpostavljeno redno ocenjevanje vseh tveganj, ki jim je posamezna družba oziroma skupina izpostavljena. Pri njihovem merjenju se uporabljajo kvantitativne in kvalitativne metode. Na ravni skupine deluje razvojni center za modeliranje z namenom razvoja kvantitativnih modelov za vrednotenje tveganj v celotni skupini Sava Re.

Tveganja se tako v okviru skupine merijo:

- s standardno formulo Solventnosti II,
- z izračunom skupnih solventnostnih potreb v lastni oceni tveganj in solventnosti (ORSA),
- z izvajanjem in analizo stresnih testov in scenarijev,
- s kvalitativnim ocenjevanjem tveganj v registru tveganj,
- z uporabo različnih mer tveganj, ki omogočajo poenostavljeno merjenje in spremljanje trenutnega profila tveganj.

Obvladovanje tveganj

Uprava posamezne družbe v skupini je odgovorna za obvladovanje tveganj ter uporabo različnih tehnik in ukrepov pri obvladovanju tveganj. Pri svojih odločitvah upošteva vidik stroškov in koristi posameznega ukrepa ter morebitna priporočila odbora za upravljanje tveganj oziroma ključnih funkcij.

Če nastane potreba po sprejetju novega ukrepa, s katerim bi omejili posamezno tveganje, zadevna družba izvede analizo tega ukrepa, pri čemer upošteva vidik gospodarnosti. Odpravljanje ali zmanjševanje posameznega tveganja mora biti stroškovno ugodnejše od pričakovanih posledic morebitne uresničitve tveganja, ob upoštevanju verjetnosti uresničitve in finančnih posledic.

V praksi posamezna družba v skupini že pri poslovnem načrtovanju preveri, kako poslovna strategija vpliva na njen kapitalski položaj, in sicer z regulatornega vidika ter z vidika ORSE. Če se znotraj poslovnega leta sprejemajo odločitve, ki bistveno vplivajo na profil tveganj in niso bile ovrednotene z vidika tveganj pri poslovnem načrtovanju, zadevna družba ovrednoti vpliv odločitev na svoj profil tveganj in kapitalsko ustreznost ter preveri usklajenost s pripravljenostjo za prevzem tveganj. Če bi poslovna odločitev pomembno vplivala tudi na profil tveganj skupine, se ovrednoti še vpliv na profil tveganj in kapitalsko ustreznost skupine. V primeru, da poslovna odločitev ni skladna s pripravljenostjo za prevzem tveganj oziroma je meja dovoljenega tveganja presežena, družba odstopanje dokumentira in sprejme ustrezne ukrepe za uskladitev stanja.

Spremljanje tveganj

Spremljanje tveganj poteka na več ravneh: na ravni posamezne organizacijske enote in skrbnikov tveganj, v službi za upravljanje tveganj, na odboru za upravljanje tveganj ter na ravni uprave, komisije za tveganja nadzornega sveta (na Savi Re) in nadzornega sveta posamezne družbe v skupini. Prav tako se profil tveganj družb v skupini spremlja na ravni skupine z vidika vpliva na profil tveganj skupine. Za spremljanje tveganj je določen standardni nabor mer tveganj, ki ga družbe v skupini redno spremljajo. Poleg tveganj se spremljajo in nadzorujejo tudi ukrepi za obvladovanje tveganj.

Poročanje o tveganjih

V večjih družbah v skupini in na ravni skupine je vzpostavljeno tudi redno poročanje o tveganjih. Skrbniki tveganj poročajo o posameznih kategorijah tveganj funkciji upravljanja tveganj, in sicer vnaprej določen nabor pomembnih mer tveganja in kvalitativne informacije. Na podlagi tega funkcija upravljanja tveganj skupaj s skrbniki tveganj pripravi poročilo o tveganjih, ki prikazuje celoten profil tveganj zadevne družbe. Poročilo najprej obravnava odbor za upravljanje tveganj (v kolikor ta v družbi obstaja), nato pa še uprava in nadzorni svet družbe. Funkcija upravljanja tveganj poročilo posreduje tudi funkciji upravljanja tveganj skupine.

11.1.2.3 Lastna ocena tveganj in solventnosti

Poleg navedenih procesov upravljanja tveganj družba izvaja ORSO, ki je opredeljena v politiki o lastni oceni tveganj in solventnosti. ORSA je proces, ki vključuje ugotovitev razlik med profilom tveganj skupine in predpostavkami standardne formule, lastno oceno solventnostnih potreb, projekcije kapital-ske ustreznosti, izvedbo stresnih testov in scenarijev ter vzpostavitev povezave med profilom tveganja in upravljanjem kapitala. V ORSI se ocenijo vsa pomembna merljiva in nemerljiva tveganja, ki bi lahko vplivala na delovanje skupine z ekonomskega in zakonodajnega vidika.

Proces ORSA se praviloma izvaja enkrat letno, ob večji spremembi profila tveganj pa tudi izredno. Družbe v skupini znotraj Evropske unije o izvedeni ORSI (najmanj) enkrat letno poročajo regulatorju. ORSA je vsako leto tesneje povezana z drugimi procesi, in sicer predvsem z upravljanjem tveganj in kapitala ter poslovnim načrtovanjem. Odbor za upravljanje tveganj skupine in uprave družb dejavno sodelujejo v celotnem procesu ORSE. Prav tako je vključenih veliko drugih zaposlenih na različnih področjih, saj želimo ustvariti kar se da široko in aktualni sliko o profilu tveganj.

Namen izvedbe ORSE je predvsem razumevanje lastnega profila tveganj in standardne formule ter analiziranje vpliva sprememb profila tveganj v naslednjih treh letih na kapitalsko ustreznost. ORSA je vključena v proces odločanja in omogoča, da se ključne odločitve in poslovna strategija skupine sprejemajo z upoštevanjem tveganj in z njimi povezanimi kapitalskimi zahtevami. Na podlagi rezultatov ORSE skupine preverjamo tudi skladnost poslovne strategije s strategijo prevzemanja tveganj. Tako je vzpostavljena povezava med poslovno strategijo, prevzetimi kratko-, srednje- in dolgoročnimi tveganji ter kapitalskimi zahtevami, ki izvirajo iz teh tveganj, in upravljanjem kapitala.

11.2 Upravljanje kapitala

Skupina opredeljuje upravljanje kapitala v politiki upravljanja kapitala skupine Sava Re in družbe Sava Re, d.d. Ta opredeljuje cilje in ključne dejavnosti, povezane z upravljanjem kapitala. Upravljanje kapitala je neločljivo povezano s strategijo prevzemanja tveganj, ki določa pripravljenost za prevzem tveganj.

Cilji upravljanja kapitala v skupini so:

- solventnost v razponu optimalne kapitaliziranosti na daljši rok v skladu s strategijo prevzemanja tveganj;
- ustrezna mera fleksibilnosti financiranja;
- sposobnost doseganja ustrezne dobičkovnosti poslovnih odsekov, ki vežejo kapital;
- sposobnost doseganja ustreznega donosa na kapital oziroma ustreznega dividendnega donosa za delničarje.

Z ustreznim upravljanjem kapitala želi skupina zagotoviti, da ima posamezna družba v njej vedno na voljo zadostno višino virov za pokrivanje svojih obveznosti in izpolnjevanje zakonskih zahtev glede kapitala. Pri tem mora biti sestava lastnih virov sredstev, ki zagotavljajo kapitalsko ustreznost, skladna z zakonodajo ter zagotavljati optimalno razmerje med dolžniškim in lastniškim virom financiranja. Višina lastnih virov sredstev posamezne družbe v skupini in skupine mora biti vedno zadostna za pokrivanje zakonodajnega zahtevanega solventnostnega kapitala ter tudi za doseganje ciljne bonitetne ocene in drugih ciljev posamezne družbe oziroma skupine.

Pomemben vhodni element pri upravljanju kapitala in poslovnem načrtovanju je strategija prevzemanja tveganj skupine in v njej določena pripravljenost za prevzem tveganj. Za določitev okvirov upravljanja kapitala, strategija prevzemanja tveganj za skupino opredeljuje ravni kapitalске ustreznosti. Na podlagi ravni kapitalске ustreznosti skupine so nato določene ravni kapitalске ustreznosti posamezne družbe skupine.

Strategija prevzemanja tveganj skupine je v povezavi s kapitalsko ustreznostjo določena tako, da zadošča regulatornim zahtevam in zahtevam bonitetnih agencij hkrati pa obvladujoča družba razpolaga z zadostnim presežkom kapitala, da lahko pokrije morebitne kapitalске potrebe odvisnih družb, če se pri kateri izmed njih uresniči večji stresni scenarij. S tem namenom je določen varnostni presežek primernih lastnih virov sredstev nad zakonsko zahtevanimi.

Vse odvisne družbe v skupini morajo v skladu s strategijo prevzemanja tveganj skupine stalno zagotavljati zadostno raven kapitala za zagotavljanje solventnosti. Poleg tega morajo odvisne družbe v skupini, za katere velja kapitalski režim Solventnosti II, imeti dovolj kapitala, da pokrijejo manjša do srednja nihanja lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala, ki so lahko posledica metodologije standardne formule ali uresničitve manjših do srednjih stresov oziroma scenarijev.

11.3 Pomembna tveganja skupine Sava Re

Tveganja, ki jim je izpostavljena skupina Sava Re in posamezne družbe v skupini:

- Zavarovalna tveganja, ki izvirajo iz (po)zavarovalnih pogodb. Povezana so z nevarnostmi, ki so krite s (po)zavarovalnimi pogodbami, in s spremljajočimi postopki.
- Tržna tveganja, ki so povezana z nestanovitnostjo cen finančnih naložb in tržnih cen preostalih sredstev ter z udeležbami v odvisnih družbah.
- Kreditna tveganja, ki izhajajo iz neizpolnitve obveznosti in spremembe kreditne bonitete izdajateljv vrednostnih papirjev iz naložbenega portfelja (po) zavarovalnic ter pozavarovateljev, posrednikov in drugih poslovnih partnerjev, ki imajo obveznosti do (po)zavarovalnic.
- Operativna tveganja, ki so povezana z neprimernimi ali neučinkovitimi notranjimi postopki, ljudmi, računalniškimi sistemi in zunanjimi dogodki.
- Likvidnostna tveganja, ki so povezana z izgubo zaradi premalo likvidnih sredstev ob zapadlosti obveznosti ali s povečanimi stroški unovčevanja manj likvidnih sredstev.
- Strateška tveganja, povezana z doseganjem strateških načrtov družbe, in tveganje zmanjšanja ugleda družbe ter posledice tega tveganja.

Podrobnosti o posameznih tveganjih so navedene v računovodskem poročilu skupine Sava Re (poglavje 17.6) oziroma v računovodskem poročilu Sava Re (poglavje 23.5).

12 Delovanje notranje revizije

Notranja revizija je ustanovljena, da daje zagotovila in svetuje upravi s ciljem povečanja dodane vrednosti ter izboljšanja učinkovitosti in uspešnosti poslovanja. Družbi pomaga uresničevati njene cilje s sistematičnim in metodičnim ocenjevanjem uspešnosti upravljanja družbe, upravljanja tveganj in sistema notranjih kontrol ter predlaga priporočila za izboljšave.

Notranje revidiranje v družbi izvaja samostojna enota Služba notranje revizije (v nadaljevanju SNR), ki je organizacijsko neposredno podrejena upravi ter funkcionalno in organizacijsko ločena od drugih organizacijskih delov družbe. S tem je zagotovljena samostojnost in neodvisnost njenega delovanja.

V skladu s sedmim odstavkom 171. člena Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1; Uradni list RS, št. 93/15) je Sava Re z družbama Zavarovalnica Sava in Sava pokojninska, sklenila pogodbi o izločenem poslu, na podlagi katerih je z dnem 1. 2. 2018 izvajanje ključne funkcije notranje revizije družb Zavarovalnica Sava in Sava pokojninska za nedoločen čas prenešeno na družbo Sava Re.

V letu 2018 je SNR opravljala revizije in druge naloge na podlagi letnega načrta. Načrtovanih je bilo 25 notranjerevizijskih poslov, izvedenih pa 24.

Na podlagi vseh opravljenih preizkusov in uporabljenih metod po posameznih področjih revidiranja SNR meni, da so notranje kontrole v Savi Re ustrezne in da je stopnja zanesljivosti njihovega delovanja primerna. Prav tako meni, da je bilo upravljanje Sava Re ustrezno in da se nenehno izpopolnjuje v želji doseči pomembne cilje poslovanja ter da družba uspešno upravlja tveganja, pri čemer je njen namen uspešno in gospodarno poslovanje. Po mnenju SNR pa še obstajajo priložnosti za izboljšanje delovanja sistema. Pri opravljanju revizijskih poslov so bile ugotovljene posamezne nepravilnosti in pomanjkljivosti, na katere je SNR opozorila in h katerim je dala priporočila za odpravo, zato da se kontrolni postopki ter upravljanje družbe in tveganj izboljšajo. Navedeno vodi k večji učinkovitosti delovanja notranjih kontrol in urejenosti poslovanja.

Pri rednih pregledih je bila pozornost SNR osredotočena tudi na verjetnost nastanka prevar in izpostavljenost oziroma morebitno ranljivost pri IT-podpori poslovanju. Kontrolni sistem na področjih, ki so bili predmet notranjerevizijskih poslov, je vzpostavljen in deluje tako, da preprečuje nastanek morebitnih prevar.

SNR četrtletno poroča upravi, revizijski komisiji in nadzornemu svetu o opravljenih pregledih poslovanja, uspešnosti in učinkovitosti kontrolnih sistemov ter upravljanja družbe in tveganj, o ugotovljenih kršitvah in nepravilnostih ter o spremljanju uresničitve priporočil. Prav tako je SNR izdelala letno poročilo o delu za leto 2018, ki je sestavni del gradiva za skupščino.

Tudi v letu 2018 je SNR opravila samoocenitev delovanja. Rezultati so pokazali, da je delovanje SNR skladno z opredelitvijo notranjega revidiranja, standardi in kodeksom etike.

Z razvojem SNR so se zaključile aktivnosti v povezavi z implementacijo nove programske podpore celovitemu procesu notranjega revidiranja.

13 Trajnostni razvoj v skupini Sava Re

Sava Re poroča o trajnostnem razvoju v skladu z mednarodnimi standardi trajnostnega poročanja Global Reporting Initiative (GRI) drugič, in sicer na osnovni ravni, ki deležnikom razumljivo in odkrito oriše značaj, vrednote ter strateške usmeritve družbe in skupine kot celote⁷³.

O poročilu⁷⁴

Konsolidirano letno poročilo se nanaša na posamezno poslovno in koledarsko leto in se pripravlja v skladu z Mednarodnimi računovodskimi standardi, Zakonom o gospodarskih družbah, direktivo Solventnost II in mednarodnimi standardi trajnostnega poročanja Global Reporting Initiative (GRI). Pri pripravi letnega poročila sodelujejo strokovne službe Sava Re. Konsolidirano letno poročilo vključuje vse pravne osebe, ki so del skupine Sava Re⁷⁵.

⁷³ GRI 102-54, 102-51

⁷⁴ GRI 102-46

⁷⁵ GRI 102-45, 102-50, 102-52

Sava neživotno osiguranje iz Beograda je bila v letu 2018 pokrovitelj jadralne regate za podporo otrok pri vodnih športih.

Trajnostno poročanje je vpleteno v posamezna poglavja letnega poročila. Razkritja so posebej nakazana z interaktivnimi sklici. V samem poglavju Trajnostni razvoj v skupini Sava Re so zajeta razkritja in drugi specifični vplivi poslovanja, ki jih druga poglavja letnega poročila ne pokrivajo. Poleg splošnih standardnih razkritij so ekonomski, družbeni in okoljski vidiki, ki so za Sava Re bistvenega pomena in neposredno povezani s strategijo skupine, razkriti v skladu s predpisanimi načeli.

Podatke o trajnostnem delovanju skupine je pripravila mešana delovna skupina, ki je bila oblikovana v ta namen, s pomočjo strokovnih služb posameznih odvisnih družb. Podatke zbirajo in poročilo oblikujejo strokovne službe obvladujoče družbe, ki je tudi nosilka poročanja. Razkritja po standardu GRI se, kjer je to možno, nanašajo na vse članice skupine, kjer ne, pa na obvladujočo družbo in odvisne družbe s sedežem v EU. GRI kazalo⁷⁶ na koncu letnega poročila celovito razkriva vrsto in obseg razkritij.

Ugotavljamo, da se zaradi novih ugotovitev navedbe in podatki iz prejšnjega poročila niso spremenili, zato poročilo ne vsebuje nobenih popravljenih izjav⁷⁷.

Sava Re se za zunanji pregled trajnostnega poročila tudi letos ni odločila⁷⁸.

Izjava o nefinančnem poročanju

S poročanjem o nefinančnem poslovanju v skladu z GRI standardi je letno poročilo skupine Sava Re in Save Re, d. d., za leto 2018 skladno z Direktivo 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta o razkritju nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin ter z Zakonom o gospodarskih družbah.

13.1 Trajnost kot del strategije

Sava Re je trajnostni razvoj v strateškem načrtu za obdobje 2017–2019 vključila med glavne usmeritve in se zavezala, da ga bo v tem obdobju vpeljala v procese poslovanja. Kot je razvidno iz poročila, smo začrtanim smernicam na nekaterih področjih sledili, na drugih pa trajnostni vidik še uvajamo. Poslovni modeli trajnostnega razvoja in merila za spremljanje trajnostnih kazalnikov še niso povsod vzpostavljena, zato nefinančno poročilo za leto 2018 še ne omogoča primerjalne analize na vseh področjih, ampak predstavlja ponekod podatke in dejstva, skladna z načeli poročanja.

Ker se zavedamo pomembnosti smernic trajnostnega razvoja, spremljanja kazalnikov ter pozitivnih učinkov trajnostnega delovanja, pripravljamo strategijo za celotno skupino Sava Re.

Trajnostno poročilo skupine Sava Re za leto 2018 pokriva tri specifična področja, na katere ima družba in skupina s svojo dejavnostjo ključni vpliv – ekonomsko področje, družbeni vidik in okoljski vidik. Kot navajamo v nadaljevanju poročila, deležnikov v proces trajnostnega poročanja nismo neposredno vključili, zato so bistvene vsebine, o katerih poročamo, kot take prepoznale naše strokovne službe.

Bistvene vsebine trajnostnega poročanja skupine Sava Re⁷⁹

Ekonomsko področje (GRI 200)	Družbeni vidik (GRI 400)	Okoljski vidik (GRI 300)
Ekonomska uspešnost Prisotnost na trgu Posredni ekonomski vplivi Nabavna praksa Preprečevanje korupcije	Zaposlovanje in sestava zaposlenih Usposabljanje in razvoj zaposlenih Vodenje in motiviranje zaposlenih Varnost in zdravje pri delu Odnosi z zavarovanci in cedenti Odnosi z dobavitelji Lokalna skupnost Trženje in označevanje	Politika odlaganja odpadkov Energija Ocenjevanje dobaviteljev

13.2 Sodelovanje z deležniki⁸⁰

V nadaljevanju poročila so navedeni ključni deležniki, za katere ocenjujemo, da pomembno vplivajo na vsako posamezno pravno entiteto skupine in obratno ter so aktivni soustvarjalci dodane vrednosti našega poslovanja. Naših ključnih deležnikov v poročevalskem obdobju 2018 nismo neposredno vključili v pripravo trajnostnega poročila, smo pa skozi dosedanje sodelovanje prepoznali in poudarili vsebine, ki so po oceni in izkušnjah strokovnih služb za njih pomembne. Ker se zavedamo pomembnosti vključitve deležnikov v trajnostni razvoj in poročanje, bo to eden od ciljev za prihodnje poročanje.

Do vseh deležnikov gojimo odgovoren in odkrit odnos. Pri tem sledimo priporočilom in pravilom javnega obveščanja, etičnemu kodeksu in internim pravilnikom. Dodatno iščemo priložnosti za lažji dostop do informacij in izmenjavo mnenj. Pri tem si pomagamo z informacijsko tehnologijo, ki presega časovne in prostorske omejitve.

V skupini Sava Re med deležniki, ki so ključni za obstoj in uspešno delovanje, pripoznamo zaposlene, zavarovance, cedente, delničarje, potencialne vlagatelje, regulatorje, sindikate, skupnost, dobavitelje in medije.

⁷⁶ GRI 102-55

⁷⁷ GRI 102-48, 102-49

⁷⁸ GRI 102-56

⁷⁹ GRI 102-47

⁸⁰ GRI 102-40, 102-42, 102-43, 102-44, 102-46

Deležniki	Oblika vključevanja	Vsebina in cilj
Zaposleni	- Sodelovanje pri upravljanju (svet delavcev in sindikati) - Interni formalni dogodki (strateške konference, strokovno-izobraževalni dogodki) - Interni neformalni dogodki (neformalna srečanja, timski treningi, športni dogodki, zabave) - Interna izobraževanja/posveti - Ciljno vodenje (letni razgovori) - Interni spletni in tiskani mediji - Nabiralnik idej - Elektronska pošta - Osebni stik - Mnenjske ankete/vprašalniki - Športna društva	- Obveščenost, osveščenost, - Spodbujanje idej za izboljšanje delovnega okolja in poslovnega procesa, - Dvosmerno komuniciranje, - Graditev kulture, izboljšanje odnosov
Zavarovanci/Cedenti	- Osebna svetovanja - Sestanki - Pohvale in pritožbe - Spletna mesta, blogi - Kontaktni center - Tržno komuniciranje prek različnih kanalov - Strokovna srečanja/konference - Dogodki - Družbena omrežja	- Kakovost storitev - Osredotočenost na stranko - Obveščenost - Hitro reševanje primerov - Prijazen odnos do strank - Prepoznavanje dejanskih potreb trga - Ponudba sodobnih kanalov prodaje
Delničarji in potencialni vlagatelji	- Seje nadzornega sveta - Skupščina - Javne objave (SEOnet in www.zav-sava.si) - Finančna poročila - Pismo delničarjem - Elektronska pošta - Sestanki - Investitorske konference in webcast	- Enakomerna obveščenost - Jasna dividendna politika - Poglobljene informacije o poslovanju - Trajnostno poslovanje - Strateške usmeritve - Bonitetna ocena
Regulatorji	- Redno in izredno poročanje Agenciji za zavarovalni nadzor (AZN) in Agenciji za trg vrednostnih papirjev (ATVP) - Redno in izredno poročanje AVK	- Spoštovanje zakonodaje - Transparentnost poslovanja - Varnost zavarovancev - Skladnost poslovanja
Sindikati	- Redni sestanki - Sodelovanje (usklajevanje) pri pripravi internih aktov - Pogajanja	- Vključevanje zaposlenih v upravljanje - Sodelovanje - Ugodnosti za zaposlene - Nagrajevanje zaposlenih - Zagotavljanje prijaznega delovnega okolja
Skupnosti	- Neposredni stiki z lokalnimi odločevalci - Podpora neprofitnim organizacijam v obliki sponzorstev in donacij - Podpora preventivnim projektom - Osebna pomoč zaposlenih	- Vključevanje družbe/zaposlenih v lokalne skupnosti in širše - Sofinanciranje projektov, ki so pomembni za lokalno skupnost - Povečevanje varnosti skozi preventivno dejavnost - Infrastrukturna vlaganja - Ozaveščanje prebivalstva
Dobavitelji	- Razpisi - Povabila k sodelovanju - Vprašalniki - Sestanki - Predstavitve	- Okolju prijazni materiali - Brezpapirno poslovanje - Digitalizacija poslovanja - Zanesljivost plačil - Spoštovanje dogovora - Dostava potrdil o deponiranju odpadkov - Podpora lokalnega gospodarstva
Mediji	- Sporočila za javnost - Novinarske konference - Posamezni intervjuji - Odgovori na novinarska vprašanja	- Obveščanje širše javnosti - Krepitev stvarne pozitivne podobe o družbi/skupini

13.3 Ekonomsko področje⁸¹

Ključni kazalnik uspešnosti za poslovanje skupine Sava Re je ekonomska uspešnost, ki jo opredeljujemo s strateškimi cilji na vseh področjih in o njej obširneje poročamo v finančnem delu poročila. Dosegamo jo s pravočasnim prepoznavanjem in upravljanjem tveganj. Menimo, da imajo na ekonomsko uspešnost podjetja vpliv tako finančna kot nefinančna tveganja.

Distribuirana ekonomska vrednost skupine Sava Re, kot izhaja iz naslednje preglednice, je v letu 2018 znašala 560,9 milijona EUR. Sestavljena je iz čistih odhodkov za škode in druge zavarovalne odhodke, odhodkov od finančnih sredstev, drugih odhodkov, operativnih stroškov poslovanja, izplačila dividend, odhodkov za davek, naložb v skupnost v obliki preventive, donacij in sponzorstev ter plačil, nadomestil in bonitet zaposlenim.

Neposredno ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost skupine Sava Re⁸²

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Drugi ekonomski vplivi			
Ustvarjena ekonomska vrednost*	567,3	519,8	109,1
Distribuirana ekonomska vrednost	560,9	508,8	110,2
Čisti odhodki za škode in drugi zavarovalni odhodki	344,1	313,6	109,7
Odhodki od finančnih sredstev	9,6	11,9	80,8
Drugi odhodki	2,9	2,8	103,6
Operativni stroški poslovanja**	103,1	87,7	117,6
Izplačila dividend	12,4	12,5	99,5
Odhodek za davek	12,2	8,8	139,4
Naložbe v družbeno skupnost (preventiva, donacije, sponzorstva)	3,5	3,2	110,3
Plačila, nadomestila in bonitete zaposlenim	73,1	68,4	106,9
Zadržana ekonomska vrednost	6,3	11,0	57,7

* Ustvarjena ekonomska vrednost = čisti prihodki od zavarovalnih premij + drugi zavarovalni prihodki + prihodki od naložb + drugi prihodki

** Operativni stroški poslovanja vključujejo provizije in druge obratovalne stroške, brez stroškov dela, sponzorstev, preventive in donacij

⁸¹ GRI 103-1, 103-2, 103-3

⁸² GRI 201-1

Sponzorstva, donacije in preventivna dejavnost⁸³

Med ključne posredne vplive skupine Sava Re štejemo vlaganje v sponzorstva, donacije in preventivno dejavnost. Vodilna v skupini na tem področju je Zavarovalnica Sava.

Vrednost sponzorstev družb skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Sava Re	12.524	500	2.504,8
Zavarovalnica Sava	2.207.416	2.141.435	103,1
Sava pokojninska	11.150	8.080	138,0
Illyria	1.500	5.000	30,0
Sava neživotno osiguranje (SRB)	4.760	3.057	482,8
Sava osiguranje (MNE)	5.460	7.707	70,8
Sava osiguruvanje (MKD)	8.074	9.813	82,3
Skupaj	2.260.884	2.175.592	103,9

Vrednost donacij družb skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Sava Re	15.320	21.110	72,6
Zavarovalnica Sava	841.346	739.594	113,8
Sava pokojninska	8.150	7.555	107,9
Illyria Life	447	-	-
Illyria	500	3.000	16,7
Sava živотно osiguranje (SRB)	320	-	-
Sava neživotno osiguranje (SRB)	2.184	7.887	27,7
Sava osiguranje (MNE)	41.787	31.610	132,2
Sava osiguruvanje (MKD)	22.750	2.935	775,0
Skupaj	935.174	817.055	114,5

Skupina Sava Re je v letu 2018 za sponzorstva in donacije namenila 3,2 miliona EUR sredstev, pri čemer 95 % zneska odpade na Zavarovalnico Sava. Glede na leto 2017 se je skupni znesek vložka skupine v ta namen povečal za 7 %. Vsebinska opredelitev sponzorstev in donacij sledi v poglavju, kjer opisujemo družbeni vidik trajnostne naravnosti.

Preventivni dejavnosti⁸⁴ vsako leto več pozornosti namenjajo v Zavarovalnici Sava. S pravočasnim ukrepanjem in ustrezno finančno pomočjo podpirajo organizacije in društva pri odstranjevanju vzrokov nastajanja škod, preprečevanju nevarnosti, ki lahko povzroči zavarovancem nove škode, ter pri odpravljanju ali zmanjševanju neugodnih posledic pri že nastalih škodah na zavarovanem premoženju in osebah. S tem zavarovalnica skrbi za naravno okolje (preprečitev požarov, onesnaževanja okolja, prometnih nesreč ipd.) ter posledično vpliva na zniževanje odhodkov.

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Preventiva	289.035	257.335	112,3

V letu 2018 se je v Zavarovalnici Sava znesek sredstev, namenjenih za preventivo, povečal za 12,3 % glede na predhodno leto.

Infrastrukturna vlaganja⁸⁵

Sava Re in Zavarovalnica Sava upoštevata pri naložbenju okoljsko in socialno politiko, kot jo predpisuje EBRD, z uporabo metode negativnega izločanja pa sledita tudi načelom ESG (environmental, social, governance). Pri izboru naložb preferiramo naložbe, ki sledijo principom ESG, trajnostnega razvoja, odgovornega investiranja in podobno. Donosnost naložb ni edino merilo, saj se mu čedalje pogosteje pridružuje tudi kriterij trajnostnega vpliva (v kolikor je to možno oz. relevantno).

⁸³ GRI 201-1, 203-2

⁸⁴ GRI 103-1, 103-2, 103-3, 201-1

⁸⁵ GRI 103-1, 103-2, 103-3, 203-1

Dan za zdravje je namenjen preventivni skrbi za zdravje, ohranjanju vitalnosti in počutju zaposlenih.

Pri oblikovanju naložbenega portfelja se izogibamo naložbam v vrednostne papirje, ki bi kakorkoli škodovali življenju ljudi in okolju ali bi se v kakršnikoli drugi obliki odmikale od načel ESG. Del sredstev vlagamo v dolžniške vrednostne papirje mednarodnih organizacij, kot so EBRD, Svetovna banka in Evropska investicijska banka, saj verjamemo, da te organizacije, skladno s svojimi sprejetimi okoljskimi in socialnimi politikami, vlagajo sredstva v okolju prijazne projekte. Sredstva vlagamo tudi v vrednostne papirje, izdane za financiranje zelenih, okoljskih projektov (t. i. zelene obveznice oz. green bonds). Od vstopa EBRD v lastniško strukturo ne investiramo v naložbe s področja jedrske energije, mrežnega ribolova, proizvodnje ali trgovine z nelegalnimi proizvodi ali storitvami ter proizvodi in storitvami, ki (potencialno) škodujejo ljudem ali okolju. Poleg tega ne investiramo več v naložbe s področij vojaške industrije, tobačne industrije, industrije za odrasle ter iger na srečo. Naložbe v zelene obveznice so se od konca leta 2017 z 12 milijonov EUR v letu 2018 povečale za 7 milijonov EUR na 19 milijonov EUR. Gre za obveznice preskrbovalnih in energetskih podjetij ter tudi obveznice držav in finančnih institucij. Vsem je enotno, da s sredstvi, zbranimi z izdajo obveznic, financirajo projekte in investicije, ki izpolnjujejo kriterije, kot so npr. ESG standardi.

Upoštevanje trajnostnih kriterijev je najbolj očitno pri infrastrukturnih naložbah. Pri naložbah v sklade, ki vlagajo sredstva v infrastrukturne projekte (globalno), je eden od pomembnejših kriterijev izpolnjevanje ESG standardov – če sklad tega ne izpolnjuje, običajno ne pride v ožji izbor. Trenutni vsi infrastrukturni skladi v portfelju izpolnjujejo ESG kriterije, kar pomeni pozitiven vpliv na okolje in družbo, nekateri med njimi pa so usmerjeni eksplicitno v infrastrukturne projekte obnovljivih virov energije. V letu 2018 smo podali za preko 22 milijonov EUR zavez k vplačilu kapitala in sicer v 5 različnih infrastrukturnih skladov, pri čemer so vsi izpolnjevali ESG kriterije, 2 izmed njih (6 milijonov EUR zavez) pa bosta sredstva investirala izključno v infrastrukturne projekte obnovljivih virov energije. Investiranje v infrastrukturne sklade se bo nadaljevalo tudi v letu 2019, kjer bo eden ključnih kriterijev še naprej izpolnjevanje ESG standardov.

Pristopamo tudi k neposrednim infrastrukturnim naložbam, in sicer smo prek odkupa terjatev vstopili v projekte energetske učinkovitosti v Sloveniji in na Hrvaškem (projekti znižanja porabe energije pri javni razsvetljavi, bolj učinkoviti izrabi energije pri ogrevanju šol in vrtcev ter proizvodnih procesov).

Tako v svetu kot tudi pri nas se pri investiranju sredstev vse bolj upošteva trajnostni vidik. Temu sledimo tudi pri naložbenju Save Re in Zavarovalnice Sava, zato bomo trajnostna načela v prihodnje še bolj natančno opredelili v svoji naložbeni politiki.

Tveganja in priložnosti zaradi klimatskih sprememb⁸⁶

Podnebne spremembe pomembno vplivajo tako na splošno kakovost življenja kot tudi na zavarovalništvo. Pozavarovanje in zavarovanje igrata namreč pomembno vlogo pri ustvarjanju varnosti z dodatnim izravnavanjem nevarnosti, saj (za)varujeta pred naključnimi, nepredvidenimi škodami. Hkrati pa s svojim delovanjem tudi mi vplivamo tudi na naravno okolje, v katerem živimo. Vlaganje v trajnostni razvoj in preventivno dejavnost (obnovljivi viri, osveščanje zavarovancev, kako ravnati v primeru ujm) zagotovo pozitivno vpliva na količino in višino škod iz naslova klimatskih sprememb.

Škodni dogodki so reden in umeven pojav v našem poslu. Upravljanje s tem tveganjem je in bo za zavarovalništvo poseben izziv.

V letu 2018 mednarodni pozavarovalni portfelj Sava Re ni prizadelo veliko škod iz naslova naravnih nesreč. Največji sta bili tajfun Jebi na Japonskem (vpliv na neto rezultat pozavarovalnega odseka v višini 5 milijonov EUR) in precej manjša škoda iz naslova poplav v Indiji (1,4 milijona EUR). Teh dogodkov ne vidimo kot posledico podnebnih sprememb, saj njihova višina in frekvenca ne odstopata od podobnih dogodkov v preteklih desetletjih. Zato s tega vidika ne načrtujemo nobenih sprememb v pozavarovalni strategiji.

Največji je bil škodni učinek v Zavarovalnici Sava. Kot posledica ujma je beležila (vihar, toča, poplava) v letu 2018 dobrih 10.773 škodnih primerov, v skupnem znesku (izplačila in rezervacije) 10,9 milijona EUR. V primerjavi z letom 2017 je bilo število škodnih zahtevkov v letu 2018 sicer za približno 27 % manjše, skupni znesek (izplačila in rezervacije) pa približno na enakem nivoju kot leta 2017. Iz primerjave je moč sklepati, da so bili škodni zahtevki po ujmah v letu 2018 po višini škode bistveno višji, kar kaže na večjo moč ujma v letu 2018.

Posledica pa niso samo finančne izgube, ampak v teh primerih tudi izjemno povečan obseg dela, kar vpliva na odzivnost do strank in potencialno tveganje kakovostne obdelave škodnih primerov. Zaradi preobremenitve je bilo potrebno za določeno obdobje zaustaviti nekatere aktivnosti na razvojnih projektih. Tudi v letu 2018 je Zavarovalnica Sava izvajala redne in razvojne projektne aktivnosti, s katerimi optimizirajo proces obravnave odškodninskih zahtevkov in hkrati vpeljujejo novosti (spletna prijava škode, cenoitve in kalkulacija na terenu, usmeritve strank, organizacija celovite sanacije škode z aktivnim vključevanjem pogodbenih izvajalcev pri odpravi škode). Ocenjujemo, da novosti ugodno vplivajo na organizacijo dela tudi pri masovnih škodnih dogodkih, kot so ujme.

⁸⁶ GRI 103-1, 103-2, 103-3, 201-2

Odnosi z dobavitelji in nabavna politika⁸⁷

V družbah skupine je usklajena in poenotena nabavna politika, ki vsebuje strateške usmeritve in načela preglednega nabavnega procesa. Dogovorjena je obvezna vključitev protikorupcijske klavzule v vse nabavne pogodbe.⁸⁸ Pri naročanju, prevzemu in plačevanju dobrin je oblikovano načelo štirih oči, ki zagotavlja visoko stopnjo samokontrole poslovnega procesa nabave. V Savi Re četrtno ocenjujemo tveganje neustrezne izvedbe procesa nabave.⁸⁹ Pravilniku o postopku nabave je priložen Vprašalnik o trajnostni naravnosti podjetja⁹⁰, namenjen dobaviteljem, katerih ponudbe se zbirajo z razpisom (vrednost dobrine presega 50.000 EUR). Izpolnjen vprašalnik je pomembna okoliščina pri izbiri dobavitelja in je prvi korak k spodbujanju trajnostne naravnosti v partnerskih odnosih v okviru nabavnega procesa.

Družbe v skupini prednostno sodelujemo z lokalnimi dobavitelji, v primeru proizvajalcev iz tujine pa tudi z lokalno prisotnimi posredniki ali zastopniki. Nekatere dobave se opravljajo tudi izven meja Slovenije, vendar v manjši meri (zlasti za dobavo blaga in storitev, ki jih v matični državi ni mogoče zagotoviti ali pa so te cenovno nekonkurenčne).

Lokalni trg za posamezno članico skupine predstavlja celotno geografsko območje države, v kateri ima sedež. Dobavitelji družb v skupini so pretežno dobavitelji svetovalnih storitev, storitev vzdrževanja in nadgradnje informacijskih orodij, pisarniškega materiala, drobnega inventarja, računalniške, programske in podobne opreme ter osebnih vozil za službene namene. Pri izbiri promocijskih materialov in poslovnih daril se v največji možni meri usmerjamo k naravnim materialom, lokalnim proizvajalcem in mednarodni prepoznavnosti domačih pobud (čaj, med, svetovni dan čebel ...).

Za Zavarovalnico Sava, ki je prisotna v vseh večjih krajih Republike Slovenije, sodelovanje z lokalnimi dobavitelji narekuje sama narava poslovanja družbe – zavarovanje ljudi in premoženja, posledično pa s tem vpliva na dobre poslovne odnose, ki se kažejo tudi na področju nižjih transakcijskih stroškov, kot bi bili v primeru sodelovanja z dobavitelji izven meja države.

V odnosu do dobaviteljev zagotavlja Sava Re konkurenčen in pregleden izbirni postopek s pošiljanjem povpraševanj več ponudnikom ter stopnjevanjem odgovornosti in pristojnosti sprejemanja odločitve o izboru dobavitelja glede na višino ocenjene vrednosti dobrine. Pozornost namenjamo razvoju meril kakovosti, medsebojnega sodelovanja in doseganja sinergij ter cenovne konkurenčnosti (rabatne lestvice ipd.), ki so primerna podlaga za ocenjevanje dobaviteljev.

Poleg tega ima družba/skupina glede nabave sprejetih še vrsto drugih internih aktov v katerih opredeljuje postopke in druga navodila: politika upravljanja vozne parka v skupini Sava Re, pravilnik o nabavi, uporabi in vzdrževanju službenih vozil, sistemski postopek procesa nabave v skupini Sava Re, pravilnik o službenih mobilnih telefonih in napravah itd.

Svoje obveznosti v nabavnih postopkih tako Sava Re kot Zavarovalnica Sava poravnava v dogovorjenih rokih.

⁸⁷ GRI 102-9, 103-1, 103-2, 103-3, 204-1, 308-1

⁸⁸ GRI 205-1

⁸⁹ GRI 205-1

⁹⁰ GRI 414-1

Protikorupcijsko ravnanje in varovanje osebnih podatkov⁹¹

Skladno z določili Slovenskih smernic korporativne integritete, Nabavno politiko skupine Sava Re in internimi akti posamezne družbe v Republiki Sloveniji je kot obvezno pogodbeno določilo v pravnih razmerjih s pogodbenimi partnerji predvidena tudi uporaba protikorupcijske klavzule, splošnih nabavnih pogojev posamezne družbe, varovanja zaupnih podatkov in določil varstva osebnih podatkov.

S 25. 5. 2018 se je v EU začela neposredno uporabljati Splošna uredba o varstvu podatkov, General Data Protection Regulation - GDPR. Nova pravila veljajo znotraj celotne EU, hkrati pa veljajo tudi za družbe zunaj EU, ki poslujejo s prebivalci EU oziroma obdelujejo njihove osebne podatke.

V letu 2018 so družbe skupine Sava Re v Republiki Sloveniji pridobile Poročilo zunanjega strokovnjaka o pregledu skladnosti obdelave osebnih podatkov, s poudarkom na ureditvi področja varstva osebnih podatkov v skladu s Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov, s priporočili za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti. Družbe so na podlagi priporočil pripravile spremembe Pravilnika o varstvu osebnih podatkov, spremembe katalogov osebnih podatkov ter spremembe vzorca Pogodbe o obdelavi osebnih podatkov. Prav tako so bile izvedene prilagoditve informacijskega sistema.

Nosilec funkcije spremljanja skladnosti za skupino Sava Re je pridobil tudi informacije s strani odvisnih družb (Črna gora, Severna Makedonija, Srbija in Kosovo) o morebitnih spremembah lokalne zakonodaje na področju varstva osebnih podatkov. Ker posamezne odvisne družbe Sava Re iz držav izven EU npr. izvajajo uslužnostno reševanje škod za zavarovalnice iz EU, tudi za njih že sedaj velja GDPR. V večini držav izven EU (države Z Balkana) se prav tako že pripravlja nacionalna zakonodaja, ki bo prenesla (delno ali v celoti) določbe GDPR v pravni red posamezne države. Nosilec funkcije spremljanja skladnosti bo svetoval odvisnim družbam zunaj EU pri izvajanju GDPR ter koordiniral prenos dobrih praks iz družb v Sloveniji.

V zavarovalnici Sava so zaposlene vse leto 2018 ozaveščali o načinu in pomenu ustreznega varstva osebnih podatkov in izvajali izobraževanja. Sprejeli so vse bistvene ukrepe poslovanja, ki jih narekuje GDPR uredba in imenovali pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov. S strani Informacijskega pooblaščenca RS so v preteklem letu prejeli en poziv za podajo pojasnil. Zavarovalnica Sava je Informacijskemu pooblaščenca RS podala eno prijavo kršitev varnosti osebnih podatkov.

Primeri korupcije in izvedeni ukrepi⁹²

Marca 2018 se je na Sava Re obrnil kazahstanski zavarovalniški regulator (Centralna banka) z zahtevkom, da za 11 dogovorov o fakultativnem pozavarovanju s kazahstansko zavarovalnico preveri, ali so pristni in veljavni. Pri pregledu dokumentacije se je izkazalo, da so bili skoraj vsi dokumenti ponarejeni, saj Sava Re z zavarovalnico, ki je bila omenjena, nima poslovnih odnosov in takšnega tipa poslov tudi sicer ne sklepa. Regulatorju je bilo takoj odgovorjeno na njegovo zahtevo ter mu bilo ponujeno popolno sodelovanje. Da bi zmanjšali tveganje podobnih prevar, se je Sava Re odločila, da začasno preneha sklepati pozavarovalne posle v Kazahstanu, razen če ponudbo prejme s strani ugodnega mednarodnega posrednika. V mesecu maju sta zaposlena, katerih podpis na pozavarovalnih dogovorih sta bila ponarejena, na Policijski upravi Ljubljana podala ustno ovadbo oziroma predlog za pregon. O prejetih zahtevi tujega regulatorja je bila obveščena tudi Agencija za zavarovalni nadzor. Po pridobljenih informacijah je bilo kazahstanski zavarovalnici začasno (za dobo 6 mesecev) odvzeto (suspens) dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov, vpletenemu posredniku pa je bila v juliju izrečena globa.

Sava Re je v zadnjem letu prejela tudi zahtevke s strani ruskega regulatorja (Centralna banka), da potrdi obstoj pozavarovalnih pogodb z določenimi ruskimi zavarovalnicami. V več primerih se je izkazalo, da je Sava Re posel prejela s strani drugega posrednika kot je tisti, ki ga navaja regulator. Sumimo, da gre v vseh takšnih primerih za nedovoljeno prelivanje denarnih sredstev v tujino. Takšnih primerov sami brez obvestila regulatorja ali drugih pristojnih organov ne moremo ugotoviti. V zvezi z enim od navedenih primerov je pregled dokumentacije v Savi Re na zaprosilo ruske davčne uprave, opravil tudi FURS. Sava Re je Posebnemu finančnemu uradu posredovala vso zahtevano dokumentacijo in podala tudi dodatna pojasnila. Nosilec ključne funkcije bo še naprej spremljal tovrstne incidente in po potrebi predlagal ustrezne ukrepe, s katerimi se preprečijo ali omejujejo negativni učinki takšnih prevar in preprečijo bodoči podobni primeri.

Finančna pomoč, prejeta s strani države⁹³

Družbe iz skupine v letu 2018 niso prejele nikakršne finančne pomoči države.

⁹¹ GRI 103-1, 103-2, 103-3, 205-1

⁹² GRI 103-1, 103-2, 103-3, 205-3

⁹³ GRI 201-4

Oprelitev drugih spodbud države

Za zaposlovanje invalidov nad kvoto Zavarovalnica Sava na mesečni ravni prejema nagrado, hkrati pa družba uveljavlja oprostitev plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za te invalide. V Zavarovalnici Sava je skupni znesek sredstev iz tega naslova znašal za 8,7 % več kot leto prej, torej 122.393 EUR.

Sava Re je v letu 2018 uveljavljala delno plačilo plačanih prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ker je prvič za nedoločen čas zaposlila sodelavce do 26. leta starosti, in sicer za prvi dve leti njihove zaposlitve. Družba je bila upravičena do vračila 50 odstotkov prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za prvo leto zaposlitve ter do 30 odstotkov prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za drugo leto zaposlitve. Skupna vrednost vračila iz tega naslova znaša 2.119 EUR (2017: 8.369 EUR).

Sava Re je oblikovala pokojninski načrt kolektivnega prostovoljnega dodatnega starostno pokojninskega zavarovanja, ki ga financira delodajalec in ima sklenjeno pogodbo o pristopu k pokojninskemu načrtu pokojninske družbe, vpisanemu v register pokojninskih načrtov pri Finančni upravi Republike Slovenije. Na podlagi navedenih pogodb družba v korist svojih zaposlenih, ki so se vključili v pokojninski načrt, plačuje premijo prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Družba je upravičena do zmanjšanje letne davčne osnove davka od dohodka in sicer za znesek premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jo je za svoje zaposlene v davčnem letu plačala izvajalcu pokojninskega načrta. Skupna vrednost davčne olajšave iz tega naslova znaša 96.378 EUR (2017: 84.077 EUR).

13.4 Družbeni vidik

13.4.1 Odgovornost do zaposlenih

V skupini Sava Re gojimo skupne vrednote, ki se kažejo v ustvarjanju pozitivnega ozračja med zaposlenimi in dobre poslovne kulture. Sledimo jim tako v sprejetih strateških usmeritvah kot v našem vsakodnevem načinu dela, obnašanju, komunikaciji, odnosih in odločitvah.

Ena od strateških smernic upravljanja kadrov skupine Sava Re je delo v varnem, raznovrstnem in trajnostnem delovnem okolju, v katerem se spoštuje dostojanstvo in integriteta vsakega zaposlenega. Naša kadrovska politika nam narekuje postavljanje ciljev v skladu s trajnostnimi usmeritvami družbe in skupine ter zavzemanje za enake možnosti in raznovrstnost naše delovne sile.⁹⁴

Vzpostavljen je model vodenja skupine Sava Re, ki opredeljuje ključne pričakovane kompetence vodij, značilne za sodobno organizacijsko kulturo, ki spodbuja konstruktivno sodelovanje, odprto komuniciranje, pripravljenost na spremembe in nenehen razvoj. Model vodenja je osnova in vodilo pri razvojnih aktivnostih vodij, ki so ključni za ustvarjanje in ohranjanje varnega, raznovrstnega in trajnostno naravnane delovnega okolja.

Konec leta 2017 je bil zagnan projekt ciljnega vodenja, katerega namen je vzpostavitev transparentnega sistema postavljanja in spremljanja ciljev, ki izhajajo iz strategije družbe. Želimo torej vzpostaviti sistem vodenja, s katerim vodje, prek doseganja individualnih ciljev zaposlenih, usmerjajo svoje zaposlene k uresničevanju strateških ciljev.

Področje trajnostnega razvoja v skladu s standardi GRI, z vidika človeških virov, spremljamo preko izbranih kazalnikov. Več o upravljanju kadrov je prikazano v poglavju 10 Kadrovsko upravljanje in poglavju 20.3 Kadrovsko upravljanje.⁹⁵

Dodatne ugodnosti za zaposlene⁹⁶

Družbe skupine Sava Re v Sloveniji nudijo svojim zaposlenim vplačilo premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje (PDPZ) – drugi pokojninski steber. Sava Re nudi svojim zaposlenim tudi sovplačilo premije za prostovoljno pokojninsko zavarovanje – tretji pokojninski steber. Višina vplačila se med družbami razlikuje in je določena zneskovno ali v odstotku od bruto plače.

Od članic skupine, ki imajo sedež izven EU, vplačujeta v prostovoljni pokojninski načrt za svoje zaposlene še severnomakedonski družbi Sava osiguruvanje in Sava penzisko. Obe vplačujeta v drugi pokojninski steber, in sicer v odstotku od bruto plače. Poleg tega vplačuje pokojninska družba za svoje zaposlene tudi prostovoljno zdravstveno zavarovanje.

Dejavnost pokojninskih skladov, ki temelji na kolektivnem ali individualnem prostovoljnem pokojninskem zavarovanju, je temeljna dejavnost nekaterih članic skupine Sava Re. Zato lahko rečemo, da pripomoremo tudi k večji ozaveščenosti javnosti o pomembnosti tovrstnega zavarovanja.

Sava Re plačuje svojim zaposlenim tudi premijo kolektivnega nezgodnega zavarovanja in dodatno zavarovanje na službenih poteh.

Zaposleni Sava Re in Zavarovalnice Sava ter njihovi družinski člani lahko sklenejo zdravstveno zavarovanje po ugodnejših pogojih.

Sava Re z rednimi aktivnostmi promocije zdravja na delovnem mestu in ukrepi za lažje usklajevanje zasebnih in poklicnih obveznosti skrbi za zdravje in dobro počutje zaposlenih. Med bolj prepoznavnimi ukrepi so prost dan za starše prvošolčkov, akcije prostovoljstva, mentorstvo in darilni paketi za novorojenčke.

⁹⁴ GRI 405-1

⁹⁵ GRI 102-41, 401-1, 403-2, 404-1, 404-3, 405-1

⁹⁶ GRI 103-1103-2, 201-3

Zavarovalnica Sava, ki je imetnica polnega certifikata Družini prijazno podjetje, izvaja še druge izbrane ukrepe, ki zaposlenim omogočajo lažje usklajevanje zasebnega in poklicnega življenja. Zaposlenim, ki uvajajo otroka v vrtec ali spremljajo otroka na prvi dan šole (od 1. do 3. razreda), Zavarovalnica Sava omogoča plačano odsotnost, zaposlenim, ki se vračajo na delo po daljši odsotnosti, pa pomaga s pogovori in načrtom ponovnega vključevanja v delovni proces.

Konec leta 2017 je začela Zavarovalnica Sava tržiti dodatna zdravstvena zavarovanja. V smislu dobrega gospodarja so poskrbeli tudi za zdravje zaposlenih, ki so v letu 2018 dobili dodatni dan dopusta - Dan za zdravje. Namenjen je preventivni skrbi za zdravje in počutje zaposlenih.

Zavarovalnica Sava je za svoje zastopnike ustanovila združenje Zavarovalnica Sava Top Team, v katerega se uvrstijo zastopniki glede na doseganje zastavljenih kriterijev. V letu 2018 je ZS Top Team štel 47 članov, ki so bili povabljeni na tri gala kulturne dogodke in dva velika športna dogodka, ki smo jih priredili za poslovne partnerje, udeležili so se obeh lanskih prodajnih konferenc ter prejeli nekaj kakovostnih poslovnih daril. 22 članom je uspelo zadostiti še posebej visokim kriterijem za nagradno potovanje.

Preventivni projekt Še 365 dni! je namenjen varovanju otrok na poti v šolo in ozaveščanju voznikov, da morajo biti vse leto pozorni nanje.

Predani korakom je srčen projekt, ki ljudi ozavešča o pomenu vsakega koraka v življenju. Povezuje sponzorstvo Ljubljanskega maratona, Malih avantur Marina Medaka in donacijo Univerzitetnemu rehabilitacijskemu inštitutu Soča.

Zaposlenim Sava Re in Zavarovalnice Sava so na voljo tudi počitniški objekti, v katerih lahko zaposleni z družinami ugodneje preživljajo dopust. Vsako leto se za zaposlene organizirajo izleti, v prednovoletnem času pa druženje na novoletni zabavi. Poleti zaposleni tekmujejo na športnih igrah. Savine malčke v družbah obišče dedek mrz. Ob dnevu žena pa sodelavke presenetimo s simboličnim darilom.

V Zavarovalnici Sava lahko zaposleni koristijo ugodnosti sponzorskih sodelovanj in se včlanijo v novoustanovljeno Športno-kulturno društvo Zavarovalnice Sava, ki s svojo dejavnostjo skrbi za aktivno preživljanja prostega časa svojih članov.

Dobre prakse širimo tudi med članice skupine. Članice skupine, ki imajo sedež izven EU, skrbijo za zaposlene z nudenjem različnih aktivnosti in ugodnosti v obliki: posebnih popustov pri sklenitvi zavarovanj, organizacije teambuildingov, finančne pomoči zaposlenim ob izrednih dogodkih ipd.

Sava osiguruvanje (MKD) s športnim društvom Sava sport plus krepi zavest o pomembnosti aktivnega načina življenja in k včlanitvi privablja tudi zunanje člane.

Na Dan Save Re svoj čas namenimo tistim, ki ga potrebujejo. Na sprehod odpeljemo starostnike, družimo se z azilanti, skupaj z varovanci polepšamo okolico varstveno-delovnega centra, z otroki urejamo otroška igrišča ...

13.4.2 Odgovornost do potrošnikov⁹⁷

Zaupanje je temelj vsakega kakovostnega dolgoročnega odnosa. Vse članice skupine Sava Re skrbimo, da obljuba 'Nikoli sami', ki smo se ji zavezale leta 2016, ni le črka na papirju, ampak filozofija, vpeta v delovanje vsake izmed nas. V komuniciranju s potrošniki želimo biti pošteni, natančni in razumljivi.

Dostopnost do storitev je za uporabnike bistvenega pomena, zato večina naših zavarovalnic ponuja podporo tudi na spletu. Zavarovalnica Sava omogoča zavarovancem prijavo zavarovalnega primera, sklenitev zavarovanja in pogovor s spletnim svetovalcem. Spletno mesto ponuja tudi možnost dajanja mnenj, predlogov, pohval in pritožb. Z asistenčnim centrom zagotavlja pomoč zavarovancem na poti. Za podrobnejše informacije sta vedno na voljo tudi spletni naslov info@zav-sava.si in brezplačna telefonska številka 080 19 20.⁹⁸

Informiranje strank⁹⁹

V odnosu do zavarovancev posamezne družbe upoštevajo pravila in postopke o reševanju pritožb, ki so v skladu z lokalnimi zakonodajami in smernicami Evropskega nadzornega organa za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA).

V Zavarovalnici Sava, kot največji zavarovalnici v skupini Sava Re, spoštujejo vse določbe Zakona o varstvu potrošnikov in druge zakone glede informiranja strank pri sklepanju finančnih (zavarovalnih) pogodb. Pri razvojnih aktivnostih prav tako sledijo veljavnim zakonskim določbam in regulatornim okvirom.

V celoti upoštevamo tudi predpisi in Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP), ki zahtevajo odgovorno ravnanje z osebnimi podatki strank.

1. 10. 2018 je v vseh državah članicah EU v veljavo stopila Direktiva o distribuciji zavarovalnih produktov (IDD - Insurance Distribution Directive). Z namenom zagotovitve večje preglednosti in primerljivosti zavarovanj, krepitve varstva potrošnika ter povečanja zaupanja v zavarovalniški trg je zagotovila večjo transparentnost pri razvoju in prodaji zavarovanj ter informiranju strank. Temeljni načeli direktive sta pregledno delovanje zavarovalnic in preostalih prodajalcev zavarovanj v skladu z najboljšimi interesi zavarovalcev ter posredovanje poštenih, jasnih in nezavajajočih informacij o zavarovalnih produktih. Ena od zahtev direktive je Dokument z informacijami o zavarovalnem produktu (IPID - Insurance Product Information Document). To je obrazec, na katerem so zbrane vse ključne informacije o produktu (kritja, izključitve, omejitve ...). Stranki omogoča boljšo preglednost in lažjo primerljivost produktov. Pred sklenitvijo mora zastopnik ugotoviti tudi relevantnost sklenitve produkta za stranko, vsak zavarovalec pa mora podpisati, da je seznanjen z vsebino Dokumenta z informacijami o zavarovalnem produktu in mu je bil zavarovalni produkt v celoti in natančno predstavljen.

Tako pri snovanju novih produktov kot pri informiranju strank se skuša zagotoviti preglednost, razumljivost in dostopnost informacij. Drobneža tiska se na Zavarovalnici Sava ne poslužujejo.

Komunicirajo prek različnih kanalov, ki so prilagojeni različnim ciljnim skupinam. Stranko postavljajo v središče dogajanja, saj želijo z njo zgraditi odnos partnerstva, ki jo bo spremljal v vseh okoliščinah njenega življenja. To ji lahko zagotovijo le s široko ponudbo zavarovanj in storitev, ki bo stranki na voljo v vsakem trenutku.

Tudi pri oglaševanju se zavarovalnice izogibajo drobnemu tisku in strankam nudijo ustrezno informacijo o oglaševanem produktu. Informacije o produktih so vedno dostopne na uradnih spletnih straneh, kjer so objavljena tudi vsa zakonsko določena obvestila in novice. V primeru množičnih škod se objavijo poziv in navodila, kako naj oškodovanci ravna v teh primerih.

Na področju pozavarovanja v odnosih do strank upoštevamo interni pravilnik o sklepanju pozavarovanj, sprejemanju rizikov in obdelavi škod ter interne smernice za sklepanje pozavarovanj. Z našimi partnerji vzdržujemo redne odnose.

⁹⁷ GRI 103-1, 103-2, 103-3

⁹⁸ GRI 417-1

⁹⁹ GRI 103-1, 103-2, 417-1

Srečujemo se na mednarodnih konferencah in individualnih sestankih po celem svetu. Poslovnim partnerjem želimo približati našo dejavnost in jih seznaniti z značilnostmi našega posla, zato občasno organiziramo izobraževanje iz pozavarovanja (Sava Summer Seminar). Udeleženci pridejo iz vseh koncev sveta, med drugim iz Azije, Afrike in številnih evropskih držav. Vsebine, s katerimi se podrobneje seznanijo, so iz pozavarovanja, aktuarstva, modeliranja in solventnosti, tudi s prikazi praktičnih primerov in zaključno delavnico.

Sava pokojninska o vseh predpisanih informacijah o dodatnem pokojninskem zavarovanju organov (Informacijski pooblaščenec RS, Agencija za zavarovalni nadzor, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in drugačne možnosti) poroča ali obvešča na svoji spletni strani (pokojninski načrt, pravila upravljanja pokojninskih skladov, dodatek k pravilom upravljanja, izjava o naložbeni politiki), ali na spletnih straneh državnih organov.

Tudi v večini držav izven EU, kjer imajo sedež nekatere družbe skupine Save Re, označevanje in informacije o izdelku oziroma storitvi ureja že sam zakon z minimalnimi zahtevami. Vse te družbe imajo urejene internetne strani, kjer so dostopne vse informacije v zvezi z njihovimi storitvami. Vzpostavljene imajo tudi kanale za komuniciranje z različnimi ciljnim skupinami (telefon, e-naslov, družbena omrežja ipd.).

13.4.3 Prakse poštenega ravnanja¹⁰⁰

Vrednote in načela etičnega ravnanja so opredeljena v Etičnem kodeksu skupine Sava Re (v nadaljevanju: etični kodeks) h kateremu so pristopile tudi odvisne družbe Save Re. Splošna načela etičnega kodeksa skupine Sava Re predstavljajo temeljne vrednote skupine Sava Re, v skladu s katerimi so dolžni ravnati vsi naši zaposleni, med drugim: poštenost in skladnost poslovanja, preglednost, obvladovanje nasprotij interesov, preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter preprečevanje omejevanja konkurence. Zaposleni, ki se seznanijo s kršitvijo kodeksa ali drugih zavezujočih pravil, so dolžni o kršitvi poročati nosilcu funkcije spremljanja skladnosti. V letu 2018 ni bila ugotovljena nobena kršitev etičnega kodeksa.

Pri poslovanju se upoštevajo tudi določila sprejetega Zavarovalnega kodeksa, zaradi razvoja poslovanja, strokovnega opravljanja zavarovalnih poslov in profesionalnega ravnanja. Poslovanje družbe temelji na upoštevanju načel trga, tržne konkurence na lojalnih in neoporečnih temeljih, ekonomiki zavarovanja in poslovne morale, ter strankam zagotavlja kakovostno zavarovalno zaščito.

Projekt Delimo božič vse, tako starostnike kot tudi sodelujoče zaposlene, vedno navdihne s toplino, upanjem in srečo. Tudi v letu 2018 smo ogreli njihova srca in jim ustvarili neprecenljive spomine.

¹⁰⁰ GRI 102-16, 103-1, 103-2, 103-3, 205-1, 205-3

Sava Re je podpisnica Slovenskih smernic korporativne integritete, s čimer se je zavezala prizadevanju, da postanemo skupina, ki ustvarja tako delovno okolje, ki bo imelo svoje temelje v kulturi korporativne integritete, ničelne tolerance do nezakonitega in neetičnega ravnanja zaposlenih, skladnosti poslovanja z zakonodajo, s pravili in z vrednotami ter v visokih etičnih standardih. Sava Re kot referenčni kodeks upravljanja upošteva Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb, ki so ga 27. 10. 2016 sprejeli Ljubljanska borza, Združenje nadzornikov Slovenije in Združenje Manager.

Družba je konec leta 2017 sprejela tudi politiko raznolikosti sestave uprave in nadzornega sveta Save Re, ki med drugim ureja uravnoteženost članov po spolu in starosti.¹⁰¹ Sicer pa Sava Re zagotavlja spoštovanje človekovih pravic v skladu z veljavno zakonodajo in sledi predlogu Nacionalnega akcijskega načrta Republike Slovenije za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu. Družba ima pravilnik o preprečevanju in odpravljanju nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnem mestu, ki vsebuje protokol prepoznavanja in reševanja tovrstnih tveganj. V letu 2018 družba ni beležila takšnih primerov.

Družba sledi načelom in usmeritvam Pravilnika o obvladovanju nasprotij interesov. Cilj pravilnika je zmanjševanje učinkov nasprotja interesov in upravljanja nasprotja interesov, ki se lahko pojavi med opravljanjem dolžnosti in nalog posameznik v družbi, in sicer z vzpostavitvijo in izvajanjem postopkov in ukrepov za primere, ko bi lahko prišlo do nasprotja interesov.

Zavarovalnica Sava ima vzpostavljen tudi sistem obvladovanja konflikta interesov. Zaposleni s pisno izjavo o razkritju (potencialnega) konflikta interesov obvestijo neposredno nadrejenega, ki preuči konkretno okoliščino in oceni nevarnosti ter o predlaganih ukrepih poroča funkciji skladnosti poslovanja. Funkcija skladnosti poslovanja obravnava vsa prejeta razkritja konflikta interesov in izda sklep o izreku ukrepov pri razkritju konflikta interesov. V preteklem letu so obravnavali 67 razkritij konflikta interesov. Večina prejetih razkritij se je nanašala na morebitni konflikt interesov na področju reševanja škodnih primerov, v katerih je bila ocenjena neznatna nevarnost ali majhna nevarnost nastanka konflikta interesov, kar pomeni, da bi do konflikta interesov prišlo izjemno redko. V vseh obravnavanih primerih so bili izrečeni ustrezni ukrepi, ki zagotavljajo obvladovanje nasprotij interesov.

Skladno s pravilnikom v pogodbe s pogodbenimi partnerji vključujemo klavzulo o obvladovanju nasprotij interesov.

Delokrog kabineta uprave Sava Re obsega tudi področje korporativne varnosti ter preprečevanje in odkrivanje prevar. V skladu s politiko skladnosti poslovanja Save Re je področje preprečevanja prevar tudi eno izmed glavnih vsebinskih področij dela nosilca funkcije spremljanja skladnosti.

Nosilec funkcije spremljanja skladnosti Sava Re je na podlagi priporočil Službe za notranjo revizijo ter tudi v skladu s priporočili Agencije za zavarovalni nadzor v letu 2018 pripravil spremembe oziroma dopolnitve Politike skladnosti poslovanja, in sicer tako politike skupine Sava Re kot tudi družbe Sava Re. Zaradi nepotrebne podvajanja sta bili obe politiki združeni v eno samo, pri čemer je politika razdeljena na 3 vsebinske sklope. Prvi sklop se nanaša na funkcijo spremljanja skladnosti v družbah v skupini, drugi sklop ureja posebnosti, ki se nanašajo zgolj na Savo Re, d. d., tretji sklop pa se nanaša na izvajanje funkcije skladnosti na ravni skupine Sava Re. Nekatere pomembnejše spremembe politike so: kot temeljni elementi sistema zagotavljanja skladnosti poslovanja so dodani načrtovanje dela, poročanje o delu, poročanje o ugotovitvah; redefinirana so glavna vsebinska področja delovanja funkcije skladnosti, predvsem v smislu, da so ločena vsebinska področja, ki se nanašajo na obvladujočo družbo, in področja, ki se nanašajo na odvisne družbe; dodana je vsebina poročila o posameznem pregledu (glavne ugotovitve pregleda, priporočila ter nosilci in rok za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti); vzpostavljeno je polletno poročanje; vzpostavljeno je sodelovanje z drugimi ključnimi funkcijami ipd. Uprava Save Re je predlog sprememb potrdila, k politiki pa je soglasje podal tudi nadzorni svet. V preteklem letu ni bilo zaznanih večjih neskladnosti.¹⁰²

Zbiranje rabljenih oblačil v Savi osiguranje v okviru projekta Kopče, s katerim se je odprla prva kontrolna točka za distribucijo rabljenih oblačil v središču Skopja.

¹⁰¹ GRI 405-1

¹⁰² GRI 419-1

V skladu s Pravilnikom upravljanja skupine Sava Re v okvir poslovnih funkcij spada tudi evidentiranje pritožb, ki so naslovljene na Sava Re in se nanašajo na poslovanje odvisnih družb. Pritožbe se po preučitvi odstopijo v reševanje odvisnim družbam. Nosilec funkcije je v poročanem obdobju vzpostavil spletni register tovrstnih pritožb. V letu 2018 je bilo evidentiranih 9 takšnih pritožb.

Družbe v skupini Sava Re redno in na poziv poročajo lokalnim zavarovalniškim regulatorjem. Sava Re kot javna delniška družba poroča tudi Agenciji za trg vrednostnih papirjev v skladu z Zakonom o trgu finančnih instrumentov (ZTFI), podzakonskimi predpisi in internim pravilnikom o trgovanju z delnico POSR.

V Zavarovalnici Sava so v letu 2018 prejeli 54 prijav, ki jih je obravnaval pooblaščenec za reševanje pritožb. Večina prejetih pritožb se je nanašala na kršitev zavarovalnega kodeksa in dobrih poslovnih običajev. V obravnavanih primerih je bilo ugotovljeno, da je večina pritožb bila neutemeljenih, le v nekaterih primerih so bile ugotovljene manjše nepravilnosti. Sava Re tovrstnih pritožb ni prejela.

V Zavarovalnici Sava je vzpostavljen »Register stalnih izboljšav«, ki vsem zaposlenim omogoča, da s pomočjo spletnega obrazca oddajo sporočilo, s katerim opozorijo na zaznan incident, neskladnost, pomanjkljivost oziroma napako, ki se lahko navezuje na skladnost poslovanja, poslovne procese, zavarovalne produkte, tveganja in notranje kontrole ter zaposlene in odnose v družbi. Register omogoča tudi oddajo pohval, kar vzpodbuja pozitivno naravnost vseh zaposlenih. V letu 2018 je v Registru stalnih izboljšav bilo zabeleženih 23 oddanih zahtevkov. Oddaja spletnega obrazca ne omogoča anonimnih prijav. V Savi Re je v fazi testiranja register incidentov, v katerega zaposleni vnašajo in opozarjajo na zaznane incidente. Pri tem družba vzpodbuja, da zaposleni prijavijo vse nastale incidente ter k preprečitvi bodočih incidentov pristopijo konstruktivno.

V Zavarovalnici Sava so se letu 2018 izvajali temeljni standardi skladnosti poslovanja, ki so podlaga za nadaljnji razvoj funkcije skladnosti poslovanja. Vzpostavljen je sistem rednega polletnega poročanja nosilcev funkcije skladnosti o pomembnih aktivnostih skladnosti poslovanja in ugotovljenih neskladnostih. Tako, kot v Savi Re, tudi v Zavarovalnici Sava v preteklem letu ni bilo zaznanih večjih neskladnosti.¹⁰³

Prispevki političnim strankam¹⁰⁴

V skladu s sprejetim etičnim kodeksom ter pravilnikom o sponzoriranju in doniranju, Sava Re in Zavarovalnica Sava, ne financirata političnih strank.

13.4.4 Odgovornost do skupnosti

Članice skupine Sava Re se zavedamo pomena vpetosti v okolje, v katerem poslujemo, zato ravnamo odgovorno tudi izven meja naše osnovne dejavnosti. Trdno verjamemo v povezovanje, zato podpiramo projekte, s katerimi prek denarnih sredstev ali prostovoljstva pomagamo institucijam ter se tako aktivno vključujemo v širše družbeno dogajanje. Ker imajo članice skupine razvejano poslovno mrežo, toliko lažje zaznavajo potrebe in potencialne posameznih lokalnih skupnosti v svoji državi. Med našimi družbami so tako soustanoviteljice Mreže za družbeno odgovornost Slovenije, članice Inštituta za razvoj družbene odgovornosti in članice Partnerstva za nacionalno strategijo za družbeno odgovornost.¹⁰⁵

Sponzorstva in donacije po vsebini¹⁰⁶

Sava Re je v letu 2018 sprejela Pravilnik o sponzoriranju in doniranju, ki je nadomestil Politiko donacij in sponzorstev. Pravilnik je osvežil in nagradil postopek obravnavanja prispelih prošenj in način dodeljevanja sredstev. Določena je bila tudi komisija, ki obravnava vloge ter nadzira in razporeja načrtovana sredstva za donacije in sponzorstva.

Družba spodbuja družbeno odgovornost v procesu trajnostnega razvoja in krepi svojo prepoznavnost, deluje etično in vrača okolju, predvsem s podporo in vlaganjem v področja vzgojne, razvojne in izobraževalne narave (poudarek na socialno šibkih skupinah in posameznikih), humanitarnosti, zdravja in socialnega varstva (poudarek na socialno šibkih skupinah in posameznikih), ekologije in v področja ki, spodbujajo razvoj in rast gospodarstva s poudarkom na zagonskih podjetjih, ki razvijajo inovativne rešitve.

Sava Re ob koncu leta nameni večjo donacijo izbrani dobrodelni ustanovi iz naslova neporabljenih sredstev, ki so bila načrtovana za donacije, ali neporabljenih sredstev, ki so bila načrtovana za poslovna darila. Zbiranje predlogov za takšno donacijo in glasovanje poteka med zaposlenimi.

¹⁰³ GRI 419-1

¹⁰⁴ GRI 415-1

¹⁰⁵ GRI 102-13

¹⁰⁶ GRI 103-1, 103-2, 103-3, 203-2

Zavarovalnica Sava ima kot največja članica skupine, prisotna v neposrednem poslu in dejavna na dveh trgih EU, že dolgoletno tradicijo, tudi preko svoji predhodnic Zavarovalnice Maribor, Zavarovalnice Tilia in Velebit osiguranja ter Velebit životnog osiguranja, družbeno odgovornega podjetja. Sponzorstva in donacije podeljuje skladno s sprejetim Pravilnik o sponzoriranju in doniranju, ki je interne narave.

Ima jasno določene cilje in kriterije, po katerih meri uspešnost sponzorstva. Sponzorstva razume kot partnerstvo, od katerega imata korist obe strani. Aktivnosti na področju sponzorstev predstavljajo enega od stebrov in hkrati del tradicionalnega nastopa zavarovalnice na trgu. So torej tesno povezana s poslovanjem in tržnim nastopom ter krepitvijo blagovne znamke v okolju, v katerem deluje.

V letu 2018 je Zavarovalnica Sava za sponzorstva namenila 2,2 milijona EUR, pri čemer se je vložek v športne dejavnosti zmanjšal za skoraj 7 % glede na leto 2017. Športnim dejavnostim je bilo torej namenjenih 76 %, 24 % pa drugim področjem.

Donacije so sestavni del zavezanosti širši skupnosti, v kateri Zavarovalnica Sava posluje. Vložek v donacije je v letu 2018 povečala za 13,8 % glede na predhodno leto.

Sestava donacij Zavarovalnice Sava po vsebini

	2018	2017
Donacije za humanitarne namene	2,1 %	1,6 %
Donacije za kulturne namene	15,1 %	11,3 %
Donacije za znanstvene namene	0,4 %	n.p.
Donacije za vzgojno-izobraževalne namene	3,7 %	3,0 %
Donacije za športne namene	70,7 %	70,4 %
Donacije za socialno-varstvene namene	0,8 %	0,3 %
Donacije za invalidske namene	0,3 %	0,3 %
Donacije za zdravstvene namene	1,7 %	3,1 %
Donacije za varstvo pred nesrečami	0,4 %	1,6 %
Donacije za druge namene	4,8 %	8,3 %
Skupaj	100 %	100 %

Pomembnejša sponzorstva, donacije in projekti

Zdrav način življenja lahko pozitivno vpliva na poslovne rezultate, zato velik delež svojih sponzorskih in donatorskih sredstev Zavarovalnica Sava nameni prav temu področju. Spodbuja športno udejstvovanje na vseh nivojih – od rekreativnega do profesionalnega.

- Nogomet: glavni pokrovitelj Nogometnega kluba Maribor in Hrvaškega nogometnega kluba Rijeka.
- Rokomet: pokrovitelj Rokometnega kluba Koper ter Rokometnega kluba Maribor.
- Tenis: generalni sponzor in partner Tenisa Slovenije.
- Tek: sponzor Konjiškega maratona, glavni pokrovitelj Novomeškega ½ maratona, diamantni sponzor Ljubljanskega maratona.
- Smučanje: glavni pokrovitelj Zlate lisice.
- Odbojka: sponzor Odbojkarskega kluba Nova KBM Branik.
- Kultura: glavni pokrovitelj največjega slovenskega festivala, Ljubljana festivala, in pokrovitelj Festivala Lent.
- Projekt Predani korakom, ki povezuje sponzorstvo Ljubljanskega maratona, Malih avantur Marina Medaka in donacijo Univerzitetnemu rehabilitacijskemu inštitutu Soča in ozavešča o pomenu uravnoteženega načina življenja.

Druge družbe iz skupine prav tako aktivno sodelujejo z lokalnim okoljem in ga podpirajo v obliki sponzorstev in donacij, pri katerih prednjačijo vložki v športne dejavnosti. Ker pa nobena od teh družb nima določene politike sponzorstev in donacij in gre za manjše vrednosti, jih nismo vključili v poročilo.

Projekti preventivne dejavnosti¹⁰⁷

Večina sredstev, namenjenih preventivi, gre v Zavarovalnici Sava za gasilsko dejavnost, saj podpirajo na lokalni in nacionalni ravni veliko gasilskih društev.

Ključnega pomena je tudi sodelovanje z Avto moto zvezo Slovenije, ki ga je Zavarovalnica Sava ohranila tudi v letu 2018 in tako prispevala k večji varnosti v cestnem prometu. Dva večja projekta:

- Projekt 'Najboljši za volanom 2018' je bil namenjen mladim voznikom – ozaveščanju o pomenu varnosti v cestnem prometu in pridobivanju praktičnih izkušenj.
- S projektom 'Še 365 dni!' je v bližini šol in vrtcev pred začetkom šolskega leta opozarjala udeležence v prometu na otroke, ki bodo kmalu spet sedli v šolske klopi. S pomenljivim sloganom so dali vedeti, da je pozornost na cesti nujna skozi vse leto.

¹⁰⁷ GRI 203-2, 413-1

Korporativno prostovoljstvo¹⁰⁸

Skupina Sava Re podpira korporativno prostovoljstvo. Največji prostovoljski projekt je Dan Save Re, v katerem že osem let zapored sodelujejo zaposleni vseh članic skupine. Aktivnosti v katerih se povežemo z lokalnimi organizacijami in društvi so posvečene deprivilegiranim skupinam in posameznikom naše družbe v obliki medgeneracijskega druženja in v izvajanju prenovitvenih in pomožnih del. Menimo, da lahko z vključevanjem zaposlenih v tovrstne projekte pomembno pomagamo lokalnim skupnostim in hkrati gradimo zavedanje o pomembnosti trajnostne naravnosti tudi pri zaposlenih.

V letu 2018 je bil Dan Save Re del vseslovenskega Dneva za spremembe, ki ga je pod pokroviteljstvom Save Re in Zavarovalnice Sava organizirala Slovenska filantropija - združenje za promocijo prostovoljstva. Dan Save Re smo obeležili 6. 4. 2018, udeležile pa so se ga vse družbe v skupini, ki delujejo v Sloveniji ter podružnica Zavarovalnice Sava na Hrvaškem. Druge družbe v skupini so Dan Save Re obeležile čim bližje svetovnemu dnevu voda (22. marec).

Zaposleni Save Re so v letu 2018 v okviru Dneva Save Re izvedli naslednje prostovoljske aktivnosti

Organizacija	Aktivnosti
Dom Slovenske filantropije - Viška Hiška Ljubljana	Sodelovanje pri pripravi vrtov za sajenje, grobi zunanji ureditvi okolice, pripravi zunanje stene za grafitiranje, utrditvi terena za parkiranje, izdelavi kompostnika in pleskanju delavnice.
Livada LAB - urbani učni laboratorij	Spomladansko čiščenje okolice, pesjakov ipd.
Zavetišče za zapuščene živali Ljubljana	Ureditev zunanje okolice, pesjakov in zlaganj tekstila.
Zavetišče za zapuščene živali Horjul	Ureditev zunanje okolice, pesjakov in zlaganj tekstila.

Zavarovalnica Sava je na Dan Save Re pomagala na več kot 50 lokacijah, pri čemer se sodelovalo več kot 860 zaposlenih. Pozneje so med zaposlenimi izvedli tudi anketo, ki je pokazala, da kar 98 % sodelujočih v anketi rado sodeluje na Dnevu Save Re in da 80 % nadrejenih svoje zaposlene spodbuja k udeležbi. Tudi v prihodnje si želi večina sodelujočih sodelovati pri aktivnosti, ki so povezane z deprivilegiranimi osebami.

Glede na odziv zaposlenih in zunanjih organizacij je bil Dan Save Re ponovno uspešen. Cilj, z osebnim doprinosom pomagati pomoči potrebnim in s tem krepiti zavedanje o pomembnosti trajnostne naravnosti, je bil zagotovo dosežen.

Zavarovalnica Sava je poleg prostovoljskih aktivnosti na Dan Save Re v letu 2018 ponovila še dva humanitarna projekta, pri katerih so sodelovali tudi zaposleni:

- Dogodek »Delimo božič«, pri katerem gre za medgeneracijsko druženje, je zavarovalnica priredila tretje leto zapored in ponovno dosegla odlične odzive. Varovanec Doma starejših občanov Novo mesto je pričarala božično pravljico in pripravila delavnico peke piškotov in zavijanja daril, pri čemer je sodelovala z vseslovensko iniciativo »Božiček za en dan«.
- Drugi decembrski projekt je »Božična večerja za vse«. Njegov namen je spodbuditi dobro srčnost zaposlenih, ki lahko po svojih močeh darujejo hrano za socialno ogrožene in pomoči potrebne v lokalnih okoljih poslovnih enot zavarovalnice. Projekt ni le darovanje hrane, predstavlja problematiko revščine in tako dviguje zavest o nujnosti skrbi za sočloveka, poleg tega pa povezuje tudi neznano število dobro srčnih zaposlenih.

Oba projekta sta s srčnim namenom in izvedbo ganila vse vpletene.

Zaveze zunanjim pobudam¹⁰⁹

V skupini Sava Re sodelujemo v pobudah, ki spodbujajo etično ravnanje ter okoljsko, družbeno in ekonomsko vzdržno poslovanje. Temeljni standard strokovnega ravnanja uresničujemo v okviru Zavarovalnega kodeksa Slovenskega zavarovalnega združenja. Sledimo priporočilom Ljubljanske borze javnim delniškim družbam za obveščanje, smo podpisniki Slovenskih smernic korporativne integritete.

Sava Re kot referenčni kodeks upravljanja upošteva Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb, ki so ga 27. 10. 2016 sprejeli Ljubljanska borza, Združenje nadzornikov Slovenije in Združenje Manager.

Članstvo v združenjih¹¹⁰

Sava Re deluje v več strokovnih združenjih: Slovensko zavarovalniško združenje, Združenje nadzornikov Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Britansko-slovenska gospodarska zbornica, Sors – združenje zavarovalnic in pozavarovalnic, Društvo za pomorsko pravo, Slovenski inštitut za revizijo, CFA institute, Klub Poslovni angeli Slovenije.

¹⁰⁸ GRI 103-1, 103-2, 103-3, 413-1

¹⁰⁹ GRI 102-12

¹¹⁰ GRI 102-13

13.5 Okoljski vidik¹¹¹

Odgovornost do naravnega okolja razumemo prek lastnega postopanja in vzpodbujanja raznih deležnikov k spoštovanju uveljavljenih družbenih načel in praks za varovanje okolja. V ta namen smo prilagodili del poslovnih procesov in prek različnih mehanizmov ter s podpiranjem okoljevarstvenih pobud vnašamo v poslovno okolje zavedanje zaposlenih o tej odgovornosti.

Usmeritve, ki jih med delovnim procesom Sava Re že izvaja in so jih zaposleni v večjem delu že osvojili:

- Plačilne liste v elektronski obliki
- Gradiva za upravo, nadzorni svet in komisije v elektronski obliki
- Nabava pisarniškega materiala iz recikliranega ali certificiranega okolju prijaznega materiala
- Vsak zaposlen ima svojo steklenico za vodo
- Za službene poti v mestu se uporablja mestni potniški promet, zaposlenim je na voljo kartica Urbana
- Družba najema dva centralna tiskalnika
- Ločevanje odpadkov

Politika odlaganja odpadkov¹¹²

Na večini lokacij v Sloveniji zbiramo snovne vrste odpadkov (papir, embalažo in komunalne odpadke) ločeno in jih tako tudi predamo pooblaščenim oziroma registriranim predelovalcem ali zbiralcem odpadkov. Pri dobaviteljih blaga in storitev zahtevamo z vidika odgovornosti do okolja ter skladno z nabavno politiko pogodbeno določilo o dostavi dokazil o ustreznem deponiranju odpadkov nastalih pri medsebojnem sodelovanju¹¹³.

Pri pregledu in odbiranju arhivskega gradiva v letu 2018 smo v Savi Re poskrbeli za ustrezno ločevanje odpadkov in skrbno izločili del, namenjen reciklaži. Zagotovili smo odvoz vseh vrst odpadkov na registrirane deponije in za odpadli papir sklenili dogovor o odprodaji. V Savi Re je vzpostavljen sistem ločevanja odpadkov s primerno postavitvijo in številom zabojnikov za učinkovito ločevanje splošnih odpadkov, vendar kot eden od etažnih lastnikov v poslovni stavbi nimamo podatka o količini generirane posamezne vrste odpadkov. Pri nabavi papirja smo se v Savi Re v letu 2018 prvič odločili, da naročimo polovico pisarniškega papirja iz recikliranih materialov.

Odslužene elektronske naprave (računalniki, baterije, tiskalniki, monitorji, telefoni ipd.) izročimo za to pooblaščenemu podjetju, ki skrbi za strokovno reciklažo odpadne elektronike in zbiranje odpadnih barvnih kovin.

V Zavarovalnici Sava, kjer beležijo odpadke po vrsti in količini, se je skupna količina odpadkov v letu 2018 glede na predhodno leto zmanjšala za 3.816 kilogramov.

Odpadki po vrsti in količini v Zavarovalnici Sava

Vrsta odpadka (v kilogramih)	2018	2017
Mešani komunalni odpadki	94.687	69.915
Biorazgradljivi odpadki	5.402	4.669
Papirna in kartonska embalaža	n.p.	12.965
Mešana embalaža	5.957	5.321
Steklena embalaža	1.310	1.441
Papir in karton	62.082	86.680
Plastika	214	1.030
Kovine	1.310	50
Odpadni tiskarski tonerji	n.p.	827
Zavržena električna in elektronska oprema, ki vsebuje nevarne snovi	890	n.p.
Zavržena električna in elektronska oprema	4.390	n.p.
Žagovina, oblanci, odrezki, les, iverne plošče in furnir	1.700	n.p.
Mešanice masti in olj iz ločevanja olja in vode, ki vsebujejo le jedilna olja in masti	1.140	n.p.
Skupaj	179.082	182.898

Vse odpadke so na lokacijah Zavarovalnice Sava prevzeli pooblaščen oziroma registrirani predelovalci ali zbiranci odpadkov. Posamezne odslužene elektronske naprave odstranijo izvajalci, ki naprave servisirajo, ali jih na lokaciji Zavarovalnice Sava prevzamejo registrirani predelovalci ali zbiranci teh odpadkov. Baterije se uporabljajo v zanemarljivih količinah (zaradi zanemarljive količine jih zbirajo več let ter jih nato predajo službi, ki skrbi za komunalne odpadke - ločeno zbiranje odpadkov).

Za tiskanje in kopiranje je Zavarovalnica Sava v letu 2018 uporabljala obnovljene kartuše in pri tem ni proizvajala dodatnih odpadkov.

Sava pokojninska ločuje odpadke v skladu z navodili lokalnega komunalnega podjetja (ločeno zbiranje papirja, bioloških odpadkov, plastike, kovine, tetrapaka). Odpadki se zbirajo centralno v poslovnem centru, preostalih odpadkov pa Sava pokojninska ne ustvarja. Odslužene elektronske naprave odstrani in ustrezno odloži pogodbeni dobavitelj.

¹¹¹ GRI 103-1, 103-2, 103-3, 201-2

¹¹² GRI 103-1, 103-2, 103-3, 306-2

¹¹³ GRI 414-1

Poraba papirja

Povprečna dnevna poraba papirja (število listov A4) na zaposlenega (podatki veljajo za sedež družbe)

	2018	2017
Sava Re	8,94	8,54
Zavarovalnica Sava*	28,9	29,6
Sava pokojninska	n.p.	n.p.
Sava neživotno osiguranje (SRB)	12,46	12,7
Sava životno osiguranje (SRB)	12	11
Sava osiguruvanje (MKD)	30	41
Illyria	13	15
Illyria Life	n.p.	n.p.
Sava osiguranje (MNE)	26	24
Sava penzisko društvo	16	15
Skupaj	147,30	156,84

* Podatki veljajo za sedež družbe in vse njene poslovne enote v Sloveniji.

Poraba energije¹¹⁴

Za svoje delovanje uporablja Sava Re predvsem električno energijo in fosilna goriva. Pri prenovi poslovnih prostorov na Baragovi ulici smo se z najemnikom dogovorili za prenovu in preureditev nekaterih obstoječih sistemov z vgradnjo novih energetske varčnih sistemov (hladilni sistem, osvetljava) in izboljšanje energetske učinkovitosti obstoječih sistemov (menjava regulacije ogrevalnega sistema).

Zavarovalnica Sava za svoje delovanje v največji meri uporablja predvsem električno energijo (razsvetljava, hlajenje) in plin (ogrevanje). V letu 2018 je Zavarovalnica Sava svoje prostore preselila v Celju in delno tudi v Ljubljani. Eno ključnih meril pri iskanju/izgradnji novih prostorov je tudi energetska učinkovitost. Zaradi neustreznosti toplotne zaščite sedeža družbe na Cankarjevi 3 v Mariboru, dotrajanosti naprav in instalacij ter ogromnih toplotnih izgub in s tem povezanimi CO₂ izpusti razmišlja Zavarovalnica Sava o bolj primerni rešitvi in prostorih, ki bodo bolj prijazni do zaposlenih in okolja.

Družbe v skupini ne uporabljamo obnovljivih virov energije in, z izjemo Save pokojninske, še ne uporabljamo posebnega sistema za učinkovito zajemanje in razmejevanje tovrstnih podatkov. Prav tako zaenkrat nismo izvajale meritev ogljičnega odtisa. Ker se zavedamo pomembnosti tovrstnih podatkov za razvoj v smeri trajnostnega napredka, imamo v naslednjih dveh letih namen vzpostaviti aplikacijo za spremljanje in upravljanje nepremičnin, ki bo omogočala spremljavo, zbiranje, razvrščanje in obdelavo podatkov o porabi energije, vključno z izračuni ogljičnega odtisa.

Ključne usmeritve in cilji na področju trajnostnega razvoja

Skupina trajnostno poroča drugič. Cilje, ki so bili zastavljeni v prvem poročilu, smo deloma dosegli.

Načela trajnostnega razvoja smo vključili v nekatere poslovne procese (zaposlovanje, sponzoriranje in doniranje, prakse poštenega ravnanja idr.), medtem ko jih v druge procese vključujemo postopoma (nabavni proces, politika upravljanja naložb idr.).

V letu 2018 smo zaposlene z različnimi ukrepi spodbujali k zdravemu načinu življenja ter skrbeli za njihovo osebno in strokovno rast in razvoj.

Z vložki v preventivo, sponzorstva in donacije ter s prostovoljnimi projekti smo poskrbeli za lokalna okolja in po svojih najboljših močeh pomagali depriviligiranim ciljnim skupinam.

Tudi v letu 2019 bomo ohranili dobre prakse, ki jim na področju trajnostnega razvoja že sledimo. V nadaljevanju podajamo ključne usmeritve, ki jim želimo slediti in tako še v večji meri trajnostno vplivati na družbo in okolja, v katerih delujemo.

Ključne usmeritve in cilji na področju trajnostnega razvoja za 2019

Strategija trajnostnega razvoja	• Oblikovanje strategije trajnostnega razvoja skupine • Vpeljava načel trajnostne naravnosti v vse družbe skupine • Določitev skrbnikov trajnostnega razvoja v vseh družbah skupine • Vzpostavitev mreže skrbnikov trajnostnega razvoja v skupini
Odgovornost do zaposlenih	• Ugotavljanje psihosocialnih tveganj med zaposlenimi • Izvedba preventivnih aktivnosti na podlagi ugotovitev o psihosocialnih tveganjih • Merjenje zavzetosti zaposlenih in sprejem ustreznih ukrepov
Odgovornost do skupnosti	• Sodelovanje v preventivnih projektih in programih • Prepoznavanje in pomoč depriviligiranim skupinam v naših okoljih • Spodbujanje korporativnega in osebnega prostovoljstva zaposlenih
Trajnostno naravnano poslovanje	• Vzpostavitev skupne politike upravljanja naložb skupine • Pri naložbenju slediti okoljskim, socialnim in upravljavskim načelom trajnostnega razvoja • Vključitev meril trajnostnega razvoja v proces razvoja produktov • Razvoj ali prenova vsaj enega zavarovalnega produkta, ki spodbuja trajnostni razvoj
Okoljski vplivi	• Vzpostavitev sistema spremljanja porabe energije • Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov • Zmanjšanje količine odpadkov

¹¹⁴ GRI 302-1

14 Poslovni procesi in informacijska podpora poslovanju

V letu 2018 smo v EU družbah na področju upravljanja IT vzpostavili proces, ki vključuje uporabniški odbor za nadzor nad IT, pri čemer se je delo odbora osredotočalo na vsebine povezane z informatizacijo poslovnih procesov. V 2019 bo dobra praksa razširjena tudi na ne-EU družbe.

Na področju kadrov beležimo stabilnost in sposobnost pridobivanja novega kadra ter zunanjih partnerjev kljub rasti tovrstnega tveganja v zunanjem okolju. V EU družbah smo vzpostavili proces samo revizije s področja varnosti in zrelosti IT procesov po COBIT metodologiji, ki bo z letom 2019 postal standardni del sistema interne revizije in sistema upravljanja s tveganji v IT v celotni skupini.

Na področju upravljanja IT smo izpopolnili nabor internih kontrol in tveganj, izboljšali proces kontrolinga IT stroškov in investicij.

Na področju razvoja poslovnih aplikacij se je delo poleg podpore poslovnim in regulatornim zahtevam družb usmerjalo v področje nadgradnje IT procesov na področju upravljanja sprememb razvoja programske opreme ter verifikacije ustreznosti poslovnih rešitev za področje upravljanja premoženja glede na načrtovane poslovne potrebe v prihodnosti.

Področje podatkovnih skladišč in poslovnega poročanja je identificirano kot ključna razvojna os na nivoju skupine zato v sklopu sinergije s projektom uvedbe MSRP 17 izvajamo projekt nadgradnje obstoječe infrastrukture za poslovno obveščanje, pred vsem v delu integracije podatkov in zagotavljanje primerne kakovosti le-teh. S tem bomo nadaljevali v letu 2019 ter vzpostavili integrirano platformo za razvoj skupnih rešitev, ki bo omogočila učinkovito informacijsko podporo za bodočo implementacijo različnih standardov (MSRP 17, MSRP 9, SII,...), podatkovnih skladišč ter poročevalsko-analitičnih sistemov za poslovno obveščanje, ki je primerna celotno skupino SavaRe.

V letu 2019 bomo prav tako pomembno izpopolnili v 2018 že vzpostavljene tehnične in organizacijske kapacitete na področju upravljanja podatkov in podatkovne kvalitete.

Področje infrastrukture je izvajalo podporo poslovanju, nadgrajevalo sistemsko programsko in strojno infrastrukturo v skladu s poslovnim načrtom in izvedlo arhitekturno načrtovanje za obsežnejši cikel prenove načrtovan v 2019.

Področje informacijske varnosti smo identificirali kot eno izmed ključnih IT nalog v 2019 tudi v odnosu na potrebo zagotavljanja neprekinjenega poslovanja družb. V ta namen smo v 2018 izvedli:

- samoanalizo na področju varnosti,
- več penetracijskih testov poslovnih aplikacij,
- pregledali tržišče varnostnih operativnih centrov (SOC) doma in v tujini ter izdelali načrt uvedbe SOC v 2019 na nivoju skupine.

Na področju neprekinjenega delovanja smo uspešno izvedli zastavljene naloge.

Varnost

Družina daje občutek varnosti. Kot ga želimo mi dajati svojim strankam in partnerjem.

15 Revizorjevo poročilo

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Namenjeno delničarjem Pozavarovalnice Sava, d.d.

Mnenje

Revidirali smo skupinske računovodske izkaze skupine Sava Re (v nadaljevanju "skupina Sava Re"), ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2018, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz gibanja kapitala ter skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja skupine Sava Re na dan 31. december 2018 in njenega skupinskega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtev v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa ("Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta". Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s *Kodeksom etike za računovodske strokovnjake*, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo skupinskih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji skupinskih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo upoštevali pri reviziji skupinskih računovodskih izkazov kot celote ter pri oblikovanju našega mnenja o teh skupinskih računovodskih izkazih in o teh ključnih revizijskih zadevah ne izražamo ločenega mnenja.

Izpolnili smo vse svoje obveznosti, ki so opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo skupinskih računovodskih izkazov*, vključno s tistimi, ki so povezane s temi zadevami. Zato je revizija vključevala izvedbo postopkov, ki smo jih določili na podlagi naše ocene tveganja pomembno napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih. Rezultati naših revizijskih postopkov, vključno s postopki, ki smo jih opravili v zvezi z zadevami, ki jih navajamo v nadaljevanju, služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje o priloženih skupinskih računovodskih izkazih.

Ocene, ki so podlaga za pripoznanje zavarovalnih premij, zavarovalno-tehničnih rezervacij ter sredstev in obveznosti iz pozavarovanja - pozavarovanje

Zavarovalno-tehnične rezervacije skupine vsebujejo le zavarovalno-tehnične rezervacije iz naslova pozavarovalnih poslov. Del teh rezervacij se nanaša na ocene, ki so pripravljene na osnovi podatkov, ki jih je skupina pridobila od cedentov, predpostavk zavarovateljev in internih podatkov skupine iz preteklih obdobj. Skupina ocenjuje zavarovalno-tehnične rezervacije za posle izven skupine Sava Re in v skupini Sava Re, na podlagi ocenjenih premij (EPI) in ocenjenih kombiniranih količnikov (CR).

Te ocene vplivajo tudi na druge pomembne postavke v računovodskih izkazih, kot so kosmata obračunana premija in z njo povezane terjatve iz pozavarovanja, provizije in z njimi povezane obveznosti iz pozavarovanja in zavarovalno tehnične rezervacije. Ocene premij so narejene na podlagi ocenjene premije (EPI) iz naslova pozavarovalnih pogodb, ki so že veljavne, čeprav skupina za njih še ni prejela pozavarovalnega obračuna na 31. december.

Da bi preverili pravilnost predpostavk, ki jih je uporabila v predhodnem obdobju, skupina pripravi analizo testiranja za nazaj in na podlagi preteklih izkušenj pripravi ustrezne napovedi. Ocene so narejene na podlagi razlike med dejanskim in ocenjenim kombiniranim količnikom (CR) na nivoju posamezne pogodbe. Poleg tega skupina na podlagi razvojnih trikotnikov kumulativnih izplačil škodnih rezervacij po posameznem zavarovalnem letu, samostojno pripravi izračun rezervacij za nastale, še ne prijavljene škode (IBNR), da bi potrdila ustreznost cediranih zneskov.

Zaradi pomembnega vpliva ocen in presoj zavarovateljev in aktuarja, smo to zadevo opredelili kot pomembno za revizijo in eno od ključnih revizijskih zadev. Pri izvedbi revizijskih postopkov smo sodelovali s strokovnjaki iz aktuarskega področja. Predvsem smo se v okviru revizije osredotočili na obravnavo pomembnih in bolj zapletenih modelov in/ali tistih, pri katerih je potrebna pomembna presoja pri določanju predpostavk.

Ocenili smo zasnovo in preverili učinkovitost delovanja notranjih kontrol v procesu ocenjevanja, vključno z začetnimi vhodnimi podatki v modelu, uporabljenimi podatki iz pozavarovalnih pogodb, kot tudi naknadno posodobljene predpostavke na podlagi tekočih informacij cedentov. Izvedli smo podrobne analitične postopke v povezavi z oblikovano oceno za premijo, provizijo in zavarovalno tehnične rezervacije ter ocenili analizo izkušenj na podlagi analize testiranja za nazaj, ki jo je skupina izvedla v postopku določanja predpostavk. Na podlagi vzorca smo testirali točnost in popolnost vhodnih podatkov v modelu za preračun ocen.

Preverili smo metodologijo in predpostavke, ki jih je skupina uporabila za določitev zneska zavarovalno-tehničnih rezervacij za nastale, še ne prijavljene škode (IBNR) in naredili preračun IBNR rezervacij za vzorec najpomembnejših zavarovalnih vrst skupine. Preverili smo tudi metodologijo za izračun škodnih rezervacij skupine na podlagi ocen in z uporabo aktuarskih metod. Poleg tega smo izvedli primerjavo med spremembami IBNR v letu 2018 in dejansko likvidiranimi škodami v letu 2018 na pogodbeni ravni. Za nepričakovana odstopanja pri spremembah IBNR in dejanskimi likvidiranimi škodami smo prejeli pojasnilo. Dodatno smo opravili testne postopke na vzorcu prijavljenih in neporavnanih škod (RBNS) in ocenili ustreznost oblikovanih RBNS škodnih rezervacij. Preverili smo ustreznost izračunavanja in oblikovanja rezervacij za prenosno premijo (UPR) s pomočjo podrobnih analitičnih postopkov, s poudarkom na ocenjeni premiji, kjer smo ocenili ustreznost analize testiranja za nazaj na podlagi preteklih izkušenj, ki jo je skupina izvedla v postopku določanja predpostavk. Na podlagi vzorca smo testirali točnost in popolnost vhodnih podatkov v modelu za preračun ocen.

Ocenili smo analizo izkušenj na podlagi analize testiranja za nazaj, ki jo je skupina izvedla v postopku določanja predpostavk. Na podlagi vzorca smo testirali točnost in popolnost vhodnih podatkov v modelu za preračun ocen. Ocenili smo tudi ustreznost razkritij v pojasnilih 17.4.24 in 17.7.22 k skupinskim računovodskim izkazom v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Ocene, ki so podlaga za izračun obveznosti iz naslova zavarovanj, odloženih stroškov pridobivanja zavarovanja (DAC) in testiranja ustreznosti pripoznanih obveznosti (LAT) – zavarovanje

Merjenje zavarovalno tehničnih rezervacij vključuje presojo negotovosti prihodnjih rezultatov, predvsem skupnega končnega zneska potrebnega za poravnavo dolgoročnih obveznosti ter s tem povezanimi jamstvi, ki so bile dane zavarovancem. Podlaga za oceno zavarovalno tehničnih rezervacij, ki so pripoznane v skupinskem izkazu finančnega položaja in pri preskusu zadostnosti oblikovanih rezervacij, so različne ekonomske in neekonomske predpostavke. Ugotovili smo, da je ta ocena ena od ključnih revizijskih zadev.

Pri izvedbi revizijskih postopkov smo sodelovali s aktuarskimi strokovnjaki na področju zavarovalnih poslov. Predvsem smo se v okviru revizije osredotočili na obravnavo pomembnih in bolj zapletenih modelov in/ali tistih, pri katerih je potrebna pomembna presoja pri določanju predpostavk, zlasti pri dolgoročnih poslih na področju premoženjskih zavarovanj in pri preizkusu zadostnosti pripoznanih obveznosti (»LAT«) denarnega toka iz naslova življenjskih zavarovanj.

Ocenili smo vzpostavitev in preverili učinkovitost notranjih kontrol na področju aktuarskih postopkov, vključno pri izračunu škodnih rezervacij, v postopku določanja ekonomskih in aktuarskih predpostavk ter pri izračunu denarnega toka. Obenem smo ocenili pristop in metodologijo, ki sta ju družba in skupina uporabili za izvedbo aktuarskih analiz, vključno s primerjavo med ocenjenimi in dejanskimi rezultati ter rezultati izkustvenih analiz.

Naše ocene vključujejo ustrezno oceno utemeljenosti določenih ekonomskih in aktuarskih predpostavk posloводства pri izbiri aktuarskih presoj, ter primerjavo primernosti aktuarskih presoj, ki so bile uporabljene v modelih, z izkušnjami v industrijski panogi in, ki se lahko razlikujejo glede na produkt in/ali specifikacijo produkta. Ocenili smo tudi skladnost uporabljenih modelov z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je

sprejela EU. Poleg tega smo izvedli revizijske postopke za preveritev točnosti in popolnosti modelov in sistemov, ki so bili podlaga za izračun obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb ter, na podlagi vzorca, preverili pridobljene rezultate iz uporabljenih modelov. Testirali smo veljavnost preizkusa zadostnosti rezervacij, ki ga je izvedlo posloводство, da bi preverili, ali je znesek obveznosti primeren glede na pričakovane prihodnje obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb. Pri preizkusu zadostnosti rezervacij smo preverili sprejemljivost presoje o načrtovanem denarnem toku in oceno predpostavk, ki jih je skupina uporabila, upoštevajoč izkušnje industrijske panoge in posebnosti proizvodov.

Ocenili smo tudi ustreznost razkritij v pojasnilih 17.4.24 in 17.7.22 k skupinskim računovodskim izkazom, v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen skupinskih računovodskih izkazov in našega mnenja o teh skupinskih računovodskih izkazih. Posloводство je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o skupinskih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo skupinskih računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne s skupinskimi računovodskimi izkazi ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali kako drugače zgledajo pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presojo, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena v skupinskih računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene s skupinskimi računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost posloводства, revizijske komisije in nadzornega sveta za skupinske računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo skupinskih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija in nadzorni svet sta odgovorna za nadzor nad pripravo skupinskih računovodskih izkazov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo skupinskih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so skupinski računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh skupinskih računovodskih izkazov.

**Building a better
working world**

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;

- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;

- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;

- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v skupinskih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kot delujočega podjetja;

- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino skupinskih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali skupinski računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami podjetij ali poslovnih dejavnosti v skupini, da izrazimo mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za ustrezno usmerjanje, nadzor in izvedbo revizije skupine. Obenem smo izključno mi sami odgovorni za naše revizijsko mnenje.

Revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Obenem smo revizijski komisiji in nadzornemu svetu predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi nadzornimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo in nadzorni svet, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji skupinskih računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve.

Druge zahteve v zvezi z vsebino revizorjevega poročila v skladu z Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta

Imenovanje in potrditev revizorja

Za zakonitega revizorja revidirane skupine nas je imenoval njen z zakonom določen organ dne 30. avgusta 2016, naše imenovanje pa je bilo potrjeno s podpisom pogodbe o revidiranju dne 28.10.2016. Celotno neprekinjeno obdobje, vključno s predhodnimi podaljšanji našega sodelovanja s skupino (podaljšanje prvotnega obdobja za katerega smo bili imenovani za revizorja skupine) in ponovnimi imenovanji za zakonitega revizorja skupine, znaša 6 let.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Naše mnenje o skupinskih računovodskih izkazih v tem poročilu je skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe, ki smo ga izdali dne 27. marca 2019.

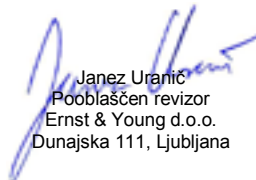
**Building a better
working world**

Ne revizijske storitve

Za revidirano družbo nismo opravili nobenih prepovedanih ne revizijskih storitev iz prvega odstavka petega člena Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta, in smo pri opravljanju revizije zagotovili našo neodvisnost od revidirane skupine.

Poleg storitev obvezne revizije in tistih, ki so razkrite v skupinskem letnem poročilu in skupinskih računovodskih izkazih, nismo za družbo in njene odvisne družbe opravili nobenih drugih storitev.

Ljubljana, 28. marec 2019

Janez Uranec
Pooblaščen revizor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

16 Konsolidirani računovodski izkazi

16.1 Konsolidiran izkaz finančnega položaja

(v EUR)	Razkritja	31.12.2018	31.12.2017
SREDSTVA		1.705.947.263	1.708.348.067
Neopredmetena dolgoročna sredstva	1	37.121.118	22.712.944
Opredmetena osnovna sredstva	2	42.893.432	45.438.014
Odložene terjatve za davek	3	1.950.245	2.107.564
Naložbene nepremičnine	4	20.643.019	15.364.184
Finančne naložbe v pridružene družbe	5	462.974	0
Finančne naložbe:	6	1.008.097.470	1.038.125.019
- posojila in depoziti		33.542.347	28.029.543
- v posesti do zapadlosti		77.122.037	106.232.327
- razpoložljive za prodajo		885.017.410	897.645.279
- vrednotene po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida		12.415.676	6.217.870
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	7	204.818.504	227.228.053
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	8	27.292.750	30.787.241
Sredstva iz finančnih pogodb	9	135.586.965	129.622.131
Terjatve	10	140.550.011	138.455.525
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov		126.533.761	124.324.547
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja		5.835.798	6.197.717
Terjatve za odmerjeni davek		169.727	17.822
Druge terjatve		8.010.725	7.915.439
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	11	19.759.234	18.507.194
Druga sredstva	12	2.064.220	2.043.395
Denar in denarni ustrezniki	13	64.657.431	37.956.119
Nekratkoročna sredstva, namenjena za prodajo	14	49.890	684

(v EUR)	Razkritja	31.12.2018	31.12.2017
OBVEZNOSTI		1.705.947.263	1.708.348.067
Kapital		340.175.455	316.116.895
Osnovni kapital	15	71.856.376	71.856.376
Kapitalske rezerve	16	43.035.948	43.035.948
Rezerve iz dobička	17	183.606.914	162.548.076
Lastne delnice	18	-24.938.709	-24.938.709
Presežek iz prevrednotenja	19	11.613.059	18.331.697
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti		836.745	667.518
Zadržani čisti poslovni izid	20	35.140.493	33.093.591
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	20	21.843.940	14.557.220
Prevedbeni popravek kapitala		-3.368.928	-3.353.304
Kapital lastnikov obvladujoče družbe		339.625.838	315.798.413
Kapital neobvladujočih deležev	21	549.617	318.482
Zavarovalno-tehnične rezervacije	22	920.491.487	931.398.362
Prenosne premije		184.101.835	171.857.259
Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja		254.849.366	271.409.915
Škodne rezervacije		470.057.561	479.072.582
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije		11.482.725	9.058.606
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	22	210.032.637	226.527.893
Druge rezervacije	23	7.730.247	7.600.613
Odložene obveznosti za davek	3	3.529.235	5.781.494
Obveznosti iz finančnih pogodb	9	135.441.508	129.483.034
Druge finančne obveznosti	24	243.095	245.205
Obveznosti iz poslovanja	25	54.736.601	60.598.188
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov		44.278.514	54.711.289
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja		6.176.032	5.160.183
Obveznosti za odmerjeni davek		4.282.055	726.716
Ostale obveznosti	26	33.566.998	30.596.383

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 17.4 do 17.11, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

16.2 Konsolidiran izkaz poslovnega izida¹¹⁵

(v EUR)	Razkritja	2018	2017
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	28	504.669.701	470.865.993
Obračunane kosmate zavarovalne premije		546.299.539	517.233.431
Obračunane premije oddane v pozavarovanje in sozavarovanje		-26.942.852	-34.243.296
Sprememba kosmatih prenosnih premij		-11.415.695	-13.765.765
Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del		-3.271.291	1.641.623
Prihodki od naložb	29	26.802.161	27.446.915
Obrestni prihodki		16.459.186	18.607.327
Drugi prihodki naložb		10.342.975	8.839.588
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje		16.867.324	16.849.384
Drugi zavarovalni prihodki	30	21.238.357	15.429.720
Prihodki od provizij		3.634.682	2.870.868
Drugi zavarovalni prihodki		17.603.675	12.558.852
Drugi prihodki	30	14.549.676	6.058.000
Čisti odhodki za škode	31	-320.760.586	-296.103.320
Obračunani kosmati zneski škod, zmanjšani za prihodke od uveljavljenih regresov		-342.556.518	-309.727.160
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev		12.460.118	15.846.528
Sprememba kosmatih škodnih rezervacij		9.913.517	-2.931.960
Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del		-577.703	709.272
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	32	13.207.584	-2.179.849
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	32	15.962.680	-1.121.327
Odhodki za bonuse in popuste		288.628	5.848
Obratovalni stroški	33	-178.131.437	-156.962.328
Stroški pridobivanja zavarovanj		-58.372.509	-51.949.127
Spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj		1.598.536	2.389.002
Drugi obratovalni stroški		-121.357.464	-107.402.203

(v EUR)	Razkritja	2018	2017
Odhodki od naložb v pridružene družbe in slabitev dobrega imena		-151.130	0
Slabitev dobrega imena	1	-94.906	0
Izguba iz naložb v pridruženo družbo, obračunana z uporabo kapitalske metode	5	-56.224	0
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	29	-9.604.451	-11.891.544
Oslabitve finančnih sredstev, ki niso merjena po poštenih vrednostih skozi poslovni izid		-1.943.975	-320.000
Obrestni odhodki		-28.445	-718.860
Drugi odhodki naložb		-7.632.031	-10.852.684
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje		-23.498.245	-8.256.416
Drugi zavarovalni odhodki	34	-23.305.829	-17.486.080
Drugi odhodki	34	-2.873.861	-2.774.013
Poslovni izid pred obdavčitvijo		55.260.572	39.880.983
Odhodek za davek	35	-12.248.723	-8.786.075
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		43.011.849	31.094.908
Čisti poslovni izid lastnikov obvladujoče družbe		42.790.617	31.065.329
Čisti poslovni izid neobvladujočih deležev		221.232	29.579
Čisti in popravljeni dobiček na delnico	20	2,76	2,00

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 17.4 do 17.11, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

¹¹⁵ GRI 102-7

16.3 Konsolidiran izkaz vseobsegajočega donosa

(v EUR)	2018			2017		
	Delež lastnikov obvladujoče družbe	Delež neobvladujočih deležev	Skupaj	Delež lastnikov obvladujoče družbe	Delež neobvladujočih deležev	Skupaj
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA PO OBDAVČITVI	42.790.617	221.232	43.011.849	31.065.329	29.579	31.094.908
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS PO OBDAVČITVI	-6.565.036	1.630	-6.563.406	1.689.492	6.503	1.695.995
a) Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	169.227	0	169.227	315.865	0	315.865
Druge postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	190.794	0	190.794	386.089	0	386.089
Davek od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	-21.567	0	-21.567	-70.224	0	-70.224
b) Postavke, ki bodo v kasnejših lahko prerazvrščene v poslovni izid	-6.734.263	1.630	-6.732.633	1.373.627	6.503	1.380.130
Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo	-8.422.373	3.310	-8.419.063	851.240	4.184	855.424
Dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja	-7.844.486	3.310	-7.841.176	2.804.458	4.184	2.808.642
Prenos dobičkov/izgub iz presežka iz prevrednotenja v poslovni izid	-577.887	0	-577.887	-1.953.218	0	-1.953.218
Davek od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	1.703.734	0	1.703.734	21.508	0	21.508
Čisti dobički/izgube, ki izhajajo iz pretvorbe računovodskih izkazov družb v tujini	-15.624	-1.680	-17.304	500.879	2.319	503.198
VSEOBSEGAJOČI DONOS OBRAČUNSKEGA OBDOBJA PO OBDAVČITVI	36.225.581	222.862	36.448.443	32.754.821	36.082	32.790.903
Delež lastnikov obvladujoče družbe	36.225.581	0	36.225.581	32.754.821	0	32.754.821
Delež neobvladujočih deležev	0	222.862	222.862	0	36.082	36.082

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 17.4 do 17.11, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

16.4 Konsolidiran izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Razkritja	2018	2017
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a) Postavke izkaza poslovnega izida	36	12.395.876	29.652.140
1. Obračunane čiste zavarovalne premije v obdobju	28	519.356.687	482.990.135
2. Prihodki naložb (razen finančnih prihodkov)	29	82.595	143.722
3. Drugi poslovni prihodki (razen za prevrednotenje in brez zmanjšanja rezervacij) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev		35.788.033	21.487.720
4. Obračunani čisti zneski škod v obdobju	31	-330.096.400	-293.880.632
5. Obračunani stroški bonusov in popustov		288.628	5.848
6. Čisti obratovalni stroški brez stroškov amortizacije in brez sprememb v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	33	-174.475.963	-151.825.973
7. Odhodki naložb (brez amortizacije in finančnih odhodkov)		-119.291	-54.102
8. Drugi poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotovanje in brez povečanja rezervacij)	34	-26.179.690	-20.428.503
9. Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	35	-12.248.723	-8.786.075
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (terjatve za zavarovanja, druge terjatve, druga sredstva ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk izkaza finančnega izida		-12.065.157	1.698.017
1. Začetne manj končne terjatve iz neposrednih zavarovanj	10	-2.209.214	-72.983.726
2. Začetne manj končne terjatve iz pozavarovanj	10	361.919	61.807.865
3. Začetne manj končne druge terjatve iz (po) zavarovalnih poslov	10	-532.222	365.290
4. Začetne manj končne druge terjatve in sredstva	10	269.601	-2.880.757
5. Začetne manj končne odložene terjatve za davek	3	157.319	218.499
6. Začetne manj končne zaloge		-5.395	-28.879
7. Končni manj začetni dolgovi iz neposrednih zavarovanj	25	-10.432.775	42.801.036
8. Končni manj začetni dolgovi iz pozavarovanj	25	1.015.849	-31.132.515
9. Končni manj začetni drugi poslovni dolgovi	26	-524.718	-2.442.917
10. Končne manj začetne ostale obveznosti (razen prenosnih premij)	26	2.086.738	6.231.258
11. Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	3	-2.252.259	-257.137
c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)		330.719	31.350.157

(v EUR)	Razkritja	2018	2017
B. Denarni tokovi pri naložbenju			
a) Prejemki pri naložbenju		1.657.653.508	1.416.437.638
1. Prejemki od obresti, ki se nanašajo na naložbenje		16.459.186	18.607.327
2. Prejemki od dividend in deležev iz dobička drugih		1.378.367	1.141.433
4. Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		4.156.317	2.707.118
5. Prejemki od odtujitve finančnih naložb		1.635.659.638	1.393.981.760
b) Izdatki pri naložbenju		-1.620.282.746	-1.405.529.717
1. Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev		-1.547.018	-1.177.107
2. Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		-2.761.542	-4.833.554
3. Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb		-1.615.974.186	-1.399.519.056
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		37.370.762	10.907.921
C. Denarni tokovi pri financiranju			
b) Izdatki pri financiranju		-12.426.602	-38.241.119
1. Izdatki za dane obresti		-28.445	-718.860
3. Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti		0	-24.000.000
4. Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti		0	-1.058.233
5. Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		-12.398.157	-12.464.026
c) Prebitek prejemkov/izdatkov pri financiranju (a + b)		-12.426.602	-38.241.119
Č. Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		64.657.431	37.956.119
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		25.274.879	4.016.959
y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		37.956.119	33.939.160
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov -prevzem		1.426.433	0

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 17.4 do 17.11, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

16.5 Konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2018

(v EUR)	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid obdobja	VII. Lastni deleži	VIII. Prevedbeni popravek kapitala	IX. Kapital lastnikov obvladujoče družbe	X. Kapital neobvladujočih deležev	Skupaj (15+16)
	1.	2.	zakonske in statutarne	za lastne delnice	za katastr. škode	druge	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Stanje konec prejšnjega poslovnega leta	71.856.376	43.035.948	11.578.919	24.938.709	11.225.068	114.805.380	18.331.697	667.518	33.093.591	14.557.220	-24.938.709	-3.353.304	315.798.413	318.482	316.116.895
Začetno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	43.035.948	11.578.919	24.938.709	11.225.068	114.805.380	18.331.697	667.518	33.093.591	14.557.220	-24.938.709	-3.353.304	315.798.413	318.482	316.116.895
Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	-6.718.639	169.227	0	42.790.617	0	-15.624	36.225.581	222.862	36.448.443
a) čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0		0	42.790.617	0	0	42.790.617	221.232	43.011.849
b) drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	0	0	-6.718.639	169.227	0	0	0	-15.624	-6.565.036	1.630	-6.563.406
Izplačilo (obračun) dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-12.398.157	0	0	0	-12.398.157	0	-12.398.157
Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	125.090	0	0	20.933.748	0	0	-112.161	-20.946.677	0	0	0	0	0
Prenos izida	0	0	0	0	0	0	0	0	14.557.220	-14.557.220	0	0	0	0	0
Prevzem odvisne družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.273	8.273
Končno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	43.035.948	11.704.009	24.938.709	11.225.068	135.739.128	11.613.059	836.745	35.140.493	21.843.940	-24.938.709	-3.368.928	339.625.838	549.617	340.175.455

16.6 Konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2017

(v EUR)	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid obdobja	VII. Lastni deleži	VIII. Prevedbeni popravki kapitala	IX. Kapital lastnikov obvladujoče družbe	X. Kapital neobvladujočih deležev	Skupaj (15+16)
	1.	2.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Stanje konec prejšnjega poslovnega leta	71.856.376	43.681.441	11.411.550	24.938.709	11.225.068	98.318.285	17.458.948	351.655	36.778.941	9.049.238	-24.938.709	-3.854.182	296.277.319	761.008	297.038.327
Preračuni za nazaj	0	0	0	0	0	0	0		-190.075	0	0	0	-190.075	0	-190.075
Začetno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	43.681.441	11.411.550	24.938.709	11.225.068	98.318.285	17.458.948	351.655	36.588.866	9.049.238	-24.938.709	-3.854.182	296.087.244	761.008	296.848.252
Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	872.748	315.865	0	31.065.329	0	500.879	32.754.821	36.082	32.790.903
a) čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0		0	31.065.329	0	0	31.065.329	29.579	31.094.908
b) drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	0	0	872.748	315.865	0	0	0	500.879	1.689.492	6.503	1.695.995
Izplačilo (obračun) dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-12.398.157	0	0	0	-12.398.157	-65.869	-12.464.026
Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	167.369	0	0	16.487.095	0	0	-146.356	-16.508.109	0	0	0	0	0
Prenos izida	0	0	0	0	0	0	0	0	9.049.238	-9.049.238	0	0	0	0	0
Odkup manjšinskih deležev	0	-645.493	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-645.493	-412.740	-1.058.233
Končno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	43.035.948	11.578.920	24.938.709	11.225.068	114.805.380	18.331.697	667.518	33.093.591	14.557.220	-24.938.709	-3.353.304	315.798.413	318.482	316.116.895

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 17.4 do 17.11, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

17 Splošni podatki, računovodske usmeritve in razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom

17.1 Osnovni podatki

Poročajoča družba

Sava Re, d.d., je obvladujoča družba skupine Sava Re (v nadaljevanju tudi »skupina«). Ustanovljena je bila na podlagi Zakona o temeljih sistema premoženjskega in osebnega zavarovanja in bila vpisana v sodni register Temeljnega sodišča v Ljubljani, Enota v Ljubljani (zdaj Okrožno sodišče v Ljubljani) dne 10. 12. 1990. Njena pravna predhodnica je Pozavarovalna skupnost Sava, ki je bila ustanovljena leta 1977.

Poslovni naslov obvladujoče družbe je Sava Re, d.d., Ljubljana, Dunajska 56, Ljubljana.

Skupina opravlja dejavnost pozavarovanja (18 % prihodkov), premoženjskega zavarovanja (64 % prihodkov), življenjskega zavarovanja (16 % prihodkov), pokojnin (1 % prihodkov) in druge nezavarovalne dejavnosti (1 % prihodkov).

V poslovnem letu 2018 je skupina zaposlovala povprečno 2.403 delavcev (2017: 2.438 delavcev), izračunano po ekvivalentu polnega delovnega časa. Na dan 31. 12. 2018 je bilo zaposlenih 2.417 delavcev (31. 12. 2017: 2.389 delavcev), izračunano po ekvivalentu polnega delovnega časa. Število redno zaposlenih po različnih kriterijih je prikazano v poglavju 10 Kadrovsko upravljanje.

Število zaposlenih po izobrazbeni sestavi

	31.12.2018	31.12.2017
Osnovna izobrazba	10	14
Srednja izobrazba	1.038	1.095
Višja izobrazba	303	294
Univerzitetna izobrazba	948	892
Magistri in doktorji	118	94
Skupaj	2.417	2.389

Podatki po izobrazbeni sestavi 2017 se razlikujejo od tistih v letnem poročilu 2017, ker je bil del zaposlenih s srednješolsko izobrazbo (do vključno 3. letne SŠ) v letnem poročilu 2017 pri eni izmed družb vključen v osnovnošolsko izobrazbo.

Organi obvladujoče družbe so skupščina, nadzorni svet in uprava družbe.

Največji delničar obvladujoče družbe je Slovenski državni holding, ki ima v lasti 17,7 % delnic. Druga največja delničarka je Zagrebačka banka (skrbiški račun), ki ima v lasti 14,2 % delnic, tretja največja delničarka pa je Republika Slovenija z 10,1 %. Pod preglednico Seznam desetih največjih delničarjev na dan 31. 12. 2018 (poglavje 5.6) je dodatno pojasnilo glede deleža v glasovalnih pravicah Save Re (poglavje 5.6).

Odgovornost uprave obvladujoče družbe je, da sestavi in odobri konsolidirano letno poročilo. Revidirano konsolidirano letno poročilo potrdi nadzorni svet.

obvladujoče družbe. Če nadzorni svet letnega poročila ne potrdi ali če uprava in nadzorni svet odločitev o sprejetju letnega poročila prepustita skupščini, ta odloča tudi o sprejetju letnega poročila.

Lastniki imajo pravico do spremembe izkazov po datumu sprejetja izkazov s strani uprave družbe.

17.2 Poslovne združitve in pregled družb v skupini¹¹⁶

Januarja 2018 je bil izveden prevzem slovenske družbe TBS Team 24. Obvladujoča družba je postala njena 75-odstotna lastnica. Prva konsolidacija skupine Sava Re ob vstopu TBS Team 24 je bila izvedena 31. 1. 2018. V naslednji preglednici je prikazana poštena vrednost neto sredstev prevzete družbe pridobljenih s poslovno združitvijo in pripoznano dobro ime.

(v EUR)	TBS Team 24
Neopredmetena sredstva	2.942
Opredmetena sredstva	106.510
Terjatve	2.003.806
Denar in denarni ustrezniki	14.951
Druga sredstva	180.198
A. Skupaj sredstva	2.308.407
Obveznosti iz poslovanja in druge obveznosti	2.275.309
B. Skupaj obveznosti	2.275.309
Poštena vrednost pridobljenih neto sredstev (A-B)	33.098
Neobvladujoči deleži kapitala na dan 31.1.2018	8.274
Začasna razporeditev na dobro ime	2.787.676
Tržna vrednost naložbe na dan 31.1.2018	2.812.500

(v EUR)	TBS Team 24
Nakup deleža	-2.812.500
Čista denarna sredstva pridobljena v poslovni združitvi	14.951
Čisti denarni tok pri poslovni združitvi	-2.797.549

V marcu 2018 sta bila izvedena prevzema družb Energoprojekt Garant in Sava penzisko društvo. Obvladujoča družba je postala 92,94-odstotna lastnica

družbe Energoprojekt Garant in 100-odstotna lastnica družbe Sava penzisko društvo. Prva konsolidacija skupine Sava Re ob vstopu družb Energoprojekt Garant in Sava penzisko društvo je bila izvedena 31. 3. 2018. V naslednjih preglednicah je prikazana poštena vrednost neto sredstev prevzetih družb pridobljenih s poslovno združitvijo in pripoznano dobro ime.

Julija 2018 je obvladujoča družba od manjšinskih delničarjev odkupila še 7,1 % odstotka in postala 100-odstotna lastnica družbe Energoprojekt Garant.

Na 31. 12. 2018 je skupina družbo Energoprojekt Garant priključila družbi Sava neživotno osiguranje (SRB).

(v EUR)	Energoprojekt Garant
Neopredmetena sredstva	16.156
Opredmetena sredstva	32.992
Naložbene nepremičnine	1.972.586
Finančne naložbe	5.425.457
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen pozavarovateljem	181.305
Terjatve	340.752
Denar in denarni ustrezniki	751.942
Druga sredstva	29.023
A. Skupaj sredstva	8.750.213
Zavarovalno-tehnične rezervacije	1.846.333
Druge rezervacije	3.011
Odložene obveznosti za davek	1.032
Obveznosti iz poslovanja in druge obveznosti	147.437
B. Skupaj obveznosti	1.997.814
Poštena vrednost pridobljenih neto sredstev (A-B)	6.752.398
Neobvladujoči deleži kapitala na dan 31.3.2018	476.719
Dobro ime	54.356

(v EUR)	Energoprojekt Garant
Nakup deleža	-6.330.035
Čista denarna sredstva pridobljena v poslovni združitvi	751.942
Čisti denarni tok pri poslovni združitvi	-5.578.093

Družba Energoprojekt Garant se je konec leta 2018 pripojila družbi Sava neživotno osiguranje (SRB), kateri se tudi prišteje dobro ime.

(v EUR)	Sava penzisko društvo
Neopredmetena sredstva	38.971
Opredmetena sredstva	17.448
Finančne naložbe	7.917.244
Terjatve	13.076
Denar in denarni ustrezniki	46.440
Druga sredstva	311.408
A. Skupaj sredstva	8.344.587
Druge rezervacije	60.602
Odložene obveznosti za davek	17.812
Obveznosti iz poslovanja in druge obveznosti	441.600
B. Skupaj obveznosti	520.014
Poštena vrednost pridobljenih neto sredstev (A-B)	7.824.573
Začasna razporeditev na dobro ime	11.710.411
Tržna vrednost naložbe na dan 31.3.2018	19.534.984

(v EUR)	Sava penzisko društvo
Nakup deleža	-19.534.984
Čista denarna sredstva pridobljena v poslovni združitvi	46.440
Čisti denarni tok pri poslovni združitvi	-19.488.544

Septembra 2018 je bila ustanovljena družba ZTSR, d.o.o. Osnovni kapital družbe znaša 250.000 EUR. Sava Re je s svojim vložkom v višini 125.000 EUR postala 50–odstotna lastnica te družbe.

V zadnjem četrtletju 2018 je bil izveden prevzem slovenske družbe Sava Terra. Skupina je postala njena 100–odstotna lastnica.

(v EUR)	Sava Terra
Naložbene nepremičnine	4.491.494
Terjatve	58.972
Denar in denarni ustrezniki	44.028
Druga sredstva	2.528
A. Skupaj sredstva	4.597.022
Odložene obveznosti za davek	151.144
Druge finančne obveznosti	1.922.887
Obveznosti iz poslovanja in druge obveznosti	30.222
B. Skupaj obveznosti	2.104.253
Poštena vrednost pridobljenih neto sredstev (A-B)	2.492.769
Tržna vrednost naložbe na dan 31.12.2018	2.492.769

(v EUR)	Sava Terra
Nakup deleža	-2.492.769
Čista denarna sredstva pridobljena v poslovni združitvi	44.028
Čisti denarni tok pri poslovni združitvi	-2.448.741

V nadaljevanju so prikazane posamezne postavke izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida, kot izvira iz ločenih računovodskih izkazov odvisnih in pridruženih družb, pripravljenih na podlagi MSRP, ter delež glasovalnih pravic, ki jih ima obvladujoča družba.

Odvisne družbe na dan 31. 12. 2018

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2018	Poslovni izid v letu 2018	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Sava	zavarovalništvo	Slovenija	1.116.725.121	965.579.104	151.146.017	29.540.622	369.578.351	100,00%
Sava neživotno osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	37.424.870	23.539.092	13.885.778	1.049.526	19.382.373	100,00%
Illyria	zavarovalništvo	Kosovo	16.282.240	12.497.895	3.784.345	-390.799	9.275.173	100,00%
Sava osiguruvanje (MKD)	zavarovalništvo	Severna Makedonija	21.605.383	15.711.159	5.894.224	391.284	12.279.274	92,57%
Sava osiguranje (MNE)	zavarovalništvo	Črna gora	24.107.226	17.795.094	6.312.132	1.943.280	12.967.612	100,00%
Illyria Life	zavarovalništvo	Kosovo	10.951.393	6.274.659	4.676.734	305.169	2.373.425	100,00%
Sava životno osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	7.556.316	4.051.087	3.505.229	-168.562	2.551.457	100,00%
Illyria Hospital	trenutno ne opravlja nobene dejavnosti	Kosovo	1.800.736	4.495	1.796.241	-6	0	100,00%
Sava Car	tehnično raziskovanje in analize	Črna gora	739.077	169.564	569.513	-2.476	729.633	100,00%
ZS Svetovanje	svetovanje in trženje osebnih zavarovanj	Slovenija	159.874	81.844	78.030	16.513	958.813	100,00%
Ornatus KC	klicni center ZS	Slovenija	40.797	19.260	21.537	-5.316	216.000	100,00%
Sava Agent	zavarovalno zastopanje	Črna gora	1.970.854	1.853.597	117.257	80.911	701.752	100,00%
Sava Station	tehnično raziskovanje in analiza vozil	Severna Makedonija	343.772	24.715	319.057	29.778	160.281	92,57%
Sava pokojninska	dejavnost pokojninskih skladov	Slovenija	151.140.812	144.024.695	7.116.117	258.571	4.181.039	100,00%
TBS Team 24	organizacija asistenčnih storitev in komunikacija s strankami	Slovenija	2.370.342	1.577.490	792.852	759.757	10.219.623	75,00%
Sava penzisko društvo	dejavnost upravljanja pokojninskih skladov	Severna Makedonija	8.842.761	352.077	8.490.684	1.133.199	2.935.355	100,00%
Sava Terra	oddajanje in obratovanje lastnih in najetih nepremičnin	Slovenija	3.801.526	1.953.108	1.848.418	-147.863	160.196	100,00%

Odvisne družbe na dan 31. 12. 2017

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2017	Poslovni izid v letu 2017	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Sava	zavarovalništvo	Slovenija	1.151.811.161	993.756.083	158.055.078	25.080.999	344.712.649	100,00%
Sava neživotno osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	28.216.687	22.507.562	5.709.125	435.559	16.463.580	100,00%
Illyria	zavarovalništvo	Kosovo	15.577.678	11.538.509	4.039.169	223.576	7.689.674	100,00%
Sava osiguruvanje (MKD)	zavarovalništvo	Severna Makedonija	22.867.851	17.374.464	5.493.387	358.257	12.277.755	92,57%
Sava osiguranje (MNE)	zavarovalništvo	Črna gora	23.036.708	17.241.924	5.794.784	1.232.772	12.124.229	100,00%
Illyria Life	zavarovalništvo	Kosovo	12.699.600	8.502.872	4.196.728	230.850	2.038.449	100,00%
Sava životno osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	6.645.739	3.162.191	3.483.548	-818.333	2.058.571	100,00%
Illyria Hospital	trenutno ne opravlja nobene dejavnosti	Kosovo	1.800.742	4.579	1.796.163	-114	0	100,00%
Sava Car	tehnično raziskovanje in analize	Črna gora	634.723	42.188	592.535	-3.991	724.473	100,00%
ZS Svetovanje	svetovanje in trženje osebnih zavarovanj	Slovenija	126.917	203.900	-76.983	-194.224	737.056	100,00%
Ornatus KC	klicni center ZS	Slovenija	48.314	21.461	26.853	15.853	216.000	100,00%
Sava Agent	zavarovalno zastopanje	Črna gora	2.100.120	1.798.730	301.390	112.971	651.469	100,00%
Sava Station	tehnično raziskovanje in analiza vozil	Severna Makedonija	316.750	25.614	291.136	39.731	175.454	92,57%
Sava pokojninska	dejavnost pokojninskih skladov	Slovenija	144.935.935	136.508.976	8.426.959	420.256	4.269.651	100,00%

17.3 Načela konsolidacije

Obvladujoča družba je po stanju na dan 31. 12. 2018 poleg ločenih računovodskih izkazov pripravila tudi konsolidirane računovodske izkaze skupine Sava Re. Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo Sava Re kot obvladujočo družbo in vse njene odvisne družbe, v katerih ima Sava Re neposredno ali posredno več kot polovico glasovalnih pravic ter možnost odločanja o finančnih in poslovnih usmeritvah družb zaradi pridobivanja koristi, ki izvirajo iz njihovega delovanja. Ključno za izpolnitev navedenih pogojev je tudi, da obvladujoča družba ob prevzemu zavarovalnice pridobi vsa zakonsko zahtevana dovoljenja in soglasja (Agencije za zavarovalni nadzor in drugih nadzornih institucij).

Vse odvisne družbe so v skupini Sava Re polno konsolidirane.

Poslovno leto skupine je enako koledarskemu letu.

Pridobitve lastniških deležev se obračunavajo po nakupni metodi. Odvisna družba je popolno konsolidirana od dneva pridobitve kontrole in izključena iz konsolidacije z datumom izgube kontrole. Sredstva in obveznosti odvisne družbe ob prvi konsolidaciji izmerimo po pošteni vrednosti. Morebitna razlika med tržno vrednostjo poslovne združitve in deležem prevzemnika – obvladujoče družbe – v čisti pošteni vrednosti pridobljenih sredstev, dolgov in pogojnih obveznosti se obračuna kot dobro ime.

Pri pridobitvi neobvladujočega deleža odvisne družbe, potem ko ima skupina že obvladujoči delež, se knjigovodske vrednosti obvladujočih in neobvladujočih deležev spremenijo tako, da izražajo spremembe relativnih lastniških deležev v odvisni družbi. Skupina neposredno v lastniškem kapitalu pripozna vsako razliko med zneskom, za katerega se prilagodijo neobvladujoči deleži, in pošteno vrednostjo plačanih nadomestil ter jo pripiše lastnikom obvladujoče družbe. Razlika med nabavno in knjigovodsko vrednostjo neobvladujočega deleža se obračuna v kapitalu v okviru kapitalskih rezerv.

Dobički in izgube, ki jih ustvarijo odvisne družbe, se vključijo v izkaz poslovnega izida skupine. Zneski, ki se nanašajo na transakcije znotraj skupine (terjatve in obveznosti, odhodki in prihodki med konsolidiranimi družbami), so izključeni.

17.4 Pomembnejše računovodske usmeritve

V nadaljevanju predstavljamo pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov. V letu 2018 je skupina uporabljala enake računovodske usmeritve kakor v letu 2017.

17.4.1 Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi skupine so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske izkaze (IASB) ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), ki jih je sprejela EU. Računovodski izkazi so pripravljeni tudi v skladu s slovensko zakonodajo (Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1)).

Informacije o finančnem položaju in rezultatih poslovanja skupine Sava Re zainteresirane skupine pridobijo v letnem poročilu. Letna poročila so jim na voljo na spletnih straneh Sava Re in na sedežu družbe.

Uprava obvladujoče družbe pri izbiri računovodskih usmeritev in odločanju o njihovi uporabi ter pri pripravljanju računovodskih izkazov upošteva zahteve po razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti.

Računovodski izkazi so sestavljeni z upoštevanjem predpostavke o delujoči družbi.

Uprava obvladujoče družbe je revidirane konsolidirane računovodske izkaze potrdila 28. 3. 2019.

17.4.2 Osnove za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni na podlagi izvirnih vrednosti, razen finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, ki so vrednotena na podlagi poštenih vrednosti. Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, so prav tako vrednotena po pošteni vrednosti.

17.4.3 Predstavitevna valuta, prevedba poslovnih dogodkov in postavk

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov. Euro je funkcijska in predstavitevna valuta skupine. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Vsi zneski stanj na dan 31. 12. 2018, katerih izvirna vrednost se glasi v tuji valuti, so preračunani v evre po srednjem tečaju Evropske centralne banke (v nadaljevanju: ECB) na dan 31. 12. 2018. Zneski v izkazu poslovnega izida so preračunani po povprečnem tečaju. Skupina je za preračune stanj na dan 31. 12. 2017 in 31. 12. 2018 uporabljala veljavni srednji tečaj ECB za posamezno valuto. Tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi transakcij in prevedbi denarnih postavk, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Tečajne razlike, ki nastajajo pri nedenarnih postavkah, kot so lastniški vrednostni papirji, razvrščeni v skupino finančnih instrumentov, vrednotenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se ob vrednotenju prav tako prikažejo kot tečajne razlike v izkazu poslovnega izida, medtem ko se tečajne razlike pri lastniških vrednostnih papirjih, razvrščenih v skupino finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo ob vrednotenju prikažejo v presežku iz prevrednotenja. Ker se končno stanje postavk kapitala v izkazu finančnega položaja preračuna po tečaju ECB na dan 31. 12. 2018, medletna gibanja pa se obračunajo po povprečnem tečaju ECB, se razlike, ki iz tega izvirajo, izkažejo v kapitalu v postavki prevedbeni popravek kapitala.

17.4.4 Uporaba pomembnih računovodskih ocen in viri negotovosti

Predpostavke in drugi viri negotovosti se nanašajo na ocene, ki od posloводства zahtevajo najtežje, subjektivne in celovite presoje. V nadaljevanju so predstavljena pomembna področja presoj posloводства.

- Izračun dobrega imena ter način ugotovitve in slabitve je določen z računovodsko usmeritvijo v poglavju 17.4.9 in v razkritju 1.
- Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če družbe v skupini v svojih srednjeročnih poslovnih projekcijah načrtujejo pozitiven poslovni izid.
- Terjatve se slabijo na podlagi računovodske usmeritve, opisane v poglavju 17.4.18. Višina oblikovanih popravkov je prikazana v razkritju 10.
- Finančne naložbe: Razvrščanje, pripoznavanje, merjenje in odprava pripoznanja ter slabitve naložb, določanje poštene vrednosti so določene z računovodsko usmeritvijo v poglavju 17.4.15. Gibanje naložb in razvrščanje sta prikazana v razkritju 6, prihodki in odhodki ter slabitve pa v razkritju 29.
- Zavarovalno-tehnične rezervacije – izračun in test ustreznosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb sta opisana v poglavjih 17.4.24–27. Gibanje teh rezervacij je prikazano v razkritju 22.

17.4.5 Znesek pomembnosti

Posloводство kot izhodišče pri določitvi merila pomembnosti za konsolidirane računovodske izkaze uporablja kapital skupine, in sicer v višini 2 %, kar na dan 31. 12. 2018 predstavlja 6,8 milijona EUR. Razkritja in pojasnila, ki jih je skupina dolžna predstavljati na podlagi zakonskih zahtev nadzornega organa, so v poročilu navedena, čeprav so pod pragom pomembnosti.

17.4.6 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov skupina sestavlja po posredni metodi. Skupinski izkaz denarnih tokov je narejen iz seštevka denarnih tokov vseh družb v skupini in z izločitvijo medsebojnih denarnih tokov. Denarni tokovi pri poslovanju so pripravljeni na podlagi podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida za leto 2018 ter ustrezno popravljeni za obračunske postavke, ki ne predstavljajo denarnih tokov. Denarni tokovi pri financiranju so prikazani na podlagi dejanskih izplačil. Postavke v okviru sprememb čistih obratnih sredstev se prikazujejo v neto zneskih.

17.4.7 Izkaz sprememb lastniškega kapitala

Izkaz sprememb lastniškega kapitala izraža povečanje ali zmanjšanje sestavin kapitala v obdobju. Med postavkami rezerv iz dobička izkazujemo tudi rezerve za lastne delnice in rezerve za izravnavo katastrofalnih škod.

17.4.8 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva, razen dobro ime, so ovrednotena po nabavni vrednosti z vsemi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njihovi usposobitvi za nameravano uporabo, zmanjšani za nabrano amortizacijo in morebitno oslabitev. Amortizacija je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja za vsako od njih, z izjemo dobrega imena, ki se ne amortizira. Neopredmetena sredstva se začnejo amortizirati, ko so na razpolago za uporabo.

Med neopredmetena dolgoročna sredstva v skupini štejemo programsko opremo in licence, vezane na programsko opremo (njihova doba uporabe znaša 5 let).

17.4.9 Dobro ime

Dobro ime nastane ob prevzemu odvisnih družb. Pri prevzemih se dobro ime nanaša na presežek oziroma razliko med stroškom nabave in deležem skupine v čisti poštenu vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti prevzete družbe. Če je presežek negativen (slabo ime), se ta pripozna neposredno v izkazu poslovnega izida. Tako dobljena nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote se primerja s knjigovodsko vrednostjo te enote vključno z dobrim imenom, pripisanim tej enoti. Kot nadomestljiva vrednost se upošteva vrednost pri uporabi.

Za namen ugotavljanja slabitev je narejena razdelitev na denar ustvarjajoče enote, ki predstavljajo posamezne družbe. Gibanje dobrega imena je podrobno predstavljeno v poglavju 17.7, v razkritju 1.

Dobro ime pridruženih družb je vključeno v knjigovodsko vrednost pridruženih družb. Morebitne slabitve dobrega imena pridruženih družb so obravnavane kot slabitve naložb v pridružene družbe.

V poglavju 17.7, v okviru razkritja 1, so predstavljene glavne predpostavke projekcij denarnega toka z izračunom vrednosti pri uporabi.

17.4.10 Opredmetena osnovna sredstva

Začetno pripoznano vrednost opredmetenih osnovnih sredstev sestavljajo nabavna vrednost in neposredni stroški pridobitve sredstva. Pozneje se ta sredstva vodijo po modelu nabavne vrednosti, zmanjšana za nabrano amortizacijo in morebitno oslabitev. Za namen ugotavljanja slabitev se naredi razdelitev na denar ustvarjajoče enote, ki predstavljajo posamezne družbe.

Opredmetena osnovna sredstva se začnejo amortizirati, ko so razpoložljiva za uporabo. Amortizacija je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnje amortizacije so določene tako, da je vrednost opredmetenih osnovnih sredstev razporejena med stroške v ocenjevanem obdobju njihove koristnosti.

Stopnje amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev

Amortizacijska skupina	Stopnje
Zemljišča	0%
Gradbeni objekti	1,3–2%
Transportna sredstva	15,5–20%
Računalniki in računalniška oprema	33,0%
Pisarniško in drugo pohištvo	10–12,5%
Druga oprema	6,7–20%

Skupina letno oceni, ali obstajajo znaki, ki bi kazali oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev. Če taka znamenja obstajajo, začne postopek ocenjevanja nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost v uporabi ali poštena vrednost, znižana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Če je nadomestljiva vrednost višja ali enaka knjigovodski vrednosti, skupina sredstev ne slabi.

Dobički in izgube, ki nastanejo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, se določijo glede na razliko med iztržkom in knjigovodsko vrednostjo ter v izkazu poslovnega izida vplivajo na dobiček iz poslovanja. Stroški tekočih vzdrževanj in popravil se vključijo v izkaz poslovnega izida, ko nastanejo. Vlaganja, ki povečujejo prihodnje gospodarske koristi, povečujejo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev.

17.4.11 Pravica do uporabe sredstev v najemu

Skupina bo od 1. 1. 2019 med sredstvi upoštevala pripoznanje pravice do uporabe sredstev v najemu kot sedanjo vrednost bodočih najemnin zaradi uvedbe novega standarda MSRP 16. Sredstva v najemu se bodo zniževala s popravkom vrednosti pravice do uporabe sredstev v najemu v znesku, ki je enak razdolžnini oziroma amortizaciji, izračunani iz dobe najema. Kratkoročne najeme in najeme majhnih vrednosti bo skupina obravnavala kot strošek najemnin.

17.4.12 Nekratkoročna sredstva za prodajo

Nekratkoročna sredstva za prodajo so tista, katerih knjigovodska vrednost bo poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo. Ta pogoj je izpolnjen, ko je prodaja zelo verjetna in je sredstvo v stanju za takojšno prodajo. Skupina mora biti zavezana k prodaji, ki mora biti izpeljana v roku enega leta. Tovrstna sredstva se merijo po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, znižani za stroške posla, in sicer po tisti, ki je nižja, in se ne amortizirajo.

17.4.13 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni oziroma jih bo treba poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljive začasne razlike. Začasne razlike so razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev ali obveznosti v izkazu finančnega položaja in njegovo (njeno) davčno osnovo.

Skupina oblikuje terjatve za odloženi davek iz naslova začasno nepriznanih popravkov naložb v portfeljske vrednostne papirje. Poleg tega so terjatve za odloženi davek oblikovane tudi od popravkov terjatev ter iz naslova nepokrite davčne izgube in iz rezervacij za zaposlence. Obveznost za odloženi davek je oblikovana iz prenosa rezerv za katastrofalne škode iz zavarovalno-tehničnih rezervacij med rezerve iz dobička (na dan 1. 1. 2007), ki so bile ob oblikovanju (pred 1. 1. 2007) davčno priznani odhodek.

Poleg tega skupina obračuna terjatve in obveznosti za odloženi davek tudi za del prevrednotenja naložb, ki ga izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Terjatve in obveznosti za odloženi davek skupina obračuna še za aktuarske razlike (izgube oziroma dobičke) pri izračunu rezervacij za odpravnine; ker aktuarske razlike vplivajo na vseobsegajoči donos, nanj vplivajo tudi iz tega naslova obračunane terjatve oziroma obveznosti za odloženi davek.

Skupina ne izvaja pobota odloženih terjatev in obveznosti za davek.

Skupina pripozna odloženo terjatev za davek za prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednje obdobje, če je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizrabljene davčne izgube. V letu 2018 skupina ni pripoznala odloženih terjatev za davek iz tega naslova.

Odložene terjatve in obveznosti za davek so v letu 2018 obračunane po davčnih stopnjah, po katerih se bodo po ocenah posloводства razlike dejansko obdavčile in znašajo od 9 do 19 % (2017: od 9 do 19 %).

17.4.14 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so sredstva, ki jih skupina ne uporablja neposredno za opravljanje svoje dejavnosti, temveč jih poseduje zaradi oddajanja v najem oziroma načrtov po realizaciji dobička ob prodaji. Skupina pri naložbenih nepremičninah uporablja model nabavne vrednosti in metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnja amortizacije naložbenih nepremičnin znaša 1,3–2 %. Osnova za izračun amortizacijske stopnje je ocenjena doba koristnosti. Vsi najemi, kjer skupina nastopa kot najemodajalec, so poslovni najemi in so preklicni. Skupina prejeta plačila oziroma najemnine vključuje med prihodke sorazmerno skozi čas trajanja najema. Za namen ugotavljanja slabitev se naredi razdelitev na denar ustvarjajoče enote, ki predstavljajo posamezne družbe. Skupina letno ocenjuje, ali obstajajo znaki, ki bi kazali oslabitev naložbenih nepremičnin. Če taka znamenja obstajajo, začne postopek ocenjevanja nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost v uporabi ali čista prodajna vrednost zmanjšana za stroške prodaje – in sicer tista, ki je višja. Če je višja od knjigovodske vrednosti ali ji je enaka, skupina sredstev ne slabi.

Skupina preverja pošteno vrednost naložbenih nepremičnin z uporabo modelov določanja poštenih vrednosti. Za preverbo poštenih vrednosti naložbenih nepremičnin na področju Slovenije smo v letu 2016 pridobili cenitev pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin, za vrednosti naložbenih nepremičnin v Srbiji pa v letu 2018.

17.4.15 Finančne naložbe in sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

17.4.15.1 Razvrščanje

Skupina finančne instrumente razvršča med naslednje skupine:

Finančni instrumenti, izmerjeni po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

Navedeni instrumenti so sestavljeni iz dveh skupin, in sicer iz:

- finančnih instrumentov v posesti za trgovanje in
- finančnih instrumentov, razporejenih v skupino po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida.

Skupina v skupino finančnih instrumentov v posesti za trgovanje uvršča instrumente, pridobljene izključno zaradi nadaljnje prodaje oziroma ustvarjanja dobička na kratek rok. V skupino finančnih instrumentov, razporejenih v skupino po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida, pa skupina uvršča sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, za katere ima skupina namen in sposobnost, da jih poseduje do zapadlosti.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo so tista, ki jih skupina namerava posedovati za nedoločeno časovno obdobje in ki niso razvrščena kot naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida ali v posesti do zapadlosti.

Posojila in terjatve (depoziti)

V to skupino so vključena posojila in vloge v bankah z določenimi ali določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na delujočem trgu, ter zadržani depoziti pri cedentih. Skladno z nekaterimi pozavarovalnimi pogodbami del pozavarovalne premije cedenti zadržijo kot garancijo za izplačilo bodočih škod in plačajo praviloma po preteku enega leta. Navedeni depoziti se obrestujejo skladno s pogodbo.

Po MSRP 9 skupina razkriva določene podatke, ki ga ni začela uporabljati 1. 1. 2018, ker je izkoristila možnost kasnejše uporabe (zavarovalne pogodbe), več v poglavju 17.5, podpoglavje 9 MSRP Finančni instrumenti.

17.4.15.2 Pripoznavanje, merjenje in odprava pripoznanja

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti se ob pripoznavanju izmerijo po pošteni vrednosti, povečani za transakcijske stroške. Finančni instrumenti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida se pripoznajo po pošteni vrednosti, pri čemer se pri teh transakcijski stroški evidentirajo med odhodke od naložb.

Nakupi in prodaje finančnih sredstev, posojil in depozitov se pripoznajo na datum sklenitve posla.

Dobički in izgube naložb, razpoložljivih za prodajo, ki so rezultat spremembe poštene vrednosti, se prikažejo v izkazu vseobsegajočega donosa in se prene-sejo v izkaz poslovnega izida, ko je sredstvo prodano ali oslajljeno. Pri finančnih instrumentih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida se dobički in izgube iz prevrednotenja na pošteno vrednost pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida. Finančna sredstva v posesti do zapadlosti se merijo po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslajitve.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko pogodbene pravice do denarnih tokov potečejo ali ko so sredstva prenešana in se v skladu z MRS 39 šteje, da je njihov prenos izpolnil pogoje za odpravo pripoznanja.

Posojila in terjatve (depoziti) ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti se merijo po odplačni vrednosti.

17.4.15.3 Določanje poštene vrednosti

Skupina meri vse finančne instrumente po poštenu vrednosti, razen depozitov, delnic, ki ne kotirajo na organiziranem trgu, in posojil ter podrejenega dolga (za katere predpostavlja, da je knjigovodska vrednost hkrati tudi razumen približek poštene vrednosti) in finančnih instrumentov v posesti do zapadlosti, ki jih meri po odplačni vrednosti. Poštene vrednosti naložbenih nepremični ter zemljišč in zgradb za opravljanje dejavnosti ter poštene vrednosti finančnih instrumentov, merjenih po odplačni vrednosti, so razvidne v razkritju 27. Poštena vrednost je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja. Merjenje poštene vrednosti temelji na predpostavki, da se posel prodaje sredstva ali prenosa odgovornosti izvrši na glavnem trgu za sredstvo ali obveznost, ali če ni glavnega trga, v najugodnejšem trgu za sredstvo ali obveznost. Glavni oziroma najugodnejši trg morajo biti skupini dostopni. Poštena vrednost sredstva ali obveznosti se meri z uporabo predpostavk, ki bi jih uporabili udeleženci na trgu pri določanju cene sredstva ali obveznosti, ob predpostavki, da udeleženci na trgu ravna skladno s svojimi najboljšimi gospodarskimi interesi. Pri merjenju poštene vrednosti nefinančnega sredstva se upošteva sposobnost udeleženca na trgu, da proizvede gospodarske koristi z uporabo sredstva v skladu z njegovo največjo in najboljšo uporabo ali s prodajo sredstva drugemu udeležencu na trgu, ki bi sredstvo uporabil v skladu z njegovo največjo in najboljšo uporabo. Skupina mora uporabljati tehnike ocenjevanja vrednosti, ki so ustrezne v danih okoliščinah in za katere je na voljo dovolj podatkov za merjenje poštene vrednosti, pri čemer čim več uporablja ustrezne opazovane vhodne podatke in čim bolj omeji uporabo neopazovanih vhodnih podatkov.

Skupina na dan vrednotenja ugotavlja pošteno vrednost finančnih naložb tako, da kot ceno na glavnem trgu določi:

- v primeru borze: objavljeno zaključno ceno na borzi na dan vrednotenja ali na zadnji dan delovanja borze, na kateri naložba kotira;
- v primeru zunajborznega trga (OTC): objavljeno zaključno ceno BID CBBT, oziroma če ta ne obstaja, ceno BID BVAL sistema Bloomberg na dan vrednotenja ali na zadnji dan delovanja OTC;
- ceno, izračunano na podlagi internega modela vrednotenja.

Sredstva in obveznosti, merjena ali razkrita po poštenu vrednosti v izkazih skupine, so merjena in prikazana v skladu z ravnmi poštene vrednosti po MSRP 13, ki razvrsti vhodne podatke metod vrednotenja, uporabljenih za merjenje poštene vrednosti v tri ravni.

Pri razvrščanju sredstev in obveznosti v ravni po MSRP 13 je predvsem pomembna razpoložljivost tržnih informacij, ki je določena z relativnimi ravnmi trgovanja enakih ali podobnih instrumentov na trgu, s poudarkom na informacijah, ki predstavljajo dejansko dejavnost trga ali zavezujoče kotacije posrednikov ali trgovcev.

Finančne naložbe, merjene ali razkrite po poštenu vrednosti so prikazane v skladu z ravnmi poštene vrednosti po MSRP 13, ki kategorizira vhodne podatke za merjenje poštene vrednosti v tri ravni hierarhije poštene vrednosti, in sicer:

- Raven 1: finančne naložbe, pri katerih je poštena vrednost določena na podlagi kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za finančno naložbo, do katerih lahko družba dostopa na datum merjenja.
- Raven 2: finančne naložbe, katerih poštena vrednost se določa z uporabo podatkov, ki jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati, razen kotiranih cen vključenih v 1. raven.
- Raven 3: finančne naložbe, pri katerih opazovani tržni podatki niso dosegljivi. Poštena vrednost se tako določa na podlagi metod vrednotenja, z uporabo vložkov, ki niso posredno ali neposredno opazovani na trgu.

Skupina razkriva in dosledno upošteva svojo politiko določanja, kdaj se šteje, da so bili izvedeni prenosi med ravnmi hierarhije poštene vrednosti. Usmeritev glede časovnega okvira pripoznavanja prenosov je enaka pri prenosih na ravni in prenosih z ravni. Primeri usmeritev vključujejo: (a) datum dogodka ali spremembe okoliščin, ki je povzročila prenos, (b) začetek poročevalnega obdobja, (c) konec poročevalnega obdobja.

17.4.15.4 Oslabitev naložb

Finančno sredstvo, razen finančnih instrumentov, izmerjenih po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, je oslabiljeno in izguba nastane le, če obstaja nepristranski dokaz o oslabitvi kot posledici dogodkov, ki so nastali po začetnem pripoznanju sredstva in imajo vpliv na prihodnje denarne tokove, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti. Skupina oceni nepristranske dokaze o oslabitvi vseh posamičnih finančnih sredstev na trimesečni ravni (ob pripravi medletnih in letnih poročil).

17.4.15.4.1 Dolžniški vrednostni papirji

Slabitev naložb v dolžniške vrednostne papirje se izvede ob izpolnitvi katerega izmed naslednjih pogojev:

- če izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja ni poravnal obveznosti iz naslova kupona ali glavnice in je mogoče ugotoviti, da ta obveznost ne bo poravnana v kratkem času;
- če je začet postopek stečaja, likvidacije ali prisilne poravnave izdajatelja dolžniškega vrednostnega papirja.

Če se slabitev izvede zaradi 1. alineje, se v izkaz poslovnega izida zavede slabitev v višini razlike med pošteno vrednostjo posameznega dolžniškega vrednostnega papirja in knjigovodsko vrednostjo posameznega dolžniškega vrednostnega papirja (če knjigovodska vrednost presega pošteno vrednost).

Če se slabitev izvede zaradi 2. alineje, se v izkaz poslovnega izida zavede slabitev v višini razlike med potencialnim poplačilom iz stečajne ali likvidacijske mase in nabavno vrednostjo naložbe. Potencialno poplačilo iz stečajne ali likvidacijske mase se oceni na podlagi podatkov iz postopka likvidacije, stečaja ali prisilne poravnave, oziroma kadar take informacije niso na razpolago, na podlagi izkušenj ali ocen, pridobljenih od bonitetnih ali drugih finančnih institucij.

Skupina odpravi slabitev naložb v dolžniške vrednostne papirje le, če se je slabitev izvedla zaradi 1. alineje oziroma prvega pogoja za slabitev naložbe v posamezni dolžniški vrednostni papir. Odprava slabitve se izvede, ko je ugotovljeno, da je bila obveznost izdajatelja poplačana. Odprava slabitve se izvede prek izkaza poslovnega izida.

17.4.15.4.2 Lastniški vrednostni papirji

Skupina slabi naložbe v lastniške vrednostne papirje, kadar je na dan priprave poslovnih bilanc:

- zmanjšanje vrednosti naložbe v posamezni finančni instrument večje od 40 % v primerjavi z nabavno vrednostjo;
- tržna vrednost posameznega finančnega instrumenta pod nabavno vrednostjo konstantno več kot 1 leto;
- model, na podlagi katerega skupina presoja slabitev netržnih vrednostnih papirjev, pokazal potrebo po slabitvi.

Slabitev se izvede v višini razlike med tržno in knjigovodsko vrednostjo finančnega instrumenta.

17.4.16 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem, predstavlja delež kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in prenosnih premij za posle, ki jih skupina cedira pozavarovateljem zunaj skupine Sava Re. Višina se določa skladno z določili pozavarovalnih (retrocesijskih) pogodb in z gibanjem portfelja, na podlagi kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za posel, ki je predmet teh pozavarovalnih (retrocesijskih) pogodb, in sicer ob zaključku obračunskega obdobja.

Skupina na datum poročanja preverja navedena sredstva zaradi morebitne potrebe po oslabitvi. Sredstva, prenesena posameznim partnerjem v retrocesijo, se presojajo individualno. Ocena tveganj, povezanih z retrocesijo, je podrobneje predstavljena v poglavju 17.6.3.6 Program retrocesije – premoženjska zavarovanja.

17.4.17 Sredstva in obveznosti iz finančnih pogodb

Med sredstva in obveznosti iz finančnih pogodb skupina razvršča le sredstva in obveznosti iz finančnih pogodb družbe Sava pokojninska. Sredstva iz finančnih pogodb predstavljajo naložbe skupine kritnih skladov Moji skladi življensklega cikla za izvajanje prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Obveznosti iz finančnih pogodb predstavljajo obveznosti iz izvajanja dejavnosti pokojninskih zavarovanj po kolektivnem in individualnem načrtu prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, za katera upravljavec vodi osebne račune članov pokojninskih načrtov.

Naložbene nepremičnine v okviru sredstev iz finančnih pogodb družba Sava pokojninska na začetku vrednoti po modelu nabavne vrednosti, povečani za transakcijske stroške. Naslednja merjenja se izvedejo po modelu poštene vrednosti. Družba Sava pokojninska spremlja vrednost nepremičnin na lokalnih trgih, kjer ima naložbene nepremičnine s pomočjo indeksov (sprememba vrednosti), ki jih izračunava sama ali druga družba v skupini Sava Re. Podatki za izračun indeksa se pri vsakem izračunu zajemajo iz zadnjega dostopnega poročila o slovenskem nepremičninskem trgu, ki ga pripravlja Geodetska uprava Republike Slovenije. V kolikor pride do spremembe izračuna indeksa cen nepremičnin za več kot 10 odstotkov v primerjavi z indeksom, ki je veljal ob zadnji oceni vrednosti ali ob pridobitvi, se nepremičnine ponovno ocenijo. Oceno vrednosti izvede pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin z dovoljenjem za delo Slovenskega inštituta za revizijo. Ne glede na določbo prejšnjega stavka, se nepremičnine ocenjujejo najmanj enkrat na 3 leta.

17.4.18 Terjatve

Med terjatvami prikazujemo v pretežni meri terjatve za premijo do zavarovalcev oziroma zavarovalnic ter terjatve za škode in provizije do pozavarovateljev.

17.4.18.1 Pripoznavanje terjatev

Začetno pripoznavanje terjatev skupina izvede na podlagi izstavljenice police, računa ali druge verodostojne liste (kot je npr. potrjen pozavarovalni ali sozavarovalni obračun). V izkazu finančnega položaja so terjatve prikazane v neto vrednosti, kar pomeni, da so zmanjšane za oblikovane popravke vrednosti.

Terjatve iz pozavarovanja se pripoznajo, ko se zavarovalne premije iz aktivnega pozavarovanja oziroma škode in provizije iz retrocesije zaračunajo cedentu oziroma pozavarovatelju pri poslu iz retrocesije. Če obstaja pozavarovalna pogodba, vendar skupina še ni prejela potrjenega obračuna s strani cedenta oziroma pozavarovatelja, se terjatve pripoznajo skladno z usmeritvami, navedenimi v poglavjih 17.4.30 Čisti prihodki od premij in 17.4.31 Čisti odhodki za škode.

Regresne terjatve se pripoznajo med sredstvi, če je na podlagi vzpostavljenega regresnega zahtevka pridobila ustrezno pravno podlago (pravnomočna sodna izvršba, sklenjeni pisni sporazum z zavarovancem ali dolžnikom, pričetek odplačevanja dolga s strani zavarovalca ali dolžnika ali subrogacija pri kreditnih zavarovanjih). Tudi v primeru subrogacije se regresna terjatev pripozna šele po preverbi dejanskega obstoja in fizične dosegljivosti dolžnika. Pripoznavanje glavnice v regresnih terjativah zmanjšuje stroške izplačanih škod. Regresne terjatve družbe v skupini slabijo glede na izkušnje preteklih let. Potreba po oblikovanju popravka vrednosti regresne terjatve se presoja individualno.

Skupina nima zastavljenih poslovnih terjatev.

17.4.18.2 Oslabitve terjatev

Skupina terjatve razvršča v skupine s podobnim kreditnim tveganjem. Ob tem presoja terjatve v smislu njihove poplačljivosti oziroma potrebe o oslabitvi. Za oblikovanje popravka vrednosti terjatve se odloča glede na izkušnje o poravnavanju terjatev. Individualna presoja se izvaja za vse individualno pomembne terjatve.

Metodologija oblikovanja popravkov torej poleg kriterija starosti terjatve upošteva tudi stopnjo v procesu izterjave terjatve, izkustvenega odstotka odpisnosti terjatev in tudi stopnjo izterljivosti terjatev. Predpostavke se preverjajo najmanj na letni ravni.

17.4.19 Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj

Stroški pridobivanja zavarovanj, ki se razmejujejo, zajemajo tisti del obratovalnih stroškov, ki je neposredno povezan s sklepanjem zavarovanj.

Skupina izkazuje med razmejenimi stroški pridobivanja zavarovanj predvsem razmejene provizije. To so obračunane provizije, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto in so pripoznane na podlagi (po)zavarovalnih obračunov ter ocenjenih zneskov, dobljenih na podlagi ocenjenih provizij z upoštevanjem časovno enakomerne razmejitev.

17.4.20 Druga sredstva

Druga sredstva sestavljajo usredstvene kratkoročne časovne razmejitve, in sicer kratkoročno odloženi stroški in kratkoročno nezaračunani prihodki. Kratkoročno odložene stroške sestavljajo kratkoročno odloženi stroški vnaprej izplačanih nezasuženih provizij poslovnim partnerjem.

17.4.21 Denar in denarni ustrezniki

Skupina v izkazu finančnega položaja in izkazu denarnega izida v postavki Denarna sredstva in denarni ustrezniki prikazuje:

- denarna sredstva, med katera uvrščamo denarna sredstva v blagajni, dobroimetja na transakcijskih računih poslovnih bank in drugih finančnih organizacij ter depozite, vezane preko noči, in
- denarne ustreznike, med katere uvrščamo depozite na odpoklic in kratkoročno dane depozite z originalno zapadlostjo do treh mesecev.

17.4.22 Kapital

Sestavljajo ga:

- osnovni kapital - nominalno vrednost vplačanih navadnih delnic, izraženo v evrih;
- kapitalske rezerve - vplačila nad nominalnimi zneski delnic;
- rezerve iz dobička - statutarne in zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice, rezerve za izravnavo katastrofalnih škod in druge rezerve iz dobička;
- lastne delnice;
- presežek iz prevrednotenja;
- zadržani čisti poslovni izid;
- čisti poslovni izid poslovnega leta;
- prevedbeni popravek kapitala;
- kapital manjšinskih lastnikov.

Statutarne rezerve se uporabijo:

- za kritje čiste izgube, ki je ni mogoče (v celoti) pokriti v breme prenesenega dobička in drugih rezerv iz dobička oziroma ta dva vira ne zadoščata za polno pokritje čiste izgube (instrument dodatne zaščite vezanega kapitala);
- za povečanje osnovnega kapitala;
- za uravnavanje dividendne politike.

Del rezerv iz dobička so tudi rezerva za katastrofalne škode (potres), ki jo v skladu s pravilniki o oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij in kapitalskih rezerv potrjujejo pooblaščenki aktuarji. Te rezerve so vezane rezerve.

Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah ima uprava družbe možnost, da največ polovico zneska čistega dobička razporedi v druge rezerve.

17.4.23 Klasifikacija zavarovalnih pogodb

Skupina se ukvarja s klasičnimi in naložbenimi življenjskimi zavarovanji, premoženjskimi zavarovanji ter pozavarovanji, katerih osnovni namen je prenos zavarovalnega tveganja. Zavarovalno tveganje je pomembno, če nastanek zavarovalnega dogodka povzroči, da zavarovatelj plača pomembne dodatne zneske. Skupina je vse tovrstne sklenjene pogodbe opredelila kot zavarovalne pogodbe. Proporcionalna pozavarovanja vsebujejo tveganje, identično tveganju originalnih zavarovalnih polic, ki so vse zavarovalne pogodbe. Pri neproportionalnih pozavarovanjih so v primeru nastanka pozavarovanega škodnega dogodka dogovorjena pomembna dodatna izplačila, zato tudi ta izpolnjujejo merila za klasifikacijo med zavarovalne pogodbe.

Obvladujoča družba je konec leta 2015 prevzela pokojninsko družbo Moja naložba (zdaj Sava pokojninska). Posledično skupina izkazuje tudi sredstva in obveznosti iz finančnih pogodb te družbe.

17.4.24 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Zavarovalno-tehnične rezervacije se v izkazu finančnega položaja med obveznostmi prikazujejo v kosmatih zneskih. Delež zavarovalno-tehničnih rezervacij za posle, ki jih skupina cedira pozavarovateljem zunaj skupine Sava Re, se razkriva v izkazu finančnega položaja pod postavko Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem, med sredstvi. Zavarovalno-tehnične rezervacije morajo biti oblikovane v višini, ki po razumnih pričakovanjih zagotavlja kritje obveznosti sklenjenih (po)zavarovalnih pogodb. Poglavitna načela, uporabljena v izračunih, so opisana spodaj.

Prenosne premije so tisti del obračunanih premij, ki se nanaša na zavarovalno kritje za zavarovalno obdobje po zaključku obračunskega obdobja. Prenosne premije se praviloma izračunavajo na ravni zavarovalnih polic časovno sorazmerno (pro rata temporis), razen za zavarovalne pogodbe s časovno spremenljivo višino zavarovalnega kritja (kreditna zavarovanja). Za prejeto pozavarovanje večinoma ni razpoložljivih podatkov za izračun na ravni posameznih polic, zato se prenosna premija izračunava z metodo ulomkov na ravni posameznih pozavarovalnih obračunov glede na obdobje, za katerega je bila obračunana premija.

Matematične rezervacije za pogodbe življenjskih zavarovanj predstavljajo aktuarsko vrednost obveznosti, ki izvirajo iz zajamčenih upravičenj zavarovalcev. Za večino zavarovanj je bila pri izračunu matematičnih rezervacij uporabljena neto Zillmerjeva metoda, za diskontiranje je bila uporabljena tehnična obrestna mera, ki ni manjša od 1,5 %, ostali parametri so enaki, kot so bili uporabljeni za izračun premije. Izračunane negativne obveznosti iz matematičnih rezervacij je skupina postavila na vrednost nič. Za namene razmejevanja stroškov pridobivanja zavarovanj je bila uporabljena metoda zillmerizacije. Izračun matematične rezervacije temelji na predpostavki, da je vsa sklepalna provizija plačana ob sklenitvi zavarovanja, zastopniki pa dejansko provizijo dobijo plačano v dveh do petih letih (odvisno od trajanja pogodb). V matematični rezervaciji je upoštevana tudi vsa razmejena provizija. Skupina oblikuje razmejene stroške pridobivanja zavarovanja in jih prikazuje med sredstvi v primeru predplačila provizije ali pa prikazuje razliko med pozitivno zillmerizirano matematično rezervacijo in zillmerizirano matematično rezervacijo.

Škodne rezervacije se obračunajo v višini pričakovanih obveznosti za nastale, še ne rešene škode, vključno s stroški reševanja teh škod. Nanašajo se tako na prijavljene škode, za katere se rezervacije oblikuje na podlagi popisa škodne rezervacije za posamezne škodne primere, kot tudi na nastale, še ne prijavljene škode, ki se izračunavajo z aktuarskimi metodami. Prihodnje obveznosti se praviloma ne diskontirajo, z izjemo dela, ki se nanaša na rente, dogovorjene v nekaterih primerih za odgovornostna zavarovanja, in v zvezi s katerimi se oblikujejo rezervacije v višini pričakovane neto sedanje vrednosti bodočih izplačil.

Rezervacije za nastale, neprijavljene škode (IBNR) se za pretežni del portfeljev direktnih zavarovalnic izračunavajo z metodami, temelječimi na trikotniških plačanih škod; rezultat je celotna škodna rezervacija in IBNR se oblikuje kot razlika med rezultatom trikotniške metode in rezervacije, oblikovane na podlagi popisa. V zavarovalnih vrstah, kjer obseg poslovanja ni dovolj velik za zanesljive izračune s trikotniškimi metodami, se uporablja zmnožek pričakovanega števila naknadno prijavljenih škod in povprečne višine naknadno prijavljene škode ter metode, temelječe na pričakovanih škodnih količnikih. V konsolidirano rezervacijo IBNR se všteva še rezervacija IBNR za pozavarovalni del posla zunaj skupine Sava Re. Za ta del portfelja vsi pozavarovalni obračuni zavarovalno-tehničnih kategorij niso pravočasno na razpolago, zato je treba ocenjevati nepravočasno prejete postavke, vključno s škodno rezervacijo, pri čemer se upoštevajo pričakovane premije in pričakovani kombinirani količniki za posamezno pogodbeno leto, zavarovalno vrsto in obliko pozavarovanja ter trikotniški razvoji pogodbenih let po obračunskih četrletjih; rezervacija IBNR je nato oblikovana v višini tako ocenjene škodne rezervacije.

Škodna rezervacija je torej oblikovana na podlagi statističnih podatkov z uporabo aktuarskih metod, zato že sam izračun predstavlja hkrati tudi test ustreznosti škodne rezervacije.

Rezervacije za bonuse, popuste in storno so namenjene posebej dogovorjenim pričakovanim izplačilom zaradi dobrih rezultatov zavarovalnih pogodb in pričakovanim izplačilom zaradi prekinitev, ki presegajo prenosno premijo.

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije vključujejo rezervacije za neiztekle nevarnosti, ki izvirajo iz testa ustreznosti oblikovanih obveznosti za prenosne premije, opisanega v nadaljevanju.

Prenosna premija predstavlja časovno razmejitev premije glede na obdobje kritja. Tako lahko sklepamo, da kadar premija ni dovolj visoka, je posledično neustrezna tudi prenosna premija. Družbe skupine izvajajo test ustreznosti prenosne premije na ravni portfelju ustrezne homogene skupine. Izračun pričakovanega kombiniranega količnika v posamezni homogeni skupini upošteva predvsem prihodke za premije, odhodke za škode, odhodke za provizije in druge obratovalne stroške. Kjer pričakovani kombinirani količnik presega 100 %, je ugotovljen primanjkljaj prenosne premije, ki se pripozna kot rezervacija za neiztekle nevarnosti v okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

17.4.25 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

To so rezervacije za naložbena življenjska zavarovanja. Sestavljene so iz matematičnih rezervacij, prenosnih premij in škodnih rezervacij. Večino predstavljajo matematične rezervacije. Njihova vrednost je enaka vrednosti enot skladov vseh polic, upoštevajo pa se tudi plačila premij, ki še niso spremenjena v enote skladov, in pripisan dobiček skladov z garancijo, ki jih upravljamo. Pri ugotavljanju vrednosti skladov se uporablja tržna vrednost na bilančni datum.

17.4.26 Test ustreznosti obveznost (test LAT – Liability Adequacy Test)

Skupina izvaja test ustreznosti oblikovanih rezervacij za obveznosti iz zavarovalnih pogodb po stanju na zadnji dan obračunskega obdobja ločeno za premoženjska in življenjska zavarovanja. Test ustreznosti za premoženjska zavarovanja je opisan v poglavju 17.4.24 Zavarovalno-tehnične rezervacije.

Test ustreznosti obveznosti za življenjska zavarovanja

Test ustreznosti obveznosti za življenjska zavarovanja se izvaja vsaj na vsak datum poročanja glede na izračune bodočih denarnih tokov z uporabo eksplisitnih in konsistentnih predpostavk za vse dejavnike – bodoče premije, smrtnost, obolevnost, donose naložb, storno, odkupe, jamstva, bonuse zavarovancem in stroške. V ta namen je uporabljen izračun sedanje vrednosti bodočih denarnih tokov.

Za diskontiranje je uporabljena krivulja donosnosti državnih obveznic centralnega evro območja na bilančni datum, v državah, ki so članice Evropske unije, pa netvegana krivulja donosnosti državnih obveznic na bilančni datum, upošteva se struktura naložb. Če obstajajo zanesljivi tržni podatki, so predpostavke kot so diskontna stopnja in donos izpeljane iz opazovanih tržnih cen. Predpostavke, ki jih ni mogoče zanesljivo izpeljati iz tržnih vrednosti, temeljijo na trenutnih ocenah, izračunanih z internimi modeli skupine (stopnje storna, dejanska smrtnost in obolevnost), in javno dostopnimi viri (demografske informacije lokalnega statističnega urada). Za smrtnost so zaradi negotovosti pričakovane višje stopnje od dejanskih.

Vhodne predpostavke so letno posodobljene glede na zadnje izkušnje. Korelacija med vsemi dejavniki tveganja ni upoštevana. Bistvene predpostavke so opisane v nadaljevanju.

Test ustreznosti obveznosti se izvaja na ravni police ali na ravni produkta. Če se test izvaja na ravni police, so rezultati prikazani na ravni produkta, produkti so razdeljeni glede na zavarovalno vrsto. Rezultati testa so ovrednoteni ločeno za vsako skupino posebej. Za tveganja v vsaki skupini se ločeno preveri ustreznost obveznosti. Pri določevanju dodatne obveznosti, ki jo je treba oblikovati, primanjkljaj obveznosti posamezne skupine ni poračunan s presežki, ki izvirajo iz drugih skupin. Za vsako skupino posebej se neto sedanja vrednost bodočih denarnih tokov, izračunana ob uporabi navedenih predpostavk, primerja z zavarovalnimi obveznostmi. Če primerjava pokaže, da so pripadajoče obveznosti nezadostne glede na ocenjene denarne tokove, je celoten primanjkljaj pripoznan v izkazu poslovnega izida kot dodatna rezervacija.

Smrtnost temelji na podatkih lokalnega statističnega urada in jih skupina posodobi v skladu z analizo lastnih podatkov o smrtnosti. Predpostavke o smrtnosti in obolevnosti praviloma vključujejo dodatek za tveganje in so višje kot dejanske.

Bodoče pogodbene premije in indeksacije premij za večino zavarovanj so upoštevane. Ocene stopenj prekinitev in odkupov temeljijo na preteklih izkušnjah. Dejanske stopnje prekinitev se redno preverjajo glede na tip produkta in trajanje, predpostavke so ustrezno posodobljene. Dejanske stopnje prekinitev so praviloma prilagojene za dodatek za tveganje in negotovost.

Ocenjeni obratovalni stroški, upoštevani v testu ustreznosti obveznosti, so dobljeni na podlagi izkušenj. Za bodoča obdobja so v denarnih tokovih upoštevani stroški, povečani s faktorjem, ki je enak ocenjeni letni stopnji inflacije ali pa so ostali na sedanji ravni, upoštevajoč razvoj portfelja.

Donosnost in diskontna stopnja izhajata iz enakih krivulj, pri diskontiranju se uporabi dodatek glede na razvitost trgov.

Test ustreznosti obveznosti deloma vključuje bodoče pripise dobičkov zaradi metodologije določanja bonusov. Delež pripisanega dobička je v skladu s pravili zavarovalnice in se upošteva kot diskontirana obveznost.

Skupina je za večino življenjskih zavarovanj ocenila vpliv sprememb ključnih spremenljivk, ki imajo lahko materialni vpliv na rezultate testa ustreznosti obveznosti ob koncu leta. Analiza občutljivosti je pripravljena ločeno za klasična življenjska zavarovanja in življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem.

(v EUR)	31.12.2018		31.12.2017	
	Test LAT za klasična življenjska zavarovanja	Test LAT za naložbena življenjska zavarovanja	Test LAT za klasična življenjska zavarovanja	Test LAT za naložbena življenjska zavarovanja
Osnovni izračun	227.268.071	155.847.565	250.957.433	175.425.847
Donosi +100 osnovnih točk	218.648.999	153.077.968	240.471.344	173.613.304
Donosi -100 osnovnih točk	239.077.418	159.519.833	264.443.797	178.836.827
Smrtnost +10 %	229.951.670	157.473.881	253.487.108	177.445.629
Obratovalni stroški na polici +10 %	231.349.661	159.825.579	254.384.583	179.078.866

Osnovni izračun predstavlja izračun z uporabo predpostavk kot za test ustreznosti obveznosti. Spremembe spremenljivk predstavljajo razumne mogoče spremembe, ki, če bi se zgodile, vodijo do bistvenih sprememb obveznosti na dan izkaza finančnega položaja. Razumno mogoče spremembe ne predstavljajo pričakovanih sprememb niti najslabšega scenarija. Spremembe ključnih spremenljivk bi vplivale na pripadajoče komponente rezultata v enakem deležu.

Analiza je pripravljena za spremembo spremenljivke, pri čemer se ostale predpostavke ne spremenijo, in ne upošteva spremembe vrednosti povezanih sredstev. Občutljivost je izračunana za neugodno smer spremembe. Na izkaz poslovnega izida in na obveznosti (kot prikazano s testom LAT) vplivajo predvsem spremembe v donosih, pri naložbenih zavarovanjih pa tudi obratovalni stroški.

17.4.27 Druge rezervacije

Ugodnosti zaposlenih vključujejo odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Rezervacije za ugodnosti zaposlenim pomenijo neto sedanjo obveznost skupine, izračunano v razmerju natečene delovne dobe v skupini in celotne pričakovane delovne dobe v skupini (angl. projected unit credit method). Skladno z določili MRS 19 – Zaslužki zaposlencev se aktuarski dobički in izgube, ki nastanejo ob ponovnih meritvah čistih obveznosti, pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu.

Pri izračunu se upoštevajo individualni podatki o datumu rojstva, začetku delovnega razmerja v skupini, predvideni upokojitvi, plači. Za vsako družbo v skupini se upoštevajo višina odpravnine ob upokojitvi in višine jubilejnih nagrad, določenih z lokalno zakonodajo, pogodbami o zaposlitvi oziroma drugimi veljavnimi akti. Pri pričakovanih zneskih izplačil se upošteva tudi obveznost za plačilo davka, kadar izplačila presegajo zakonsko določene neobdavčene zneske.

Verjetnost, da zaposleni ostane zaposlen v skupini, upošteva verjetnost smrti in verjetnost prekinitve delovnega razmerja. Parametri predvidene prihodnje rasti plač in zneskov, na katere so vezane odpravnine ob upokojitvi ter jubilejne nagrade in predvidene fluktuacije, so odvisni od gibanja na posameznem trgu oziroma v posameznih družbah v skupini. Za diskontiranje se uporablja enaka terminska struktura netveganih obrestnih mer kot za izračune kapitalne ustreznosti v režimu Solventnost II.

17.4.28 Druge finančne obveznosti

Druge finančne obveznosti vključujejo pretežno obveznosti iz naslova neplačanih dividend iz preteklih let.

17.4.29 Obveznosti iz poslovanja in ostale obveznosti

Obveznosti se na začetku izkazujejo z dejanskimi zneski, ki izvirajo iz ustreznih listin. Pozneje se povečujejo oziroma zmanjšujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na podlagi odplačil. Med obveznosti štejemo obveznosti za odškodnine, za premije iz pasivne retrocesije, obveznosti za škode iz aktivnih pozavarovalnih poslov, obveznosti za zadržane depozite, obveznosti za odmerjen davek od dobička, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do dobaviteljev, in druge kratkoročne obveznosti.

Med ostale obveznosti bo skupina od 1. 1. 2019 upoštavala še obveznosti iz najemov.

17.4.30 Čisti prihodki od premij

Pri izkazovanju prihodkov od zavarovalnih premij družbe v skupini upoštevajo načelo nastanka poslovnega dogodka in povečanja gospodarske koristi v obliki povečanja pritokov ali sredstev. Ločeno se spremljajo kosmate (po)zavarovalne premije, sozavarovalne in pozavarovalne (retrocedirane) premije ter prenosne premije. Navedene postavke skupaj tvorijo čiste zavarovalne premije v izkazu poslovnega izida. Prihodki se pripoznavajo na podlagi potrjenih (po)zavarovalnih obračunov oziroma (po)zavarovalnih pogodb.

Ocene se nanašajo na zavarovalno-tehnične postavke, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje skupina ni prejela pozavarovalnih obračunov. Čisti prihodki od pozavarovalnih premij so izračunani iz fakturiranih kosmatih pozavarovalnih premij, ki jih zmanjšujejo fakturirane premije za posel, ki ga skupina retrocedira (preda v nadaljnje pozavarovanje), oboje pa je korigirano še za spremembo kosmate prenosne premije in za spremembo deleža pozavarovateljev v prenosni premiji. Podlage za ocenjevanje prihodkov od premij so posamezne sklenjene pozavarovalne pogodbe.

17.4.31 Čisti odhodki za škode

Pri izkazovanju odhodkov za škode skupina upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka in zmanjšanja gospodarske koristi v obliki izdatkov ali zmanjšanja sredstev. Čiste odhodke za škode predstavljajo obračunani kosmati zneski škod, zmanjšani za regresne terjatve in pozavarovane škode, tj. obračunane zneske retrocesionarjem. Na višino odhodkov za škode vplivajo tudi spremembe škodnih rezervacij. Pri tem se upoštevajo tudi ocene škod in škodnih rezervacij; ocene se nanašajo na zavarovalno-tehnične postavke, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje skupina ni prejela pozavarovalnih obračunov. Podlage za ocenjevanje odhodkov za škode so ocenjene premije in kombinirani količniki iz sklenjenih posameznih pozavarovalnih pogodb. Navedene postavke tvorijo čiste odhodke za škode v izkazu poslovnega izida.

17.4.32 Prihodki in odhodki od naložb

Skupina vodi ločeno prihodke in odhodke od naložb glede na vire sredstev, tj. ločeno za registre naložb premoženjskih zavarovanj, registre naložb življenjskih zavarovanj in registre naložb lastnih virov. Naložbe lastnih virov pokrivajo kapital skupine, naložbe premoženjskih zavarovanj pokrivajo zavarovalno-tehnične rezervacije, naložbe življenjskih zavarovanj pa pokrivajo matematične rezervacije.

Prihodki od naložb so:

- prihodki od dividend (prihodki od deležev);
- prihodki od obresti;
- prihodki od tečajnih razlik;
- prihodki od spremembe poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah naložb, razporejenih v skupino po poštenu vrednosti prek poslovnega izida;
- dobički pri odtujitvah naložb ostalih skupin naložb in
- drugi prihodki.

Odhodki od naložb so:

- obrestni odhodki;
- odhodki od tečajnih razlik;
- odhodki zaradi spremembe poštene vrednosti in izgub pri odtujitvah naložb, razporejenih v skupino po poštenu vrednosti prek poslovnega izida;
- izgube pri odtujitvah ostalih skupin naložb in
- drugi odhodki.

Navedeni prihodki in odhodki se izkazujejo glede na to, kam so razvrščene naložbe, ki so prinašale donos, tj. ali so naložbe v posesti do zapadlosti, po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, razpoložljive za prodajo, posojila, depoziti in terjatve.

Obrestni prihodki in odhodki naložb, razporejenih v skupino v posesti do zapadlosti in v skupino razpoložljivo za prodajo, se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivne obrestne mere. Obrestni prihodki in odhodki naložb, razporejenih v skupino po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po kuponski obrestni meri. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko so te odobrene za izplačilo. Dobički oziroma izgube pri odtujitvah naložb predstavljajo razliko med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in njegovo prodajno vrednostjo oziroma med nabavno vrednostjo (zmanjšano za morebitne oslabitve) in prodajno vrednostjo, če gre za naložbe, razpoložljive za prodajo.

17.4.33 Obratovalni stroški

Med obratovalnimi stroški skupina vodi:

- stroške pridobivanja zavarovanj;
- spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj;
- druge obratovalne stroške, ki jih vodi po naravnih vrstah, in sicer:
 - a. amortizacijo sredstev, potrebnih za obratovanje,
 - b. stroške dela, ki vključujejo plače zaposlenih, stroške socialnega in pokojninskega zavarovanja ter druge stroške dela,
 - c. stroške fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti skupaj z dajatvami, ki vključujejo stroške nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta ter izplačila po podjemnih pogodbah,
 - d. druge obratovalne stroške storitev in materiala.

17.4.34 Drugi zavarovalni prihodki

Drugi zavarovalni prihodki vključujejo prihodke od pozavarovalnih provizij, zmanjšane za spremembo razmejenih stroškov pridobivanja, ki odpadejo na pozavarovatelje in se pripoznavajo na podlagi potrjenih pozavarovalnih obračunov ter na podlagi ocenjenih prihodkov od provizij, z upoštevanjem enakomerne časovne razmejitev.

17.4.35 Davek od dohodka

Davek od dohodka poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Odmerjeni davek se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v kapitalu, in tudi odloženi davek za te postavke se izkazuje med kapitalom. Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum izkaza finančnega položaja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi leti. Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum izkaza finančnega položaja. Odložena terjatev za davek se pripozna v višini verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložena terjatev za davek se zmanjša za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Davek od dohodka skupine je ugotovljen skladno z zakonskimi obvezami posameznih družb v skupini. Uveljavljene davčne stopnje po posameznih državah znašajo med 9 in 19 %.

17.4.36 Informacije o poslovnih odsekih

Različne dejavnosti družb v skupini so bile temelj za določitev odsekov, ki jih izkazujemo in katerih poslovanje ločeno spremljamo. V odseke smo združevali poslovanje družb na podlagi primerljivih storitev, ki jih družbe ponujajo (značilnosti zavarovalnih produktov, tržnih mrež in okoliščin, v katerih družbe poslujejo).

Poslovni odseki so pozavarovanje, premoženjsko zavarovanje, življenjsko zavarovanje, pokojnine in ostalo. Za spremljanje poslovanja odsekov skupina uporablja različne kazalnike, skupno merilo uspešnosti poslovanja v vseh odsekih pa je čisti dobiček poslovanja, izkazan po mednarodnih računovodskih standardih Uspešnost poslovanja segmentov do ravni zavarovalno-tehničnih rezultatov, naložbenih donosov in agregiranih rezultatov poslovanja, stanja sredstev, kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij uprava spremlja četrtletno.

Postavke sredstev po poslovnih odsekih 31. 12. 2018

31.12.2018	Pozavarovanje	Premoženje			Življenje			Pokejnine	Ostalo	Skupaj
		Slovenija	Tujina	Skupaj	Slovenija	Tujina	Skupaj			
SREDSTVA	274.837.456	565.031.397	131.712.828	696.744.225	526.967.567	29.122.751	556.090.318	173.344.750	4.930.514	1.705.947.263
Neopredmetena dolgoročna sredstva	892.724	5.371.378	8.657.541	14.028.919	5.993.196	29.781	6.022.977	13.388.822	2.787.676	37.121.118
Opredmetena osnovna sredstva	2.654.540	22.010.348	13.873.614	35.883.962	1.985.583	2.143.756	4.129.339	101.027	124.564	42.893.432
Odložene terjatve za davek	1.867.370	9.888	72.546	82.434	0	441	441	0	0	1.950.245
Naložbene nepremičnine	9.394.533	6.411.948	4.796.930	11.208.878	39.608	0	39.608	0	0	20.643.019
Finančne naložbe:	162.310.851	425.673.545	80.589.909	506.263.454	291.963.448	24.732.979	316.696.427	22.826.738	0	1.008.097.470
- posojila in depoziti	5.085.869	2.825.837	18.505.069	21.330.906	6.846	1.679.795	1.686.641	5.438.931	0	33.542.347
- v posesti do zapadlosti	1.393.386	35.320.569	3.496.063	38.816.632	30.578.107	2.083.460	32.661.566	4.250.452	0	77.122.037
- razpoložljive za prodajo	153.175.040	382.444.839	58.516.033	440.960.871	261.374.919	20.675.814	282.050.733	8.830.765	0	885.017.410
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida	2.656.556	5.082.301	72.744	5.155.045	3.576	293.909	297.485	4.306.590	0	12.415.676
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	204.770.733	47.771	204.818.504	0	0	204.818.504
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	9.019.966	14.221.663	3.899.277	18.120.940	144.924	6.920	151.844	0	0	27.292.750
Sredstva iz finančnih pogodb	0	0	0	0	0	0	0	135.586.965	0	135.586.965
Terjatve	72.109.652	54.259.509	11.686.954	65.946.463	837.085	652.454	1.489.539	13.709	990.648	140.550.011
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	66.964.340	50.911.801	7.319.653	58.231.454	745.978	580.804	1.326.782	11.185	0	126.533.761
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	4.842.279	577.109	411.881	988.990	0	4.529	4.529	0	0	5.835.798
Terjatve za odmerjeni davek	14.488	33.806	121.433	155.239	0	0	0	0	0	169.727
Druge terjatve	288.545	2.736.793	3.833.987	6.570.780	91.107	67.121	158.228	2.524	990.648	8.010.725
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanja	5.543.138	10.021.798	3.739.550	13.761.348	431.932	22.816	454.748	0	0	19.759.234
Druga sredstva	380.021	920.495	387.060	1.307.555	900	22.223	23.123	287.849	65.672	2.064.220
Denar in denarni ustrezniki	10.664.660	26.080.935	4.009.448	30.090.383	20.800.158	1.463.610	22.263.768	1.139.640	498.980	64.657.431
Nekratkoročna sredstva, namenjena za prodajo	0	49.890	0	49.890	0	0	0	0	0	49.890

Postavke obveznosti po poslovnih odsekih 31. 12. 2018

31.12.2018	Pozavarovanje	Premoženje			Življenje			Pokejnine	Ostalo	Skupaj
		Slovenija	Tujina	Skupaj	Slovenija	Tujina	Skupaj			
OBVEZNOSTI	349.227.765	515.265.333	123.367.424	638.632.758	508.045.117	30.376.834	538.421.953	174.699.787	4.965.003	1.705.947.263
Kapital	153.206.458	64.183.650	38.017.218	102.200.868	39.847.893	11.281.453	51.129.346	30.251.271	3.387.513	340.175.455
Kapital lastnikov obvladujoče družbe	153.206.458	64.183.650	37.665.813	101.849.463	39.847.893	11.281.453	51.129.346	30.251.271	3.189.301	339.625.838
Neobvladujoči deleži kapitala	0	0	351.405	351.405	0	0	0	0	198.212	549.617
Zavarovalno-tehnične rezervacije	156.779.256	416.360.199	75.985.712	492.345.911	245.113.488	18.107.217	263.220.705	8.145.615	0	920.491.487
Prenosne premije	25.023.103	127.408.821	30.627.563	158.036.384	742.616	299.732	1.042.348	0	0	184.101.835
Matematične rezervacije	0	0	0	0	229.055.266	17.648.485	246.703.751	8.145.615	0	254.849.366
Škodne rezervacije	131.117.879	279.281.319	44.183.757	323.465.076	15.315.606	159.000	15.474.606	0	0	470.057.561
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	638.274	9.670.059	1.174.392	10.844.451	0	0	0	0	0	11.482.725
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	209.984.866	47.771	210.032.637	0	0	210.032.637
Druge rezervacije	376.521	5.348.757	738.365	6.087.122	1.081.458	2.695	1.084.153	140.451	42.000	7.730.247
Odložene obveznosti za davek	0	1.635.238	234.300	1.869.538	1.594.732	38.398	1.633.130	26.567	0	3.529.235
Obveznosti iz finančnih pogodb	0	0	0	0	0	0	0	135.441.508	0	135.441.508
Druge finančne obveznosti	87.506	-1	155.154	155.153	0	436	436	0	0	243.095
Obveznosti iz poslovanja	35.618.804	6.439.968	3.934.306	10.374.274	8.256.894	268.718	8.525.612	34.160	183.751	54.736.601
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	30.472.253	4.465.905	1.037.780	5.503.685	8.102.962	199.614	8.302.576	0	0	44.278.514
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	3.149.394	594.814	2.417.287	3.012.101	1.790	12.747	14.537	0	0	6.176.032
Obveznosti za odmerjeni davek	1.997.157	1.379.249	479.239	1.858.488	152.142	56.357	208.499	34.160	183.751	4.282.055
Ostale obveznosti	3.159.218	21.297.522	4.302.370	25.599.892	2.165.788	630.146	2.795.934	660.215	1.351.739	33.566.998

Postavke sredstev po poslovnih odsekih 31. 12. 2017

31.12.2017	Pozavarovanje	Premoženje			Življenje			Pokejnine	Ostalo	Skupaj
		Slovenija	Tujina	Skupaj	Slovenija	Tujina	Skupaj			
SREDSTVA	276.345.977	562.701.741	121.679.095	684.380.835	573.410.626	29.285.789	602.696.415	144.924.839	0	1.708.348.067
Neopredmetena dolgoročna sredstva	807.011	5.930.640	8.669.940	14.600.580	7.213.397	38.444	7.251.841	53.512	0	22.712.944
Opredmetena osnovna sredstva	2.485.645	25.240.112	13.318.247	38.558.359	2.116.782	2.197.557	4.314.339	79.671	0	45.438.014
Odložene terjatve za davek	1.238.826	534.480	95.467	629.947	238.446	345	238.791	0	0	2.107.564
Naložbene nepremičnine	8.230.878	3.066.546	4.025.810	7.092.356	40.950	0	40.950	0	0	15.364.184
Finančne naložbe:	165.273.295	440.447.032	71.613.992	512.061.024	323.574.108	24.275.764	347.849.873	12.940.827	0	1.038.125.019
- posojila in depoziti	5.526.052	3.019.310	15.223.594	18.242.904	7.439	4.243.147	4.250.586	10.001	0	28.029.543
- v posesti do zapadlosti	1.393.175	40.298.157	3.656.201	43.954.358	55.863.681	2.882.172	58.745.853	2.138.941	0	106.232.327
- razpoložljive za prodajo	158.079.091	397.002.654	52.723.889	449.726.543	266.912.104	16.837.430	283.749.534	6.090.111	0	897.645.279
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida	274.977	126.911	10.308	137.220	790.884	313.015	1.103.900	4.701.774	0	6.217.870
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	227.172.652	55.401	227.228.053	0	0	227.228.053
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	9.744.947	16.212.812	4.626.944	20.839.757	198.672	3.866	202.538	0	0	30.787.241
Sredstva iz finančnih pogodb	0	0	0	0	0	0	0	129.622.131	0	129.622.131
Terjatve	74.851.935	47.924.024	12.954.338	60.878.362	856.334	1.867.321	2.723.655	1.573	0	138.455.525
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	71.773.739	45.187.064	6.451.723	51.638.787	741.601	170.420	912.021	0	0	124.324.547
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	2.906.051	567.453	2.721.346	3.288.799	0	2.867	2.867	0	0	6.197.717
Terjatve za odmerjeni davek	0	0	17.822	17.822	0	0	0	0	0	17.822
Druge terjatve	172.145	2.169.507	3.763.447	5.932.954	114.733	1.694.034	1.808.767	1.573	0	7.915.439
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanja	6.235.348	8.743.590	3.214.513	11.958.103	311.809	1.933	313.742	0	0	18.507.194
Druga sredstva	799.634	880.008	324.817	1.204.825	1.391	30.286	31.677	7.259	0	2.043.395
Denar in denarni ustrezniki	6.678.458	13.721.812	2.835.026	16.556.838	11.686.085	814.872	12.500.957	2.219.866	0	37.956.119
Nekratkoročna sredstva, namenjena za prodajo	0	684	0	684	0	0	0	0	0	684

Postavke obveznosti po poslovnih odsekih 31. 12. 2017

31.12.2017	Pozavarovanje	Premoženje			Življenje			Pokejnine	Ostalo	Skupaj
		Slovenija	Tujina	Skupaj	Slovenija	Tujina	Skupaj			
OBVEZNOSTI	345.352.373	515.078.617	120.152.010	635.230.627	554.636.153	27.411.026	582.047.178	145.717.890	0	1.708.348.067
Kapital	143.382.173	67.041.741	37.684.149	104.725.890	47.700.274	11.099.491	58.799.765	9.209.069	0	316.116.895
Kapital lastnikov obvladujoče družbe	143.382.173	67.041.741	37.365.667	104.407.408	47.700.274	11.099.491	58.799.765	9.209.069	0	315.798.413
Neobvladujoči deleži kapitala	0	0	318.482	318.482	0	0	0	0	0	318.482
Zavarovalno-tehnične rezervacije	155.981.500	413.731.878	73.020.045	486.751.923	266.379.368	15.729.853	282.109.221	6.555.718	0	931.398.362
Prenosne premije	27.784.980	115.284.582	27.763.773	143.048.355	794.499	229.425	1.023.924	0	0	171.857.259
Matematične rezervacije	0	0	0	0	249.604.958	15.249.239	264.854.197	6.555.718	0	271.409.915
Škodne rezervacije	127.827.170	290.994.868	44.020.475	335.015.343	15.979.911	250.158	16.230.069	0	0	479.072.582
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	369.350	7.452.428	1.235.797	8.688.225	0	1.031	1.031	0	0	9.058.606
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	226.472.492	55.401	226.527.893	0	0	226.527.893
Druge rezervacije	351.250	5.356.300	664.997	6.021.297	1.154.362	31.137	1.185.499	42.567	0	7.600.613
Odložene obveznosti za davek	0	2.674.519	257.798	2.932.317	2.799.681	49.496	2.849.177	0	0	5.781.494
Obveznosti iz finančnih pogodb	0	0	0	0	0	0	0	129.483.034	0	129.483.034
Druge finančne obveznosti	91.181	0	154.023	154.023	1	0	1	0	0	245.205
Obveznosti iz poslovanja	43.115.652	5.423.252	4.101.107	9.524.359	7.683.212	274.965	7.958.177	0	0	60.598.188
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	39.870.845	4.204.601	2.989.748	7.194.349	7.464.498	181.597	7.646.095	0	0	54.711.289
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	3.090.008	1.218.651	845.443	2.064.094	1.308	4.773	6.081	0	0	5.160.183
Obveznosti za odmerjeni davek	154.799	0	265.916	265.916	217.406	88.595	306.001	0	0	726.716
Ostale obveznosti	2.430.618	20.850.927	4.269.891	25.120.818	2.446.762	170.683	2.617.445	427.502	0	30.596.383

Postavke izkaza poslovnega izida po poslovnih odsekih 2018

(v EUR)	Pozavarovanje	Premoženje			Življenje			Pokojnine	Ostalo	Skupaj
2018		Slovenija	Tujina	Skupaj	Slovenija	Tujina	Skupaj			
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	88.342.760	266.087.185	61.540.814	327.627.998	78.235.117	8.244.783	86.479.900	2.219.043	0	504.669.701
Obračunane kosmate zavarovalne premije	89.317.441	299.788.809	68.122.098	367.910.907	78.512.481	8.339.667	86.852.148	2.219.043	0	546.299.539
Obračunana premija oddana v pozavarovanje in sozavarovanje	-3.773.119	-18.373.447	-4.437.049	-22.810.497	-338.523	-20.714	-359.237	0	0	-26.942.852
Sprememba kosmatih prenosnih premij	2.761.879	-11.969.069	-2.200.503	-14.169.572	62.048	-70.050	-8.002	0	0	-11.415.695
Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del	36.559	-3.359.108	56.268	-3.302.840	-889	-4.120	-5.009	0	0	-3.271.291
Prihodki od naložb	9.314.271	6.643.714	2.639.957	9.283.671	6.662.342	920.515	7.582.857	621.363	0	26.802.161
Obrestni prihodki	2.361.871	4.747.360	2.253.758	7.001.118	5.864.014	779.269	6.643.283	452.914	0	16.459.186
Drugi prihodki naložb	6.952.400	1.896.354	386.199	2.282.552	798.328	141.246	939.574	168.449	0	10.342.975
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	16.866.684	640	16.867.324	0	0	16.867.324
Drugi zavarovalni prihodki	6.474.011	9.308.109	2.448.055	11.756.164	1.348.282	103.491	1.451.773	1.556.410	0	21.238.357
Prihodki od provizij	365.777	2.565.704	645.584	3.211.288	52.942	4.676	57.618	0	0	3.634.682
Drugi zavarovalni prihodki	6.108.234	6.742.405	1.802.471	8.544.876	1.295.340	98.815	1.394.155	1.556.410	0	17.603.675
Drugi prihodki	694.824	2.522.851	1.977.784	4.500.635	585.618	25.971	611.589	2.723.251	6.019.377	14.549.676
Čisti odhodki za škode	-53.742.449	-150.490.839	-30.088.710	-180.579.550	-83.103.556	-2.632.260	-85.735.816	-702.771	0	-320.760.586
Obračunani kosmati zneski škod zmanjšani za prihodke od uveljavljenih regresov	-51.397.784	-172.411.609	-31.334.317	-203.745.926	-83.983.307	-2.726.730	-86.710.037	-702.771	0	-342.556.518
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev	1.707.583	8.994.203	1.672.411	10.666.613	79.246	6.676	85.922	0	0	12.460.118
Sprememba kosmatih škodnih rezervacij	-3.290.709	11.811.941	449.760	12.261.701	853.363	89.162	942.525	0	0	9.913.517
Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del	-761.539	1.114.626	-876.563	238.062	-52.859	-1.368	-54.227	0	0	-577.703
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	-268.920	-2.546.120	198.753	-2.347.367	19.780.293	-2.366.525	17.413.768	-1.589.897	0	13.207.584
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	15.954.842	7.838	15.962.680	0	0	15.962.680
Odhodki za bonuse in popuste	0	342.226	-53.598	288.628	0	0	0	0	0	288.628
Obratovalni stroški	-26.224.095	-88.455.052	-31.335.103	-119.790.155	-20.313.406	-3.835.152	-24.148.558	-2.674.077	-5.294.551	-178.131.437
Stroški pridobivanja zavarovanj	-21.237.494	-25.393.684	-4.838.962	-30.232.646	-6.254.532	-628.434	-6.882.966	-19.403	0	-58.372.509
Spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	-652.725	1.235.211	535.818	1.771.029	459.339	20.893	480.232	0	0	1.598.536
Drugi obratovalni stroški	-4.333.876	-64.296.579	-27.031.959	-91.328.538	-14.518.213	-3.227.611	-17.745.824	-2.654.674	-5.294.551	-121.357.464
Odhodki od naložb v povezane družbe	0	0	-94.906	-94.906	0	0	0	0	-56.224	-151.130
Slabitev dobrega imena	0	0	-94.906	-94.906	0	0	0	0	0	-94.906
Izguba iz naložb v kapital pridruženih družb, obračunan z uporabo kapitalске metode	0	0	0	0	0	0	0	0	-56.224	-56.224
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	-8.383.525	-372.972	-199.664	-572.636	-55.252	-281.473	-336.726	-304.976	-6.588	-9.604.451
Oslabitve finančnih sredstev, ki niso merjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	-1.943.974	0	0	0	0	0	0	-1	0	-1.943.975
Obrestni odhodki	0	0	-21.856	-21.856	0	0	0	-1	-6.588	-28.445
Drugi odhodki naložb	-6.439.551	-372.972	-177.808	-550.780	-55.252	-281.473	-336.726	-304.974	0	-7.632.031
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	-23.496.866	-1.379	-23.498.245	0	0	-23.498.245
Drugi zavarovalni odhodki	-5.662.287	-12.914.116	-4.014.377	-16.928.493	-139.787	-133.165	-272.952	-437.380	-4.717	-23.305.829
Drugi odhodki	-727.366	-1.649.310	-473.934	-2.123.244	-13.147	-8.772	-21.919	-522	-810	-2.873.861
Poslovni izid pred obdavčitvijo	9.817.222	28.475.676	2.545.070	31.020.745	12.311.162	44.511	12.355.673	1.410.444	656.487	55.260.572
Davek od dohodka										-12.248.723
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja										43.011.849
Čisti poslovni izid lastnikov obvladujoče družbe										42.790.617
Čisti poslovni izid neobvladujočih lastnikov										221.232

Postavke izkaza poslovnega izida po poslovnih odsekih 2017

(v EUR)	Pozavarovanje	Premoženje			Življenje			Pokojnine	Ostalo	Skupaj
2017		Slovenija	Tujina	Skupaj	Slovenija	Tujina	Skupaj			
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	90.753.434	236.000.817	54.301.567	290.302.385	80.635.888	7.055.555	87.691.443	2.118.731	0	470.865.993
Obračunane kosmate zavarovalne premije	96.220.818	270.369.068	60.562.023	330.931.091	80.880.631	7.082.160	87.962.791	2.118.731	0	517.233.431
Obračunana premija oddana v pozavarovanje in sozavarovanje	-3.714.207	-25.926.840	-4.230.470	-30.157.310	-353.350	-18.429	-371.779	0	0	-34.243.296
Sprememba kosmatih prenosnih premij	-1.943.238	-9.392.092	-2.528.441	-11.920.533	104.333	-6.327	98.006	0	0	-13.765.765
Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del	190.062	950.681	498.455	1.449.136	4.274	-1.849	2.425	0	0	1.641.623
Prihodki od naložb	7.695.545	7.370.825	2.480.304	9.851.129	8.318.995	905.393	9.224.388	675.853	0	27.446.915
Obrestni prihodki	2.571.015	5.542.395	2.231.802	7.774.197	7.236.115	637.112	7.873.227	388.888	0	18.607.327
Drugi prihodki naložb	5.124.530	1.828.431	248.502	2.076.932	1.082.880	268.281	1.351.161	286.965	0	8.839.588
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	16.847.828	1.556	16.849.384	0	0	16.849.384
Drugi zavarovalni prihodki	4.453.087	5.720.526	2.155.808	7.876.334	1.474.032	162.540	1.636.572	1.463.728	0	15.429.720
Prihodki od provizij	300.852	2.011.692	511.827	2.523.519	43.297	3.201	46.498	0	0	2.870.868
Drugi zavarovalni prihodki	4.152.235	3.708.834	1.643.981	5.352.815	1.430.735	159.339	1.590.074	1.463.728	0	12.558.852
Drugi prihodki	432.595	2.876.338	1.832.900	4.709.238	705.311	199.517	904.828	11.339	0	6.058.000
Čisti odhodki za škode	-56.062.407	-142.748.185	-25.097.330	-167.845.514	-70.006.181	-1.737.308	-71.743.489	-451.910	0	-296.103.320
Obračunani kosmati zneski škod zmanjšani za prihodke od uveljavljenih regresov	-54.159.750	-154.626.111	-28.382.817	-183.008.928	-70.327.201	-1.779.371	-72.106.572	-451.910	0	-309.727.160
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev	651.588	11.351.915	3.733.232	15.085.148	108.075	1.717	109.792	0	0	15.846.528
Sprememba kosmatih škodnih rezervacij	-1.813.688	-1.833.872	443.993	-1.389.879	231.170	40.437	271.607	0	0	-2.931.960
Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del	-740.557	2.359.883	-891.738	1.468.145	-18.225	-91	-18.316	0	0	709.272
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	-158.608	424.865	-616.903	-192.038	2.796.216	-2.723.402	72.814	-1.902.017	0	-2.179.849
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	-1.108.638	-12.689	-1.121.327	0	0	-1.121.327
Odhodki za bonuse in popuste	0	56.333	-50.485	5.848	0	0	0	0	0	5.848
Obratovalni stroški	-24.072.970	-80.355.535	-28.213.300	-108.568.835	-19.485.280	-3.451.783	-22.937.063	-1.383.460	0	-156.962.328
Stroški pridobivanja zavarovanj	-21.175.815	-21.105.811	-3.378.978	-24.484.789	-5.741.721	-515.632	-6.257.353	-31.170	0	-51.949.127
Spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	1.203.450	-149.891	827.797	677.906	507.669	-23	507.646	0	0	2.389.002
Drugi obratovalni stroški	-4.100.605	-59.099.833	-25.662.119	-84.761.952	-14.251.228	-2.936.128	-17.187.356	-1.352.290	0	-107.402.203
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	-10.379.159	-431.696	-278.973	-710.670	-161.880	-505.102	-666.983	-134.733	0	-11.891.544
Oslabitve finančnih sredstev, ki niso merjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid	-215.401	-99.425	-4.883	-104.308	-269	-21	-291	0	0	-320.000
Obrestni odhodki	-718.338	0	-522	-522	0	0	0	0	0	-718.860
Drugi odhodki naložb	-9.445.420	-332.271	-273.568	-605.839	-161.611	-505.081	-666.692	-134.733	0	-10.852.684
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	-8.255.710	-706	-8.256.416	0	0	-8.256.416
Drugi zavarovalni odhodki	-5.974.862	-6.606.152	-4.197.306	-10.803.458	-228.340	-441.445	-669.785	-37.975	0	-17.486.080
Drugi odhodki	-234.824	-1.238.960	-1.174.186	-2.413.146	-103.545	-22.498	-126.043	-1	0	-2.774.013
Poslovni izid pred obdavčitvijo	6.451.832	21.069.176	1.142.096	22.211.272	11.428.695	-570.372	10.858.323	359.555	0	39.880.983
Davek od dohodka										-8.786.075
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja										31.094.908
Čisti poslovni izid lastnikov obvladujoče družbe										31.065.329
Čisti poslovni izid neobvladujočih lastnikov										29.579

Poslovanje med poslovnimi odseki – konsolidacijske izločitve med odseki

(v EUR)	Pozavarovanje		Premoženje		Življenje		Pokejnine		Ostalo	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	62.318.775	56.998.934	148.129	155.695	1.734	0	0	0	0	0
Čisti odhodki za škode	-31.289.893	-29.365.699	-3.553.752	-63.437	0	0	0	0	0	0
Obratovalni stroški	-13.074.621	-12.428.628	-1.444.069	-988.468	-914.597	-785.715	-47.812	-4.509	-161.666	-138.825
Prihodki od naložb	71.727	76.441	124	4.456	0	0	0	0	0	0
Drugi prihodki	332.875	23.017	262.339	118.402	325.724	3	0	0	6.181.951	1.875.677

Vrednost nakupa neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev po poslovnih odsekih

(v EUR)	Pozavarovanje		Premoženjska zavarovanja		Življenjska zavarovanja		Pokejnine		Ostalo		Skupaj	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Investicije v neopredmetena sredstva	334.072	196.213	1.421.825	806.960	345.710	36.037	82.396	38.812	0	672	2.184.003	1.078.694
Investicije v opredmetena sredstva	396.598	289.914	1.981.927	4.620.411	25.900	96.989	35.159	73.814	370.235	23.512	2.809.819	5.104.640

Delovanje skupine na področju zavarovanja je usmerjeno v Slovenijo in Adrio regijo (Srbija, Hrvaška, Črna gora, Severna Makedonija in Kosovo), na področju pozavarovanja pa skupina deluje na svetovnem pozavarovalnem trgu.

17.5 Sprejeti standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati, ter novi standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, ki jih je skupina uporabila pri pripravi svojih računovodskih izkazov, so enake usmeritvam, ki jih je uporabila pri pripravi računovodskih izkazov za predhodno poslovno leto. Izjema so na novo sprejeti ali prenovljeni standardi, ki jih je skupina sprejela za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2018 ali pozneje in so opisani v nadaljevanju.

Dopolnjeni že uveljavljeni standardi

MSRP 9 Finančni instrumenti

Končna različica standarda MSRP 9 Finančni instrumenti vsebuje zahteve vseh posameznih faz projekta prenove standarda MSRP 9 in nadomešča standard MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje ter vse predhodne različice standarda MSRP 9. Standard uvaja nove zahteve za razvrščanje in merjenje, oslabitev in obračunavanje varovanja pred tveganji. Poslovodstvo je ocenilo učinek standarda in meni, da bo skupina izkoristila možnost odloga zaradi uporabe MSRP 17 Zavarovalne pogodbe.

Zavarovalnice zaradi sprejetja novega standarda, ki obravnava zavarovalne pogodbe, MSRP 17, standard lahko začnejo uporabljati s 1. 1. 2021. Pogoj za odlog je, da knjigovodska vrednost obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalniške dejavnosti, znaša najmanj 90 odstotkov celotne knjigovodske vrednosti obveznosti. Izpolnjevanje pogojev smo preverili na dan 31. 12. 2015. Izračun je prikazan v spodnji tabeli. Od 31. 12. 2015 ni prišlo do sprememb, ki bi pomembno vplivale na izpolnjevanje pogojev.

Skupina mora razkriti določene podatke v skladu z MSRP 9, kar je predstavljeno v nadaljevanju.

(v EUR)	31.12.2015	Odstotek vseh obveznosti
Zavarovalno-tehnične rezervacije in obveznosti iz poslovanja	937.776.777	79,1%
Zavarovalno-tehnične rezervacije za zavarovalne pogodbe, ki prevzemajo naložbeno tveganje	207.590.086	17,5%
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb v okviru MSRP 4	1.145.366.863	96,6%
Ostale obveznosti	40.674.000	3,4%
Celotne obveznosti*	1.186.040.863	100,0%

*brez kapitala, podrejenih obveznosti in obveznosti iz finančnih pogodb.

(v EUR)	31.12.2018	Odstotek vseh obveznosti	31.12.2017	Odstotek vseh obveznosti
Zavarovalno-tehnične rezervacije in obveznosti iz poslovanja	970.946.033	78,9%	991.269.834	78,5%
Zavarovalno-tehnične rezervacije za zavarovalne pogodbe, ki prevzemajo naložbeno tveganje	210.032.637	17,1%	226.527.893	17,9%
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb v okviru MSRP 4	1.180.978.670	96,0%	1.217.797.727	96,4%
Ostale obveznosti	49.351.630	4,0%	44.950.411	3,6%
Celotne obveznosti*	1.230.330.300	100,0%	1.262.748.138	100,0%

*brez kapitala in obveznosti iz finančnih pogodb.

V ostale obveznosti niso vključene obveznosti iz finančnih pogodb, ki jih prikaže slovenska pokojninska družba, ker že uporablja MSRP 9 (izračun brez finančnih pogodb znaša 96 %).

Naslednja preglednica predstavlja podatke o SPPI testu finančnih pogodb.

(v EUR)	SPPI finančna sredstva			Ostala finančna sredstva		
	Poštena vrednost 31.12.2017	Sprememba poštene vrednosti	Poštena vrednost 31.12.2018	Poštena vrednost 31.12.2017	Sprememba poštene vrednosti	Poštena vrednost 31.12.2018
Dolžniški vrednostni papirji	1.124.716.503	-40.828.231	1.083.888.272	20.553.955	-3.906.891	16.647.063
Lastniški vrednostni papirji	0	0	0	209.738.869	-4.900.623	204.838.246
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0
Posojila in depoziti	41.434.650	-9.755.587	31.679.063	0	0	0
Denar in denarni ustrezniki	50.941.476	30.599.235	81.540.711	0	0	0
Skupaj	1.217.092.629	-19.984.583	1.197.108.046	230.292.824	-8.807.515	221.485.309

Bonitetna ocena sredstev SPPI 31. 12. 2018						
(v EUR)	Skupaj	AAA	AA/A	BBB	BB/B	Brez ocene
Dolžniški vrednostni papirji	1.072.599.133	282.907.731	493.518.545	183.439.140	73.628.124	39.105.592
Posojila in depoziti	31.266.486	0	0	14.002	652.062	30.600.422
Denar in denarni ustrezniki	82.351.592	0	0	0	17.478.871	64.872.721
Skupaj	1.186.217.210	282.907.731	493.518.545	183.453.143	91.759.057	134.578.734

(v EUR)	Sredstva SPPI, ki nimajo nizkega kreditnega tveganja	
	Poštena vrednost 31.12.2018	Knjigovodska vrednost 31.12.2018
Dolžniški vrednostni papirji	104.039.163	103.460.705
Posojila in depoziti	5.770.604	5.767.751
Denar in denarni ustrezniki	17.478.871	17.478.871
Skupaj	127.288.638	126.707.327

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci

Standard MSRP 15 določa petstopenjski model, ki ga morajo družbe upoštevati pri pripoznanju prihodkov iz pogodb s kupci (z omejenimi izjemami), ne glede na vrsto transakcij iz katerih izhajajo prihodki ali industrijsko panogo. Zahteve standarda veljajo tudi za pripoznanje in merjenje dobičkov in izgub pri prodaji nekaterih nefinančnih sredstev, ki ne izvirajo iz običajne dejavnosti skupine (npr. prodaja nepremičnin, naprav in opreme ali neopredmetenih sredstev). Standard zahteva od skupine obsežna razkritja, vključno z razčlenitvijo skupnih prihodkov; informacije o obveznostih v zvezi s prodajo sredstev ali izvedbo storitev; spremembe v znesku sredstev in obveznosti iz pogodb med obdobji ter ključne poslovodske presoje in ocene. Poslovodstvo je ocenilo, da je skupina oproščena uporabe standarda, ker pri poslovanju uporablja MSRP 4 Zavarovalne pogodbe, MRS 39 Finančni instrumenti, MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi, MSRP 11 Skupni aranžmaji, MRS 27 Ločeni računovodski izkazi in MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige.

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci (pojasnila)

Namen teh pojasnil je obrazložiti, kaj je želel doseči UOMRS pri sprejemanju zahtev standarda MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci, zlasti z vidika obračunavanja opredeljenih obveznosti iz pogodb s kupci, spremembe besedila načela „ločeno opredeljiv“, nadomestilo principalu v primerjavi z nadomestilom agentu skupaj z oceno, ali je skupina principal ali agent ter uporabo načela nadzora in licenciranja, ter dodatne smernice za obračunavanje intelektualne lastnine in licenčnine. Pojasnila prav tako uvajajo dodatne praktične koristi za skupino, ki bodisi uporabljajo standard MSRP 15 v celoti za predhodna obdobja, ali tista, ki se odločijo za uporabo prilagojenega pristopa. Poslovodstvo je ocenilo, da je skupina oproščena uporabe standarda.

MSRP 2 Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij z delnicami (dopolnila)

Dopolnila uvajajo zahteve v zvezi z obračunavanjem učinkov odmernih in nezajamčenih pogojev pri merjenju gotovinske poravnave plačilnih transakcij z delnicami in sicer za plačilne transakcije z delnicami z neto poravnavo davčne obveznosti po odbitku in za spremembe pogojev plačilnih transakcij z delnicami, kar ima za posledico prerazvrstitev transakcije iz gotovinske poravnave v poravnavo s kapitalom. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

MSRP 4 Uporaba standarda MSRP 9 Finančni instrumenti v povezavi s standardom MSRP 4 Zavarovalne pogodbe (dopolnila)

Dopolnila obravnavajo pomisleke, ki izhajajo iz uporabe novega standarda o finančnih instrumentih MSRP 9, pred uvedbo novega standarda MSRP 17, ki je trenutno v pripravi in, ki obravnava zavarovalne pogodbe. Novi standard bo nadomestil obstoječi standard MSRP 4. Dopolnila uvajajo dve možnosti pri obračunavanju zavarovalnih pogodb: začasno oprostitev uporabe standarda MSRP 9 in uporabo prekrivnega pristopa, ki zavarovalnim družbam, ki izdajajo pogodbe, ki spadajo v okvir standarda MSRP 4, dovoljuje prerazvrstitev nekaterih prihodkov ali odhodkov, ki izhajajo iz določenih finančnih sredstev, iz izkaza poslovnega izida v drugi vseobsegajoči donos. Poslovodstvo se je odločilo, da bo skupina za implementacijo MSRP 9 izbrala možnost začasne izjeme od uporabe tega standarda do uvedbe standarda MSRP 17.

MRS 40 Prenos naložbenih nepremičnin (dopolnila)

Dopolnila pojasnjujejo, kdaj mora skupina nepremičnine, vključno s tistimi, ki so v gradnji ali razvoju, prenesti v ali iz naložbenih nepremičnin. Pojasnjujejo še, da pride do spremembe v uporabi takrat, ko nepremičnina izpolnjuje ali preneha izpolnjevati opredelitev naložbene nepremičnine in obstajajo dokazi o spremembi v njeni uporabi. Sprememba namere poslovodstva družb v skupini v zvezi z uporabo nepremičnine sama po sebi ne predstavlja spremembe v uporabi. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

POJASNILO OPMSRP 22 Transakcije v tuji valuti in predplačilo

Pojasnilo uvaja obrazložitev obračunavanja transakcij, ki vključujejo prejem ali plačilo predplačila v tuji valuti. Zadeva pa tiste transakcije v tuji valuti, pri katerih skupina pripozna nedenarno sredstvo ali nedenarno obveznost iz vnaprejšnjega plačila ali prejema predplačila pred pripoznanjem s tem povezanega sredstva, odhodkov ali prihodkov. Pojasnilo navaja, da morajo družbe za določitev menjalnega tečaja transakcije upoštevati datum začetnega pripoznanja sredstva nedenarnega predplačila ali obveznost iz odloženih prihodkov. V primeru večjega števila vnaprejšnjih plačil ali prejema predplačil, morajo družbe določiti datum transakcije vsakega vnaprejšnjega plačila ali prejema predplačil. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

Objavljene letne izboljšave

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je objavil sklop letnih izboljšav standardov MSRP za obdobje 2014–2016, ki predstavlja zbirko dopolnil in sprememb standardov MSRP. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

MSRP 1 Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja

Dopolnilo odpravlja kratkoročne izjeme od razkritij v zvezi s finančnimi instrumenti, zaslužki zaposlencev in investicijskimi družbami, ki veljajo za prve uporabnike standardov MSRP.

MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Dopolnila pojasnjujejo, da lahko družba ob začetnem pripoznanju naložbe, vsako naložbo v pridruženo podjetje ali skupni podvig, ki je v lasti družbe, ki je kapitalska organizacija ali druga kvalificirana oseba, izmeri po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

Standardi, ki so izdani in še niso v veljavi in jih skupina ni predčasno sprejela

MSRP 16 Najemi

Skupina bo od 1. 1. 2019 pripoznała pravico do uporabe sredstev v najemu, ki jih najema za daljše časovno obdobje (več kot leto dni) in ki niso majhne vrednosti (5.000 USD) v skladu z MSRP 16, ki velja od 1. 1. 2019. Skupina je pregledala vse najemne pogodbe in preverjala pravico do obvladovanja določenega sredstva za določeno obdobje. Trajanje najema je določeno s pogodbo ali ocenjeno, če gre za najeme za nedoločen čas ali z možnostjo podaljšanja najemnega razmerja. Skupina izračunava pravico do uporabe sredstev v najemu kot diskontirane bodoče denarne tokove najemnin v obdobju trajanja najema. Uporabljen diskontna stopnja upošteva bonitetno oceno družbe in trajanje najema. Ob prvi uporabi standarda je skupina uporabila poenostavljen pristop s preračunom vseh najemnih pogodb na 1. 1. 2019.

(v EUR)	1.1.2019
Obveznosti iz poslovnega najema pripoznane na dan 1. 1. 2019	9.385.523
Obveznosti iz naslova poslovnega najema - diskontirane z najemnikovo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje na dan 1.1.2019*	9.370.964
Obveznosti za obresti iz naslova poslovnega najema pripoznane na dan 1.1.2019	-14.559
Vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe na 1.1.2019 (iz naslova poslovnih najemov)	9.370.964
Obveznosti iz finančnega najema pripoznane na dan 1. 1. 2019	0
Obveznosti za obresti iz naslova finančnega najema na 1.1.2019	0
Vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe na 1.1.2019 (iz naslova finančnih najemov)	0
Vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe na 1.1.2019	9.370.964
Obveznosti iz naslova najema - Razdolžnina na 1.1.2019	9.385.523
Obveznosti iz naslova najema - obresti na 1.1.2019	-14.559
Izvetja iz obveznosti pripoznave:	
- kratkoročni najemi	392.730
- najemi majhnih vrednosti	12.366
Možnost podaljšanja in odpovedi najema	0
Spremenljive najemnine, ki so odvisne od indeksa ali stopnje	0,00
Jamstvo preostale vrednosti	0,00
Skupaj obveznosti iz naslova najema na 1.1.2019	9.776.060
* angl. incremental borrowing rate	

MSRP 17 Zavarovalne pogodbe

Standard velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje, pri čemer je dovoljena zgodnja uporaba pod pogojem, da skupina poroča tudi v skladu s standardom MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci in MSRP 9 Finančni instrumenti. Standard MSRP 17 Zavarovalne pogodbe tako določa usmeritve za pripoznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje zavarovalnih pogodb. Obenem zahteva standard uporabo podobnih načel pri pozavarovalnih pogodbah in investicijskih pogodbah z možno diskrecijsko udeležbo. Namen standarda je zagotoviti, da podjetja v predstavitve vključijo ustrezne informacije na način, ki zvesto odraža te pogodbe. Uporabnikom računovodskih izkazov ti podatki služijo za oceno učinka pogodb, ki spadajo v okvir standarda MSRP 17, na finančni položaj, finančno uspešnost in denarne tokove podjetja. Standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda na računovodske izkaze skupine in meni, da bo uveljavitev standarda imela pomemben vpliv na računovodske izkaze skupine.

Dopolnila MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom

Dopolnila obravnavajo znano neskladje med zahtevami standarda MSRP 10 in tistimi iz standarda MRS 28 pri obravnavanju prodaje ali prispevka sredstev med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Glavna posledica dopolnil je, da mora skupina celoten znesek dobička ali izgube pripoznati v primeru, da transakcija vključuje poslovanje (ne glede na to, ali se nahaja v odvisni družbi ali ne). Pri transakcijah s sredstvi, ki jih družbe pri poslovanju ne uporabljajo, družbe pripoznajo le del dobička ali izgube tudi v primeru, če so sredstva v odvisni družbi. Odbor za mednarodne računovodske standarde je datum začetka veljavnosti standarda odložil za nedoločen čas, v pričakovanju ugotovitev projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo meni, da ne bo imelo vpliva na računovodske izkaze skupine.

MSRP 9 Predplačilne funkcije z negativnim nadomestilom (dopolnilo)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2019 ali pozneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila dovoljujejo družbi, da finančna sredstva s predplačilnimi značilnostmi, ki pogodbeni stranki dovoljujejo ali od nje zahtevajo bodisi plačilo ali prejem razumnega nadomestila za predčasno prekinitev pogodbe (tako, da je z vidika imetnika sredstva to »negativno nadomestilo«), izmeri po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

MRS 28 Dolgoročne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige (dopolnilo)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2019 ali pozneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Obravnavajo vprašanje, ali spada merjenje dolgoročnih naložb (zlasti z vidika zahtev po slabitvi dolgoročnih naložb v pridružene družbe in skupne podvige, ki so po vsebini del »čiste naložbe« v pridruženo družbo ali skupni podvig), v okvir standarda MSRP 9, MRS 28 ali kombinacijo obeh. Dopolnila pojasnjujejo, da mora podjetje pri pripoznanju dolgoročnih deležev, ki niso merjeni po kapitalski metodi, uporabiti določila standarda MSRP 9 Finančni instrumenti, pred začetkom uporabe standarda MRS 28. Pri uporabi standarda MSRP 9 skupina ne upošteva nobenih prilagoditev knjigovodske vrednosti dolgoročnih deležev, ki sicer izhajajo iz uporabe standarda MRS 28. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

POJASNILO OPMSRP 23 Negotovost pri obračunavanju davka od dohodkov pravnih oseb

Pojasnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2019 ali pozneje. Njegova zgodnja uporaba je dovoljena. Pojasnilo obravnava negotovost pri obračunu davka od dohodka pravnih oseb, ki vpliva na uporabo standarda MRS 12. Pojasnilo uvaja smernice za obračunavanje negotovih davčnih obravnav ločeno ali skupaj, pregled davčnih organov, uporabo ustrezne metode, ki odraža te negotovosti, in upoštevanje sprememb dejstev in okoliščin. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

MRS 19 Sprememba, omejitev ali poravnava programa (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2019 ali pozneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila računovodskega standarda od družb zahtevajo, da stroške zaslužkov zaposlencev in neto zneska obresti v preostalem letnem obdobju poročanja po spremembi, omejitvi ali poravnavi programa zaslužkov zaposlencev, določijo na podlagi posodobljenih aktuarskih predpostavk. Obenem pojasnjujejo vpliv obračunavanja sprememb, omejitev ali poravnave programa na zahtevane mejne vrednosti sredstev. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

Temeljni okvir standardov MSRP

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je 29. 3. 2018 objavil prenovno temeljnega okvira standardov pri računovodskem poročanju. Ta okvir določa celovit niz konceptov pri finančnem poročanju, določanju standardov, navodil za pripravljavce doslednih računovodskih usmeritev in za lažje razumevanje in interpretacijo standardov. UOMRS je objavil tudi ločen spremni dokument Spremembe sklicev na temeljni okvir standardov MSRP, ki je predstavitev dopolnil zadevnih standardov in služi za namen posodobitve sklicev na prenovljen temeljni okvir. Cilj odbora je dajati podporo pri prehodu na prenovljen temeljni okvir podjetjem, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi okvira, če posameznih transakcij ne obravnava noben standard MSRP. Za pripravljavce, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi temeljnega okvira, velja prenovljen temeljni okvir za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali pozneje.

MSRP 3 Poslovne združitve (dopolnila)

UOMRS je objavil dopolnila pri opredelitvi poslovanja (dopolnila standarda MSRP 3), katerih namen je odpraviti negotovost pri določanju, ali gre za prevzem poslovanja ali skupine sredstev. Dopolnila veljajo za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema na dan prvega letnega obdobja poročanja z začetkom 1. januarja 2020 ali pozneje, in za prevzem sredstev ob začetku tega obdobja ali pozneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda.

MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev izraza »pomembno« (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2020 ali pozneje. Njihova zgodnja uporaba je dovoljena. Dopolnila pojasnjujejo opredelitev izraza pomembno in način njegove uporabe. V skladu z novo opredelitvijo »so informacije pomembne, če se lahko upravičeno pričakuje, da bo njihova opustitev, napačna navedba ali prikrivanje, vplivala na splošne odločitve primarnih uporabnikov računovodskih izkazov, ki sprejemajo odločitve na podlagi računovodskih izkazov, ki zagotavljajo finančne informacije določenega podjetja«. Poleg tega je odbor podrobneje obrazložil pojasnila, ki spremljajo opredelitev. Dopolnila obenem zagotavljajo, da je opredelitev izraza »pomembno« usklajena z vsemi standardi MSRP. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda.

Objavljene letne izboljšave

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je objavil sklop letnih izboljšav standardov MSRP za obdobje 2015–2017, ki predstavlja zbirko dopolnil in sprememb standardov. Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2019 ali pozneje. Njihova zgodnja uporaba je dovoljena. Evropska unija še ni odobrila teh izboljšav.

MSRP 3 Poslovne združitve in MSRP 11 Skupni dogovori

Dopolnila standarda MSRP 3 pojasnjujejo, da mora skupina ob pridobitvi nadzora nad poslovanjem, ki je skupno delovanje, ponovno izmeriti vse predhodno posedovane deleže v tem poslovanju. Dopolnila standarda MSRP 11 pa pojasnjujejo, da družbi, ki pridobi skupni nadzor nad poslovanjem, ki je skupno delovanje, ni treba ponovno izmeriti predhodno posedovanih deležev v tem poslovanju.

MRS 12 Davek iz dobička

Dopolnila standarda pojasnjujejo, da mora skupina davčne posledice iz naslova plačil finančnih instrumentov, ki so razvrščeni v kapital, pripoznati v isti postavki kakor pretekle transakcije ali dogodke, ki so ustvarili bilančni dobiček.

MRS 23 Stroški izposojanja

Dopolnila računovodskega standarda pojasnjujejo 14. člen standarda, po katerem mora skupina v trenutku, ko sredstvo izpolnjuje pogoje za njegovo name-ravano uporabo ali prodajo in je del posojila, ki se nanaša na to sredstvo neporavnano, to posojilo vključiti med sredstva prejetih posojil.

17.6 Upravljanje tveganj¹¹⁷

Najpomembnejša tveganja, ki jim je izpostavljena skupina, so zavarovalna tveganja (tveganje pri sprejemu v kritje, cenovno tveganje, tveganje škod in nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij, tveganje neustreznosti samopridržajev in programa retrocesije, tveganja življenjskih zavarovanj), finančna tveganja (tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti, tveganje obrestne mere, tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev, tveganje alternativnih naložb, valutno tveganje, likvidnostno tveganje in kreditno tveganje), tveganje kapitalne neustreznosti, tveganje iz finančnih pogodb, operativna in strateška tveganja. V povezavi s tveganjem koncentracije zavarovalnih pogodb je delitev zavarovalne premije po območjih navedena v poglavju 17.4.36 Informacije o poslovnih odsekih.

Naslednja preglednica prikazuje spremembe profila tveganj skupine v letu 2018 glede na leto 2017. Tveganja so ocenjena z vidika potencialne nihajnosti poslovnih rezultatov ter posledično vpliva na računovodske izkaze skupine. Potencialen vpliv v primeru uresničitve ekstremnih notranjih in zunanjih tveganj ter njihov vpliv na solventnostni položaj skupine je obravnavan v poročilu Poročilo o solventnosti in finančnem položaju skupine Sava Re.

Sprememba profila tveganj skupine glede na predhodno leto

	Velikost tveganja	Tveganje je opisano v poglavju
Tveganje kapitalne neustreznosti	majhno	17.6.1
Tveganja iz finančnih pogodb	majhno	17.6.3
Tveganja premoženjskih zavarovanj		17.6.2
Tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje	srednje	17.6.2.1
Cenovno tveganje	srednje	17.6.2.2
Tveganje škod	srednje	17.6.2.3
Tveganje samopridržaja	srednje	17.6.2.4
Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij	majhno	17.6.2.5
Program retrocesije	majhno	17.6.2.6
Zavarovalno tveganje življenjskih zavarovanj	majhno	17.6.2.8
Finančna tveganja		17.6.3
Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti	srednje	17.6.3.1
Tveganje obrestne mere	majhno	17.6.3.2.1
Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev	srednje	17.6.3.2.2
Tveganje alternativnih naložb	srednje	17.6.3.2.3
Valutno tveganje	majhno	17.6.3.2.4
Likvidnostno tveganje	majhno	17.6.3.3
Kreditno tveganje	srednje	17.6.3.4
Operativna tveganja	srednje	17.6.4
Strateška tveganja	srednje	17.6.5

¹¹⁷ GRI 102-11

17.6.1 Kapitalska ustreznost in upravljanje kapitala skupine Sava Re

Skupina za izračun kapitalskih zahtev v skladu z zakonodajo Solventnost II uporablja standardno formulo. Izračun zahtevanega solventnostnega kapitala se izvede enkrat letno, medtem ko se primerni lastni viri sredstev za pokrivanje solventnosti skupine vrednotijo četrtletno.

V spodnji preglednici je prikazan izračun kapitalske ustreznosti skupine na dan 31. 12. 2017¹¹⁸.

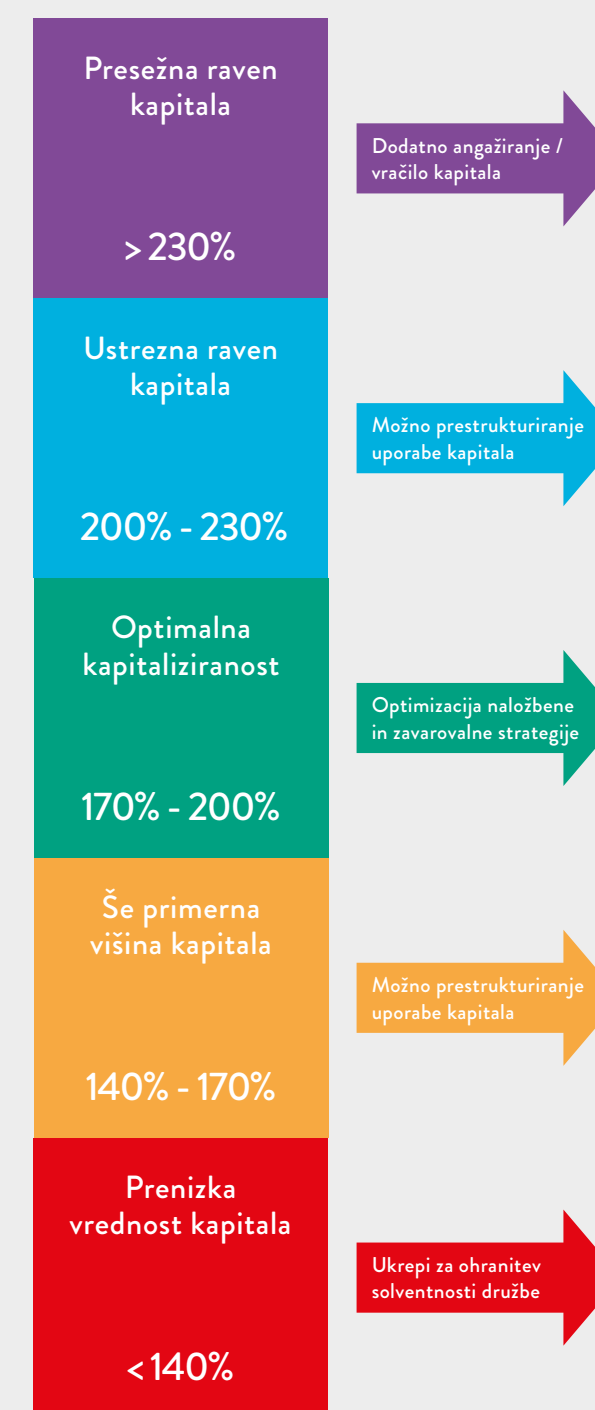
Kapitalska ustreznost skupine Sava Re

(v EUR)	31.12.2017
Primerni lastni viri sredstev	451.398.017
Zahtevani minimalni kapital (MCR)	106.009.023
Zahtevani solventnostni kapital (SCR)	205.015.362
Solventnostni količnik	220%

Nerevidirani primerni lastni viri sredstev skupine so na dan 30. 9. 2018 znašali 458,8 milijona EUR in so bili nekoliko višji kakor na dan 31. 12. 2017. Pri tem je treba opozoriti, da se v izračunih primernih lastnih virov sredstev v prvih treh četrtletjih lastni viri sredstev ne zmanjšajo za predvidljive dividende za leto 2018, medtem ko bodo primerni lastni viri sredstev na dan 31. 12. 2018 zmanjšani za predvidljive dividende. Ocenjujemo, da bo raven primernih lastnih virov sredstev konec leta 2018 nekoliko nižja kot na dan 31. 12. 2017.

Pričakujemo, da bo zahtevani solventnostni kapital na dan 31. 12. 2018 nekoliko višji, višina solventnostnega količnika pa nekoliko nižja kakor na dan 31. 12. 2017.

Skupina Sava Re ima v okviru strategije prevzemanja tveganj določene ravni ustreznosti solventnostnega količnika, ki so naslednje:

Ocenjujemo, da bo solventnostni količnik skupine Sava Re na dan 31. 12. 2018 na ravni optimalne kapitaliziranosti. K temu bomo v skupini Sava Re z načrtnim upravljanjem kapitala in tveganj stremeli tudi v prihodnjih letih.

¹¹⁸ Skupina Sava Re ob pripravi revidiranega letnega poročila še ne razpolaga z revidiranimi podatki o kapitalski ustreznosti za leto 2018. Ta bo objavljena v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju skupine za leto 2018, ki bo objavljeno 3. 6. 2019.

17.6.2 Zavarovalna tveganja

Skupina je v okviru zavarovalnih tveganj izpostavljena predvsem tveganju pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje, cenovnemu tveganju, tveganju škod, tveganju samopridržaja in tveganju nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij. Posredno je skupina izpostavljena tudi nekaterim drugim zavarovalnim tveganjem, na primer tveganju, da je zavarovalni produkt neustrezno načrtovan, tveganju ekonomskega okolja in tveganju obnašanja zavarovalcev. Tovrstna tveganja so sicer lahko pomembna, a ocenjujemo, da bi se njihov vpliv posredno odražal v glavnih zavarovalnih tveganjih, in jih zato podrobneje ne obravnavamo.

Osnovni namen življenjskih in premoženjskih zavarovanj je prevzem tveganja od zavarovalcev. Poleg zavarovalnih tveganj, ki jih (direktne) zavarovalnice v skupini prevzemajo neposredno, skupina s sprejetimi pozavarovanji prevzema zavarovalna tveganja tudi od cedentov zunaj skupine. Skupina del prevzetih tveganj zadrži v lastni izravnavi, presežek nad lastnimi zmožnostmi pa retrocedira. Skupina vse zavarovalne in pozavarovalne pogodbe v smislu standarda MSRP 4 razvršča med zavarovalne in finančne pogodbe. V nadaljevanju so v skladu z MSRP 4 podrobneje razkrita tveganja, ki izvirajo iz zavarovalnih pogodb.

Najprej so prikazana zavarovalna tveganja, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj, nato pa še tveganja, ki izhajajo iz življenjskih zavarovanj. Skupina ima manjšo izpostavljenost tudi iz naslova zdravstvenih zavarovanj. Zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podlagi podobnih osnov kot premoženjska zavarovanja in so zato njihova tveganja po svoji naravi podobna tveganjem premoženjskih zavarovanj, so obravnavana v okviru premoženjskih zavarovanj. Zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podlagi podobnih osnov kot življenjska zavarovanja in so njihova tveganja po svoji naravi zelo podobna tveganjem življenjskih zavarovanj, so obravnavana v okviru življenjskih zavarovanj.

17.6.2.1 Tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje – premoženjska zavarovanja

Skupina tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje zmanjšuje predvsem z upoštevanjem ustaljenih oziroma predpisanih postopkov za prevzem rizikov, zlasti večjih, pravilnim določanjem maksimalnih verjetnih škod (angl. probable maximum loss; PML) za posamezen riziko, notranjimi smernicami in navodili za prevzem, sistemom pooblastil ter ustrezno cenovno in pozavarovalno politiko.

Večina zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj se obnavlja vsako leto, kar omogoča pravočasno prilagajanje zavarovalnih pogojev in cen morebitnim neugodnim gibanjem škodnih rezultatov za celotne zavarovalne vrste, prav tako pa tudi za posamezne večje zavarovance.

Pri prevzemu večjih rizikov v zavarovanje, ki jih prevzema skupina, sodelujejo ustrezno usposobljeni strokovnjaki obvladujoče družbe (in potem v večinskem deležu pozavarujejo pri obvladujoči družbi). Pri tem je ključno tudi to, da se za velike rizike, ki presegajo limite pozavarovalnih pogodb, priskrbi ustrezno fakultativno pozavarovalno kritje kot nadgradnja osnovnega pozavarovalnega programa.

Zavarovalno tveganje, ki presega zmožnosti skupine, skupina zmanjšuje tako, da ga s pasivnimi pozavarovalnimi pogodbami prenaša na retrocesionarje.

Ocenjujemo, da je tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje dobro obvladovano, se je pa v letu 2018 absolutno glede na leto 2017 nekoliko povečalo zaradi povečanega obsega posla. Čiste obračunane premije premoženjskih zavarovanj v skupini so se namreč v letu 2018 povečale za 34,9 milijona EUR glede na leto 2017 oziroma za 9,2 %.

17.6.2.2 Cenovno tveganje – premoženjska zavarovanja

Cenovno tveganje je tveganje, da bo obračunana (po)zavarovalna premija premajhna za obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo (po)zavarovanja. Cenovno tveganje v skupini nadzorujemo predvsem z aktuarskimi analizami škodnih količnikov, ugotavljanjem njihovega trenda in ustreznimi korekcijami, pri določanju premijskih stopenj za nove zavarovalne produkte pa z ustreznim previdnim modeliranjem škodnega dogajanja, primerjavo s tržno prakso ter primerjanjem dejanskega škodnega dogajanja s predvidenim.

Pri proporcionalnih pozavarovalnih pogodbah je pozavarovalna premija odvisna od zavarovalne premije, ki jo praviloma določajo cedenti, nevarnostni del premije pa je odvisen tudi od provizije, ki jo pozavarovatelj prizna cedentu. Zato skupina to tveganje obvladuje s pravilnim prevzemom rizikov v pozavarovanje in z ustreznim prilagajanjem provizijske politike. Pri neproporcionalnih pozavarovalnih pogodbah cenovno tveganje prav tako obvladujemo s pravilnim prevzemom rizikov v pozavarovanje in primernim določanjem pozavarovalnih premijskih stopenj. Pričakovani rezultati posameznih prevzetih pozavarovalnih pogodb na podlagi razpoložljivih informacij in postavljenih cen morajo biti v skladu s ciljnim kombiniranimi količniki, primernost cen pa preverjamo s pomočjo modeliranja in pregledov rezultatov na ravni porfelja.

Če upoštevamo razumna aktuarska pričakovanja glede gibanja višine odškodnin oziroma škodnih količnikov in stroškov oziroma stroškovnih količnikov ter racionalno vedenje vseh udeležencev na trgu, cene na konsolidirani ravni omogočajo doseganje kombiniranega količnika pod 100 %. Skupno cenovno tveganje skupine v letu 2018 ocenjujemo kot srednje in primerljivo s tistim v letu 2017.

17.6.2.3 Tveganje škod – premoženjska zavarovanja

Tveganje škod je tveganje, da bo število škod večje oziroma povprečna višina škod večja, kot je bilo pričakovano. To tveganje se lahko uresniči zaradi napačne ocene pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje, spremembe prakse sodišč, pojava novih vrst škod, povečanja ozaveščenosti ljudi o pravicah iz zavarovalnih pogodb, spremembe makroekonomskih okoliščin ipd.

Tveganje škod obvladujemo s primernimi (po)zavarovalnimi pogoji in ceniki, primernim prevzemom rizikov v zavarovanje, kontrolo koncentracije rizikov na določeni lokaciji ali geografskem področju, predvsem pa z ustreznim programom retrocesije.

Glede na realizirane škodne dogodke in njihov majhen vpliv na rezultat skupine ugotavljamo, da so našteti ukrepi za obvladovanje teh tveganj ustrezni, in ocenjujemo, da je tveganje škod ostalo na primerljivi ravni kot v preteklem obdobju.

17.6.2.4 Tveganje samoprdržaja – premoženjska zavarovanja

Tveganje samoprdržaja je tveganje, da bi prišlo do velikih čistih (agregatnih) škod zaradi katastrof ali koncentriranega škodnega dogajanja. Uresničilo bi se v primeru množičnih škod, v katerih bi bilo prizadetih več zavarovanih objektov. To bi se lahko zgodilo predvsem pri škodah zaradi naravnih nevarnosti, ki jih krije temeljno ali dodatno požarno zavarovanje oziroma k požarnemu zavarovanju priključeno zavarovanje, denimo zavarovanje obratovalnega zastoja ali potresno zavarovanje.

Skupina to tveganje obvladuje s primernim strokovnim prevzemom v zavarovanje, delno z merjenjem izpostavljenosti po geografskih področjih za posamezne naravne nevarnosti, predvsem pa z ustreznim pozavarovalnim programom. Pri tem upošteva dejstvo, da na čiste škode na letni ravni vplivata maksimalna višina čiste škode, ki se nanaša na posamezni katastrofalni dogodek, in tudi frekvenca takih dogodkov.

Ocenjujemo, da pri tveganju samoprdržaja v letih 2018 in 2017 ni bilo bistvenih razlik.

17.6.2.5 Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij – premoženjska zavarovanja

Skupina pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij upošteva morebitne ugotovljene primanjkljaje škodnih rezervacij na ravni posamezne odvisne družbe in morebitni ugotovljeni primanjkljaj evidentira na ravni skupine.

Prenosno premijo skupina oblikuje pro rata za vsako zavarovalno polico posebej. Dodatno k prenosni premiji skupina oblikuje še rezervacije za neiztekle nevarnosti v tistih homogenih skupinah, kjer je seštevek pričakovanega škodnega in stroškovnega količnika večji od 100 %.

Zaradi vsebinske razlike (pojasnjene v nadaljevanju poglavja) v metodologiji oblikovanja škodnih rezervacij za prevzeto pozavarovanje in zavarovanje smo analizo izteka (angl. run-off) naredili posebej za zavarovanje in posebej za pozavarovanje.

Odvisne družbe svoje podatke o škodnih rezervacijah za zavarovanje organizirajo in analizirajo po letih nastanka škodnega dogodka. V spodnji preglednici prikazujemo kontrolo oziroma analizo višine kosmatih škodnih rezervacij, ki jih je oblikovala skupina za obveznosti iz (direktnih) zavarovalnih pogodb za premoženjska zavarovanja. Zneski so iz lokalnih valut preračunani v evre po tečaju ob koncu opazovanega leta (rezervacije) oziroma po tečaju na sredini opazovanega leta (plačane škode).

Analiza višine kosmatih škodnih rezervacij za premoženjska zavarovanja

(v tisoč EUR)	31. decembra leta					
Ocena kosmatih obveznosti	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prvotno ocenjene	292.403	311.449	302.508	312.626	313.058	301.792
Ponovno ocenjene 1 leto pozneje	248.748	251.958	254.822	256.010	254.841	
Ponovno ocenjene 2 leti pozneje	218.062	231.885	218.171	214.490		
Ponovno ocenjene 3 leta pozneje	207.571	205.037	185.407			
Ponovno ocenjene 4 leta pozneje	186.200	179.385				
Ponovno ocenjene 5 let pozneje	165.651					
Kumulativni kosmati presežek (zadnja ocena – prvotna ocena)	126.752	132.065	117.101	98.136	58.217	
Kumulativni kosmati presežek v % od prvotne ocene	43,3%	42,4%	38,7%	31,4%	18,6%	

Kumulativni kosmati presežki za pogodbena leta od 2013 do 2016 so se povečali, če jih primerjamo z vrednostmi ob koncu predhodnega leta, ko so znašali 36,3 % in 34,2 % in 27,9 % in 18,1 % prvotne ocene.

Za aktuarsko ocenjevanje škodnih rezervacij pri prevzetem pozavarovanju skupina ne more uporabiti trikotnikov, organiziranih po letih nastanka škodnega dogodka, kot je to v navadi za zavarovanje. Podatke o škodah, ki so proporcionalno pozavarovane, pozavarovalnica prejme od svojih cedentov razčlenjene po posameznih pogodbenih letih. Ker se škode pri enoletnih zavarovalnih policah, sklenjene med letom, lahko zgodijo v letu sklenitve ali pa v naslednjem letu, agregirani podatki za proporcionalno pozavarovanje niso organizirani po letu nastanka škodnega dogodka. Prav tako imajo nekateri trgi obnovev kritij med letom, zato prihaja še do dodatnih zamikov med pogodbenim letom in letom nastanka škodnega dogodka. Zaradi navedenih značilnosti, skupina za pozavarovalni del dejavnosti podatke o plačanih škodah organizira po pogodbenih letih. Tako ocenjene obveznosti se nanašajo na že nastale škode, za poravnavo katerih je namenjena škodna rezervacija, ter na škode obstoječega portfelja, ki še niso nastale in za katerih poravnavo je namenjena prenosna premija, zmanjšana za razmejeno provizijo.

V spodnji preglednici zato kot originalno ocenjene kosmate obveznosti ob koncu posameznih preteklih let upoštevamo škodne rezervacije, povečane za prenosno premijo, zmanjšano za razmejeno provizijo, kar primerjamo s poznejšimi ocenami istih obveznosti.

Analiza višine kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za predhodna leta za pozavarovanje

(v tisoč EUR)	31. decembra leta					
Ocena kosmatih obveznosti	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prvotno ocenjene	199.339	207.416	209.963	218.615	224.093	225.314
Ponovno ocenjene 1 leto pozneje	170.890	183.590	191.260	191.207	196.533	
Ponovno ocenjene 2 leti pozneje	160.099	174.579	175.447	177.623		
Ponovno ocenjene 3 leta pozneje	156.865	164.654	165.546			
Ponovno ocenjene 4 leta pozneje	147.772	157.337				
Ponovno ocenjene 5 let pozneje	142.401					
Kumulativni kosmati presežek (zadnja ocena – prvotna ocena)	56.938	50.079	44.417	40.993	27.561	
Kumulativni kosmati presežek v % od prvotne ocene	28,6%	24,1%	21,2%	18,8%	12,3%	

Kumulativni kosmati presežki za pogodbeni leta od 2013 do 2016 so se povečali, če jih primerjamo z vrednostmi ob koncu predhodnega leta, ko so znašali 25,9 %, 20,6 %, 16,4 % in 12,5 % prvotne ocene.

Zaradi visokih kumulativnih presežkov kosmatih škodnih rezervacij za premoženjska zavarovanja in tudi kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za pozavarovanje ocenjujemo, da je tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij relativno nizko in primerljivo z letom 2017.

17.6.2.6 Program retrocesije – premoženjska zavarovanja

Za obvladovanje zavarovalnih tveganj, ki jim je izpostavljena skupina, je pomemben primeren pozavarovalni program, predvsem program retrocesije. Sestavljen je tako, da zmanjšuje izpostavljenost potencialnim posameznim velikim škodam in učinku velikega števila posameznih škod, ki so posledica istega škodnega dogodka. Ocenjujemo, da je pozavarovalni program skupine, ki vključuje proporcionalno in neproporcionalno zaščito, primeren za tveganja, ki jim je skupina izpostavljena. Najvišji zneski, določeni v preglednicah maksimalnega kritja, se uporabljajo le izjemoma. S sozavarovanjem in recipročnimi pogodbami z drugimi pozavarovalnicami skupina skrbi za dodatno razpršitev tveganja. Portfelj v lastni izravnavi skupine, tako za slovenske kot tudi za tuje cedente, je ob večjih škodnih dogodkih zaščiten še s previdno izbranim neproporcionalnim pozavarovanjem, ki smo ga v letu 2018 nekoliko prilagodili rasti portfelja ter razširili z zaščito proti večji frekvenci katastrofalnih dogodkov:

- Neproporcionalna zaščita za naravne nesreče v Sloveniji (CAT XL; skupna za vse družbe skupine) ima na prvih dveh intervalih kritja sedaj dve namesto ene plačljive obnovev.
- Neproporcionalna zaščita sprejetih pozavarovanj portfelja zunaj skupine za naravne nesreče s prioriteto 5 milijonov EUR se je razširila s podintervalom kritja za primer večje frekvence dogodkov v enem letu. V primeru skupne škode po delovanju glavnega kritja 6 milijonov EUR, podinterval krije škode za nadaljnje dogodke v višini 3 milijonov EUR nad prioriteto 2 milijonov EUR.
- XL kritje zavarovanj avtomobilske odgovornosti portfelja skupine ima v prvem intervalu prioriteto 1,5 milijona EUR (prej 1 milijon EUR) in kapaciteto 4,5 milijona EUR (prej 5 milijonov EUR).
- XL kritje zavarovanja splošne odgovornosti portfelja skupine ima prioriteto 2 milijona EUR (prej 1 milijon EUR) in kapaciteto 3 milijone EUR.
- XL kritje pomorskih in transportnih zavarovanj se je za portfelj skupine in zunaj nje poenotilo in sedaj velja po riziku in po dogodku (prej le za portfelj skupine in kritje po dogodku za portfelj zunaj skupine). Kritje ima prioriteto 2 milijonov EUR (prej 1 milijon EUR) in kapaciteto 4 milijonov EUR (prej 2,5 milijona EUR).

17.6.2.7 Ocena ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj – premoženjska zavarovanja

Povečana uresničitev zavarovalnih tveganj bi imela kot ključno posledico povečanje čistih škod. Zaradi primerne programa retrocesije skupina kot celota ni izpostavljena tveganju nenadnega povečanja čistih škod, tudi če bi se zgodile katastrofalne škode. Bolj verjetno je povečanje čistih škod zaradi množičnih manjših neugodnih gibanj (povečanja škod ali stroškov oziroma zmanjšanje premije), kar bi vplivalo na čisti kombinirani količnik. Če bi se čisti kombinirani količnik povečal/zmanjšal za eno odstotno točko, bi se dobiček skupine pred davki zmanjšal/povečal za 4,39 milijona EUR (2017: 3,98 milijona EUR).

Maksimalni samopridržaj po riziku za večino premoženjskih zavarovanj znaša 4 milijone EUR, pri čemer kombiniran limit za zavarovanje požara in elementarnih nesreč, drugo škodno zavarovanje in zavarovanje različnih finančnih izgub prav tako ne sme presegati 4 milijone EUR, za zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil 2 milijona EUR, pri pomorskih zavarovanjih 2 milijona EUR, pri življenjskih zavarovanjih pa je maksimalni samopridržaj enak 300.000 EUR. Tako čista škoda na posameznem riziku praviloma ne more preseči 4 milijonov EUR. V primeru katastrofalnega dogodka, na primer poplave, toče, viharja ali celo potresa, je maksimalna čista škoda navzgor omejena s prioriteto ustreznega neproporcionalnega kritja (zaščita samopridržaja), ki tako pri kritju poslov iz skupine kot poslov zunaj skupine znaša 5 milijonov EUR. To je zgornja meja čiste škode, ki jo lahko predvidimo ob razumnih aktuarskih pričakovanjih za en katastrofalen dogodek na ravni skupine. Na nekaterih mednarodnih trgih (Indija, ZDA, Kitajska) je dovoljen presežek tega samopridržaja in znaša največ 8 milijonov EUR. V primeru več katastrofalnih dogodkov v istem letu, pogodbi za neproporcionalno zaščito vključujeta tudi določila o obnovitvi kritja. Verjetnost tolikšnega števila katastrofalnih dogodkov, da bi bila zaradi njih ogrožena solventnost skupine, je tako zanemarljiva. Seveda pa zaradi naključnega nihanja števila katastrofalnih škod vedno lahko pričakujemo dodatne čiste škode, kar bi se pokazalo v poslabšanju poslovnega izida, nikakor pa ne tega, da bi bila ogrožena solventnost skupine, kar smo testirali tudi z izvedbo scenarijev v okviru lastne ocene tveganj in solventnosti.

Tveganje, da bi zavarovalna tveganja resno ogrozila finančno trdnost skupine, ocenjujemo za majhno, pri tem pa ni bistvene razlike med letoma 2018 in 2017.

17.6.2.8 Zavarovalna tveganja pri življenjskih zavarovanjih

Glavna tveganja, ki jim je skupina izpostavljena v okviru življenjskih zavarovanj so tveganje predčasne prekinitve pogodb, tveganje umrljivosti in tveganje stroškov servisiranja pogodb. Izpostavljenost ostalim tveganjem kot na primer tveganju dolgoživosti, tveganju invalidnosti in obolevnosti je manjša.

Zavarovalna tveganja pri dodatnih nezgodnih zavarovanjih so podobna opisanim tveganjem pri premoženjskih zavarovanjih in jih v skupini obvladujemo na enak način.

Skupina za obvladovanje zavarovalnih tveganj pri življenjskih zavarovanjih redno izvaja analize stopenj smrtnosti, obolevnosti, prekinitev življenjskih zavarovanj in preučuje njihove trende. Ob tem redno izvaja test ustreznosti oblikovanih obveznosti. Skupina upravlja zavarovalno tveganje tudi z doslednimi postopki za prevzemanje in ocenjevanje tveganja. Ti določajo kriterije in pogoje odobritve za prevzete tveganja. Ob uporabljenih premijskih cenikih je prevzemanje in ocenjevanje odvisno od pristopne starosti in želene zavarovalne vsote. Skupina prevzame tveganje, če je zdravstveno stanje, kot merilo tveganja, v skladu s preglednico kriterijev za medicinske preiskave. Dodatna dejavnika pri prevzemu tveganja sta tudi življenjski slog, upoštevajoč prostočasne dejavnosti, in poklic. Skupina s primernim pozavarovalnim programom omeji vpliv zavarovalnega tveganja, zaščita je praviloma proporcionalna. Lastni delež zavarovalnic večinoma ne presega 50.000 EUR. Za hujše bolezni je sklenjeno tudi pozavarovanje s partnerjem v tujini (Partner Re).

Na ravni skupine ni večje koncentracije tveganja življenjskih zavarovanj, saj je portfelj dobro razpršen tako glede na starostno sestavo zavarovanih oseb kot tudi sestavo preostale zavarovalne dobe zavarovanj, izpostavljenosti (zavarovalnih vsot in rizičnih zavarovalnih vsot), letnih in enkratnih plačil premije. Portfelj se razlikuje tudi po deležu prekinjenih polic v posameznem obdobju, stroških ter glede na smrtnost in obolevnost po produktih.

Ocenjujemo, da so ostala zavarovalna tveganja življenjskih zavarovanj na enaki ravni kot v letu 2017.

17.6.3 Finančna tveganja

Pri finančnem poslovanju so posamezne družbe iz skupine izpostavljene finančnim tveganjem, med katera uvrščamo tržno, likvidnostno in kreditno tveganje ter tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti življenjskih zavarovanj.

V letu 2018 je skupina v naložbeni portfelj, za katerega ugotavlja izpostavljenost finančnim tveganjem, upoštevala tudi naložbe KSNT, pri katerih odvisna družba - zavarovalnica jamči garantirano vrednost enote premoženja in s tem prevzema tveganje doseganja zajamčenega donosa. Vrednost navedenih naložb po stanju 31. 12. 2018 je znašala 82,6 milijona EUR (31. 12. 2017: 89,7 milijona EUR). V naslednji preglednici so zato prilagojeni tudi primerjalni podatki o naložbenem portfelju leta 2017. Finančnim tveganjem je na dan 31. 12. 2018 izpostavljen naložbeni portfelj v višini 1.164,9 milijona EUR (31. 12. 2017: 1.173,9 milijona EUR) in vključuje:

- finančne naložbe v višini 1.008,1 milijona EUR (31. 12. 2017: 1.038,1 milijona EUR),
- naložbene nepremičnine v višini 20,6 milijona EUR (31. 12. 2017: 15,4 milijona EUR),
- denar in denarne ustreznike v višini 64,7 milijona EUR (vključno z vrednostjo v portfelju KSNT v višini 11,1 milijona EUR (31. 12. 2017: 38,0 milijona EUR od tega 7,2 milijona EUR vrednosti v portfelju KSNT) ter
- 71,6 milijonov EUR naložb portfelja KSNT z jamstvom zavarovalnice (31. 12. 2017: 82,5 milijona EUR).

Naložbe, ki so izpostavljene finančnemu tveganju

Vrsta naložbe	31.12.2018	Sestava 31.12.2018	31.12.2017	Sestava 31.12.2017	Absolutna razlika 31.12.2018/31.12.2017	Strukturna sprememba 31.12.2018/31.12.2017
Depoziti in potrdila o vlogi	27.740.278	2,4%	35.132.062	3,0%	-7.391.784	-0,6%
Državne obveznice	587.645.179	50,5%	600.051.963	51,1%	-12.406.784	-0,6%
Poslovne obveznice	400.292.979	34,4%	426.578.476	36,3%	-26.285.497	-2,0%
Delnice (brez strateških)	15.675.617	1,3%	17.524.834	1,5%	-1.849.217	-0,1%
Vzajemni skladi	35.635.616	3,1%	34.904.842	3,0%	730.774	0,1%
obvezniški in denarni	32.737.150	2,8%	32.503.306	2,8%	233.844	0,0%
mešani	48.279	0,0%	167.621	0,0%	-119.342	0,0%
delniški	2.850.187	0,2%	2.233.915	0,2%	616.272	0,1%
Infrastruktura	5.264.540	0,5%	0	0,0%	5.264.540	0,5%
Dana posojila in drugo	1.116.239	0,1%	591.985	0,1%	524.254	0,0%
Depoziti pri cedentih	6.275.310	0,5%	5.832.347	0,5%	442.963	0,0%
Finančne naložbe	1.079.645.758	92,7%	1.120.616.508	95,5%	-40.970.750	-2,7%
Naložbene nepremičnine	20.643.019	1,8%	15.364.184	1,3%	5.278.835	0,5%
Denar in denarni ustrezniki	64.657.431	5,6%	37.956.119	3,2%	26.701.312	2,3%
Naložbeni portfelj	1.164.946.208	100,0%	1.173.936.811	100,0%	-8.990.602	0,0%

* Podatki za leto 2017 se razlikujejo od podatkov objavljenih v LP 2017, ker so v naložbenem portfelju upoštevane tudi naložbe KSNT pri katerih zavarovalnica jamči garantirano vrednost enote premoženja (2017: 1.084,2 milijona EUR).

Naložbe zavarovancev, ki krijejo življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem, pri katerih zavarovanci v celoti prevzemajo naložbeno tveganje so izključene iz analize tveganj in so konec leta 2018 znašale 133,3 milijona EUR (31. 12. 2017: 144,7 milijona EUR).

V okviru tveganja nedoseganja zajamčene donosnosti so obravnavana tudi tveganja iz finančnih pogodb, ki se nanašajo na kritne sklade prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (PDPZ), ki jih Sava pokojninska upravlja v korist zavarovancev.

17.6.3.1 Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti

Skupina je izpostavljena tudi tveganju nedoseganja zajamčene donosnosti in sicer pri finančnih pogodbah in zavarovalnih pogodbah klasičnih in naložbenih življenjskih zavarovanj.

Finančne pogodbe

Skupina med finančne pogodbe uvršča Skupino kritnih skladov MOJI skladi življenjskega cikla, ki se nanaša na dodatno pokojninsko zavarovanje družbe Sava pokojninska v času varčevanja. Družba upravlja Skupino kritnih skladov MOJI skladi življenjskega cikla, ki so sestavljeni iz treh kritnih skladov in sicer MOJ dinamični sklad (v nadaljevanju MDS), MOJ uravnoteženi sklad (v nadaljevanju MUS) in MOJ zajamčeni sklad (v nadaljevanju MZS). Obveznosti iz finančnih pogodb niso vključene v konsolidirano postavko zavarovalno-tehničnih rezervacij, zato niso vključene v prikaz zavarovalnih tveganj. Sredstva iz finančnih pogodb se ne pojavljajo v konsolidirani postavki finančnih naložb, zato niso vključena v prikaz finančnih tveganj. V povezavi s sredstvi in obveznostmi finančnih pogodb se ravno tako pojavlja tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti na kritnem skladu, ki zagotavlja zajamčeno donosnost – skladu MZS.

Zavarovanci (člani) dodatnega pokojninskega zavarovanja prevzemajo naložbeno tveganje v celoti v skladih MDS in MUS, naložbeno tveganje nad zajamčenimi sredstvi pa v kritnem skladu MZS, ki zagotavlja zajamčeni donos. Zajamčeni donos v MZS znaša 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje z dospelostjo nad enim letom. Obveznosti na MZS obsegajo vplačano premijo, zajamčen donos in presežek nad zajamčenim donosom, v kolikor je družba tega dosegla. Za vsakega člana upravljapec vodi osebni račun, na katerem se zbira vplačana čista premija in sredstva za presežek zajamčenega donosa (rezervacije) ter v MZS še zajamčen donos. Obveznost do zavarovancev v MDS in MUS se spreminja skladno s spremembo vrednosti naložb; zavarovanci v celoti prevzemajo naložbeno tveganje. Obveznosti do zavarovancev v MZS se za donos nad zajamčenimi sredstvi v letih, ko je dosežena donosnost nad zajamčeno, povečuje, v letih, ko je dosežena donosnost pod zajamčeno, pa se ta del obveznosti zmanjšuje, dokler rezervacije niso v celoti izčrpane. Opisano uravnavanje zajamčene donosnosti poteka na ravni posameznega osebnega računa. V primeru da individualne rezervacije na kakšnem od računov ne zadostujejo za pokrivanje zajamčenega donosa, za razliko oblikuje družba rezervacije na lastnih sredstvih, ki smejo dosežati 20 % kapitala, v primeru presežanja, pa nedoseganje družba pokriva iz lastnih sredstev.

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti je obvladovano predvsem z ustreznim upravljanjem sredstev in obveznosti zavarovancev, ustrezno naložbeno strategijo, ustrezno višino kapitala družbe ter oblikovanjem rezervacij. Izpostavljenost tveganjem, ki izvirajo iz zajamčene donosnosti, v skupini testiramo z izvedbo stresnih testov in scenarijev v okviru lastne ocene tveganj in solventnosti. Ocenjujemo, da je tveganje dodatnih vplačil za doseganje zajamčene donosnosti majhno in se glede na 2017 ni bistveno spremenilo.

Vrednost sredstev skladov severnomakedonske pokojninske družbe Sava penzisko društvo (dva sklada, obvezni in prostovoljni) ni vključena v izkaz finančnega položaja družbe, ker gre za sklade v upravljanju (podobna obravnava kot pri družbah za upravljanje skladov). Severnomakedonska pokojninska družba je zgolj upravljalec premoženja, skladi nimajo zajamčenega donosa. Posledično tudi ni izpostavljena tveganju iz finančnih pogodb zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti.

Zavarovalne pogodbe klasičnih in naložbenih življenjskih zavarovanj

Zavarovalnica je pri klasičnih življenjskih zavarovanjih in zavarovanjih z naložbenim tveganjem z zajamčenim VEPom izpostavljena tveganju nedoseganja zajamčenega donosa. V spodnji preglednici prikazujemo vrednost naložb za pokrivanje obveznosti iz naslova življenjskih zavarovanj po posameznem registru. Prikazana je knjigovodska donosnost naložb in garantirana donosnost obveznosti.

Pregled učinka tveganja nedoseganja zajamčene donosnosti po posamznem registru na dan 31. 12. 2018

(v EUR) Finančne naložbe, ki krijejo obveznosti življ. zavarovanj z zajamčenim VEP	NALOŽBE			OBVEZNOSTI			Učinek nedoseganja garantirane donosnosti
	Stanje	Knjigovodska donosnost	Knjigovodski donos	Stanje	Garantirana donosnost	Garantiran donos	
ZAVAROVALNICA SAVA d.d. - KSŽZ 1	11.916.875	2,40%	286.005	10.520.207	2,40%	252.485	33.520
ZAVAROVALNICA SAVA d.d. - KSŽZ 2	3.190.656	0,60%	19.782	2.503.188	2,20%	55.571	-35.789
ZAVAROVALNICA SAVA d.d. - KSNT - 2 (ZM Zajamčeni)	27.114.965	2,00%	547.722	28.033.351	2,70%	768.114	-220.392
ZAVAROVALNICA SAVA d.d. - KSNT - 2a - (ZM Garant)	2.104.156	0,00%	0	2.470.210	0,60%	14.327	-14.327
ZAVAROVALNICA SAVA d.d. - KSNT - 3 (ZS Varnost in ZS Zajamčeni)	36.130.866	0,60%	205.946	36.157.613	0,00%	10.847	195.099
Skupaj	80.457.518	1,32%	1.059.455	79.684.569	1,38%	1.101.344	-41.889

Pregled učinka tveganja nedoseganja zajamčene donosnosti po posamznem registru na dan 31. 12. 2017

(v EUR) Finančne naložbe, ki krijejo obveznosti življ. zavarovanj z zajamčenim VEP	NALOŽBE			OBVEZNOSTI			Učinek nedoseganja garantirane donosnosti
	Stanje	Knjigovodska donosnost	Knjigovodski donos	Stanje	Garantirana donosnost	Garantiran donos	
ZAVAROVALNICA SAVA d.d. - KSŽZ 1	12.270.808	2,82%	346.037	10.876.369	2,42%	263.390	82.647
ZAVAROVALNICA SAVA d.d. - KSŽZ 2	2.316.994	0,74%	17.146	2.026.985	2,10%	42.534	-25.389
ZAVAROVALNICA SAVA d.d. - KSNT - 2 (ZM Zajamčeni)	24.414.858	2,63%	642.111	24.548.841	2,74%	673.455	-31.344
ZAVAROVALNICA SAVA d.d. - KSNT - 2a - (ZM Garant)	1.313.503	0,00%	0	1.513.148	0,18%	2.675	-2.675
ZAVAROVALNICA SAVA d.d. - KSNT - 3 (ZS Varnost in ZS Zajamčeni)	45.805.687	0,53%	242.770	45.575.555	0,01%	3.238	239.532
Skupaj	86.121.850	1,45%	1.248.063	84.540.898	1,17%	985.292	262.772

Ocenjujemo, da je tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti srednje in se glede na 2017 ni bistveno spremenilo.

17.6.3.2 Tržna tveganja

Finančne naložbe, ki so izpostavljene tržnemu tveganju

Vrsta naložbe	31.12.2018	Sestava 31.12.2018	31.12.2017	Sestava 31.12.2017	Absolutna razlika 31.12.2018/ 31.12.2017	Strukturna sprememba 31.12.2018/ 31.12.2017
Depoziti in potrdila o vlogi	27.740.278	2,4%	35.132.062	3,0%	-7.391.784	-0,6%
Državne obveznice	587.645.179	50,5%	600.051.963	51,1%	-12.406.784	-0,6%
Poslovne obveznice	400.292.979	34,4%	426.578.476	36,3%	-26.285.497	-2,0%
Delnice (brez strateških)	15.675.617	1,3%	17.524.834	1,5%	-1.849.217	-0,1%
Vzajemni skladi	35.635.616	3,1%	34.904.842	3,0%	730.774	0,1%
obvezniški in denarni	32.737.150	2,8%	32.503.306	2,8%	233.844	0,0%
mešani	48.279	0,0%	167.621	0,0%	-119.342	0,0%
delniški	2.850.187	0,2%	2.233.915	0,2%	616.272	0,1%
Infrastruktura	5.264.540	0,5%	0	0,0%	5.264.540	0,5%
Dana posojila in drugo	1.116.239	0,1%	591.985	0,1%	524.254	0,0%
Depoziti pri cedentih	6.275.310	0,5%	5.832.347	0,5%	442.963	0,0%
Finančne naložbe	1.079.645.758	92,7%	1.120.616.508	95,5%	-40.970.750	-2,7%
Naložbene nepremičnine	20.643.019	1,8%	15.364.184	1,3%	5.278.835	0,5%
Denar in denarni ustrezniki	64.657.431	5,6%	37.956.119	3,2%	26.701.312	2,3%
Naložbeni portfelj	1.164.946.208	100,0%	1.173.936.811	100,0%	-8.990.602	0,0%

* Podatki za leto 2017 se razlikujejo od podatkov objavljenih v letnem poročilu 2017, ker so v naložbenem portfelju upoštevane tudi naložbe KSNT pri katerih zavarovalnica jamči garantirano vrednost enote premoženja (2017: 1.084,2 milijona EUR).

V sklopu tržnih tveganj skupina ocenjuje tveganje obrestne mere, tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev in valutno tveganje.

17.6.3.2.1 Tveganje obrestne mere

Tveganje obrestne mere je tveganje, da bo skupina utrpela izgubo kot posledico nihanja obrestnih mer. Pri spremembi obrestne mere se tveganje lahko uresniči zaradi zmanjšanja vrednosti naložb ali povečanja obveznosti.

Glavnina tveganja obrestne mere je v delu obveznosti prisotna le na odseku življenjskih zavarovanj (matematične rezervacije). Na podlagi predpisane metodologije za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij za potrebe priprave računovodskih izkazov so na spremembo obrestne mere pri premoženjskih zavarovanjih občutljive lečasne ali dosmrtnere, ki izhajajo iz odgovornostnih zavarovanj, vendar pa so spremembe obveznosti zaradi spremembe kapitaliziranih vrednosti rent kot posledica padca obrestne mere zanemarljive in zato v navedenih izračunih niso upoštevane.

Tveganje spremembe obrestnih mer merimo z občutljivostno analizo, in sicer s spremembo vrednosti naložb v obveznice oziroma vrednosti matematičnih rezervacij ob spremembi obrestnih mer za eno odstotno točko. V portfelju občutljiv na spremembo obrestnih mer so vključene državne in poslovne obveznice, obvezniški vzajemni skladi s ponderjem 1 ter mešani vzajemni skladi s ponderjem 0,5. Iz analiz so na strani naložb izključene naložbe v obveznice razporejene v računovodsko skupino v posesti do zapadlosti, depoziti in dana posojila, saj se vrednotijo po odplačni vrednosti in tako niso občutljive na spremembo tržnih obrestnih mer.

Celotna vrednost naložb, ki so vključene v izračun, na dan 31. 12. 2018 znaša 930,2 milijona EUR (31. 12. 2017: 938,8 milijona EUR). Od tega se 580,3 milijona EUR (31. 12. 2017: 593,9 milijona EUR) nanaša na sredstva premoženjskih zavarovalnic (vključuje tudi Savo Re) in 350,7 milijona EUR (31. 12. 2017: 344,9 milijona EUR) na sredstva življenjskih zavarovalnic.

Občutljivostna analiza za odsek premoženjskih zavarovanj pokaže, da bi se na dan 31. 12. 2018 vrednost naložb, občutljivih na obrestno tveganje, zaradi povečanja obrestnih mer za eno odstotno točko, znižala za 17,5 milijona EUR (31. 12. 2017: 18,8 milijona EUR) oziroma za 3,0 % (31. 12. 2017: 3,2 %). Podrobnejši prikaz rezultatov spremembe vrednosti naložb ob spremembi obrestnih mer in vpliv na računovodske izkaze sta predstavljena v naslednji preglednici, kjer vpliv na kapital izvira iz naložb, razporejenih v računovodsko skupino razpoložljivo za prodajo, vpliv na izkaz poslovnega izida pa iz naložb, razporejenih v računovodsko skupino po pošteni vrednosti prek izkaz poslovnega izida.

Rezultati občutljivostne analize naložb, občutljivih na obrestno tveganje, premoženjskih zavarovanj

(v EUR)	31.12.2018					
	+100 bp			-100 bp		
Tip vrednostnega papirja	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Državne obveznice	315.922.774	305.211.493	-10.711.281	315.922.774	327.436.436	11.513.662
Poslovne obveznice	248.471.884	242.158.692	-6.313.193	248.471.884	255.377.864	6.905.979
Obvezniški vzajemni skladi	15.910.682	15.430.750	-479.932	15.910.682	16.429.945	519.263
Skupaj	580.305.341	562.800.935	-17.504.405	580.305.341	599.244.245	18.938.904
Vpliv na kapital	-17.094.791			18.489.948		
Vpliv na izkaz poslovnega izida	-409.615			448.957		

(v EUR)	31.12.2017					
	+100 bp			-100 bp		
Tip vrednostnega papirja	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Državne obveznice	310.599.940	300.233.681	-10.366.259	310.599.940	321.759.952	11.160.012
Poslovne obveznice	267.662.140	259.699.784	-7.962.356	267.662.140	276.223.084	8.560.944
Obvezniški in mešani vzajemni skladi	15.615.819	15.120.860	-494.960	15.615.819	16.148.378	532.559
Skupaj	593.877.899	575.054.324	-18.823.575	593.877.899	614.131.414	20.253.515
Vpliv na kapital	-18.823.575			20.253.515		
Vpliv na izkaz poslovnega izida	0			0		

Občutljivostna analiza na strani naložb življenjskih zavarovanj, občutljivih na obrestno tveganje, pokaže, da bi se vrednost zaradi povečanja obrestnih mer za eno odstotno točko, zmanjšala za 12,5 milijona EUR oziroma za 3,6 % (31. 12. 2017: 13,4 milijona; 3,9 %). Podrobnejši prikaz rezultatov spremembe vrednosti naložb ob spremembi obrestnih mer in vpliv na računovodske izkaze sta predstavljena v naslednji preglednici, kjer vpliv na kapital izhaja iz naložb razporejenih v računovodsko skupino razpoložljivo za prodajo, vpliv na izkaz poslovnega izida pa iz naložb razporejenih v računovodsko skupino po pošteni vrednosti preko izkaz poslovnega izida.

Rezultati občutljivostne analize naložb, občutljivih na obrestno tveganje, življenjskih zavarovanj

(v EUR)	31.12.2018					
	+100 bp			-100 bp		
Tip vrednostnega papirja	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Državne obveznice	190.893.375	183.449.947	-7.443.428	190.893.375	198.958.041	8.064.666
Poslovne obveznice	145.942.873	141.414.017	-4.528.856	145.942.873	150.780.351	4.837.478
Obvezniški, konvertibilni in mešani vzajemni skladi	13.845.718	13.353.595	-492.123	13.845.718	14.376.063	530.345
Skupaj	350.681.967	338.217.558	-12.464.407	350.681.967	364.114.455	13.432.489
Vpliv na kapital	-12.360.887			13.323.787		
Vpliv na izkaz poslovnega izida	-103.520			108.701		

(v EUR)	31.12.2017					
	+100 bp			-100 bp		
Tip vrednostnega papirja	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Državne obveznice	178.006.349	170.712.907	-7.293.442	178.006.349	185.911.994	7.905.644
Poslovne obveznice	154.167.733	148.572.565	-5.595.169	154.167.733	160.161.454	5.993.721
Obvezniški in mešani vzajemni skladi	12.743.652	12.249.189	-494.464	12.743.652	13.276.893	533.241
Skupaj	344.917.735	331.534.662	-13.383.074	344.917.735	359.350.339	14.432.606
Vpliv na kapital	-13.210.123			14.248.903		
Vpliv na izkaz poslovnega izida	-172.952			183.703		

* Podatki za leto 2017 se razlikujejo od podatkov objavljenih v letnem poročilu 2017, ker so v naložbenem portfelju upoštevane tudi naložbe KSNT pri katerih zavarovalnica jamči garantirano vrednost enote premoženja (2017: 1.019,5 milijona EUR).

Vrednost matematične rezervacije, zajeta v občutljivostno analizo na strani obveznosti, na dan 31. 12. 2018 predstavlja 252,7 milijona EUR (31. 12. 2017: 263,8 milijona EUR) in ne vključuje dela matematične rezervacije, ki ni obrestno občutljiv (31. 12. 2018: 2,1 milijona EUR, 31. 12. 2017: 7,6 milijona EUR). Občutljivostna analiza na strani obveznosti (matematične rezervacije) pokaže, da bi se pri izračunu sedanje vrednosti matematičnih rezervacij ob upoštevanju višje obrestne mere za 1 odstotno točko, matematične rezervacije zmanjšale za 8,6 milijona EUR, oziroma 3,4 % (31. 12. 2017: 10,5 milijona EUR; 4,0 %). V drugem primeru, kjer bi pri rezervaciji upoštevali za 1 odstotno točko nižjo obrestno mero, pa bi se matematične rezervacije povečale za 11,8 milijona EUR oziroma 4,7 % (31. 12. 2017: 13,5 milijona EUR; 5,1 %). Občutljivostna analiza vključuje rezultate LAT testa, ki je opredeljen v poglavju 17.4.26.

Rezultati občutljivostne analize obveznosti življenjskih zavarovanj

31.12.2018 (v EUR)					
+100 bp			-100 bp		
Vrednost matematičnih rezervacij	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost matematičnih rezervacij	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
252.717.622	244.098.550	-8.619.072	252.717.622	264.526.969	11.809.347

31.12.2017 (v EUR)					
+100 bp			-100 bp		
Vrednost matematičnih rezervacij	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost matematičnih rezervacij	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
263.841.809	253.355.720	-10.486.089	263.841.809	277.328.172	13.486.363

Rezultati občutljivostnih analiz na strani sredstev in obveznosti pokažejo, da se je občutljivost sredstev na spremembo obrestnih mer kot tudi občutljivost matematičnih rezervacij glede na leto 2017 znižala. Družba je tudi v letu 2018 usklajevala ročnosti sredstev in obveznosti za potrebe zniževanja neto učinka spremembe obrestnih mer na bilance skupine. Razlika med povprečno ročnostjo sredstev in obveznosti ločeno na premoženjska in življenjska zavarovanja je predstavljena v nadaljevanju.

Povprečna ročnost obveznic in depozitov premoženjskih zavarovanj znaša konec leta 2018 2,98 leta (31. 12. 2017: 3,15 leta), medtem ko je pričakovana ročnost obveznosti premoženjskih zavarovanj 2,77 leta (31. 12. 2017: 3,18 leta).

Povprečna ročnost obveznic in depozitov življenjskih zavarovanj znaša konec leta 2018 3,48 leta (31. 12. 2017: 3,46 leta), medtem ko je pričakovana ročnost obveznosti življenjskih zavarovanj 4,39 leta (31. 12. 2017: 4,68 leta).

V letu 2018 se je vrednost obrestno občutljivih sredstev povečala za 5,8 milijona EUR, vrednost obrestno občutljivih obveznosti pa se zmanjšala za 11,1 milijona EUR. Obrestno tveganje skupine se je v 2018 primerjalno z letom 2017 nekoliko povečalo.

Neto efekt spremembe vrednosti sredstev in obveznosti v primeru dviga obrestnih mer za 100 bp znaša 3,8 milijona EUR (2017: 2,9 milijona EUR), v primeru zmanjšanja obrestnih mer za 100 bp znaša -1,6 milijona EUR (2017: -0,9 milijona EUR). Ocenjujemo, da obrestno tveganje na ravni skupine in posameznih družb dobro obvladujemo, da je neto učinek glede na obseg sredstev in obveznosti relativno nizek. Pomembno je poudariti, da so zaradi nizkih obrestnih mer družbe izpostavljene predvsem tveganju reinvestiranja, ki je pomembnejše predvsem za odsek življenjskih zavarovanj, v katerem smo zavezani zagotavljanju donosnosti v višini tehnične obrestne mere v daljšem obdobju.

17.6.3.2.2 Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev je tveganje, da bi se vrednost naložb zmanjšala zaradi nihanja cen lastniških vrednostnih papirjev.

Tveganju spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev so izpostavljene delnice, delniški vzajemni skladi in mešani vzajemni skladu (pri stresnem testu se upošteva polovica vrednosti).

Za oceno občutljivosti naložb na spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev lahko predpostavimo padec vseh vrednosti za 10 %, kar bi pomenilo zmanjšanje vrednosti naložb za 1,9 milijona EUR (31. 12. 2017: 2,0 milijona EUR).

Ocena občutljivosti naložb na spremembo vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
Padec vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
za -10 %	18.549.944	16.694.950	-1.854.994	19.842.560	17.858.304	-1.984.256

Za razliko od obveznic, pri katerih sprememba obrestne mere na spremembo vrednosti naložb ne vpliva linearno, lahko za padce vrednosti naložb v lastniške vrednostne papirje in vzajemne sklade upoštevamo načelo linearnosti. Tako bi 20-odstotni padec cen lastniških vrednostnih papirjev znižal vrednost naložb za 3,7 milijona EUR (31. 12. 2017: 4,0 milijona EUR).

Izpostavljenost skupine Sava Re tveganju spremembe vrednosti naložb v lastniške vrednostne papirje se je v letu 2018 v primerjavi s koncem leta 2017 malenkost znižala, ocenjujemo da tveganje ostaja na enakem nivoju kot v letu 2017.

17.6.3.2.3 Tveganje alternativnih naložb

Skupina je na dan 31.12.2018 imela skupaj 25,1 milijona EUR investiranih v alternativne naložbe, ki jih predstavljajo naložbe v infrastrukturne sklade in naložbene nepremičnine. Tveganje alternativnih naložb smo opredelili na podlagi šokiranja vrednosti, ki ga predvideva Solventnost 2 pri izračunu kapital-skih zahtev. Za naložbene nepremičnine smo tako uporabili padec vrednosti za 25 %, za infrastrukturne sklade pa padec vrednosti v višini 49 %, glede na to, da na teh skladih nismo prikazali pristopa vpogleda. Vrednost obeh tipov naložb bi se tako znižala za 7,5 milijona EUR.

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Infrastrukturni skladi	5.264.540	2.684.915	-2.579.625	0	0	0
Naložbene nepremičnine	20.643.022	15.482.267	-5.160.756	15.364.184	11.523.138	-3.841.046
Skupaj	25.907.562	18.167.182	-7.740.380	15.364.184	11.523.138	-3.841.046

17.6.3.2.4 Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da se bo zaradi sprememb tečajev zmanjšala vrednost sredstev v tujih valutah ali povečala vrednost obveznosti v tujih valutah.

Skupina Sava Re valutno tveganje obvladuje tako, da vsaka družba skrbi za čim boljšo valutno usklajenost sredstev in obveznosti.

V skupini Sava Re je valutnemu tveganju v največji meri izpostavljena Sava Re. Valutno tveganje za Savo Re je podrobneje obrazloženo v računovodskem poročilu Save Re v poglavju 23.5.3.2.4 Valutno tveganje.

Druge družbe v skupini z lokalno valuto v evrih (družbe s sedežem v Sloveniji, Črni gori in Kosovu), imajo vse obveznosti in naložbe v evrih, kar pomeni, da pri poslovanju teh družb valutnega tveganja ni. Preostale družbe v skupini, katerih lokalna valuta ni evro (družbe s sedežem na Hrvaškem, v Srbiji in Severni Makedoniji), večino poslovanja opravijo v lokalni valuti, zaradi medsebojnih povezav v skupini pa so manj podvržene še valutnemu tveganju na evrih.

Ocenjujemo, da je valutno tveganje na ravni skupine v letu 2018 glede na leto 2017 ostalo na enaki ravni, saj Sava Re aktivno pristopa k valutnemu usklajevanju in tako zmanjšuje izpostavljenost valutnemu tveganju.

17.6.3.3 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da bo družba zaradi plačila nepričakovanih ali nepričakovano visokih obveznosti utrpela izgubo pri zagotavljanju likvidnih sredstev.

Upravljanje likvidnostnega tveganja v posamezni družbi v skupini sledi smernicam, določenim v politiki upravljanja likvidnostnega tveganja skupine Sava Re. Vsaka družba v skupini skrbno načrtuje in spremlja realizacijo denarnih tokov (denarne prilive in odlive) ter v primeru likvidnostnih težav obvesti matično družbo, ki presodi in zagotovi potrebna sredstva za zagotavljanje likvidnosti posamezne družbe.

Likvidnostno tveganje, ki ga prevzame določena družba v skupini, se zmanjšuje tudi z rednim merjenjem in spremljanjem na podlagi opredeljenih kazalnikov. Eden izmed kazalnikov ugotavljanja likvidnostnega tveganja je tudi rokova usklajenost finančnih sredstev in obveznosti.

V naslednji preglednici so vrednosti finančnih naložb in zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki pokrivajo življenjska zavarovanja, po letih prikazane prek nediskontiranih denarnih tokov, vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki pokrivajo premoženjska zavarovanja pa je po letih razporejena glede na pričakovano zapadlost na podlagi trikotniškega razvoja.

Zapadlost finančnih sredstev in obveznosti

(v EUR)	Knjigovodska vrednost 31.12.2018	Na odpoklic	do 1 leta	od 1 leta do 5 let	nad 5 let	Brez določene zapadlosti	Skupaj 31.12.2018
Finančne naložbe	1.079.645.759	0	225.115.979	562.990.227	268.284.372	56.575.774	1.112.966.351
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida	12.415.676	0	989.664	5.237.686	7.535.010	1.530.950	15.293.310
- v posesti do zapadlosti	86.796.477	0	38.765.621	42.618.791	11.701.569	0	93.085.982
- posojila in depoziti	33.542.347	0	21.494.670	9.637.115	1.016.638	0	32.148.423
- razpoložljivo za prodajo	946.891.258	0	163.866.023	505.496.635	248.031.154	55.044.823	972.438.636
Znesek zav. teh. rezervacij, prenesen pozavarovateljem	27.292.750	0	15.764.933	6.864.689	4.663.128	0	27.292.750
Denar in denarni ustrezniki	64.657.431	31.318.301	33.339.131			0	64.657.432
SKUPAJ SREDSTVA	1.171.595.943	31.318.301	274.220.043	569.854.916	272.947.500	56.575.774	1.204.916.533
Zavarovalno tehnične rezervacije	920.491.487	0	444.864.696	303.435.220	170.194.757	1.996.814	920.491.487
SKUPAJ OBVEZNOSTI	920.491.487	0	444.864.696	303.435.220	170.194.757	1.996.814	920.491.487
Razlika	251.104.456	31.318.301	-170.644.653	266.419.696	102.752.743	54.578.960	284.425.046

Finančne naložbe vključujejo tudi naložbe KSNT pri katerih zavarovalnica jamči garantiran donos v računovodski skupini v posesti do zapadlosti (9,7 milijona EUR) in razpoložljivo za prodajo (61,9 milijona EUR).

(v EUR)	Knjigovodska vrednost 31.12.2017	Na odpoklic	do 1 leta	od 1 leta do 5 let	nad 5 let	Brez določene zapadlosti	Skupaj 31.12.2017
Finančne naložbe	1.120.616.508	0	191.556.193	644.852.558	259.475.605	52.429.676	1.148.314.033
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida	6.613.131		1.625.784	2.467.681	1.528.861	1.219.659	6.841.985
- v posesti do zapadlosti	116.135.943		35.663.910	78.635.664	11.753.831		126.053.404
- posojila in depoziti	41.556.393		36.385.643	5.305.157	1.726.295		43.417.096
- razpoložljivo za prodajo	956.311.041		117.880.857	558.444.056	244.466.618	51.210.018	972.001.548
Znesek zav. teh. rezervacij, prenesen pozavarovateljem	30.787.241		12.380.814	9.121.982	9.284.445		30.787.241
Denar in denarni ustrezniki	37.956.119	25.972.448	11.983.671				37.956.119
SKUPAJ SREDSTVA	1.189.359.867	25.972.448	215.920.678	653.974.540	268.760.050	52.429.676	1.217.057.393
Podrejene obveznosti							0
Zavarovalno tehnične rezervacije	931.398.362		378.731.057	344.027.587	204.267.658	4.372.060	931.398.362
SKUPAJ OBVEZNOSTI	931.398.362	0	378.731.057	344.027.587	204.267.658	4.372.060	931.398.362
Razlika	257.961.505	25.972.448	-162.810.379	309.946.953	64.492.392	48.057.616	285.659.031

* Podatki za leto 2017 se razlikujejo od podatkov objavljenih v letnem poročilu 2017, ker so v naložbenem portfelju upoštevane tudi naložbe KSNT pri katerih zavarovalnica jamči garantirano vrednost enote premoženja.

Likvidnostne potrebe se zagotavljajo z alokacijo sredstev v instrumente denar-nega trga v odstotku, ki je skladen z ocenjeno normalno tekočo potrebo po likvidnosti. Sredstva za pokrivanje ocenjene likvidnostne rezerve družbe v sku-pini s sedežem v EU zagotavljajo tako, da imajo vsaj 15 % portfelja investiranega v visoko likvidnih sredstvih. Visoko likvidna sredstva so namenjena zagotavljanju likvidnosti v primeru izrednih potreb po likvidnosti in so na voljo v vsakem tre-nutku. Druge družbe v skupini kratkoročna sredstva za zagotavljanje likvidnosti uravnavajo z gotovino na bančnih računih in kratkoročnimi depoziti.

Na podlagi navedenega ocenjujemo, da likvidnostno tveganje na ravni sku-pine kot posamezne družbe dobro obvladujemo in se v primerjavi s koncem leta 2017 ni bistveno spremenilo.

17.6.3.4 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev ali drugih nasprotnih strank, do katerih ima družba terjatve.

Kreditnemu tveganju so izpostavljene finančne naložbe (naložbe v depozite, obveznice, dana posojila, depozite pri cedentih ter denar in denarni ustrezniki), terjatve do pozavarovateljev in druge terjatve.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Vrsta sredstev	Znesek	Znesek
Naložbe s stalnim donosom	1.087.727.415	1.106.142.951
Dolžniški instrumenti*	1.016.794.674	1.062.354.485
Depoziti pri cedentih	6.275.310	5.832.347
Denar in denarni ustrezniki**	64.657.431	37.956.119
Terjatve do pozavarovateljev	32.484.675	36.624.163
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	27.292.750	30.787.241
Terjatve za deleže v zneskih škod	5.191.925	5.836.922
Druge terjatve	135.358.086	132.618.603
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	126.533.761	124.324.547
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja (razen terjatev za deleže v zneskih škod)	643.873	360.795
Terjatve za odmerjen davek	169.727	17.822
Druge terjatve	8.010.725	7.915.439
Skupna izpostavljenost	1.255.570.176	1.275.385.717

* Med dolžniškimi instrumenti so upoštevane tudi naložbe KSNT pri katerih zavarovalnica jamči garan-tirano vrednost enote premoženje, vrednost se razlikuje od vrednosti v letnem poročilu 2017 (2017: 1.019,5 milijona EUR)

** Med naložbami v denar in denarne ustreznike so upoštevane tudi naložbe KSNT pri katerih zavaroval-nica jamči garantirano vrednost enote premoženje, vrednost se razlikuje od vrednosti v letnem poročilu (2017: 30,7 milijona EUR).

Kreditno tveganje neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev

Kreditno tveganje se pri naložbah ocenjuje prek dveh dejavnikov:

- prek bonitetnih ocen, ki se uporabljajo pri ugotavljanju kreditnega tveganja pri naložbah s stalnim donosom¹¹⁹ in denarju¹²⁰;
- prek kazalnikov poslovanja pri ostalih naložbah.

V nadaljevanju prikazujemo oceno kreditnega tveganja naložb s stalnim dono-som (vključeni so dolžniški vrednostni papirji, depoziti, depoziti pri cedentih, denar in denarni ustrezniki ter dana posojila).

Sestava naložb s stalnim donosom po bonitetnih ocenah

(v EUR)	31.12.2018		31.12.2017		Sprememba
Ocena po S&P/Moodys	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava	
AAA/Aaa	280.460.107	25,8%	300.218.053	27,1%	-1,4%
AA/Aa	153.116.129	14,1%	147.028.143	13,3%	0,8%
A/A	307.943.183	28,3%	357.835.464	32,3%	-4,0%
BBB/Baa	148.814.188	13,7%	121.848.097	11,0%	2,7%
Manj kot BBB/Baa	87.464.680	8,0%	88.966.300	8,0%	0,0%
Brez ocene	109.929.129	10,1%	90.246.894	8,2%	1,9%
Skupaj	1.087.727.415	100,0%	1.106.142.951	100,0%	

* V vrednost naložb s stalnim donosom so vključene tudi naložbe KSNT pri katerih zavarovalnica jamči garantirano vrednost enote premoženje; vrednost naložb s stalnim donosom se razlikuje od vrednosti v letnem poročilu 2017 (1.019,5 milijona EUR).

Naložbe s stalnim donosom z boniteto, ki je vsaj »A«, so na dan 31. 12. 2018 predstavljale 68,2 % portfelja naložb s stalnim donosom (31. 12. 2017: 72,7 %). Delež najkvalitetnejših naložb je v letu 2018 v primerjavi s preteklim letom ostal na podobnem nivoju.

V sklopu kreditnega tveganja neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev skupina obravnava tudi tveganje koncentracije, ki predstavlja tveganje prevelike izpostavljenosti do posamezne regije, panoge ali izdajatelja.

Da bi se skupina Sava Re izognila preveliki koncentraciji v določen tip naložb, preveliki koncentraciji pri določenem pogodbenem partnerju oziroma sektorju in tudi drugim možnim oblikam koncentracije, ima v skladu z lokalnimi zako-nodajami in notranjimi predpisi skupine svoj naložbeni portfelj precej razpršen.

¹¹⁹ Vključuje obveznice, poslovne obveznice, depozite, depozite pri cedentih in dana posojila.

¹²⁰ Vključuje denar in depozite na odpoklic.

Panožna razpršenost finančnih naložb

(v EUR) Panoga	31.12.2018		31.12.2017		Strukturna sprememba (o.t)
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava	
Bančništvo	240.907.376	20,7%	250.920.063	21,4%	-0,7
Država	587.746.852	50,5%	600.050.246	51,1%	-0,7
Finance in zavarovalništvo**	85.153.194	7,3%	87.365.591	7,4%	-0,1
Industrija	63.494.284	5,5%	60.235.446	5,1%	0,3
Potrošne dobrine	68.992.263	5,9%	71.649.707	6,1%	-0,2
Preskrbovalna podjetja	92.186.794	7,9%	88.351.573	7,5%	0,4
Nepremičnina	20.643.019	1,8%	15.364.184	1,3%	0,5
Infrastruktura	5.822.426	0,5%	0	0,0%	0,5
Skupaj	1.164.946.208	100,0%	1.173.936.811	100,0%	

* V vrednost naložb s stalnim donosom so vključene tudi naložbe KSNT pri katerih zavarovalnica jamči garantirano vrednost enote premoženje; vrednost naložb s stalnim donosom se razlikuje od vrednosti v letnem poročilu 2017 (1.084,2 milijona EUR).

* Podatki pri panogi finance in zavarovalništvo za leto 2017 se razlikujejo od podatkov objavljenih v letnem poročilu 2017, ker so naložbene nepremičnine prikazane v panogi nepremičnina (102,7 milijona EUR).

Največjo panožno izpostavljenost ima skupina Sava Re v panogi država (31. 12. 2018: 50,5 %; 31. 12. 2017: 51,1 %), pri čemer moramo poudariti visoko stopnjo razpršenosti po izdajateljih vrednostnih papirjev. Izpostavljenost do bančnega sektorja znaša na dan 31. 12. 2018 240,9 milijona EUR, kar predstavlja 20,7 % finančnih naložb (31. 12. 2017: 250,9 milijona; 21,4 %).

Regijska razpršenost finančnih naložb

(v EUR) Regija	31.12.2018		31.12.2017		Strukturna sprememba (o.t)
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava	
Slovenija	252.539.597	21,7%	284.104.200	24,2%	-2,5
Članice EU	663.797.032	57,0%	658.088.347	56,1%	0,9
Nečlanice EU	118.466.264	10,2%	98.345.975	8,4%	1,8
Rusija in Azija	19.402.310	1,7%	20.869.406	1,8%	-0,1
Afrika in Srednji vzhod	2.249.205	0,2%	2.134.198	0,2%	0,0
Amerika in Avstralija	108.491.799	9,3%	110.394.685	9,4%	-0,1
Skupaj	1.164.946.208	100,0%	1.173.936.810	100,0%	

* V vrednost naložb s stalnim donosom so vključene tudi naložbe KSNT pri katerih zavarovalnica jamči garantirano vrednost enote premoženje; vrednost naložb s stalnim donosom se razlikuje od vrednosti v letnem poročilu 2017 (1.084,2 milijona EUR).

Skupina ima najvišjo izpostavljenost do držav članic EU (31. 12. 2018: 57,0 %, 31. 12. 2017: 56,1 %), pri čemer je izpostavljenost razpršena med 63 držav. Sledi ji izpostavljenost do izdajateljev s sedežem v Sloveniji (31. 12. 2018: 21,7 %; 31. 12. 2017: 24,2 %) ter izpostavljenost do izdajateljev držav nečlanic EU (31. 12. 2018: 10,2 %; 31. 12. 2017: 8,4 %). Izpostavljenost do preostalih regij se v primerjavi s koncem preteklega leta ni bistveno spremenila.

Izpostavljenost do Slovenije se je v letu 2018 znižala za 2,5 odstotne točke. Zmanjšanje izpostavljenosti je posledica zapadanja vrednostnih papirjev in sprejetega limitnega sistema.

Izpostavljenost do Slovenije

(v EUR) Vrsta naložbe	31.12.2018		31.12.2017		Strukturna sprememba (o.t)
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava	
Depoziti in potrdila o vlogah	862.080	0,1%	14.384.909	1,2%	-1,2
Državne obveznice	155.297.826	13,3%	193.031.289	16,4%	-3,1
Poslovne obveznice	23.414.814	2,0%	25.584.996	2,2%	-0,2
Delnice	15.075.879	1,3%	16.992.679	1,4%	-0,2
Vzajemni skladi	738.415	0,1%	1.286.438	0,1%	0,0
Denar in denarni ustrezniki	40.608.597	3,5%	21.122.631	1,8%	1,7
Drugo	16.541.987	1,4%	11.701.257	1,0%	0,4
Skupaj	252.539.597	21,7%	284.104.200	24,2%	-2,5

Izpostavljenost do desetih največjih izdajateljev znaša na dan 31. 12. 2018 403,5 milijona EUR, kar predstavlja 34,7 % finančnih naložb (31. 12. 2017: 425,1 milijona EUR; 36,2 %). Največjo izpostavljenost skupine v posameznega izdajatelja predstavlja izpostavljenost do Republike Slovenije. Na dan 31. 12. 2018 znaša izpostavljenost do izdajateljev v Sloveniji 138,8 milijona EUR, kar predstavlja 11,9 % finančnih naložb (31. 12. 2017: 174,5 milijona EUR; 14,9 %). Izpostavljenost do nobenega drugega poslovnega izdajatelja ne predstavlja več kot 1,9 % finančnih naložb.

Ocenjujemo da so družbe v skupini Sava Re v letu 2018, z ohranjanjem visokega deleža naložb z visoko bonitetno oceno, diverzifikacijo naložb po panogah in regijah ter zmanjševanjem koncentracije, kreditno tveganje dobro obvladovale in ga glede na leto 2017 ohranile na enakem nivoju.

Kreditno tveganje do drugih nasprotnih strank, do katerih imajo družbe terjatve

Kreditnemu tveganju je skupina izpostavljena tudi pri retrocesijskem programu. Odvisne družbe v skupini imajo pozavarovalne pogodbe praviloma sklenjene neposredno z obvladujočo družbo. Izjema so pozavarovalne pogodbe odvisnih družb s ponudniki asistenčnih storitev in pozavarovanja z lokalnim pozavarovateljem, kadar to zahtevajo lokalni predpisi. V teh primerih lokalni pozavarovatelj tveganje prenesejo na Savo Re, tako da je dejanska izpostavljenost kreditnemu tveganju, ki se nanaša na pozavarovatelje, celo manjša od sicer računovodsko pravilno izkazane izpostavljenosti.

Celotna izpostavljenost skupine kreditnemu tveganju, ki se nanaša na pozavarovatelje, na dan 31. 12. 2018 znaša 32,5 milijona EUR (31. 12. 2017: 36,6 milijona EUR), od tega 27,3 milijona EUR (31. 12. 2017: 30,8 milijona EUR) odpade na zavarovalno-tehnične rezervacije, prenesene na pozavarovatelje, in 5,2 milijona EUR (31. 12. 2017: 5,8 milijona EUR) na terjatve za deleže pozavarovateljev in sozavarovateljev v škodah. Skupna izpostavljenost do pozavarovateljev iz retrocesije na dan 31. 12. 2018 predstavlja 1,9 % sredstev (31. 12. 2017: 2,1 %).

Retrocesijski programi so večinoma plasirani pri prvovrstnih pozavarovateljih, ki imajo ustrezno bonitetno oceno (vsaj A- po Standard & Poor's za dolgoročne posle in vsaj BBB+ za kratkoročne posle). Tako se vsaj 70 % izpostavljenosti kreditnemu tveganju ob koncu leta 2018 in vsaj 60 % izpostavljenosti leta 2017, ki se nanaša na pozavarovatelje, nanaša na pozavarovatelje z bonitetno oceno BBB ali boljšo. Pri razvrščanju pozavarovateljev v bonitetno skupino smo upoštevali bonitetno oceno posameznega pozavarovatelja tudi, ko je ta del skupine. V več primerih gre za odvisne družbe, ki nimajo bonitetne ocene, medtem ko jo obvladujoča družba ima. Zato ocenjujemo, da je tako razvrščanje konzervativno, saj bi običajno v primeru težav odvisne družbe obvladujoča družba ustrezno ukrepala.

Sestava vseh terjatev po vrsti terjatve in zapadlosti je razvidna iz naslednjih dveh preglednicah, v katerih so upoštevane že omenjene terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah.

Terjatve po starosti

(v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
31.12.2018				
Terjatve do zavarovalcev	42.569.511	11.774.547	2.150.104	56.494.162
Terjatve do zavarovalnih posrednikov	757.823	1.224.927	30.640	2.013.390
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	192.572	215.837	124.026	532.435
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja in sozavarovanja	53.846.411	7.898.864	5.748.499	67.493.774
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	4.248.950	586.942	356.033	5.191.925
Druge terjatve iz sozavarovanja in pozavarovanja	504.830	139.043	0	643.873
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	1.311.217	634.873	871.748	2.817.838
Kratkoročne terjatve iz financiranja	935.154	4.077	43.049	982.280
Terjatve za odmerjen davek	169.727	0	0	169.727
Druge kratkoročne terjatve	3.836.984	271.057	102.566	4.210.607
Skupaj	108.373.179	22.750.167	9.426.665	140.550.011

(v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
31.12.2017				
Terjatve do zavarovalcev	37.365.349	9.999.372	2.588.030	49.952.751
Terjatve do zavarovalnih posrednikov	910.753	1.269.562	39.911	2.220.226
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	106.151	66.590	5.989	178.730
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja in sozavarovanja	57.750.077	9.206.356	5.016.407	71.972.840
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	2.734.526	2.580.876	521.520	5.836.922
Druge terjatve iz sozavarovanja in pozavarovanja	343.008	17.787	0	360.795
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	1.832.858	404.434	48.324	2.285.616
Kratkoročne terjatve iz financiranja	777.596	15.578	42.468	835.642
Terjatve za odmerjen davek	17.822	0	0	17.822
Druge kratkoročne terjatve	4.369.177	341.327	83.677	4.794.181
Skupaj	106.207.317	23.901.882	8.346.326	138.455.525

V razkritju 10 so terjatve podrobneje opisane.

17.6.4 Operativna tveganja

Operativno tveganje je tveganje izgube zaradi neprimerne ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

Operativna tveganja ne spadajo med največja tveganja skupine. Kljub temu je med njimi kar nekaj tveganj, ki so pomembna, predvsem:

- tveganja, povezana z računalniškim in komunikacijskim sistemom,
- tveganja, povezana z nadzorom in poročanjem,
- tveganje odhoda ključnih, strokovnih in perspektivnih kadrov,
- tveganje napačnega vnosa podatkov in neustrezne dokumentacije,
- tveganje škode na fizičnih sredstvih ob naravnih nesrečah in požaru,
- tveganje skladnosti z zakoni in predpisi,
- tveganje kraje ali goljufije.

Skupina vsaj enkrat letno izvede izračun kapitalske zahteve za operativna tveganja v skladu s standardno formulo Solventnosti II. Ta izračun ima le omejeno uporabno vrednost, saj formula ne temelji na dejanski izpostavljenosti skupine operativnim tveganjem, temveč na približku, izračunanem predvsem na podlagi konsolidiranih premij, rezervacij in stroškov skupine.

Zato skupina za ocenjevanje operativnih tveganj uporablja predvsem kvalitativno ocenjevanje verjetnosti nastanka in finančnega vpliva v okviru registra tveganj, (po)zavarovalnici skupine s sedežem v EU pa tudi analizo posameznih scenarijev. Z rednim ocenjevanjem tveganj si posamezna družba ustvari dejansko sliko o svoji izpostavljenosti tovrstnim tveganjem.

Skupina ni izpostavljena pomembni koncentraciji operativnih tveganj.

Za učinkovito upravljanje operativnih tveganj imajo družbe v skupini vzpostavljene procese prepoznavanja, merjenja, spremljanja, upravljanja in poročanja o tovrstnih tveganjih. Procesi upravljanja operativnih tveganj so vzpostavljeni tudi na ravni skupine in so opredeljeni v politiki upravljanja operativnih tveganj.

Glavni ukrepi obvladovanja operativnih tveganj, ki se izvajajo na ravni skupine in tudi na ravni posamezne družbe v skupini so predvsem:

- vzdrževanje učinkovitega sistema vodenja poslovnih procesov in sistem notranjih kontrol;
- ozaveščanje in izobraževanje vseh zaposlenih o njihovi pomembnosti pri izvajanju sistema notranjih kontrol in obvladovanju operativnih tveganj;
- izvajanje varnostnih politik v zvezi z informacijsko varnostjo;
- načrt neprekinjenega poslovanja za vse kritične procese (tako se zmanjšuje tveganje nepripravljenosti na morebitne incidente in zunanje dogodke, posledično pa prekinitve poslovanja);
- informacijsko podprti postopki in kontrole za najpomembnejša področja poslovanja v posamezni družbi v skupini;
- izobraževanje in ozaveščanje zaposlenih.

Dodatno družbe tovrstno tveganje obvladujejo tudi z neodvisnim nadzorom, ki ga opravlja notranja revizija.

Ocenjujemo, da je bila v letu 2018 izpostavljenost skupine operativnim tveganjem srednja in je ostala na enaki ravni kot v letu 2017.

17.6.5 Strateška tveganja

Skupina je izpostavljena različnim notranjim in zunanjim strateškim tveganjem, ki imajo lahko negativen vpliv na prihodke ali kapitalsko ustreznost skupine.

Ključna strateška tveganja, ki jim je skupina v letu 2018 izpostavljena, so predvsem:

- tveganje neustrezne razvojne strategije,
- tveganja, povezana s strateškimi naložbami,
- politično tveganje,
- projektna tveganja,
- tveganje tržnih in ekonomskih pogojev,
- tveganje ugleda in
- regulatorno tveganje.

Strateška tveganja so po svoji naravi zelo raznolika, težko jih kvantitativno ovrednotimo, prav tako so močno odvisna od različnih (tudi zunanjih) dejavnikov. Poleg tega niso vključena v izračun zahtevanega kapitala v skladu s standardno formulo Solventnosti II.

Strateška tveganja se zato v skupini ocenjuje kvalitativno v registru tveganj, pri čemer se ocenjuje frekvenco in potencialni finančni vpliv posameznega dogodka. Poleg tega se poskuša ključna strateška tveganja ovrednotiti s pomočjo kvalitativne analize različnih scenarijev. Na podlagi kombinacije obeh vrst analiz dobi skupina sliko o stanju in spremembah izpostavljenosti tej vrsti tveganj.

Koncentracije strateških tveganj v letu 2018 nismo zaznali.

Družbe v skupini za preprečitev uresničitve posameznega strateškega tveganja izvajajo predvsem preventivne dejavnosti.

Pri prepoznavanju in upravljanju strateških tveganj poleg posameznih organizacijskih enot v družbah skupine dejavno sodelujejo organi vodenja, ustanovljeni odbori za upravljanje tveganj in funkcije upravljanja tveganj. Dodatno pri prepoznavanju strateških tveganj skupine sodeluje odbor za upravljanje tveganj skupine.

Strateška tveganja se v skupini upravljajo tudi s sprotnim spremljanjem uresničitve kratkoročnih in dolgoročnih ciljev družb v skupini in skupine ter s spremljanjem pripravljajočih se regulatornih sprememb in dogajanj na trgu.

Skupina se zaveda, da je ugled pomemben za izpolnjevanje njenih poslovnih ciljev in uresničitev njenih strateških načrtov na dolgi rok. Zato je tveganje ugleda v strategiji prevzemanja tveganj opredeljeno kot eno ključnih. V strategiji prevzemanja tveganj je zapisano, da si mora posamezna družba v skupini stalno prizadevati, da kar najbolj omeji možnost dejanj, ki bi lahko pomembno vplivala na ugled družbe ali skupine. Poleg tega družbe v skupini uvajajo postopke, ki zmanjšujejo tveganje ugleda, na primer postopke za ugotavljanje sposobnosti in primernosti zaposlenih na ključnih delovnih mestih, sistematično delovanje funkcije spremljanja skladnosti, načrtovanje neprekinjenega poslovanja, testiranje stresnih dogodkov in scenarijev ter načrtovanje ukrepov in odziva ob morebitni uresnitvi tveganja. Tveganja v zvezi z ugledom skupina obvladuje s stalno skrbjo za izboljšanje storitev, pravočasnim in točnim poročanjem nadzornim ustanovam ter dobro načrtovanim obveščanjem javnosti. Najpomembnejši dejavnik zagotavljanja dobrega ugleda in uspešnega poslovanja je ustrezna kakovost storitev, zato je skrb za dvig kakovosti storitev in zadovoljstva strank stalna in izjemno pomembna naloga vseh zaposlenih.

Regulatorno tveganje skupina upravlja in zmanjšuje z rednim spremljanjem predvidenih sprememb zakonodaje v vseh državah, v katerih imajo sedež družbe v skupini, ter merjenjem morebitnih učinkov teh sprememb na poslovanje skupine na krajši in daljši rok. Vse družbe v skupini imajo vzpostavljeno tudi funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja, ki spremlja in ocenjuje primernost in učinkovitost rednih postopkov in ukrepov, sprejetih za odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti glede skladnosti poslovanja skupine s predpisi in drugimi zavezami.

Ocenjujemo, da je bila v letu 2018 izpostavljenost skupine strateškim tveganjem srednja in je ostala na enaki ravni kot v letu 2017.

17.7 Razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom – izkaz finančnega položaja

1) Neopredmetena sredstva

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti neopredmetenih sredstev

(v EUR)	Programska oprema	Dobro ime	Premoženjske pravice	Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	Druge neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost						
1.1.2018	11.062.977	14.548.585	0	3.883.806	15.292.194	44.787.562
Povečanje - prevzem odvisne družbe	410.660	14.552.443	7.205	0	0	14.970.308
Povečanja	1.494.480	0	35.953	339.216	314.354	2.184.003
Odtujitve	-30.084	0	0	0	-175.654	-205.738
Oslabitev	0	-94.907	0	0	0	-94.907
Tečajne razlike	-12.610	0	0	0	-1	-12.611
31.12.2018	12.925.423	29.006.121	43.158	4.223.022	15.430.893	61.628.617
Popravek vrednosti						
1.1.2018	8.074.618	0	0	0	14.000.000	22.074.618
Povečanje - prevzem odvisne družbe	366.978	0	7.205	0	0	374.183
Povečanja	1.091.421	0	0	0	1.000.000	2.091.421
Odtujitve	-20.899	0	0	0	0	-20.899
Tečajne razlike	-11.824	0	0	0	0	-11.824
31.12.2018	9.500.294	0	7.205	0	15.000.000	24.507.499
Neodpisana vrednost 1.1.2018	2.988.359	14.548.585	0	3.883.806	1.292.194	22.712.945
Neodpisana vrednost 31.12.2018	3.425.129	29.006.121	35.953	4.223.022	430.893	37.121.118

(v EUR)	Programska oprema	Dobro ime	Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	Druge neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost					
1.1.2017	10.482.029	14.548.585	3.424.663	15.340.708	43.795.984
Povečanja	1.078.694	0	0	0	1.078.694
Odtujitve	-543.742	0	459.143	-48.639	-133.238
Oslabitev	0	0	0	0	0
Tečajne razlike	45.996	0	0	125	46.121
31.12.2017	11.062.977	14.548.585	3.883.806	15.292.194	44.787.562
Popravek vrednosti					
1.1.2017	7.287.402	0	0	11.000.000	18.287.402
Povečanja	1.141.649	0	0	3.000.000	4.141.649
Odtujitve	-396.038	0	0	0	-396.038
Tečajne razlike	41.605	0	0	0	41.605
31.12.2017	8.074.618	0	0	14.000.000	22.074.618
Neodpisana vrednost 1.1.2017	3.194.627	14.548.585	3.424.663	4.340.708	25.508.581
Neodpisana vrednost 31.12.2017	2.988.359	14.548.585	3.883.806	1.292.194	22.712.944

V letu 2018 je Skupina prevzela štiri nove družbe (TBS Team 24, Sava penzisko društvo, Sava Terra in Energoprojekt Garant, ki je bil konec leta pripojen Savi neživotno osiguranje (SRB)), test oslabitve dobrega imena pa je pokazal, da je potreben popravek vrednosti dobrega imena pri družbi Sava osiguruvanje (MKD).

Povečanje dobrega imena, pridobljenega z nakupom družbe Sava penzisko društvo in družbe TBS Team 24, je začasne narave, saj bo družba preverila možnosti za reklasifikacijo dela dobrega imena na listo strank v okviru enoletnega roka za razporeditev kupnine skladno z MSRP 3.

Gibanje dobrega imena

Dobro ime izvira iz nakupa družb: Sava neživotno osiguranje (SRB), Sava osiguranje (MNE), Zavarovalnica Sava, Sava Agent, Sava pokojninska, TBS Team 24 in Sava penzisko društvo. Dobro ime v skupnem znesku konec leta 2018 znaša 29,0 milijona EUR (31. 12. 2017: 14,5 milijona EUR). Vsaka izmed naštetih družb je obravnavana kot denar ustvarjajoča enota. V naslednji preglednici je prikazana vrednost dobrega imena za vsako posamezno denar ustvarjajočo enoto.

Gibanje dobrega imena v letu 2018

(v EUR)	
Prenesen znesek 31.12.2017 skupaj	14.548.585
Povečanja v tekočem letu	14.552.443
TBS Team 24	2.787.676
Sava neživotno osiguranje (SRB)*	54.356
Sava penzisko društvo	11.710.411
Zmanjšanja v tekočem letu	-94.907
Sava osiguruvanje (MKD)	-94.907
Stanje na dan 31.12.2018	29.006.121
Sava neživotno osiguranje (SRB)	4.565.229
Sava osiguranje (MNE)	3.648.534
Zavarovalnica Sava	4.761.733
Sava Agent	2.718
Sava pokojninska	1.529.820
TBS Team 24	2.787.676
Sava penzisko društvo	11.710.411
* Povečanje je rezultat pripojitve družbe Energoprojekt Garant.	

Gibanje dobrega imena v letu 2017

(v EUR)	
Prenesen znesek 31.12.2016 skupaj	14.548.585
Zmanjšanja v tekočem letu	0
Stanje na dan 31.12.2017	14.548.585
Sava neživotno osiguranje (SRB)	4.510.873
Sava osiguruvanje (MKD)	94.907
Sava osiguranje (MNE)	3.648.534
Zavarovalnica Sava	4.761.733
Sava Agent	2.718
Sava pokojninska	1.529.820

Način izračuna vrednosti pri uporabi

Način izračuna vrednosti pri uporabi za vsako denar ustvarjajočo enoto temelji na metodi diskontiranih denarnih tokov (metoda DCF). Izhodišče za izračun so podrobni načrti vsake družbe, ki predstavlja denar ustvarjajočo enoto, in ocena dolgoročnih rezultatov poslovanja vsake posamezne družbe. Vrednost pri uporabi je določena z diskontiranjem prostega denarnega toka z ustrezno diskontno stopnjo.

Diskontna stopnja je določena v obliki stroška lastniškega kapitala z uporabo Capital Asset Pricing Modela (CAPM). Uporabljen diskontna stopnja temelji na obrestni meri za netvegane vrednostne papirje ter premiji za lastniški kapital in obetih za zavarovalniško dejavnost. Temu je dodana premija za deželno tveganje in faktor za majhnost.

Sestavni deli diskontne stopnje so povzeti po virih, kot sledi:

- Netvegana mera donosa temelji na srednji vrednosti donosa do dospelja za 10 letno evropsko državno obveznico (vključuje zgolj državne obveznice tistih držav, ki izkazujejo najvišjo bonitetno oceno – AAA rating). Podatki so povzeti iz Evropske Centralne Banke (Euro Area Yield Curve), in sicer za obdobje 1.1.2008 do 31.12.2018 (upoštevani so mesečni donosi). Netvegana mera donosa je dodatno prilagojena za razliko v dolgoročno pričakovani inflaciji med EU in posamezno državo v kateri posluje ocenjevana družba.
- Pribitek za kapitalno tveganje je povzet iz študije KPMG Nizozemska »Equity Market Risk Premium« - Research Summary, November 2018. Dodatno je preverjen tudi s podatki iz publikacije Duff & Phelps, 2018 Valuation Handbook, Guide to Cost of Capital calculator (vir: Objavljeno s strani Slovenskega inštituta za revizijo).
- Davčne stopnje, ki so vkalkulirane v diskontno stopnjo, so trenutno veljavne davčne stopnje v vsaki izmed držav, kjer družbe poslujejo;
- Faktor beta je povzet iz podatkovne baze InFront Analytics, in sicer ločeno za življenjske zavarovalnice in ločeno za premoženjske zavarovalnice. Upoštevana je 5-letna beta, ki temelji na tedenskih donosih za evropske zavarovalnice.
- Pribitek za deželno tveganje smo ocenili upoštevaje razlike v donosih med 10 letno evropsko državno obveznico (podatki povzeti iz Evropske Centralne Banke) in donosi do dospelja lokalnih državnih obveznic za državo v kateri posluje vsaka ocenjevana družba. Izhajali smo iz mesečnih donosov in pribitek za deželno tveganje ocenili kot srednjo vrednost razlik med obema donosoma za obdobje 1. 1. 2008–31. 12. 2018. Za tiste države kjer donosi za državne obveznice niso bili na voljo smo poiskali donose obveznic držav s primerljivo bonitetno oceno.

Diskontne stopnje, uporabljene za test slabitve dobrega imena v 2018

	Diskontni faktor
Sava neživotno osiguranje (SRB)	13,5%
Sava životno osiguranje (SRB)	14,2%
Sava osiguranje (MNE)	13,1%
Sava osiguruvanje (MKD)	12,7%
Illyria	13,2%
Illyria Life	14,0%
Sava penzisko društvo	13,6%
Sava pokojninska	11,4%
TBS Team 24	17,4%

Izdelava podlag za testiranje vrednosti pri uporabi poteka v več fazah. V prvi fazi družba v okviru rednega planskega procesa, poenotenega za vse družbe v skupini, pripravi tri- ali petletne projekcije rezultatov poslovanja za posamezno družbo. Te strateške načrte odobri obvladujoča družba in potrdi ustrezní poslovodni organ. Na podlagi tako pripravljenih srednjeročnih načrtov obvladujoča družba nato pripravi ekstrapolacijo projekcij za tiste družbe, pri katerih je smotrno pričakovati, da trenutno poslovanje še ni doseglo normaliziranega obsega (takšnega, ko bi zahtevani kapital za poslovanje zavarovalnice po lokalnih predpisih bil polno angažiran in bi bil izračun minimalnega kapitala s premijskim ali škodnim količnikom večji ali enak spodnji meji predpisanega kapitala). Na vseh trgih, kjer te zavarovalnice poslujejo, je stopnja kosmate zavarovalne premije v bruto domačem proizvodu namreč nizka. Zaradi pričakovanja konvergence makroekonomskih pokazateljev teh držav državam zahodne Evrope pričakujemo, da se bo tudi delež kosmate premije v BDP vidno povečeval. Ker imajo trgi Zahodnega Balkana razmeroma nizko razmerje med kosmato tržno premijo in bruto domačim proizvodom, v prihodnje pričakujemo, da bodo ob rasti gospodarstev kosmate premije rasle hitreje od pričakovane rasti BDP.

Za oceno preostale vrednosti je pri izračunu ocene vrednosti lastniškega kapitala upoštevan normaliziran denarni tok v zadnjem letu napovedi z uporabo Gordonovega modela rasti, pri čemer pričakovana dolgoročna stopnja rasti čistega denarnega toka (g) praviloma ne presega dolgoročne inflacije, ki je pričakovana za posamezni trg.

Test oslabitve dobrega imena

V testih oslabitve dobrega imena, ki izvira iz nakupov družb, navedenih v preglednici na začetku tega poglavja, nadomestljiva vrednost posamezne denar ustvarjajoče enote presega knjigovodsko vrednost vključno z dobrim imenom, z izjemo družbe Sava osiguruvanje (MKD), kjer je bilo skupaj oslabljenó dobro ime v višini 94.907 EUR.

2) Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Druga opredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost					
1.1.2018	7.834.841	49.629.117	23.976.932	242.407	81.683.298
Povečanje - prevzem odvisne	0	0	288.219	252.927	541.146
Povečanja	134.370	226.051	2.369.932	79.466	2.809.819
Prerazporeditve	5.811	602.629	-67.518	-32.885	508.037
Odtujitve	-3.931	-215.910	-2.202.870	-77.718	-2.500.429
Slabitve	-346.445	-2.201.472	0	0	-2.547.917
Tečajne razlike	3.123	-8.335	145	192	-4.875
31.12.2018	7.627.768	48.032.080	24.364.840	464.389	80.489.079
Popravek vrednosti					
1.1.2018	0	17.924.007	18.243.994	77.283	36.245.284
Povečanje - prevzem odvisne	0	0	235.444	146.417	381.861
Povečanja	0	1.285.348	1.829.177	48.064	3.162.589
Prerazporeditve	0	-28.177	-45.756	-3.220	-77.153
Odtujitve	0	-112.469	-1.935.825	-62.865	-2.111.159
Tečajne razlike	0	-5.316	-460	1	-5.775
31.12.2018	0	19.063.393	18.326.574	205.680	37.595.647
Neodpisana vrednost 1.1.2018	7.834.841	31.705.110	5.732.938	165.124	45.438.014
Neodpisana vrednost 31.12.2018	7.627.768	28.968.687	6.038.266	258.709	42.893.432

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Druga opredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost					
1.1.2017	8.030.475	54.625.070	24.272.128	218.004	87.145.677
Povečanje - prevzem odvisne	0	0	0	0	0
Povečanja	90.522	3.048.978	1.937.007	28.133	5.104.640
Prerazporeditve	-280.665	-7.393.827	0	0	-7.674.492
Odtujitve	-5.490	-205.855	-2.299.881	-7.733	-2.518.959
Slabitve	0	-617.045	0	0	-617.045
Tečajne razlike	0	171.796	67.678	4.003	243.477
31.12.2017	7.834.841	49.629.117	23.976.932	242.407	81.683.298
Popravek vrednosti					
1.1.2017	0	17.107.342	18.072.626	78.583	35.258.551
Povečanja	0	0	0	0	0
Prerazporeditve	0	1.229.690	2.078.597	4.357	3.312.644
Odtujitve	0	-246.361	0	0	-246.361
Slabitve	0	-212.715	-1.953.210	-5.737	-2.171.662
Tečajne razlike	0	46.051	45.981	80	92.112
31.12.2017	0	17.924.007	18.243.994	77.283	36.245.284
Neodpisana vrednost 1.1.2017	8.030.475	37.517.728	6.199.502	139.421	51.887.127
Neodpisana vrednost 31.12.2017	7.834.841	31.705.110	5.732.938	165.124	45.438.014

Slabitev zgradb in zemljišča v višini 2,5 milijona EUR se nanaša na pripoznano slabitev po opravljeni neodvisni cenitvi nepremičnine v lasti premoženjske zavarovalnice v Sloveniji.

Opredmetena osnovna sredstva niso pridobljena s finančnim najemom in niso obremenjena s stvarnimi pravicami tretjih oseb.

Poštene vrednosti zemljišč in zgradb so izkazane v razkritju 27) Poštene vrednosti sredstev in obveznosti.

3) Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Odložene terjatve za davek	1.950.245	2.107.564
Odložene obveznosti za davek	-3.529.235	-5.781.494
Skupaj neto terjatve/obveznosti za odložen davek	-1.578.990	-3.673.930

Gibanje odloženih terjatev za davek

(v EUR)	1.1.2018	Pripoznano v IPI	Pripoznano v IVD	31.12.2018
Dolgoročne finančne naložbe	1.050.453	281.701	244.858	1.577.012
Kratkoročne poslovne terjatve	356.676	-24.331	0	332.345
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	700.435	-637.980	-21.567	40.888
Skupaj	2.107.564	-380.610	223.291	1.950.245

(v EUR)	1.1.2017	Pripoznano v IPI	Pripoznano v IVD	31.12.2017
Dolgoročne finančne naložbe	1.386.480	-330.922	-5.105	1.050.453
Kratkoročne poslovne terjatve	239.298	117.378	0	356.676
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	700.285	70.374	-70.224	700.435
Skupaj	2.326.063	-143.170	-75.329	2.107.564

Gibanje odloženih obveznosti za davek

(v EUR)	1.1.2018	Pripoznano v IPI	Pripoznano v IVD	Prevzem odvisne družbe	31.12.2018
Dolgoročne finančne naložbe	-5.781.494	944.527	1.458.876	-151.144	-3.529.235

(v EUR)	1.1.2017	Pripoznano v IPI	Pripoznano v IVD	31.12.2017
Dolgoročne finančne naložbe	-6.038.631	230.524	26.613	-5.781.494

4) Naložbene nepremičnine

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti naložbenih nepremičnin

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Skupaj
Nabavna vrednost				
1.1.2018	2.557.131	13.922.645	0	16.479.776
Povečanje - prevzem odvisne družbe	0	6.598.556	0	6.598.556
Povečanja	0	289.546	63.116	352.662
Prerazporeditve	-5.811	-602.629	100.403	-508.037
Odtujitve	-70.346	-101.209	-13.316	-184.871
Tečajne razlike	1.949	6.008	0	7.957
31.12.2018	2.482.923	20.112.917	150.203	22.746.043
Popravek vrednosti				
1.1.2018	28.790	1.086.802	0	1.115.592
Povečanje - prevzem odvisne družbe	0	704.001	0	704.001
Povečanja	0	206.949	12.137	219.086
Prerazporeditve	0	28.177	48.976	77.153
Odtujitve	0	-34.326	-13.302	-47.628
Slabitev	0	34.509	0	34.509
Tečajne razlike	-183	494	0	311
31.12.2018	28.607	2.026.606	47.811	2.103.024
Neodpisana vrednost 1.1.2018	2.528.341	12.835.844	0	15.364.184
Neodpisana vrednost 31.12.2018	2.454.316	18.086.311	102.392	20.643.019

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
1.1.2017	775.979	7.848.997	8.624.976
Povečanja	8.467	664.945	673.412
Prerazporeditve	1.772.412	5.829.584	7.601.996
Slabitev	0	-546.740	-546.740
Tečajne razlike	273	125.859	126.132
31.12.2017	2.557.131	13.922.645	16.479.776
Popravek vrednosti			
1.1.2017	28.517	662.673	691.190
Povečanja	0	168.444	168.444
Prerazporeditve	0	246.361	246.361
Tečajne razlike	273	9.324	9.597
31.12.2017	28.790	1.086.802	1.115.592
Neodpisana vrednost 1.1.2017	747.462	7.186.324	7.933.786
Neodpisana vrednost 31.12.2017	2.528.341	12.835.844	15.364.184

Povečanja naložbenih nepremičnin izhajajo iz prevzema družbe Sava Terra in Energoprojekt Garant (sedaj pripojen v Sava neživotno osiguranje) v višini 5,8 milijona EUR in novo pripoznanih nakupov v višini 0,3 milijona EUR.

Slabitev zgradb v letu 2018 ni bilo, v letu 2017 je znašala slabitev v višini 0,5 milijona EUR in se nanaša na pripoznano slabitev po opravljeni neodvisni cenitvi v Srbiji.

Iz oddaje v najem naložbenih nepremičnin je skupina v letu 2018 realizirala 1.146.475 EUR prihodkov (2017: 514.115 EUR). Stroški vzdrževanja naložbenih nepremičnin so vključeni v najemno ceno oziroma jih skupina zaračuna najemnikom. Stroški, ki jih krije skupina v letu 2018 znašajo 201.368 EUR (2017: 166.161 EUR).

Naložbene nepremičnine v skupini niso obremenjene s stvarnimi pravicami tretjih oseb.

Poštene vrednosti naložbenih nepremičnin so izkazane v razkritju 27) Poštene vrednosti sredstev in obveznosti.

5) Finančne naložbe v pridružene družbe

(v EUR)	1.1.2018		Povečanje		Pripis rezultata	31.12.2018		Delež v % glasovalnih pravic
	Delež	Vrednost	Delež	Vrednost		Delež	Vrednost	
ZTSR	0,00%	0	50,00%	125.000	-22.440	50,00%	102.560	50,00%
G2I	0,00%	0	17,50%	394.197	-33.784	17,50%	360.414	25,00%
Skupaj		0		519.197	-56.224		462.974	

(v EUR)	31.12.2018
ZTSR	
Vrednost sredstev	220.564
Obveznosti	15.444
Kapital	205.120
Prihodki	0
Poslovni izid	-44.880
Del poslovnega izida, ki pripada skupini	-22.440
G2I	
Vrednost sredstev	813.069
Obveznosti	5.266
Kapital	807.803
Prihodki	121
Poslovni izid	-193.050
Del poslovnega izida, ki pripada skupini	-33.784

6) Finančne naložbe

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti prek IPI	Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
		Neizvedeni			
		Razporejeni v skupino			
31.12.2018					
Dolžniški instrumenti	77.122.037	10.884.728	833.260.563	27.267.037	948.534.365
Depoziti in potrdila o vlogah	0	1.589.488	0	26.150.797	27.740.285
Državne obveznice	75.748.901	350.731	474.616.968	0	550.716.600
Poslovne obveznice	1.373.136	8.944.509	358.643.595	0	368.961.240
Dana posojila	0	0	0	1.116.240	1.116.240
Lastniški instrumenti	0	1.530.948	46.492.307	0	48.023.255
Delnice	0	527.569	15.148.047	0	15.675.616
Vzajemni skladi	0	1.003.379	31.344.260	0	32.347.639
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	5.264.540		5.264.540
Finančne naložbe pozavarovalcev iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	0	0	0	6.275.310	6.275.310
Skupaj	77.122.037	12.415.676	885.017.410	33.542.347	1.008.097.470

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti prek IPI	Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
		Neizvedeni			
		Razporejeni v skupino			
31.12.2017					
Dolžniški instrumenti	106.232.327	4.998.211	849.482.348	22.197.196	982.910.082
Depoziti in potrdila o vlogah	0	0	0	21.605.211	21.605.211
Državne obveznice	106.033.885	1.479.811	459.002.227	0	566.515.923
Poslovne obveznice	198.442	3.518.400	390.480.121	0	394.196.963
Dana posojila	0	0	0	591.985	591.985
Lastniški instrumenti	0	1.219.659	48.162.931	0	49.382.590
Delnice	0	561.191	16.963.643	0	17.524.834
Vzajemni skladi	0	658.468	31.199.288	0	31.857.756
Finančne naložbe pozavarovalcev iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	0	0	0	5.832.347	5.832.347
Skupaj	106.232.327	6.217.870	897.645.279	28.029.543	1.038.125.019

Skupina Sava Re poseduje 0,8 % finančnih naložb, ki pri izdajatelju predstavljajo podrejene instrumente (31.12.2017: 0,2 %).

Skupina nima zastavljenih vrednostnih papirjev.

Poštene vrednosti za finančne naložbe so prikazane v razkritju 27.

7) Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po poštenu vrednosti prek IPI	Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
		Neizvedeni			
		Razporejeni v skupino			
31.12.2018					
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	9.674.439	133.270.213	61.873.852	0	204.818.504

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po poštenu vrednosti prek IPI	Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
		Neizvedeni			
		Razporejeni v skupino			
31.12.2017					
Naložbe v korist življenjskih. zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	9.903.616	145.131.820	58.665.766	13.526.851	227.228.053

Pri sredstvih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, gre za naložbe, ki jih je zavarovalnica v skupini realizirala v skladu z odločitvami svojih zavarovalcev, ki so sklenili življenjsko zavarovanje.

8) Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Iz prenosnih premij	5.796.346	8.826.773
Iz škodnih rezervacij	21.496.404	21.960.468
Skupaj	27.292.750	30.787.241

Zavarovalno-tehnične rezervacije, prenesene pozavarovateljem in sozavarovateljem, so se zmanjšale za 11,4 % oziroma 3,5 milijona EUR.

Največji vpliv na 34,3 % zmanjšanje prenosnih premij ima sprememba pri asistenčnih zavarovanjih, ki jih je skupina v preteklosti izvajala preko pozavarovalnega dogovora s ponudnikom asistencije, v letu 2018 pa je prešla na lastno asistenčno mrežo, zato ponudniku asistencije ne plačuje več pozavarovalne premije in posledično nima oblikovane pozavarovalne prenosne premije.

Gibanje škodnih rezervacij, prenesenih na pozavarovatelje, je odvisno od gibanja merodajnih velikih škod, ki so zaščitene s pozavarovalnim programom, ter dinamike njihovih izplačil. V letu 2018 so se retrocedirane škodne rezervacije zmanjšale za 2,1 %, pri čemer se je povečanje zaradi novega oblikovanja pri neproporcionalni zaščiti zavarovanj avtomobilske odgovornosti portfelja skupine ter neproporcionalni zaščiti premoženjskih pozavarovanj zunaj skupine za tajfun Jebi na Japonskem, uravnalo z zmanjšanjem zaradi izplačil in sprostitev retrocediranih rezervacij predhodnega leta iz naslova večjih posameznih premoženjskih škod na portfelja skupine in zunaj skupine ter za že omenjeno spremembo pri izvajanju asistenčnih zavarovanj.

9) Sredstva in obveznosti iz finančnih pogodb

Obvladujoča družba je konec leta 2015 prevzela pokojninsko družbo Sava pokojninska, ki je pred tem predstavljala pridruženo družbo v skupini. S tem skupina izkazuje za 135,6 milijona EUR (2017: 129,6 milijona EUR) sredstev in 135,4 milijona EUR (2017: 129,5 milijona EUR) obveznosti iz finančnih pogodb. Skupina med finančne pogodbe uvršča skupino kritnih skladov MOJI skladi življenjskega cikla, ki se nanaša na dodatno pokojninsko zavarovanje družbe Sava pokojninska v času varčevanja. Sava pokojninska je 1. 1. 2016 začela z upravljanjem Skupine kritnih skladov MOJI skladi življenjskega cikla, ki so sestavljeni iz treh kritnih skladov in sicer MOJ dinamični sklad, MOJ uravnoteženi sklad in MOJ zjamčeni sklad. Podrobno je o tveganjih, povezanih z obveznostmi iz finančnih pogodb, opisano v poglavju 17.7.2 Tveganja iz finančnih pogodb.

Sredstva iz finančnih pogodb

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Finančne naložbe	115.619.693	114.570.149
Naložbene nepremičnine	490.000	490.000
Terjatve	8.940	9.525
Denar in denarni ustrezniki	19.468.332	14.552.458
Skupaj	135.586.965	129.622.131

(v EUR) 31.12.2018	V posesti do zapadlosti	Po pošteni vrednosti prek IPI	Posojila in terjatve	Naložbene nepremičnine	Skupaj
		Neizvedeni			
		Razporejeni v skupino			
Dolžniški instrumenti	50.552.225	48.429.039	0	0	98.981.264
Lastniški instrumenti	0	16.638.522	0	0	16.638.522
Skupaj finančne naložbe	50.552.225	65.067.561	0	0	115.619.786
Denarna sredstva in terjatve	0	0	19.477.179	0	19.477.179
Naložbene nepremičnine	0	0	0	490.000	490.000
Skupaj sredstva iz finančnih pogodb	50.552.225	65.067.561	19.477.179	490.000	135.586.965

(v EUR) 31.12.2017	V posesti do zapadlosti	Po pošteni vrednosti prek IPI	Posojila in terjatve	Naložbene nepremičnine	Skupaj
		Neizvedeni			
		Razporejeni v skupino			
Dolžniški instrumenti	46.485.779	50.692.041	0	0	97.177.820
Lastniški instrumenti	0	17.392.329	0	0	17.392.329
Skupaj finančne naložbe	46.485.779	68.084.370	0	0	114.570.149
Denarna sredstva in terjatve	0	0	14.561.982	0	14.561.982
Naložbene nepremičnine	0	0	0	490.000	490.000
Skupaj sredstva iz finančnih pogodb	46.485.779	68.084.370	14.561.982	490.000	129.622.131

Sredstva iz finančnih pogodb glede na raven hierarhije

(v EUR) 31.12.2018	Knjigovodska vredbnost	Poštena vrednost				Razlika med pošteno in knjigovodsko vrednostjo
		Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj poštena vrednost	
Sredstva iz finančnih pogodb merjena po poštenu vrednosti	65.067.561	50.649.029	13.515.166	903.365	65.067.561	0
Po poštenu vrednosti preko IPI	65.067.561	50.649.029	13.515.166	903.365	65.067.561	0
Razporejeni v skupino	65.067.561	50.649.029	13.515.166	903.365	65.067.561	0
Depoziti in potrdila o vlogah	48.429.039	34.401.477	13.124.196	903.365	48.429.039	0
Obveznice	16.638.522	16.247.552	390.970		16.638.522	0
Sredstva iz finančnih pogodb, ki niso merjena po poštenu vrednosti	70.029.404	34.180.466	41.799.071	0	75.979.538	5.950.133
Naložbe v posesti do zapadlosti	50.552.225	14.703.287	41.799.071	0	56.502.358	5.950.133
Dolžniški instrumenti	50.552.225	14.703.287	41.799.071	0	56.502.358	5.950.133
Denarna sredstva in terjatve	19.477.179	19.477.179	0		19.477.179	0
Naložbene nepremičnine	490.000	0	0	490.000	490.000	0
Skupaj sredstva iz finančnih pogodb	135.586.965	84.829.495	55.314.237	1.393.365	141.537.098	5.950.133

(v EUR) 31.12.2017	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost				Razlika med pošteno in knjigovodsko vrednostjo
		Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj poštena vrednost	
Sredstva iz finančnih pogodb merjena po poštenu vrednosti	68.084.370	60.081.352	6.639.354	1.363.664	68.084.370	0
Po poštenu vrednosti preko IPI	68.084.370	60.081.352	6.639.354	1.363.664	68.084.370	0
Razporejeni v skupino	68.084.370	60.081.352	6.639.354	1.363.664	68.084.370	0
Depoziti in potrdila o vlogah	50.692.041	42.901.893	6.426.484	1.363.664	50.692.041	0
Obveznice	17.392.329	17.179.459	212.870	0	17.392.329	0
Sredstva iz finančnih pogodb, ki niso merjena po poštenu vrednosti	61.047.762	47.017.167	21.720.548	0	68.737.715	7.689.954
Naložbe v posesti do zapadlosti	46.485.779	32.455.184	21.720.548	0	54.175.733	7.689.954
Dolžniški instrumenti	46.485.779	32.455.184	21.720.548	0	54.175.733	7.689.954
Denarna sredstva in terjatve	14.561.982	14.561.982	0	0	14.561.982	0
Naložbene nepremičnine	490.000	0	0	490.000	490.000	0
Skupaj sredstva iz finančnih pogodb	129.622.131	107.098.519	28.359.902	1.853.664	137.312.085	7.689.954

Obveznosti iz finančnih pogodb¹

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Čiste obveznosti do pokojninskih zavarovancev	134.926.064	128.862.922
Ostale obveznosti	613.674	759.210
SKUPAJ V BILANCI STANJA KS PDPZ	135.539.738	129.622.132
Interna razmerja med družbo in kritnim sklodom	-98.231	-139.098
SKUPAJ V BILANCI STANJA	135.441.508	129.483.034

Gibanje naložb ter prihodki in odhodki od sredstev iz finančnih pogodb merjenih po pošteni vrednosti - raven 3

(v EUR)	Dolžniški instrumenti	
	31.12.2018	31.12.2017
Začetno stanje	1.363.664	1.431.632
Povečanje	913.701	1.363.664
Odtujitev	0	-316.429
Zapadlost	-1.374.000	-1.115.203
Končno stanje	903.365	1.363.664
Prihodki	15.610	17.410
Odhodki	0	-163

Pokojninska družba izloča interna razmerja skupne bilance stanja, zato so obveznosti do pokojninskih zavarovancev višje kot so obveznosti iz finančnih pogodb. Iz bilance stanja so se izločila interna razmerja skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla do pokojninske družbe za vstopne stroške in upravljavsko provizijo tekočega meseca, ki jih je mogoče pripoznati po opravljeni konverziji oziroma pripisih na osebne račune.

Obveznosti v bilanci stanja kritnega sklada prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja so večinoma dolgoročne. Gre za obveznosti kritnega sklada prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za vplačano premijo in zjamčen donos ter za donos nad zjamčenim donosom (rezervacije).

10) Terjatve

Terjatve so se povečale za 2,1 milijona EUR glede na stanje konec leta 2017.

Večina povečanja je bila na premoženjskem odseku kot posledica rasti kosmate premije, kar je vplivalo na skupno rast te postavke. V starostni strukturi so se povečale nezapadle terjatve iz neposrednih zavarovalnih terjatev.

Na drugi strani so se terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja znižale za 0,4 milijona EUR.

Terjatve obvladujoče družbe, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb, niso posebej zavarovane. Terjatve so bile presojane glede na potrebe po slabitvi.

Vrste terjatev

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
	Kosmata vrednost	Popravek	Terjatev	Kosmata vrednost	Popravek	Terjatev
Terjatve do zavarovalcev	147.595.873	-23.607.937	123.987.936	148.688.925	-26.763.334	121.925.591
Terjatve do zavarovalnih posrednikov	3.085.381	-1.071.991	2.013.390	3.117.305	-897.079	2.220.226
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	662.312	-129.877	532.435	311.426	-132.696	178.730
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	151.343.566	-24.809.805	126.533.761	152.117.656	-27.793.109	124.324.547
Terjatve za deleže v zneskih škod	5.368.904	-176.979	5.191.925	6.013.897	-176.975	5.836.922
Druge terjatve iz sozavarovanja in pozavarovanja	643.873	0	643.873	360.795	0	360.795
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	6.012.777	-176.979	5.835.798	6.374.692	-176.975	6.197.717
Terjatev za odmerjeni davek	169.727	0	169.727	17.822	0	17.822
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	21.724.100	-18.906.262	2.817.838	22.890.785	-20.605.169	2.285.616
Terjatve iz financiranja	2.222.130	-1.239.850	982.280	2.047.648	-1.212.006	835.642
Druge terjatve	5.591.808	-1.381.201	4.210.607	6.231.887	-1.437.706	4.794.181
Druge terjatve	29.538.038	-21.527.313	8.010.725	31.170.320	-23.254.881	7.915.439
Skupaj	187.064.108	-46.514.097	140.550.011	189.680.490	-51.224.965	138.455.525

Neto terjatve po starosti

(v EUR) 31.12.2018	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
Terjatve do zavarovalcev	96.415.922	19.673.411	7.898.603	123.987.936
Terjatve do zavarovalnih posrednikov	757.823	1.224.927	30.640	2.013.390
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	192.572	215.837	124.026	532.435
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	97.366.317	21.114.175	8.053.269	126.533.761
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	4.248.950	586.942	356.033	5.191.925
Druge terjatve iz sozavarovanja in pozavarovanja	504.830	139.043	0	643.873
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	4.753.780	725.985	356.033	5.835.798
Terjatev za odmerjeni davek	169.727	0	0	169.727
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	1.311.217	634.873	871.748	2.817.838
Kratkoročne terjatve iz financiranja	935.154	4.077	43.049	982.280
Druge kratkoročne terjatve	3.836.984	271.057	102.566	4.210.607
Druge terjatve	6.083.355	910.007	1.017.363	8.010.725
Skupaj	108.373.179	22.750.167	9.426.665	140.550.011

(v EUR) 31.12.2017	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
Terjatve do zavarovalcev	95.115.426	19.205.728	7.604.437	121.925.591
Terjatve do zavarovalnih posrednikov	910.753	1.269.562	39.911	2.220.226
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	106.151	66.590	5.989	178.730
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	96.132.330	20.541.880	7.650.337	124.324.547
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	2.734.526	2.580.876	521.520	5.836.922
Druge terjatve iz sozavarovanja in pozavarovanja	343.008	17.787	0	360.795
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	3.077.534	2.598.663	521.520	6.197.717
Terjatev za odmerjeni davek	17.822	0	0	17.822
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	1.832.858	404.434	48.324	2.285.616
Kratkoročne terjatve iz financiranja	777.596	15.578	42.468	835.642
Druge kratkoročne terjatve	4.369.177	341.327	83.677	4.794.181
Druge terjatve	6.979.631	761.339	174.469	7.915.439
Skupaj	106.207.317	23.901.882	8.346.326	138.455.525

Vse terjatve so kratkoročne. Za vse zapadle terjatve so oblikovani popravki vrednosti, ki se nanašajo na posamezne razrede s podobnim kreditnim tveganjem, v katere so razvrščene terjatve. Pomembne terjatve je skupina presojala posamično in ker so se pri njih le v majhnem delu izkazala znamenja slabitve, so ti vključeni v skupinske popravke.

Med druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov družbe v skupini prikazujejo regresne terjatve.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

(v EUR)	1.1.2018	Oblikovanje	Vnovčenje	Odpis	Tečajne razlike	31.12.2018
31.12.2018						
Terjatve do zavarovalcev	-26.763.334	-1.214.542	684.003	3.680.207	5.729	-23.607.937
Terjatve do zavarovalnih posrednikov	-897.079	-265.231	81.949	8.382	-12	-1.071.991
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	-132.696	-6.643	8.621	0	841	-129.877
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	-27.793.109	-1.486.416	774.573	3.688.589	6.558	-24.809.805
Terjatve za deleže v zneskih škod	-176.975	0	0	0	-4	-176.979
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	-176.975	0	0	0	-4	-176.979
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	-20.605.169	-276.336	4.646	1.957.362	13.235	-18.906.262
Terjatve iz financiranja	-1.212.006	-27.058	0	0	-786	-1.239.850
Druge kratkoročne terjatve	-1.437.706	-27.429	39.970	44.708	-744	-1.381.201
Druge terjatve	-23.254.881	-330.823	44.616	2.002.070	11.705	-21.527.313
Skupaj	-51.224.965	-1.817.239	819.189	5.690.659	18.259	-46.514.097

(v EUR)	1.1.2017	Prenos	Oblikovanje	Vnovčenje	Odpis	Tečajne razlike	31.12.2017
31.12.2017							
Terjatve do zavarovalcev	-28.295.242	-427.794	-315.812	425.101	1.915.394	-64.981	-26.763.334
Terjatve do zavarovalnih posrednikov	-636.693	0	-271.945	17.670	7.897	-14.008	-897.079
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	-134.423	0	-3.343	6.341	0	-1.271	-132.696
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	-29.066.358	-427.794	-591.100	449.112	1.923.291	-80.260	-27.793.109
Terjatve za premijo iz pozavarovanj in sozavarovanj	-427.794	427.794	0	0	0	0	0
Terjatve za deleže v zneskih škod	-76.896	0	-100.000	0	0	-79	-176.975
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	-504.690	427.794	-100.000	0	0	-79	-176.975
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	-21.985.030	0	5.090	29	1.427.064	-52.322	-20.605.169
Terjatve iz financiranja	-1.136.608	0	-36.212	0	0	-39.186	-1.212.006
Druge kratkoročne terjatve	-1.249.866	0	-296.471	123.118	0	-14.487	-1.437.706
Druge terjatve	-24.371.504	0	-327.593	123.147	1.427.064	-105.995	-23.254.881
Skupaj	-53.942.552	0	-1.018.693	572.259	3.350.355	-186.334	-51.224.965

11) Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj

Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Kratkoročno odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	13.796.927	11.896.165
Kratkoročno odloženi stroški pridobivanja pozavarovanj	5.962.307	6.611.029
Skupaj	19.759.234	18.507.194

Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj so kratkoročno razmejeni stroški sklepanja zavarovanj in postopoma prehajajo v stroške pridobivanja zavarovanj v letu 2019.

12) Druga sredstva

Druga sredstva

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Zaloge	83.160	77.765
Druge kratkoročne aktivne časovne razmejitve	1.981.060	1.965.630
Skupaj	2.064.220	2.043.395

V okviru drugih kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev skupina izkazuje predvsem vnaprej plačane stroške zavarovanj in licenc ter druge vnaprej plačane stroške.

13) Denar in denarni ustrezniki

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Blagajna	23.867	25.546
Denarna sredstva na transakcijskih računih	25.830.801	10.759.226
Okvirni depozit, depoziti prek noči in depozit do 3 mesece	38.802.763	27.171.347
Skupaj	64.657.431	37.956.119

Skupina med denarne ustreznike uvršča depozite na odpoklic in kratkoročno dane depozite z originalno zapadlostjo do treh mesecev. Višje stanje denarnih sredstev v primerjavi s koncem leta 2017 je povezano s pričakovanji dviga obrestnih mer v letu 2019 ter izplačilom doživetij življenjskih zavarovanj Zavarovalnice Sava v januarju 2019.

14) Nekratkoročna sredstva, namenjena za prodajo

Višina nekratkoročnih sredstev za prodajo so se glede na preteklo leto zvišala in znašajo 49.890 EUR (2017: 648 EUR).

15) Osnovni kapital

Na dan 31. 12. 2018 je bil osnovni kapital obvladujoče družbe razdeljen na 17.219.662 delnic (na dan 31. 12. 2017 prav tako). Vse delnice so navadne, istega razreda in se glasijo na ime. Imetniki delnic imajo pravico do udeležbe pri upravljanju družbe in pravico do dela dobička (dividende). Delnica daje vsakokratnemu imetniku pravico do enega glasu na skupščini delničarjev in do sorazmerne dividende iz dobička, namenjenega izplačilu dividend.

Delnice so vpisane v KDD pod oznako POSR.

Konec leta 2018 je bilo v delniško knjigo družbe vpisanih 4.073 imetnikov delnic (31. 12. 2017: 4.061 imetnikov). Delnice družbe so uvrščene v prvo borzno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

16) Kapitalske rezerve

Med kapitalskimi rezervami se kot odbitna postavka vključuje tudi razlika med tržno in knjigovodsko vrednostjo pri nakupih neobvladujočih deležev. V letu 2018 ni bilo sprememb v višini kapitalskih rezerv.

Gibanje kapitalskih rezerv

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Stanje 1.1.	43.035.948	43.681.441
Odkup manjšinskih deležev po družbah	0	-645.493
- Sava osiguranje (MKD)	0	930
- Zavarovalnica Sava	0	-646.423
Stanje 31.12.	43.035.948	43.035.948

17) Rezerve iz dobička

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	Proste/ vezane
Zakonske in statutarne rezerve	11.704.009	11.578.919	Vezane
Rezerve za lastne delnice	24.938.709	24.938.709	Vezane
Rezerve za izravnavo katastrofalnih škod	11.225.068	11.225.068	Vezane
Druge rezerve iz dobička	135.739.128	114.805.380	Proste
Skupaj	183.606.914	162.548.076	

V zakonskih predpisih posameznih držav v skupini so izravnalne rezervacije in rezervacije za katastrofalne škode, opredeljene kot zavarovalno-tehnične rezervacije. Ker so te zahteve v neskladju z MSRP, skupina te rezervacije izkazuje v okviru rezerv iz dobička. Povečanje teh rezervacij se izvede kot oblikovanje drugih rezerv iz čistega dobička poslovnega leta (na podlagi sklepa uprave in nadzornega sveta) razgradnja ali sprostitev rezervacije pa povečuje zadržani čisti poslovni izid.

Skladno z zakonskimi možnostmi lahko uprava ali nadzorni svet pri sprejetju letnega poročila iz čistega dobička oblikujejo druge rezerve iz dobička, vendar v ta namen ne smejo porabiti več kot polovice zneska čistega dobička. Na tej podlagi so se v letu 2018 druge rezerve tudi dejansko povečale. Druge rezerve so proste. Uprava lahko predlaga uporabo rezerv v okviru delitve bilančnega dobička o čemer nato odloča skupščina delničarjev.

18) Lastne delnice

Skupina je imela po stanju na dan 31. 12. 2018 v lasti 1.721.966 delnic (2017: 1.721.966) z oznako POSR (oziroma 10 % minus ena delnica) v vrednosti 24.938.709 EUR (2017: 24.938.709 EUR).

Lastne delnice predstavljajo odbitno postavko v kapitalu.

19) Presežek iz prevrednotenja

Presežek iz prevrednotenja je sestavljen iz učinka prevrednotenja finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo.

(v EUR)	2018	2017
Stanje 1. 1.	18.331.697	17.458.948
Sprememba poštene vrednosti	-5.900.511	2.804.458
Prenos negativnega presežka iz prevrednotenja v IPI zaradi slabitve	-1.943.975	-320.000
Prenos iz presežka iz prevrednotenja v IPI zaradi prodaje	-577.887	-1.633.218
Odloženi davek	1.703.734	21.508
Skupaj presežek iz prevrednotenja	11.613.059	18.331.697

Prikazano je gibanje neto vrednosti presežka iz prevrednotenja, ki predstavlja postavko kapitala.

20) Čisti in zadržani poslovni izid

Čisti dobiček večinskega lastnika poslovnega leta 2018 je znašal 42,8 milijona EUR (2017: 31,1 milijona EUR). Del čistega dobička v višini 20,9 milijona EUR sta uprava in nadzorni svet obvladujoče družbe že razporedila v druge rezerve iz dobička. Ostanek čistega poslovnega izida (21,8 milijona EUR) je prikazan kot čisti poslovni izid poslovnega leta v izkazu finančnega položaja.

Čisti dobiček/izguba na delnico

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	43.011.849	31.094.908
Čisti poslovni izid lastnikov obvladujoče družbe	42.790.617	31.065.329
Tehtano povprečno število uveljavljajočih se delnic	15.497.696	15.497.696
Čisti poslovni izid na delnico	2,76	2,00

Vseobsegajoči donos na delnico

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	36.448.443	32.790.903
Vseobsegajoči donos lastnikov obvladujoče družbe	36.225.581	32.754.821
Tehtano povprečno število uveljavljajočih se delnic	15.497.696	15.497.696
Vseobsegajoči donos na delnico	2,34	2,11

Pri izračunu tehtanega števila delnic je upoštevano letno povprečje izračunano na podlagi mesečnih stanj števila rednih delnic, zmanjšano za število lastnih delnic. Tehtano povprečno število delnic, uveljavljajočih se v obračunskem obdobju, znaša 15.497.696 delnic in je enako kot leta 2017. Obvladujoča družba nima popravljalnih kapitalskih instrumentov, zato sta osnovni in popravljeni čisti dobiček na delnico enaka.

Stanje zadržanega poslovnega izida na dan 31. 12. 2018 glede na 31. 12. 2017 se je povečalo za 2,0 milijona EUR.

Zadržani poslovni izid se je povečal zaradi prenosa čistega izida preteklega leta za 14,5 milijona EUR, zmanjšal pa se je za 12,4 milijona EUR zaradi izplačila dividend in 0,1 milijona EUR zaradi razporeditve med zakonske rezerve.

21) Kapital neobvladujočih deležev

Kapital neobvladujočih deležev

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Sava osiguruvanje (MKD)	327.694	311.778
Sava Station	23.711	6.704
TBS Team 24	198.212	0
Skupaj	549.617	318.482

22) Zavarovalno-tehnične rezervacije in zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Gibanje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

(v EUR)	1. 1. 2018	Povečanje	Poraba in sprostitev	Povečanje - prevzem odvisne družbe	Tečajne razlike	31. 12. 2018
Kosmate prenosne premije	171.857.259	149.811.879	-138.334.761	715.562	51.896	184.101.835
Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja	271.409.915	24.754.377	-41.320.059	0	5.133	254.849.366
Kosmate škodne rezervacije	479.072.582	197.150.744	-206.554.396	674.115	-285.484	470.057.561
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	1.780.231	1.432.153	-1.734.446	0	-272	1.477.666
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	7.278.375	8.693.992	-6.416.885	448.977	600	10.005.059
Skupaj	931.398.362	381.843.145	-394.360.547	1.838.654	-228.127	920.491.487
ZTR v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	226.527.893	23.197.649	-39.692.905	0	0	210.032.637

(v EUR)	1.1.2017	Povečanje	Poraba in sprostitev	Tečajne razlike	31. 12. 2017
Kosmate prenosne premije	157.678.496	141.550.030	-127.482.731	111.464	171.857.259
Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja	269.762.815	27.224.792	-25.683.754	106.062	271.409.915
Kosmate škodne rezervacije	475.157.985	222.075.488	-212.492.995	-5.667.896	479.072.582
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	1.831.422	1.190.679	-1.242.492	622	1.780.231
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	6.790.605	6.485.437	-6.013.852	16.185	7.278.375
Skupaj	911.221.323	398.526.426	-372.915.824	-5.433.563	931.398.362
ZTR v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	226.994.200	40.415.998	-40.882.305	0	226.527.893

Konsolidirane kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije so se v letu 2018 zmanjšale za 1,2 %, pri tem so se prenosne premije povečale, matematične in škodne rezervacije pa so se zmanjšale.

- Prenosne premije so se povečale za 7,1 %, kar izvira iz rasti premij premoženjskih zavarovanj.
- Matematične rezervacije so se zmanjšale za 6,1 %, kar je skladno z gibanjem portfelja klasičnih življenjskih zavarovanj: Glavnina matematičnih rezervacij se nanaša na zrel portfelj teh zavarovanj v Sloveniji, kjer je v letu 2018 je doživelo veliko število polic (učinek je prepoznan tudi pri povečanju škod iz naslova doživetij), zato se je matematična rezervacija slovenskega portfelja zmanjšala. Konsolidirane matematične rezervacije so se na drugi strani povečale zaradi rasti in dozorevanja življenjskih portfeljev družb zunaj Slovenije, pa tudi zaradi povečevanja obsega rentnih zavarovanj v Sava pokojninski družbi.
- Škodne rezervacije so se zmanjšale za 1,9 %, pri čemer se je zmanjšanje zaradi poplačevanja preteklih večjih škod iz škodne rezervacije ter sproščanje IBNR rezervacije za pretekla leta delno izravnalo s povečanjem v matični družbi (predvsem na račun tajfunov na Japonskem).
- Rezervacije za bonuse, popuste in storno predstavljajo majhno kategorijo znotraj zavarovalno-tehničnih rezervacij; zmanjšale so se v Zavarovalnici Sava.
- Rezervacije za neiztekle nevarnosti (prikazane v postavki druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije) so se povečale za 37,6 %, predvsem zaradi povečanja prenosne premije, ki predstavlja osnovo za izračun teh rezervacij.

Rezervacije v korist življenjskim zavarovancem, ki prevzemajo naložbeno tveganje, so se zmanjšale za 7,3 %, predvsem na račun doživetij (podobno kot matematične rezervacije).

Povzetek izračuna kosmate rezervacije za neiztekle nevarnosti po zavarovalnih vrstah

(v EUR) 31.12.2018	Direktno zavarovanje Rezervacije za neiztekle nevarnosti	Pozavarovanje	
		Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti
Nezgodno zavarovanje	172.388	84,2%	0
Zdravstveno zavarovanje	132.839	122,9%	93
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	2.992.501	95,9%	0
Zavarovanje tirnih vozil	0	167,3%	18.471
Letalsko zavarovanje	0	104,3%	4.125
Zavarovanje plovil	24.856	139,7%	565.258
Zavarovanje prevoza blaga	31.988	90,3%	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	4.580.945	88,5%	0
Drugo škodno zavarovanje	433.100	66,4%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	697.615	90,9%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	0	26,3%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	196	67,7%	0
Splošno zavarovanje odgovornosti	187.765	57,0%	0
Kreditno zavarovanje	0	-13,1%	0
Kavcijsko zavarovanje	0	169,1%	50.325
Zavarovanje različnih finančnih izgub	49.550	63,8%	0
Zavarovanje stroškov postopka	0	33,2%	0
Zavarovanje pomoči	63.040	13,7%	0
Življenjsko zavarovanje	0	55,1%	0
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	0	55,9%	0
Skupaj	9.366.784	86,1%	638.273

(v EUR) 31.12.2017	Direktno zavarovanje Rezervacije za neiztekle nevarnosti	Pozavarovanje Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti
Nezgodno zavarovanje	383.534	91,6%	0
Zdravstveno zavarovanje	160.216	128,3%	1.099
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	1.629.518	98,6%	0
Zavarovanje tirnih vozil	0	41,8%	0
Letalsko zavarovanje	0	121,9%	9.168
Zavarovanje plovil	55.003	127,3%	320.611
Zavarovanje prevoza blaga	23.616	78,5%	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	3.887.561	90,8%	0
Drugo škodno zavarovanje	309.943	60,1%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	135.924	91,8%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	0	59,5%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	5.823	73,1%	0
Splošno zavarovanje odgovornosti	175.729	52,8%	0
Kreditno zavarovanje	1.187	-2,0%	0
Kavcijsko zavarovanje	0	180,3%	38.475
Zavarovanje različnih finančnih izgub	65.790	73,9%	0
Zavarovanje stroškov postopka	9.040	43,1%	0
Zavarovanje pomoči	56.422	38,1%	0
Življenjsko zavarovanje	0	58,1%	0
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	0	55,4%	0
Skupaj	6.899.308	86,7%	369.353

Kombinirani količniki za direktno zavarovanje niso navedeni, ker se zneski nanašajo na več članic skupine.

23) Druge rezervacije

Med drugimi rezervacijami skupina izkazuje večinoma rezervacije iz naslova dolgoročnih ugodnosti svojih zaposlencev v višini 7,0 milijona EUR (2017: 6,9 milijona EUR), kot je to opisano v poglavju 17.4.27 Druge rezervacije. Povečanje rezervacij je predvsem posledica oblikovanja na račun tekočega službovanja v skladu s predpisano metodo standarda MRS 19. Ločeno prikazujemo gibanje rezervacije za odpravnine ob upokojitvi iz naslova spremembe aktuarskih postavk, ki se pripoznava v breme kapitala.

Gibanje rezervacij za odpravnino ob upokojitvi in jubilejne nagrade

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 1. 1. 2018	4.164.948	2.782.483	6.947.431
Stroški obresti (IPI)	55.447	37.343	92.790
Stroški tekočega službovanja (IPI)	302.682	201.762	504.444
Stroški preteklega službovanja (IPI)	-42.140	-55.161	-97.301
Izplačila zaslužkov (-)	-30.816	-194.467	-225.283
Aktuarske izgube (IPI)	0	-38.144	-38.144
Aktuarske izgube (IFP)	-190.794	-35.850	-226.644
Povečanje - prevzem odvisne družbe	7.021	18.231	25.252
Tečajne razlike	-27	-277	-304
Stanje 31. 12. 2018	4.266.321	2.715.920	6.982.241

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 1. 1. 2017	4.331.830	2.988.983	7.320.813
Stroški obresti (IPI)	709	1.281	1.990
Stroški tekočega službovanja (IPI)	324.231	224.070	548.301
Stroški preteklega službovanja (IPI)	-1.025	12.730	11.705
Izplačila zaslužkov (-)	-102.925	-211.067	-313.992
Aktuarske izgube (IPI)	0	-232.707	-232.707
Aktuarske izgube (IFP)	-389.847	-1.975	-391.822
Tečajne razlike	1.975	1.168	3.143
Stanje 31. 12. 2017	4.164.948	2.782.483	6.947.431

Navajamo še analizo občutljivosti rezervacij za odpravnino ob upokojitvi ter rezervacij za jubilejne nagrade.

Občutljivost	Rezervacije za odpravnino ob upokojitvi		Rezervacije za jubilejne nagrade	
Vpliv na višino rezervacij (v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Znižanje diskontne obrestne mere za 1%	576.233	589.909	289.466	290.869
Povečanje diskontne obrestne mere za 1%	-478.993	-490.130	-247.649	-248.998
Znižanje realne rasti plač za 0,5%	-256.792	-262.778	-119.091	-120.121
Povečanje realne rasti plač za 0,5%	278.511	284.848	127.221	128.144
Znižanje fluktuacije za 10%	134.392	132.770	71.880	72.066
Povečanje fluktuacije za 10%	-127.432	-126.293	-68.621	-68.971
Zmanjšanje umrljivosti za 10%	29.429	29.844	11.553	11.559
Povečanje umrljivosti za 10%	-28.851	-29.391	-11.300	-11.468

Poleg rezervacij za zaposlene izkazuje skupina med drugimi rezervacijami še druge rezervacije v višini 0,7 milijona EUR (2017: 0,7 milijona EUR), ki se nanašajo na rezervacije za sodne spore in zneske, pripoznane v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov iz naslova nagrade za preseganje kvote in zneske oproščenih prispevkov za PIZ. Ti se lahko porabijo izključno za zaposlene invalide v zavarovalnici in za namene, kot jih določa zakonodaja.

(v EUR)	1.1.2018	Povečanje - oblikovanje	Poraba in sprostitev	Tečajne razlike	31.12.2018
Druge rezervacije	653.182	174.342	-79.539	21	748.006

(v EUR)	1.1.2017	Povečanje - oblikovanje	Poraba in sprostitev	Tečajne razlike	31.12.2017
Druge rezervacije	760.064	63.497	-170.598	219	653.182

24) Druge finančne obveznosti

Druge finančne obveznosti predstavljajo manjši znesek iz naslova obveznosti za še neizplačane dividende obvladujoče družbe za pretekla leta.

25) Obveznosti iz poslovanja

Obveznosti iz poslovanja

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo		
2018	od 1 do 5 let	do 1 leto	skupaj
Obveznosti do zavarovalcev	0	15.647.149	15.647.149
Obveznosti do zavarovalnih posrednikov	706	2.773.593	2.774.299
Druge obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	841	25.856.225	25.857.066
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	1.547	44.276.967	44.278.514
Obveznosti za pozavarovalne in sozavarovalne premije	2.490	4.427.858	4.430.348
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	0	157.718	157.718
Druge obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	0	1.587.966	1.587.966
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	2.490	6.173.542	6.176.032
Obveznosti za davek	0	4.282.055	4.282.055
Skupaj	4.037	54.732.564	54.736.601

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo		
2017	od 1 do 5 let	do 1 leto	skupaj
Obveznosti do zavarovalcev	0	25.853.797	25.853.797
Obveznosti do zavarovalnih posrednikov	301	2.697.612	2.697.913
Druge obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	0	26.159.579	26.159.579
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	301	54.710.988	54.711.289
Obveznosti za pozavarovalne in sozavarovalne premije	1.756	5.110.717	5.112.473
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	0	42.392	42.392
Druge obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	0	5.318	5.318
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	1.756	5.158.427	5.160.183
Obveznosti za davek	0	726.716	726.716
Skupaj	2.057	60.596.131	60.598.188

Obveznosti so se znižale glede na stanje konec leta 2017 predvsem zaradi nižjih obveznosti do zavarovalcev.

Obveznost za odmerjen davek se je povečala za 3,6 milijona EUR v primerjavi z obveznostjo iz preteklega leta. Povečanje izhaja iz tega, da so družbe tekom leta 2018 plačevale akontacijo, ki je bila prenizka glede na odmere po dejanskem obračunu davka od dobička za leto 2018.

V letu 2018 je imela večina obveznosti rok zapadlosti do enega leta.

26) Ostale obveznosti

Ostale obveznosti po ročnosti

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo	
2018	do 1 leto	skupaj
Ostale obveznosti	14.334.129	14.334.129
Kratkoročne rezervacije (PČR)	19.232.869	19.232.869
Skupaj	33.566.998	33.566.998

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo	
2017	do 1 leto	skupaj
Ostale obveznosti	13.450.252	13.450.252
Kratkoročne rezervacije (PČR)	17.146.131	17.146.131
Skupaj	30.596.383	30.596.383

Ostale obveznosti in kratkoročne rezervacije niso zavarovane.

Ostale obveznosti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	2.805.998	2.724.187
Ostale druge kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov	3.853.572	3.622.424
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	4.474.289	3.690.369
Ostale druge kratkoročne obveznosti	3.161.322	3.400.486
Druge dolgoročne obveznosti	38.948	12.786
Skupaj	14.334.129	13.450.252

Gibanje kratkoročnih rezervacij

(v EUR)	1.1.2018	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Sprostitev	Povečanje - prevzem odvisne družbe	Tečajne razlike	31.12.2018
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	3.342.673	12.723.728	-9.191.952	-11	2.607	-4	6.877.041
Druge pasivne časovne razmejčitve	13.803.458	35.070.046	-36.648.626	-16.376	146.119	1.207	12.355.828
Skupaj	17.146.131	47.793.774	-45.840.578	-16.387	148.726	1.203	19.232.869

(v EUR)	1.1.2017	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Sprostitev	Tečajne razlike	31.12.2017
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	3.163.857	4.335.018	-4.076.880	-79.320	-2	3.342.673
Druge pasivne časovne razmejčitve	8.783.477	14.895.274	-9.900.423	-16.362	41.492	13.803.458
Skupaj	11.947.334	19.230.293	-13.977.303	-95.682	41.490	17.146.131

27) Poštene vrednosti sredstev in obveznosti

Metode določanja poštene vrednosti

Tip naložbe/ glavni trg	Raven 1	Raven 2	Raven 3
Dolžniški VP			
Trg OTC	Dolžniški VP, vrednoteni na podlagi cene CBBT na delujočem trgu.	Dolžniški VP, vrednoteni na podlagi cene CBBT na nedelujočem trgu.	Dolžniški VP, vrednoteni z internim modelom, ki ne upošteva vložkov 2. ravni.
		Dolžniški VP, vrednoteni po ceni BVAL, če cena CBBT ne obstaja.	
		Dolžniški VP, vrednoteni z internim modelom na podlagi vložkov 2. ravni.	
Borza	Dolžniški VP, vrednoteni na podlagi cene na borzi na delujočem trgu.	Dolžniški VP, vrednoteni na podlagi cene na borzi na nedelujočem trgu.	Dolžniški VP, vrednoteni z internim modelom, ki ne upošteva vložkov 2. ravni.
		Dolžniški VP, vrednoteni po BVAL ceni, kadar borzna cena ne obstaja.	
		Dolžniški VP, vrednoteni z internim modelom na podlagi vložkov 2. ravni.	
Delnice			
Borza	Delnice, vrednotene na podlagi cene na borzi na delujočem trgu.	Delnice, vrednotene na podlagi cene na borzi na nedelujočem trgu.	Delnice, vrednotene z internim modelom, ki ne upošteva vložkov 2. ravni
		Delnice, za katere borzna cena ne obstaja in se vrednotijo z internim modelom na podlagi vložkov 2. ravni.	
Nekotirajoče delnice in deleži			
			Nekotirajoče delnice, vrednotene po nabavni vrednosti. Poštena vrednost za potrebe razkritij, izračunana na podlagi internega modela, uporabljenega za ugotavljanje potrebe po slabitvi, ki v večji meri upošteva neopazovane vložke.
Vzajemni skladi			
	Vzajemni skladi, vrednoteni po javno objavljeni vrednosti enote premoženja na dan vrednotenja.		
Alternativni skladi			
			Poštena vrednost se določa na podlagi vrednotenja posameznih projektov, kjer se uporabljajo metode diskontiranja bodočih denarnih tokov
Depoziti in posojila			
- z ročnostjo		Vrednoteni po odplačni vrednosti, poštena vrednost za potrebe razkritij izračunana po internem modelu, ki upošteva vložke 2. ravni.	Vrednoteni po odplačni vrednosti, poštena vrednost za potrebe razkritij, izračunana po internem modelu, ki ne upošteva vložkov 2. ravni.

Glede na računovodske usmerite glede določanja poštene vrednosti lahko skupina to za posamezen instrument določa na podlagi metod prikazanih v zgornji preglednici.

Finančna sredstva glede na raven hierarhije

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost				Razlika med pošteno in knjigovodsko vrednostjo
31.12.2018		Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj poštena vrednost	
Naložbe merjene po poštenu vrednosti	897.433.086	384.534.831	489.981.609	22.916.646	897.433.086	0
Po poštenu vrednosti prek IPI	12.415.676	8.832.282	1.620.187	1.963.207	12.415.676	0
Razporejeni v skupino	12.415.676	8.832.282	1.620.187	1.963.207	12.415.676	0
Dolžniški instrumenti	10.884.728	7.811.997	1.109.524	1.963.207	10.884.728	0
Lastniški instrumenti	1.530.948	1.020.285	510.663	0	1.530.948	0
Razpoložljivo za prodajo	885.017.410	375.702.549	488.361.422	20.953.439	885.017.410	0
Dolžniški instrumenti	833.260.563	344.077.414	475.895.531	13.287.618	833.260.563	0
Lastniški instrumenti	46.492.307	31.625.135	12.465.891	2.401.281	46.492.307	0
Naložbe v infrastrukturne sklade	5.264.540	0	0	5.264.540	5.264.540	0
Naložbe v korist zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	195.144.065	160.967.316	34.176.749	0	195.144.065	0
Naložbe, ki niso merjene po poštenu vrednosti	110.664.384	4.964.218	102.974.267	7.391.550	115.330.035	4.665.651
Naložbe v posesti do zapadlosti	77.122.037	4.964.218	76.410.895	0	81.375.113	4.253.076
Dolžniški instrumenti	77.122.037	4.964.218	76.410.895	0	81.375.113	4.253.076
Posojila in depoziti	33.542.347	0	26.563.372	7.391.550	33.954.922	412.575
Depoziti	26.150.797	0	26.563.372	0	26.563.372	412.575
Dana posojila	1.116.240	0	0	1.116.240	1.116.240	0
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	6.275.310	0	0	6.275.310	6.275.310	0
Naložbe v korist zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, ki niso merjene po poštenu vrednosti	9.674.439	4.956.927	5.302.551	0	10.259.478	585.039
Skupaj naložbe	1.008.097.470	389.499.049	592.955.876	30.308.196	1.012.763.121	4.665.651
Skupaj nal. v korist ž. zav., ki prevzemajo nal. tveg.	204.818.504	165.924.243	39.479.300	0	205.403.543	585.039

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost				Razlika med pošteno in knjigovodsko vrednostjo
31.12.2017		Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj poštena vrednost	
Naložbe merjene po poštenu vrednosti	903.863.149	693.779.164	195.278.191	14.805.794	903.863.149	0
Po poštenu vrednosti prek IPI	6.217.870	3.522.808	2.384.776	310.286	6.217.870	0
Razporejeni v skupino	6.217.870	3.522.808	2.384.776	310.286	6.217.870	0
Dolžniški instrumenti	4.998.211	2.821.388	1.866.537	310.286	4.998.211	0
Lastniški instrumenti	1.219.659	701.420	518.239	0	1.219.659	0
Razpoložljivo za prodajo	897.645.279	690.256.356	192.893.415	14.495.508	897.645.279	0
Dolžniški instrumenti	849.482.348	658.821.312	180.410.633	10.250.403	849.482.348	0
Lastniški instrumenti	48.162.931	31.435.044	12.482.782	4.245.105	48.162.931	0
Naložbe v korist zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	203.797.586	192.098.788	11.698.798	0	203.797.586	0
Naložbe, ki niso merjene po poštenu vrednosti	134.261.870	85.121.533	51.603.990	6.424.332	143.149.855	8.887.985
Naložbe v posesti do zapadlosti	106.232.327	85.121.533	29.118.080	0	114.239.613	8.007.286
Dolžniški instrumenti	106.232.327	85.121.533	29.118.080	0	114.239.613	8.007.286
Posojila in depoziti	28.029.543	0	22.485.910	6.424.332	28.910.242	880.699
Depoziti	21.605.211	0	22.485.910	0	22.485.910	880.699
Dana posojila	591.985	0	0	591.985	591.985	0
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	5.832.347	0	0	5.832.347	5.832.347	0
Naložbe v korist zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, ki niso merjene po poštenu vrednosti	23.430.467	10.650.182	13.729.849	0	24.380.031	949.564
Skupaj naložbe	1.038.125.019	778.900.697	246.882.181	21.230.126	1.047.013.004	8.887.985
Skupaj nal. v korist ž. zav., ki prevzemajo nal. tveg.	227.228.053	202.748.970	25.428.647	0	228.177.617	949.564

Glede na to, da na dan 31. 12. 2018 pri pomembnem delu obveznic cena BID CBBT ni obstajala, smo skladno z metodologijo določanja poštene vrednosti za vrednotenje dolžniških instrumentov uporabili ceno BVAL, objavljeno na dan 31. 12. 2018.

Gibanje naložb ter prihodki in odhodki od finančnih sredstev merjenih po pošteni vrednosti – raven 3

(v EUR)	Dolžniški instrumenti		Lastniški instrumenti		Ostale naložbe		Naložbe v infrastrukturne sklade	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Začetno stanje	10.560.689	7.138.804	4.245.105	4.565.105	0	46.479	0	0
Povečanje	3.842.167	3.344.783	0	0	0	0	5.976.467	0
Slabitve	0	0	-1.943.974	-320.000	0	0	0	0
Odtujitve	0	0	0	0	0	0	-1.048.541	0
Zapadlost	-769.922	-354.754	0	0	0	-46.479	0	0
Prevrednotenje na pošteno vrednost	-59.545	431.856	0	0	0	0	336.614	0
Prerazporeditev v raven	1.677.436	0	100.150	0	0	0	0	0
Končno stanje	15.250.825	10.560.689	2.401.281	4.245.105	0	0	5.264.540	0
Prihodki	375.567	87.103	399.170	190.180	0	0	92.007	0
Odhodki	0	-40	1.943.974	0	0	0	0	0

Prerazporeditev sredstev oziroma finančnih obveznosti med ravnmi

(v EUR)	Raven 1	Raven 2	Raven 3
31.12.2018			
Po pošteni vrednosti prek IPI	-117.837	-1.525.721	1.643.558
Razporejeni v skupino	-117.837	-1.525.721	1.643.558
Dolžniški instrumenti	-117.837	-1.525.721	1.643.558
Razpoložljivo za prodajo	-293.252.954	293.064.856	188.098
Dolžniški instrumenti	-293.252.954	293.165.006	87.948
Lastniški instrumenti	0	-100.150	100.150
Skupaj finančne naložbe	-293.370.791	291.539.135	1.831.656

(v EUR)	Raven 1	Raven 2
31.12.2017		
Po pošteni vrednosti prek IPI	-170.282	170.282
Razporejeni v skupino	-170.282	170.282
Dolžniški instrumenti	-170.282	170.282
Razpoložljivo za prodajo	-30.739.013	30.739.013
Dolžniški instrumenti	-30.739.013	30.739.013
Skupaj finančne naložbe	-30.909.295	30.909.295

Skupina kot primarno ceno vrednotenja dolžniških naložb trga OTC uporabljala ceno BID CBBT, ki predstavlja neprilagojeno kotirano ceno in tako izpolnjuje kriterije za v raven 1. V raven 1 so razvrščeni tudi vzajemni skladi in kotirajoči lastniški VP, ki izpolnjujejo pogoje delujočega trga.

Naložbe, razporejene v prvo raven, so na 31. 12. 2018 predstavljale 42,8 % (31. 12. 2017: 76,8 %) finančnih naložb, vrednotenih po pošteni vrednosti.

Pri izračunu cene z modelom vrednotenja smo uporabili neposredno in posredno opazovane tržne vloške, kot so krivulja netvegane obrestne mere, donosnost podobnih finančnih instrumentov ter pribitke za kreditno tveganje in nelikvidnost instrumenta. Ker vloški, uporabljeni v modelu, izpolnjujejo kriterij za drugo raven, so bile naložbe, vrednotene z internim modelom, razporejene v drugo raven.

Razkritje poštene vrednosti nefinančnih sredstev, ki so v izkazu finančnega položaja izkazana po nabavni vrednosti

31.12.2018 (v EUR)	Datum merjenja poštene vrednosti	Knjigovodska vrednost na dan poročanja	Poštena vrednost na dan poročanja	Način določanja poštene vrednosti
Nepremičnine				
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	31.12.2018	36.596.455	37.492.575	način tržne primerjave in na donosu zasnovan način (uteženo 50% : 50%), novi nakupi po kupoprodajni vrednosti
Naložbene nepremičnine	31.12.2018	20.540.627	21.115.553	
Skupaj		57.137.084	58.608.128	

31.12.2017 (v EUR)	Datum merjenja poštene vrednosti	Knjigovodska vrednost na dan poročanja	Poštena vrednost na dan poročanja	Način določanja poštene vrednosti
Nepremičnine				
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	31.12.2017	39.539.952	37.093.592	način tržne primerjave in na donosu zasnovan način (uteženo 50% : 50%), novi nakupi po kupoprodajni vrednosti
Naložbene nepremičnine	31.12.2017	15.364.184	15.831.277	
Skupaj		54.904.136	52.924.869	

Gibanje poštene vrednosti nepremičnin za opravljanje dejavnosti in naložbenih nepremičnin

2018 (v EUR)	Začetno stanje	Nakupi	Prodaje	Prerazporeditve	Sprememba poštene vrednosti	Povečanje - prevzem odvisne družbe	Tečajne razlike	Končno stanje
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	37.093.592	360.421	-110.240	638.229	-479.739	0	-9.688	37.492.575
Naložbene nepremičnine	15.831.277	289.546	-172.797	-638.229	-93.648	5.894.555	4.849	21.115.553
Skupaj	52.924.869	649.967	-283.037	0	-573.387	5.894.555	-4.839	58.608.128

2017 (v EUR)	Začetno stanje	Nakupi	Prodaje	Prerazporeditve	Sprememba poštene vrednosti	Tečajne razlike	Končno stanje
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	43.047.424	3.139.500	-199.752	-7.429.088	-1.498.253	33.761	37.093.592
Naložbene nepremičnine	8.100.146	673.412	0	7.355.635	-352.882	54.966	15.831.277
Skupaj	51.147.570	3.812.912	-199.752	-73.453	-1.851.135	88.727	52.924.869

Metode vrednotenja so za vse zgornje postavke opisane v sklopu računovodskih usmeritev. Za naložbene nepremičnine je metoda opisana v poglavju 17.4.14 Naložbene nepremičnine, za finančne naložbe pa v poglavju 17.4.15 Finančne naložbe in sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

17.8 Razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom – izkaz poslovnega izida

28) Čisti prihodki od zavarovalnih premij

Čisti prihodki od zavarovalnih premij

(v EUR) 2018	Obračunane kosmate premije	Obračunane premije sprejetega sozavarovanja	Deleži poza- varovateljev in sozavaro- valnih (-)	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti prihodki od premij
Nezgodno zavarovanje	28.852.852	2.475	-100.017	-445.474	-2.837	28.306.999
Zdravstveno zavarovanje	6.964.822	266	-666.896	482.048	40.326	6.820.566
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	108.228.545	0	-1.605.236	-4.759.916	59.898	101.923.291
Zavarovanje tirnih vozil	136.537	0	-5.281	12.454	156	143.866
Letalsko zavarovanje	834.949	0	-10.614	-64.244	-656	759.435
Zavarovanje plovil	5.912.366	0	-390.432	-285.084	28.242	5.265.092
Zavarovanje prevoza blaga	6.277.836	1.156.875	-360.331	-47.126	-170.104	6.857.150
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	91.683.262	930.919	-13.756.218	96.129	426.342	79.380.434
Drugo škodno zavarovanje	41.067.719	473.656	-5.229.016	-577.516	-112.212	35.622.631
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	117.990.521	0	-956.289	-5.557.266	-67.840	111.409.126
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	217.590	0	-98.377	-17.722	6.338	107.829
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	942.374	0	-15.846	5.499	7.023	939.050
Splošno zavarovanje odgovornosti	21.907.694	487.775	-1.743.740	-124.706	-150.781	20.376.242
Kreditno zavarovanje	3.496.086	0	0	732.456	0	4.228.542
Kavcijsko zavarovanje	207.362	0	-1.961	-87.034	461	118.828
Zavarovanje različnih finančnih izgub	2.569.769	45.183	-879.672	219.528	5.303	1.960.111
Zavarovanje stroškov postopka	723.902	8.946	-609.134	20.694	25.508	169.916
Zavarovanje pomoči	15.963.453	0	-65.958	-1.010.831	-3.361.713	11.524.951
Življenjsko zavarovanje	44.138.014	0	-280.091	-17.749	-4.648	43.835.526
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	45.077.598	193	-167.743	10.165	-97	44.920.116
Skupaj premoženjska zavarovanja	453.977.639	3.106.095	-26.495.018	-11.408.111	-3.266.546	415.914.059
Skupaj življenjska zavarovanja	89.215.612	193	-447.834	-7.584	-4.745	88.755.642
Skupaj	543.193.251	3.106.288	-26.942.852	-11.415.695	-3.271.291	504.669.701

(v EUR) 2017	Obračunane kosmate premije	Obračunane premije sprejetega sozavarovanja	Deleži poza- varovateljev in sozavaro- valnih (-)	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti prihodki od premij
Nezgodno zavarovanje	27.485.491	4.040	-99.026	311.195	-3.860	27.697.840
Zdravstveno zavarovanje	7.480.495	143	-594.628	26.129	-26.873	6.885.266
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	95.190.755	0	-1.516.747	-6.012.754	30.511	87.691.765
Zavarovanje tirnih vozil	212.491	0	-4.248	-16.800	339	191.782
Letalsko zavarovanje	60.812	932	-13.976	120.028	-82	167.714
Zavarovanje plovil	5.769.241	0	-347.656	-493.637	64.762	4.992.710
Zavarovanje prevoza blaga	6.352.928	687.892	-300.766	-401.104	3.425	6.342.375
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	91.656.789	745.730	-12.835.690	-1.106.006	289.243	78.750.066
Drugo škodno zavarovanje	37.679.775	319.208	-5.328.345	-371.347	399.130	32.698.421
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	107.378.633	0	-1.604.081	-3.377.452	90.852	102.487.952
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	391.893	1.014	-122.173	-7.559	-9.326	253.849
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	988.883	0	-9.964	-36.221	1.571	944.269
Splošno zavarovanje odgovornosti	20.414.990	263.553	-1.984.008	-355.283	314.282	18.653.534
Kreditno zavarovanje	5.588.902	0	-121.318	-1.141.736	0	4.325.848
Kavcijsko zavarovanje	394.971	0	-42.602	48.481	0	400.850
Zavarovanje različnih finančnih izgub	2.977.741	61.365	-649.591	-141.523	42.222	2.290.214
Zavarovanje stroškov postopka	746.920	8.701	-526.729	-3.668	-1.127	224.097
Zavarovanje pomoči	13.984.936	0	-7.683.809	-919.774	446.200	5.827.553
Življenjsko zavarovanje	42.244.687	0	-261.733	100.348	495	42.083.797
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	48.139.398	122	-196.206	12.918	-141	47.956.091
Skupaj premoženjska zavarovanja	424.756.646	2.092.578	-33.785.357	-13.879.031	1.641.269	380.826.105
Skupaj življenjska zavarovanja	90.384.085	122	-457.939	113.266	354	90.039.888
Skupaj	515.140.731	2.092.700	-34.243.296	-13.765.765	1.641.623	470.865.993

29) Prihodki in odhodki od finančnih naložb

Prihodki naložb po skupinah MSRP

2018 (v EUR)	Prihodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	Dobički pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Pozitivne tečajne razlike	Drugi prihodki	Skupaj	Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje
V posesti do zapadlosti	3.859.397	0	0	0	24.044	0	3.883.441	341.122
Dolžniški instrumenti	3.859.397	0	0	0	24.044	0	3.883.441	341.122
Po poštenu vrednosti prek IPI	242.059	213.683	0	28.993	3.542	65.960	554.237	16.142.187
Razporejeni v to skupino	242.059	213.683	0	28.993	3.542	65.960	554.237	16.142.187
Dolžniški instrumenti	242.059	149.371	0	0	2.185	1.182	394.797	59.784
Lastniški instrumenti	0	64.312	0	28.993	1.357	9.052	103.714	16.082.403
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	55.726	55.726	0
Razpoložljivo za prodajo	11.599.677	0	2.251.786	1.349.374	6.178.620	9.645	21.389.102	379.562
Dolžniški instrumenti	11.599.677	0	1.910.982	0	6.178.620	9.616	19.698.895	371.499
Lastniški instrumenti	0	0	340.804	1.257.367	0	0	1.598.171	8.063
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	29	29	0
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	0	92.007	0	0	92.007	0
Kreditni in terjatve	740.250	0	0	0	210.338	6.990	957.578	4.453
Dolžniški instrumenti	698.974	0	0	0	93.388	6.990	799.352	4.453
Ostale naložbe	41.276	0	0	0	116.950	0	158.226	0
Finančne naložbe pozavarovateljev iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	17.803	0	0	0	0	0	17.803	0
Skupaj	16.459.186	213.683	2.251.786	1.378.367	6.416.544	82.595	26.802.161	16.867.324

Odhodki naložb po skupinah MSRP

2018 (v EUR)	Odhodki za obresti	Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	Izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Slabitve naložb	Negativne tečajne razlike	Drugo	Skupaj	Čisti neizt. izgube naložb živ. zav., ki prevzemajo naložbeno tvegasnje	Odhodki pridruženih družb in slabitev dob- rega imena
V posesti do zapadlosti	0	0	0	1	52.511	0	52.512	0	0
Dolžniški instrumenti	0	0	0	1	52.511	0	52.512	0	0
Po poštenu vrednosti prek IPI	0	636.625	0	0	21.309	24.483	682.417	23.498.245	0
Razporejeni v to skupino	0	636.625	0	0	21.309	24.483	682.417	23.498.245	0
Dolžniški instrumenti	0	522.255	0	0	21.210	9.667	553.132	63.010	0
Lastniški instrumenti	0	114.370	0	0	99	14.816	129.285	23.434.229	0
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	0	0	1.006	0
Razpoložljivo za prodajo	0	0	305.347	1.943.974	6.249.345	79.558	8.578.224	0	151.130
Dolžniški instrumenti	0	0	167.133	0	6.248.976	79.558	6.495.667	0	0
Lastniški instrumenti	0	0	138.214	1.943.974	369	0	2.082.557	0	151.130
Kreditni in terjatve	28.445	0	0	0	247.603	15.250	291.298	0	0
Dolžniški instrumenti	0	0	0	0	44.070	15.250	59.320	0	0
Ostale naložbe	28.445	0	0	0	203.533	0	231.978	0	0
Skupaj	28.445	636.625	305.347	1.943.975	6.570.768	119.291	9.604.451	23.498.245	151.130

Donos naložb

2018 (v EUR)	Prihodki/odhodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički/izgube pri odtujitvah FVPL	Dobički/izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Slabitve naložb	Pozitivne/negativne tečajne razlike	Drugi prihodki/ odhodki	Skupaj	Čisti neizt. dobički/ izgube naložb živ. zav., ki prevzemajo naložbeno tveganje	Prihodki/ odhodki pridruženih družb in slabitve dobrega imena
V posesti do zapadlosti	3.859.397	0	0	0	-1	-28.467	0	3.830.929	341.122	0
Dolžniški instrumenti	3.859.397	0	0	0	-1	-28.467	0	3.830.929	341.122	0
Po poštene vrednosti prek IPI	242.059	-422.942	0	28.993	0	-17.767	41.477	-128.180	-7.356.058	0
Razporejeni v to skupino	242.059	-422.942	0	28.993	0	-17.767	41.477	-128.180	-7.356.058	0
Dolžniški instrumenti	242.059	-372.884	0	0	0	-19.025	-8.485	-158.335	-3.226	0
Lastniški instrumenti	0	-50.058	0	28.993	0	1.258	-5.764	-25.571	-7.351.826	0
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	0	55.726	55.726	-1.006	0
Razpoložljivo za prodajo	11.599.677	0	1.946.439	1.349.374	-1.943.974	-70.725	-69.913	12.810.878	379.562	-151.130
Dolžniški instrumenti	11.599.677	0	1.743.849	0	0	-70.356	-69.942	13.203.228	371.499	0
Lastniški instrumenti	0	0	202.590	1.257.367	-1.943.974	-369	0	-484.386	8.063	-151.130
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	0	29	29	0	0
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	0	92.007	0	0	0	92.007	0	0
Kreditni in terjatve	711.805	0	0	0	0	-37.265	-8.260	666.280	4.453	0
Dolžniški instrumenti	698.974	0	0	0	0	49.318	-8.260	740.032	4.453	0
Ostale naložbe	12.831	0	0	0	0	-86.583	0	-73.752	0	0
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	17.803	0	0	0	0	0	0	17.803	0	0
Skupaj	16.430.741	-422.942	1.946.439	1.378.367	-1.943.975	-154.224	-36.696	17.197.710	-6.630.921	-151.130

Prihodki naložb po skupinah MSRP

2017 (v EUR)	Prihodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	Dobički pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Pozitivne tečajne razlike	Drugi prihodki	Skupaj	Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje
V posesti do zapadlosti	5.146.343	0	0	0	51.099	0	5.197.442	348.079
Dolžniški instrumenti	5.146.343	0	0	0	51.099	0	5.197.442	348.079
Po poštenu vrednosti prek IPI	119.782	229.386	0	26.450	4.890	103.915	484.423	16.006.180
Razporejeni v to skupino	119.782	229.386	0	26.450	4.890	103.915	484.423	16.006.180
Dolžniški instrumenti	119.782	116.337	0	0	4.890	1.835	242.844	1.145.080
Lastniški instrumenti	0	113.049	0	26.450	0	26.811	166.310	14.861.100
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	75.269	75.269	0
Razpoložljivo za prodajo	12.673.321	0	3.121.822	1.114.983	3.981.586	14.170	20.905.882	468.816
Dolžniški instrumenti	12.673.321	0	2.581.179	0	3.981.586	10.591	19.246.677	452.339
Lastniški instrumenti	0	0	493.505	1.114.983	0	3.579	1.612.067	16.477
Ostale naložbe	0	0	47.138	0	0	0	47.138	0
Kreditni in terjatve	623.466	0	511	0	165.139	25.637	814.753	26.309
Dolžniški instrumenti	593.129	0	511	0	109.733	25.637	729.010	26.309
Ostale naložbe	30.337	0	0	0	55.406	0	85.743	0
Finančne naložbe pozavarovateljev iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	44.415	0	0	0	0	0	44.415	0
Skupaj	18.607.327	229.386	3.122.333	1.141.433	4.202.714	143.722	27.446.915	16.849.384

Odhodki naložb po skupinah MSRP

2017 (v EUR)	Odhodki za obresti	Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtuitvah FVPL	Izgube pri odtuitvah naložb ostale skupine MSRP	Slabitve naložb	Negativne tečajne razlike	Drugo	Skupaj	Čisti neizt. izgube naložb živ. zav., ki prevzemajo naložbeno tveganje
V posesti do zapadlosti	0	0	0	0	110.620	0	110.620	0
Dolžniški instrumenti	0	0	0	0	110.620	0	110.620	0
Po poštenu vrednosti prek IPI	0	79.645	0	0	107.922	35.748	223.315	8.237.919
Razporejeni v to skupino	0	79.645	0	0	107.922	35.748	223.315	8.237.919
Dolžniški instrumenti	0	3.322	0	0	104.380	8.554	116.256	556.481
Lastniški instrumenti	0	76.323	0	0	3.542	27.194	107.059	7.681.438
Razpoložljivo za prodajo	0	0	584.859	320.000	9.616.244	2.440	10.523.543	18.497
Dolžniški instrumenti	0	0	515.698	0	9.616.244	2.018	10.133.960	18.397
Lastniški instrumenti	0	0	69.161	320.000	0	422	389.583	100
Kreditni in terjatve	522	0	0	0	299.292	15.914	315.728	0
Dolžniški instrumenti	0	0	0	0	72.849	15.914	88.763	0
Ostale naložbe	522	0	0	0	226.443	0	226.965	0
Podrejene obveznosti	718.338	0	0	0	0	0	718.338	0
Skupaj	718.860	79.645	584.859	320.000	10.134.078	54.102	11.891.544	8.256.416

Donos naložb

2017 (v EUR)	Prihodki/odhodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički/izgube pri odtujitvah FVPL	Dobički/izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Slabitve naložb	Pozitivne/negativne tečajne razlike	Drugi prihodki/odhodki	Skupaj	Čisti neizt. dobički/izgube naložb živ. zav., ki prevzemajo naložbeno tveganje
V posesti do zapadlosti	5.146.343	0	0	0	0	-59.521	0	5.086.822	348.079
Dolžniški instrumenti	5.146.343	0	0	0	0	-59.521	0	5.086.822	348.079
Po poštene vrednosti prek IPI	119.782	149.741	0	26.450	0	-103.032	68.167	261.108	7.768.261
Razporejeni v to skupino	119.782	149.741	0	26.450	0	-103.032	68.167	261.108	7.768.261
Dolžniški instrumenti	119.782	113.015	0	0	0	-99.490	-6.719	126.588	588.599
Lastniški instrumenti	0	36.726	0	26.450	0	-3.542	-383	59.251	7.179.662
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	0	75.269	75.269	0
Razpoložljivo za prodajo	12.673.321	0	2.536.963	1.114.983	-320.000	-5.634.658	11.730	10.382.339	450.319
Dolžniški instrumenti	12.673.321	0	2.065.481	0	0	-5.634.658	8.573	9.112.717	433.942
Lastniški instrumenti	0	0	424.344	1.114.983	-320.000	0	3.157	1.222.484	16.377
Ostale naložbe	0	0	47.138	0	0	0	0	47.138	0
Kreditni in terjatve	622.944	0	511	0	0	-134.153	9.723	499.025	26.309
Dolžniški instrumenti	593.129	0	511	0	0	36.884	9.723	640.247	26.309
Ostale naložbe	29.815	0	0	0	0	-171.037	0	-141.222	0
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	44.415	0	0	0	0	0	0	44.415	0
Podrejene obveznosti	-718.338	0	0	0	0	0	0	-718.338	0
Skupaj	17.888.467	149.741	2.537.474	1.141.433	-320.000	-5.931.364	89.620	15.555.371	8.592.968

Prihodki od obresti od oslavljenih naložb so v letu 2018 znašali 1.427 EUR, v letu 2017 pa so znašali 1.002 EUR.

Prihodki in odhodki naložb glede na vir sredstev

Skupina vodi ločeno prihodke in odhodke od naložb glede na vire sredstev, tj. ločeno za naložbe lastnih virov, naložbe registrov premoženjskih zavarovanj in za naložbe registrov življenjskih zavarovanj. Naložbe lastnih virov pokrivajo kapital skupine, naložbe registrov premoženjskih zavarovanj pokrivajo zavarovalno-tehnične rezervacije iz naslova premoženjskih zavarovanj, naložbe registrov življenjskih zavarovanj pa pokrivajo zavarovalno-tehnične rezervacije iz naslova življenjskih zavarovanj.

Prihodki od naložb – premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Kritno premoženje 2018	Kritno premoženje 2017
Prihodki od obresti	9.039.389	9.911.757
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	138.403	81.976
Dobički pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	1.402.696	1.799.602
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	659.996	580.806
Pozitivne tečajne razlike	6.281.481	3.954.061
Drugi prihodki	11.824	31.342
Skupaj prihodki od naložb kritnega premoženja	17.533.789	16.359.544
	Lastni viri 2018	Lastni viri 2017
Prihodki od obresti	327.418	436.925
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	14.071	0
Dobički pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	259.501	450.329
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	465.246	286.723
Pozitivne tečajne razlike	2.088	18.264
Drugi prihodki	1.004	116
Skupaj prihodki od naložb lastnih virov	1.069.328	1.192.357
Skupaj prihodki od naložb - premoženjska zavarovanja	18.603.117	17.551.901

Prihodki od naložb – življenjska zavarovanja

(v EUR)	Kritni sklad 2018	Kritni sklad 2017
Prihodki od obresti	6.135.074	7.218.224
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	9.487	19.297
Dobički pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	259.112	686.270
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	247.023	270.970
Pozitivne tečajne razlike	107.559	215.078
Drugi prihodki	5.727	30.941
Skupaj prihodki od naložb kritnega premoženja	6.763.982	8.440.780
	Lastni viri 2018	Lastni viri 2017
Prihodki od obresti	957.305	1.040.421
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	51.722	128.113
Dobički pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	330.477	186.132
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	6.102	2.934
Pozitivne tečajne razlike	25.416	15.311
Drugi prihodki	64.040	81.323
Skupaj prihodki od naložb lastnih virov	1.435.062	1.454.234
Skupaj prihodki od naložb - življenjska zavarovanja	8.199.044	9.895.014

Skupaj prihodki od naložb	26.802.161	27.446.915
----------------------------------	-------------------	-------------------

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti – premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Kritno premoženje 2018	Kritno premoženje 2017
Odhodki za obresti	28.444	522
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	328.135	76.271
Izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	219.621	383.567
Slabitve naložb	1.943.974	0
Negativne tečajne razlike	6.319.618	9.561.654
Drugo	9.984	9.030
Skupaj odhodki od naložb kritnega premoženja	8.849.776	10.031.044
	Lastni viri 2018	Lastni viri 2017
Odhodki za obresti	0	718.338
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	82.692	0
Izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	29.136	14.504
Slabitve naložb	0	320.000
Negativne tečajne razlike	1.518	5.933
Drugo	0	488
Skupaj odhodki od naložb lastnih virov	113.346	1.059.263
Skupaj odhodki od naložb - premoženjska zavarovanja	8.963.122	11.090.307

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti – življenjska zavarovanja

(v EUR)	Kritni sklad 2018	Kritni sklad 2017
Izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	45.702	158.909
Negativne tečajne razlike	218.919	356.046
Drugo	31.970	44.303
Skupaj odhodki od naložb kritnega premoženja	296.591	559.258
	Lastni viri 2018	Lastni viri 2017
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	225.799	3.374
Izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	10.888	27.879
Slabitve naložb	1	0
Negativne tečajne razlike	30.713	210.445
Drugo	77.337	281
Skupaj odhodki od naložb lastnih virov	344.738	241.979
Skupaj odhodki od naložb - življenjska zavarovanja	641.329	801.237
Skupaj odhodki od naložb	9.604.451	11.891.544
Neto donos	17.197.710	15.555.371

Donos naložb premoženjskih oziroma življenjskih zavarovanj

(v EUR)	2018	2017
Premoženjska zavarovanja	9.639.995	6.461.594
Življenjska zavarovanja	7.557.715	9.093.777
Skupaj	17.197.710	15.555.371

(v EUR)	Kritni sklad 2018	Kritni sklad 2017
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	16.867.324	16.849.384
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	23.498.245	8.256.416
Neto donos	-6.630.921	8.592.968

Slabitve naložb

(v EUR)	2018	2017
Delnice	1.943.975	320.000

Donos naložb v letu 2018 znaša 17,2 milijona EUR in je za 1,6 milijona EUR višji od donosa v letu 2017. Razlog je predvsem v ugodnejših razmerah na valutnih trgih in posledično nižjemu vplivu tečajnih razlik. Čiste negativne tečajne razlike so v letu 2018 znašale 0,2 milijona EUR v primerjalnem obdobju 2017 pa so prav tako čiste negativne tečajne razlike znašale skoraj 6 milijonov EUR.

30) Drugi zavarovalni prihodki in drugi prihodki

Drugi zavarovalni prihodki

(v EUR)	2018	2017
Prihodki od pozavarovalnih provizij	3.634.682	2.870.868
Prihodki od vnovčenja oslavljenih terjatev	5.260.757	2.326.977
Prihodki od storitev za opravljene druge zavarovalne posle	2.922.073	2.218.763
Pozitivne tečajne razlike	5.477.165	4.043.120
Prihodki od izstopne provizije in provizije za upravljanje	2.524.754	2.700.784
Prihodki od drugih storitev	1.418.926	1.269.208
Skupaj	21.238.357	15.429.720

V letu 2018 skupina še vedno beleži visoke pozitivne in tudi negativne tečajne razlike, predvsem iz naslova pozavarovalnega posla.

Pomemben del drugih zavarovalnih prihodkov predstavljajo prihodki od pozavarovalnih provizij. V naslednji preglednici razkrivamo prihodke od pozavarovalnih provizij po zavarovalnih vrstah

Prihodki od pozavarovalnih provizij

(v EUR)	2018	2017
Nezgodno zavarovanje	18.405	23.434
Zdravstveno zavarovanje	0	618
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	199.530	65.593
Zavarovanje tirnih vozil	46	190
Letalsko zavarovanje	678	767
Zavarovanje plovil	1.784	2.390
Zavarovanje prevoza blaga	29.060	11.511
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	2.153.362	1.632.544
Drugo škodno zavarovanje	780.990	606.065
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	19.051	199.540
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	9.755	11.346
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	260	279
Splošno zavarovanje odgovornosti	198.360	161.206
Zavarovanje različnih finančnih izgub	130.727	74.254
Zavarovanje pomoči	14.812	19.652
Življenjsko zavarovanje	62.137	33.795
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	15.725	27.684
Skupaj premoženjska zavarovanja	3.556.820	2.809.389
Skupaj življenjska zavarovanja	77.862	61.479
Skupaj	3.634.682	2.870.868

Drugi prihodki

(v EUR)	2018	2017
Prihodki od vnovčenja oslavljenih terjatev	127.229	284.474
Prejete najemnine od naložbenih nepremičnin	1.146.475	514.115
Prihodki od izstopne provizije in provizije za upravljanje	2.707.419	0
Prejete kazni in odškodnine	658.539	731.142
Prihodki od odtujitve naložbenih nepremičnin	87.139	0
Prihodki od drugih storitev	9.822.875	4.528.269
Skupaj	14.549.676	6.058.000

Povečanje prihodkov od drugih storitev je nastalo z vključitvijo družb TBS Team 24 in Sava penzisko društvo, katerih prihodki so pripoznani med prihodki od drugih storitev.

31) Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode

(v EUR) 2018	Kosmatí zneski		Deleží škod pozavarovateljev (-)	Deleží škod sozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti odhodki za škode
	Škode	Regresi					
Nezgodno zavarovanje	12.883.294	-195	-13.635	8.256	-1.706.769	-1.979	11.168.972
Zdravstveno zavarovanje	4.759.234	-3.358	-410.221	0	-207.654	126.919	4.264.920
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	75.558.133	-1.458.709	-773.072	0	-108.465	-109.682	73.108.205
Zavarovanje tirnih vozil	559.088	0	-13	0	28.184	0	587.259
Letalsko zavarovanje	1.545.571	0	-450.851	0	-963.543	228.663	359.840
Zavarovanje plovil	3.497.028	0	-5.004	0	3.496.955	-144.696	6.844.283
Zavarovanje prevoza blaga	5.635.149	-42.956	-1.141	529.557	-425.262	-10.556	5.684.791
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	51.816.661	-46.734	-6.146.771	206.849	-4.722.167	960.551	42.068.389
Drugo škodno zavarovanje	21.057.561	-41.346	-1.439.889	236.984	-2.352.946	519.357	17.979.721
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	71.171.313	-3.950.705	-393.256	0	-2.310.260	-2.411.882	62.105.210
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-12.342	0	-1.000	0	8.178	-32.999	-38.163
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	347.362	0	0	0	3.498	3.315	354.175
Splošno zavarovanje odgovornosti	5.700.905	-7.403	-143.145	30.749	751.147	445.177	6.777.430
Kreditno zavarovanje	2.421.429	-2.819.237	0	0	175.623	0	-222.185
Kavcijsko zavarovanje	72.638	-7.000	0	0	-164.293	0	-98.655
Zavarovanje različnih finančnih izgub	875.522	0	-82.675	30.033	56.587	212.274	1.091.741
Zavarovanje stroškov postopka	447	0	0	1.052	-10.438	0	-8.939
Zavarovanje pomoči	5.564.313	492	-3.504.361	0	-366.617	709.617	2.403.444
Življenjsko zavarovanje	48.612.363	0	-90.190	0	-906.218	75.022	47.690.977
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	38.868.000	0	-48.374	0	-189.057	8.602	38.639.171
Skupaj premoženjska zavarovanja	263.453.306	-8.377.151	-13.365.034	1.043.480	-8.818.242	494.079	234.430.438
Skupaj življenjska zavarovanja	87.480.363	0	-138.564	0	-1.095.275	83.624	86.330.148
Skupaj	350.933.669	-8.377.151	-13.503.598	1.043.480	-9.913.517	577.703	320.760.586

(v EUR) 2017	Kosmati zneski		Deleži škod pozavarovateljev (-)	Deleži škod sozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti odhodki za škode
	Škode	Regresi					
Nezgodno zavarovanje	11.980.148	-1.132	-16.116	15.343	-587.439	-8.504	11.382.301
Zdravstveno zavarovanje	4.934.881	-233	-1304	0	62.108	-188.551	4.806.901
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	66.611.262	-1.194.184	-965.206	0	224.020	630.039	65.305.930
Zavarovanje tirnih vozil	91.017	0	-4	0	11.627	0	102.640
Letalsko zavarovanje	68.330	0	-11.911	31.517	273.438	-5.025	356.350
Zavarovanje plovil	5.002.554	-6	-3.682	0	898.054	-145.551	5.751.369
Zavarovanje prevoza blaga	3.541.459	-6.225	-20.569	298.971	-415.075	13.105	3.411.666
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	48.403.126	-31.178	-3.758.659	282.643	12.298.953	156.928	57.351.813
Drugo škodno zavarovanje	18.500.727	-47.393	-3.507.086	196.233	2.007.004	-1.107.887	16.041.598
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	66.049.470	-3.144.820	-909.180	0	-9.282.149	-1.535.948	51.177.373
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	42.562	0	-40.395	0	5.413	-29.594	-22.014
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	314.312	-360	-11	0	-14.837	-8	299.096
Splošno zavarovanje odgovornosti	6.148.642	-32.066	-679.049	39.549	-897.593	1.238.286	5.817.769
Kreditno zavarovanje	2.443.175	-2.505.461	-269	0	-723.255	0	-785.810
Kavcijsko zavarovanje	191.318	-18	0	0	131.683	0	322.983
Zavarovanje različnih finančnih izgub	2.186.678	-35	-405.303	0	-556.391	99.930	1.324.879
Zavarovanje stroškov postopka	1.165	0	0	1.099	8.484	0	10.748
Zavarovanje pomoči	7.574.113	-3.637	-6.266.352	0	-152.052	190.266	1.342.338
Življenjsko zavarovanje	33.490.258	0	-61.794	0	-79.804	-55.855	33.292.805
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	39.118.711	0	-64.993	0	-280.229	39.097	38.812.586
Skupaj premoženjska zavarovanja	244.084.939	-6.966.748	-16.585.096	865.355	3.291.993	-692.514	223.997.929
Skupaj življenjska zavarovanja	72.608.969	0	-126.787	0	-360.033	-16.758	72.105.391
Skupaj	316.693.908	-6.966.748	-16.711.883	865.355	2.931.960	-709.272	296.103.320

Predhodni preglednici razkrivata obračunane kosmate zneske škod, ki vključujejo kosmate zneske odškodnin in kosmate zneske uveljavljenih regresov, ter delež škod (vključujoč del, ki odpade na regrese), ki jih je skupina dobila povrnjene na podlagi retrocesije. Na čiste odhodke za škode vpliva še sprememba čistih škodnih rezervacij, in sicer zmanjšuje čiste odhodke za škode v višini 9,3 milijona EUR (v letu 2017 je povečevala čiste odhodke škode za 2,2 milijona EUR).

32) Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij in sprememb zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij se nanaša na spremembe čistih rezervacij za neiztekle nevarnosti. Gibanje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij je opisano v razkritju 22.

33) Obratovalni stroški

Skupina spremlja obratovalne stroške po naravnih vrstah. V primerjavi z letom 2017 so se obratovalni stroški povečali za 13,5 %

Obratovalni stroški po naravnih vrstah

(v EUR)	2018	2017
Stroški pridobivanja zavarovanj (provizije)	58.372.509	51.949.127
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	-1.598.536	-2.389.002
Amortizacija sredstev, potrebnih za obratovanje	5.254.010	7.525.357
Stroški dela	73.118.022	68.429.957
- Plače zaposlenih	52.725.570	49.999.192
- Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	8.578.891	8.204.067
- Drugi stroški dela	11.813.561	10.226.698
Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dej. skupaj z dajatvami	484.764	457.816
Drugi obratovalni stroški	42.500.668	30.989.073
Skupaj	178.131.437	156.962.328

Drugi obratovalni stroški so višji zaradi konsolidacije novih družb v skupini, ki imajo zaradi svoje dejavnosti višje stroške drugih storitev.

Stroški, porabljeni za revizorja

(v EUR)	2018	2017
Revidiranje letnega poročila	263.732	264.905
Druge storitve dajanja zagotovil	14.101	14.640
Druge revizijske storitve	2.279	12.200
Skupaj	280.112	291.745

34) Drugi zavarovalni odhodki in drugi odhodki

(v EUR)	2018	2017
Stroški za preventivno dejavnost in požarna taksa	3.387.535	3.365.303
Prispevek za kritje škod po nezavarovanih in neznanih vozilih in plovilih	1.282.145	1.402.836
Negativne tečajne razlike	9.645.650	7.491.929
Prevrednotovalni poslovni odhodki	4.935.745	2.026.597
Drugi odhodki	4.054.754	3.199.415
Skupaj	23.305.829	17.486.080

Drugi zavarovalni odhodki so se povečali zaradi povečanih odpisov terjatev v višini 2,9 milijona EUR in negativnih tečajnih razlik za 2,2 milijona EUR.

Med drugimi odhodki v znesku 2,9 milijona EUR (2017: 2,8 milijona EUR) so izkazani prispevki za kritje stroškov nadzornega organa, popravki drugih terjatev ter prispevki za financiranje zdravstvene zaščite in stroški vpogledov v elektronske policijske zapisnike.

35) Odhodek za davek

Uskladitev davčne stopnje

(v EUR)	2018	2017
Dobiček/izguba pred davkom	55.260.572	39.880.983
Davek od dobička ob uporabi zakonske stopnje (19%)	10.499.509	7.577.387
Prilagoditev na dejanske stopnje	6.571.773	6.014.182
Davčni učinek prihodkov, ki se pri obračunu davka odštejejo	-6.801.659	-4.948.544
Davčni učinek odhodkov, ki se pri obračunu davka ne odštejejo	2.716.638	1.011.587
Davčni učinek prihodkov, ki se pri obračunu davka prištejejo	-171.152	-88.891
Prihodki oz. odhodki za davčne olajšave	-501.724	-430.352
Drugo	-64.662	-349.294
Skupaj davek od dohodka v izkazu poslovnega izida	12.248.723	8.786.075
Efektivna davčna stopnja	22,17%	22,03%

17.9 Razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom – izkaz denarnega toka

36) Razkritje k izkazu denarnega toka, ki je sestavljen po posredni metodi

Izkaz denarnega toka v poglavju 16.4 Konsolidiran izkaz denarnih tokov je prikazan v skladu z zakonskimi zahtevami. V tem pojasnilu je prikazana uskladitev čistega dobička z denarnimi tokovi pri poslovanju.

V nadaljevanju so prikazane postavke izkaza poslovnega izida, ki niso upoštevane pri sestavitvi izkaza denarnega toka (v okviru denarnih tokov pri poslovanju), oziroma so prikazane na drugih mestih izkaza denarnega toka.

(v EUR)	2018	2017
Čisti dobiček/izguba tekočega leta	43.011.849	31.094.908
Nedenarne postavke izkaza poslovnega izida, ki niso vključene v izkaz denarnega toka:	-12.806.864	17.587.133
- sprememba prenosnih premij	14.686.986	12.124.142
- sprememba škodnih rezervacij	9.335.814	-2.222.688
- sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	-13.207.584	2.179.849
- sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-15.962.680	1.121.327
- obratovalni stroški - amortizacija in sprememba razmejenih stroškov pridobivanja	3.655.474	5.136.355
- prevrednotenje finančnih sredstev	-11.314.874	-751.852
Izločene postavke prihodkov naložb	-17.837.553	-19.748.760
- prejemki od obresti - prikazane v točki B. a) 1.	-16.459.186	-18.607.327
- prejemki od dividend in deležev - prikazane v točki B. a) 2.	-1.378.367	-1.141.433
Izločene postavke odhodkov naložb	28.445	718.860
- izdatki za dane obresti - prikazane v točki C. b) 1.	28.445	718.860
Denarni tokovi pri poslovanju - postavke izkaza poslovnega izida	12.395.876	29.652.140

17.10 Pogojne terjatve in obveznosti

Skupina izkazuje pogojne obveznosti iz naslova danih poroštev. Ocenjena višina pogojnih obveznosti iz tega naslova znaša za alternativne sklade 21,7 milijona EUR, za ostala poročstva pa 4,2 milijona EUR.

Skupina izkazuje pogojne terjatve iz naslova neuveljavljenih regresnih terjatev v višini 29,1 milijona EUR in vloženih odškodninskih tožb proti bankam izdajateljicam podrejenih finančnih instrumentov v višini 38,0 milijona EUR.

V prilogi je prikazano razkritje izvenbilančnih postavk.

17.11 Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami

Skupina prikazuje ločena razkritja za naslednje skupine povezanih oseb:

- lastniki in z njimi povezana podjetja;
- uprava, nadzorni svet, revizijska komisija in komisije nadzornega sveta ter zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe;
- odvisne družbe.

Lastniki in z njimi povezana podjetja

Največji lastnik skupine je Slovenski državni holding s 17,7-odstotnim deležem.

Uprava, nadzorni svet, revizijska komisija in zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

Zasluzki članov uprave, nadzornega sveta in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

(v EUR)	2018	2017
Uprava	698.458	620.246
Izplačila zaposlenim, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	4.809.153	4.506.668
Nadzorni svet	131.377	111.606
Revizijska komisija in komisije nadzornega sveta	42.516	32.021
Skupaj	5.681.504	5.270.541

Zaslужki članov uprave za leto 2018

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete - zavarovanje	Bonitete - uporaba službenega vozila	Skupaj
Marko Jazbec	160.560	12.630	248	7.686	181.124
Jošt Dolničar	144.600	18.655	5.282	7.469	176.006
Srečko Čebtron	152.592	12.189	5.244	5.620	175.645
Polona Pirš Zupančič	139.404	0	3.988	4.906	148.298
Mateja Treven	5.196	12.189	0	0	17.385
Skupaj	602.352	55.663	14.762	25.681	698.458

Zaslужki članov uprave za leto 2017

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete - zavarovanje	Bonitete - uporaba službenega vozila	Skupaj
Marko Jazbec	101.831	0	134	4.281	106.246
Jošt Dolničar	150.440	14.912	5.582	8.664	179.599
Srečko Čebtron	152.697	7.170	5.205	7.116	172.188
Mateja Treven	141.667	7.170	5.193	8.184	162.214
Skupaj	546.635	29.253	16.114	28.245	620.246

Obveznosti do članov uprave iz naslova bruto zaslužkov

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Marko Jazbec	13.280	13.280
Jošt Dolničar	11.950	11.950
Srečko Čebtron	12.616	12.616
Polona Pirš Zupančič	11.950	0
Mateja Treven	0	11.950
Skupaj	49.796	49.796

Skupina na dan 31. 12. 2018 ne izkazuje terjatev do članov uprave. Člani uprave nimajo zaslužkov iz opravljanja funkcij v odvisnih družbah.

Zaslужki članov nadzornega sveta, revizijske komisije in komisij nadzornega sveta za leto 2018

(v EUR)		Sejnine	Plačilo za opravljanje funkcije	Povračila stroškov in izobraževanja	Bonitete	Skupaj
Člani nadzornega sveta						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	2.420	19.500	0	0	21.920
Keith William Morris	namestnik predsednice	2.420	14.300	14.440	0	31.160
Andrej Gorazd Kunstek	član	2.420	13.000	93	0	15.513
Mateja Živec	članica	2.145	13.000	81	0	15.226
Davor Ivan Gjivoje	član	2.475	13.000	16.423	0	31.898
Andrej Kren	član	2.420	13.000	240	0	15.660
Člani nadzornega sveta skupaj		14.300	85.800	31.277	0	131.377
Člani revizijske komisije						
Andrej Kren	predsednik	1.980	4.875	194	0	7.049
Mateja Lovšin Herič	članica	1.980	3.250	0	0	5.230
Ignac Dolenšek	zunanj član	0	9.450	714	0	10.164
Člani revizijske komisije skupaj		3.960	17.575	908	0	22.443
Člani komisije za imenovanja in prejemke						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	660	0	0	0	660
Keith William Morris	član	660	0	0	0	660
Davor Ivan Gjivoje	član	220	0	0	0	220
Andrej Kren	član	660	0	0	0	660
Člani komisije za imenovanja skupaj		2.200	0	0	0	2.200
Člani komisije za ocenjevanje primernosti in sposobnosti						
Mateja Živec	predsednica	0	0	0	0	0
Mateja Lovšin Herič	članica	0	0	0	0	0
Keith William Morris	član	0	0	0	0	0
Andrej Kren	nadomestni član	0	0	0	0	0
Člani komisije za ocenjevanje primernosti in sposobnosti skupaj		0	0	0	0	0
Člani komisije za tveganja						
Keith William Morris	predsednik	1.100	4.875	0	0	5.975
Davor Ivan Gjivoje	član	1.628	3.521	0	0	5.149
Slaven Mičković	zunanj član	0	6.750	0	0	6.750
Člani komisije za tveganja skupaj		2.728	15.146	0	0	17.874

Zaslужki članov nadzornega sveta, revizijske komisije ter komisij nadzornega sveta za leto 2017

(v EUR)		Sejnine	Plačilo za opravljanje funkcije	Povračila stroškov in izobraževanja	Bonitete	Skupaj
Člani nadzornega sveta						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	2.970	18.958	183	0	22.111
Slaven Mičkovič	namestnik predsednice (do 15.7.2017)	1.595	7.727	0	0	9.322
Keith William Morris	namestnik predsednice (od 16.8.2017)	2.970	13.489	10.013	1.069	27.541
Andrej Gorazd Kunstek	član	2.970	13.000	0	0	15.970
Mateja Živec	članica	2.970	13.000	0	0	15.970
Davor Ivan Gjivoje	član (od 7.3.2017)	2.640	10.624	0	0	13.264
Andrej Kren	član (od 16.7.2017)	1.375	5.976	77	0	7.428
Člani nadzornega sveta skupaj		17.490	82.773	10.273	1.069	111.606
Člani revizijske komisije						
Andrej Kren	predsednik(od 16.8.2017)	880	1.835	97	0	2.812
Slaven Mičkovič	predsednik (do 15.7.2017)	1.320	2.634	0	0	3.954
Mateja Lovšin Herič	članica	2.200	2.979	0	0	5.179
Ignac Dolenšek	zunanji član	0	10.125	467	0	10.592
Člani revizijske komisije skupaj		4.400	17.573	564	0	22.537
Člani komisije za imenovanja in prejeme						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	880	0	0	0	880
Slaven Mičkovič	član (do 15.7.2017)	660	0	0	0	660
Keith William Morris	član (od 24.8.2017)	880	0	0	0	880
Davor Ivan Gjivoje	član (od 24.8.2017)	176	0	0	0	176
Andrej Kren	član (od 24.8.2017)	220	0	0	0	220
Člani komisije za imenovanja skupaj		2.816	0	0	0	2.816
Člani komisije za ocenjevanje primernosti in sposobnosti						
Mateja Živec	predsednica (od 24.8.2017)	616	0	0	0	616
Mateja Lovšin Herič	članica (do 15.7.2017)	220	0	0	0	220
Keith William Morris	član (od 24.8.2017)	220	0	0	0	220
Nika Matjan	zunanja članica	0	0	0	0	0
Andrej Kren	nadomestni član (od 24.8.2017)	176	0	0	0	176
Člani komisije za ocenjevanje primernosti in sposobnosti skupaj		1.232	0	0	0	1.232
Člani komisije za tveganja						
Keith William Morris	predsednik (od 24.8.2017)	440	1.730	0	0	2.170
Davor Ivan Gjivoje	član (od 24.8.2017)	396	882	0	0	1.278
Slaven Mičkovič	zunanji član (od 24.8.2017)	0	1.988	0	0	1.988
Člani komisije za tveganja skupaj		836	4.600	0	0	5.436

Obveznosti do članov nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta iz naslova bruto zaslužkov

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Mateja Lovšin Herič	0	2.391
Slaven Mičković	350	788
Andrej Gorazd Kunstek	0	1.358
Keith William Morris	0	3.714
Mateja Živec	0	1.358
Davor Ivan Gjivoje	0	1.534
Andrej Kren	0	2.023
Ignac Dolenšek	0	844
Skupaj	350	14.011

Zasluški zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe za leto 2018

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete in drugi prejemki	Skupaj
Individualne pogodbe	4.272.818	389.871	146.465	4.809.153

Zasluški zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe za leto 2017

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete in drugi prejemki	Skupaj
Individualne pogodbe	4.189.932	173.658	143.078	4.506.668

Terjatve do države in družb v večinski državni lasti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Deleži v družbah	9.641.217	9.645.208
Dolžniški vrednostni papirji in posojila	168.175.326	203.987.529
Terjatve do zavarovalcev	94.606	126.693
Skupaj	177.911.149	213.759.429

Obveznosti do države in družb v večinski državni lasti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Obveznosti za deleže v zneskih škod	9.041	19.478

Prihodki in odhodki z družbami v večinski državni lasti

(v EUR)	2018	2017
Prihodki od dividend	583.434	565.389
Prihodki od obresti	6.237.105	7.992.652
Obračunane kosmate zavarovalne premije	10.631.231	12.986.211
Obračunani kosmati zneski škod	-5.056.417	-3.529.952
Skupaj	12.395.352	18.014.300

Značilnosti danih posojil odvisnim družbam

(v EUR) Posojilojemalec	Glavnica	Tip posojila	Ročnost	Obrestna mera
Sava neživotno osiguranje (SRB)	500.000	navadno	30.6.2019	3,50%
Sava neživotno osiguranje (SRB)	800.000	navadno	15.7.2020	3,00%
Illyria	642.000	navadno	15.7.2022	3,00%
Sava Terra	15.000	navadno	11.12.2019	1,00%
Sava Terra	499.500	navadno	2.2.2021	1,50%
Skupaj	2.456.500			

18 Pomembnejši dogodki po datumu poročanja

Zavarovalnica Sava je 27. 2. 2019 izpolnila vsa odložne pogoje in tako postala 100-odstotna lastnica družb ERGO osiguranje d.d. in ERGO živотно osiguranje d.d., Hrvaška.

Partnerski odnos

**Gradimo iskrene in povezovalne
partnerske odnose. Kjerkoli in s
komerkoli.**

Poslovno poročilo Save Re

Sava Re opravlja dejavnost pozavarovanja v več kot 100 državah sveta¹²¹, poleg tega pa je obvladujoča družba v skupini Sava Re. V prvih poglavjih letnega poročila skupine Sava Re so besedila, ki obsegajo predstavitev skupine, delnico in trgovanje z njo, poročilo nadzornega sveta, izjavo o upravljanju družbe na podlagi 70. člena ZGD, opis značilnosti sistemov notranjih kontrol, zunanjo revizijo, poslanstvo, vizijo in usmeritve družbe in skupine ter poslovno okolje. Vsa navedena poglavja vsebinsko pokrivajo tako Savo Re kot skupino Sava Re. V poslovnem poročilu Save Re v nadaljevanju so opisane značilnosti te družbe z vidika opravljanja njene osnovne dejavnosti in s poudarkom na pojasnilih ločenih računovodskih izkazov.

¹²¹ GRI 102-6

19 Mednarodni trg premoženjskih pozavarovanj¹²²

Napoved za pozavarovanje

- Pozavarovanje se sooča s težkimi poslovnimi pogoji zaradi pritoka alternativnega kapitala, ki pomeni izziv za poslovni model pozavarovalcev.
- Spremenjena napoved za dobičke 2018–2019 se je rahlo izboljšala zaradi skromnega povišanja cen. Pričakovani kombinirani količnik znaša 96–99 % in donosnost lastniškega kapitala je 7–9-odstotna.
- Obilna kapitaliziranost, močno obvladovanje tveganj, in še racionalno sklepanje poslov podpirajo stabilno napoved S&P-ja na svetovnem pozavarovalnem trgu.

Stroški kapitala

- Stroški kapitala v zadnjih letih vztrajno padajo, vendar kaže, da se je konec leta 2016 dosegel dno.
- S&P ocenjuje, da bo v letih 2018 in 2019 donosnost pozavarovalcev komaj presegla njihove stroške kapitala.
- Cenejši alternativni kapital še naprej tekmuje s tradicionalnim, ki pa je praviloma dražji.
- Kljub navedenim izzivom ostajajo glede osnovnih ekonomskih kategorij tržna vrednotenja za javne delniške družbe na najvišji ravni v tem desetletju.

Katastrofalna tveganja

- V povprečju se je pripravljenost za prevzem tveganj premoženjskih katastrof s povratno dobo 250 let dvignila le malo, na 31 % delničarskega kapitala, vendar je bonitetna agencija S&P zaznala višanje oziroma nižanje cen do 10 o. t.
- Dvajset največjih pozavarovalcev pričakuje, da bodo za naravne nesreče odšteli okoli 11 milijard USD, kar je 8 % kombiniranega količnika leta 2018. Če ne bodo presegli tega količnika, bo znašal dobiček pred obdavčitvijo pozavarovalnega sektorja 21 milijard USD, kar pomeni, da znaša skupni blažilec 32 milijard USD, preden pride do obremenitvenega scenarija za naravne nesreče.

Kapitalska ustreznost

- Dvajset največjih pozavarovalcev na svetu je v letu 2017 prvič po finančni krizi leta 2008 izgubilo presežni kapital, potreben za bonitetno oceno »AAA« po kapitalskem modelu bonitetne agencije S&P.
- Čeprav nižja kot v prejšnjih letih, ostaja kapitalska ustreznost na močni ravni v letu 2017 in je imela 7-odstotni presežek na ravni stopnje zaupanja »AA«.
- Pozavarovalci sčasoma preusmerjajo svojo pripravljenost za prevzemanje tveganj na direktne in proporcionalne pozavarovalne posle.
- Največ kapitala dvajseterica največjih svetovnih pozavarovalcev še naprej namenja odgovornostnim tveganjem.
- Katastrofe so v letu 2017 povečale tveganje rezervacij, medtem ko tveganje naložb ostaja približno nespremenjeno.
- Če bo leto 2018 povprečno glede katastrofalnih dogodkov, ni izključeno, da ne bo dvajseterica največjih pozavarovalcev ponovno pridobila oceno kapitaliziranosti na ravni »AAA«.

¹²² Povzeto po Standard & Poor's: Global Reinsurance highlights 2018.

20 Poslovanje Save Re in finančni rezultat

20.1 Poslovanje Save Re

20.1.1 Čisti prihodki od premij

Geografska porazdelitev kosmatih premij

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Slovenija	58.213.627	52.943.926	110,0
Tujina	93.422.589	100.275.826	93,2
Skupaj	151.636.216	153.219.752	99,0

Čisti prihodki od premij

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	151.636.216	153.219.752	99,0
Čiste premije	133.228.423	134.312.438	99,2
Sprememba čistih prenosnih premij	511.755	-3.447.819	-14,8
Čisti prihodki od premij	133.740.178	130.864.620	102,2

Kosmate premije iz Slovenije so se v 2018 povišale za 10,0 % oziroma 5,3 milijona EUR (več prejete premije od Zavarovalnice Sava). Ugodna rast premij Zavarovalnice Sava je posledica rasti pri avtomobilskih zavarovanjih (dvig povprečne premije in večje število zavarovanj), pridobitve nekaj novih zavarovancev in povečanja portfelja neposrednih poslov iz tujine po načelu FOS (svoboda opravljanja storitev). Kosmate premije iz tujine so se znižale za 6,8 % oziroma 6,8 milijona EUR. To se je zgodilo zaradi načrtnega omejevanja rasti v obdobju nizkih cen in posledično zaradi odklonitve manj dobičkonosnih poslov.

Kljub padcu kosmatih premij so bili čisti prihodki od premij višji kakor leta 2017. Stanje čistih prenosnih premij se je v primerjavi s koncem leta 2017 znižalo, lani pa se je v primerjavi s koncem leta 2016 zvišalo. Razlog za tako gibanje je padec kosmatih premij iz tujine v 2018 in njihova rast v 2017.

V sestavi premije so v 2018 še vedno prevladovala požarna pozavarovanja, čeprav je njihov strukturni delež v primerjavi z letom 2017 upadel za 0,2 o. t. Delež avtomobilskih pozavarovanj v sestavi kosmatih premij se je povečal za 0,9 o. t.

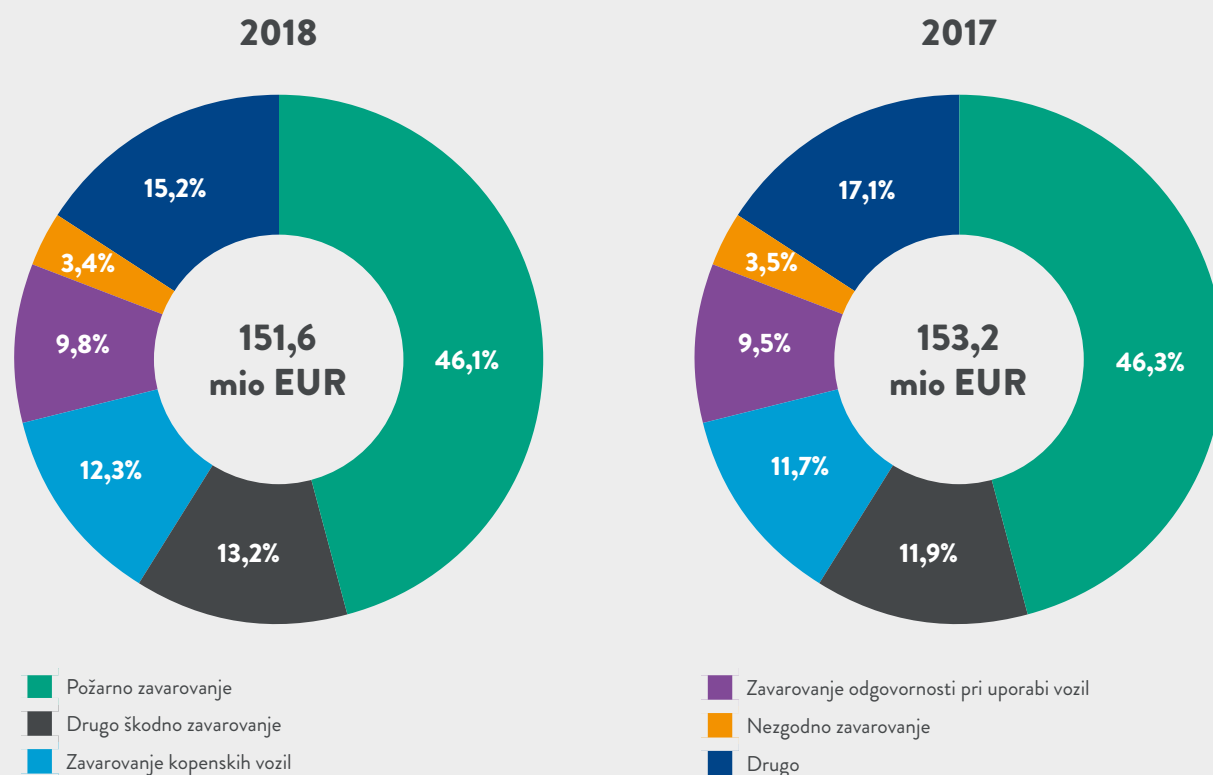
↑ 5,6 o. t. **boljši**

čisti kombinirani količnik

27,0 % **večji**

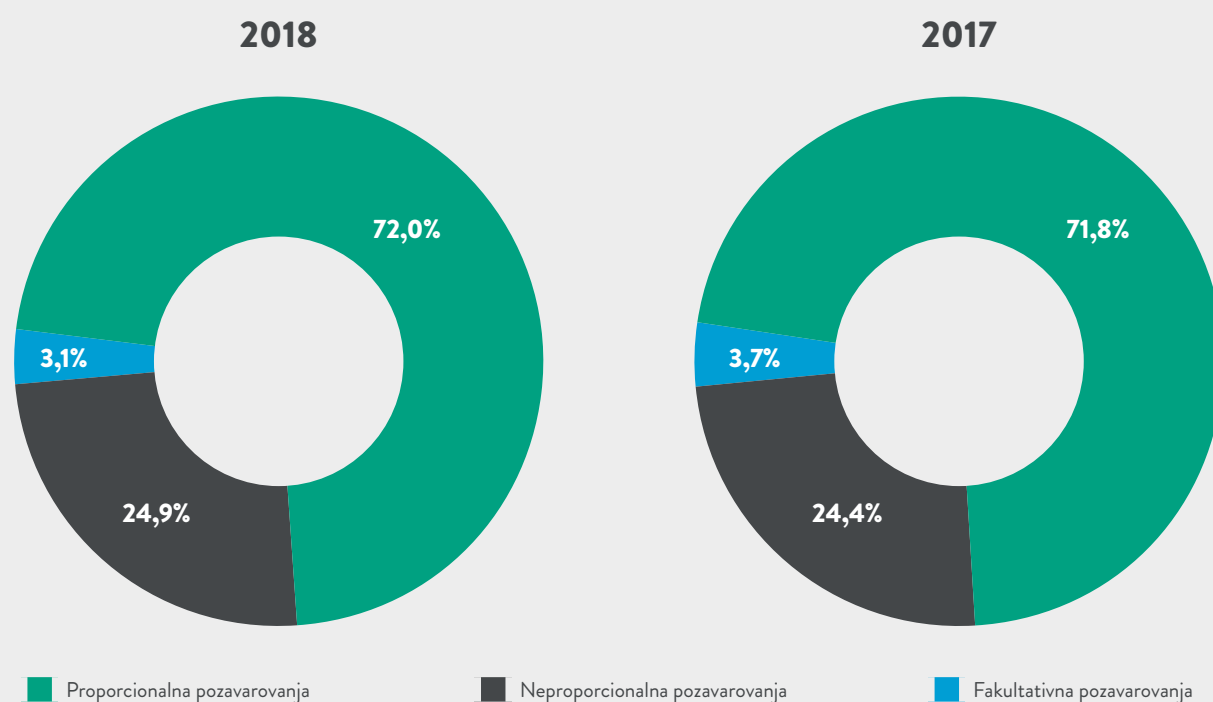
čisti dobiček

Sestava kosmate premije po zavarovalnih vrstah

Sestava kosmatih premij po obliki pozavarovanj se v letu 2018 ni bistveno spremenila v primerjavi z letom 2017.

Sestava kosmate premije po obliki pozavarovanj

Čisti prihodki od premij po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Nezgodno zavarovanje	5.020.020	5.564.197	90,2
Zdravstveno zavarovanje	145.556	3.262.263	4,5
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	18.042.977	15.130.829	119,2
Zavarovanje tirnih vozil	133.430	191.209	69,8
Letalsko zavarovanje	717.912	120.235	597,1
Zavarovanje plovil	5.048.640	4.772.144	105,8
Zavarovanje prevoza blaga	5.017.426	4.645.256	108,0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	59.438.026	59.298.562	100,2
Drugo škodno zavarovanje	16.931.240	14.956.358	113,2
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	13.739.253	13.156.142	104,4
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	94.774	72.682	130,4
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	716.639	694.773	103,1
Splošno zavarovanje odgovornosti	6.982.392	6.574.571	106,2
Kreditno zavarovanje	936.293	793.486	118,0
Kavcijsko zavarovanje	8.990	262.793	3,4
Zavarovanje različnih finančnih izgub	413.946	925.433	44,7
Zavarovanje stroškov postopka	1.835	10.488	17,5
Zavarovanje pomoči	17.888	19.339	92,5
Življenjsko zavarovanje	133.212	321.182	41,5
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	199.729	92.677	215,5
Skupaj premoženjska zavarovanja	133.407.237	130.450.760	102,3
Skupaj življenjska zavarovanja	332.941	413.859	80,4
Skupaj	133.740.178	130.864.620	102,2

Čisti odhodki za škode¹²³

Geografska porazdelitev kosmatih škod

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Slovenija	28.899.976	28.634.946	100,9
Tujina	53.787.702	54.890.503	98,0
Skupaj	82.687.678	83.525.449	99,0

¹²³ GRI 201-2

Čisti odhodki za škode

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	82.687.678	83.525.449	99,0
Čiste škode	76.192.344	77.542.688	98,3
Sprememba čistih škodnih rezervacij	412.289	1.041.278	39,6
Čisti odhodki za škode	76.604.633	78.583.967	97,5

Čisti odhodki za škode brez vpliva tečajnih razlik

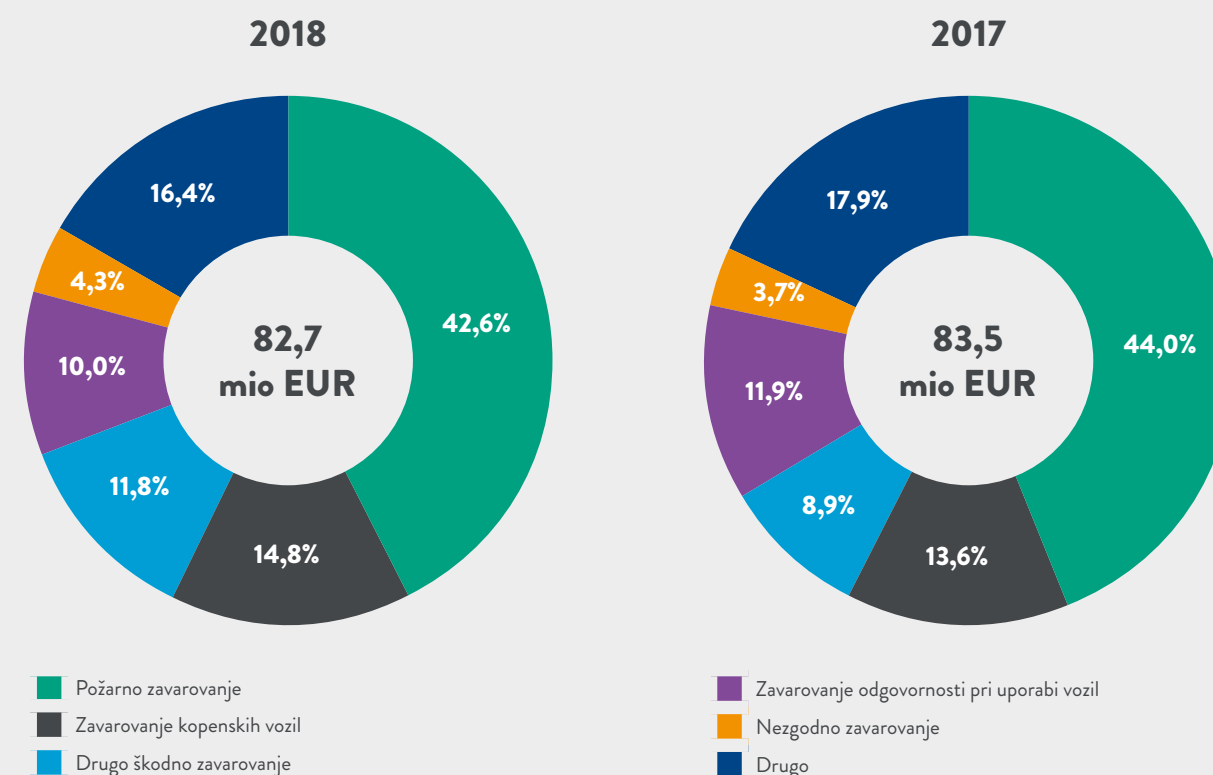
(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	82.687.678	83.525.449	99,0
Čiste škode	76.192.344	77.542.688	98,3
Sprememba čistih škodnih rezervacij	710.859	7.250.466	9,8
Čisti odhodki za škode	76.903.203	84.793.155	90,7

Čisti odhodki za škode so bili v primerjavi z 2017 nižji za 2,5 %. V 2017 so imele tečajne razlike pozitiven vpliv na odhodke za škode, in sicer v višini 6,2 milijona EUR. Sprememba (povišanje) čistih škodnih rezervacij brez vpliva tečajnih razlik je bila v 2018 zato nižja kakor leto prej. V 2017 je bilo več dodatno oblikovanih rezervacij za novojavljene škode iz tega leta (ameriška neurja, večje posamezne škode v Rusiji) kakor v 2018 (tajfun na Japonskem, poplave v Indiji).

Posledično je bil čisti merodajni škodni količnik Save Re v 2018 ugodnejši za 2,7 o. t. v primerjavi z 2017 in je znašal 57,5 %. Količnik brez vpliva tečajnih razlik je bil ugodnejši za 7,3 o. t.

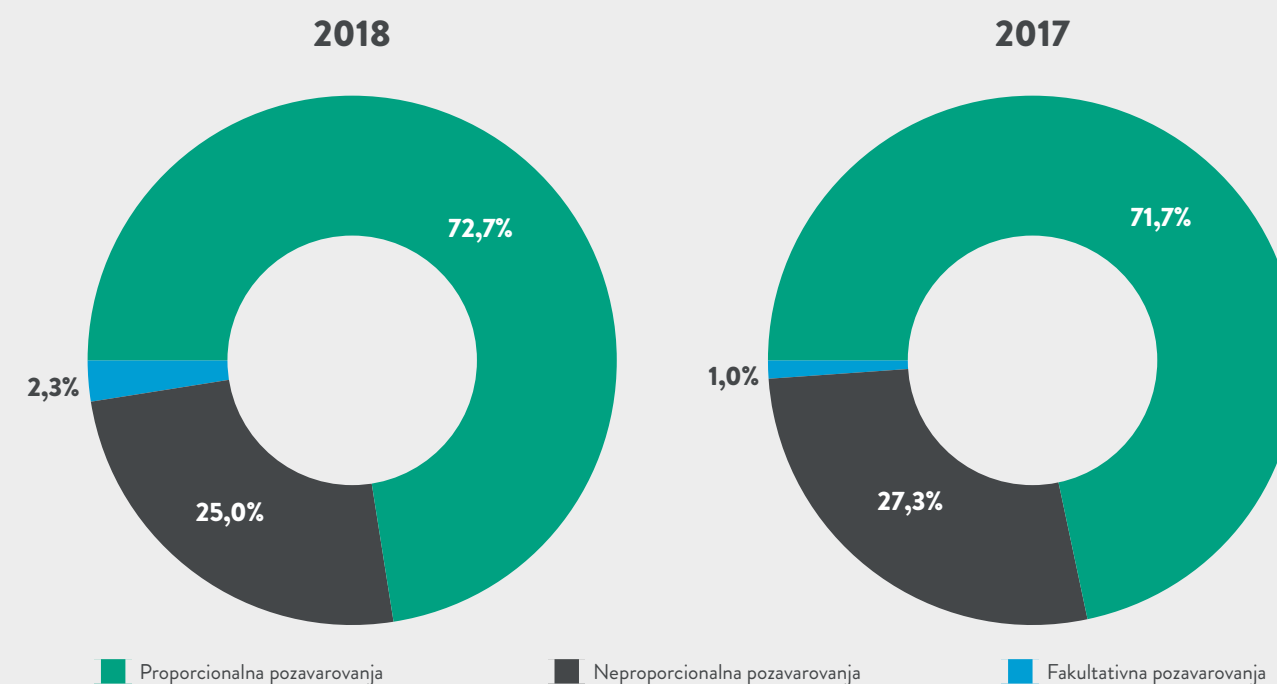
V sestavi škod so v 2018 še vedno prevladovala premoženjska pozavarovanja, katerih strukturni delež se je v primerjavi z letom 2017 povečal za 0,2 o.t. Delež avtomobilskih pozavarovanj pa se je zmanjšal za 0,7 o. t.

Sestava kosmatih škod po zavarovalnih vrstah

Strukturni deleži kosmatih škod po obliki pozavarovanja so se nekoliko spremenili, in sicer se je delež proporcionalnih škod povečal (rast kosmatih škod za 0,2 milijona EUR), delež neproporcionalnih škod pa zmanjšal (padec kosmatih škod za 2,1 milijona EUR zaradi škod iz naslova orkana Irma, ki je septembra 2017 pustošil po karibskem otočju).

Sestava kosmatih škod po obliki pozavarovanj

Čisti odhodki za škode po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Nezgodno zavarovanje	2.011.630	2.394.364	84,0
Zdravstveno zavarovanje	-107.564	2.520.748	-4,3
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	12.242.884	10.624.022	115,2
Zavarovanje tirnih vozil	587.259	102.640	572,2
Letalsko zavarovanje	389.846	275.013	141,8
Zavarovanje plovil	6.893.226	5.538.232	124,5
Zavarovanje prevoza blaga	5.032.859	2.846.093	176,8
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	31.548.970	40.264.092	78,4
Drugo škodno zavarovanje	8.819.464	5.698.517	154,8
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	5.994.892	5.343.270	112,2
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-28.940	-18.992	47,6
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	377.093	298.152	126,5
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.012.608	1.725.368	174,6
Kreditno zavarovanje	-73.069	-201.658	163,8
Kavcijsko zavarovanje	-88.016	276.275	-31,9
Zavarovanje različnih finančnih izgub	59.339	872.131	6,8
Zavarovanje stroškov postopka	-1.396	874	-159,7
Zavarovanje pomoči	-131	9.225	-1,4
Življenjsko zavarovanje	-107.649	-21.342	-304,4
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	41.325	36.942	111,9
Skupaj premoženjska zavarovanja	76.670.957	78.568.367	97,6
Skupaj življenjska zavarovanja	-66.324	15.600	-425,2
Skupaj	76.604.633	78.583.967	97,5

Obratovalni stroški

Obratovalni stroški

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	34.848.052	33.185.632	105,0
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-43.433	-880.778	195,1
Drugi obratovalni stroški	12.758.699	10.808.271	118,0
Obratovalni stroški	47.563.317	43.113.125	110,3
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-2.530.359	-1.934.678	69,2
Čisti obratovalni stroški	45.032.959	41.178.446	109,4

Stroški pridobivanja (provizije) so bili v 2018 višji za 5,0 % navkljub 1,0-odstotnemu znižanju kosmatih premij. Višje provizije so nastale zaradi stremljenja k bolj dobičkonosnemu poslu, ki dosega višje provizijske stopnje, še posebno v času nizkih premijskih stopenj na pozavarovalnih trgih.

Delež stroškov pridobivanja v kosmati premiji je bil zato glede na isto obdobje lani večji za 1,3 o. t. in je znašal 23,0 %. Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja (zvišanje stanja) je bila v 2018 manjša kakor v 2017 zaradi manj zbranih kosmatih premij in posledično nižjih prenosnih premij.

Drugi obratovalni stroški so bili v primerjavi z letom 2017 višji za 18,0 %, in sicer predvsem zaradi rasti stroškov dela ter stroškov intelektualnih in osebnih storitev. Slednji stroški so nastali pretežno zaradi priprav na nove regulatorne standarde mednarodnega računovodskega poročanja in zaradi novih prevzemov strateških naložb v letu 2018. Narasli so se tudi stroški amortizacije zaradi višjih stroškov programske opreme. Stroški po naravnih vrstah so prikazani v računovodskem delu poročila, v razkritju 30.

Višji prihodki od pozavarovalnih provizij so predvsem posledica višjih provizij, ki jih je Sava Re prejela od retrocesionarjev, ki so udeleženi v pozavarovalnih programih slovenskih cedentov. Gre za vpliv več prejetih provizij za ekscedenčno pozavarovalno pogodbo, kar pomeni, da je Sava Re zaradi dobrih rezultatov 2017 od retrocesionarjev dobila več provizije.

Donos naložb

Donos naložbenega portfelja Save Re je v letu 2018 znašal 32,4 milijona EUR (2017: 25,3 milijona EUR), od česar je bil donos finančnih naložb z vključenimi naložbenimi nepremičninami 2,9 milijona EUR, donos finančnih naložb v odvisne družbe pa 29,5 milijona EUR.

Doseženi donos vključuje tudi donos iz tečajnih razlik pri naložbah, s katerimi družba valutno usklajuje obveznosti v tujih valutah. Učinek tečajnih razlik ne vpliva v celoti na poslovni izid, saj se skladno z gibanjem naložb v posamezni valuti gibljejo tudi obveznosti v tujih valutah. Na podlagi tega sta donos in donosnost prikazana tudi brez vpliva tečajnih razlik. Skupni vpliv tečajnih razlik na poslovni izid je predstavljen v računovodskem delu letnega poročila, v poglavju 23.5.3.2.4 Valutno tveganje.

Donos naložbenega portfelja Save Re

(v EUR)	2018	2017	Absolutna razlika	Indeks
Prihodki finančnih naložb z vključenimi naložbenimi nepremičninami	11.645.908	9.978.778	1.667.130	116,7
Odhodki finančnih naložb z vključenimi naložbenimi nepremičninami*	8.751.939	10.065.523	-1.313.583	86,9
Donos finančnih naložb z vključenimi naložbenimi nepremičninami	2.893.969	-86.744	2.980.713	-3.336,2
Donos finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe	29.537.916	26.136.830	3.401.086	113,0
Donos naložbenega portfelja	32.431.885	26.050.086	6.381.799	124,5
Odhodki finančnih obveznosti	0	718.338	-718.338	-
Donos naložbenega portfelja z odhodki financiranja	32.431.885	25.331.748	7.100.137	128,0
Donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik	32.528.406	30.815.289	1.713.117	105,6

Podatki za 2017 se razlikujejo od tistih v letnem poročilu 2017, ker v prikaz niso bili vključeni podatki o naložbenih nepremičninah, ki se nanašajo na amortizacijo opreme.

Ob izločitvi tečajnih razlik (v letu 2018 nimajo pomembnega vpliva) je znašal donos naložbenega portfelja 32,5 milijona EUR in je bil za 1,7 milijona EUR višji kakor v letu 2017. Na višji donos so predvsem vplivali višji prihodki naložbenega portfelja. Družba je v 2018 pripoznala za 4,0 milijona EUR slabitev odvisnih družb in 1,9 milijona EUR slabitev finančnih naložb. Podrobnejši podatki po skupinah prihodkov in odhodkov so prikazani v naslednji preglednici.

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja Save Re

(v EUR)	2018	2017	Absolutna razlika
Prihodki			
Prihodki od obresti	3.589.693	3.895.944	-306.250
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	91.554	77.774	13.779
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	477.596	1.227.175	-749.579
Prihodki odvisnih in pridruženih družb	33.558.455	26.136.830	7.421.625
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	676.145	618.835	57.310
Pozitivne tečajne razlike	6.112.531	3.822.729	2.289.802
Drugi prihodki	698.390	336.322	362.068
Skupaj prihodki naložbenega portfelja	45.204.363	36.115.608	9.088.755

Odhodki			
Odhodki za obresti	0	718.338	-718.338
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	217.937	76.271	141.666
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	125.388	130.028	-4.641
Odhodki odvisnih in pridruženih družb	4.020.539	0	4.020.539
Slabitve naložb	1.943.974	320.000	1.623.974
Negativne tečajne razlike	6.209.052	9.306.270	-3.097.218
Drugo	255.589	232.953	22.636
Skupaj odhodki naložbenega portfelja	12.772.479	10.783.860	1.988.618
Donos naložbenega portfelja	32.431.885	25.331.748	7.100.137
Donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik	32.528.406	30.815.287	1.713.119
Donosnost naložbenega portfelja	6,9%	5,6%	1,3%
Donosnost naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik	6,9%	6,8%	0,1%

Prihodki/odhodki vključujejo prihodke/odhodke naložbenih nepremičnin. V izkazu poslovnega izida so ti prikazani pri drugih prihodkih/odhodkih. Podatki za 2017 se razlikujejo od tistih v letnem poročilu 2017, ker v prikaz niso bili vključeni podatki o naložbenih nepremičninah, ki se nanašajo na amortizacijo opreme.

Največji delež v sestavi prihodkov so v letu 2018 dosegale prejete dividende odvisnih družb, v skupni višini 33,6 milijona EUR, ki so bile v primerjavi s preteklim letom višje za 7,4 milijona EUR. V primerjavi z letom 2017 so bile v letu 2018 izplačane višje dividende finančnih naložb. Prihodki od obresti in realizirani dobički pri odtujitvi naložb so bili nekoliko nižji. V letu 2018 so bile dosežene pozitivne tečajne razlike v višini 6,1 milijona EUR (2017: 3,8 milijona EUR).

V primerjavi z letom 2017 so bili odhodki naložbenega portfelja višji za 2,0 milijona EUR. Največji delež v sestavi odhodkov naložb so v letu 2018 predstavljale negativne tečajne razlike v višini 6,2 milijona EUR (31. 12. 2017: 9,3 milijona EUR) ter slabitve odvisnih družb v višini 4,0 milijona EUR (v letu 2017 slabitev ni bilo) in slabitve finančnih naložb v višini 1,9 milijona EUR (31. 12. 2017: 0,3 milijona EUR).

20.2 Finančni položaj Save Re

Bilančna vsota Save Re je na dan 31. 12. 2018 znašala 606,3 milijona EUR, kar je 4,4 % več kakor konec leta 2017. V nadaljevanju so opisane postavke sredstev in obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2018 predstavljale najmanj 5-odstotni strukturni delež med sredstvi oziroma obveznostmi ali pa je sprememba v obdobju poročanja presegla 2 % kapitala.

20.2.1 Sredstva

Stanje in sestava sredstev

(v EUR)	31. 12. 2018	Sestava 31. 12. 2018	31. 12. 2017	Sestava 31. 12. 2017
SREDSTVA	606.331.055	100,0%	580.886.180	100,0%
Neopredmetena sredstva	892.724	0,1%	807.011	0,1%
Opredmetena osnovna sredstva	2.654.540	0,4%	2.485.645	0,4%
Odložene terjatve za davek	1.867.370	0,3%	1.238.826	0,2%
Naložbene nepremičnine	8.285.733	1,4%	8.230.878	1,4%
Finančne naložbe v družbe v skupini in pridružene družbe	220.219.086	36,3%	193.409.578	33,3%
Finančne naložbe	244.291.434	40,3%	250.781.685	43,2%
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	21.437.221	3,5%	20.073.571	3,5%
Terjatve	87.830.299	14,5%	88.602.395	15,3%
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	7.821.932	1,3%	7.778.499	1,3%
Druga sredstva	379.264	0,1%	799.634	0,1%
Denar in denarni ustrezniki	10.651.452	1,8%	6.678.458	1,1%

20.2.1.1 Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe ter finančne naložbe

Naložbeni portfelj sestavljajo te postavke izkaza finančnega položaja: finančne naložbe, finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe, naložbene nepremičnine ter denar in denarni ustrezniki.

Naložbeni portfelj Save Re je na dan 31. 12. 2018 znašal 483,4 milijona EUR (31. 12. 2017: 459,1 milijona EUR).

Stanje naložbenega portfelja Save Re

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	Absolutna razlika	Indeks
Depoziti	2.331.604	2.398.614	-67.010	97,2
Državne obveznice	120.886.760	116.313.865	4.572.895	103,9
Poslovne obveznice	98.023.199	108.365.328	-10.342.129	90,5
Delnice	8.720.953	10.399.227	-1.678.274	83,9
Vzajemni skladi	3.102.927	2.862.382	240.546	108,4
Infrastrukturni skladi	1.860.608	0	1.860.608	-
Dana posojila	3.090.072	4.609.924	-1.519.852	67,0
Depoziti pri cedentih	6.275.310	5.832.346	442.964	107,6
Skupaj finančne naložbe	244.291.434	250.781.685	-6.490.252	97,4
Fin. nal. v odvisne in pridružene družbe	220.219.086	193.409.578	26.809.508	113,9
Naložbene nepremičnine	8.285.733	8.230.878	54.855	100,7
Denar in denarni ustrezniki	10.651.452	6.678.458	3.972.993	159,5
Skupaj naložbeni portfelj	483.447.703	459.100.600	24.347.103	105,3

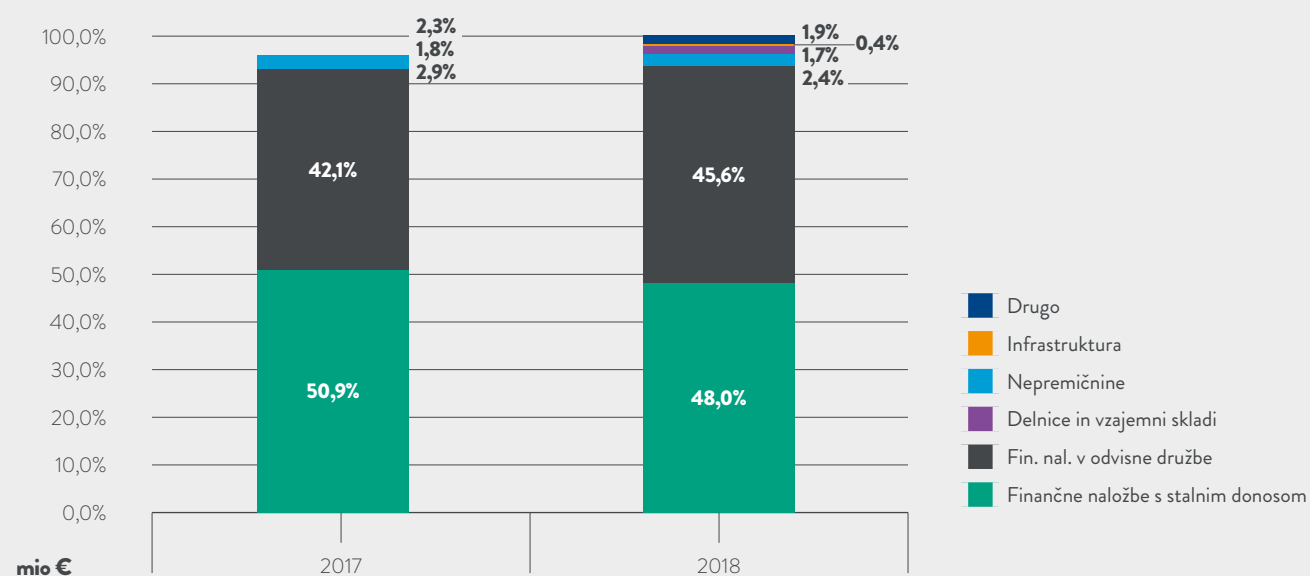
V primerjavi s preteklim letom se je naložbeni portfelj povečal za 24,3 milijona EUR. Na gibanje tega stanja so najbolj vplivali ti dejavniki:

- + prejete dividende odvisnih družb (33,6 milijona EUR),
- + pozitivni denarni tok iz osnovne dejavnosti (5,4 milijona EUR),
- + sprememba natečenih obresti (3,6 milijona EUR),
- + dobički pri odtujitvi naložb (0,5 milijona EUR),
- + prejete dividende ostalih naložb (0,7 milijona EUR),
- - sprememba presežka iz prevrednotenja (1,1 milijona EUR),
- - izgube pri odtujitvi naložb (0,1 milijona EUR),
- - izplačilo dividend delničarjem (12,4 milijona EUR),
- - slabitve naložb v odvisne družbe (4,0 milijona EUR),
- - slabitve finančnih naložb (1,9 milijona EUR).

Največji delež v sestavi naložbenega portfelja so na dan 31. 12. 2018 dosegale finančne naložbe s stalnim donosom, in sicer 48,0 % (31. 12. 2017: 50,9 %). Delež le-teh se je v sestavi naložbenega portfelja skrčil za 2,9 o. t. Povečalo se je vlaganje v alternativne naložbe v obliki infrastrukturnih skladov, ki so na dan 31. 12. 2018 znašale 1,9 milijona EUR oziroma 0,4 % naložbenega portfelja. Ker pri teh naložbah obstaja časovni zamik med dano zavezo in dejanskim vlaganjem, je še nevpoklicana zaveza v infrastrukturne in nepremičninske sklade prikazana izvenbilančno (na dan 31. 12. 2018 je znašala 6,4 milijona EUR). Finančne naložbe v odvisne družbe so dosegale 45,6 % in so se povečale za 3,5 o. t. oziroma 26,8 milijona EUR. Med strateškimi naložbami se 0,7 milijona EUR nanaša na družbo Sava Terra, ki bo platforma za vlaganje v naložbene nepremičnine skupine Sava Re. Družba je med letom vzdrževala višje stanje denarnih sredstev v primerjavi s koncem leta 2017, kar je povezano s pričakovani dviga obrestnih mer v letu 2019.

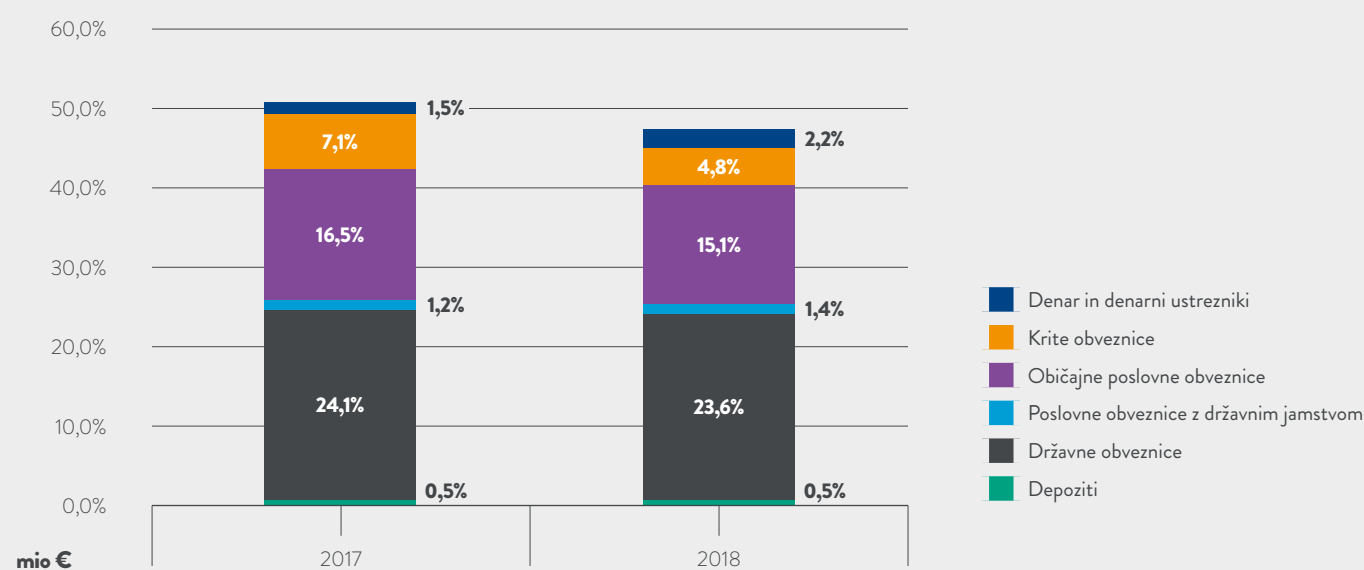
Pregled sestave celotnega naložbenega portfelja je predstavljen v naslednji sliki.

Sestava naložbenega portfelja

V naslednji sliki je prikazana struktura finančnih naložb s stalnim donosom.

Sestava finančnih naložb s stalnim donosom v naložbenem portfelju

Sestava naložb s stalnim donosom je v primerjavi s koncem leta 2017 ostala na podobni ravni.

20.2.1.2 Terjatve

Terjatve so bile konec leta 2018 nižje za 0,9 % oziroma 0,8 milijona EUR. Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov so se znižale za 2,6 milijona EUR, predvsem zaradi padca kosmatih premij na mednarodnih trgih. V starostni sestavi so se najbolj skrčile nezapadle terjatve iz neposrednih zavarovalnih terjatev. Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja so se zvišale za 1,6 milijona EUR.

20.2.2 Obveznosti

Stanje in sestava obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2018	Sestava 31. 12. 2018	31. 12. 2017	Sestava 31. 12. 2017
OBVEZNOSTI	606.331.055	100,0%	580.886.180	100,0%
Kapital	319.355.361	52,7%	290.966.155	50,1%
Osnovni kapital	71.856.376	11,9%	71.856.376	12,4%
Kapitalske rezerve	54.239.757	8,9%	54.239.757	9,3%
Rezerve iz dobička	184.424.862	30,4%	163.491.114	28,1%
Lastne delnice	-24.938.709	-4,1%	-24.938.709	-4,3%
Presežek iz prevrednotenja	2.697.381	0,4%	3.804.764	0,7%
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	40.772	0,0%	13.524	0,0%
Zadržani čisti poslovni izid	10.101.172	1,7%	6.012.233	1,0%
Čisti poslovni izid poslovnega leta	20.933.749	3,5%	16.487.096	2,8%
Zavarovalno-tehnične rezervacije	234.173.078	38,6%	232.639.163	40,0%
Druge rezervacije	376.521	0,1%	351.250	0,1%
Druge finančne obveznosti	87.504	0,0%	91.182	0,0%
Obveznosti iz poslovanja	49.185.680	8,1%	54.404.921	9,4%
Ostale obveznosti	3.152.911	0,5%	2.433.509	0,4%

20.2.2.1 Kapital

V sestavi obveznosti je z 52,7 % največja postavka stanje kapitala, ki se je glede na stanje 31. 12. 2017 povišalo za 9,8 % oziroma za 28,4 milijona EUR zaradi teh gibanj:

- čisti poslovni izid leta 2018 je znašal 41,9 milijona EUR (povečanje kapitala);
- Sava Re je izplačala dividende v višini 12,4 milijona EUR (zmanjšanje kapitala);
- zmanjšanje presežka iz prevrednotenja za 1,1 milijona EUR (zmanjšanje kapitala).

20.2.2.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Gibanje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017	Indeks
Kosmate prenosne premije	47.147.505	47.602.457	99,0
Kosmate škodne rezervacije	185.988.628	184.269.492	100,9
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	398.672	397.861	100,2
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	638.273	369.353	172,8
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	234.173.078	232.639.163	100,7

Zavarovalno-tehnične rezervacije, ki imajo med obveznostmi drugi največji delež, so se v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2017 povečale za 0,7 % oziroma za 1,5 milijona EUR. Dvig izvira iz rasti kosmatih škodnih rezervacij za 0,9 % oziroma 1,7 milijona EUR, ki so se na portfelju posla zunaj skupine povečale za 3,3 milijona EUR zaradi večjega obsega tega portfelja v predhodnem letu in zaradi večjih škodnih dogodkov v drugi polovici leta 2018, za katere škode še niso bile izplačane, na portfelju skupine pa so se zmanjšale za 1,6 milijona EUR. Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij je podrobneje pojasnjeno v računovodskem delu poročila, v razkritju 18.

20.2.2.3 Obveznosti iz poslovanja

Obveznosti iz poslovanja so se zmanjšale za 9,6 % oziroma 5,2 milijona EUR. Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov so upadle za 7,1 milijona EUR, ker so bile manjše obveznosti za izplačilo škod zaradi običajne medletne dinamike (gre za nezapadle obveznosti) in obveznosti za provizijo (zmanjšanje zaradi manjših terjatev za premijo). Na drugi strani obstajajo terjatve za premijo. Obveznosti za odmerjeni davek so bile konec leta 2018 v primerjavi s koncem leta 2017 večje za 1,8 milijona EUR.

20.2.3 Druge naložbe Save Re v zavarovalništvo

Sava Re je bila na dan 31. 12. 2018 poleg naložb v odvisne družbe v skupini udeležena v kapitalu drugih družb s področja zavarovalništva.

Druge naložbe Save Re v delnice zavarovalnic

	Delež v kapitalu 31. 12. 2018
Slovenija	
Skupina prva, zavarovalniški holding, d.d.	4,04%
Zavarovalnica Triglav d.d.	0,73%
EU in tujina	
Bosna reosiguranje, d.d., Sarajevo, Bosna in Hercegovina	0,51%
Dunav Re, a.d.o., Beograd, Srbija	1,12%

20.2.4 Viri financiranja in njihova ročnost

Sava Re je imela na dan 31. 12. 2018 319,4 milijona EUR kapitala. Podrejenih obveznosti družba na ta datum ni imela. Vir financiranja družbe ja tako na ta datum izključno lastniški.

20.2.5 Denarni tok

Ustvarili smo pozitivni prebitok prejemkov pri poslovanju družbe v letu 2018 in znaša 5,6 milijona EUR (2017: 15,6 milijona EUR). Glede na preteklo leto se je znižal za 64 %, kar je posledica zmanjšanja obveznosti za izplačilo škod (zaradi običajne medletne dinamike) in obveznosti za provizijo. Na nižji denarni tok je vplivala tudi večja obveznost za odmerjeni davek.

Prebitok izdatkov pri financiranju je v 2018 znašal 12,4 milijona EUR (2017: 38,9 milijona EUR). V 2017 je imelo na višino prebitka izdatkov pri financiranju poleg izplačila dividend (12,4 milijona EUR) vpliv še poplačilo podrejenega dolga (24,0 milijona EUR).

Gibanje prebitka izdatkov iz naložbenja je posledica naložbenja, na obseg tega pa so vplivali tudi zgoraj opisani dejavniki.

20.3 Kadrovsko upravljanje

20.3.1 Strateške smernice kadrovskega upravljanja¹²⁴

Na področju upravljanja kadrov sledimo sodobnim smernicam:

- zaposlovanja in ohranjanja najboljših sodelavcev,
- razvoja strokovnih in funkcionalnih znanj in veščin zaposlenih ter razvoja bodočih vodij,
- učinkovitega vodenja in motiviranja zaposlenih,
- dela v varnem, raznovrstnem in trajnostno naravnem delovnem okolju ter
- sodobne organizacijske kulture.

20.3.2 Ključno prizadevanje pri kadrovskem upravljanju¹²⁵

V letu 2018 smo se pri kadrovskem upravljanju osredotočili na:

- postavitev sistema ciljnega vodenja,
- razvoj vodstvenih in socialnih kompetenc vodij in drugih ključnih zaposlenih,
- razširitev dejavnosti povezanih z zdravjem in varnostjo pri delu.

20.3.3 Zaposlovanje in sestava zaposlenih

Pri zaposlovanju sledimo sprejetemu načrtu zaposlovanja.

Zaposlovanje v družbi gradimo na:

- pridobivanju perspektivnega in motiviranega osebja,
- zagotavljanju uvajanja in vključevanju v delovno sredino,
- nadaljnjem kadrovskem razvoju v skladu s potrebami družbe in skupine ter
- ustvarjanju delovnega okolja, ki spodbuja osebni in strokovni razvoj zaposlenih.

Zaposleni na zadnji dan leta¹²⁶

V letu 2018 se nam je pridružilo dvaindvajset novih sodelavcev. Kadrovske smo se okrepili na področjih notranje revizije, kabineta uprave, kontrolinga in računovodstva. Zaradi sporazumnega prenehanja in prenehanja pogodbe je odšlo sedem sodelavcev.

Spremenila se je sestava uprave. V januarju je nadzorni svet družbe imenoval novo članico uprave.

Število zaposlenih na zadnji dan leta

	31. 12. 2018	31. 12. 2017	Sprememba
Skupaj	118	103	15

Zaposleni po vrsti zaposlitve (krajši, polni delovni čas) na zadnji dan leta¹²⁷

	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
Vrsta zaposlitve	Število	Delež (v %)	Število	Delež (v %)
Krajši delovni čas	11	9,3	14	13,6
Polni delovni čas	107	90,7	89	86,4
Skupaj	118	100,0	103	100,0

Na zadnji dan leta 2018 je bilo zaposlenih za polni delovni čas 107 sodelavcev (90,7 %) in za krajši delovni čas 11 sodelavcev (9,3 %). Večina zaposlenih ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas. Zaposlitve za krajši delovni čas so povezane z zaposlitvijo sodelavcev z več delodajalci znotraj skupine Sava Re. Delo s krajšim delovnim časom od polnega zaposlenim omogočamo tudi iz pravice staršev do nege in varstva otrok.

Zaposleni po vrsti pogodbe na zadnji dan leta¹²⁸

	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
Vrsta zaposlitve	Število	Delež (v %)	Število	Delež (v %)
Za določen čas	5	4,2	3	2,9
Za nedoločen čas	113	95,8	100	97,1
Skupaj	118	100,0	103	100,0

Na zadnji dan leta 2018 je bilo za nedoločen čas zaposlenih 113 sodelavcev (95,8 %). Zaradi nadomeščanja in začasno povečanega dela imamo sklenjenih 5 pogodb (4,2 %) za določen čas.

¹²⁴ GRI 103-1, 103-2, 103-3

¹²⁵ GRI 103-1, 103-2, 103-3

¹²⁶ GRI 102-7

¹²⁷ GRI 102-8

¹²⁸ GRI 102-8

Zaposleni po vključenosti v sistem kolektivne pogodbe na zadnji dan leta¹²⁹

Vključenost v sistem kolektivne pogodbe	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
	Število	Delež (v %)	Število	Delež (v %)
Zaposleni v sistemu kolektivne pogodbe	81	68,6	67	65,0
Zaposleni zunaj sistema kolektivne pogodbe	37	31,4	36	35,0
Skupaj	118	100,0	103	100,0

Na zadnji dan leta 2018 je bilo v sistemu kolektivne pogodbe zaposlenih 81 sodelavcev (68,6 %), zunaj tega sistema pa 37 sodelavcev (31,4 %). Delež zaposlenih v sistemu kolektivne pogodbe se je povečal pri zaposlovanju na strokovnih delovnih mestih.

Zaposleni po stopnji izobrazbe na zadnji dan leta¹³⁰

Stopnja izobrazbe	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
	Število	Delež v %	Število	Delež v %
Osnovna izobrazba	0	0,0	0	0,0
Srednja izobrazba	14	11,9	13	12,6
Višja izobrazba	5	4,2	4	3,9
Univerzitetna izobrazba	78	66,1	65	63,1
Magistri in doktorji	21	17,8	21	20,4
Skupaj	118	100,0	103	100,0

Delež zaposlenih, ki imajo več kot višjo stopnjo izobrazbe, je kar 83,9-odstoten, to je 99 zaposlenih. Med njimi je 18 magistrov in 3 doktorji znanosti. Dejavnost družbe zahteva visoko izobraženo osebje. Družba podpira, da se zaposleni vključujejo v formalne oblike izobraževanja.

Zaposleni po starosti na zadnji dan leta¹³¹

Starostna skupina	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
	Število	Delež v %	Število	Delež v %
Od 20 do 25	2	1,7	1	1,0
Od 26 do 30	14	11,9	12	11,7
Od 31 do 35	8	6,8	10	9,7
Od 36 do 40	22	18,6	21	20,4
Od 41 do 45	25	21,2	25	24,3
Od 46 do 50	25	21,2	17	16,5
Od 51 do 55	14	11,9	10	9,7
56 in več	8	6,8	7	6,8
Skupaj	118	100,0	103	100,0

Povprečna starost zaposlenih se je v družbi v primerjavi z letom prej nekoliko zvišala in znaša 43,1 leta (2017: 42,1 leta). Povprečna starost članov uprave znaša 50,7 leta. Zaposlovali smo tudi strokovno bolj izkušene sodelavce, zato se je nekoliko bolj povečalo število zaposlenih v skupini od 46 do 50 let.

Zaposleni po spolu na zadnji dan leta¹³²

Spol	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
	Število	Delež v %	Število	Delež v %
Ženske	72	61,0	59	57,3
Moški	46	39,0	44	42,7
Skupaj	118	100,0	103	100,0

Ženske so zastopane na vseh ravneh vodenja in vseh strokovnih področjih. Delež moških se je z novimi zaposlitvami v letu 2018 v primerjavi s predhodnim letom zmanjšal za 3,7 o. t. V štiričlanski upravi so ena ženska in trije moški.

Višina osnovne plače žensk je primerljiva z višino osnovne plače moških v vseh kategorijah zaposlenih¹³³.

¹²⁹ GRI 102-41¹³⁰ GRI 102-8¹³¹ GRI 102-8¹³² GRI 102-8, 405-1¹³³ GRI 405-2

Zaposleni po delovni dobi v družbi na zadnji dan leta

	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
Delovna doba	Število	Delež v %	Število	Delež v %
Od 0 do 5 let	56	47,5	41	39,8
Od 5 do 10 let	27	22,9	32	31,1
Od 10 do 15 let	17	14,4	14	13,6
Od 15 do 20 let	9	7,6	8	7,8
Od 20 do 30 let	7	5,9	6	5,8
Več kot 30 let	2	1,7	2	1,9
Skupaj	118	100,0	103	100,0

Velik delež zaposlenih v prvih dveh skupinah, glede na delovni staž v družbi, pripisujemo večjemu zaposlovanju od leta 2009.

Stopnja absentizma¹³⁴

	2018	2017	Sprememba
Število izgubljenih delovnih dni	619	679	-60,0
Povprečno število zaposlenih	114	100	13,4
Število vseh delovnih dni v letu	248	249	-1,0
Stopnja absentizma (%)	2,2%	2,7%	-0,5

Stopnjo absentizma merimo s številom izgubljenih delovnih dni v primerjavi s povprečnim številom zaposlenih in številom vseh delovnih dni v letu. Stopnja absentizma se od leta 2016 niža. V letu 2018 se je v primerjavi s predhodnim letom znižala za 0,523 o. t. in znaša 2,19 %. Menimo, da je nižja stopnja absentizma v leto 2018 povezana s skrbjo družbe za dobro počutje in medosebne odnose zaposlenih. V letu 2018 smo kot družbeno odgovorno podjetje izvedli več novih aktivnosti za promocijo zdravja.

Število poškodb pri delu in s tem povezanih izgubljenih delovnih dni¹³⁵

	2018	2017	Indeks
Poškodbe	Število	Število	
Število poškodb	1	0	-
Število izgubljenih delovnih dni	5	0	-
Število izgubljenih delovnih ur	40	0	-

V letu 2018 smo imeli 1 poškodbo pri delu in s tem 5 izgubljenih delovnih dni.

¹³⁴ GRI 403-2

¹³⁵ GRI 403-2

Stopnja fluktuacije¹³⁶

Stopnja fluktuacije

	2018	2017	Sprememba
Štev. zaposlenih, ki so odšli	7	8	-1,0
Štev. zaposlenih na zadnji dan leta	118	103	15,0
Stopnja fluktuacije (%)	5,93%	7,77%	-1,84

Stopnjo fluktuacije merimo s številom zaposlenih, ki so odšli, v primerjavi s skupnim številom zaposlenih na zadnji dan leta. Stopnja fluktuacije od leta 2016 v družbi pada. V primerjavi s predhodnim letom se je znižala za 1,8 o. t. in znaša 5,9 %. Med zaposlenimi je največja fluktuacija med tistimi, ki so v družbi delali do 5 let.

Pregled števila prihodov in odhodov zaposlenih po spolu za tekoče leto

Leto 2018	Prihodi		Odhodi	
Spol	Število	Sestava (v %)	Število	Sestava (v %)
Ženske	15	68,2	2	28,6
Moški	7	31,8	5	71,4
Skupaj	22	100,0	7	100,0

V letu 2018 smo na novo zaposlili 22 sodelavcev, od tega 15 žensk in 7 moških, medtem ko je odšlo 7 sodelavcev, od tega 2 ženski in 5 moških.

Pregled števila prihodov in odhodov zaposlenih po starostni sestavi v tekočem letu

Leto 2018	Prihodi		Odhodi	
Starostna skupina	Število	Sestava (v %)	Število	Sestava (v %)
Od 20 do 25	1	4,5	0	0,0
Od 26 do 30	3	13,6	0	0,0
Od 31 do 35	1	4,5	2	28,6
Od 36 do 40	3	13,6	0	0,0
Od 41 do 45	7	31,8	2	28,6
Od 46 do 50	2	9,1	1	14,3
Od 51 do 55	5	22,7	2	28,6
56 in več	0	0,0	0	0,0
Skupaj	22	100,0	7	100,0

Večina novih zaposlenih prihaja v družbo v starostno skupino od 41 do 45 let (7 zaposlenih) in v starostno skupino od 51 do 55 let (5 zaposlenih). Sicer pa se uvrščamo med delodajalce, ki zaposlujejo delavce v vseh starostnih skupinah. Odhode zaposlenih smo zaznali predvsem v štirih različnih starostnih skupinah.

¹³⁶ GRI 401-1

20.3.4 Usposabljanje in razvoj zaposlenih¹³⁷

V družbi spodbujamo razvoj usposobljenih in odgovornih zaposlenih. Zato jih vključujemo v izobraževanje in usposabljanje v skladu s potrebami delovnega mesta ter osebnega in kariernega razvoja.

Zaposluje mlade obetavne in že izkušene strokovne sodelavce. V želji, da se novinci uvedejo hitro in učinkovito, ob zaposlitvi pripravimo zanje primerne programe uvajanja. V tem obdobju jih mentor in vodja pripravljata na samostojnost ter prevzem zahtevnejših in odgovornejših delovnih nalog.

V letu 2018 smo na podlagi analize vodstvenih kompetenc ključnega osebja organizirali razvojne dejavnosti za vodje in druge ključne sodelavce. Vodstvene in socialne kompetence smo razvijali in krepili na celoletnih izkustvenih srečanjih (angl. Peer to peer coaching).

Zaposlenim omogočamo zanimivo delo v kulturno raznovrstnem mednarodnem okolju. Ustvarjamo delovno okolje, v katerem se zaposleni lahko strokovno in osebno razvijajo. Skrbimo za prenos znanja med zaposlenimi v skupini Sava Re. Za sinergijo in povezovanje med njimi smo izvedli seminarje za notranjo revizijo, IT, finance, računovodstvo, kontroling, aktuariat, kadrovsko upravljanje, prevzemanje in upravljanje tveganj ter dve konferenci glede trženja in prodaje.

Kot že pretekla leta smo organizirali dve mednarodni strateški konferenci, na katerih so se srečali zaposleni iz celotne skupine Save Re zaradi izmenjave izkušenj, analize trenutnih izzivov, prenosa delovnih praks in priprave izboljšav, ki prispevajo k ustvarjanju učinkovitega upravljanja družb. Letošnje teme so bile iz modernega vodenja, razvoja pokojninskih zavarovanj, novosti mednarodnih računovodskih standardov in digitalnega trženja.

Ključni podatki o izobraževanju zaposlenih¹³⁸

	2018	2017	Indeks
Število ur izobraževanja	1.864	1.948	95,7
Število udeležencev izobraževanja	72	77	93,5
Število ur na udeleženca	25,9	25,3	102,3

Zaposleni se udeležujejo domačih in tujih poslovnih in strokovnih konferenc ter izobraževanja. V letu 2018 smo izvedli različno usposabljanje za vodje, tečaje tujih jezikov, predvsem angleščine, francoščine in španščine, uporabe računalniških programov in drugih veščin.

Smo družba z raznovrstnim znanjem, zato spodbujamo zaposlene k prenosu znanja in veščin. Visoko usposobljeni zaposleni so namreč nosilci razvoja na vseh področjih, na katerih delujemo.

V izobraževanje je bilo od 118 oseb vključenih 72 zaposlenih, kar je 61 %. Skupaj smo imeli 1.864 ur izobraževanja. Število ur na udeleženca se je v primerjavi z letom 2017 povečalo za 2,3 %.

Povprečno število ur izobraževanja zaposlenih¹³⁹

	2018
Spol	Število
Ženske	45
Moški	27
Skupaj	72
Štev. ur izob.	Povprečje
Ženske	1.140
Moški	724
Skupaj	1.864
	25,9

Število ur izobraževanj na zaposlenega se je v letu 2018 v primerjavi s preteklim letom povečalo, vendar se je okrepilo tudi število zaposlenih. Število ur izobraževanja pri ženskah je precej večje kakor pri moških, tudi zato, ker je v družbi zaposlenih več žensk.

20.3.5 Vodenje in motiviranje zaposlenih¹⁴⁰

Dobro delovno ozračje spodbujamo z učinkovitim vodenjem in motiviranjem zaposlenih, z učinkovito organizacijo dela in vključevanjem zaposlenih v različne delovne projekte. Cenimo zavzetost in spoštujemo prispevke sodelavcev pri doseganju ciljev družbe. Sistem nagrajevanja je namenjen motivaciji zaposlenih za doseganje še večjih delovnih uspehov. Spodbujamo jih, da pri opravljanju vsakodnevnih nalog iščejo nove načine za učinkovitejše in kakovostnejše delo.

20.3.5.1 Letni osebni razgovori¹⁴¹

V letu 2018 smo letne osebne razgovore dopolnili s sistemom ciljnega vodenja.

Namen projekta ciljnega vodenja je vzpostavitev preglednega sistema postavljanja in spremljanja ciljev, ki izhaja iz strategije družbe. Želimo uveljaviti sistem, ki bo za vodje orodje vodenja, s katerim lahko usmerjajo sodelavce k strateškemu ciljem, zaposlenim pa bo omogočal, da imajo neposreden vpliv na doseganje individualnih ciljev in sprejmejo tudi ustrezno odgovornost.

S tem želi družba približati strategijo svojim zaposlenim in jim omogočiti vpogled v to, kako njihovo delo prispeva k uresničitvi strateških ciljev celotne družbe. Tako bodo lahko delovali ciljno usmerjeno ter prepoznali svojo vlogo in odgovornost pri uresničevanju strategije.

V rednih letnih razgovorih se vodja in zaposleni osredotočita na uresničitev preteklih ciljev ter na načrtovanje ciljev in nalog prihodnjega obdobja. Pogovorita se tudi o izvedenem in potrebnem izobraževanju, usposabljanju in drugih načrtih.

Letni razgovori so bili opravljeni z vsemi zaposlenimi.

¹³⁷ GRI 103-1, 103-2, 103-3

¹³⁸ GRI 404-1

¹³⁹ GRI 404-1

¹⁴⁰ GRI 103-1, 103-2, 103-3

¹⁴¹ GRI 404-3

20.3.5.2 Varnost in zdravje pri delu¹⁴²

Skrb za zdravje in varnost pri delu sta področji, pri katerih sodelujejo vsi zaposleni, vodstvo, kadrovska služba, pooblaščen zdravnik in zunanja pooblaščen služba. V letu 2018 smo izvajali vse ukrepe varnosti in zdravja pri delu ter požarnega varstva.

Izpopolnili smo sistem uveljavljanja zdravja pri delu z delavnicami o zdravem življenju in organizacijo različnih dogodkov, namenjenih rekreaciji zaposlenih. Skupaj smo veslali, hodili v hribe in tekmovali v badmintonu. Z različnimi dejavnostmi želimo povečati zavedanje o dobrem zdravju in počutju zaposlenih. Zdravje zaposlenih krepimo tudi s tedensko dobavo sezonskega sadja.

Zaposlene redno napotujemo na obdobjne preglede v ambulantni za medicino dela in skrbimo za redno usposabljanje iz varstva pri delu v skladu z veljavno zakonodajo in internimi akti.

Zaposleni imajo tudi možnost izrabe počitniških zmogljivosti družbe v Bohinju in na Cresu.

20.3.5.3 Drugo¹⁴³

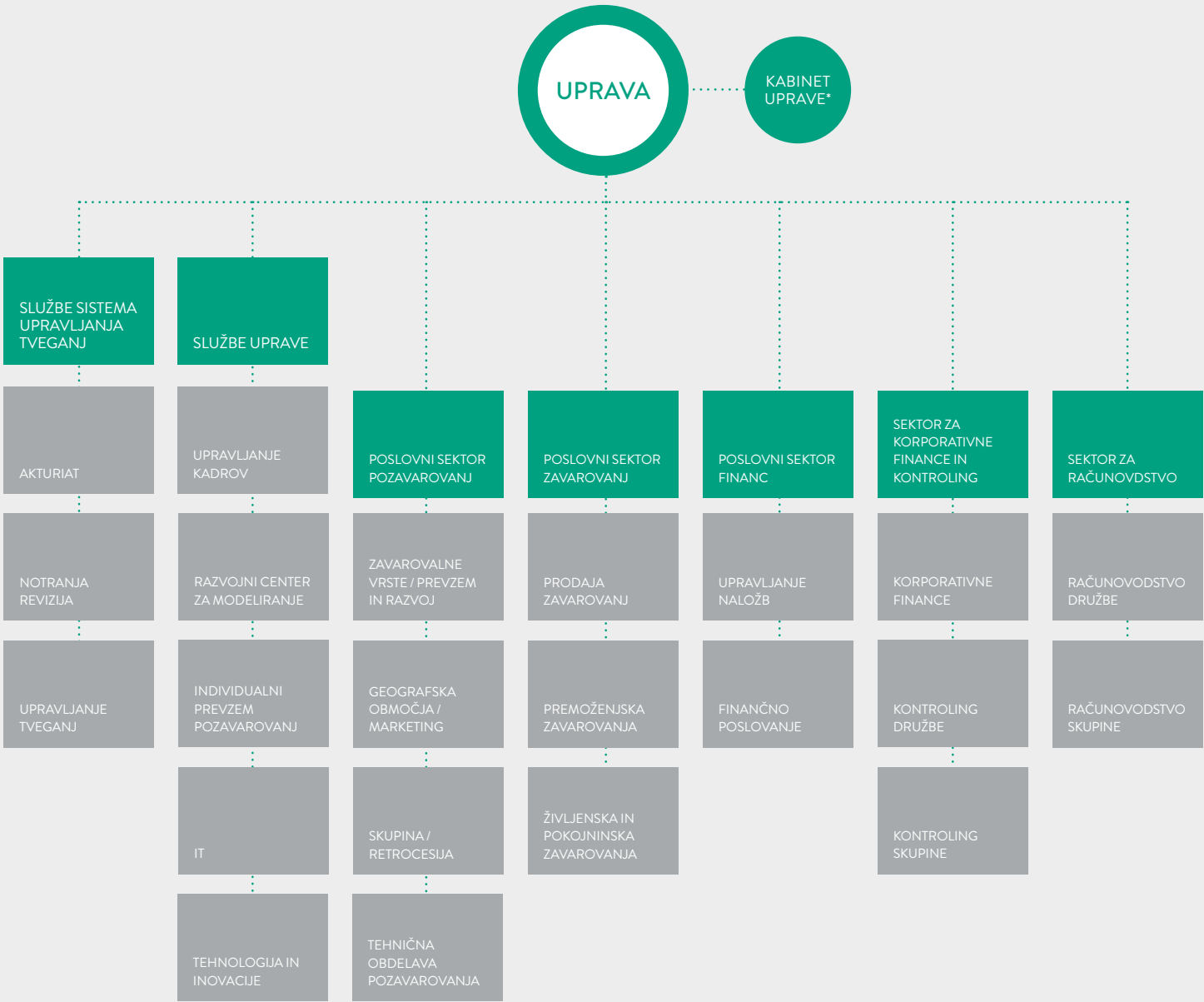
Povezovalna člena med zaposlenimi in vodstvom družbe sta sindikat in svet delavcev. Njuni člani zastopajo vse organizacijske enote. V letu 2018 so sodelovali pri spremembi več internih aktov družbe.

Zbori delavcev so pomemben vir informacij za zaposlene, na njih uprava predstavi izide poslovanja v preteklem obdobju, načrte za tekoče obdobje ter strategijo razvoja družbe in skupine.

Interno komuniciranje poteka po različnih internih medijih in orodjih. Mesečne dogodke objavljamo na intranetni strani Savan.

Sodelovanje in povezovanje med zaposlenimi krepimo na skupnih družabnih srečanjih, izobraževanju in družabnih dogodkih. Tudi letos so se zaposleni udeležili številnih prostovoljnih dejavnosti v okviru Dneva Save Re, ki ga že več let organiziramo v sodelovanju s Slovensko filantropijo.

Organizacijska shema Save Re na dan 31. 12. 2018¹⁴⁴

* Kabinet uprave vključuje tudi funkcijo skladnosti poslovanja.

¹⁴² GRI 103-1, 103-2, 103-3

¹⁴³ GRI 103-1, 103-2, 103-3

¹⁴⁴ GRI 102-18

20.4 Upravljanje tveganj Save Re¹⁴⁵

Politika, organizacijska sestava in upravljanje tveganj Save Re so opisani v poslovnem poročilu skupine, v poglavju 11 Upravljanje tveganj.

20.5 Notranja revizija

Delovanje notranje revizije v letu 2018 je opisano v poslovnem poročilu skupine, v poglavju 12 Delovanje notranje revizije.

20.6 Poslovni procesi in informacijska podpora poslovanja

Pri razvoju poslovnih aplikacij se je delo usmerjalo v nadgradnjo IT-procesov pri upravljanju sprememb razvoja programske opreme in verifikaciji ustreznosti poslovnih rešitev za področje upravljanja premoženja glede na načrtovane poslovne potrebe v prihodnosti.

Vsebinsko je ključna sprememba začetek izdelave integralnega podatkovnega skladišča Sava Re, pri čemer je posebna pozornost namenjena upravljanju podatkov in zagotavljanju podatkovne kakovosti. To delo poteka v sklopu projekta prilagoditve standardu MSRP 17 in se bo nadaljevalo tudi v letu 2019.

IT-varnost smo opredelili kot ključno razvojno področje in izvedli pregled trga ponudnikov storitev varnostno-operativnih centrov ter začeli projekt vzpostavitve hibridnega (notranje-zunanjega) varnostnega operativnega centra.

Na področju neprekinjenega delovanja smo uspešno opravili zastavljene naloge.

Pri upravljanju IT smo izpopolnili nabor notranjih preverjanj in tveganj, izboljšali kontroling IT-stroškov in naložb ter začeli proces samorevizij IT v zvezi z zrelostjo IT-procesov in informacijsko varnostjo.

20.7 Kazalniki poslovanja Save Re¹⁴⁶

Rast/padec kosmatih premij

(v EUR)	2018	2017	Indeks
	1	2	1/2
Nezgodno zavarovanje	5.129.020	5.391.534	95,1
Zdravstveno zavarovanje	140.611	3.244.210	4,3
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	18.630.923	17.966.660	103,7
Zavarovanje tirnih vozil	122.506	211.981	57,8
Letalsko zavarovanje	786.247	12.326	6.379,0
Zavarovanje plovil	5.666.010	5.542.664	102,2
Zavarovanje prevoza blaga	5.296.882	5.234.561	101,2
Požarno zavarovanje	69.954.809	70.920.629	98,6
Drugo škodno zavarovanje	19.963.622	18.222.571	109,6
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	14.868.527	14.484.378	102,7
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	148.068	139.060	106,5
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	747.076	723.250	103,3
Splošno zavarovanje odgovornosti	7.859.330	7.554.812	104,0
Kreditno zavarovanje	925.198	980.196	94,4
Kavcijsko zavarovanje	36.241	242.199	15,0
Zavarovanje finančnih izgub	645.442	1.509.279	42,8
Zavarovanje stroškov postopka	-71	10.118	-0,7
Zavarovanje pomoči	17.888	19.355	92,4
Življenjsko zavarovanje	513.723	489.010	105,1
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	184.166	320.960	57,4
Skupaj premoženjska zavarovanja	150.938.327	152.409.782	99,0
Skupaj življenjska zavarovanja	697.889	809.970	86,2
Skupaj	151.636.216	153.219.752	99,0

¹⁴⁶ Kazalniki poslovanja so prikazani po Sklepu o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Uradni list RS, št. 1/2016 in 85/2016).

Čista premija v odstotkih od kosmate premije

(v EUR, razen odstotki)	Kosmate premije	Čiste premije	2018	2017
	1	2	2/1	
Nezgodno zavarovanje	5.129.020	5.088.013	99,2%	99,3%
Zdravstveno zavarovanje	140.611	140.611	100,0%	100,0%
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	18.630.923	17.885.109	96,0%	93,3%
Zavarovanje tirnih vozil	122.506	120.262	98,2%	98,0%
Letalsko zavarovanje	786.247	780.653	99,3%	36,0%
Zavarovanje plovil	5.666.010	5.278.435	93,2%	93,7%
Zavarovanje prevoza blaga	5.296.882	5.063.065	95,6%	95,0%
Požarno zavarovanje	69.954.809	58.329.486	83,4%	84,4%
Drugo škodno zavarovanje	19.963.622	16.658.978	83,4%	79,9%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	14.868.527	14.382.180	96,7%	96,3%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	148.068	101.286	68,4%	64,6%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	747.076	731.230	97,9%	98,6%
Splošno zavarovanje odgovornosti	7.859.330	7.273.209	92,5%	88,6%
Kreditno zavarovanje	925.198	925.198	100,0%	100,0%
Kavcijsko zavarovanje	36.241	36.241	100,0%	100,0%
Zavarovanje finančnih izgub	645.442	73.935	11,5%	65,3%
Zavarovanje stroškov postopka	-71	-71	100,0%	100,0%
Zavarovanje pomoči	17.888	17.888	100,0%	100,0%
Življenjsko zavarovanje	513.723	252.160	49,1%	50,1%
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	184.166	90.556	49,2%	63,6%
Skupaj premoženjska zavarovanja	150.938.327	132.885.707	88,0%	87,8%
Skupaj življenjska zavarovanja	697.889	342.716	49,1%	55,5%
Skupaj	151.636.216	133.228.423	87,9%	87,7%

Rast/padec kosmatih škod

(v EUR)	2018	2017	Indeks
	1	2	1/2
Nezgodno zavarovanje	3.569.281	3.061.325	116,6
Zdravstveno zavarovanje	223.414	2.763.819	8,1
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	12.242.094	11.373.214	107,6
Zavarovanje tirnih vozil	559.088	91.017	614,3
Letalsko zavarovanje	1.080.337	36.632	2.949,2
Zavarovanje plovil	3.392.217	4.884.260	69,5
Zavarovanje prevoza blaga	5.539.259	3.327.197	166,5
Požarno zavarovanje	35.260.750	36.760.277	95,9
Drugo škodno zavarovanje	9.748.817	7.433.803	131,1
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	8.269.792	9.948.883	83,1
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-5.394	35.450	-15,2
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	341.169	374.664	91,1
Splošno zavarovanje odgovornosti	2.202.777	1.873.500	117,6
Kreditno zavarovanje	-228.425	-184.069	124,1
Kavcijsko zavarovanje	59.299	175.757	33,7
Zavarovanje finančnih izgub	226.844	1.297.317	17,5
Zavarovanje stroškov postopka	447	1.165	38,4
Zavarovanje pomoči	306	9.258	3,3
Življenjsko zavarovanje	126.290	129.004	97,9
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	79.314	132.977	59,6
Skupaj premoženjska zavarovanja	82.482.074	83.263.468	99,1
Skupaj življenjska zavarovanja	205.604	261.981	78,5
Skupaj	82.687.678	83.525.449	99,0

Škodni količnik

(v EUR, razen odstotki)	Kosmate premije	Kosmate škode	2018	2017
	1	2	2/1	
Nezgodno zavarovanje	5.129.020	3.569.281	69,6%	56,8%
Zdravstveno zavarovanje	140.611	223.414	158,9%	85,2%
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	18.630.923	12.242.094	65,7%	63,3%
Zavarovanje tirnih vozil	122.506	559.088	456,4%	42,9%
Letalsko zavarovanje	786.247	1.080.337	137,4%	297,2%
Zavarovanje plovil	5.666.010	3.392.217	59,9%	88,1%
Zavarovanje prevoza blaga	5.296.882	5.539.259	104,6%	63,6%
Požarno zavarovanje	69.954.809	35.260.750	50,4%	51,8%
Drugo škodno zavarovanje	19.963.622	9.748.817	48,8%	40,8%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	14.868.527	8.269.792	55,6%	68,7%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	148.068	-5.394	-3,6%	25,5%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	747.076	341.169	45,7%	51,8%
Splošno zavarovanje odgovornosti	7.859.330	2.202.777	28,0%	24,8%
Kreditno zavarovanje	925.198	-228.425	-24,7%	-18,8%
Kavcijsko zavarovanje	36.241	59.299	163,6%	72,6%
Zavarovanje finančnih izgub	645.442	226.844	35,1%	86,0%
Zavarovanje stroškov postopka	-71	447	-631,7%	11,5%
Zavarovanje pomoči	17.888	306	1,7%	47,8%
Življenjsko zavarovanje	513.723	126.290	24,6%	26,4%
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	184.166	79.314	43,1%	41,4%
Skupaj premoženjska zavarovanja	150.938.327	82.482.074	54,6%	54,6%
Skupaj življenjska zavarovanja	697.889	205.604	29,5%	32,3%
Skupaj	151.636.216	82.687.678	54,5%	54,5%

Administrativni stroški v odstotkih od kosmate premije

(v EUR, razen odstotki)	Kosmate premije	Obratovalni stroški*	2018	2017
	1	2	2/1	
Nezgodno zavarovanje	5.129.020	1.573.385	30,7%	29,6%
Zdravstveno zavarovanje	140.611	106.079	75,4%	34,7%
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	18.630.923	4.886.427	26,2%	22,3%
Zavarovanje tirnih vozil	122.506	139.900	114,2%	14,3%
Letalsko zavarovanje	786.247	131.200	16,7%	508,0%
Zavarovanje plovil	5.666.010	1.262.074	22,3%	23,1%
Zavarovanje prevoza blaga	5.296.882	1.104.775	20,9%	23,7%
Požarno zavarovanje	69.954.809	19.716.010	28,2%	25,0%
Drugo škodno zavarovanje	19.963.622	5.151.519	25,8%	25,0%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	14.868.527	3.700.935	24,9%	25,3%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	148.068	31.790	21,5%	16,9%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	747.076	175.220	23,5%	22,8%
Splošno zavarovanje odgovornosti	7.859.330	2.216.571	28,2%	25,9%
Kreditno zavarovanje	925.198	350.245	37,9%	26,1%
Kavcijsko zavarovanje	36.241	-33.891	-93,5%	31,7%
Zavarovanje finančnih izgub	645.442	444.198	68,8%	26,8%
Zavarovanje stroškov postopka	-71	2.030	-2868,4%	40,4%
Zavarovanje pomoči	17.888	3.802	21,3%	18,4%
Življenjsko zavarovanje	513.723	141.920	27,6%	23,4%
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	184.166	38.348	20,8%	21,8%
Skupaj premoženjska zavarovanja	150.938.327	40.962.268	27,1%	25,1%
Skupaj življenjska zavarovanja	697.889	180.269	25,8%	22,7%
Skupaj	151.636.216	41.142.537	27,1%	25,0%

* Prikazani so samo obratovalni stroški, ki se nanašajo na pozavarovanje (odšteti so administrativni stroški, ki se nanašajo na skupino).

Stroški pridobivanja zavarovanj (provizije) v odstotkih od kosmate premije

(v EUR, razen odstotki)	Kosmate premije	Stroški pridobivanja	2018	2017
	1	2	2/1	
Nezgodno zavarovanje	5.129.020	1.380.614	26,9%	23,5%
Zdravstveno zavarovanje	140.611	36.679	26,1%	32,9%
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	18.630.923	4.301.974	23,1%	20,8%
Zavarovanje tirnih vozil	122.506	25.167	20,5%	13,4%
Letalsko zavarovanje	786.247	99.061	12,6%	8,6%
Zavarovanje plovil	5.666.010	1.055.588	18,6%	23,5%
Zavarovanje prevoza blaga	5.296.882	825.014	15,6%	20,3%
Požarno zavarovanje	69.954.809	16.409.621	23,5%	21,6%
Drugo škodno zavarovanje	19.963.622	4.367.033	21,9%	19,8%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	14.868.527	3.465.539	23,3%	21,9%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	148.068	27.513	18,6%	13,3%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	747.076	131.685	17,6%	21,6%
Splošno zavarovanje odgovornosti	7.859.330	1.978.881	25,2%	22,1%
Kreditno zavarovanje	925.198	289.709	31,3%	24,3%
Kavcijsko zavarovanje	36.241	-34.405	-94,9%	26,7%
Zavarovanje finančnih izgub	645.442	331.579	51,4%	20,8%
Zavarovanje stroškov postopka	-71	1.174	-1659,2%	36,6%
Zavarovanje pomoči	17.888	1.769	9,9%	9,2%
Življenjsko zavarovanje	513.723	122.987	23,9%	19,4%
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	184.166	30.869	16,8%	19,4%
Skupaj premoženjska zavarovanja	150.938.327	34.694.207	23,0%	21,7%
Skupaj življenjska zavarovanja	697.889	153.856	22,0%	19,4%
Skupaj	151.636.216	34.848.052	23,0%	21,7%

Čisti škodni količnik

(v EUR, razen odstotki)	Čisti prihodki od premij	Čisti odhodki za škode	2018	2017
	1	2	2/1	
Nezgodno zavarovanje	5.020.019	2.011.630	40,1%	43,0%
Zdravstveno zavarovanje	145.556	-107.564	-73,9%	77,3%
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	18.042.977	12.242.884	67,9%	70,2%
Zavarovanje tirnih vozil	133.430	587.259	440,1%	53,7%
Letalsko zavarovanje	717.912	389.846	54,3%	228,7%
Zavarovanje plovil	5.048.639	6.893.226	136,5%	116,1%
Zavarovanje prevoza blaga	5.017.426	5.032.859	100,3%	61,3%
Požarno zavarovanje	59.438.026	31.548.970	53,1%	67,9%
Drugo škodno zavarovanje	16.931.240	8.819.464	52,1%	38,1%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	13.739.254	5.994.892	43,6%	40,6%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	94.774	-28.940	-30,5%	-26,1%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	716.638	377.093	52,6%	42,9%
Splošno zavarovanje odgovornosti	6.982.393	3.012.608	43,1%	26,2%
Kreditno zavarovanje	936.293	-73.069	-7,8%	-25,4%
Kavcijsko zavarovanje	8.989	-88.016	-979,1%	105,1%
Zavarovanje finančnih izgub	413.947	59.339	14,3%	94,2%
Zavarovanje stroškov postopka	1.835	-1.396	-76,1%	8,3%
Zavarovanje pomoči	17.888	-131	-0,7%	47,7%
Življenjsko zavarovanje	133.213	-107.649	-80,8%	-6,6%
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	199.729	41.325	20,7%	39,9%
Skupaj premoženjska zavarovanja	133.407.236	76.670.957	57,5%	60,2%
Skupaj življenjska zavarovanja	332.942	-66.324	-19,9%	3,8%
Skupaj	133.740.178	76.604.633	57,3%	60,0%

Sestavljeni škodni količnik za premoženjska zavarovanja
(v EUR, razen odstotki)

Čisti odhodki za škode	Administrativni stroški	Čisti prihodki od premij	2018	2017
1	2	3	(1+2)/3	
76.670.957	12.758.699	133.407.236	67,0%	68,5%

Učinki naložb v odstotkih od povprečnega stanja naložb

(v EUR)	Povprečno stanje naložb	Prihodki naložb	Odhodki naložb	Učinek naložb 1-12 2018	Učinek naložb 1-12 2017
Register premoženjskih zav.	229.381.381	11.056.320	8.657.633	1,0%	-0,3%
Lastni vir	233.227.816	34.148.043	4.114.845	12,9%	11,6%
Skupaj	462.609.197	45.204.363	12.772.479	7,0%	5,6%

Čiste škodne rezervacije v odstotkih od čistih prihodkov od premij

(v EUR, razen odstotki)	Čiste škodne rezervacije	Čisti prihodki od premij	2018	2017
	1	2	1/2	
Nezgodno zavarovanje	6.262.613	5.020.019	124,8%	140,4%
Zdravstveno zavarovanje	13.619	145.556	9,4%	10,6%
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	6.308.373	18.042.977	35,0%	40,8%
Zavarovanje tirnih vozil	40.418	133.430	30,3%	6,4%
Letalsko zavarovanje	685.283	717.912	95,5%	1144,2%
Zavarovanje plovil	12.248.768	5.048.639	242,6%	183,2%
Zavarovanje prevoza blaga	5.045.993	5.017.426	100,6%	119,5%
Požarno zavarovanje	76.658.293	59.438.026	129,0%	126,9%
Drugo škodno zavarovanje	15.484.901	16.931.240	91,5%	103,8%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	28.817.200	13.739.254	209,7%	234,9%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	33.663	94.774	35,5%	78,7%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	564.908	716.638	78,8%	76,1%
Splošno zavarovanje odgovornosti	14.775.215	6.982.393	211,6%	212,4%
Kreditno zavarovanje	531.601	936.293	56,8%	47,4%
Kavcijsko zavarovanje	350.509	8.989	3899,3%	189,4%
Zavarovanje finančnih izgub	186.632	413.947	45,1%	33,9%
Zavarovanje stroškov postopka	387	1.835	21,1%	21,3%
Zavarovanje pomoči	105	17.888	0,6%	2,8%
Življenjsko zavarovanje	67.525	133.213	50,7%	66,4%
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	45.892	199.729	23,0%	38,3%
Skupaj premoženjska zavarovanja	168.008.480	133.407.236	125,9%	128,4%
Skupaj življenjska zavarovanja	113.417	332.942	34,1%	60,1%
Skupaj	168.121.897	133.740.178	125,7%	128,2%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od čiste premije (v EUR, razen odstotki)

Kosmati dobiček/izguba	Čiste premije	2018	2017
1	2	1/2	
45.021.864	133.228.423	33,8%	25,9%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od povprečnega stanja kapitala (v EUR, razen odstotki)

Kosmati dobiček/izguba	Povprečno stanje kapitala	2018	2017
1	2	1/2	
45.021.864	305.160.758	14,8%	12,4%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od povprečnega stanja sredstev (v EUR, razen odstotki)

Kosmati dobiček/izguba	Povprečno stanje sredstev	2018	2017
1	2	1/2	
45.021.864	593.608.618	7,6%	6,1%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja na delnico (v EUR, razen odstotki)

Kosmati dobiček/izguba	Število delnic	2018	2017
1	2	1/2	
45.021.864	17.219.662	2,61	2,02

Terjatve iz pozavarovanja in ZTR, ki odpadejo na pozavarovatelje, v odstotku od kapitala (v EUR, razen odstotki)

Terjatve iz pozavarovanja	Zavarovalno-tehnične rezervacije, ki odpadejo na pozavarovatelje	Kapital	2018	2017
1	2	3	(1+2)/3	
4.842.279	21.437.221	319.355.361	8,2%	8,0%

Čiste premije glede na povprečno stanje kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij (ZTR) (v EUR, razen odstotki)

Čiste premije	Povprečno stanje kapitala	Povprečno stanje ZTR	2018	2017
1	2	3	1/(2+3)	
133.228.423	305.160.758	233.406.121	24,7%	26,3%

Povprečno stanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (ZTR) glede na čiste prihodke od premij (v EUR, razen odstotki)

Povprečno stanje čistih ZTR	Čisti prihodki od premij	2018	2017
1	2	1/2	
212.650.725	133.740.178	159,0%	160,7%

Stanje kapitala glede na obveznosti do virov sredstev (v EUR, razen odstotki)

Kapital	Obveznosti do virov sredstev	2018	2017
1	2	1/2	
319.355.361	606.331.055	52,7%	50,1%

Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije glede na obveznosti do virov sredstev (v EUR, razen odstotki)

Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	Obveznosti do virov sredstev	2018	2017
1	2	1/2	
212.735.857	606.331.055	35,1%	36,6%

Kosmate premije glede na število zaposlenih (v EUR, razen odstotki)

Kosmate premije	Število redno zaposlenih	2018	2017
1	2	1/2	
151.636.216	110,125	1.376.946	1.587.769

Predanost

Ob predanem partnerju smo zadovoljni. Razume naše želje in potrebe ter nam vedno stoji ob strani.

21 Revizorjevo poročilo

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Namenjeno delničarjem Pozavarovalnice Sava, d.d.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe Pozavarovalnica Sava, d.d. (v nadaljevanju »družba«), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2018, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala ter izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja Pozavarovalnice Sava, d.d. na dan 31. decembra 2018 in njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa ("Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta". Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s *Kodeksom etike za računovodske strokovnjake*, ki ga je izdal *Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake* (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo upoštevali pri reviziji računovodskih izkazov kot celote ter pri oblikovanju našega mnenja o teh računovodskih izkazih in o teh ključnih revizijskih zadevah ne izražamo ločenega mnenja.

Izpolnili smo vse svoje obveznosti, ki so opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*, vključno s tistimi, ki so povezane s temi zadevami. Zato je revizija vključevala izvedbo postopkov, ki smo jih določili na podlagi naše ocene tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih. Rezultati naših revizijskih postopkov, vključno s postopki, ki smo jih opravili v zvezi z zadevami, ki jih navajamo v nadaljevanju, služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje o priloženih računovodskih izkazih.

Ocene, ki so podlaga za pripoznanje zavarovalnih premij, zavarovalno-tehničnih rezervacij ter sredstev in obveznosti iz pozavarovanja

Zavarovalno-tehnične rezervacije družbe vsebujejo le zavarovalno-tehnične rezervacije iz naslova pozavarovalnih poslov. Del teh rezervacij se nanaša na ocene, ki so pripravljene na osnovi podatkov, ki jih je družba pridobila od cedentov, predpostavk zavarovateljev in internih podatkov družbe iz preteklih obdobj. Družba ocenjuje zavarovalno-tehnične rezervacije za posle izven skupine Sava Re in v skupini Sava Re, na podlagi ocenjenih premij (EPI) in ocenjenih kombiniranih količnikov (CR).

Te ocene vplivajo tudi na druge pomembne postavke v računovodskih izkazih, kot so kosmata obračunana premija in z njo povezane terjatve iz pozavarovanja, provizije in z njimi povezane obveznosti iz pozavarovanja in zavarovalno tehnične rezervacije. Ocene premij so narejene na podlagi ocenjene premije (EPI) iz naslova pozavarovalnih pogodb, ki so že veljavne, čeprav družba za njih še ni prejela pozavarovalnega obračuna na 31. december.

Da bi preverili pravilnost predpostavk, ki jih je uporabila v predhodnem obdobju, družba pripravi analizo testiranja za nazaj in na podlagi preteklih izkušenj pripravi ustrezne napovedi. Ocene so narejene na podlagi razlike med dejanskim in ocenjenim kombiniranim količnikom (CR) na nivoju posamezne pogodbe. Poleg tega družba na

podlagi razvojnih trikotnikov kumulativnih izplačil škodnih rezervacij po posameznem zavarovalnem letu, samostojno pripravi izračun rezervacij za nastale, še ne prijavljene škode (IBNR), da bi potrdila ustreznost cediranih zneskov.

Zaradi pomembnega vpliva ocen in presojo zavarovateljev in aktuarja družbe, smo to zadevo opredelili kot pomembno za revizijo in eno od ključnih revizijskih zadev.

Pri izvedbi revizijskih postopkov smo sodelovali s strokovnjaki iz aktuarskega področja. Predvsem smo se v okviru revizije osredotočili na obravnavo pomembnih in bolj zapletenih modelov in/ali tistih, pri katerih je potrebna pomembna presoja pri določanju predpostavk.

Ocenili smo zasnovo in preverili učinkovitost delovanja notranjih kontrol v procesu ocenjevanja, vključno z začetnimi vhodnimi podatki v modelu, uporabljenimi podatki iz pozavarovalnih pogodb, kot tudi naknadno posodobljene predpostavke na podlagi tekočih informacij cedentov. Izvedli smo podrobne analitične postopke v povezavi z oblikovano oceno za premijo, provizijo in zavarovalno tehnične rezervacije ter ocenili analizo izkušenj na podlagi analize testiranja za nazaj, ki jo je družba izvedla v postopku določanja predpostavk. Na podlagi vzorca smo testirali točnost in popolnost vhodnih podatkov v modelu za preračun ocen.

Preverili smo metodologijo in predpostavke, ki jih je družba uporabila za določitev zneska zavarovalno-tehničnih rezervacij za nastale, še ne prijavljene škode (IBNR) in naredili preračun IBNR rezervacij za vzorec najpomembnejših zavarovalnih vrst družbe. Preverili smo tudi metodologijo za izračun škodnih rezervacij družbe na podlagi ocen in z uporabo aktuarskih metod. Poleg tega smo izvedli primerjavo med spremembami IBNR v letu 2018 in dejansko likvidiranimi škodami v letu 2018 na pogodbeni ravni. Za nepričakovana odstopanja pri spremembah IBNR in dejanskimi likvidiranimi škodami, smo s strani družbe prejeli pojasnilo. Dodatno smo opravili testne postopke na vzorcu prijavljenih in neporavnanih škod (RBNS) in ocenili ustreznost oblikovanih RBNS škodnih rezervacij. Preverili smo ustreznost izračunavanja in oblikovanja rezervacij za prenosno premijo (UPR) s pomočjo podrobnih analitičnih postopkov, s poudarkom na ocenjeni premiji, kjer smo ocenili ustreznost analize testiranja za nazaj na podlagi preteklih izkušenj, ki jo je družba izvedla v postopku določanja predpostavk. Na podlagi vzorca smo testirali točnost in popolnost vhodnih podatkov v modelu za preračun ocen.

Ocenili smo analizo izkušenj na podlagi analize testiranja za nazaj, ki jo je družba izvedla v postopku določanja predpostavk. Na podlagi vzorca smo testirali točnost in popolnost vhodnih podatkov v modelu za preračun ocen. Ocenili smo tudi ustreznost razkritij v pojasnilih 23.2.21 in 23.6.18 k računovodskim izkazom družbe v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in našega mnenja o teh računovodskih izkazih. Poslovodstvo je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne z računovodskimi izkazi ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali kako drugače zgledajo pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presojo, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene z računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva, revizijske komisije in nadzornega sveta za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija in nadzorni svet sta odgovorna za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;

- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;

- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva;

- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;

- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

Revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Obenem smo revizijski komisiji in nadzornemu svetu predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi nadzornimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo in nadzorni svet, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve.

Druge zahteve v zvezi z vsebino revizorjevega poročila v skladu z Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta

Imenovanje in potrditev revizorja

Za zakonitega revizorja revidirane družbe nas je imenoval njen z zakonom določen organ dne 30. avgusta 2016, naše imenovanje pa je bilo potrjeno s podpisom pogodbe o revidiranju dne 28.10.2016. Celotno neprekinjeno obdobje, vključno s predhodnimi podaljšanji našega sodelovanja z družbo (podaljšanje prvotnega obdobja za katerega smo bili imenovani za revizorja družbe) in ponovnimi imenovanji za zakonitega revizorja družbe, znaša 6 let.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Naše mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu je skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe, ki smo ga izdali dne 27. marca 2019.

Ne revizijske storitve

Za revidirano družbo nismo opravili nobenih prepovedanih ne revizijskih storitev iz prvega odstavka petega člena Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta, in smo pri opravljanju revizije zagotovili našo neodvisnost od revidirane družbe.

Poleg storitev obvezne revizije in tistih, ki so razkrite v letnem poročilu in računovodskih izkazih, nismo za družbo in njene odvisne družbe opravili nobenih drugih storitev.

Ljubljana, 28. marec 2019

Janez Uranič
Pooblaščen revizor
Ernst & Young d.o.o.

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

22 Računovodski izkazi

22.1 Izkaz finančnega položaja

(v EUR)	Razkritja	31. 12. 2018	31. 12. 2017
SREDSTVA		606.331.055	580.886.180
Neopredmetena dolgoročna sredstva	1	892.724	807.011
Opredmetena osnovna sredstva	2	2.654.540	2.485.645
Odložene terjatve za davek	3	1.867.370	1.238.826
Naložbene nepremičnine	4	8.285.733	8.230.878
Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe	5	220.219.086	193.409.578
Finančne naložbe:	6	244.291.434	250.781.685
- posojila in depoziti		10.107.498	12.840.885
- v posesti do zapadlosti		2.075.425	2.075.111
- razpoložljive za prodajo		228.151.616	235.456.116
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida		3.956.895	409.573
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	7	21.437.221	20.073.571
Terjatve	8	87.830.299	88.602.395
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov		82.518.635	85.167.822
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja		4.842.279	3.202.926
Druge terjatve		469.385	231.647
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	9	7.821.932	7.778.499
Druga sredstva	10	379.264	799.634
Denar in denarni ustrezniki	11	10.651.452	6.678.458

(v EUR)	Razkritja	31. 12. 2018	31. 12. 2017
OBVEZNOSTI		606.331.055	580.886.180
Kapital		319.355.361	290.966.155
Osnovni kapital	12	71.856.376	71.856.376
Kapitalske rezerve	13	54.239.757	54.239.757
Rezerve iz dobička	14	184.424.862	163.491.114
Lastne delnice	15	-24.938.709	-24.938.709
Presežek iz prevrednotenja	16	2.697.381	3.804.764
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti		40.772	13.524
Zadržani čisti poslovni izid	17	10.101.172	6.012.233
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	17	20.933.749	16.487.096
Zavarovalno-tehnične rezervacije	18	234.173.078	232.639.163
Prenosne premije		47.147.505	47.602.457
Škodne rezervacije		185.988.628	184.269.492
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije		1.036.945	767.214
Druge rezervacije	19	376.521	351.250
Druge finančne obveznosti	10	87.504	91.182
Obveznosti iz poslovanja	20	49.185.680	54.404.921
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov		44.039.129	51.160.114
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja		3.149.394	3.090.008
Obveznosti za odmerjeni davek		1.997.157	154.799
Ostale obveznosti	21	3.152.911	2.433.509

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 23.2 do 23.10, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

22.2 Izkaz poslovnega izida

(v EUR)	Razkritja	2018	2017
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	23	133.740.178	130.864.620
Obračunane kosmate zavarovalne premije		151.636.216	153.219.752
Obračunane premije, oddane v pozavarovanje in sozavarovanje		-18.407.793	-18.907.314
Sprememba kosmatih prenosnih premij		454.952	-4.257.043
Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del		56.803	809.225
Prihodki od naložb v odvisne in pridružene družbe	24	33.558.455	26.136.830
Prihodki od naložb	25	10.953.196	9.652.630
Obrestni prihodki		3.589.693	3.895.944
Drugi prihodki od naložb		7.363.502	5.756.686
Drugi zavarovalni prihodki	26	8.964.961	6.098.385
Prihodki od provizij		2.530.359	1.934.678
Drugi prihodki		6.434.602	4.163.707
Drugi prihodki	27	701.331	444.136
Čisti odhodki za škode	28	-76.604.633	-78.583.967
Obračunani kosmati zneski škod, zmanjšani za prihodke od uveljavljenih regresov		-82.687.678	-83.525.449
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev		6.495.334	5.982.760
Sprememba kosmatih škodnih rezervacij		-1.719.136	-2.101.712
Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del		1.306.847	1.060.434
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	29	-268.920	-158.608
Odhodki za bonuse in popuste	29	-811	85.678
Obratovalni stroški	30	-47.563.317	-43.113.125
Stroški pridobivanja zavarovanj		-34.848.052	-33.185.632
Spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj		43.433	880.778
Drugi obratovalni stroški		-12.758.699	-10.808.271
Odhodki od naložb v odvisne in pridružene družbe	24	-4.020.539	0
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	25	-8.496.351	-10.551.329
Oslabitve finančnih naložb sredstev, ki niso merjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid		-1.943.974	-320.000
Odhodki za obresti		0	-718.338
Drugi odhodki		-6.552.377	-9.512.991
Drugi zavarovalni odhodki	31	-5.662.287	-5.876.562
Drugi odhodki	27	-279.399	-234.824
Poslovni izid pred obdavčitvijo		45.021.864	34.763.864
Odhodek za davek	32	-3.154.368	-1.789.672
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		41.867.497	32.974.192
Čisti in popravljeni dobiček/izguba na delnico	17	2,70	2,13

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 23.2 do 23.10, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

22.3 Izkaz vseobsegajočega donosa

(v EUR)	2018	2017
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA PO OBDAVČITVI	41.867.497	32.974.192
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS PO OBDAVČITVI	-1.080.134	34.501
a) Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	27.248	15.289
Druge postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	29.779	16.894
Davek od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	-2.531	-1.605
b) Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	-1.107.383	19.213
Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo	-1.367.140	23.719
Dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja	-1.165.440	692.156
Prenos dobičkov/izgub iz presežka iz prevrednotenja v poslovni izid	-201.700	-668.437
Davek od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	259.758	-4.506
VSEOBSEGAJOČI DONOS OBRAČUNSKEGA OBDOBJA PO OBDAVČITVI	40.787.363	33.008.694

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 23.2 do 23.10, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

22.4 Izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Razkritja	2018	2017
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a.) Postavke izkaza poslovnega izida	34	10.485.469	12.020.532
1. Obračunane čiste zavarovalne premije v obdobju	23	133.228.423	134.312.438
2. Prihodki naložb (razen finančnih prihodkov)	25	5.677	10.175
3. Drugi poslovni prihodki (razen za prevrednotenje in brez zmanjšanja rezervacij) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	26,27	9.666.292	6.542.519
4. Obračunani čisti zneski škod v obdobju	28	-76.192.344	-77.542.688
5. Obračunani stroški bonusov in popustov	29	-811	85.678
6. Čisti obratovalni stroški brez stroškov amortizacije in brez sprememb v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	30	-47.125.714	-43.573.077
7. Odhodki naložb (brez amortizacije in finančnih odhodkov)	25	0	-422
8. Drugi poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotovanje in brez povečanja rezervacij)	32	-5.941.686	-6.024.419
9. Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	33	-3.154.368	-1.789.671
b.) Spremembe čistih obratnih sredstev (terjatve za zavarovanja, druge terjatve, druga sredstva ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk izkaza finančnega položaja		-4.866.086	3.625.406
1. Začetne manj končne terjatve iz neposrednih zavarovanj	8	2.649.187	-85.167.822
2. Začetne manj končne terjatve iz pozavarovanj	8	-1.639.353	76.400.625
4. Začetne manj končne druge terjatve in sredstva	8	182.632	-248.958
5. Začetne manj končne odložene terjatve za davek	3	-628.544	134.610
7. Končni manj začetni dolgovi iz neposrednih zavarovanj	20	-7.120.985	51.160.115
6. Končni manj začetni dolgovi iz pozavarovanj	20	59.386	-40.633.836
7. Končni manj začetni drugi poslovni dolgovi	21	882.308	2.168.441
8. Končne manj začetne ostale obveznosti (razen prenosnih premij)	21	749.283	-187.768
c.) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)		5.619.383	15.645.938

(v EUR)	Razkritja	2018	2017
B. Denarni tokovi pri naložbenju			
a.) Prejemki pri naložbenju		998.709.965	762.460.219
1. Prejemki od obresti, ki se nanašajo na naložbenje	26	3.589.693	3.895.945
2. Prejemki od dividend in deležev iz dobička drugih	26	34.234.600	26.755.664
4. Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		12.319	9.879
5. Prejemki od odtujitve finančnih naložb		960.873.353	731.798.731
b.) Izdatki pri naložbenju		-987.958.197	-740.531.828
1. Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev		-326.455	-269.153
2. Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		-396.476	-208.526
3. Izdatki za pridobitev finančnih naložb		-987.235.267	-740.054.149
c.) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		10.751.768	21.928.391
C. Denarni tokovi pri financiranju			
b.) Izdatki pri financiranju		-12.398.157	-38.885.691
1. Izdatki za dane obresti		0	-718.338
3. Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti		0	-24.000.000
4. Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti		0	-1.769.196
5. Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		-12.398.157	-12.398.157
c.) Prebitek prejemkov / izdatkov pri financiranju (a + b)		-12.398.157	-38.885.691
Č. Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov			
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		3.972.994	-1.311.361
y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		6.678.458	7.989.819

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 23.2 do 23.10, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

22.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2018

(v EUR)	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid obdobja	VII. Lastni deleži (odbitna postavka)	Skupaj (od 1 do 13)
			zakonske in statutarne	za lastne delnice	za katastr. škode	druge						
	1.	2.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Stanje konec prejšnjega poslovnega leta	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	113.565.881	3.804.764	13.524	6.012.233	16.487.096	-24.938.709	290.966.155
Začetno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	113.565.881	3.804.764	13.524	6.012.233	16.487.096	-24.938.709	290.966.155
Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	-1.107.383	27.248	0	41.867.497	0	40.787.363
a) čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41.867.497	0	41.867.497
b) drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	0	0	-1.107.383	27.248	0	0	0	-1.080.134
Izplačilo (obračun) dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-12.398.157	0	0	-12.398.157
Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	0	0	0	20.933.748	0	0	0	-20.933.748	0	0
Prenos izida	0	0	0	0	0	0	0	0	16.487.096	-16.487.096	0	0
Končno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	134.499.629	2.697.381	40.772	10.101.172	20.933.748	-24.938.709	319.355.361

22.6 Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2017

(v EUR)	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid obdobja	VII. Lastni deleži (odbitna postavka)	Skupaj (od 1 do 13)
			zakonske in statutarne	za lastne delnice	za katastr. škode	druge						
	1.	2.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Stanje konec prejšnjega poslovnega leta	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	97.078.786	3.785.553	-1.765	9.283.163	9.127.228	-24.938.709	270.355.622
Začetno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	97.078.786	3.785.553	-1.765	9.283.163	9.127.228	-24.938.709	270.355.622
Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	19.213	15.289	0	32.974.192	0	33.008.693
a) čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32.974.192	0	32.974.192
b) drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	0	0	19.213	15.289	0	0	0	34.502
Izplačilo (obračun) dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-12.398.157	0	0	-12.398.157
Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	0	0	0	16.487.096	0	0	0	-16.487.096	0	0
Prenos izida	0	0	0	0	0	0	0	0	9.127.228	-9.127.228	0	0
Končno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	113.565.880	3.804.764	13.524	6.012.233	16.487.096	-24.938.709	290.966.155

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 23.2 do 23.10, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

23 Splošni podatki, računovodske usmeritve in razkritja k računovodskim izkazom

23.1 Osnovni podatki

Pozavarovalnica Sava, d.d. (v nadaljevanju tudi: »Sava Re« ali »družba«), je bila ustanovljena na podlagi Zakona o temeljih sistema premoženjskega in osebnega zavarovanja ter bila 10. 12. 1990 vpisana v sodni register Temeljnega sodišča v Ljubljani, Enota v Ljubljani (zdaj Okrožno sodišče v Ljubljani). Njena pravna predhodnica je Pozavarovalna skupnost Sava, ki je bila ustanovljena leta 1977.

Sava Re se ukvarja z opravljanjem pozavarovalne dejavnosti v državi in v tujini. Glede na standardno klasifikacijo dejavnosti je družba uvrščena v podrazred 65.200. Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD) je razvrščena med velike gospodarske družbe.

Poslovni naslov družbe je Sava Re, d.d., Ljubljana, Dunajska 56, Ljubljana.

V poslovnem letu 2018 je družba zaposlovala povprečno 103,3 delavca (2017: 95,5), izračunano po ekvivalentu polnega delovnega časa. Na dan 31. 12. 2018 je bilo zaposlenih 110 delavcev (31. 12. 2017: 97), izračunano po ekvivalentu polnega delovnega časa. Število redno zaposlenih po različnih merilih je prikazano v poglavju 20.3 Kadrovske upravljanje.

Število zaposlenih po izobrazbeni sestavi (ekvivalent polnega delovnega časa)

	2018	2017
Srednja izobrazba	13	13
Višja izobrazba	5	4
Univerzitetna izobrazba	73	61
Magistri in doktorji	19	19
Skupaj	110	97

Organi družbe so skupščina, nadzorni svet in uprava družbe.

Največji delničar družbe na dan 31. 12. 2018 je Slovenski državni holding (prej Slovenska odškodninska družba), ki ima v lasti 17,7 % delnic. Druga največja delničarka je Zagrebačka banka (skrbniški račun), ki ima v lasti 14,2 % delnic, tretja največja delničarka pa je Republika Slovenija z 10,1 %. Pod preglednico Seznam desetih največjih delničarjev na dan 31. 12. 2018 je dodatno pojasnilo glede deleža v glasovalnih pravicah Save Re.

Odgovornost uprave družbe je, da sestavi in odobri letno poročilo. Revidirano letno poročilo potrdi nadzorni svet družbe. Če ga ne potrdi ali če uprava in nadzorni svet prepustita odločitev o sprejetju letnega poročila skupščini, ta odloča tudi o njegovem sprejetju.

Lastniki imajo pravico do spremembe izkazov po datumu sprejetja izkazov s strani uprave družbe.

Sava Re je obvladujoča družba v skupini, ki jo sestavljajo še:

Odvisne družbe na dan 31. 12. 2018

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2018	Poslovni izid v letu 2018	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Sava	zavarovalništvo	Slovenija	1.116.725.121	965.579.104	151.146.017	29.540.622	369.578.351	100,00%
Sava neživotno osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	37.424.870	23.539.092	13.885.778	1.049.526	19.382.373	100,00%
Illyria	zavarovalništvo	Kosovo	16.282.240	12.497.895	3.784.345	-390.799	9.275.173	100,00%
Sava osiguruvanje (MKD)	zavarovalništvo	Severna Makedonija	21.605.383	15.711.159	5.894.224	391.284	12.279.274	92,57%
Sava osiguranje (MNE)	zavarovalništvo	Črna gora	24.107.226	17.795.094	6.312.132	1.943.280	12.967.612	100,00%
Illyria Life	zavarovalništvo	Kosovo	10.951.393	6.274.659	4.676.734	305.169	2.373.425	100,00%
Sava živотно osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	7.556.316	4.051.087	3.505.229	-168.562	2.551.457	100,00%
Illyria Hospital	trenutno ne opravlja nobene dejavnosti	Kosovo	1.800.736	4.495	1.796.241	-6	0	100,00%
Sava Car	tehnično raziskovanje in analize	Črna gora	739.077	169.564	569.513	-2.476	729.633	100,00%
ZS Svetovanje	svetovanje in trženje osebnih zavarovanj	Slovenija	159.874	81.844	78.030	16.513	958.813	100,00%
Ornatus KC	klicni center ZS	Slovenija	40.797	19.260	21.537	-5.316	216.000	100,00%
Sava Agent	zavarovalno zastopanje	Črna gora	1.970.854	1.853.597	117.257	80.911	701.752	100,00%
Sava Station	tehnično raziskovanje in analiza vozil	Severna Makedonija	343.772	24.715	319.057	29.778	160.281	92,57%
Sava pokojninska	dejavnost pokojninskih skladov	Slovenija	151.140.812	144.024.695	7.116.117	258.571	4.181.039	100,00%
TBS Team 24	organizacija asistenčnih storitev in komunikacija s strankami	Slovenija	2.370.342	1.577.490	792.852	759.757	10.219.623	75,00%
Sava penzisko društvo	dejavnost upravljanja pokojninskih skladov	Severna Makedonija	8.842.761	352.077	8.490.684	1.133.199	2.935.355	100,00%
Sava Terra	oddajanje in obratovanje lastnih in najetih nepremičnin	Slovenija	3.801.526	1.953.108	1.848.418	-147.863	160.196	100,00%

Odvisne družbe na dan 31. 12. 2017

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2017	Poslovni izid v letu 2017	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Sava	zavarovalništvo	Slovenija	1.151.811.161	993.756.083	158.055.078	25.080.999	344.712.649	100,00%
Sava neživotno osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	28.216.687	22.507.562	5.709.125	435.559	16.463.580	100,00%
Illyria	zavarovalništvo	Kosovo	15.577.678	11.538.509	4.039.169	223.576	7.689.674	100,00%
Sava osiguruvanje (MKD)	zavarovalništvo	Severna Makedonija	22.867.851	17.374.464	5.493.387	358.257	12.277.755	92,57%
Sava osiguranje (MNE)	zavarovalništvo	Črna gora	23.036.708	17.241.924	5.794.784	1.232.772	12.124.229	100,00%
Illyria Life	zavarovalništvo	Kosovo	12.699.600	8.502.872	4.196.728	230.850	2.038.449	100,00%
Sava životno osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	6.645.739	3.162.191	3.483.548	-818.333	2.058.571	100,00%
Illyria Hospital	trenutno ne opravlja nobene dejavnosti	Kosovo	1.800.742	4.579	1.796.163	-114	0	100,00%
Sava Car	tehnično raziskovanje in analize	Črna gora	634.723	42.188	592.535	-3.991	724.473	100,00%
ZS Svetovanje	svetovanje in trženje osebnih zavarovanj	Slovenija	126.917	203.900	-76.983	-194.224	737.056	100,00%
Ornatus KC	klicni center ZS	Slovenija	48.314	21.461	26.853	15.853	216.000	100,00%
Sava Agent	zavarovalno zastopanje	Črna gora	2.100.120	1.798.730	301.390	112.971	651.469	100,00%
Sava Station	tehnično raziskovanje in analiza vozil	Severna Makedonija	316.750	25.614	291.136	39.731	175.454	92,57%
Sava pokojninska	dejavnost pokojninskih skladov	Slovenija	144.935.935	136.508.976	8.426.959	420.256	4.269.651	100,00%

Pridružene družbe na dan 31. 12. 2018

(v EUR)	31.12.2018
ZTSR	
Vrednost sredstev	220.564
Obveznosti	15.444
Kapital	205.120
Prihodki	0
Poslovni izid	-44.880
Del poslovnega izida, ki pripada skupini	-22.440
G2I	
Vrednost sredstev	813.069
Obveznosti	5.266
Kapital	807.803
Prihodki	121
Poslovni izid	-193.050
Del poslovnega izida, ki pripada skupini	-33.784

23.2 Pomembnejše računovodske usmeritve

V nadaljevanju predstavljamo pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi računovodskih izkazov. V letu 2018 je družba uporabljala enake računovodske usmeritve kakor v letu 2017.

23.2.1 Izjava o skladnosti

Sava Re je po stanju na dan 31. 12. 2018 poleg ločenih računovodskih izkazov pripravila tudi konsolidirane računovodske izkaze skupine Sava Re. Slednji so del tega letnega poročila. Letna poročila so zainteresiranim na voljo na spletnih straneh Save Re in na sedežu družbe.

Računovodski izkazi družbe so sestavljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske izkaze (IASB), in s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), ki jih je sprejela EU. Računovodski izkazi so pripravljani v skladu s slovensko zakonodajo (Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1), Zakonom o zavarovalništvu in podzakonskimi akti).

Uprava družbe upošteva pri izbiri računovodskih usmeritev in odločanju o njihovi uporabi ter pri pripravljanju računovodskih izkazov zahteve po razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti.

Računovodski izkazi so sestavljeni z upoštevanjem predpostavke o delujoči družbi.

Uprava družbe je revidirane računovodske izkaze potrdila 28. 3. 2019.

23.2.2 Osnove za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljani na podlagi izvirnih vrednosti, razen finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, ki so vrednotena na podlagi poštenih vrednosti.

23.2.3 Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov so mogoča nepomembna neskladja pri seštevkih v preglednicah.

Vsi zneski stanj na dan 31. 12. 2018, katerih izvirna vrednost se glasi v tuji valuti, so preračunani v evre po srednjem tečaju Evropske centralne banke (v nadaljevanju: ECB) na dan 31. 12. 2018. Zneski v izkazu poslovnega izida so prikazani po tečaju na dan transakcije. Družba je za preračune stanj na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2017 uporabljala veljavni srednji tečaj ECB za posamezno valuto. Tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi transakcij in prevedbi denarnih postavk, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Tečajne razlike, ki nastajajo pri nedenarnih postavkah, kot so lastniški vrednostni papirji, razvrščeni v skupino finančnih instrumentov, vrednotenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se ob vrednotenju prav tako prikažejo kot tečajne razlike v izkazu poslovnega izida, medtem ko se tečajne razlike pri lastniških vrednostnih papirjih, razvrščenih v skupino finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, ob vrednotenju prikažejo v presežku iz prevrednotenja.

23.2.4 Uporaba pomembnih računovodskih ocen in viri negotovosti

Predpostavke in drugi viri negotovosti ocen se nanašajo na ocene, ki od posloводства zahtevajo najtežje, subjektivne in celovite presoje. V nadaljevanju so predstavljena pomembna področja presoj posloводства.

- Način ugotovitve potreb po slabitvi naložb v odvisne in pridružene družbe je določen z računovodsko usmeritvijo v poglavju 23.2.13 in v razkritju 5.
- Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če družba v svojih srednjeročnih poslovnih projekcijah načrtuje pozitiven poslovni izid.
- Terjatve se slabijo posamično na podlagi računovodske usmeritve, opisane v poglavju 23.2.16. Višina oblikovanih popravkov je prikazana v razkritju 8.
- Finančne naložbe.

Razvrščanje, pripoznavanje, merjenje in odprava pripoznanja ter slabitve naložb, pa tudi določanje poštene vrednosti so določeni z računovodsko usmeritvijo v poglavju 23.2.14. Gibanje naložb in razvrščanje je prikazano v razkritju 6, prihodki in odhodki ter slabitve pa v razkritju 25.

Zavarovalno-tehnične rezervacije – izračun in test ustreznosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb je opisan v poglavju 23.2.19. Gibanje teh rezervacij je prikazano v razkritju 18.

Zaradi nepravočasno prejetih pozavarovalnih obračunov družba pripoznava ocene zavarovalno-tehničnih postavk. Ocene se nanašajo na postavke, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje družba ni prejela pozavarovalnih obračunov. Navedene postavke so: premije, škode, provizije, prenosne premije, škodne rezervacije in razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj.

23.2.5 Znesek pomembnosti

Poslovodstvo družbe kot izhodišče pri določitvi merila pomembnosti za računovodske izkaze uporablja kapital družbe, in sicer v višini 2 %, kar na dan 31. 12. 2018 predstavlja 6,4 milijona EUR. Razkritja in pojasnila, ki jih družba mora predstavljati na podlagi zakonskih zahtev nadzornega organa, so v poročilu navedena, čeprav so pod pragom pomembnosti.

23.2.6 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi. Denarni tokovi pri poslovanju so pripravljeni na podlagi podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida za leto 2018 ter ustrezno popravljeni za obračunske postavke, ki ne predstavljajo denarnih tokov. Denarni tokovi pri financiranju so prikazani na podlagi dejanskih izplačil. Postavke v okviru sprememb čistih obratnih sredstev se prikazujejo v neto zneskih.

23.2.7 Izkaz sprememb lastniškega kapitala

Izkaz sprememb lastniškega kapitala izraža povečanje ali zmanjšanje sestavin kapitala v obdobju. Med postavkami rezerv iz dobička prikazujemo tudi zavarovalno-tehnične rezervacije, ki predstavljajo rezervacije za bodoče nevarnosti in kot take ne predstavljajo obveznosti v skladu z MSRP, in sicer rezerve za izravnavo katastrofalnih škod.

23.2.8 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva so ovrednotena po nabavni vrednosti z vsemi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njihovi usposobitvi za nameravano uporabo, zmanjšani za nabrano amortizacijo in morebitno oslabitev. Amortizacija je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Neopredmetena sredstva se začnejo amortizirati, ko so na razpolago za uporabo.

Med neopredmetena sredstva v Savi Re štejemo vrednost programske opreme in licenc, vezanih na to opremo. Njihova doba uporabe je 5 let.

23.2.9 Opredmetena osnovna sredstva

Začetno pripoznano vrednost opredmetenih osnovnih sredstev sestavljajo nabavna vrednost in neposredni stroški. Pozneje se ta sredstva vodijo po modelu nabavne vrednosti, zmanjšane za nabrano amortizacijo in morebitno oslabitev. Družba presodi, ali obstajajo znaki oslabitve opredmetenih osnovnih sredstev. Če taki znaki obstajajo, začne postopek ocenjevanja nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost v uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje – in sicer tista, ki je višja. Če je nadomestljiva vrednost višja ali enaka knjigovodski vrednosti, družba sredstev ne slabi.

Opredmetena osnovna sredstva se začnejo amortizirati, ko so razpoložljiva za uporabo. Amortizacija je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnje amortizacije so določene tako, da je vrednost opredmetenih osnovnih sredstev razporejena med stroške v ocenjevanem obdobju njihove koristnosti.

Stopnje amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev

Amortizacijska skupina	Stopnje
Zemljišča	0%
Gradbeni objekti	1,3–2%
Transportna sredstva	15,5–20%
Računalniki in računalniška oprema	33,0%
Pisarniško in drugo pohištvo	10–12,5%
Druga oprema	6,7–20%

Dobički in izgube, ki nastanejo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, se določijo glede na razliko med iztržkom in knjigovodsko vrednostjo ter v izkazu poslovnega izida vplivajo na dobiček iz poslovanja. Stroški tekočih vzdrževanj in popravil se vključijo v izkaz poslovnega izida, ko nastanejo. Vlaganja, ki povečujejo prihodnje gospodarske koristi, povečujejo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev.

23.2.10 Pravica do uporabe sredstev v najemu

Družba bo od 1. 1. 2019 med sredstvi upoštevala pripoznanje pravice do uporabe sredstev v najemu kot sedanjo vrednost bodočih najemnin zaradi uvedb novega standarda MSPR 16. Sredstva v najemu se bodo zniževala s popravkom vrednosti pravice do uporabe sredstev v najemu v znesku, ki je enak razdolžnini oziroma amortizaciji, izračunani iz dobe najema. Kratkoročne najeme in najeme majhnih vrednosti bo družba obravnavala kot strošek najemnin.

23.2.11 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Družba na podlagi sprejetih srednjeročnih poslovnih projekcij načrtuje pozitiven poslovni izid, zato izpolnjuje pogoj za pripoznanje odloženih terjatev za davek.

Družba oblikuje terjatve za odloženi davek iz začasno nepriznanih popravkov naložb v portfeljske vrednostne papirje in popravkov terjatev ter iz nepokrite davčne izgube in rezervacij za zaposlence. Obveznost za odloženi davek je oblikovana iz naslova prenosa rezerv za katastrofalne škode iz zavarovalno-tehničnih rezervacij med rezerve iz dobička (na dan 1. 1. 2007), ki so bile ob oblikovanju (pred 1. 1. 2007) davčno priznani odhodek. Družba ne oblikuje terjatev za odloženi davek iz naslova slabitev naložb v odvisne družbe.

Poleg tega družba obračuna terjatve oziroma obveznosti za odloženi davek tudi za del prevrednotenja naložb, ki ga izkazuje v negativnem oziroma pozitivnem presežku iz prevrednotenja. Terjatve in obveznosti za odloženi davek obračuna tudi za aktuarske razlike (izgube oziroma dobičke) pri izračunu rezervacij za odpravnine – ker aktuarske razlike vplivajo na vseobsegajoči donos, vplivajo nanj tudi iz tega naslova obračunane terjatve oziroma obveznosti za odloženi davek.

Stopnja davka od dohodka pravnih oseb znaša 19 % (2017: 19 %).

23.2.12 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so tiste, ki jih družba ne uporablja neposredno za opravljanje svoje dejavnosti, temveč za oddajanje v najem. Pri tem uporablja model nabavne vrednosti in metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnja amortizacije naložbenih nepremičnin znaša od 1,3 do 2 %. Osnova za izračun amortizacijske stopnje je ocenjena doba koristnosti. Vsi najemi, pri katerih družba nastopa kot najemodajalka, so poslovni najemi. Družba prejeta plačila oziroma najemnine vključuje med prihodke sorazmerno skozi čas trajanja najema. Letno tudi oceni, ali obstajajo znaki oslabitve naložbenih nepremičnin. Če taki znaki obstajajo, začne postopek ocenjevanja nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost v uporabi ali čista prodajna vrednost – in sicer tista, ki je višja. Če je ta višja od knjigovodske vrednosti ali ji je enaka, družba sredstev ne oslabi.

Družba oddaja naložbene nepremičnine v preklicni poslovni najem.

23.2.13 Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe

Naložbe v odvisne in pridružene družbe se ob pridobitvi pripoznajo po pošteni vrednosti. Za nadaljnje merjenje pa družba uporabi model nabavne vrednosti, zmanjšane za izgube zaradi oslabitve.

Odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba več kot 50 % glasovalnih pravic in jih obvladuje, torej ima zmožnost odločanja o finančnih in poslovnih usmeritvah teh družb zaradi pridobivanja koristi, ki izvirajo iz njihovega delovanja. Pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba med 20 in 50 % glasovalnih pravic oziroma ima nanje pomemben vpliv.

Pri družbah v skupini in pridruženih družbah se potreba po oslabitvi presoja najmanj enkrat letno. Tako kakor določa MRS 36, mora obvladujoča družba pri ocenjevanju, ali obstajajo znaki, da utegne biti sredstvo oslabljeno, upoštevati zunanje (spremembe v tržnem ali zakonodajnem okolju; obrestne mere; sestavine diskontne mere, kapitalizacija) in notranje vire informacij (obseg poslovanja, način uporabe sredstva, gospodarska uspešnost glede na načrte; poslabšanje pričakovanih denarnih tokov ipd.).

Za namene testa oslabitve nabavne vrednosti naložb v odvisne družbe se v skladu z MRS 36 vsako leto preverja, ali obstajajo znaki, da utegnejo biti sredstva oslabljena. Če se pokaže potreba po slabitvi, se izvede test slabitve za posamezno naložbo, tako da se izračuna nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote na podlagi vrednosti v uporabi. Izračuni uporabljajo projekcije denarnih tokov, ki temeljijo na sprejetih načrtih poslovanja s strani uprav do vključno leta 2023 in na ekstrapolaciji stopenj rasti za dodatno petletno obdobje. Projekcija je daljša od petih let, ker menimo, da so trgi, na katerih zavarovalnice v skupini poslujejo, še nerazviti, in lahko posledično ocenimo, da poslovanje odvisnih družb še ni normalizirano. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odsevajo posebna tveganja, povezana s posamezno zavarovalnico. Tako dobljena nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote je bila primerjana s knjigovodsko vrednostjo te enote.

Glavne predpostavke projekcij denarnega toka z izračuni vrednosti pri uporabi

Za izračun diskontiranega denarnega toka so bile pripravljene 10-letne projekcije poslovanja družb v skupini (Strateški načrt posamezne družbe za leta 2019 do 2023 z nadaljnjo petletno ekstrapolacijo rezultatov). Le z desetletno projekcijo lahko pridemo do normaliziranega denarnega toka, ki je primeren za oceno preostanka vrednosti v neskončnost.

Rasti prihodkov od premij predhodno navedenih družb odsevajo pričakovano rast zavarovalnih trgov in posebnosti zavarovalnih portfeljev navedenih zavarovalnic (nizek delež neavtomobilskih zavarovanj v sestavi portfeljev). Na vseh trgih, na katerih te zavarovalnice poslujejo, je stopnja kosmate zavarovalne premije v bruto domačem proizvodu nizka. Zaradi pričakovanja konvergence makroekonomskih kazalnikov teh držav z zahodnoevropskimi državami menimo, da se bo tudi delež kosmate premije v BDP povečeval. Prav tako menimo, da se bo krepila ozaveščenost zavarovancev glede možnosti prejemanja odškodnin. Zaradi pričakovanih procesov optimizacije poslovanja v odvisnih družbah bodo stroški predvidoma rasli z nižjimi stopnjami rasti kakor premije. Obvladovanje procesov bo tako prispevalo k rasti čistega dobička.

Diskontna stopnja je bila določena kot strošek lastniškega kapitala z uporabo modela Capital Asset Pricing Modela (CAPM). Uporabljena diskontna stopnja temelji na obrestni meri za netvegane vrednostne papirje in premiji za lastniški kapital ter obetih za zavarovalniško dejavnost. Temu je dodana premija za deželno tveganje in faktor za majhnost.

Uporabljeni diskontni faktorji za leto 2018 so v razponu od 12,7 do 14,2 %.

Pri oceni vrednosti je bila za oceno preostanka vrednosti po obdobju napovedi upoštevana dolgoročna stopnja rasti v razponu med 2,5 in 3,0 %. Ta stopnja temelji na dolgoročni stopnji inflacije, ki je pričakovana za posamezni trg, na katerem ocenjevana družba deluje, in na pričakovani rasti panoge v dolgoročnem obdobju. Pri tem je upoštevana dodatna preverba dolgoročne stopnje rasti z netvegano mero donosa (za posamezno ocenjevano družbo), pri čemer dolgoročna stopnja rasti v nobenem od ocenjevanih primerov ne presega za inflacijo prilagojene netvegane mere donosa posamezne ocenjevane družbe.

Družba za presojo potrebe po oslabitvi vrednosti naložbe v odvisno družbo uporablja enake ocene vrednosti odvisnih družb kakor za presojo potrebe po slabitvi dobrega imena. Podrobnejša obrazložitev predpostavk je opisana v poglavju 17.4.9 konsolidiranega računovodskega poročila.

23.2.14 Finančne naložbe

23.2.14.1 Razvrščanje

Družba razvršča finančne instrumente v te skupine:

Finančni instrumenti, izmerjeni po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

Navedeni instrumenti so sestavljeni iz finančnih instrumentov v posesti za trgovanje.

Družba v skupino finančnih instrumentov v posesti za trgovanje uvršča instrumente, ki so bili pridobljeni izključno zaradi nadaljnje prodaje oziroma ustvarjanja kratkoročnega dobička.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, za katera ima družba namen in sposobnost, da jih poseduje do zapadlosti.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, so tista, ki jih družba namerava posedovati za nedoločeno obdobje in niso razvrščena kot finančna sredstva do zapadlosti ali po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Posojila in terjatve (depoziti)

V to skupino so vključena posojila in vloge v bankah z določenimi ali določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na delujočem trgu, ter zadržani depoziti pri cedentih. Skladno z nekaterimi pozavarovalnimi pogodbami cedenti zadržijo del pozavarovalne premije kot jamstvo za izplačilo bodočih škod in jih plačajo praviloma po preteku enega leta. Navedeni depoziti se skladno s pogodbo obrestujejo.

23.2.14.2 Pripoznavanje, merjenje in odprava pripoznanja

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, in finančna sredstva v posesti do zapadlosti se ob pripoznanju izmerijo po poštenu vrednosti, povečani za transakcijske stroške. Finančni instrumenti po poštenu vrednosti prek poslovnega izida se pripoznajo po poštenu vrednosti, pri čemer se transakcijski stroški evidentirajo med odhodke od naložb.

Nakupi in prodaje finančnih instrumentov, finančnih sredstev, posojil in depozitov se pripoznajo na datum sklenitve posla.

Dobički in izgube naložb, razpoložljivih za prodajo, ki nastanejo zaradi spremembe poštene vrednosti, se prikažejo v izkazu vseobsegajočega donosa in se prenesejo v izkaz poslovnega izida, ko je sredstvo prodano ali oslabljeno. Pri finančnih instrumentih po poštenu vrednosti prek poslovnega izida pa se dobički in izgube iz prevrednotenja na pošteno vrednost pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida. Finančna sredstva v posesti do zapadlosti se merijo po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko pogodbene pravice do denarnih tokov potečejo ali je finančno sredstvo preneseno in je prenos izpolnil pogoje za odpravo pripoznanja v skladu z MRS 39.

Če poštene vrednosti finančne naložbe ni mogoče zanesljivo izmeriti, družba vrednoti naložbe po nabavni vrednosti.

Posojila in terjatve (depoziti) se merijo po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve.

23.2.14.3 Oslabitve naložb

Finančno sredstvo, razen finančni instrumenti, izmerjeni po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, je oslabljeno in izguba nastane le, če obstaja nepristranski dokaz o oslabitvi kot posledici dogodkov, ki so nastali po začetnem pripoznanju sredstva in imajo vpliv na prihodnje denarne tokove, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti.

Družba oceni nepristranske dokaze o oslabitvi vseh posamičnih finančnih sredstev na trimesečni ravni (ob pripravi medletnih in letnih poročil).

23.2.14.3.1 Dolžniški vrednostni papirji

Slabitev naložb v dolžniške vrednostne papirje se izvede le ob izpolnitvi katerega izmed teh pogojev:

- če izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja ni poravnal obveznosti iz kupona ali glavnice in je mogoče ugotoviti, da ta obveznost ne bo poravnana v kratkem času;
- če je začel postopek stečaja, likvidacije ali prisilne poravnave izdajatelja dolžniškega vrednostnega papirja.

Če se slabitev izvede zaradi 1. alineje, se v izkaz poslovnega izida navede slabitev v višini razlike med pošteno in knjigovodsko vrednostjo posameznega dolžniškega vrednostnega papirja (če knjigovodska vrednost presega tržno vrednost).

Če se slabitev izvede zaradi 2. alineje, se v izkaz poslovnega izida navede slabitev v višini razlike med morebitnim poplačilom iz stečajne ali likvidacijske mase in nabavno vrednostjo naložbe. Morebitno poplačilo iz stečajne ali likvidacijske mase se oceni na podlagi podatkov iz postopka likvidacije, stečaja ali prisilne poravnave oziroma, kadar take informacije niso na razpolago, na podlagi izkušenj ali ocen, pridobljenih od bonitetnih ali drugih finančnih institucij.

Družba odpravi slabitev naložb v dolžniške vrednostne papirje le, če se je slabitev izvedla zaradi 1. alineje oziroma prvega pogoja za slabitev naložbe v posamezni dolžniški vrednostni papir. Slabitev se odpravi, ko je ugotovljeno, da je bila obveznost izdajatelja poplačana. Odprava slabitve se izvede prek izkaza poslovnega izida.

23.2.14.3.2 Lastniški vrednostni papirji

Družba slabi naložbe v lastniške vrednostne papirje, kadar je na dan priprave poslovnih bilanc:

- upad tržne vrednosti naložbe v posamezni finančni instrument večji od 40 % v primerjavi z nabavno vrednostjo;
- tržna vrednost finančnega instrumenta pod nabavno vrednostjo stalno več kot 1 leto;
- model, na podlagi katerega družba presoja slabitev netržnih vrednostnih papirjev, pokazal potrebo po slabitvi.

Slabitev se izvede v višini razlike med tržno in nabavno vrednostjo finančnega instrumenta.

23.2.14.4 Merjenje poštene vrednosti

Družba meri vse finančne instrumente po poštenu vrednosti, razen depozitov, delnic, ki ne kotirajo na organiziranem trgu, in posojil ter podrejenega dolga (za katere predpostavlja, da je knjigovodska vrednost hkrati razumen približek poštene vrednosti) in finančnih instrumentov v posesti do zapadlosti, ki jih meri po odplačni vrednosti. Poštene vrednosti naložbenih nepremičnin ter zemljišč in zgradb za opravljanje dejavnosti, pa tudi poštene vrednosti finančnih instrumentov, merjenih po odplačni vrednosti, so razvidne v razkritju 22. Poštena vrednost je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja. Merjenje poštene vrednosti temelji na predpostavki, da se posel prodaje sredstva ali prenosa odgovornosti opravi na glavnem trgu za sredstvo ali obveznost, ali če ni glavnega trga, na najugodnejšem trgu za sredstvo ali obveznost. Glavni oziroma najugodnejši trgi morajo biti družbi dostopni. Poštena vrednost sredstva ali obveznosti se meri z uporabo predpostavk, ki bi jih uporabili udeleženci na trgu pri določanju cene sredstva ali obveznosti, in ob predpostavki, da udeleženci na trgu ravnajo skladno s svojimi najboljšimi gospodarskimi interesi. Pri merjenju poštene vrednosti nefinančnega sredstva se upošteva sposobnost udeleženca na trgu, da proizvede gospodarske koristi z uporabo sredstva v skladu z njegovo največjo in najboljšo uporabo ali s prodajo sredstva drugemu udeležencu na trgu, ki bi sredstvo uporabil v skladu z njegovo največjo in najboljšo uporabo. Družba mora uporabljati tehnike ocenjevanja vrednosti, ki so ustrezne v danih okoliščinah in za katere je na voljo dovolj podatkov za merjenje poštene vrednosti, pri čemer čim bolj posega po ustreznih opazovanih vhodnih podatkih in čim manj po neopazovanih vhodnih podatkih.

Družba na dan vrednotenja ugotavlja pošteno vrednost finančnih naložb tako, da kot ceno na glavnem trgu določi:

- v primeru borze: objavljeno zaključno ceno na borzi na dan vrednotenja ali na zadnji dan delovanja borze, na kateri naložba kotira;
- v primeru zunajborznega trga (OTC): objavljeno zaključno ceno BID CBBT, oziroma če ta ne obstaja, ceno BID BVAL sistema Bloomberg na dan vrednotenja ali na zadnji dan delovanja OTC;
- ceno, izračunano na podlagi internega modela vrednotenja.

Sredstva in obveznosti, merjeni ali razkriti po poštenu vrednosti v izkazih družbe, so merjeni in prikazani v skladu z ravnmi poštene vrednosti po MSRP 13, ki razvrsti vhodne podatke metod vrednotenja, uporabljenih za merjenje poštene vrednosti, v tri ravni.

Pri razvrščanju sredstev in obveznosti v ravni po MSRP 13 je predvsem pomembna razpoložljivost tržnih informacij, ki je določena z relativnimi ravnmi trgovanja enakih ali podobnih instrumentov na trgu, s poudarkom na informacijah, ki se navezujejo na dejansko dejavnost trga ali zavezujoče kotacije posrednikov ali trgovcev.

Finančne naložbe, merjene ali razkrite po poštenu vrednosti, so prikazane v skladu z ravnmi poštene vrednosti po MSRP 13, ki razvršča vhodne podatke za merjenje poštene vrednosti v tri ravni hierarhije poštene vrednosti, in sicer:

- Raven 1: finančne naložbe, pri katerih je poštena vrednost določena na podlagi kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za finančno naložbo, do katerih lahko družba dostopa na datum merjenja.
- Raven 2: finančne naložbe, katerih poštena vrednost se določa z uporabo podatkov, ki jih je mogoče neposredno ali posredno spremljati, razen kotiranih cen, vključenih v 1. raven.
- Raven 3: finančne naložbe, pri katerih spremljani tržni podatki niso dosegljivi. Poštena vrednost se tako določa na podlagi metod vrednotenja, z uporabo vložkov, ki niso posredno ali neposredno opazovani na trgu

Družba razkriva in dosledno upošteva svojo politiko določanja, kdaj se šteje, da so bili izvedeni prenosi med ravnmi hierarhije poštene vrednosti. Usmeritev glede časovnega okvira pripoznavanja prenosov je enaka pri prenosih na ravni in prenosih z ravni. Primeri usmeritev vključujejo: (a) datum dogodka ali spremembe okoliščin, ki je povzročila prenos, (b) začetek poročevalnega obdobja, (c) konec poročevalnega obdobja.

23.2.15 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem, je delež pozavarovateljev v prenosnih premijah in zavarovalno-tehničnih rezervacijah. Višina se določa skladno s pozavarovalnimi (retrocesijskimi) pogodbami in gibanjem retrocediranega portfelja, na podlagi kosmatih pozavarovalnih rezervacij za posel, ki so predmet teh pozavarovalnih (retrocesijskih) pogodb, in sicer ob vsakem zaključku obračunskega obdobja.

Družba na datum poročanja preverja navedena sredstva zaradi morebitne potrebe po oslabitvi. Sredstva, prenesena posameznim partnerjem v retrocesijo, se presojuje individualno. Ocena tveganj, povezanih z retrocesijo, je podrobneje predstavljena v poglavju 23.5.2.6 Program retrocesije.

23.2.16 Terjatve

Med terjatvami prikazujemo terjatve za kosmato obračunano premijo ter terjatve za škode in provizije retrocediranega posla.

23.2.16.1 Pripoznavanje terjatev

Terjatve iz pozavarovanja se pripoznajo, ko se zavarovalne premije iz aktivnega pozavarovanja oziroma škode in provizije iz retrocesije zaračunajo cedentu oziroma pozavarovatelju pri poslu iz retrocesije. Če obstaja pozavarovalna pogodba, vendar družba še ni prejela potrjenega obračuna cedenta oziroma pozavarovatelja, se terjatve pripoznajo skladno z usmeritvami, ki so navedene v poglavjih 23.2.23 Čisti prihodki od premij in 23.2.24 Čisti odhodki za škode.

23.2.16.2 Oslabitve terjatev iz pozavarovanj

Družba pri osnovni dejavnosti – pozavarovanja – posluje izključno s pravnimi osebami. Ob začetku sodelovanja z vsakim novim, predvsem tujim partnerjem temeljito pretehta njegovo bonitetno stanje, ki mora ustrezati vnaprej določenim merilom oziroma, če merilom ne zadošča, o njem presoja bonitetna komisija, ki izda mnenje o njegovi (ne)ustreznosti. Družba posamično presoja terjatve glede njihove poplačljivosti oziroma potrebe po oslabitvi. Za oblikovanje popravka terjatve se odloča glede na izkušnje o poravnavanju terjatev posameznega cedenta oziroma retrocesionarja.

Kljub temu družba obdobjno, najmanj pa enkrat letno preverja stanje terjatev, in sicer posamično po posameznem partnerju.

Družba nima zastavljenih poslovnih terjatev.

23.2.17 Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj

Družba izkazuje med razmejenimi stroški pridobivanja zavarovanj razmejene provizije. To so obračunane provizije, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto in so pripoznane na podlagi pozavarovalnih obračunov z upoštevanjem časovno enakomerne razmejitve, in ocenjeni zneski še ne dospelih poračunov provizij v skladu z določili pozavarovalnih pogodb s cedenti skupine.

23.2.18 Druga sredstva

Druga sredstva sestavljajo usredstvene kratkoročne časovne razmejitve, in sicer kratkoročno odloženi stroški in kratkoročno nezaračunani prihodki. Kratkoročni odloženi stroški so kratkoročno odloženi stroški vnaprej izplačanih nezasluženih provizij poslovnim partnerjem.

23.2.19 Denar in denarni ustrezniki

Družba v izkazu finančnega položaja in izkazu denarnih tokov v postavki Denarna sredstva in denarni ustrezniki prikazuje:

- denarna sredstva, med katera uvrščamo denarna sredstva v blagajni, dobroimetja na transakcijskih računih poslovnih bank in drugih finančnih organizacij ter depozite, vezane preko noči, in
- denarne ustreznike, med katere uvrščamo depozite na odpoklic in kratkoročno dane depozite z originalno zapadlostjo do treh mesecev.

23.2.20 Kapital

Sestavljajo ga:

- osnovni kapital – nominalna vrednost vplačanih navadnih delnic, izražena v evrih;
- kapitalske rezerve – vplačila nad nominalnimi zneski delnic;
- rezerve iz dobička – statutarne in zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice, rezerve za izravnavo kreditnih tveganj, rezerve za izravnavo katastrofalnih škod in druge rezerve iz dobička;
- lastne delnice;
- presežek iz prevrednotenja;
- zadržani čisti poslovni izid.

Statutarne rezerve se uporabijo za namene, določene s statutom družbe:

- za kritje čiste izgube, ki je ni mogoče (v celoti) pokriti v breme prenesenega dobička in drugih rezerv iz dobička oziroma ta dva vira ne zadoščata za polno pokritje čiste izgube (instrument dodatne zaščite vezanega kapitala);
- za povečanje osnovnega kapitala;
- za uravnavanje dividendne politike.

Del rezerv iz dobička so tudi rezerve za naravne katastrofe, oblikovane v skladu s pravilnikom o oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij za računovodsko poročanje. Navedene rezerve tako ne morejo biti predmet delitve na skupščini.

Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah ima uprava ali nadzorni svet družbe možnost, da največ polovico zneska čistega dobička razporedi v druge rezerve.

23.2.21 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Zavarovalno-tehnične rezervacije se v izkazu finančnega položaja prikazujejo v kosmatih zneskih. Delež kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za posle, ki jih družba retrocedira, se razkriva v izkazu finančnega položaja pod postavko Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem. Poglavitna načela, uporabljena v izračunih kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij, so opisana spodaj.

Prenosne premije so tisti del obračunanih premij, ki se nanaša na zavarovalno kritje za zavarovalno obdobje po zaključku obračunskega obdobja. Oblikuje se na podlagi prejetih pozavarovalnih obračunov prenosne premije, torej sledi metodi cedentov, ki jo večinoma izračunavajo časovno sorazmerno (pro rata temporis) na ravni zavarovalnih polic. Če pa družba ne prejme obračunov pozavarovalne prenosne premije, se ta izračuna z metodo ulomkov na ravni posameznih obračunov premije, upoštevajoč obdobje kritja, za katero je premija obračunana.

Škodne rezervacije se obračunajo za nastale, še ne plačane škode. Nanašajo se delno na znane, prijavljene škode in nastale, še ne prijavljene škode (IBNR). Oblikujejo se na podlagi prejetih pozavarovalnih obračunov škodnih rezervacij in na podlagi prejetih obvestil o škodah za neporocionalna pozavarovanja. V pozavarovalnici se rezervacija IBNR oblikuje po treh postopkih. Pri prvem družba prevzema delež pri rezervaciji IBNR, ki so jo izračunali cedenti in pri kateri je udeležena skladno z določili pozavarovalnih pogodb. V drugem postopku se za posle zunaj skupine Sava Re, pri katerih je treba zaradi nepravčasno prejetih pozavarovalnih obračunov ocenjevati zavarovalno-tehnične kategorije, ocenjuje tudi škodna rezervacija, pri čemer se upoštevajo pričakovane premije in pričakovani kombinirani količniki za posamezno pogodbeno leto, zavarovalno vrsto in obliko pozavarovanja. Ker se v postopku ocenjevanja uporabljajo trikotniški razvoji, je ta postopek hkrati tudi test obveznosti za pozavarovalni portfelj zunaj skupine Sava Re. V tretjem postopku pa družba kot del testa ustreznosti obveznosti izračunava rezervacijo IBNR za del portfelja, kjer so pozavarovalni obračuni prejeti pravočasno in se zavarovalno-tehnične postavke torej ne ocenjujejo. Ta izračun poteka za kosmate podatke slovenskih cedentov in odvisnih družb na ravni zavarovalne vrste, in sicer na podlagi razvojnih trikotnikov kumulativnih obračunanih škod za posamezna pogodbeno leta. Če škodna rezervacija iz trikotnikov presega že oblikovano škodno rezervacijo na podlagi pozavarovalnih obračunov, se oblikuje pozavarovalna rezervacija IBNR. Iz opisanih postopkov sklepamo, da je škodna rezervacija oblikovana na podlagi statističnih podatkov.

Rezervacije za bonuse, popuste in storno so namenjene posebej dogovorjenim pričakovanim izplačilom zaradi dobrih rezultatov zavarovalnih pogodb in pričakovanim izplačilom zaradi prekinitev, ki presegajo prenosno premijo. Družba jih oblikuje na podlagi pozavarovalnih obračunov kvotnih pozavarovalnih pogodb cedentov skupine.

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije vključujejo rezervacije za neiztekle nevarnosti, ki izvirajo iz testa ustreznosti oblikovanih obveznosti za prenosne premije, opisanega v nadaljevanju.

Prenosna premija predstavlja časovno razmejitev premije glede na obdobje kritja. Tako lahko sklepamo, da kadar premija ni dovolj visoka, je neustrezna tudi prenosna premija. Družba opravi test ustreznosti prenosne premije posebej za kosmato prenosno premijo in retrocedirani del prenosne premije, in sicer na ravni zavarovalne vrste. Pri izračunu pričakovanega kombiniranega količnika v posamezni vrsti je upoštevano tehtano povprečje realiziranih kombiniranih količnikov zadnjih treh do petih let, ustrezno prilagojeno za trende. Izračun realiziranih kombiniranih količnikov upošteva prihodke za premije, odhodke za škode, odhodke za provizije in druge obratovalne stroške. Kjer pričakovani kombinirani količnik presega 100 %, je ugotovljen primanjkljaj prenosne premije, ki se pripoznava kot rezervacija za neiztekle nevarnosti v okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

23.2.22 Druge rezervacije

Med drugimi rezervacijami družba izkazuje neto sedanjo vrednost za ugodnosti zaposlenih, ki vključujejo odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Izračunavajo se v skladu z MRS 19, in sicer z uporabo razmerja natečene delovne dobe v družbi in celotne pričakovane delovne dobe v družbi (angl. projected unit credit method).

Pri izračunu se upoštevajo individualni podatki o datumu rojstva, prihodu v službo, predvideni upokojitvi in plači. Upravičenja za odpravnino ob upokojitvi in jubilejne nagrade so upoštevani na podlagi določil v kolektivni pogodbi oziroma posameznih individualnih pogodbah o zaposlitvi. Pri pričakovanih zneskih izplačil se upošteva tudi obveznost za plačilo davka, kadar izplačila presegajo zakonsko določene neobdavčene zneske. Verjetnost, da zaposleni ostane v družbi, upošteva verjetnost smrtnosti (po tablicah SLO 2007 M/Ž) in verjetnost prekinitve delovnega razmerja na podlagi internih podatkov. Prav tako je na podlagi internih podatkov in rasti cen življenjskih potrebščin predvidena letna realna rast plač. Predvidena nominalna rast jubilejnih nagrad je enaka pričakovani inflaciji, ki je izbrana na podlagi dolgoročne ciljne inflacije ECB. Za diskontiranje se uporablja enaka terminska sestava netveganih obrestnih mer kakor za izračune kapitalske ustreznosti v režimu Solventnost II.

Pokojninsko zavarovanje

Družba je z zakonom zavezana k plačevanju prispevkov za pokojninsko zavarovanje, in sicer 8,85 % na bruto izplačane plače. Poleg tega je v letu 2001 sklenila pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta v prostovoljnem stebru pokojninskega zavarovanja, v katerega mesečno vplačuje sredstva v korist zaposlenih.

23.2.23 Ostale obveznosti

Obveznosti se v začetku prikazujejo z dejanskimi zneski, ki izvirajo iz ustreznih listin. Pozneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na podlagi odplačil. Med obveznosti štejemo obveznosti za odškodnine in za premije iz pasivne retrocesije, obveznosti za škode iz aktivnih pozavarovalnih poslov, obveznosti za zadržane depozite, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne obveznosti.

Družba v okviru obveznosti iz najemov pripozna obveznosti v enakem znesku, v kakršnem pripozna pravico do uporabe sredstva v najemu. Obveznost, ki se poveča za obresti iz diskontiranja bodočih najemnjin, znižuje s plačilom najemnine.

Družba v okviru pasivnih časovnih razmejitev prikazuje rezervacijo za neizkoriščene dni dopustov, ki jih zaposleni lahko izkoristijo najpozneje do 30. 6. naslednjega leta.

23.2.24 Klasifikacija zavarovalnih pogodb

Družba opredeli pogodbo kot zavarovalno pogodbo, če je sklenjena zaradi znatnega prenosa tveganja, sicer pa kot finančno pogodbo. Znatni prenos tveganja se ugotavlja bodisi posredno, kadar družba na proporcionalni osnovi prevzema tveganja pogodb, ki so jih kot zavarovalne pogodbe opredelili že njeni cedenti, bodisi neposredno z ugotavljanjem, da pri nastanku pozavarovanega dogodka pride do pomembnih dodatnih izplačil.

Družba se ukvarja le s pozavarovanji, katerih izvirni namen je prenos zavarovalnega tveganja. Tako je vse sklenjene pozavarovalne pogodbe opredelila kot zavarovalne pogodbe. Proporcionalna pozavarovanja vsebujejo tveganje, enako tveganju originalnih zavarovalnih polic, ki so vse zavarovalne pogodbe. Pri neproporcionalnih pozavarovanjih so ob nastanku pozavarovanega škodnega dogodka dogovorjena pomembna dodatna izplačila, zato tudi ta izpolnjujejo merila za uvrstitev med zavarovalne pogodbe.

23.2.25 Čisti prihodki od premij

Pri izkazovanju prihodkov od premij družba upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka in povečanja gospodarske koristi v obliki povečanja pritokov ali sredstev. Čiste prihodke od premij predstavljajo kosmate premije (sprejetega pozavarovanja), zmanjšane za pozavarovalne oziroma retrocedirane premije (iz oddanega pozavarovanja). Na višino prihodkov za premije vplivajo tudi spremembe (kosmatih in retrocediranih) prenosnih premij. Pri tem se upoštevajo ocene premij in prenosnih premij; ocene se nanašajo na postavke, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje družba ni prejela pozavarovalnih obračunov oziroma so pripoznane na podlagi prejetih ocen poračunov premij, ki skladno s pogodbenimi določili še niso dospele. Navedene postavke skupaj sestavljajo prihodke od premij v izkazu poslovnega izida.

23.2.26 Čisti odhodki za škode

Pri izkazovanju odhodkov za škode družba upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka in zmanjšanja gospodarske koristi v obliki izdatkov ali zmanjšanja sredstev. Čiste odhodke za škode predstavljajo obračunani kosmati zneski škod, zmanjšani za regresne terjatve in za pozavarovane škode, tj. obračunane zneske retrocesionarjem. Na višino odhodkov za škode vplivajo tudi spremembe škodnih rezervacij. Pri tem se upoštevajo še ocene škod in škodnih rezervacij; ocene se nanašajo na postavke, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje družba ni prejela pozavarovalnih obračunov. Navedene postavke sestavljajo čiste odhodke za škode v izkazu poslovnega izida. Podlage za ocenjevanje odhodkov za škode so ocenjene premije in pričakovani kombinirani količniki sklenjenih posameznih pozavarovalnih pogodb.

23.2.27 Prihodki in odhodki od naložb v povezane družbe

Prihodki od naložb v povezane družbe (odvisne in pridružene družbe) vključujejo dividende. Med odhodki od naložb v povezanih družbah pa družba vodi odhodke zaradi oslabitve naložb. Prihodki od dividend se pripoznajo, ko so odobrene za plačilo, skladno s skupščinskim sklepom povezane družbe.

23.2.28 Prihodki in odhodki od naložb

Družba vodi ločeno prihodke in odhodke od naložb glede na vire sredstev, tj. ločeno za naložbe lastnih virov in naložbe kritnega premoženja. Naložbe lastnih virov pokrivajo kapital družbe, naložbe kritnega premoženja pa zavarovalno-tehnične rezervacije.

Prihodki od naložb so:

- prihodki od dividend (prihodki od deležev),
- prihodki od obresti,
- prihodki od tečajnih razlik,
- prihodki od spremembe poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah naložb, razporejenih v skupino po poštenu vrednosti prek poslovnega izida,
- dobički pri odtujitvah naložb drugih skupin naložb in
- drugi prihodki.

Odhodki od naložb so:

- obrestni odhodki,
- odhodki od tečajnih razlik,
- odhodki zaradi spremembe poštene vrednosti in izgub pri odtujitvah naložb, razporejenih v skupino po poštenu vrednosti prek poslovnega izida,
- izgube pri odtujitvah drugih skupin naložb,
- drugi odhodki.

Navedeni prihodki in odhodki se prikazujejo glede na to, kam so razvrščene naložbe, ki so prinašale donos, tj. ali so naložbe v posesti do zapadlosti, po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, razpoložljive za prodajo, posojila, depoziti in terjatve.

Obrestni prihodki in odhodki naložb, razporejenih v skupino v posesti do zapadlosti in v skupino razpoložljivo za prodajo, se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivne obrestne mere. Obrestni prihodki in odhodki naložb, razporejenih v skupino po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po kuponski obrestni meri. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko so odobrene za izplačilo. Dobitki oziroma izgube pri odtujitvah naložb predstavljajo razliko med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in njegovo prodajno vrednostjo oziroma med nabavno vrednostjo (zmanjšano za morebitne oslabitve) in prodajno vrednostjo, če gre za naložbe, razpoložljive za prodajo.

23.2.29 Obratovalni stroški

Med obratovalnimi stroški družba vodi:

- stroške pridobivanja zavarovanj; to so dane pozavarovalne provizije, pripoznane na podlagi pozavarovalnih obračunov in ocenjenih zneskov, dobljenih na podlagi ocenjene premije in pogodbeno dogovorjenih odstotkov provizije;
- spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj; razmejeni stroški so razmejene dane pozavarovalne provizije. To so obračunane provizije, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto. Pripoznane so na podlagi pozavarovalnih obračunov in ocenjenih zneskov, dobljenih na podlagi ocenjenih provizij z upoštevanjem časovno enakomerne razmejitev;
- druge obratovalne stroške, ki jih vodi po naravnih vrstah, in sicer:
 - i. amortizacijo sredstev, potrebnih za obratovanje,
 - ii. stroške dela, ki vključujejo plače zaposlenih, stroške socialnega in pokojninskega zavarovanja ter druge stroške dela,
 - iii. stroške fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti skupaj z dajatvami, ki vključujejo stroške nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta ter izplačila po podjemnih pogodbah,
 - iv. druge obratovalne stroške storitev in materiala.

23.2.30 Drugi zavarovalni prihodki

Drugi zavarovalni prihodki vključujejo prihodke od pozavarovalnih provizij (oddanega pozavarovanja), zmanjšane za spremembo razmejenih stroškov pridobivanja zavarovanj, ki odpadejo na pozavarovatelje in se pripoznavajo na podlagi potrjenih pozavarovalnih obračunov z upoštevanjem enakomerne časovne razmejitev.

23.2.31 Davek od dohodka

Davek od dohodka poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička je razviden iz izkaza poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v kapitalu, in tudi odloženi davek za te postavke se izkazuje med kapitalom. Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum izkaza finančnega položaja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi leti. Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti pri finančnem poročanju ter vrednostmi pri davčnem poročanju. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum izkaza finančnega položaja. Odložena terjatev za davek se pripozna v višini verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložena terjatev za davek se zmanjša za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Stopnja davka od dohodka pravnih oseb znaša 19 % (2017: 19 %).

23.3 Spremembe računovodskih usmeritev in načina prikaza

V letu 2018 družba ni spremenila računovodskih usmeritev.

23.4 Sprejeti standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati, ter novi standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, ki jih je družba uporabila pri pripravi svojih računovodskih izkazov, so enake usmeritvam, ki jih je uporabila pri pripravi računovodskih izkazov za predhodno poslovno leto. Izjema so na novo sprejeti ali prenovljeni standardi, ki jih je družba sprejela za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2018 ali pozneje in so opisani v nadaljevanju.

Dopolnjeni že uveljavljeni standardi

MSRP 9 Finančni instrumenti

Končna različica standarda MSRP 9 Finančni instrumenti vsebuje zahteve vseh posameznih faz projekta prenove standarda MSRP 9 in nadomešča standard MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje ter vse predhodne različice standarda MSRP 9. Standard uvaja nove zahteve za razvrščanje in merjenje, oslabitev in obračunavanje varovanja pred tveganji. Poslovodstvo je ocenilo učinek standarda in meni, da bo družba izkoristila možnost odloga zaradi uporabe MSRP 17 Zavarovalne pogodbe.

Zavarovalnice zaradi sprejetja novega standarda, ki obravnava zavarovalne pogodbe, MSRP 17, standard lahko začnejo uporabljati s 1. 1. 2021. Pogoji za odlog je, da knjigovodska vrednost obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalniške dejavnosti, znaša najmanj 90 odstotkov celotne knjigovodske vrednosti obveznosti. Izpolnjevanje pogojev smo preverili na dan 31. 12. 2015. Izračun je prikazan v spodnji tabeli. Od 31. 12. 2015 ni prišlo do sprememb, ki bi pomembno vplivale na izpolnjevanje pogojev.

Družba mora razkriti določene podatke v skladu z MSRP 9, kar je predstavljeno v nadaljevanju.

(v EUR)	31.12.2015	Odstotek vseh obveznosti
Zavarovalno-tehnične rezervacije in obveznosti iz poslovanja	268.773.864	94,7%
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb v okviru MSRP 4	268.773.864	94,7%
Ostale obveznosti	14.899.307	5,3%
Celotne obveznosti*	283.673.171	100,0%

* brez kapitala, podrejenih obveznosti in obveznosti iz finančnih pogodb.

(v EUR)	31.12.2018	Odstotek vseh obveznosti	31.12.2017	Odstotek vseh obveznosti
Zavarovalno-tehnične rezervacije in obveznosti iz poslovanja	281.361.601	98,0%	286.889.285	99,0%
Obveznosti iz pogodb v okviru MSRP 4	281.361.601	98,0%	286.889.285	99,0%
Ostale obveznosti	5.614.093	2,0%	3.030.740	1,0%
Celotne obveznosti*	286.975.694	100%	289.920.025	100%

* brez kapitala

Naslednja preglednica predstavlja podatke o SPPI testu finančnih pogodb.

(v EUR)	SPPI finančna sredstva			Druga finančna sredstva		
	Poštena vrednost 31.12.2017	Sprememba poštene vrednosti	Poštena vrednost 31.12.2018	Poštena vrednost 31.12.2017	Sprememba poštene vrednosti	Poštena vrednost 31.12.2018
Dolžniški vrednostni papirji	223.409.332	-6.778.087	216.631.245	2.012.445	2.509.356	4.521.801
Lastniški vrednostni papirji	0	0	0	13.261.608	422.880	13.684.488
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0
Posojila in depoziti	7.737.189	-3.754.586	3.982.602	0	0	0
Denar in denarni ustrezniki	6.678.458	3.972.993	10.651.451	0	0	0
Skupaj	237.824.979	-6.559.681	231.265.298	15.274.053	2.932.236	18.206.289

Bonitetna ocena sredstev SPPI na dan 31.12.2018						
(v EUR)	Skupaj	AAA	AA/A	BBB	BB/B	Brez ocene
Dolžniški vrednostni papirji	215.977.646	77.950.080	98.067.601	37.292.717	2.579.301	87.948
Posojila in depoziti	3.832.188	0	0	0	0	3.832.188
Denar in denarni ustrezniki	10.651.451	0	0	0	5.277.338	5.374.113
Skupaj	230.461.285	77.950.080	98.067.601	37.292.717	7.856.640	9.294.248

(v EUR)	Sredstva SPPI, ki nimajo nizkega kreditnega tveganja	
	Poštena vrednost 31.12.2018	Knjigovodska vrednost 31.12.2018
Dolžniški vrednostni papirji	2.667.249	2.667.249
Posojila in depoziti	3.090.072	3.090.072
Denar in denarni ustrezniki	5.277.338	5.277.338
Skupaj	11.034.660	11.034.660

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci

Standard MSRP 15 določa petstopenjski model, ki ga mora družba upoštevati pri pripoznanju prihodkov iz pogodb s kupci (z omejenimi izjemami), ne glede na vrsto transakcij, iz katerih izhajajo prihodki, ali industrijsko panogo. Zahteve standarda veljajo tudi za pripoznanje in merjenje dobičkov in izgub pri prodaji nekaterih nefinančnih sredstev, ki ne izvirajo iz običajne dejavnosti družbe (npr. prodaja nepremičnin, naprav in opreme ali neopredmetenih sredstev). Standard zahteva od družbe obsežna razkritja, vključno z razčlenitvijo skupnih prihodkov; informacije o obveznostih v zvezi s prodajo sredstev ali izvedbo storitev; spremembe v znesku sredstev in obveznosti iz pogodb med obdobji ter ključne poslovodske presoje in ocene. Poslovodstvo je ocenilo, da je družba oproščena uporabe standarda, ker pri poslovanju uporablja MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe, MRS 39 – Finančni instrumenti, MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi, MSRP 11 – Skupni aranžmaji, MRS 27 – Ločeni računovodski izkazi in MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige.

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci (pojasnila)

Namen teh pojasnil je obrazložiti, kaj je želel doseči UOMRS pri sprejemanju zahtev standarda MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci, zlasti z vidika obračunavanja opredeljenih obveznosti iz pogodb s kupci, spremembe besedila načela „ločeno opredeljiv“, nadomestilo principalu v primerjavi z nadomestilom agentu skupaj z oceno, ali je družba principal ali agent, ter uporabo načela nadzora in licenciranja ter dodatne smernice za obračunavanje intelektualne lastnine in licenčnine. Pojasnila prav tako uvajajo dodatne praktične koristi za družbe, ki bodisi uporabljajo standard MSRP 15 v celoti za predhodna obdobja ali tiste, ki se odločijo za uporabo prilagojenega pristopa. Poslovodstvo je ocenilo, da je družba oproščena uporabe standarda.

MSRP 2 Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij z delnicami (dopolnila)

Dopolnila uvajajo zahteve v zvezi z obračunavanjem učinkov odmernih in nezajamčenih pogojev pri merjenju gotovinske poravnave plačilnih transakcij z delnicami, in sicer za plačilne transakcije z delnicami z neto poravnavo davčne obveznosti po odbitku in za spremembe pogojev plačilnih transakcij z delnicami, kar povzroča prerazvrstitev transakcije iz gotovinske poravnave v poravnavo s kapitalom. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 4 Uporaba standarda MSRP 9 Finančni instrumenti v povezavi s standardom MSRP 4 Zavarovalne pogodbe (dopolnila)

Dopolnila obravnavajo pomisleke, ki izhajajo iz uporabe novega standarda o finančnih instrumentih MSRP 9, pred uvedbo novega standarda MSRP 17, ki je še v pripravi in obravnava zavarovalne pogodbe. Novi standard bo nadomestil obstoječi standard MSRP 4. Dopolnila uvajajo dve možnosti pri obračunavanju zavarovalnih pogodb: začasno oprostitev uporabe standarda MSRP 9 in uporabo prekrivnega pristopa, ki zavarovalnim družbam, izdajateljicam pogodb, ki spadajo v okvir standarda MSRP 4, dovoljuje prerazvrstitev nekaterih prihodkov ali odhodkov, izhajajočih iz posameznih finančnih sredstev, iz izkaza poslovnega izida v drugi vseobsegajoči donos. Poslovodstvo se je odločilo, da bo družba za implementacijo MSRP 9 izbrala možnost začasne izjeme od uporabe tega standarda do uvedbe standarda MSRP 17.

MRS 40 Prenos naložbenih nepremičnin (dopolnila)

Dopolnila pojasnjujejo, kdaj mora družba nepremičnine, vključno s tistimi, ki so v gradnji ali razvoju, prenesti v naložbene nepremičnine ali iz njih. Pojasnjujejo še, da seuporaba spremeni, ko nepremičnina izpolnjuje ali preneha izpolnjevati opredelitev naložbene nepremičnine in obstajajo dokazi o spremembi v njeni uporabi. Sprememba namere poslovodstva družbe v zvezi z uporabo nepremičnine sama po sebi še ni sprememba v uporabi. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

POJASNILO OPMSRP 22 Transakcije v tuji valuti in predplačilo

Pojasnilo uvaja obrazložitev obračunavanja transakcij, ki vključujejo prejem ali plačilo predplačila v tuji valuti. Zadeva pa tiste transakcije v tuji valuti, pri katerih družba pripozna nedenarno sredstvo ali nedenarno obveznost iz vnaprejšnjega plačila ali prejema predplačila pred pripoznanjem s tem povezanega sredstva, odhodkov ali prihodkov. Pojasnilo navaja, da morajo družbe za določitev menjalnega tečaja transakcije upoštevati datum začetnega pripoznanja sredstva nedenarnega predplačila ali obveznost iz odloženih prihodkov. Ob večjem številu vnaprejšnjih plačil ali prejema predplačil mora družba določiti datum transakcije vsakega vnaprejšnjega plačila ali prejema predplačil. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Objavljene letne izboljšave

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je objavil sklop letnih izboljšav standardov MSRP za obdobje 2014–2016, ki predstavlja zbirko dopolnil in sprememb standardov MSRP. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe:

MSRP 1 Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja

Dopolnilo odpravlja kratkoročne izjeme od razkritij v zvezi s finančnimi instrumenti, zaslužki zaposlencev in investicijskimi družbami, ki veljajo za prve uporabnike standardov MSRP.

MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Dopolnila pojasnjujejo, da lahko družba ob začetnem pripoznanju naložbe vsako naložbo v pridruženo podjetje ali skupni podvig, ki je v lasti družbe kot kapitalske organizacije ali druge kvalificirane osebe, izmeri po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

Standardi, ki so izdani in še niso v veljavi in jih družba ni predčasno sprejela

MSRP 16 Najemi

Standard MSRP 16 velja za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Določa usmeritve za pripoznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje najema obeh pogodbenih strank: to je stranke (najemnika) in najemodajalca. Novi standard od najemnika zahteva, da v svojih računovodskih izkazih pripozna večino najemnih pogodb. Razen nekaterih izjem bodo najemniki lahko uporabili enoten računovodski model za vse najemne pogodbe. Pri obračunavanju najemov s strani najemodajalca ni bistvenih sprememb. Poslovodstvo je ocenilo vpliv na računovodske izkaze.

Družba bo od 1. 1. 2019 pripoznala pravico do uporabe najemnih sredstev, ki jih najema za daljše obdobje (več kot leto dni) in ki niso majhne vrednosti (5.000 USD), v skladu z MSRP 16, ki velja od 1. 1. 2019. Družba je pregledala vse najemne pogodbe in preverjala pravico do obvladovanja posameznega sredstva za določeno obdobje. Trajanje najema je določeno s pogodbo ali je ocenjeno, ali gre za najem za nedoločen čas ali z možnostjo podaljšanja najemnega razmerja. Družba izračunava pravico do uporabe sredstev v najemu kot diskontirane bodoče denarne tokove najemnin med trajanjem najema. Uporabljena diskontna stopnja upošteva bonitetno oceno družbe in trajanje najema. Družba ima le najeme s stalno najemnino. Ob prvi uporabi standarda je uporabila poenostavljen pristop s preračunom vseh najemnih pogodb na 1. 1. 2019.

(v EUR)	1.1.2019
Obveznosti iz poslovnega najema pripoznane na dan 1. 1. 2019	176.102
Obveznosti iz naslova poslovnega najema - diskontirane z najemnikovo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje na dan 1.1.2019*	176.044
Obveznosti za obresti iz naslova poslovnega najema pripoznane na dan 1.1.2019	-58
Vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe na 1.1.2019 (iz naslova poslovnih najemov)	176.044
Obveznosti iz finančnega najema pripoznane na dan 1. 1. 2019	0
Obveznosti za obresti iz naslova finančnega najema na 1.1.2019	0
Vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe na 1.1.2019 (iz naslova finančnih najemov)	0
Vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe na 1.1.2019	176.044
Obveznosti iz naslova najema - Razdolžnina na 1.1.2019	176.102
Obveznosti iz naslova najema - obresti na 1.1.2019	-58
Izvetja iz obveznosti pripoznavne:	
- kratkoročni najemi	1.320
- najemi majhnih vrednosti	794
Možnost podaljšanja in odpovedi najema	0,00
Spremenljive najemnine, ki so odvisne od indeksa ali stopnje	0,00
Jamstvo preostale vrednosti	0,00
Skupaj obveznosti iz naslova najema na 1.1.2019	178.158
* angl. incremental borrowing rate	

MSRP 17 Zavarovalne pogodbe

Standard velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2021 ali pozneje, pri čemer je dovoljena zgodnja uporaba pod pogojem, da podjetje poroča tudi v skladu s standardoma MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci in MSRP 9 Finančni instrumenti. Standard MSRP 17 Zavarovalne pogodbe tako določa usmeritve za pripoznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje zavarovalnih pogodb. Obenem zahteva uporabo podobnih načel pri pozavarovalnih pogodbah in investicijskih pogodbah z možno diskrecijsko udeležbo. Namen standarda je zagotoviti, da podjetja vključijo v predstavitve ustrezne informacije na način, ki zvesto odseva te pogodbe. Uporabnikom računovodskih izkazov ti podatki pomagajo pri oceni učinka pogodb, ki spadajo v okvir standarda MSRP 17, na finančni položaj, finančno uspešnost in denarne tokove podjetja. Standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda na računovodske izkaze družbe in meni, da bo imela njegova uveljavitev pomemben vpliv na računovodske izkaze družbe.

Dopolnila MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom

Dopolnila obravnavajo znano neskladje med zahtevami standarda MSRP 10 in tistimi iz standarda MRS 28 pri obravnavanju prodaje ali prispevka sredstev med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Glavna posledica dopolnil je, da mora družba celoten znesek dobička ali izgube pripoznati če transakcija vključuje poslovanje (ne glede na to, ali je v odvisni družbi ali ne). Pri transakcijah s sredstvi, ki jih družba pri poslovanju ne uporablja, ta pripozna le del dobička ali izgube tudi če so sredstva v odvisni družbi. Odbor za mednarodne računovodske standarde je datum začetka veljavnosti standarda odložil za nedoločen čas v pričakovanju ugotovitev projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo meni, da ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze.

MSRP 9 Predplačilne funkcije z negativnim nadomestilom (dopolnilo)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Družba lahko finančna sredstva s predplačilnimi značilnostmi, ki pogodbeni stranki dovoljujejo ali od nje zahtevajo plačilo ali prejem razumnega nadomestila za predčasno prekinitev pogodbe (tako da je z vidika imetnika sredstva to negativno nadomestilo), izmeri po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 28 Dolgoročne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige (dopolnilo)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Obravnavajo vprašanje, ali spada merjenje dolgoročnih naložb (zlasti z vidika zahtev po slabitvi dolgoročnih naložb v pridružene družbe in skupne podvige, ki so po vsebini del „čiste naložbe« v pridruženo družbo ali skupni podvig) v okvir standarda MSRP 9, MRS 28 ali kombinacijo obeh. Dopolnila pojasnjujejo, da mora podjetje pri pripoznanju dolgoročnih deležev, ki niso merjeni po kapitalski metodi, uporabiti določila standarda MSRP 9 Finančni instrumenti, pred začetkom uporabe standarda MRS 28. Pri uporabi standarda MSRP 9 podjetje ne upošteva nobenih prilagoditev knjigovodske vrednosti dolgoročnih deležev, ki sicer izhajajo iz uporabe standarda MRS 28. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo je ocenilo njihov vpliv in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

POJASNILO OPMSRP 23 Negotovost pri obračunavanju davka od dohodkov pravnih oseb

Pojasnilo velja za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Njegova zgodnja uporaba je dovoljena. Obravnava negotovost pri obračunu davka od dohodka pravnih oseb, ki vpliva na uporabo standarda MRS 12. Uvaja smernice za obračunavanje negotovih davčnih obravnav ločeno ali skupaj, pregled davčnih organov, uporabo ustrezne metode, ki zajema te negotovosti, ter upoštevanje sprememb dejstev in okoliščin. Poslovodstvo je ocenilo vpliv pojasnila in meni, da ne bo imelo pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 19 Sprememba, omejitev ali poravnava programa (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Njihova zgodnja uporaba je dovoljena. Dopolnila računovodskega standarda od družb zahtevajo, da stroške zaslužkov zaposlencev in neto zneska obresti v preostalem letnem obdobju poročanja po spremembi, omejitvi ali poravnavi programa zaslužkov zaposlencev določijo na podlagi posodobljenih aktuarskih predpostavk. Obenem pojasnjujejo vpliv obračunavanja sprememb, omejitev ali poravnave programa na zahtevane mejne vrednosti sredstev. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda. Poslovodstvo je ocenilo njihov vpliv in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Temeljni okvir standardov MSRP

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je 29. 3. 2018 objavil prenovo temeljnega okvira standardov pri računovodskem poročanju. Ta okvir določa celovit niz konceptov pri finančnem poročanju in določanju standardov ter navodila za pripravljavce doslednih računovodskih usmeritev za lažje razumevanje in razlago standardov. UOMRS je objavil tudi ločen spremni dokument Spremembe sklicev na temeljni okvir standardov MSRP, ki prinaša dopolnila zadevnih standardov in posodablja sklice na prenovljeni temeljni okvir. Cilj odbora je dajati podporo pri prehodu na prenovljeni temeljni okvir podjetjem, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi tega okvira če posameznih transakcij ne obravnava noben standard MSRP. Za pripravljavce, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi temeljnega okvira, velja prenovljeni temeljni okvir za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali pozneje.

MSRP 3 Poslovne združitve (dopolnila)

UOMRS je objavil dopolnila pri opredelitvi poslovanja (dopolnila standarda MSRP 3), katerih namen je odpraviti negotovost pri določanju, ali gre za prevzem poslovanja ali skupine sredstev. Dopolnila veljajo za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema na dan prvega letnega obdobja poročanja z začetkom 1. 1. 2020 ali pozneje, in za prevzem sredstev ob začetku tega obdobja ali pozneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Evropska unija jih še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev izraza „pomembno“ (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2020 ali pozneje. Njihova zgodnja uporaba je dovoljena. Pojasnjujejo opredelitev izraza pomembno in način njegove uporabe. V skladu z novo opredelitvijo »so informacije pomembne, če se lahko upravičeno pričakuje, da bo njihova opustitev, napačna navedba ali prikrivanje vplivalo na splošne odločitve primarnih uporabnikov računovodskih izkazov, ki sprejemajo odločitve na podlagi računovodskih izkazov, ki zagotavljajo finančne informacije določenega podjetja«. Poleg tega je odbor podrobneje obrazložil pojasnila, ki spremljajo opredelitev. Dopolnila zagotavljajo, da je opredelitev izraza »pomembno« usklajena z vsemi standardi MSRP. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda. Poslovodstvo je ocenilo njihov vpliv in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Objavljene letne izboljšave

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je objavil sklop letnih izboljšav standardov MSRP za obdobje 2015–2017, ki predstavlja zbirko dopolnil in sprememb standardov. Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Njihova zgodnja uporaba je dovoljena. Evropska unija še ni odobrila teh izboljšav. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 3 Poslovne združitve in MSRP 11 Skupni dogovori

Dopolnila standarda MSRP 3 pojasnjujejo, da mora družba ob pridobitvi nadzora nad poslovanjem, ki je skupno delovanje, ponovno izmeriti vse predhodno posedovane deleže v tem poslovanju. Dopolnila standarda MSRP 11 pa pojasnjujejo, da družbi, ki pridobi skupni nadzor nad poslovanjem, ki je skupno delovanje, ni treba ponovno izmeriti predhodno posedovanih deležev v tem poslovanju.

MRS 12 Davek iz dobička

Dopolnila standarda pojasnjujejo, da mora družba davčne posledice iz plačil finančnih instrumentov, ki so razvrščeni v kapital, pripoznati v isti postavki kakor pretekle transakcije ali dogodke, ki so ustvarili bilančni dobiček.

MRS 23 Stroški izposojanja

Dopolnila računovodskega standarda pojasnjujejo 14. člen standarda, po katerem mora družba v trenutku, ko sredstvo izpolnjuje pogoje za njegovo namestitev uporabo ali prodajo in je del posojila, ki se nanaša na to sredstvo, neporavnano, to posojilo vključiti med sredstva prejetih posojil.

23.5 Upravljanje tveganj¹⁴⁷

Družba je pri svojem poslovanju izpostavljena različnim vrstam tveganja. Ta prepoznava, meri, upravlja, spremlja in o njih poroča v skladu s procesi, opisanimi v razdelku B.3. Vrste tveganj, ki jim je družba izpostavljena, so:

- zavarovalna tveganja,
- tržna tveganja,
- kreditna tveganja,
- likvidnostna tveganja,
- operativna tveganja in
- strateška tveganja.

23.5.1 Kapitalska ustreznost Save Re

Sava Re za izračun kapitalskih zahtev v skladu s Solventnostjo II uporablja standardno formulo. Celoten izračun zahtevanega solventnostnega kapitala izvede enkrat letno, medtem ko primerne lastne vire sredstev za pokrivanje solventnosti vrednoti četrletno.

V spodnji preglednici je prikazan izračun kapitalske ustreznosti družbe na dan 31. 12. 2017¹⁴⁸.

Kapitalska ustreznost Save Re

(v EUR)	31. 12. 2017
Primerni lastni viri sredstev	453.565.280
Zahtevani minimalni kapital (MCR)	40.018.150
Zahtevani solventnostni kapital (SCR)	160.072.599
Solventnostni količnik	283,3 %

Nerevidirani primerni lastni viri sredstev Save Re so na dan 30. 9. 2018 znašali 477,2 milijona EUR in so bili višji kakor na dan 31. 12. 2017 (453,6 milijona EUR). Pri tem je treba opozoriti, da v četrletnem izračunu primerni lastni viri sredstev niso zmanjšani za predvidljive dividende za leto 2018, medtem ko so na dan 31. 12. 2017 zmanjšani za predvidljive dividende za leto 2017.

Ocenjujemo, da je raven primernih lastnih virov sredstev družbe konec leta nekoliko višja kakor na dan 31. 12. 2017. Pričakujemo pa, da bo zaradi večjega zahtevanega solventnostnega kapitala solventnostni količnik na dan 31. 12. 2018 nekoliko nižji kakor na dan 31. 12. 2017. Še vedno pa bo solventnostni količnik visok.

Podrobni rezultati in obrazložitve izračuna kapitalske ustreznosti na dan 31. 12. 2018 bodo predstavljeni v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju Save Re v aprilu 2019.

¹⁴⁷ GRI 102-11

¹⁴⁸ Družba Sava Re ob pripravi revidiranega letnega poročila še ne razpolaga z revidiranimi podatki o kapitalski ustreznosti za leto 2018. Ta bo objavljena v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju Save Re za leto 2018, ki bo objavljeno 22. 4. 2019.

23.5.1 Profil tveganj Save Re

Naslednja preglednica prikazuje spremembe profila tveganj v letu 2018 glede na leto 2017. Tveganja so ocenjena z vidika morebitnega nihanja poslovnih izidov in vpliva na računovodske izkaze družbe. Morebitni vpliv v primeru uresničitve ekstremnih notranjih in zunanjih tveganj ter njihov vpliv na solventnostni položaj družbe je obravnavan v poročilu Poročilo o solventnosti in finančnem položaju Save Re, d.d.

Sprememba profila tveganj Save Re glede na predhodno leto

	Velikost tveganja	Tveganje je opisano v poglavju
Tveganje kapitalske neustreznosti	majhno	23.5.1
Tveganja premoženjskih zavarovanj		23.5.2
Tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje	srednje	23.5.2.1
Cenovno tveganje	srednje	23.5.2.2
Tveganje škod	srednje	23.5.2.3
Tveganje samopridržaja	majhno	23.5.2.4
Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij	majhno	23.5.2.5
Program retrocesije	majhno	23.5.2.6
Finančna tveganja		23.5.3
Tveganja finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe	srednje	23.5.3.1
Tveganje obrestne mere	srednje	23.5.3.2.1
Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev	srednje	23.5.3.2.2
Tveganje alternativnih naložb	majhno	23.5.3.2.3
Valutno tveganje	srednje	23.5.3.2.4
Likvidnostno tveganje	majhno	23.5.3.3
Kreditno tveganje	srednje	23.5.3.4
Operativna tveganja	srednje	23.5.4
Strateška tveganja	srednje	23.5.5

23.5.2 Zavarovalna tveganja

Med zavarovalna tveganja, ki so pomembna za družbo, uvrščamo predvsem tveganje pri sprejemu rizikov v pozavarovanje, cenovno tveganje, tveganje škod, tveganje samopridržaja in tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij. Nekatera druga zavarovalna tveganja, npr. tveganje, da je zavarovalni produkt neustrezno načrtovan, tveganje ekonomskega okolja in tveganje obnašanja zavarovalcev, so pomembna predvsem za zavarovalnice, vendar pa se zlasti pri proporcionalnih pogodbah prenašajo tudi na pozavarovalnice. Tovrstna tveganja družba lahko obvladuje le s primernim sprejemanjem v pozavarovanje, morebitnimi dodatnimi zahtevami ali izključitvenimi klavzulami v pozavarovalnih pogodbah ter z ustreznim programom retrocesije. V nadaljevanju zato tveganj, da je zavarovalni produkt neustrezno načrtovan, tveganja ekonomskega okolja in tveganja obnašanja zavarovalcev ne bomo posebej obravnavali.

Sava Re od svojih odvisnih družb in preostalih cedentov prevzema le zavarovalna tveganja. Del prevzetih tveganj zadrži v lastni izravnavi, presežek nad lastnimi zmoglostmi pa retrocedira. Sava Re vse pozavarovalne pogodbe v smislu standarda MSRP 4 uvršča med zavarovalne pogodbe. Ker nima pozavarovalnih pogodb, ki bi bile opredeljene kot finančne pogodbe, so v nadaljevanju v skladu z MSRP 4 podrobneje razkrita tveganja, ki izvirajo iz zavarovalnih pogodb.

23.5.2.1 Tveganje pri sprejemu rizikov v pozavarovanje

Pri obligatornih proporcionalnih pozavarovalnih pogodbah Sava Re sledi usodi cedentov, medtem ko je pri neproporcionalnih in fakultativnih pogodbah odločitev o prevzemu rizika v pozavarovanje na strani Save Re.

Iz navedenega izhaja, da je za obvladovanje tega tveganja ključno preverjanje prakse obstoječih in prihodnjih cedentov ter analiza dogajanja na ustreznem trgu in v ustrezni zavarovalni vrsti. Zato se kritje lahko prevzame le z upoštevanjem notranjih smernic za sprejemanje rizikov v pozavarovanje. Te opredeljujejo zahteve za partnerje, določajo minimalno zahtevano raven informacij o poslu in opredeljujejo okvire za pričakovani izid posla. Hkrati določajo postopek prevzema v kritje in ravni pristojnosti, tako da je v proces vgrajen primeren nadzor. Pri prevzemu večjih rizikov v zavarovanje, ki jih prevzemajo odvisne družbe (in potem v večinskem deležu pozavarujejo pri obvladujoči družbi), sodelujejo tudi ustrezno usposobljeni strokovnjaki Save Re.

Iz naslednje preglednice je razviden obseg izpostavljenosti, merjen s številom pogodb in seštevkom zavarovalnih vsot (agregat limitov). V seštevkih niso upoštevane neomejena kritja škodno-presežkovnih pozavarovanj avtomobilske odgovornosti, ki so v celoti retrocedirana.

Sestava pozavarovalnih pogodb in limiti (pred retrocesijo)

(v EUR)	Pogodbeno leto 2018		Pogodbeno leto 2017	
	Štev. pogodb	Agregat limitov	Štev. pogodb	Agregat limitov
Obligatne pogodbe	752	1.440.388.717	755	1.436.874.324
Fakultativne pogodbe	198	785.077.583	219	916.403.018
Skupaj	950	2.225.466.299	974	2.353.277.342

Agregat limitov se je v letu 2018 glede na leto 2017 ponovno nekoliko skrčil, kar je posledica padca na obligatornem in fakultativnem delu zaradi manjšega obsega premijskih prihodkov.

Ocenjujemo, da je tveganje pri sprejemu rizikov v pozavarovanje dobro obvladovano. Sava Re zavarovalno tveganje zmanjšuje tako, da ga s pasivnimi pozavarovalnimi pogodbami (retrocesijo) delno ali v celoti prenaša na retrocesionarje.

23.5.2.2 Cenovno tveganje

O cenovnem tveganju govorimo kadar bo obračunana pozavarovalna premija premajhna za obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo pozavarovanja.

Pri proporcionalnih pozavarovalnih pogodbah je pozavarovalna premija odvisna od zavarovalne premije, ki jo praviloma določajo cedenti, nevarnostni del premije pa je odvisen tudi od provizije, ki jo pozavarovatelj prizna cedentu. Zato to tveganje obvladujemo s pravilnim prevzemom rizikov v pozavarovanje in ustreznim prilagajanjem provizijske politike. Pri neproporcionalnih pozavarovalnih pogodbah cenovno tveganje prav tako obvladujemo s pravilnim prevzemom rizikov v pozavarovanje in primernim določanjem pozavarovalnih premijskih stopenj. Pričakovani izid posameznih prevzetih pozavarovalnih pogodb na podlagi razpoložljivih informacij in postavljenih cen morajo biti v skladu s ciljnim kombiniranimi količniki, primernost cen pa preverjamo z izidi po pozavarovalnih oblikah in skupinah.

Mednarodni pozavarovalni trg je še vedno v obdobju nizkih cen (angl. soft market), vendar zaradi ustreznega prevzema v pozavarovanje cenovno tveganje v Savi Re za leto 2018 ocenjujemo kot zmerno, enako kakor v letu 2017.

23.5.2.3 Tveganje škod

Tveganje škod je tveganje, pri katerem bo število škod večje, kot je bilo pričakovano, ali pa bo povprečna višina škod presegla pričakovane. Pri proporcionalnih pozavarovanjih je to tveganje tesno povezano z istim tveganjem pri cedentih, ki se lahko uresniči zaradi napačne ocene pri sprejemu rizikov v zavarovanje, spremembe prakse sodišč, nastanka novih vrst škod, večje ozaveščenosti ljudi o pravicah iz zavarovalnih pogodb, spremembe makroekonomskih okoliščin ipd. Pri neproporcionalnih pozavarovanjih ima družba zaradi neposrednega oblikovanja cen več vpliva na tveganje pričakovanega obsega škod, vendar pa je zaradi večje nihajnosti teh poslov obvladovanje tega tveganja mogoče predvsem z razpršitvijo portfelja. Posamezna neproporcionalna pogodba ima namreč lahko zelo dober izid (je brez škodnih dogodkov, ki jih krije pozavarovatelj) ali pa je prišlo do škodnega dogodka nad prioriteto cedenta – v slednjem primeru je izid za pozavarovatelja zaradi neproporcionalne narave posla zelo neugoden.

To tveganje torej obvladujemo s primernim prevzemom rizikov v pozavarovanje, nadzorom njihove nakopičenosti na posamezni lokaciji ali geografskem območju in z ustreznim programom retrocesije.

Čeprav spreminjamo sestavo sklenjenih pogodb zaradi povečanja dobičkonosti, ocenjujemo, da pri tveganju škod v letih 2018 in 2017 ni bilo pomembnih razlik.

23.5.2.4 Tveganje samopridržaja

Tveganje samopridržaja je tveganje morebitnih velikih čistih agregatnih škod zaradi katastrof ali koncentriranega škodnega dogajanja. Uresničilo bi se v primeru množičnih škod, v katerih bi bilo prizadetih več zavarovanih objektov. To bi se lahko zgodilo predvsem pri škodah zaradi naravnih nevarnosti, ki jih krije temeljno ali dodatno požarno zavarovanje oziroma k požarnemu zavarovanju priključeno zavarovanje, denimo zavarovanje obratovalnega zastoja ali potrebno zavarovanje.

Sava Re tveganje samopridržaja obvladuje s strokovnim prevzemom v pozavarovanje, merjenjem izpostavljenosti (na podlagi rezultatov modelov in s seštevki zavarovalnih vsot) po geografskih območjih za posamezne naravne nevarnosti, predvsem pa z ustreznim pozavarovalnim programom. Pri tem upošteva dejstvo, da na čiste škode na letni ravni vpliva maksimalna višina čiste škode, ki se nanaša na posamezen katastrofalni dogodek, pa tudi pogostost takih dogodkov.

Izpostavljenost naravnim nevarnostim oziroma razpršenost po regijah je razvidna iz naslednjih preglednic.

Potresni agregat po regijah

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Članice EU	542.882.004	715.311.374
Nečlanice EU	160.318.981	145.878.443
Rusija in CIS	21.161.391	25.643.619
Afrika	47.851.860	45.086.397
Bližnji vzhod	37.033.685	41.093.991
Azija	248.828.480	266.641.834
Latinska Amerika	81.878.085	73.780.223
ZDA in Kanada	13.180.370	22.615.761
Karibi	50.040.772	31.182.220
Oceanija	29.960.121	25.526.052
Skupaj	1.233.135.749	1.392.759.913

Poplavni agregat po regijah

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Članice EU	416.150.390	406.401.295
Nečlanice EU	124.947.259	94.430.451
Rusija in CIS	21.153.891	25.636.119
Afrika	47.851.860	45.086.397
Bližnji vzhod	18.588.363	23.244.580
Azija	193.177.509	216.938.451
Latinska Amerika	81.878.085	73.780.223
ZDA in Kanada	14.884.870	22.615.761
Karibi	47.866.859	31.182.220
Oceanija	29.960.121	25.526.052
Skupaj	996.459.208	964.841.551

Nevihtni agregat po regijah

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Članice EU	405.443.008	401.286.042
Nečlanice EU	124.934.249	94.417.441
Rusija in CIS	21.153.891	25.636.119
Afrika	47.851.860	45.086.397
Bližnji vzhod	18.588.363	23.244.580
Azija	194.532.854	218.463.679
Latinska Amerika	81.878.085	71.895.308
ZDA in Kanada	16.514.704	22.615.761
Karibi	47.866.859	31.182.220
Oceanija	29.960.121	25.526.052
Skupaj	988.723.994	959.353.601

V letu 2018 se je nekoliko zmanjšala agregatna izpostavljenost naravnim nesrečam po regijah in posledično absolutna višina tveganja (zmanjšala se je izpostavljenost pri potresnem, povečala pa pri poplavnem in nevihtnem agregatu). Ocenjujemo, da je relativna višina tveganja samopridržaja v letu 2018 glede na leto 2017 ostala na enaki ravni. Zaradi primernosti maksimalnih samopridržajev in ustreznega pozavarovanja Save Re zaradi tveganja samopridržaja ni bila resno ogrožena, kar je razvidno iz razdelka o oceni ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj.

23.5.2.5 Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij

Vzrok za nezadostnost zavarovalno-tehničnih rezervacij so lahko napačne ocene aktuarjev ali pa nepričakovano neugodni škodni razvoj. Slednji je lahko posledica nastanka novih vrst škod, ki v zavarovalnih pogojih niso izključene in za katere škodnih rezervacij sploh še ne oblikujemo (kar bi se lahko zgodilo predvsem pri odgovornostnih zavarovanjih), pa tudi zaradi spremenjene prakse sodišč. Ocenjujemo, da to tveganje sicer obstaja, vendar je majhno.

Sava Re tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij obvladuje z doslednim upoštevanjem internih postopkov in pravilnika o zavarovalno-tehničnih rezervacijah, z uporabo priznanih aktuarskih metod in s kritičnim upoštevanjem podatkov, ki jih prejme od cedentov o pozavarovalnem delu njihovih škodnih rezervacij, kar se odseva v previdnem oblikovanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij, kar je opisano v razkritjih o zavarovalno-tehničnih rezervacijah.

Sava Re za aktuarsko ocenjevanje škodnih rezervacij ne more uporabiti trikotnikov plačanih škod, ki bi bili organizirani po letih nastanka škodnega dogodka, kot je to v navadi pri zavarovalnicah. Podatke o škodah, ki so proporcionalno pozavarovane, od svojih cedentov prejme razčlenjene po posameznih pogodbenih letih. Ker se škode pri enoletnih zavarovalnih policah, sklenjenih med letom, lahko zgodijo v letu sklenitve ali pa v naslednjem letu, agregirani podatki za proporcionalno pozavarovanje niso organizirani po letu nastanka škodnega dogodka. Prav tako imajo nekateri trgi obnovitev kritij med letom, zato prihaja do dodatnih časovnih zamikov med pogodbenim letom in letom nastanka škodnega dogodka.

Zaradi navedene značilnosti, ki je tipična za pozavarovalnice, Sava Re podatke o plačanih škodah uredi po pogodbenih letih in z ustreznimi aktuarskimi metodami oceni prihodnje obveznosti za posamezna pogodbeni leta. Tako ocenjene obveznosti se nanašajo na že nastale škode (prijavljene in neprijavljene), za poravnavo katerih je namenjena škodna rezervacija, in na škode, ki še niso nastale in za poravnavo katerih je namenjena prenosna premija, zmanjšana za razmejeno provizijo.

Zaradi navedene značilnosti v naslednjih dveh preglednicah kot originalno ocenjene kosmate oziroma čiste obveznosti ob koncu posameznih preteklih let upoštevamo škodne rezervacije, povečane za prenosno premijo, ki je zmanjšana za razmejeno provizijo, kar primerjamo s poznejšimi ocenami istih obveznosti. Tovrstno preverjanje oziroma analizo primernosti višine zavarovalno-tehničnih rezervacij je mogoče narediti le za pretekla (pogodbena) leta, in bolj ko so ta oddaljena, natančnejši so izsledki analize. Zaradi konsistentnega uporabljanja aktuarskih metod pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij lahko iz preteklih odstopanj prvotno ocenjenih obveznosti od pozneje ugotovljenih oziroma ocenjenih dejanskih obveznosti na posamezen presečni bilančni datum sklepamo tudi o zadostnosti rezervacij na dan 31. 12. 2018.

Analiza višine kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za predhodna leta

(v tisoč EUR)	31. decembra leta					
Ocena kosmatih obveznosti	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prvotno ocenjene	199.339	207.416	209.963	218.615	224.093	225.314
Ponovno ocenjene 1 leto pozneje	170.890	183.590	191.260	191.207	196.533	
Ponovno ocenjene 2 leti pozneje	160.099	174.579	175.447	177.623		
Ponovno ocenjene 3 leta pozneje	156.865	164.654	165.546			
Ponovno ocenjene 4 leta pozneje	147.772	157.337				
Ponovno ocenjene 5 let pozneje	142.401					
Kumulativni kosmati presežek (zadnja ocena – prvotna ocena)	56.938	50.079	44.417	40.993	27.561	
Kumulativni kosmati presežek v % od prvotne ocene	28,6%	24,1%	21,2%	18,8%	12,3%	

Analiza višine čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij za predhodna leta

(v tisoč EUR)	31. decembra leta					
Ocena čistih obveznosti	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prvotno ocenjene	173.344	177.031	194.262	200.824	204.479	204.392
Ponovno ocenjene 1 leto pozneje	153.577	161.973	175.595	175.066	178.102	
Ponovno ocenjene 2 leti pozneje	142.529	151.267	159.178	158.850		
Ponovno ocenjene 3 leta pozneje	137.887	140.291	147.913			
Ponovno ocenjene 4 leta pozneje	127.700	131.429				
Ponovno ocenjene 5 let pozneje	120.791					
Kumulativni kosmati presežek (zadnja ocena – prvotna ocena)	52.554	45.602	46.349	41.975	26.377	
Kumulativni čisti presežek v % od prvotne ocene	30,3%	25,8%	23,9%	20,9%	12,9%	

Kumulativni kosmati presežki za pogodbena leta od 2013 do 2016 so se povečali, če jih primerjamo z vrednostmi ob koncu predhodnega leta, ko so znašali 25,9 %, 20,6 %, 16,4 % in 12,5 % prvotne ocene. Tudi kumulativni čisti presežki za pogodbena leta od 2013 do 2016 so večji od vrednosti ob koncu predhodnega leta, ko so znašali 26,3 %, 20,8 %, 18,1 % in 12,8 % prvotne ocene.

Kumulativni kosmati in čisti presežek sta posledica previdnega ocenjevanja obveznosti. Delno pa izvirata tudi iz tega, da je po pravilu pro rata temporis izračunana prenosna premija, zmanjšana za razmejene provizije, za tiste zavarovalne vrste, pri katerih so škodni količniki precej manjši od 100 %, že po naravi predpisanega izračuna prevelika. To dejstvo je tudi vzrok, da se ocena eno leto pozneje hitro zniža v primerjavi s prvotno oceno, saj se prenosna premija zaradi večinoma enoletnih zavarovanj skoraj v celoti porabi že v naslednjem letu, ko se sprost tudi njen presežek. Poznejše ocene se znižujejo počasneje, šele čez mnogo let pa se ustalijo.

Dodatno k prenosni premiji Sava Re oblikuje še rezervacije za neiztekle nevarnosti v tistih zavarovalnih vrstah, pri katerih je seštevek škodnega in stroškovnega količnika večji od 100 %, kakor je opisano v razkritjih o zavarovalno-tehničnih rezervacijah.

Zaradi visokih kumulativnih presežkov kosmatih in čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij ocenjujemo, da je tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij ob koncu leta 2018 razmeroma nizko in primerljivo z letom 2017.

23.5.2.6 Program retrocesije

Za obvladovanje zavarovalnih tveganj, ki jim je Sava Re izpostavljena, je pomemben primeren program retrocesije. Sestavljen je tako, da se zmanjša izpostavljenost morebitnim velikim škodam, saj se najvišji zneski, določeni v preglednicah maksimalnega kritja, uporabljajo le izjemoma za najboljše rizike. Z retrocesijskimi pogodbami Sava Re skrbi za ustrezno razpršitev tveganja. Portfelj v lastni izravnavi, tako za cedente skupine kot zunaj skupine, je ob večjih škodnih dogodkih zaščiten še s skrbno izbranim neproporcionalnim pozavarovanjem, ki smo ga v letu 2018 nekoliko prilagodili rasti portfelja in razširili z zaščito proti večji pogostosti katastrofalnih dogodkov:

- Neproporcionalna zaščita za naravne nesreče v Sloveniji (CAT XL; skupna za vse družbe skupine) ima na prvih dveh intervalih kritja zdaj dve namesto ene plačljive obnovitve.
- Neproporcionalna zaščita portfelja zunaj skupine za naravne nesreče s prioriteto 5 milijonov EUR se je razširila s podintervalom kritja za primer večje pogostosti dogodkov v enem letu. Če družba v enem letu utrpí skupno škodo po delovanju glavnega kritja 6 milijonov EUR, podinterval krije škode za nadaljnje dogodke v višini 3 milijonov EUR nad prioriteto 2 milijonov EUR.
- XL-kritje zavarovanj avtomobilске odgovornosti portfelja skupine ima v prvem intervalu prioriteto 1,5 milijona EUR (prej 1 milijon EUR) in kapaciteto 4,5 milijona EUR (prej 5 milijonov EUR).
- XL-kritje zavarovanja splošne odgovornosti portfelja skupine ima prioriteto 2 milijona EUR (prej 1 milijon EUR) in kapaciteto 3 milijone EUR.
- XL-kritje pomorskih in transportnih zavarovanj se je za portfelj skupine in zunaj nje poenotilo in zdaj velja po riziku in po dogodku (prej le za portfelj skupine in kritje po dogodku za portfelj zunaj skupine). Kritje ima prioriteto 2 milijonov EUR (prej 1 milijon EUR) in kapaciteto 4 milijonov EUR (prej 2,5 milijona EUR).

23.5.2.7 Ocena ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj

Za oceno ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj so bistveni maksimalni samopridržaji pozavarovalnice in program retrocesije. Maksimalni samopridržaj za večino premoženjskih zavarovanj znaša 4 milijone EUR, pri čemer kombinirani limit za zavarovanje požara in elementarnih nesreč, drugo škodno zavarovanje in zavarovanje različnih finančnih izgub prav tako ne sme presežati 4 milijone EUR, za zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil 2 milijona EUR, pri pomorskih zavarovanjih 2 milijona EUR, pri življenjskih zavarovanjih pa so maksimalni samopridržaji enaki 300.000 EUR. Tako čista škoda pri posameznem riziku praviloma ne more preseči 4 milijonov EUR. Ob katastrofalnem dogodku, npr. poplavi, toči, viharju ali celo potresu, pa je maksimalna čista škoda navzgor omejena s prioriteto ustreznega neporocionalnega kritja (zaščita samopridržaja), ki tako pri kritju poslov iz skupine kot poslov zunaj nje znaša 5 milijonov EUR. To je torej zgornja meja čiste škode, ki jo lahko predvidimo ob razumnih aktuarskih pričakovanjih za en katastrofalen dogodek. Na nekaterih mednarodnih trgih (Indija, ZDA, Kitajska) je dovoljen presežek tega samopridržaja in znaša največ 8 milijonov EUR.

Ob več katastrofalnih dogodkih v istem letu pogodbi za neporocionalno zaščito vključujeta tudi določila o obnovitvi kritja. Verjetnost tolikšnega števila katastrofalnih dogodkov, da bi bila zaradi njih ogrožena solventnost Save Re, je tako zanemarljiva. Seveda pa zaradi naključnega nihanja števila katastrofalnih škod vedno lahko pričakujemo dodatne čiste škode, kar bi se pokazalo v poslabšanju poslovnega izida, ne bi pa bila ogrožena solventnost Save Re.

Če bi se zaradi večjih/manjših uresničenih zavarovalnih tveganj čisti kombinirani količnik spremenil za eno odstotno točko, bi se dobiček pred davki spremenil za 1,4 milijona EUR (2017: 1,3 milijona EUR). Z upoštevanjem ene (dodatne) maksimalne čiste škode v višini 5 milijonov EUR bi se kombinirani količnik v letu 2018 poslabšal za 3,6 % (2017: 3,8 %), kar je še sprejemljivo.

Tveganje, da bi zavarovalna tveganja resno ogrozila finančno trdnost družbe, ocenjujemo za majhno, pri tem pa ni bistvene razlike med letoma 2018 in 2017.

23.5.3 Finančna tveganja

Pri svojem finančnem poslovanju je Sava Re izpostavljena finančnim tveganjem, med katera uvrščamo tržno, likvidnostno in kreditno tveganje.

23.5.3.1 Tveganja finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe

Pri finančnih naložbah v odvisne in pridružene družbe je Sava Re predvsem izpostavljena tveganju znižanja vrednosti tovrstnih naložb in tveganju koncentracije. Med finančnimi naložbami v odvisne in pridružene družbe ima eno večjo izpostavljenost, in sicer naložbo v Zavarovalnico Sava, katere vrednost je 56,0 % (2017: 63,8 %) celotne vrednosti finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe.

Celotna izpostavljenost Sava Re tveganju finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe na dan 31. 12. 2018 je 220,2 milijona EUR (31. 12. 2017: 193,4 milijona EUR).

Sava Re upravlja tveganja finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe z aktivnim upravljanjem družb, ki obsega:

- sistem vodenja in nadzora ter jasno razmejevanje odgovornosti na vseh ravneh,
- politike upravljanja tveganj,
- sistematično upravljanje tveganj na treh obrambnih linijah (podrobneje opisano v poglavju 11 Upravljanje tveganj),
- postavljanje poslovne strategije in strategije prevzemanja tveganj od zgoraj navzdol, pri čemer se upoštevajo tako vidiki skupine kot celote in vidiki posamezne družbe v skupini,
- celovit sistem spremljanja poslovanja in poročanja o poslovanju in povezanih tveganjih na vseh ravneh.

Ocena občutljivosti naložb v odvisne in pridružene družbe

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
Padec vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
za -10 %	220.219.086	198.197.177	-22.021.909	193.409.578	174.068.620	-19.340.958
za -20 %	220.219.086	176.175.269	-44.043.817	193.409.578	154.727.662	-38.681.916
največje posamezne odvisne družbe za -10 %	123.364.959	111.028.463	-12.336.496	123.364.959	111.028.463	-12.336.496
največje posamezne odvisne družbe za -20 %	123.364.959	98.691.967	-24.672.992	123.364.959	98.691.967	-24.672.992

Izpostavljenost tveganjem v povezavi s finančnimi naložbami v odvisne in pridružene družbe je v letu 2018 na nekoliko višji ravni kakor v letu 2017, saj se je s prevzemi novih družb povečala kompleksnost skupine. Zato se je delež največje izpostavljenosti do Zavarovalnice Sava nekoliko zmanjšal, pri tem pa se je povečala razpršenost. Upoštevajoč vse vplive ocenjujemo, da se je tveganje, povezano z vrednostjo udeležb, nekoliko povečalo, še vedno pa zaradi aktivnega upravljanja ostaja srednje veliko.

23.5.3.2 Tržna tveganja

Finančne naložbe, ki so izpostavljene tržnemu tveganju

(v EUR) Vrsta naložbe	31.12.2018	Sestava 31.12.2018	31.12.2017	Sestava 31.12.2017	Absolutna razlika 31.12.2018/ 31.12.2017	Strukturna sprememba 31.12.2018/ 31.12.2017
Depoziti in potrdila o vlogi	2.331.604	0,9%	2.398.614	0,9%	-67.010	0,0%
Državne obveznice	120.829.371	45,9%	116.270.045	43,8%	4.559.326	2,1%
Poslovne obveznice	98.080.588	37,3%	108.409.148	40,8%	-10.328.560	-3,5%
Delnice (brez strateških)	8.720.953	3,3%	10.399.227	3,9%	-1.678.274	-0,6%
Vzajemni skladi	3.102.927	1,2%	2.862.382	1,1%	240.546	0,1%
obvezniški	2.377.213	0,9%	2.564.660	1,0%	-187.448	-0,1%
delniški	725.715	0,3%	297.721	0,1%	427.993	0,2%
Infrastruktura	1.860.608	0,7%	0	0,0%	1.860.608	0,7%
Dana posojila in drugo	3.090.072	1,2%	4.609.924	1,7%	-1.519.852	-0,6%
Depoziti pri cedentih	6.275.310	2,4%	5.832.346	2,2%	442.964	0,2%
Finančne naložbe	244.291.434	92,8%	250.781.685	94,4%	-6.490.252	-1,6%
Naložbene nepremičnine	8.285.733	3,1%	8.230.878	3,1%	54.856	0,0%
Denar in denarni ustrezniki	10.651.452	4,0%	6.678.458	2,5%	3.972.994	1,5%
Skupaj finančne naložbe	263.228.618	100,0%	265.691.021	100,0%	-2.462.403	0,0%

Vrednost finančnih naložb, ki so izpostavljene tržnemu tveganju, se je v letu 2018 v primerjavi s stanjem konec leta 2017 znižala za 2,5 milijona EUR, kar je obrazloženo v poglavju 20.2.1.1. v poslovnem delu poročila.

25.5.3.2.1 Tveganje obrestne mere

Tveganje obrestne mere je tveganje, pri katerem bo družba utrpela izgubo zaradi nihanja obrestnih mer, kar se kaže kot znižanje vrednosti naložb ali povečanje obveznosti. Ker Sava Re na podlagi predpisane metodologije za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij za pripravo računovodskih izkazov nima za spremembo obrestne mere občutljivih zavarovalno-tehničnih rezervacij, se spremembe tržnih obrestnih mer kažejo le pri vrednosti naložbenega portfelja.

Tveganje spremembe obrestnih mer merimo z občutljivostno analizo, in sicer s spremembo vrednosti naložb v obveznice ob dvigu obrestnih mer za eno odstotno točko. V portfelj, občutljiv za spremembo obrestnih mer, so vključene državne in poslovne obveznice ter obvezniški in konvertibilni vzajemni skladi s ponderjem 1. Iz analize so na strani naložb izključene naložbe v obveznice, razporejene v računovodsko skupino v posesti do zapadlosti, depoziti in dana posojila, saj se vrednotijo po odplačni vrednosti in tako niso občutljivi za spremembo tržnih obrestnih mer.

Rezultati občutljivostne analize

(v EUR)	31.12.2018					
	+100 bp			-100 bp		
Tip vrednostnega papirja	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Državne obveznice	118.753.946	114.948.893	-3.805.053	118.753.946	122.835.989	4.082.042
Poslovne obveznice	98.080.587	95.662.599	-2.417.988	98.080.587	100.730.911	2.650.324
Obvezniški in konvertibilni vzajemni skladi	2.377.213	2.308.988	-68.225	2.377.213	2.451.021	73.809
Skupaj	219.211.746	212.920.480	-6.291.266	219.211.746	226.017.921	6.806.175
Vpliv na kapital	-6.154.728			6.806.175		
Vpliv na izkaz poslovnega izida	-136.538			149.652		

(v EUR)	31.12.2017					
	+100 bp			-100 bp		
Tip vrednostnega papirja	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Državne obveznice	114.194.924	110.921.251	-3.273.674	114.194.924	117.706.635	3.511.710
Poslovne obveznice	108.409.151	105.413.387	-2.995.765	108.409.151	111.643.308	3.234.157
Obvezniški vzajemni skladi	2.564.660	2.492.429	-72.231	2.564.660	2.642.381	77.720
Skupaj	225.168.736	218.827.066	-6.341.670	225.168.736	231.992.324	6.823.587
Vpliv na kapital	-6.341.670			6.823.587		
Vpliv na izkaz poslovnega izida	0			0		

Občutljivostna analiza pokaže, da bi se vrednost obveznic, upoštevanih v analizi, zaradi povečanja obrestnih mer znižala za 6,3 milijona EUR (31. 12. 2017: 6,3 milijona EUR) oziroma za 2,9 % (31. 12. 2017: 2,8 %).

Glede na rezultat občutljivostne analize je tveganje spremembe obrestnih mer v primerjavi z letom 2017 ostalo na podobni ravni.

25.5.3.2.2 Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev družba meri s scenarijema znižanja tržnih tečajev za 10 oziroma 20 %. Temu tveganju so izpostavljene delnice, delniški vzajemni skladi in mešani vzajemni skladi (pri stres testu je upoštevana polovica vrednosti).

Naložbe v odvisne družbe iz stres testa izločamo, saj družba njihove vrednosti ocenjuje skladno z usmeritvijo, ki je opisana v poglavju 23.2.12 Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe. Konec leta 2018 je znašalo stanje naložb v delnice odvisnih družb 220,2 milijona EUR (31. 12. 2017: 193,4 milijona EUR). Za ohranjanje oziroma povečevanje vrednosti naložb v odvisne družbe Sava Re skrbi predvsem z aktivnim upravljanjem.

Na dan 31. 12. 2018 je znašal delež lastniških vrednostnih papirjev 3,6 % naložbenega portfelja in se je v primerjavi s koncem leta 2017 zmanjšal za 0,4 o. t.

Ocena občutljivosti naložb na spremembo vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
Padec vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
za -10 %	9.446.668	8.502.001	-944.667	10.696.948	9.627.253	-1.069.695
za -20 %	9.446.668	7.557.334	-1.889.334	10.696.948	8.557.558	-2.139.390

Pri oceni občutljivosti naložb za spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev predpostavimo padec vseh vrednosti za 10 %, kar bi znižalo vrednost naložb za 0,9 milijona EUR (31. 12. 2017: 1,1 milijona EUR).

Drugače od obveznic, pri katerih sprememba obrestne mere na spremembo vrednosti naložb ne vpliva linearno, lahko za padce vrednosti naložb v lastniške vrednostne papirje in vzajemne sklade upoštevamo načelo linearnosti. Tako bi 20-odstotni padec cen lastniških vrednostnih papirjev znižal vrednost naložb za 1,9 milijona EUR (31. 12. 2017: 2,1 milijona EUR).

Izpostavljenost tveganju spremembe vrednosti naložb v lastniške vrednostne papirje se je v letu 2018 malenkost zmanjšala.

25.5.3.2.3 Tveganje alternativnih naložb

Družba je na dan 31.12.2018 imela skupaj 10,9 milijona EUR vloženih v alternativne naložbe, ki so naložbe v infrastrukturne sklade in naložbene nepremičnine. Tveganje alternativnih naložb smo opredelili na podlagi šokiranja vrednosti, ki ga predvideva Solventnost II pri izračunu kapitalskih zahtev. Za naložbene nepremičnine smo tako uporabili padec vrednosti za 25 %, za infrastrukturne sklade pa padec za 49 % glede na to, da na teh skladih nismo prikazali pristopa vpogleda. Vrednost obeh tipov naložb bi se tako znižala za 3,2 milijona EUR.

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Infrastrukturni skladi	1.860.608	948.910	-911.698	0	0	0
Naložbene nepremičnine	9.033.564	6.775.173	-2.258.391	8.230.878	6.173.158	-2.057.719
- neposredne nepremičnine	8.285.733	6.214.300	-2.071.433	8.230.878	6.173.158	-2.057.719
- po povezani družbi	747.831	560.873	-186.958	0	0	0
Skupaj	10.894.172	7.724.083	-3.170.089	8.230.878	6.173.158	-2.057.719

25.5.3.2.4 Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, pri katerem se bo zaradi sprememb tečajev znižala vrednost sredstev v tujih valutah ali povišala vrednost obveznosti v tujih valutah.

Delež obveznosti Sava Re v tujih valutah na dan 31. 12. 2018 predstavlja 16,4 % vseh obveznosti družbe. Ker se delež poslov v tujini (posledično tudi število različnih valut) povečuje, ima Sava Re sprejeto politiko valutnega usklajevanja. Zaradi zmanjševanja valutnega tveganja se dejavno loteva usklajevanja sredstev in obveznosti v tuji valuti.

V politiki valutnega usklajevanja je določeno, da začne družba z valutnim usklajevanjem posamezne obračunske valute¹⁴⁹, ko valutna neusklajenost pri le-te preseže 2 milijona EUR. Če finančni trg omogoča nakup in poravnavo naložb v obračunski valuti, družba začne vlaganje v obračunski valuti obveznosti. Če finančni trg ne omogoča nakupa in poravnave naložb v obračunski valuti in je transakcijska valuta¹⁵⁰ ena od svetovnih valut, se valutna neusklajenost lahko zmanjšuje z naložbami v transakcijski valuti. Pogoji za to je, da je korelacija med obračunsko valuto in transakcijsko valuto vsaj 90 %. Korelacija se izračuna kot povprečje eno-, dvo-, tri-, štiri- in pet-letne korelacije med obračunsko valuto in transakcijsko valuto po izračunu konca vsakega četrtertletja tekočega leta.

¹⁴⁹ Obračunska valuta je vsaka lokalna valuta, v kateri je nominirana obračunska dokumentacija. Obračuni na podlagi posamezne pozavarovalne pogodbe so lahko nominirani v več različnih obračunskih valutah. Nanjo so načelno vezane obveznosti in terjatve do cedenta in zato tudi pozavarovatelj.

¹⁵⁰ Transakcijska valuta je tista, v kateri poteka plačilni promet za pogodbene salde iz pozavarovalnih pogodb.

Merjenje valutnega tveganja

Družba izvaja merjenje valutnega tveganja s stohastično analizo, ki napove povprečni presežek sredstev, pa tudi 5-odstotni kvantil presežka sredstev po enem letu od datuma vrednotenja tveganja.

Na podlagi tečajev valut, ki jim je Sava Re izpostavljena, za zadnjih pet let, njihovih korelacij in evrskih ekvivalentov presežka sredstev oz. obveznosti na dan 31. 12. 2018 v teh valutah smo naredili stohastično analizo, ki je napovedala, da bo ob nespremenjeni valutni sestavi po enem letu povprečni presežek sredstev nad obveznostmi enak 0,07 milijona EUR (31. 12. 2017 : 0,04 milijona EUR), vendar pa bo s 5-odstotno verjetnostjo primanjkljaj sredstev večji od 1,6 milijona EUR (31. 12. 2017: 0,3 milijona EUR).

Valutno neusklajenost sredstev in obveznosti spremljamo po posamezni obračunski valuti. V naslednji preglednici so prikazane valutne neusklajenosti za pet valut z največjim deležem v valutni sestavi obveznosti.

Valutna (ne)usklajenost na dan 31. 12. 2018 (zneski so preračunani v EUR)

Valuta 2018	Sredstva	Obveznosti	Neusklajenost	% usklajenosti obveznosti
Euro (EUR)	505.758.074	506.663.752		
Tuje valute	100.572.979	99.667.304	19.693.990	100,9
Am. dolar (USD)	42.333.181	32.803.314	9.529.867	129,1
Korejski von (KRW)	9.229.219	9.085.947	143.271	101,6
Indijska rupija (INR)	6.725.371	6.098.675	626.695	110,3
Taka (BDT)	2.117.973	6.415.488	4.297.515	33,0
Kitajski juan (CNY)	6.890.205	7.696.453	806.248	89,5
Drugo	33.277.032	37.567.425	4.290.394	88,6
Skupaj	606.331.055	606.331.055		
% valutne usklajenosti obveznosti			96,8%	

Valutna (ne)usklajenost na dan 31. 12. 2017 (zneski so preračunani v EUR)

Valuta 2017	Sredstva	Obveznosti	Neusklajenost	% usklajenosti obveznosti
Euro (EUR)	480.204.998	478.013.928		
Tuje valute	100.681.182	102.872.252	20.178.121	97,9
Am. dolar (USD)	40.244.329	33.645.619	6.598.709	119,6
Korejski von (KRW)	13.659.418	12.268.776	1.390.642	111,3
Kitajski vuan (CNY)	8.680.101	8.296.593	383.508	104,6
Indijska rupija (INR)	7.250.186	6.629.520	620.666	109,4
Taka (BDT)	2.100.842	6.286.135	4.185.294	33,4
Drugo	28.746.307	35.745.609	6.999.302	80,4
Skupaj	580.886.180	580.886.180		
% valutne usklajenosti obveznosti			96,5%	

Upravljalvska valutna (ne)usklajenost na dan 31. 12. 2018 (zneski so preračunani v EUR)

Valuta 2018	Sredstva	Obveznosti	Neusklajenost	% usklajenosti obveznosti
Euro (EUR)	505.978.443	507.934.480		
Tuje valute	100.352.612	98.396.576	7.516.117	102,0
Am. dolar (USD)	45.360.745	42.471.025	2.889.720	106,8
Korejski von (KRW)	9.229.219	9.085.947	143.271	101,6
Kitajski juan (CNY)	6.890.205	7.696.453	806.248	89,5
Indijska rupija (INR)	8.025.495	7.818.596	206.899	102,6
Ruski rubelj (RUB)	4.965.997	3.469.810	1.496.186	143,1
Drugo	25.880.952	27.854.744	1.973.792	92,9
Skupaj	606.331.055	606.331.055		
% valutne usklajenosti obveznosti			98,8%	

Upravljalvska valutna (ne)usklajenost na dan 31. 12. 2017 (zneski so preračunani v EUR)

Valuta 2017	Sredstva	Obveznosti	Neusklajenost	% usklajenosti obveznosti
Euro (EUR)	480.490.171	479.884.843		
Tuje valute	100.396.009	101.001.336	6.685.636	99,4
Am. dolar (USD)	43.252.126	43.255.862	3.736	100,0
Korejski von (KRW)	13.659.418	12.268.776	1.390.642	111,3
Kitajski juan (CNY)	8.680.101	8.296.593	383.508	104,6
Indijska rupija (INR)	8.026.369	7.931.790	94.579	101,2
Ruski rubelj (RUB)	10.381.528	9.210.102	1.171.426	112,7
Drugo	16.396.467	20.038.213	3.641.746	81,8
Skupaj	580.886.180	580.886.180		
% valutne usklajenosti obveznosti			98,8%	

Družba si je za ciljno usklajenost opredelila usklajenost več kot 90 %. V letu 2018 je usklajenost 96,8 % (2017: 96,5 %), kar kaže na kakovostno obvladovano valutno tveganje.

Pri upravljanju valutnega tveganja (upravljalvski vidik) je družbi uspelo neposredno uskladiti vse likvidnejše valute. Druge valute je usklajevala glede na koreliranost tujih valut z EUR oz. USD. Ker je precej obračunskih valut vsaj 90-odstotno koreliranih z USD, se ob upoštevanju te korelacije presežek sredstev nad obveznostmi v USD zniža na 2,9 milijona EUR (iz 9,5 milijona EUR). S tem se odstotek valutne usklajenosti poveša na 98,8 % (2017: 98,8 %).

Pregled valut, ki se usklajujejo na podlagi transakcijske valute

Transakcijska valuta	Obračunska valuta
Evro (EUR)	Bolgarski lev (BGN)
	Konvertibilna marka BiH (BAM)
	CFA zahodnoafriški frank (XOF)
	Danska krona (DKK)
	Srednjeafriška CFA (XAF)
	EUR
Ameriški dolar (USD)	Dirham (AED)
	Gulden Nizozemskih Antilov (ANG)
	Barbadoški dolar (BBD)
	Bangladeška taka (BDT)
	Bahamski dolar (BSD)
	Ameriški dolar (USD)
	Dominikanski peso (DOP)
	Gvatemalski kecal (GTQ)
	Hongkonški dolar (HKD)
	Kuvajtski dinar (KWD)
	Laoški kip (LAK)
	Šrilanška rupija (LKR)
	Maldivijska rufija (MVR)
	Omanski rial (OMR)
	Katarski rial (QAR)
	Savdski rial (SAR)
	Vzhodnokaribski dolar (XCD)
	Dolar Trinidada in Tobaga (TTD)
	Vietnamski dong (VND)
Indijska rupija (INR)	Butanski ngultrum (BTN)
	Nepalska rupija (NPR)
	Indijska rupija (INR)

Vpliv tečajnih razlik na izkaz poslovnega izida

Valutna neusklajenost vpliva tudi na izkaz poslovnega izida na podlagi obračuna tečajnih razlik zaradi vpliva spremembe deviznega tečaja na različne postavke izkaza finančnega položaja.

Ob predpostavki 100-odstotne valutne usklajenosti sredstev in obveznosti, sprememba deviznih tečajev tujih valut ne bi imela vpliva na izkaz poslovnega izida. Sprememba vrednosti sredstev v tujih valutah zaradi spremembe deviznih tečajev bi se namreč nevtralizirala s spremembo vrednosti obveznosti v tujih valutah. Ker Sava Re nima zagotovljene 100-odstotne valutne usklajenosti sredstev in obveznosti, spremembe deviznih tečajev vplivajo na poslovni rezultat v izkazu poslovnega izida. Vpliv tečajnih razlik je prikazan v naslednji preglednici.

Vpliv tečajnih razlik na izkaz poslovnega izida

Postavka izkaza finančnega položaja	Tečajne razlike	
Euro (EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Naložbe	-96.521	-5.483.541
ZTR in razmejene provizije	239.949	6.427.290
Terjatve in obveznosti	41.886	-1.739.316
Skupaj vpliv na izkaz poslovnega izida	185.314	-795.566

Ocenjujemo, da se valutno tveganje v letu 2018 glede na leto 2017 ni bistveno spremenilo, vplivi sprememb tečajev pa so precej manjši predvsem zaradi manjših tečajnih nihanj kakor leto poprej. Družba je tudi v letu 2018 aktivno izvajala valutno usklajevanje sredstev in obveznosti na podlagi obračunske valute ali posredno na podlagi transakcijske valute.

23.5.3.3 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, pri katerem bo družba zaradi plačila nepričakovanih ali nepričakovano visokih obveznosti, utrpela izgubo pri zagotavljanju likvidnih sredstev.

Družba minimizira likvidnostno tveganje z zagotavljanjem sredstev v višini ocenjene likvidnostne potrebe. Ta je sestavljena iz ocene potrebe po normalni tekoči likvidnosti in likvidnostne rezerve, zagotavlja pa se z alokacijo sredstev v instrumente denarnega trga in določitvijo odstotka posameznega portfelja, ki mora biti investiran v visoko likvidnih sredstvih, v vsakem trenutku na voljo za zagotavljanje likvidnosti v izrednih potrebah.

Ocena normalne tekoče likvidnosti se izvaja na podlagi analize predvidenih denarnih tokov v obdobju do enega leta v mesečnih in tedenskih načrtih, ki upoštevajo predvideno dinamiko zapadlosti naložb ter druge prilive in odlive iz poslovanja. Pri tem se uporabijo historični podatki poslovanja družbe, ki so zajeti v preteklih mesečnih in tedenskih likvidnostnih načrtih, in pričakovanja glede poslovanja v prihodnje. Likvidnostna rezerva pa se izračuna na podlagi ocene maksimalnih tedenskih odlivov glede na historične podatke.

V skladu s politiko upravljanja likvidnostnih tveganj družba spremlja likvidnostno kakovost dolžniških vrednostnih papirjev in jih razvršča v skladu z metodologijo ECB. Naložbe, uvrščene v naložbeni razred L1A, ki predstavlja visoko likvidne naložbe, morajo obsegati vsaj 15 % vrednosti naložbenega portfelja. Na dan 31. 12. 2018 je delež naložb L1A znašal 25 % (31. 12. 2017: 28,2 %) naložbenega portfelja družbe, kar kaže na visoko likvidnost portfelja.

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju merimo tudi z rokovno usklajenostjo finančnih sredstev in obveznosti. V naslednji preglednici so vrednosti finančnih naložb po letih prikazane z nediskontiranimi denarnimi tokovi, vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij pa je po letih razporejena glede na pričakovano zapadlost na podlagi trikotniškega razvoja.

Zapadlost finančnih sredstev in obveznosti

(v EUR)	Knjigovodska vrednost 31.12.2018	Na odpoklic	Do 1 leta	Od 1 leta do 5 let	Nad 5 let	Brez določene zapadlosti	Skupaj 31.12.2018
Finančne naložbe	244.291.434	0	59.595.548	126.529.405	53.495.382	13.684.488	253.304.823
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida	3.956.895	0	178.875	2.266.500	2.301.214	439.304	5.185.894
- v posesti do zapadlosti	2.075.425	0	102.500	410.000	2.307.500	0	2.820.000
- posojila in depoziti	10.107.498	0	6.911.275	3.039.428	559.911	0	10.510.614
- razpoložljivo za prodajo	228.151.616	0	52.402.897	120.813.477	48.326.757	13.245.184	234.788.315
Znesek zav. teh. rezervacij, prenesen pozavarovateljem	21.437.221	0	10.183.242	6.612.470	4.641.509	0	21.437.221
Denar in denarni ustrezniki	10.651.452	5.623.541	5.027.912	0	0	0	10.651.452
SKUPAJ SREDSTVA	276.380.105	5.623.541	74.806.701	133.141.875	58.136.890	13.684.488	285.393.495
Zavarovalno tehnične rezervacije	234.173.078	0	111.782.724	71.912.571	50.477.783	0	234.173.078
SKUPAJ OBVEZNOSTI	234.173.078	0	111.782.724	71.912.571	50.477.783	0	234.173.078
Razlika	42.207.027	5.623.541	-36.976.023	61.229.303	7.659.107	13.684.488	51.220.417

(v EUR)	Knjigovodska vrednost 31.12.2017	Na odpoklic	Do 1 leta	Od 1 leta do 5 let	Nad 5 let	Brez določene zapadlosti	Skupaj 31.12.2017
Finančne naložbe	250.781.685	0	50.259.319	142.313.870	46.636.862	13.261.608	252.471.660
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida	409.573	0	0	0	0	409.573	409.573
- v posesti do zapadlosti	2.075.111	0	102.500	410.000	2.410.000	0	2.922.500
- posojila in depoziti	12.840.885	0	4.373.892	2.717.308	1.512.740	0	8.603.940
- razpoložljivo za prodajo	235.456.116	0	45.782.927	139.186.563	42.714.123	12.852.036	240.535.648
Znesek zav. teh. rezervacij, prenesen pozavarovateljem	20.073.571	0	8.072.407	5.947.618	6.053.545	0	20.073.571
Denar in denarni ustrezniki	6.678.458	2.128.333	4.550.126			0	6.678.458
SKUPAJ SREDSTVA	277.533.715	2.128.333	62.881.852	148.261.488	52.690.408	13.261.608	279.223.689
Zavarovalno tehnične rezervacije	232.639.163	0	94.012.446	68.701.572	69.925.145	0	232.639.163
SKUPAJ OBVEZNOSTI	232.639.163	0	94.012.446	68.701.572	69.925.145	0	232.639.163
Razlika	44.894.551	2.128.333	-31.130.594	79.559.917	-17.234.738	13.261.608	46.584.525

Likvidnostne potrebe se zagotavljajo z alokacijo sredstev v instrumente denarnega trga v odstotku, ki je skladen z ocenjeno normalno tekočo potrebo po likvidnosti. Sredstva za pokrivanje ocenjene likvidnostne rezerve družba zagotavlja tako, da ima vsaj 15 % portfelja investiranega v visoko likvidnih sredstvih. Visoko likvidna sredstva so namenjena zagotavljanju likvidnosti v izrednih potrebah in so na voljo v vsakem trenutku.

Sava Re v svojih knjigah izkazuje 71,0 milijona EUR naložb (31. 12. 2017: 72,7 milijona EUR), ki jih ECB ocenjuje kot visoko likvidne (prva dva razreda po ECB-metodologiji ocenjevanja likvidnosti naložb).

Z vidika likvidnosti družbe je zelo pomembna tudi pokritost kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in rezerv s sredstvi registra premoženjskih zavarovanj.

Za likvidnost družbe je prav tako pomembna povprečna ročnost sredstev in obveznosti. Povprečna ročnost obveznic in depozitov registra premoženjskih zavarovanj je bila konec leta 2018 3,03 leta (31. 12. 2017: 3,01 leta), medtem ko je pričakovana ročnost obveznosti 4,1 leta (31. 12. 2017: 4,1 leta).

Na podlagi deleža likvidnih naložb in usklajenosti sredstev in obveznosti ocenjujemo, da likvidnostno tveganje dobro obvladujemo.

23.5.3.4 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev ali drugih nasprotnih strank, do katerih ima družba terjatve.

Kreditnemu tveganju so izpostavljene finančne naložbe (naložbe v depozite, obveznice, depozite pri cedentih, denar in denarne ustreznike ter dana posojila), terjatve do pozavarovateljev in druge terjatve.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Vrsta sredstev	Znesek	Znesek
Naložbe s stalnim donosom	241.258.397	244.198.536
Dolžniški instrumenti	224.331.635	231.687.731
Depoziti pri cedentih	6.275.310	5.832.347
Denar in denarni ustrezniki	10.651.452	6.678.458
Terjatve do pozavarovateljev	25.812.956	22.947.154
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	21.437.221	20.073.571
Terjatve za deleže v zneskih škod	4.375.735	2.873.583
Terjatve, razen terjatve do pozavarovateljev	83.454.566	85.728.812
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	82.518.635	85.167.822
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja (razen terjatev za deleže v zneskih škod)	466.544	329.343
Terjatve za odmerjeni davek	39.935	41.064
Druge terjatve	429.450	190.582
Skupna izpostavljenost	350.525.919	352.874.501

Kreditno tveganje neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev

Kreditno tveganje se pri naložbah ocenjuje na podlagi dveh dejavnikov:

- bonitetnih ocen, ki se uporabljajo pri ugotavljanju kreditnega tveganja pri naložbah s stalnim donosom¹⁵¹ in denarju¹⁵²,
- kazalnikov poslovanja pri drugih naložbah.

V nadaljevanju prikazujemo oceno kreditnega tveganja naložb s stalnim donosom (vključeni so dolžniški vrednostni papirji, depoziti, denar in denarni ustrezniki, depoziti pri cedentih in dana posojila).

Sestava naložb s stalnim donosom po bonitetnih ocenah

(v EUR)	31.12.2018		31.12.2017	
Ocena po S&P/Moodys	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava
AAA/Aaa	77.950.080	32,3%	88.858.731	36,4%
AA/Aa	39.938.848	16,6%	37.636.383	15,4%
A/A	60.026.889	24,9%	64.854.168	26,6%
BBB/Baa	39.284.693	16,3%	27.552.436	11,3%
Manj kot BBB/Baa	7.900.146	3,3%	3.942.855	1,6%
Brez ocene	16.157.741	6,7%	21.353.963	8,7%
Skupaj	241.258.397	100,0%	244.198.536	100,0%

Z vidika obvladovanja kreditnega tveganja ima družba cilj, da delež naložb z bonitetno oceno najmanj A- znaša vsaj 40 % vrednosti naložbenega portfelja. Delež naložb, izpostavljenih kreditnemu tveganju, bonitetnega razreda A ali več na dan 31. 12. 2018 znaša 73,7 % (31. 12. 2017: 78,4 %) vseh naložb, izpostavljenih kreditnemu tveganju. Družba redno spremlja izpostavljenost posameznim izdajateljem in spremembe bonitetnih ocen, da bi zagotovila primeren in pravočasen odziv na neugoden razvoj razmer na finančnih trgih in povečano tveganje do posameznega izdajatelja.

Sava Re kreditno tveganje pri drugih naložbah omejuje z visoko stopnjo razpršenosti in vlaganjem v likvidne vrednostne papirje.

V sklopu kreditnega tveganja neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev skupina obravnava tudi tveganje koncentracije, ki je tveganje prevelike izpostavljenosti do posamezne regije, panoge ali izdajatelja.

Za izognitev preveliki koncentraciji v določen tip naložb, preveliki koncentraciji pri nekem pogodbenem partnerju oziroma sektorju, pa tudi drugim možnim oblikam koncentracije ima družba v skladu z Zakonom o zavarovalništvu in svojimi notranjimi predpisi svoj naložbeni portfelj precej razpršen.

¹⁵¹ Vključuje obveznice, poslovne obveznice, depozite, depozite pri cedentih in dana posojila.

¹⁵² Vključuje denar in depozite na odpoklic.

Regijska razpršenost finančnih naložb

(v EUR) Regija	31.12.2018		31.12.2017	
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava
Slovenija	48.942.112	18,6%	54.593.796	20,5%
Članice EU	141.271.311	53,7%	141.696.173	53,3%
Nečlanice EU	9.131.951	3,5%	9.176.812	3,5%
Rusija in Azija	16.076.965	6,1%	16.384.509	6,2%
Afrika in Srednji vzhod	2.249.205	0,9%	2.134.198	0,8%
Amerika in Avstralija	45.557.075	17,3%	41.705.533	15,7%
Skupaj	263.228.619	100,0%	265.691.021	100,0%

Družba ima najvišjo izpostavljenost do držav članic EU (31. 12. 2018: 53,7 %, 31. 12. 2017: 53,3 %), pri čemer je izpostavljenost razpršena med 22 držav. Sledi ji izpostavljenost do izdajateljev s sedežem v Sloveniji (31. 12. 2018: 18,6 %; 31. 12. 2017: 20,5 %) ter izpostavljenost do izdajateljev s sedežem v Ameriki in Avstraliji (31. 12. 2018: 17,3 %; 31. 12. 2017: 15,7 %). Izpostavljenost do preostalih regij se v primerjavi s koncem preteklega leta ni bistveno spremenila.

Izpostavljenost do Slovenije se je v letu 2018 zmanjšala za 1,9 o. t. zaradi zapadanja vrednostnih papirjev in sprejetega limitnega sistema.

Izpostavljenost do Slovenije glede na vrsto naložb

(v EUR) Vrsta naložbe	31.12.2018		31.12.2017	
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava
Depoziti	742.115	0,3%	742.100	0,3%
Državne obveznice	18.537.101	7,0%	24.004.876	9,0%
Poslovne obveznice	6.597.544	2,5%	7.089.706	2,7%
Delnice	8.601.860	3,3%	10.304.445	3,9%
Dana posojila	900.210	0,3%	0	0,0%
Denar in denarni ustrezniki	5.277.548	2,0%	4.221.792	1,6%
Naložbene nepremičnine	8.285.733	3,1%	8.230.878	3,1%
Skupna vsota	48.942.112	18,6%	54.593.796	20,5%

Panožna razpršenost finančnih naložb

(v EUR) Panoga	31.12.2018		31.12.2017	
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava
Bančništvo	46.861.912	17,8%	51.972.379	19,6%
Država	120.829.371	45,9%	116.270.045	43,8%
Finance in zavarovalništvo	27.646.258	10,5%	30.542.879	11,5%
Industrija	17.858.226	6,8%	17.422.633	6,6%
Potrošne dobrine	17.975.879	6,8%	19.516.081	7,3%
Preskrbovalna podjetja	20.775.863	7,9%	21.736.127	8,2%
Nepremičnina	8.862.613	3,4%	8.230.878	3,1%
Infrastruktura	2.418.497	0,9%	0	0,0%
Skupaj	263.228.619	100,0%	265.691.021	100,0%

* Podatki pri panogi finance in zavarovalništvo za leto 2017 se razlikujejo od podatkov, objavljenih v letnem poročilu 2017, ker so naložbene nepremičnine prikazane v panogi nepremičnina (38,8 milijona EUR).

Največjo panožno izpostavljenost na dan 31. 12. 2018 ima družba v panogi država, pri čemer moramo poudariti visoko stopnjo razpršenosti po izdajateljih vrednostnih papirjev.

Izpostavljenost do desetih največjih izdajateljev znaša na dan 31. 12. 2018 83,7 milijona EUR, kar je 31,8 % finančnih naložb (31. 12. 2017: 88,2 milijona EUR; 33,2 %). Največja izpostavljenost Save Re do posameznega izdajatelja je izpostavljenost do Združenih držav Amerike. Na dan 31. 12. 2018 znaša ta 17,4 milijona EUR oziroma 6,6 % naložbenega portfelja (31. 12. 2017: 10,4 milijona EUR; 4,0 %). V primerjavi s koncem leta 2017 se je delež izpostavljenosti do izdajatelja Republike Slovenije zmanjšal za 1,6 o. t. (31. 12. 2018: 6,3 %; 31. 12. 2017: 6,6 %). Izpostavljenost do nobenega drugega izdajatelja ne predstavlja več kot 2,5 % finančnih naložb.

Na podlagi navedenega ocenjujemo, da je družba z zmanjšanjem izpostavljenosti do Slovenije ter dodatno razpršitvijo med posamezne izdajatelje, regije in panoge v letu 2018 kreditno tveganje dobro obvladovala in ga v primerjavi z 2017 znižala.

Kreditno tveganje do drugih nasprotnih strank, do katerih ima družba terjatve

Skupna izpostavljenost do retrocesionarjev na dan 31. 12. 2018 znaša 25,8 milijona EUR (31. 12. 2017: 22,9 milijona EUR). Od tega se 21,4 milijona EUR (31. 12. 2017: 20,1 milijona EUR) nanaša na retrocedirani del kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij (3,6 milijona EUR na prenosne premije in 17,8 milijona EUR na škodne rezervacije), 4,4 milijona EUR (31. 12. 2017: 2,9 milijona EUR) pa na terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah.

Celotna izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju, ki se nanaša na retrocesionarje, v letu 2018 predstavlja 4,3 % sredstev (31. 12. 2017: 4,0 %). Retrocesijski programi so večinoma plasirani pri prvovrstnih pozavarovateljih, ki imajo ustrezno bonitetno oceno (vsaj A– po S&P za dolgoročne posle in vsaj BBB+ za kratkoročne posle). Če upoštevamo še dovolj veliko razpršenost, lahko to tveganje ocenimo kot majhno. Podrobnosti so razvidne iz naslednje preglednice.

Sestava terjatev do pozavarovateljev po bonitetnih ocenah

(v EUR)	31.12.2018		31.12.2017	
Ocena po S&P/A.M. Best	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava
AAA/A++	278.948	1,1%	1.050.918	5,2%
AA/A+	7.791.707	30,2%	6.547.204	38,1%
A/(A ali A-)	13.124.406	50,8%	10.005.802	40,6%
BBB/(B++ ali B+)	1.412.595	5,5%	971.923	2,6%
Manj kot BBB/Manj kot B+	758.193	2,9%	664.632	2,9%
Brez ocene	2.447.106	9,5%	3.706.674	10,6%
Skupaj	25.812.955	100,0%	22.947.154	100,0%

Sestava vseh terjatev po vrsti terjatve in zapadlosti je razvidna iz naslednjih dveh preglednic, v katerih so upoštevane tudi že omenjene terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah.

Terjatve po starosti

(v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
31.12.2018				
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	68.495.754	8.163.247	5.859.634	82.518.635
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	3.541.151	482.112	352.473	4.375.735
Terjatve za provizijo	329.924	136.620	0	466.544
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	72.366.829	8.781.979	6.212.107	87.360.914
Kratkoročne terjatve iz financiranja	13.257	2.180	24.499	39.936
Druge terjatve	419.404	6.265	3.780	429.449
Druge terjatve	432.661	8.445	28.279	469.385
Skupaj	72.799.489	8.790.423	6.240.386	87.830.299

(v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
31.12.2017				
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	70.333.520	9.733.178	5.101.124	85.167.822
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	2.068.584	316.745	488.254	2.873.583
Terjatve za provizijo	312.676	16.666	0	329.342
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	72.714.780	10.066.589	5.589.378	88.370.748
Kratkoročne terjatve iz financiranja	18.001	1.736	21.327	41.064
Druge terjatve	174.792	8.417	7.373	190.583
Druge terjatve	192.793	10.153	28.700	231.647
Skupaj	72.907.573	10.076.742	5.618.078	88.602.395

Družba je terjatve presojala zaradi potrebe po oslabitvah. Pri terjativah, pri katerih se je oslabeitev pokazala kot potrebna, je oblikovala ustrezne popravke vrednosti. V razkritju 8 so terjatve opisane podrobneje.

23.5.4 Operativna tveganja

Operativno tveganje je tveganje nevarnosti izgube zaradi neprimerne ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

Operativna tveganja ne spadajo med največja tveganja Save Re. Kljub temu je med njimi kar nekaj takih, ki so pomembna, in sicer predvsem:

- tveganja, povezana z računalniškim in komunikacijskim sistemom,
- tveganja, povezana z nadzorom in poročanjem,
- tveganje odhoda ključnih, strokovnih in perspektivnih sodelavcev,
- tveganje napačnega vnosa podatkov in neustrezne dokumentacije,
- tveganje skladnosti z zakoni in predpisi,
- tveganje kraje ali goljufije,
- tveganje, povezano z zunanjim izvajalcem.

Ocenjujemo, da je bila v letu 2018 izpostavljenost operativnim tveganjem v primerjavi z letom 2017 na isti ravni.

Družba vsaj enkrat letno izvede izračun kapitalske zahteve za operativna tveganja na podlagi standardne formule Solventnosti II. Ta način izračuna višine operativnega tveganja ima le omejeno uporabno vrednost, saj formula ne temelji na dejanski izpostavljenosti družbe operativnim tveganjem, temveč na približku, izračunanem predvsem na podlagi premij, rezervacij in stroškov družbe.

Iz navedenih razlogov družba za ocenjevanje operativnih tveganj uporablja predvsem kvalitativno ocenjevanje verjetnosti nastanka in finančnega vpliva v okviru registra tveganj ter analizo posameznih scenarijev. Z rednim ocenjevanjem tveganj si tako ustvari aktualno sliko o svoji izpostavljenosti tveganjem.

Družba ni izpostavljena pomembni koncentraciji operativnih tveganj.

Za učinkovito upravljanje operativnih tveganj ima družba vzpostavljene procese identifikacije, merjenja, spremljanja, upravljanja in poročanja o operativnih tveganjih.

Ukrepi za obvladovanje operativnih tveganj so skladni z ukrepi v skupini, navedenimi v poglavju 17.6.4 Operativna tveganja.

23.5.5 Strateška tveganja

Med strateška tveganja družba uvršča tveganje nepričakovanega znižanja vrednosti družbe zaradi škodljivega učinka odločitev vodstva, sprememb poslovnega in pravnega okolja ter tržnega razvoja. Neugoden vpliv teh dogodkov lahko učinkuje na prihodke ali kapitalsko ustreznost družbe.

Družba je izpostavljena različnim notranjim in zunanjim strateškim tveganjem. Med njena ključna strateška tveganja v letu 2018 uvrščamo predvsem:

- tveganje neustrezne razvojne strategije,
- tveganja, povezana s strateškimi naložbami,
- politično tveganje,
- projektna tveganja,
- tveganje tržnih in ekonomskih pogojev,
- tveganje ugleda in
- regulatorno tveganje.

Ocenjujemo, da je v letu 2018 izpostavljenost Save Re strateškim tveganjem na podobni ravni kakor v letu 2017.

Strateška tveganja so po svoji naravi zelo raznovrstna in jih težko kvantitativno ovrednotimo, prav tako so močno odvisna od različnih (tudi zunanjih) dejavnikov. Poleg tega niso vključena v izračun zahtevanega kapitala v skladu s standardno formulo Solventnosti II.

Družba zato strateška tveganja ocenjuje kvalitativno v registru tveganj, pri čemer ocenjuje pogostost in morebitni finančni vpliv posameznega dogodka. Poleg tega poskuša ključna strateška tveganja ovrednotiti z uporabo kvalitativne analize različnih scenarijev. Na podlagi kombinacije obeh vrst analiz dobi sliko o stanju in spremembah izpostavljenosti tej vrsti tveganj.

Družba strateška tveganja obvladuje in ni izpostavljena pomembni koncentraciji tveganj. Ocenjujemo, da so bila strateška tveganja v letu 2018 na enaki ravni kakor v letu 2017.

Za učinkovito upravljanje strateških tveganj ima družba vzpostavljene procese identifikacije, merjenja, spremljanja, upravljanja in poročanja o strateških tveganjih.

Ukrepi za obvladovanje strateških tveganj so skladni z ukrepi v skupini, navedenimi v poglavju 17.7.7 Strateško tveganje.

23.6 Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz finančnega položaja

1) Neopredmetena sredstva

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti neopredmetenih sredstev

(v EUR)	Programska oprema	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2018	1.627.512	30.643	1.658.155
Povečanja	330.796	3.276	334.072
Odtujitve	-4.342	0	-4.342
Stanje 31. 12. 2018	1.953.966	33.919	1.987.885
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2018	851.144	0	851.144
Povečanja	246.019	0	246.019
Odtujitve	-2.002	0	-2.002
Stanje 31. 12. 2018	1.095.161	0	1.095.161
Neodpisana vrednost 1.1.2018	776.368	30.643	807.011
Neodpisana vrednost 31.12.2018	858.805	33.919	892.724

(v EUR)	Programska oprema	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2017	1.431.299	39.685	1.470.984
Povečanja	196.213	0	196.213
Odtujitve	0	-9.042	-9.042
Stanje 31. 12. 2017	1.627.512	30.643	1.658.155
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2017	638.417	0	638.417
Povečanja	212.727	0	212.727
Stanje 31. 12. 2017	851.144	0	851.144
Neodpisana vrednost 1.1.2017	792.883	39.685	832.567
Neodpisana vrednost 31.12.2017	776.368	30.643	807.011

2) Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Druga opredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2018	150.833	2.322.223	1.666.228	90.667	4.229.951
Povečanja	0	39.546	356.930	122	396.598
Odtujitve	0	0	-281.150	0	-281.150
Prerazporeditve	5.811	101.391	0	-6.376	100.826
Stanje 31. 12. 2018	156.645	2.463.160	1.742.008	84.413	4.446.226
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2018	0	643.037	1.051.937	49.333	1.744.306
Povečanja	0	31.486	202.237	1.293	235.017
Odtujitve	0	0	-213.478	0	-213.478
Prerazporeditve	0	28.177	0	-2.336	25.841
Stanje 31. 12. 2018	0	702.698	1.040.696	48.290	1.791.685
Neodpisana vrednost 1.1.2018	150.833	1.679.187	614.291	41.334	2.485.645
Neodpisana vrednost 31.12.2018	156.644	1.760.461	701.312	36.123	2.654.540

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Druga opredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2017	149.876	7.591.448	1.559.190	92.256	9.392.770
Povečanja	0	0	289.914	0	289.914
Odtujitve	0	0	-182.875	-1.589	-184.464
Prerazporeditve	957	-5.269.225	0	0	-5.268.268
Stanje 31. 12. 2017	150.833	2.322.223	1.666.228	90.667	4.229.951
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2017	0	612.593	980.000	46.975	1.639.568
Povečanja	0	30.444	176.266	2.625	209.335
Odtujitve	0	0	-104.329	-268	-104.597
Stanje 31. 12. 2017	0	643.037	1.051.937	49.333	1.744.306
Neodpisana vrednost 1.1.2017	149.876	6.978.855	579.190	45.281	7.753.202
Neodpisana vrednost 31.12.2017	150.833	1.679.187	614.291	41.334	2.485.645

Opredmetena osnovna sredstva niso pridobljena s finančnim najemom in niso obremenjena s stvarnimi pravicami tretjih oseb.

Poštene vrednosti zemljišč in zgradb so izkazane v razkritju 22) Poštene vrednosti sredstev in obveznosti.

3) Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Odložene terjatve za davek	1.867.370	1.238.826

(v EUR)	1.1.2018	Pripoznano v IPI	Pripoznano v IVD	31.12.2018
Dolgoročne finančne naložbe	1.023.503	369.355	259.757	1.652.614
Kratkoročne poslovne terjatve	257.788	-3.301	0	254.487
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	33.577	5.265	-2.346	36.496
Drugo	-76.041	0	-186	-76.227
Skupaj	1.238.826	371.319	257.224	1.867.370

(v EUR)	1.1.2017	Pripoznano v IPI	Pripoznano v IVD	31.12.2017
Dolgoročne finančne naložbe	1.195.582	-167.573	-4.506	1.023.503
Kratkoročne poslovne terjatve	222.455	35.333	0	257.788
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	31.440	3.742	-1.605	33.577
Drugo	-76.041	0	0	-76.041
Skupaj	1.373.436	-128.499	-6.111	1.238.826

4) Naložbene nepremičnine

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti naložbenih nepremičnin

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 1. 1. 2018	1.496.601	6.905.412	0	8.402.013
Povečanja	0	208.883	62.157	271.040
Prerazporeditve	-5.811	-101.391	6.376	-100.826
Stanje 31. 12. 2018	1.490.790	7.012.904	68.533	8.572.227
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 1. 1. 2018	0	171.135	0	171.135
Povečanja	0	139.122	2.078	141.200
Prerazporeditve	0	-28.177	2.336	-25.841
Stanje 31. 12. 2018	0	282.080	4.414	286.494
Neodpisana vrednost 1.1.2018	1.496.601	6.734.277	0	8.230.878
Neodpisana vrednost 31.12.2018	1.490.790	6.730.824	64.119	8.285.733

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2017	5.810	3.200.431	3.206.241
Prerazporeditve	1.490.790	3.704.982	5.195.772
Stanje 31. 12. 2017	1.496.601	6.905.412	8.402.013
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2017	0	84.165	84.165
Povečanja	0	86.970	86.970
Stanje 31. 12. 2017	0	171.135	171.135
Neodpisana vrednost 1.1.2017	5.810	3.116.266	3.122.076
Neodpisana vrednost 31.12.2017	1.496.601	6.734.277	8.230.878

Družba med naložbenimi nepremičninami vodi/izkazuje poslovne prostore v poslovni stavbi na Tivolski 48, stavbo na Baragovi 5 in garažna mesta na Dunajski 56, ki jih oddaja v dolgoročni najem.

Vse naložbene nepremičnine prinašajo najemnino. Iz oddaje v najem naložbenih nepremičnin je družba v letu 2018 realizirala 692.712 EUR prihodkov (6.506 EUR od odvisnih družb, 686.207 EUR od drugih). V letu 2017 je bilo prihodkov za 326.147 EUR (od povezanih družb za 11.152 EUR, 314.995 EUR od drugih). Stroški vzdrževanja naložbenih nepremičnin so vključeni v najemno ceno oziroma jih družba po delilniku stroškov zaračuna najemnikom. Tovrstnih povrnjenih stroškov je bilo v letu 2018 v višini 112.718 EUR (2017: 144.325 EUR).

Naložbene nepremičnine niso obremenjene s stvarnimi pravicami tretjih oseb.

Poštene vrednosti naložbenih nepremičnin so izkazane v razkritju 22) Poštene vrednosti sredstev in obveznosti.

5) Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe

Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe Sava Re skladno z določili MRS 27 Ločeni računovodski izkazi obračuna po nabavni vrednosti.

Finančne naložbe v delnice in deleže v skupini

(v EUR)	1.1.2018		Nakup/ dokapitali- zacija	Slabitev (-)	31.12.2018	
	Delež	Vrednost	Vrednost	Vrednost	Delež	Vrednost
Zavarovalnica Sava	100,00%	123.364.959	0	0	100,00%	123.364.959
Sava neživotno osiguranje (SRB)	100,00%	13.457.144	6.942.021	0	100,00%	20.399.165
Illyria	100,00%	10.318.445	0	-2.224.445	100,00%	8.094.000
Sava osiguruvanje (MKD)	92,57%	10.284.618	0	-253.128	92,57%	10.031.490
Sava osiguranje (MNE)	100,00%	15.373.019	0	0	100,00%	15.373.019
Illyria Life	100,00%	4.035.892	0	0	100,00%	4.035.892
Sava živотно osiguranje (SRB)	100,00%	6.685.245	0	-1.542.967	100,00%	5.142.278
Illyria Hospital	100,00%	1.800.317	0	0	100,00%	1.800.317
Sava pokojninska	100,00%	8.089.939	0	0	100,00%	8.089.939
TBS Team 24	0,00%	0	2.906.504	0	75,00%	2.906.504
Sava penzisko društvo	0,00%	0	19.714.494	0	100,00%	19.714.494
Sava Terra	0,00%	0	747.831	0	30,00%	747.831
Skupaj		193.409.578	30.310.850	-4.020.539		219.699.889

(v EUR)	1.1.2017		Nakup/ dokapitali- zacija	Slabitev (-)	31.12.2017	
	Delež	Vrednost	Vrednost	Vrednost	Delež	Vrednost
Zavarovalnica Sava	99,74%	122.312.446	1.052.512	0	100,00%	123.364.959
Sava neživotno osiguranje (SRB)	100,00%	13.457.144	0	0	100,00%	13.457.144
Illyria	100,00%	10.318.445	0	0	100,00%	10.318.445
Sava osiguruvanje (MKD)	92,44%	10.278.898	5.721	0	92,57%	10.284.618
Sava osiguranje (MNE)	100,00%	15.373.019	0	0	100,00%	15.373.019
Illyria Life	100,00%	4.035.892	0	0	100,00%	4.035.892
Sava živотно osiguranje (SRB)	100,00%	5.974.281	710.963	0	100,00%	6.685.245
Illyria Hospital	100,00%	1.800.317	0	0	100,00%	1.800.317
Sava pokojninska	100,00%	8.089.939	0	0	100,00%	8.089.939
Skupaj		191.640.382	1.769.196	0		193.409.578

Finančne naložbe v pridružene družbe

(v EUR)	1.1.2018		Povečanje		31.12.2018		Delež v % glasovalnih pravic
	Delež	Vrednost	Delež	Vrednost	Delež	Vrednost	
ZTSR	0,00%	0	50,00%	125.000	50,00%	125.000	50,00%
G2I	0,00%	0	17,50%	394.197	17,50%	394.197	25,00%
Skupaj		0		519.197		519.197	

Družba je v letu 2018 povečala svoj delež v družbah v skupini za 30,3 milijonov EUR (2017: 1,8 milijona EUR). Družba je v letu 2018 pridobila deleža v novih pridruženih družbah v višini 0,5 milijona EUR.

Družba je v letu 2018 zmanjšala vrednost v družbah v skupini zaradi slabitve naložb v skupni višini 4,0 milijona EUR. Predpostavke, uporabljene pri oceni vrednosti, so podrobneje predstavljene v poglavju 17.7. Razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom - izkaz finančnega položaja.

6) Finančne naložbe

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po poštenu vrednosti prek IPI	Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
		Neizvedeni			
		Razporejeni v skupino			
31.12.2018					
Dolžniški instrumenti	2.075.425	3.517.591	214.906.431	3.832.188	224.331.635
Depoziti in potrdila o vlogah	0	1.589.488		742.115	2.331.604
Državne obveznice	2.075.425	35.863	118.775.472	0	120.886.760
Poslovne obveznice	0	1.892.240	96.130.959	0	98.023.199
Dana posojila	0	0	0	3.090.072	3.090.072
Lastniški instrumenti	0	439.304	11.384.576	0	11.823.880
Delnice	0	411.709	8.309.244	0	8.720.953
Vzajemni skladi	0	27.595	3.075.332	0	3.102.927
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	1.860.608	0	1.860.608
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	0	0	0	6.275.310	6.275.310
Skupaj	2.075.425	3.956.895	228.151.616	10.107.498	244.291.434

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti prek IPI	Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
31.12.2017		Neizvedeni			
		Razporejeni v skupino			
Dolžniški instrumenti	2.075.111	0	222.604.081	7.008.538	231.687.731
Depoziti in potrdila o vlogah	0	0	0	2.398.614	2.398.614
Državne obveznice	2.075.111	0	114.238.753	0	116.313.865
Poslovne obveznice	0	0	108.365.328	0	108.365.328
Dana posojila	0	0	0	4.609.924	4.609.924
Lastniški instrumenti	0	409.573	12.852.036	0	13.261.609
Delnice	0	409.573	9.989.654	0	10.399.227
Vzajemni skladi	0	0	2.862.382	0	2.862.382
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	0	0	0	5.832.347	5.832.347
Skupaj	2.075.111	409.573	235.456.116	12.840.885	250.781.685

Sava Re poseduje 0,9 % finančnih naložb, ki pri izdajatelju predstavljajo podrejene instrumente (31. 12. 2017: 0,5 %).

Posojila družbam v skupini

(v EUR)	Vrsta dolžniškega instrumenta	31.12.2018	31.12.2017
Sava neživotno osiguranje (SRB)	posojilo	1.305.134	1.305.929
Sava osiguruvanje (MKD)	posojilo	0	300.000
Illyria Life	posojilo	0	3.003.995
Illyria	posojilo	650.169	0
Sava Terra	posojilo	576.880	0
Skupaj		2.532.183	4.609.924

Sava Re nima zastavljenih vrednostnih papirjev.

7) Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Iz prenosnih premij	3.570.489	3.513.686
Iz škodnih rezervacij	17.866.732	16.559.885
Skupaj	21.437.221	20.073.571

Prenosne premije, prenesene na pozavarovatelje, se večinoma gibljejo skladno z gibanjem retrocedirane premije in v letu 2018 ostajajo na približno enaki ravni. Gibanje škodnih rezervacij, prenesenih na pozavarovatelje, je odvisno od gibanja merodajnih velikih škod, ki so zaščitene s pozavarovalnim programom, ter dinamike njihovih izplačil. V letu 2018 so se retrocedirane škodne rezervacije povečale za 7,9 %, pri čemer je kot posledica škodnega dogajanja prišlo do novega oblikovanja pri neproporcionalni zaščiti zavarovanj avtomobilske odgovornosti portfelja skupine ter neproporcionalni zaščiti premoženjskih pozavarovanj zunaj skupine za tajfun Jebi na Japonskem, ki pa je bilo delno uravnano z zmanjšanjem zaradi izplačil in sprostitev retrocediranih rezervacij predhodnega leta iz naslova večjih posameznih premoženjskih škod na portfelja skupine in zunaj skupine.

8) Terjatve

Terjatve obvladujoče družbe, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb, niso posebej zavarovane. Terjatve so bile presojane glede na potrebe po slabitvi.

Vrste terjatev

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
	Kosmata vrednost	Popravek	Terjatev	Kosmata vrednost	Popravek	Terjatev
Terjatve do zavarovalcev	82.158.702	-396.032	81.762.670	85.661.458	-493.636	85.167.822
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	755.965	0	755.965	0	0	0
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	82.914.668	-396.032	82.518.635	85.661.458	-493.636	85.167.822
Terjatve za deleže v zneskih škod	4.550.739	-175.004	4.375.735	3.048.587	-175.004	2.873.583
Terjatve za provizijo	466.544	0	466.544	329.343	0	329.343
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	5.017.282	-175.004	4.842.279	3.377.930	-175.004	3.202.926
Terjatev za odmerjeni davek	0	0	0	0	0	0
Terjatve iz financiranja	40.024	-88	39.936	41.152	-88	41.064
Druge kratkoročne terjatve	844.030	-414.581	429.449	605.163	-414.581	190.582
Druge terjatve	884.054	-414.669	469.385	646.316	-414.669	231.647
Skupaj	88.816.005	-985.705	87.830.299	89.685.704	-1.083.309	88.602.395

V preglednici so prikazane neto knjigovodske vrednosti terjatev po starosti.

Terjatve po starosti

(v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
31.12.2018				
Terjatve do zavarovalcev	68.037.014	7.977.157	5.748.499	81.762.670
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	458.741	186.089	111.135	755.965
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	68.495.754	8.163.247	5.859.634	82.518.635
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	3.541.151	482.112	352.473	4.375.735
Terjatve za provizijo	329.924	136.620	0	466.544
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	3.871.074	618.732	352.473	4.842.279
Kratkoročne terjatve iz financiranja	13.257	2.180	24.499	39.936
Druge kratkoročne terjatve	419.404	6.265	3.780	429.449
Druge terjatve	432.661	8.445	28.279	469.385
Skupaj	72.799.489	8.790.423	6.240.386	87.830.299

(v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
31.12.2017				
Terjatve do zavarovalcev	70.333.520	9.733.178	5.101.123	85.167.822
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	70.333.520	9.733.178	5.101.123	85.167.822
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	2.068.584	316.745	488.255	2.873.583
Terjatve za provizijo	312.676	16.666	0	329.343
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	2.381.260	333.411	488.255	3.202.926
Kratkoročne terjatve iz financiranja	18.001	1.736	21.327	41.064
Druge kratkoročne terjatve	174.793	8.417	7.373	190.582
Druge terjatve	192.795	10.153	28.700	231.647
Skupaj	72.907.575	10.076.742	5.618.078	88.602.395

Vse terjatve so kratkoročne.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

(v EUR)	1.1.2018	Prenos	Oblikova-nje	Unovčenje	Odpis	Tečajne razlike	31.12.2018
Terjatve do zavarovalcev	-493.637	0	-19.709	124.890	209	-7.786	-396.032
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	-493.637	0	-19.709	124.890	209	-7.786	-396.032
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	-175.004	0	0	0		0	-175.004
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	-175.004	0	0	0	0	0	-175.004
Kratkoročne terjatve iz financiranja	-88	0	0	0		0	-88
Druge kratkoročne terjatve	-414.581	0	0	0		0	-414.581
Druge terjatve	-414.669	0	0	0	0	0	-414.669
Skupaj	-1.083.309	0	-19.709	124.890	209	-7.786	-985.705

(v EUR)	1.1.2017	Prenos	Oblikovanje	Unovčenje	Tečajne razlike	31.12.2017
Terjatve do zavarovalcev	0	-427.794	-134.467	48.506	20.119	-493.637
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	0	-427.794	-134.467	48.506	20.119	-493.637
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	-427.794	427.794	0	0	0	0
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	-75.004	0	-100.000	0	0	-175.004
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	-502.798	427.794	-100.000	0	0	-175.004
Kratkoročne terjatve iz financiranja	-88	0	0	0	0	-88
Druge kratkoročne terjatve	-509.335	0	0	94.754	0	-414.581
Druge terjatve	-509.423	0	0	94.754	0	-414.669
Skupaj	-1.012.222	0	-234.467	143.260	20.119	-1.083.309

9) Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Razmejena provizija iz naslova aktivnega pozavarovanja v Sloveniji in v tujini	7.821.932	7.778.499

V tej postavki so izkazane obračunane provizije, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto in so pripoznane z upoštevanjem časovno enakomerne razmejitve, ter ocene bodočih poračunov provizije za sklenjena pozavarovanja cedentov skupine. Vsi razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj so kratkoročni. Razmejena provizija cedentov v skupini je ob koncu leta 2018 porasla za 0,7 milijona EUR, kar izvira iz rasti posla ter posledično večjega obsega prenosnih premij in razmejenih provizij. Razmejena provizija portfelja zunaj skupine je upadla za 0,7 milijona EUR, kar sledi zmanjšanju prenosne premije tega portfelja.

10) Druga sredstva in druge finančne obveznosti

Druga sredstva pretežno predstavljajo vnaprej plačane stroške licenc in zavarovanj.

Druge finančne obveznosti pa predstavljajo kratkoročne obveznosti iz naslova še neizplačanih dividend Save Re za pretekla leta.

11) Denar in denarni ustrezniki

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Denarna sredstva na transakcijskih računih	5.027.911	2.963.782
Okvirni depozit ali depoziti prek noči	5.623.541	3.714.676
Skupaj	10.651.452	6.678.458

Družba med denarne ustreznike uvršča depozite na odpoklic in kratkoročno dane depozite z originalno zapadlostjo do treh mesecev.

12) Osnovni kapital

Na dan 31. 12. 2018 je bil osnovni kapital družbe razdeljen na 17.219.662 delnic (na dan 31. 12. 2017 prav tako). Vse delnice so navadne, istega razreda in se glasijo na ime. Imetniki delnic imajo pravico do udeležbe pri upravljanju družbe in pravico do dela dobička (dividende). Delnica daje vsakokratnemu imetniku pravico do enega glasu na skupščini delničarjev in do sorazmerne dividende iz dobička, namenjenega izplačilu dividend.

Delnice so vpisane v KDD pod oznako POSR.

Konec leta 2018 je bilo v delniško knjigo družbe vpisanih 4.073 imetnikov delnic (31. 12. 2017: 4.061 imetnikov). Delnice družbe so uvrščene v prvo borzno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

13) Kapitalske rezerve

Z uspešno zaključeno dokapitalizacijo v juliju 2013 je družba povečala kapitalske rezerve za 22,2 milijona EUR. Od zneska povečanja so bili nato odšteti stroški, neposredno povezani z izdajo delnic v višini 1,0 milijona EUR, ki zmanjšujejo višino kapitalskih rezerv. Kapitalske rezerve na dan 31. 12. 2018 znašajo 54,2 milijona EUR.

14) Rezerve iz dobička

Statutarne rezerve znašajo 11,5 milijona EUR in so že v letu 2006 dosegle v statutu določeno višino, zakonske rezerve p. 3,5 milijona EUR in se v letu 2018 prav tako niso dodatno oblikovale.

Rezerve iz dobička

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	Proste/vezane
Zakonske in statutarne rezerve	14.986.525	14.986.525	Vezane
Rezerve za lastne delnice	24.938.709	24.938.709	Vezane
Rezerve za izravnavo katastrofalnih škod	10.000.000	10.000.000	Vezane
Druge rezerve iz dobička	134.499.629	113.565.880	Proste
Skupaj	184.424.862	163.491.114	

Statutarne rezerve se uporabijo:

- za kritje čiste izgube, ki je ni mogoče (v celoti) pokriti v breme prenesenega dobička in drugih rezerv iz dobička oziroma ta dva vira ne zadoščata za polno pokritje čiste izgube (instrument dodatne zaščite vezanega kapitala družbe);
- za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe;
- za uravnavanje dividendne politike družbe.

Med rezervami iz dobička so skladno z MSRP izkazane tudi rezerve za izravnavo katastrofalnih škod.

Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah lahko uprava družbe ali nadzorni svet pri sprejemu letnega poročila iz čistega dobička oblikujejo druge rezerve iz dobička, vendar za ta namen ne smejo uporabiti več kot polovice zneska čistega dobička. Na podlagi sklepa uprave družbe, ki ga potrdi tudi nadzorni svet so se tako druge rezerve iz dobička za leto 2018 povečale za 20,9 milijonov EUR.

15) Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2018 ima družba v lasti 1.721.966 delnic z oznako POSR (oziroma 10% vseh delnic) v vrednosti 24.938.709 EUR.

16) Presežek iz prevrednotenja

Presežek iz prevrednotenja je sestavljen iz učinka prevrednotenja finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, na pošteno vrednost.

(v EUR)	2018	2017
Stanje 1. 1.	3.804.764	3.785.553
Sprememba poštene vrednosti	-1.165.440	692.156
Prenos iz presežka iz prevrednotenja v IPI zaradi prodaje	-201.700	-668.437
Odloženi davek	259.758	-4.506
Stanje 31. 12.	2.697.381	3.804.764

Prikazano je gibanje neto vrednosti presežka iz prevrednotenja, ki predstavlja postavko kapitala.

17) Čisti poslovni izid poslovnega leta ter zadržani poslovni izid

Pri izračunu tehtanega števila delnic je upoštevano letno povprečje izračunano na podlagi mesečnih stanj števila rednih delnic, zmanjšano za število lastnih delnic. Tehtano povprečno število delnic, uveljavljajočih se v obračunskem obdobju, znaša 15.497.696 delnic. Družba nima popravljanih kapitalskih instrumentov, zato sta osnovni in popravljeni čisti dobiček na delnico enaka.

Čisti/popravljeni poslovni izid na delnico

(v EUR)	2018	2017
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	41.867.497	32.974.192
Tehtano povprečno število uveljavljajočih se delnic	15.497.696	15.497.696
Čisti poslovni izid na delnico	2,70	2,13

Vseobsegajoči donos na delnico

(v EUR)	2018	2017
Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	40.787.362	33.008.694
Tehtano povprečno število uveljavljajočih se delnic	15.497.696	15.497.696
Vseobsegajoči donos na delnico	2,63	2,13

Družba je skladno s sklepom skupščine dne 29. 5. 2018 razporedila 12.398.157 EUR za izplačilo dividend.

Izkaz bilančnega dobička/izgube

(v EUR)	2018	2017
Čisti poslovni izid poslovnega leta	41.867.497	32.974.192
- rezultat tekočega leta po veljavnih standardih	41.867.497	32.974.192
Preneseni čisti dobiček / prenesena čista izguba	10.101.174	6.012.234
Povečanje drugih rezerv po sklepu uprave in nadzornega sveta	20.933.748	16.487.096
Bilančni dobiček, ki ga skupščina razporedi	31.034.920	22.499.330
- na delničarje	0	12.398.157
- za prenos v naslednje leto	0	10.101.174

18) Zavarovalno-tehnične rezervacije

Gibanje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij

(v EUR)	1. 1. 2018	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Tečajne razlike	31. 12. 2018
Kosmate prenosne premije	47.602.457	43.937.662	-44.466.232	73.618	47.147.505
Kosmate škodne rezervacije	184.269.492	68.966.613	-66.986.678	-260.799	185.988.628
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	397.861	398.672	-397.861	0	398.673
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	369.352	638.273	-369.353	0	638.272
Skupaj	232.639.163	113.941.220	-112.220.124	-187.180	234.173.078

(v EUR)	1. 1. 2017	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Tečajne razlike	31. 12. 2017
Kosmate prenosne premije	43.345.415	45.528.202	-41.023.857	-247.303	47.602.457
Kosmate škodne rezervacije	182.167.780	73.160.487	-64.884.414	-6.174.360	184.269.492
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	483.539	397.861	-483.539	0	397.861
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	210.745	369.353	-210.745	0	369.352
Skupaj	226.207.479	119.455.903	-106.602.555	-6.421.663	232.639.163

Zavarovalno-tehnične rezervacije, ki imajo med obveznostmi drugi največji delež, so se v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2017 povešale za 0,7 % oziroma za 1,5 milijona EUR.

Kosmate prenosne premije so se zmanjšale za 1,0 % oziroma 0,5 milijona EUR, pri čemer se je povečanje zaradi rasti posla v skupini uravnalo z zmanjšanjem zaradi upada portfelja zunaj skupine.

Kosmate škodne rezervacije so se v letu 2018 povečale za 0,9 %, kjer pa se je zmanjšanje na portfelju skupine zaradi razgradnje in izplačil za starejša pogod-bena leta (iz 56,4 na 54,9 milijona EUR) uravnalo s povečanjem na portfelju zunaj skupine (iz 127,8 na 131,1 milijona EUR), ki izvira iz rasti v predhodnih letih in večjih škodnih dogodkov v letu 2018; največji je tajfun Jebi na Japon-skem v višini 6,7 milijona EUR.

Sestava škodnih rezervacij

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Čiste rezervacije za nastale, neprijavljene škode (IBNR)	59.276.486	63.336.603
- kosmate rezervacije	59.276.486	63.336.603
Čiste rezervacije za nastale in prijavljene škode	109.011.761	104.514.999
- kosmate rezervacije	126.878.492	121.074.884
- delež pozavarovateljev (-)	-17.866.732	-16.559.885
Čiste rezervacije za pričakovane regrese	-166.350	-141.995
Kosmate škodne rezervacije	-166.350	-141.995
Čiste škodne rezervacije	168.121.897	167.709.607
Skupaj kosmate škodne rezervacije	185.988.628	184.269.492
Skupaj delež pozavarovateljev (-)	-17.866.732	-16.559.885
Delež IBNR v kosmati škodni rezervaciji	31,9%	34,4%
Delež IBNR v čisti škodni rezervaciji	35,3%	37,8%

Gibanje kosmatih in čistih škodnih rezervacij je usklajeno. Delež rezervacije IBNR je ostal na ravni preteklega leta.

Rezervacije za bonuse, popuste in storno ostajajo na skoraj enaki ravni.

V okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacijah se vodijo rezervacije za neiztekle nevarnosti. Oblikujejo se, kadar pričakovani kombinirani količnik presega 100 %. Večje povečanje v 2018 beležijo zavarovanja plovil, kjer na višji pričakovani škodni količnik vplivajo slabši rezultati teh zavarovanj v zadnjih letih.

Povzetek izračuna kosmate rezervacije za neiztekle nevarnosti po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	31.12.2018		31.12.2017	
	Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti	Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti
Nezgodno zavarovanje	84,2%	0	91,6%	0
Zdravstveno zavarovanje	122,9%	93	128,3%	1.099
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	95,9%	0	98,6%	0
Zavarovanje tirnih vozil	167,3%	18.471	41,8%	0
Letalsko zavarovanje	104,3%	4.125	121,9%	9.168
Zavarovanje plovil	139,7%	565.258	127,3%	320.611
Zavarovanje prevoza blaga	90,3%	0	78,5%	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	88,5%	0	90,8%	0
Drugo škodno zavarovanje	66,4%	0	60,1%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	90,9%	0	91,8%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	26,3%	0	59,5%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	67,7%	0	73,1%	0
Splošno zavarovanje odgovornosti	57,0%	0	52,8%	0
Kreditno zavarovanje	-13,1%	0	-2,0%	0
Kavcijsko zavarovanje	169,1%	50.325	180,3%	38.475
Zavarovanje različnih finančnih izgub	63,8%	0	73,9%	0
Zavarovanje stroškov postopka	33,2%	0	43,1%	0
Zavarovanje pomoči	13,7%	0	38,1%	0
Življenjsko zavarovanje	55,1%	0	58,1%	0
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	55,9%	0	55,4%	0
Skupaj	86,1%	638.273	86,7%	369.353

19) Druge rezervacije

Med drugimi rezervacijami družba izkazuje v pretežni meri rezervacije iz naslova dolgoročnih ugodnosti svojih zaposlencev.

Izračun rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade je pripravljen v skladu z zahtevami standarda MRS 19. Družba ne uporablja koridorja pri odloženem pripoznanju vpliva sprememb aktuarskih predpostavk na zneske programa določenih zaslužkov. Ločeno se prikazuje gibanje rezervacije za odpravnine ob upokojitvi iz naslova spremembe aktuarskih predpostavk, ki se pripoznava v okviru vseobsegajočega donosa.

Gibanje drugih rezervacij

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Druge rezervacije za stroške	Skupaj
1.1.2018	293.921	56.958	370	351.250
Stroški obresti	-1.119	-238	0	-1.357
Stroški službovanja	37.265	7.925	0	45.190
Stroški preteklega službovanja (IPI)	18.777	4.800	0	23.577
Izplačila	0	-9.197	0	-9.197
Vpliv sprememb aktuarskih predpostavk (IPI)	0	-2.793	0	-2.793
Vpliv sprememb aktuarskih predpostavk (IFP)	-29.780		0	-29.780
Druge spremembe	0	0	-370	-370
31.12.2018	319.065	57.456	0	376.521

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Druge rezervacije za stroške	Skupaj
1.1.2017	275.344	55.605	852	331.801
Stroški obresti	-832	-176	0	-1.007
Stroški službovanja	36.302	8.108	0	44.410
Izplačila	0	-5.021	0	-5.021
Vpliv sprememb aktuarskih predpostavk (IPI)	0	-1.557	0	-1.557
Vpliv sprememb aktuarskih predpostavk (IFP)	-16.893	0	0	-16.893
Druge spremembe	0	0	-482	-482
31.12.2017	293.921	56.958	370	351.250

Razkrivamo tudi kvantitativne informacije občutljivosti na razumno možne spremembe v posamezni aktuarski predpostavki pri izračunu rezervacij za odpravnine ob upokojitvi ter rezervacij za jubilejne nagrade. Uporabljene (centralne) predpostavke so: termimska sestava netveganih obrestnih mer za EUR, ki jo objavlja EIOPA, brez dodatka za nestanovitnost, realna rast plač 0,776 % (2017: 1,020 %), inflacija in rast jubilejnih nagrad 1,5 % (2017: 1,5 %), fluktuacija do 35. leta 1,9 % (2017: 1,8 %), med 35. in 45. letom 3,8 % (2017: 3,6 %), po 45 letu 2,6 % (2017: 2,0 %), umrljivost po tablicah SLO 2007 (m/ž).

Občutljivost	Rezervacije za odpravnino ob upokojitvi		Rezervacije za Jubilejne nagrade	
(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Znižanje diskontne obrestne mere za 1%	39.805	40.427	4.929	4.872
Povečanje diskontne obrestne mere za 1%	-33.208	-33.440	-4.309	-4.244
Znižanje realne rasti plač za 0,5%	-18.085	-18.287	0	0
Povečanje realne rasti plač za 0,5%	19.762	19.959	0	0
Znižanje fluktuacije za 10%	10.203	8.002	1.418	1.207
Povečanje fluktuacije za 10%	-9.749	-7.701	-1.369	-1.170
Zmanjšanje umrljivosti za 10%	2.562	2.506	138	131
Povečanje umrljivosti za 10%	-2.534	-2.477	-138	-131

20) Obveznosti iz poslovanja

Obveznosti iz poslovanja so se znižale za 9,6 % oziroma 5,2 milijona EUR. Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov so se znižale za 7,1 milijona EUR, kot posledica znižanja obveznosti za izplačilo škod zaradi običajne medletne dinamike (gre za nezapadle obveznosti) in obveznosti za provizijo (zmanjšanje zaradi zmanjšanja terjatev za premijo). Na drugi strani obstajajo tudi terjatve za premijo. Obveznosti za odmerjeni davek so bile konec leta 2018 v primerjavi s koncem leta 2017 višje za 1,8 milijona EUR

Obveznosti iz poslovanja

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Obveznosti do zavarovalcev	23.598.949	30.427.835
Druge obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	20.440.180	20.732.279
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	44.039.129	51.160.114
Obveznosti za pozavarovalne premije	3.149.282	3.089.298
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	112	710
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	3.149.394	3.090.008
Obveznosti za davek	1.997.157	154.799
Skupaj	49.185.680	54.404.921

Vse obveznosti imajo rok zapadlosti do enega leta.

Družba ne izkazuje obveznosti iz sozavarovanja. V postavki druge obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov so prikazane obveznosti za provizije iz pozavarovanja.

V skladu z MSRP 16 - Najemi bo družba 1. 1. 2019 oblikovala obveznosti za najeme v višini 176.102 EUR.

Družba na dan 31. 12. 2018 izkazuje obveznosti za odmerjeni davek, v znesku 1.997.157 EUR (31. 12. 2017: 154.799 EUR).

21) Ostale obveznosti

V primerjavi z letom 2017 so se ostale obveznosti povečale zaradi povečanja pasivnih časovnih razmejitev v višini 0,7 milijona EUR.

V okviru pasivnih časovnih razmejitev družba izkazuje razmejitve zadržanih depozitov iz naslova aktivnega pozavarovanja tujine, rezervacijo za neizkoriščene dopuste zaposlencev, vnaprej vračunane stroške dela, razmejeno provizijo retrocediranega posla ter druge vnaprej vračunane stroške in odložene prihodke.

Ostale obveznosti

(v EUR) 2018	Rok zapadlosti v plačilo	
	Do 1 leto	Skupaj
Kratkoročne obveznosti iz naslova vrednostnih papirjev	4.633	4.633
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	478.216	478.216
Ostale kratkoročne obveznosti	882.631	882.631
Pasivne časovne razmejitve	1.787.432	1.787.432
Skupaj	3.152.911	3.152.911

(v EUR) 2017	Rok zapadlosti v plačilo	
	Do 1 leto	Skupaj
Kratkoročne obveznosti iz naslova vrednostnih papirjev	4.000	4.000
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	465.008	465.008
Ostale kratkoročne obveznosti	926.352	926.352
Pasivne časovne razmejitve	1.038.149	1.038.149
Skupaj	2.433.509	2.433.509

Gibanje pasivnih časovnih razmejitev

(v EUR)	1.1.2018	Povečanje - oblikovanje - preknjizba	Poraba - črpanje	31.12.2018
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	852.118	3.511.394	-2.762.873	1.600.638
- stroški revizije	35.929	65.880	-35.929	65.880
- vnaprej vračunani stroški dela	291.531	891.598	-291.531	891.598
- razmejena pozavarovalna provizija	459.530	2.490.460	-2.435.413	514.576
- odloženi prihodki za obresti	15.757	3.704	0	19.461
- drugi vnaprej obračunani stroški	49.372	59.752	0	109.124
Druge pasivne časovne razmejitve	186.031	186.793	-186.031	186.793
- rezervacija za neizkoriščene dopuste	186.031	186.793	-186.031	186.793
Skupaj	1.038.149	3.698.187	-2.948.904	1.787.432

(v EUR)	1.1.2017	Povečanje - oblikovanje - preknjizba	Poraba - črpanje	31.12.2017
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	973.010	2.316.647	-2.437.541	852.118
- stroški revizije	42.029	96.380	-102.480	35.929
- vnaprej vračunani stroški dela	365.207	291.531	-365.207	291.531
- razmejena pozavarovalna provizija	412.879	1.830.314	-1.783.665	459.530
- odloženi prihodki za obresti	11.369	4.388	0	15.757
- drugi vnaprej obračunani stroški	141.526	94.034	-186.189	49.372
Druge pasivne časovne razmejitve	221.180	186.031	-221.180	186.031
- obveznosti za depozite	37.446	0	-37.446	0
- rezervacija za neizkoriščene dopuste	183.734	186.031	-183.734	186.031
Skupaj	1.194.190	2.502.678	-2.658.721	1.038.149

22) Poštene vrednosti sredstev in obveznosti

Metodologija vrednotenja finančnih naložb

Tip naložbe/ glavni trg	Raven 1	Raven 2	Raven 3
Dolžniški VP			
OTC trg	Dolžniški VP vrednoteni na podlagi CBBT cene na delujočem trgu.	Dolžniški VP vrednoteni na podlagi CBBT cene na nedelujočem trgu.	Dolžniški VP vrednoteni z internim modelom, ki ne upošteva vložkov 2. ravni.
		Dolžniški VP vrednoteni po BVAL ceni, če CBBT cena ne obstaja.	
		Dolžniški VP vrednoteni z internim modelom na osnovi vložkov 2. ravni.	
Borza	Dolžniški VP vrednoteni na podlagi cene na borzi na delujočem trgu.	Dolžniški VP vrednoteni na podlagi cene na borzi na nedelujočem trgu.	Dolžniški VP vrednoteni z internim modelom, ki ne upošteva vložkov 2. ravni.
		Dolžniški VP vrednoteni po BVAL ceni, kadar borzna cena ne obstaja.	
		Dolžniški VP vrednoteni z internim modelom na osnovi vložkov 2. ravni.	
Delnice			
Borza	Delnice vrednotene na podlagi cene na borzi na delujočem trgu.	Delnice vrednotene na podlagi cene na borzi na nedelujočem trgu.	Delnice vrednotene z internim modelom, ki ne upošteva vložkov ravni 2.
		Delnice, za katere borzna cena ne obstaja in se vrednotijo z internim modelom na osnovi vložkov ravni 2.	
Nekotirajoče delnice in deleži			
			Nekotirajoče delnice vrednotene po nabavni vrednosti. Poštena vrednost za potrebe razkritij izračunana na osnovi internega modela uporabljenega za ugotavljanje potrebe po slabitvi, ki v večji meri upošteva neopazovane vložke.
Vzajemni skladi			
	Vzajemni skladi vrednoteni po javno objavljeni vrednosti enote premoženja na dan vrednotenja.		
Alternativni skladi			
			Poštena vrednost se določa na podlagi vrednotenja posameznih projektov, kjer se uporabljajo metode diskontiranja bodočih denarnih tokov
Depoziti in posojila			
-z ročnostjo		Vrednoteni po odplačni vrednosti, poštena vrednost za potrebe razkritij izračunana po internem modelu, ki upošteva vložke 2. ravni.	Vrednoteni po odplačni vrednosti, poštena vrednost za potrebe razkritij, izračunana po internem modelu, ki ne upošteva vložkov 2. ravni.

Finančna sredstva glede na raven hierarhije

(v EUR) 31.12.2018	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost				Razlika med pošteno in knjigovodsko vrednostjo
		Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj poštena vrednost	
Naložbe merjene po poštenu vrednosti	232.108.511	108.231.449	118.603.834	5.273.227	232.108.511	0
Po poštenu vrednosti prek IPI	3.956.895	1.955.698	411.709	1.589.488	3.956.895	0
Razporejeni v skupino	3.956.895	1.955.698	411.709	1.589.488	3.956.895	0
Dolžniški instrumenti	3.517.591	1.928.103	0	1.589.488	3.517.591	0
Lastniški instrumenti	439.304	27.595	411.709	0	439.304	0
Razpoložljivo za prodajo	228.151.616	106.275.751	118.192.125	3.683.739	228.151.616	0
Dolžniški instrumenti	214.906.431	103.200.419	111.618.064	87.948	214.906.431	0
Lastniški instrumenti	11.384.576	3.075.332	6.574.061	1.735.183	11.384.576	0
Naložbe v infrastrukturne sklade	1.860.608	0	0	1.860.608	1.860.608	0
Naložbe, ki niso merjene po poštenu vrednosti	12.182.923	0	3.621.553	9.365.383	12.986.936	804.013
Naložbe v posesti do zapadlosti	2.075.425	0	2.729.023	0	2.729.023	653.598
Dolžniški instrumenti	2.075.425	0	2.729.023	0	2.729.023	653.598
Kreditni in terjatve	10.107.498	0	892.530	9.365.383	10.257.912	150.415
Depoziti	742.115	0	892.530	0	892.530	150.415
Dana posojila	3.090.072	0	0	3.090.072	3.090.072	0
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	6.275.310	0	0	6.275.310	6.275.310	0
Skupaj naložbe	244.291.434	108.231.449	122.225.387	14.638.609	245.095.447	804.013

(v EUR) 31.12.2017	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost				Razlika med pošteno in knjigovodsko vrednostjo
		Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj poštena vrednost	
Naložbe merjene po poštenu vrednosti	235.865.689	168.973.221	63.313.461	3.579.007	235.865.689	0
Po poštenu vrednosti prek IPI	409.573	0	409.573	0	409.573	0
Razporejeni v skupino	409.573	0	409.573	0	409.573	0
Lastniški instrumenti	409.573	0	409.573	0	409.573	0
Razpoložljivo za prodajo	235.456.116	168.973.221	62.903.888	3.579.007	235.456.116	0
Dolžniški instrumenti	222.604.081	166.110.840	56.493.241	0	222.604.081	0
Lastniški instrumenti	12.852.035	2.862.381	6.410.647	3.579.007	12.852.035	0
Naložbe, ki niso merjene po poštenu vrednosti	14.915.997	2.817.696	3.127.264	10.442.271	16.387.231	1.471.235
Naložbe v posesti do zapadlosti	2.075.111	2.817.696	0	0	2.817.696	742.584
Dolžniški instrumenti	2.075.111	2.817.696	0	0	2.817.696	742.584
Kreditni in terjatve	12.840.885	0	3.127.264	10.442.271	13.569.536	728.650
Depoziti	2.398.614	0	3.127.264	0	3.127.264	728.650
Dana posojila	4.609.924	0	0	4.609.924	4.609.924	0
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	5.832.347	0	0	5.832.347	5.832.347	0
Skupaj naložbe	250.781.685	171.790.917	66.440.725	14.021.278	252.252.920	1.471.235

Glede na to, da na dan 31. 12. 2018 pri pomembnem delu obveznic cena BID CBBT ni obstajala, smo skladno z metodologijo določanja poštene vrednosti za vrednotenje dolžniških instrumentov uporabili ceno BVAL, objavljeno na dan 31. 12. 2018.

Prihodki in odhodki od finančnih sredstev tretje ravni

(v EUR)	Dolžniški instrumenti		Lastniški instrumenti		Naložbe v alternativne (infrastrukturne) sklade	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Prihodki	30.050	0	100.701	80.897	29.116	0
Odhodki	0	0	1.943.974	0	0	0

Gibanje finančnih sredstev uvrščenih v tretjo raven

(v EUR)	Dolžniški instrumenti		Lastniški instrumenti		Naložbe v alternativne (infrastrukturne) sklade	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Začetno stanje	0	0	3.579.007	3.899.007	0	0
Povečanje	0	0	0	0	2.054.931	0
Slabitve	0	0	-1.943.974	-320.000	0	0
Odtujitve	0	0	0	0	-299.663	0
Prevrednotenje na pošteno vrednost	0	0	0	0	105.340	0
Prerazporeditev v raven	1.677.436	0	100.150	0	0	0
Končno stanje	1.677.436	0	1.735.183	3.579.007	1.860.608	0

Prerazporeditev sredstev oziroma finančnih obveznosti med ravnmi

(v EUR) 31.12.2018	Raven 1	Raven 2	Raven 3
Po poštenu vrednosti prek IPI	0	-1.643.558	1.643.558
Razporejeni v skupino	0	-1.643.558	1.643.558
Dolžniški instrumenti	0	-1.643.558	1.643.558
Razpoložljivo za prodajo	-54.620.465	54.432.367	188.098
Dolžniški instrumenti	-54.620.465	54.532.517	87.948
Lastniški instrumenti	0	-100.150	100.150
Skupaj	-54.620.465	52.788.809	1.831.656

(v EUR) 31.12.2017	Raven 1	Raven 2
Razpoložljivo za prodajo	3.491.762	-3.491.762
Dolžniški instrumenti	3.491.762	-3.491.762
Skupaj	3.491.762	-3.491.762

Razkritje poštene vrednosti nefinančnih sredstev, ki so v izkazu finančnega položaja izkazana po nabavni vrednosti

Nepremičnine 31.12.2018	Datum merjenja poštene vrednosti	Knjigovodska vrednost na dan poročanja	Poštena vrednost na dan poročanja	Način določanja poštene vrednosti
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	31.12.2018	1.917.105	2.883.338	način tržne primerjave in na donosu zasnovan način (uteženo 50%:50%) novi nakupi po kupoprodajni vrednosti
Naložbene nepremičnine	31.12.2018	8.221.614	8.503.694	
Skupaj		10.138.719	11.387.032	

Nepremičnine 31.12.2017	Datum merjenja poštene vrednosti	Knjigovodska vrednost na dan poročanja	Poštena vrednost na dan poročanja	Način določanja poštene vrednosti
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	31.12.2017	1.830.020	2.746.347	način tržne primerjave in na donosu zasnovan način (uteženo 50%:50%) novi nakupi po kupoprodajni vrednosti
Naložbene nepremičnine	31.12.2017	8.230.878	8.431.802	
Skupaj		10.060.898	11.178.149	

Gibanje poštene vrednosti nepremičnin

(v EUR)	1.1.2018	Nakupi	Prerazpore- ditve	Sprememba poštene vrednosti	31.12.2018
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	2.746.347	39.546	136.991	-39.546	2.883.338
Naložbene nepremičnine	8.431.802	208.883	-136.991	0	8.503.694
Skupaj	11.178.149	248.429	0	-39.546	11.387.032

(v EUR)	1.1.2017	Prerazporeditve	31.12.2017
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	8.015.572	-5.269.225	2.746.347
Naložbene nepremičnine	3.236.030	5.195.772	8.431.802
Skupaj	11.251.602	-73.453	11.178.149

V letu 2018 je družba kot primarno ceno vrednotenja naložb OTC trga uporabljala BID CBBT ceno, ki predstavlja neprilagojeno kotirano ceno in tako izpolnjuje kriterije za v 1. raven.

V letu 2018 je delež naložb z OTC trga vrednoten po zaključni BID CBBT ceni v primerjavi s koncem leta 2017 znižal. Naložbe razporejene v 1. raven na 31. 12. 2018 predstavljajo 46,6 % (31. 12. 2017: 72,2 %) finančnih naložb vrednotenih po poštenu vrednosti.

Kotirajoči finančni instrumenti pri katerih kriterij aktivnega trg ni izpolnjen so na dan 31. 12. 2018 vrednoteni na podlagi internega modela. Pri izračunu cene z modelom vrednotenja so uporabljeni neposredno in posredno opazovani tržni vložki kot so: krivulja netvegane obrestne mere, donosnost podobnih finančnih instrumentov ter pribitke za kreditno tveganje in nelikvidnost instrumenta. Glede na to, da vložki uporabljeni v modelu izpolnjujejo kriterij za 2. raven, so bile naložbe, vrednotene z internim modelom razporejene v 2. raven.

Metode vrednotenja so za prej navedene postavke opisane v začetku tega razkritja oziroma v sklopu računovodskih usmeritev. Za naložbene nepremičnine je metoda opisana v poglavju 23.2.12 Naložbene nepremičnine, za finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe v poglavju 23.2.13 Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe, za finančne naložbe pa v poglavju 23.2.14 Finančne naložbe.

23.7 Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz poslovnega izida

23) Čisti prihodki od zavarovalnih premij

Čisti prihodki od zavarovalnih premij

(v EUR) 2018	Obračunane kosmate premije	Deleži poza- varovateljev in sozavaro- vateljev (-)	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti prihodki od premij
Nezgodno zavarovanje	5.129.020	-41.007	-65.156	-2.837	5.020.019
Zdravstveno zavarovanje	140.611	0	4.945	0	145.556
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	18.630.923	-745.814	159.869	-2.001	18.042.977
Zavarovanje tirnih vozil	122.506	-2.244	13.012	156	133.430
Letalsko zavarovanje	786.247	-5.594	-62.226	-516	717.912
Zavarovanje plovil	5.666.010	-387.575	-258.038	28.242	5.048.639
Zavarovanje prevoza blaga	5.296.882	-233.817	-40.219	-5.419	5.017.426
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	69.954.809	-11.625.323	800.787	307.753	59.438.026
Drugo škodno zavarovanje	19.963.622	-3.304.643	414.345	-142.082	16.931.240
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	14.868.527	-486.347	-642.927	0	13.739.254
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	148.068	-46.782	-12.278	5.766	94.774
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	747.076	-15.846	-21.614	7.023	716.638
Splošno zavarovanje odgovornosti	7.859.330	-586.121	-160.708	-130.108	6.982.393
Kreditno zavarovanje	925.198	0	11.095	0	936.293
Kavcijsko zavarovanje	36.241	0	-27.252	0	8.989
Zavarovanje različnih finančnih izgub	645.442	-571.507	348.710	-8.698	413.947
Zavarovanje stroškov postopka	-71	0	1.906	0	1.835
Zavarovanje pomoči	17.888	0	0	0	17.888
Življenjsko zavarovanje	513.723	-261.563	-118.472	-475	133.213
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	184.166	-93.610	109.173	0	199.729
Skupaj premoženjska zavarovanja	150.938.327	-18.052.620	464.251	57.278	133.407.236
Skupaj življenjska zavarovanja	697.889	-355.173	-9.299	-475	332.942
Skupaj	151.636.216	-18.407.793	454.952	56.803	133.740.178

(v EUR) 2017	Obračunane kosmate premije	Deleži poza- varovateljev in sozavaro- vateljev (-)	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti prihodki od premij
Nezgodno zavarovanje	5.391.534	-36.818	217.401	-7.921	5.564.197
Zdravstveno zavarovanje	3.244.210	0	18.053	0	3.262.263
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	17.966.660	-1.197.798	-1.640.571	2.538	15.130.829
Zavarovanje tirnih vozil	211.981	-4.248	-16.863	339	191.209
Letalsko zavarovanje	12.326	-7.894	115.173	630	120.235
Zavarovanje plovil	5.542.664	-347.486	-488.455	65.421	4.772.144
Zavarovanje prevoza blaga	5.234.561	-259.542	-326.765	-2.999	4.645.256
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	70.920.629	-11.050.787	-906.503	335.223	59.298.562
Drugo škodno zavarovanje	18.222.571	-3.662.864	193.694	202.956	14.956.358
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	14.484.378	-531.754	-796.481	0	13.156.142
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	139.060	-49.171	-6.197	-11.011	72.682
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	723.250	-9.932	-20.111	1.566	694.773
Splošno zavarovanje odgovornosti	7.554.812	-864.517	-308.297	192.574	6.574.571
Kreditno zavarovanje	980.196	0	-186.709	0	793.486
Kavcijsko zavarovanje	242.199	0	20.594	0	262.793
Zavarovanje različnih finančnih izgub	1.509.279	-523.828	-87.455	27.438	925.433
Zavarovanje stroškov postopka	10.118	0	370	0	10.488
Zavarovanje pomoči	19.355	0	-16	0	19.339
Življenjsko zavarovanje	489.010	-243.967	73.670	2.469	321.182
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	320.960	-116.710	-111.574	0	92.677
Skupaj premoženjska zavarovanja	152.409.782	-18.546.637	-4.219.138	806.756	130.450.762
Skupaj življenjska zavarovanja	809.970	-360.677	-37.904	2.469	413.858
Skupaj	153.219.752	-18.907.314	-4.257.043	809.225	130.864.620

V zgornji preglednici je prikazano gibanje kosmatih premij. Kosmate premije iz Slovenije so se v 2018 povečale za 10,0 % oziroma 5,3 milijona EUR (več prejete premije od Zavarovalnice Sava). Ugodna rast premij Zavarovalnice Sava je posledica rasti pri avtomobilskih zavarovanjih (dvig povprečne premije in povečanje števila zavarovanj), pridobitve nekaj novih zavarovancev in povečanja portfelja direktnih poslov iz tujine po načelu FOS (svoboda opravljanja storitev). Kosmate premije iz tujine so se znižale za 6,8 % oziroma 6,8 milijonov EUR. Nižje premije so posledica načrtnega omejevanja rasti v obdobju nizkih cen in posledična odklonitev manj dobičkonosnih poslov.

Kljub padcu kosmatih premij so bili čisti prihodki od premij višji kot leta 2017. Stanje čistih prenosnih premij se je v primerjavi s koncem leta 2017 znižalo, lani pa se je stanje v primerjavi s koncem leta 2016 povečalo. Razlog za takšno gibanje je padec kosmatih premij iz tujine v 2018 in rast teh premij v 2017.

24) Prihodki in odhodki od naložb v odvisne in pridružene družbe

V letu 2018 je družba prejela dividende odvisnih družb v višini 33,6 milijona EUR (2017: 26,1 milijona EUR). Družba je v letu 2018 realizirala odhodke od naložb v odvisne družbe v višini 4,0 milijona EUR (2017: 0 EUR).

25) Prihodki in odhodki od naložb

Prihodki in odhodki ter donos naložb po skupinah MSRP

Prihodki od finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2018

(v EUR)	Prihodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	Dobički pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Pozitivne tečajne razlike	Drugi prihodki	Skupaj
V posesti do zapadlosti	102.814	0	0	0	0	0	102.814
Dolžniški instrumenti	102.814	0	0	0	0	0	102.814
Po poštene vrednosti preko IPI	55.329	91.554	0	21.625	906	0	169.414
Razporejeni v to skupino	55.329	91.554	0	21.625	906	0	169.414
Dolžniški instrumenti	55.329	40.126	0	0	0	0	95.455
Lastniški instrumenti	0	51.428	0	21.625	906	0	73.959
Razpoložljivo za prodajo	3.176.067	0	477.596	654.520	6.002.244	5.677	10.316.104
Dolžniški instrumenti	3.176.067	0	375.429	0	6.002.244	5.677	9.559.416
Lastniški instrumenti	0	0	102.167	625.404	0	0	727.571
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	0	29.116	0	0	29.116
Kreditni in terjatve	237.681	0	0	0	109.381	0	347.062
Dolžniški instrumenti	208.885	0	0	0	0	0	208.885
Ostale naložbe	28.796	0	0	0	109.381	0	138.177
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	17.803	0	0	0	0	0	17.803
Skupaj	3.589.693	91.554	477.596	676.145	6.112.531	5.677	10.953.196

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2018

(v EUR)	Odhodki za obresti	Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	Izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Slabitve naložb	Negativne tečajne razlike	Drugo	Skupaj
Po poštene vrednosti preko IPI	0	217.937	0	0	0	0	217.937
Razporejeni v to skupino	0	217.937	0	0	0	0	217.937
Dolžniški instrumenti	0	167.542	0	0	0	0	167.542
Lastniški instrumenti	0	50.395	0	0	0	0	50.395
Razpoložljivo za prodajo	0	0	125.388	1.943.974	6.021.753	0	8.091.114
Dolžniški instrumenti	0	0	83.900	0	6.021.383	0	6.105.283
Lastniški instrumenti	0	0	41.488	1.943.974	369	0	1.985.831
Kreditni in terjatve	0	0	0	0	187.299	0	187.299
Ostale naložbe	0	0	0	0	187.299	0	187.299
Skupaj	0	217.937	125.388	1.943.974	6.209.052	0	8.496.351

Donos finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2018

(v EUR)	Prihodki/odhodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički/izgube pri odtujitvah FVPL	Dobički/izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Slabitve naložb	Pozitivne/negativne tečajne razlike	Ostali prihodki/odhodki	Skupaj
V posesti do zapadlosti	102.814	0	0	0	0	0	0	102.814
Dolžniški instrumenti	102.814	0	0	0	0	0	0	102.814
Po poštene vrednosti preko IPI	55.329	-126.383	0	21.625	0	906	0	-48.523
Razporejeni v to skupino	55.329	-126.383	0	21.625	0	906	0	-48.523
Dolžniški instrumenti	55.329	-127.416	0	0	0	0	0	-72.087
Lastniški instrumenti	0	1.033	0	21.625	0	906	0	23.564
Razpoložljivo za prodajo	3.176.067	0	352.208	654.520	-1.943.974	-19.509	5.677	2.224.990
Dolžniški instrumenti	3.176.067	0	291.529	0	0	-19.140	5.677	3.454.133
Lastniški instrumenti	0	0	60.680	625.404	-1.943.974	-369	0	-1.258.260
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	0	29.116	0	0	0	29.116
Kreditni in terjatve	237.681	0	0	0	0	-77.919	0	159.762
Dolžniški instrumenti	208.885	0	0	0	0	0	0	208.885
Ostale naložbe	28.796	0	0	0	0	-77.919	0	-49.123
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	17.803	0	0	0	0	0	0	17.803
Skupaj	3.589.693	-126.383	352.208	676.145	-1.943.974	-96.521	5.677	2.456.845

Prihodki od finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2017

(v EUR)	Prihodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Pozitivne tečajne razlike	Drugi prihodki	Skupaj
V posesti do zapadlosti	102.798	0	0	0	0	0	102.798
Dolžniški instrumenti	102.798	0	0	0	0	0	102.798
Po poštene vrednosti preko IPI	0	77.774	0	19.588	0	0	97.362
Razporejeni v to skupino	0	77.774	0	19.588	0	0	97.362
Lastniški instrumenti	0	77.774	0	19.588	0	0	97.362
Razpoložljivo za prodajo	3.487.674	0	1.227.175	599.246	3.772.867	10.174	9.097.137
Dolžniški instrumenti	3.487.674	0	1.124.282	0	3.772.867	7.627	8.392.450
Lastniški instrumenti	0	0	102.893	599.246	0	2.547	704.687
Kreditni in terjatve	261.057	0	0	0	49.862	0	310.918
Dolžniški instrumenti	232.008	0	0	0	0	0	232.008
Ostale naložbe	29.049	0	0	0	49.862	0	78.911
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	44.415	0	0	0	0	0	44.415
Skupaj	3.895.944	77.774	1.227.175	618.834	3.822.729	10.174	9.652.630

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2017

(v EUR)	Odhodki za obresti	Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	Izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Slabitve naložb	Negativne tečajne razlike	Drugo	Skupaj
Po poštenu vrednosti preko IPI	0	76.271	0	0	0	0	76.271
Razporejeni v to skupino	0	76.271	0	0	0	0	76.271
Lastniški instrumenti	0	76.271	0	0	0	0	76.271
Razpoložljivo za prodajo	0	0	130.028	320.000	9.097.932	422	9.548.382
Dolžniški instrumenti	0	0	82.313	0	9.097.932	0	9.180.245
Lastniški instrumenti	0	0	47.715	320.000	0	422	368.137
Kreditni in terjatve	0	0	0	0	208.337	0	208.337
Ostale naložbe	0	0	0	0	208.337	0	208.337
Podrejene obveznosti	718.338	0	0	0	0	0	718.338
Skupaj	718.338	76.271	130.028	320.000	9.306.269	422	10.551.329

Donos finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2017

(v EUR)	Prihodki/odhodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički/izgube pri odtujitvah FVPL	Dobički/izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP skupine	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Slabitve naložb	Pozitivne/negativne tečajne razlike	Drugi prihodki/odhodki	Skupaj
V posesti do zapadlosti	102.798	0	0	0	0	0	0	102.798
Dolžniški instrumenti	102.798	0	0	0	0	0	0	102.798
Po poštenu vrednosti preko IPI	0	1.503	0	19.588	0	0	0	21.091
Razporejeni v to skupino	0	1.503	0	19.588	0	0	0	21.091
Lastniški instrumenti	0	1.503	0	19.588	0	0	0	21.091
Razpoložljivo za prodajo	3.487.674	0	1.097.146	599.246	-320.000	-5.325.065	9.752	-451.246
Dolžniški instrumenti	3.487.674	0	1.041.969	0	0	-5.325.065	7.627	-787.795
Lastniški instrumenti	0	0	55.178	599.246	-320.000	0	2.125	336.549
Kreditni in terjatve	261.057	0	0	0	0	-158.475	0	102.582
Dolžniški instrumenti	232.008	0	0	0	0	0	0	232.008
Ostale naložbe	29.049	0	0	0	0	-158.475	0	-129.426
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	44.415	0	0	0	0	0	0	44.415
Podrejene obveznosti	-718.338	0	0	0	0	0	0	-718.338
Skupaj	3.177.606	1.503	1.097.146	618.834	-320.000	-5.483.540	9.752	-898.699

Prihodki od finančnih sredstev in obveznosti so v letu 2018 znašali 10,95 milijona EUR (2017: 9,7 milijona EUR).

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti so v letu 2018 znašali 8,5 milijona EUR (2017: 10,6 milijona EUR).

Neto donos finančnih sredstev in obveznosti (brez donosa odvisnih družb) v letu 2018 znašal 2,5 milijona EUR (2017: -0,9 milijona EUR). Na višji donos glede na primerjalno leto so najbolj vplivale nižje čiste tečajne razlike. V neto znesku izkazujemo negative tečajne razlike v višini 0,1 milijona EUR (2017: pozitivne tečajne razlike 5,5 milijona EUR).

V letu 2018 je imela družba za 1.427 EUR prihodkov od obresti za slabljene naložbe, medtem ko so v letu 2017 ti znašali 1.002 EUR.

Prihodki in odhodki od naložb glede na vir sredstev

Družba vodi ločeno prihodke in odhodke od naložb glede na vire sredstev, tj. ločeno za naložbe lastnih virov in naložbe registrov premoženjskih zavarovanj. Naložbe lastnih virov pokrivajo kapital družbe, naložbe registrov premoženjskih zavarovanj pa pokrivajo zavarovalno-tehnične rezervacije.

Prihodki od naložb

(v EUR)	Kritno premoženje 2018	Kritno premoženje 2017
Prihodki od obresti	3.237.373	3.443.665
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	77.483	77.774
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	468.988	969.436
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	478.249	428.209
Pozitivne tečajne razlike	6.110.443	3.804.465
Drugi prihodki	5.677	10.175
Skupaj prihodki od naložb kritnega premoženja	10.378.214	8.733.724
	Lastni viri 2018	Lastni viri 2017
Prihodki od obresti	352.320	452.279
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	14.071	0
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	8.608	257.739
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	197.896	190.625
Pozitivne tečajne razlike	2.087	18.264
Skupaj prihodki od naložb lastnih virov	574.982	918.906
Skupaj prihodki od naložb	10.953.196	9.652.630

Odhodki od naložb

(v EUR)	Kritno premoženje 2018	Kritno premoženje 2017
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	135.245	76.271
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	120.320	119.908
Slabitve naložb	1.943.974	0
Negativne tečajne razlike	6.207.534	9.300.337
Skupaj odhodki od naložb kritnega premoženja	8.407.073	9.496.516
	Lastni viri 2018	Lastni viri 2017
Odhodki za obresti	0	718.338
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	82.692	0
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	5.068	10.120
Slabitve naložb	0	320.000
Negativne tečajne razlike	1.518	5.933
Drugo	0	422
Skupaj odhodki od naložb lastnih virov	89.277	1.054.812
Skupaj odhodki od naložb	8.496.351	10.551.329

Neto donos	2.456.845	-898.699
-------------------	------------------	-----------------

Slabitve naložb

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Delnice	1.943.974	320.000

26) Drugi zavarovalni prihodki

(v EUR)	2018	2017
Prihodki od provizij	2.530.359	1.934.678
Pozitivne tečajne razlike iz pozavarovanja	5.355.817	3.743.989
Drugi zavarovalni prihodki	1.078.785	419.718
Skupaj	8.964.961	6.098.385

Tudi v letu 2018 družba beleži visoke pozitivne tečajne razlike iz pozavarovanja, na drugi strani pa tudi visoke negativne tečajne razlike iz pozavarovanja, ki jih izkazujemo v razkritju 31. V okviru naložbene politike izvajamo varovanje pred valutnim tveganjem.

Prihodki od provizij, zmanjšani za spremembo razmejenih pozavarovalnih provizij, ki odpadejo na pozavarovatelje

(v EUR)	2018	2017
Nezgodno zavarovanje	13.979	12.906
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	790	655
Zavarovanje tirnih vozil	46	190
Letalsko zavarovanje	678	656
Zavarovanje plovil	1.784	2.138
Zavarovanje prevoza blaga	26.560	8.739
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	1.722.566	1.299.374
Drugo škodno zavarovanje	560.467	452.379
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	159	807
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	6.022	8.043
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	260	274
Splošno zavarovanje odgovornosti	31.940	32.334
Zavarovanje različnih finančnih izgub	89.671	52.368
Življenjsko zavarovanje	59.711	36.130
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	15.725	27.684
Skupaj premoženjska zavarovanja	2.454.922	1.870.864
Skupaj življenjska zavarovanja	75.437	63.814
Skupaj	2.530.359	1.934.678

27) Drugi prihodki in drugi odhodki

Drugi prihodki vključujejo predvsem prihodke od izterjanih odpisanih drugih terjatev, zamudnih obresti iz naslova realiziranega tožbenega zahtevka ter v manjši meri dobičke pri prodaji osnovnih sredstev ter prihodke od uporabe počitniških enot.

V postavki drugi odhodki izkazujemo predvsem odhodke, ki jih je družba imela z naložbenimi nepremičninami preden jih je oddala v najem.

28) Čisti odhodki za škode

(v EUR) 2018	Kosmati zneski		Deleži škod pozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti odhodki za škode
	Škode	Regresi				
Nezgodno zavarovanje	3.569.281	0	-6.715	-1.551.886	950	2.011.630
Zdravstveno zavarovanje	223.414	0	0	-330.978	0	-107.564
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	12.439.633	-197.538	-134.940	225.112	-89.382	12.242.884
Zavarovanje tirnih vozil	559.088	0	-13	28.184	0	587.259
Letalsko zavarovanje	1.080.337	0	0	-687.951	-2.539	389.846
Zavarovanje plovil	3.392.217	0	-5.004	3.650.700	-144.687	6.893.226
Zavarovanje prevoza blaga	5.544.521	-5.262	-235	-500.067	-6.098	5.032.859
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	35.268.510	-7.760	-5.101.716	547.829	842.107	31.548.970
Drugo škodno zavarovanje	9.754.664	-5.847	-886.923	-728.560	686.130	8.819.464
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	9.616.767	-1.346.975	-182.340	581.823	-2.674.383	5.994.892
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-5.394	0	0	-23.546	0	-28.940
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	341.558	-389	0	32.607	3.317	377.093
Splošno zavarovanje odgovornosti	2.204.597	-1.820	-538	817.014	-6.645	3.012.608
Kreditno zavarovanje	399.237	-627.662	0	155.356	0	-73.069
Kavcijsko zavarovanje	60.462	-1.163	0	-147.315	0	-88.016
Zavarovanje različnih finančnih izgub	226.844	0	-40.458	-158.674	31.627	59.339
Zavarovanje stroškov postopka	447	0	0	-1.843	0	-1.396
Zavarovanje pomoči	306	0	0	-437	0	-131
Življenjsko zavarovanje	126.290	0	-88.078	-189.515	43.655	-107.649
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	79.314	0	-48.374	1.284	9.102	41.325
Skupaj premoženjska zavarovanja	84.676.490	-2.194.416	-6.358.882	1.907.368	-1.359.603	76.670.957
Skupaj življenjska zavarovanja	205.604	0	-136.452	-188.232	52.757	-66.324
Skupaj	84.882.093	-2.194.416	-6.495.334	1.719.136	-1.306.847	76.604.633

(v EUR) 2017	Kosmati zneski		Deleži škod pozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti odhodki za škode
	Škode	Regresi				
Nezgodno zavarovanje	3.061.325	0	-4.711	-659.597	-2.654	2.394.364
Zdravstveno zavarovanje	2.763.819	0	0	-243.071	0	2.520.748
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	11.555.307	-182.093	-718.365	-651.684	620.857	10.624.022
Zavarovanje tirnih vozil	91.017	0	-4	11.627	0	102.640
Letalsko zavarovanje	36.632	0	0	242.205	-3.824	275.013
Zavarovanje plovil	4.884.680	-420	-3.622	803.252	-145.659	5.538.232
Zavarovanje prevoza blaga	3.328.049	-851	-838	-478.216	-2.049	2.846.093
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	36.765.809	-5.532	-3.430.891	6.619.118	315.589	40.264.092
Drugo škodno zavarovanje	7.439.736	-5.933	-801.139	-91.303	-842.844	5.698.517
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	11.044.389	-1.095.506	-468.819	-2.854.127	-1.282.667	5.343.270
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	35.450	0	-40.389	-14.053	0	-18.992
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	374.877	-214	0	-76.512	0	298.152
Splošno zavarovanje odgovornosti	1.875.812	-2.312	-2.767	-141.143	-4.222	1.725.368
Kreditno zavarovanje	406.895	-590.964	0	-17.589	0	-201.658
Kavcijsko zavarovanje	176.292	-534	0	100.518	0	276.275
Zavarovanje različnih finančnih izgub	1.297.317	0	-386.146	-342.927	303.888	872.131
Zavarovanje stroškov postopka	1.165	0	0	-290	0	874
Zavarovanje pomoči	9.258	0	0	-33	0	9.225
Življenjsko zavarovanje	129.004	0	-60.077	-34.323	-55.946	-21.342
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	132.977	0	-64.993	-70.139	39.097	36.942
Skupaj premoženjska zavarovanja	85.147.827	-1.884.359	-5.857.690	2.206.174	-1.043.585	78.568.367
Skupaj življenjska zavarovanja	261.981	0	-125.070	-104.462	-16.849	15.600
Skupaj	85.409.808	-1.884.359	-5.982.760	2.101.712	-1.060.434	78.583.967

Zgornji preglednici (po vrstnem redu stolpcev) razkrivata obračunane kosmate zneske škod, ki jih zmanjšujejo zneski uveljavljenih regresov. Posebej prikazuje škoda, ki jih je družba dobila povrnjene na podlagi retrocesije. Na odhodke za škode pa vpliva še sprememba kosmatih škodnih rezervacij in retrocediranih škodnih rezervacij.

Obračunani kosmati zneski škod so bili v 2018 v primerjavi z letom 2017 nižji za 0,6 %. Vpliv spremembe škodnih rezervacij je opisan v razkritju 18.

29) Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij ter odhodki za bonuse in popuste

Druge čiste zavarovalno-tehnične rezervacije so se v letu 2018 zvišale za 268.920 EUR, v letu 2017 pa za 158.608 EUR. Oboje se nanaša na spremembo čistih rezervacij za neiztekle nevarnosti.

V letu 2018 znašajo odhodki za bonuse in popuste 811 EUR (povečanje rezervacije za bonuse in popuste), v letu 2017 pa - 85.678 EUR (zmanjšanje rezervacije).

30) Obratovalni stroški

Družba spremlja obratovalne stroške po naravnih vrstah. V primerjavi z letom 2017 so se obratovalni stroški povišali za 10,3 %, predvsem zaradi povečanja stroškov pridobivanja zavarovanj za 1,6 milijona EUR in stroškov dela za 1,5 milijona EUR.

Sestava obratovalnih stroškov

(v EUR)	2018	2017
Stroški pridobivanja zavarovanj (provizije)	34.848.052	33.185.632
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	-43.433	-880.778
Amortizacija sredstev, potrebnih za obratovanje	481.036	420.825
Stroški dela	8.298.393	6.832.682
Plače zaposlenih	6.586.422	5.261.466
Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	1.071.730	903.092
Drugi stroški dela	640.241	668.124
Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dej.skupaj z dajatvami	185.715	163.472
Drugi obratovalni stroški	3.793.554	3.391.292
Skupaj	47.563.317	43.113.125

Delež drugih obratovalnih stroškov brez stroškov pridobivanja (provizije) in spremembe v razmejenih stroških pridobivanja (provizije) v kosmati premiji se je v letu 2018 povečal in znaša 8,4 %, medtem ko je navedeni delež v letu 2017 znašal 7,1 %.

Stroški, porabljeni za revizorje

(v EUR)	2018	2017
Revidiranje letnega poročila	54.282	59.780
Druge storitve dajanja zagotovil	5.561	6.100
Druge revizijske storitve	2.279	12.200
Skupaj	62.122	78.080

Strošek revidiranja letnega poročila vsebuje strošek revizije za Savo Re in za revizijo konsolidiranega letnega poročila skupine Sava Re. Druge storitve dajanja zagotovil se nanašajo na revizijo poročil, ki jih družba pripravlja po zahtevah Solventnosti II.

Stroški pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	2018	2017
Nezgodno zavarovanje	1.380.614	1.268.720
Zdravstveno zavarovanje	36.679	1.067.545
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	4.301.974	3.733.175
Zavarovanje tirnih vozil	25.167	28.389
Letalsko zavarovanje	99.061	1.064
Zavarovanje plovil	1.055.588	1.299.980
Zavarovanje prevoza blaga	825.014	1.060.298
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	16.409.633	15.324.674
Drugo škodno zavarovanje	4.367.021	3.602.661
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	3.465.539	3.171.810
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	27.513	18.491
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	131.685	156.368
Splošno zavarovanje odgovornosti	1.978.881	1.672.985
Kreditno zavarovanje	289.709	238.109
Kavcijsko zavarovanje	-34.405	64.591
Zavarovanje različnih finančnih izgub	331.579	314.208
Zavarovanje stroškov postopka	1.174	3.698
Zavarovanje pomoči	1.769	1.779
Življenjsko zavarovanje	122.987	94.737
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	30.869	62.350
Skupaj premoženjska zavarovanja	34.694.195	33.028.545
Skupaj življenjska zavarovanja	153.856	157.087
Skupaj	34.848.052	33.185.632

Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	2018	2017
Nezgodno zavarovanje	-27.527	109.825
Zdravstveno zavarovanje	1.472	2.936
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	83.774	-182.043
Zavarovanje tirnih vozil	-2.515	-6.622
Letalsko zavarovanje	-8.036	20.274
Zavarovanje plovil	-10.950	-206.363
Zavarovanje prevoza blaga	18.476	-111.795
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	183.552	-525.629
Drugo škodno zavarovanje	33.826	136.249
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	-231.864	56.234
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-3.181	-1.709
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	-794	-20.060
Splošno zavarovanje odgovornosti	-101.963	-100.344
Kreditno zavarovanje	13.699	-29.837
Kavcijsko zavarovanje	-2.350	2.964
Zavarovanje različnih finančnih izgub	13.675	-28.539
Zavarovanje stroškov postopka	496	-126
Življenjsko zavarovanje	-3.025	4.089
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	-198	-282
Skupaj premoženjska zavarovanja	-40.210	-884.585
Skupaj življenjska zavarovanja	-3.223	3.807
Skupaj	-43.433	-880.778

31) Drugi zavarovalni odhodki

(v EUR)	2018	2017
Odhodki za negativne tečajne razlike	5.313.931	5.433.841
Popravki vrednosti	107.727	234.467
Pristojbine nadzorni agenciji	199.186	191.656
Drugi zavarovalni odhodki	41.442	16.598
Skupaj	5.662.287	5.876.562

32) Odhodek za davek

Uskladitev davčne stopnje

(v EUR)	2018	2017
Dobiček/izguba pred davkom	45.021.864	34.763.864
Davek od dobička ob uporabi zakonske stopnje	8.554.154	6.605.134
Davčni učinek prihodkov, ki se pri obračunu davka odštejejo	-6.521.174	-4.838.614
Davčni učinek odhodkov, ki se pri obračunu davka ne odštejejo	1.217.676	289.085
Prihodki oz. odhodki za davčne olajšave	-49.839	-37.561
Drugo	-46.449	-228.373
Skupaj davek od dohodka v izkazu poslovnega izida	3.154.368	1.789.672
Efektivna davčna stopnja	7,01%	5,15%

23.8 Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz denarnega toka

33) Razkritje k izkazu denarnega toka, ki je sestavljen po posredni metodi

Izkaz denarnega toka v poglavju 22.4 Izkaz denarnih tokov je prikazan v skladu z zakonskimi zahtevami. V tem pojasnilu je prikazana uskladitev čistega dobička z denarnimi tokovi pri poslovanju.

V nadaljevanju so prikazane postavke izkaza poslovnega izida, ki niso upoštevane pri sestavitvi izkaza denarnega toka (v okviru denarnih tokov pri poslovanju) oziroma so prikazane na drugih mestih izkaza denarnega toka.

(v EUR)	2018	2017
Čisti dobiček/izguba tekočega leta	41.867.497	32.974.192
Ne denarne postavke izkaza poslovnega izida, ki niso vključene v izkaz denarnega toka	6.442.265	8.979.610
- sprememba prenosnih premij	-511.755	3.447.818
- sprememba škodnih rezervacij	412.289	1.041.278
- sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	268.920	158.608
- obratovalni stroški - amortizacija in sprememba razmejenih stroškov pridobivanja	-524.469	-459.952
- prevrednotenje finančnih sredstev	6.797.280	4.791.859
Izločene postavke prihodkov naložb	-37.824.293	-30.651.609
- prejemki od obresti - prikazane v točki C. a.) 1.	-3.589.693	-3.895.944
- prejemki od dividend in deležev - prikazane v točki C. a.) 2.	-34.234.600	-26.755.665
Izločene postavke odhodkov naložb	0	718.338
- izdatki za dane obresti - prikazane v točki C. C.) 1.	0	718.338
Denarni tokovi pri poslovanju - postavke izkaza poslovnega izida	10.485.469	12.020.532

23.9 Pogojne terjatve in obveznosti

Družba izkazuje pogojne obveznosti iz naslova danih poroštev. Ocenjena višina pogojnih obveznosti iz tega naslova znaša za alternativne sklade 6,7 milijona EUR.

Družba izkazuje pogojne terjatve iz naslova vloženih odškodninskih tožb proti bankam izdajateljicam podrejenih finančnih instrumentov v višini 10,0 milijona EUR.

V prilogi je prikazano razkritje zunajbilančnih postavk.

23.10 Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami

Družba prikazuje ločena razkritja za naslednje skupine povezanih oseb:

- lastniki in z njimi povezana podjetja;
- uprava, nadzorni svet, revizijska komisija ter zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe;
- odvisne in pridružene družbe.

Družba ima sklenjeno pogodbo oziroma pokojninski načrt dodatnega pokojninskega zavarovanja za svoje zaposlene, in sicer pri pokojninski družbi Sava pokojninska.

Lastniki in z njimi povezana podjetja

Največji lastnik skupine je Slovenski državni holding s 17,7 odstotnim deležem.

Poslovno sodelovanje z največjim delničarjem

V letu 2018 družba ni poslovno sodelovala z največjim delničarjem.

Uprava, nadzorni svet, revizijska komisija ter zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

Zasluzki članov uprave, nadzornega sveta in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

(v EUR)	2018	2017
Uprava	698.458	620.246
Izplačila zaposlenim, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	2.817.528	2.580.706
Nadzorni svet	131.377	111.606
Revizijska komisija in komisije nadzornega sveta	42.516	32.021
Skupaj	3.689.879	3.344.579

Zasluzki članov uprave za leto 2018

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete - zavarovanje	Bonitete - uporaba službenega vozila	Skupaj
Marko Jazbec	160.560	12.630	248	7.686	181.124
Jošt Dolničar	144.600	18.655	5.282	7.469	176.006
Srečko Čebren	152.592	12.189	5.244	5.620	175.645
Polona Pirš Zupančič	139.404	0	3.988	4.906	148.298
Mateja Treven	5.196	12.189	0	0	17.385
Skupaj	602.352	55.663	14.762	25.681	698.458

Zasluzki članov uprave za leto 2017

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete - zavarovanje	Bonitete - uporaba službenega vozila	Skupaj
Marko Jazbec	101.831	0	134	4.281	106.246
Jošt Dolničar	150.440	14.912	5.582	8.664	179.599
Srečko Čebren	152.697	7.170	5.205	7.116	172.188
Mateja Treven	141.667	7.170	5.193	8.184	162.214
Skupaj	546.635	29.253	16.114	28.245	620.246

Obveznosti do članov uprave iz naslova bruto zaslužkov

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Marko Jazbec	13.280	13.280
Jošt Dolničar	11.950	11.950
Srečko Čebren	12.616	12.616
Polona Pirš Zupančič	11.950	0
Mateja Treven	0	11.950
Skupaj	49.796	49.796

Družba na dan 31. 12. 2018 ne izkazuje terjatev do članov uprave. Člani uprave nimajo zaslužkov iz naslova opravljanja funkcij v odvisnih družbah.

Zasluzki članov nadzornega sveta, revizijske komisije in komisij nadzornega sveta za leto 2018

(v EUR)		Sejnine	Plačilo za opravljanje funkcije	Povračila stroškov in izobraževanja	Bonitete	Skupaj
Člani nadzornega sveta						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	2.420	19.500	0	0	21.920
Slaven Mičkovič	namestnik predsednice (do 15.7.2017)	0	0	0	0	0
Keith William Morris	namestnik predsednice (od 16.8.2017)	2.420	14.300	14.440	0	31.160
Gorazd Andrej Kunstek	član	2.420	13.000	93	0	15.513
Mateja Živec	članica	2.145	13.000	81	0	15.226
Davor Ivan Gjivoje	član (od 7.3.2017)	2.475	13.000	16.423	0	31.898
Andrej Kren	član (od 16.7.2017)	2.420	13.000	240	0	15.660
Člani nadzornega sveta skupaj		14.300	85.800	31.277	0	131.377
Člani revizijske komisije						
Andrej Kren	predsednik (od 16.8.2017)	1.980	4.875	194	0	7.049
Slaven Mičkovič	predsednik (do 15.7.2017)	0	0	0	0	0
Mateja Lovšin Herič	članica	1.980	3.250	0	0	5.230
Ignac Dolenšek	zunanj član	0	9.450	714	0	10.164
Člani revizijske komisije skupaj		3.960	17.575	908	0	22.443
Člani komisije za imenovanja in prejemke						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	660	0	0	0	660
Slaven Mičkovič	član (do 15.7.2017)	0	0	0	0	0
Keith William Morris	član (od 24.8.2017)	660	0	0	0	660
Davor Ivan Gjivoje	član (od 24.8.2017)	220	0	0	0	220
Andrej Kren	član (od 24.8.2017)	660	0	0	0	660
Člani komisije za imenovanja skupaj		2.200	0	0	0	2.200
Člani komisije za imenovanja in prejemke						
Mateja Živec	predsednica (od 24.8.2017)	0	0	0	0	0
Mateja Lovšin Herič	članica (do 15.7.2017)	0	0	0	0	0
Keith William Morris	član (od 24.8.2017)	0	0	0	0	0
Nika Matjan	zunanja članica	0	0	0	0	0
Andrej Kren	nadomestni član (od 24.8.2017)	0	0	0	0	0
Člani komisije za imenovanja skupaj		0	0	0	0	0
Člani komisije za tveganja						
Keith William Morris	predsednik komisije (od 24.8.2017)	1.100	4.875	0	0	5.975
Davor Ivan Gjivoje	član (od 24.8.2017)	1.628	3.521	0	0	5.149
Slaven Mičkovič	zunanj član (od 24.8.2017)	0	6.750	0	0	6.750
Člani komisije za tveganja skupaj		2.728	15.146	0	0	17.874

Zaslужki članov nadzornega sveta, revizijske komisije in komisij nadzornega sveta za leto 2017

(v EUR)		Sejnine	Plačilo za opravljanje funkcije	Povračila stroškov in izobraževanja	Bonitete	Skupaj
Člani nadzornega sveta						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	2.970	18.958	183	0	22.111
Slaven Mičković	namestnik predsednice (do 15.7.2017)	1.595	7.727	0	0	9.322
Keith William Morris	namestnik predsednice (od 16.8.2017)	2.970	13.489	10.013	1.069	27.541
Gorazd Andrej Kunstek	član	2.970	13.000	0	0	15.970
Mateja Živec	članica	2.970	13.000	0	0	15.970
Davor Ivan Gjivoje	član (od 7.3.2017)	2.640	10.624	0	0	13.264
Andrej Kren	član (od 16.7.2017)	1.375	5.976	77	0	7.428
Člani nadzornega sveta skupaj		17.490	82.773	10.273	1.069	111.606
Člani revizijske komisije						
Andrej Kren	predsednik (od 16.8.2017)	880	1.835	97	0	2.812
Slaven Mičković	predsednik (do 15.7.2017)	1.320	2.634	0	0	3.954
Mateja Lovšin Herič	članica	2.200	2.979	0	0	5.179
Ignac Dolenšek	zunanji član	0	10.125	467	0	10.592
Člani revizijske komisije skupaj		4.400	17.573	564	0	22.537
Člani komisije za imenovanja in prejemke						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	880	0	0	0	880
Slaven Mičković	član (do 15.7.2017)	660	0	0	0	660
Keith William Morris	član (od 24.8.2017)	880	0	0	0	880
Davor Ivan Gjivoje	član (od 24.8.2017)	176	0	0	0	176
Andrej Kren	član (od 24.8.2017)	220	0	0	0	220
Člani komisije za imenovanja skupaj		2.816	0	0	0	2.816
Člani komisije za ocenjevanje primernosti in sposobnosti						
Mateja Živec	predsednica (od 24.8.2017)	616	0	0	0	616
Mateja Lovšin Herič	članica (do 15.7.2017)	220	0	0	0	220
Keith William Morris	član (od 24.8.2017)	220	0	0	0	220
Nika Matjan	zunanja članica	0	0	0	0	0
Andrej Kren	nadomestni član (od 24.8.2017)	176	0	0	0	176
Člani komisije za ocenjevanje primernosti in sposobnosti skupaj		1.232	0	0	0	1.232
Člani komisije za tveganja						
Keith William Morris	predsednik komisije (od 24.8.2017)	440	1.730	0	0	2.170
Davor Ivan Gjivoje	član (od 24.8.2017)	396	882	0	0	1.278
Slaven Mičković	zunanji član (od 24.8.2017)	0	1.988	0	0	1.988
Člani komisije za tveganja skupaj		836	4.600	0	0	5.436

Obveznosti do članov nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta iz naslova bruto zaslužkov

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Mateja Lovšin Herič	0	2.391
Slaven Mičković	350	788
Andrej Gorazd Kunstek	0	1.358
Keith William Morris	0	3.714
Mateja Živec	0	1.358
Davor Ivan Gjivoje	0	1.534
Andrej Kren	0	2.023
Ignac Dolenšek	0	844
Skupaj	350	14.011

Zaslужki zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe za leto 2018

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete in drugi prejemki	Skupaj
Individualne pogodbe	2.331.035	340.028	146.465	2.817.528

Zaslужki zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe za leto 2017

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete in drugi prejemki	Skupaj
Individualne pogodbe	2.263.970	173.658	143.078	2.580.706

Odvise družbe

Naložbe in terjatve do družb v skupini

(v EUR)		31.12.2018	31.12.2017
Dolžniški vrednostni papirji in posojila dana družbam v skupini	bruto	2.532.183	4.609.924
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	bruto	15.107.402	13.394.084
Kratkoročne terjatve iz financiranja	bruto	4.472	6.308
Druge kratkoročne terjatve	bruto	179.570	53.154
Kratkoročno odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	bruto	1.879.080	1.182.922
Skupaj		19.702.708	19.246.392

Obveznosti do družb v skupini

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja do družb v skupini	9.800.555	8.248.985
Druge kratkoročne obveznosti iz sozavarovanja in pozavarovanja	3.766.321	3.040.284
Druge kratkoročne obveznosti	2.760	2.891
Skupaj (brez rezervacij)	13.569.636	11.292.160

Stanje in ročnost obveznosti do družb v skupini

(v EUR) 31.12.2018	Rok zapadlosti v plačilo	
	do 1 leto	Skupaj
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja do družb v skupini	9.800.555	9.800.555
Druge kratkoročne obveznosti iz sozavarovanja in pozavarovanja	3.766.321	3.766.321
Druge kratkoročne obveznosti	2.760	2.760
Skupaj (brez rezervacij)	13.569.636	13.569.636

(v EUR) 31.12.2017	Rok zapadlosti v plačilo	
	do 1 leto	Skupaj
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja do družb v skupini	8.248.985	8.248.985
Druge kratkoročne obveznosti do družb v skupini	3.040.284	3.040.284
Druge kratkoročne obveznosti	2.891	2.891
Skupaj (brez rezervacij)	11.292.160	11.292.160

Prihodki in odhodki iz naslova poslovanja z družbami v skupini

(v EUR)	2018	2017
Obračunane kosmate zavarovalne premije	62.318.774	56.998.934
Sprememba kosmatih prenosnih premij	-2.306.927	-2.313.806
Obračunani kosmati zneski škod	-32.562.533	-30.532.041
Spremembe kosmatih škodnih rezervacij	1.571.572	-288.023
Prihodki od uveljavljanja kosmatih regresnih terjatev	1.272.641	1.166.341
Spremembe kosmatih rezervacij za bonuse, popuste in storno	-811	85.678
Drugi obratovalni stroški	-160.221	-96.148
Prihodki od dividend	33.558.455	26.136.830
Drugi prihodki naložb	6.506	11.152
Prihodki od obresti	71.728	76.441
Stroški pridobivanja zavarovanj	-13.610.558	-12.009.817
Spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	696.158	-322.672
Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj	326.370	11.865
Skupaj	51.181.154	38.924.734

Naložbe v države in družbe v večinski državni lasti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Deleži v družbah	8.238.751	8.005.401
Dolžniški vrednostni papirji in posojila	25.276.511	28.698.492
Skupaj	33.515.262	36.703.893

Prihodki in odhodki z družbami v večinski državni lasti

(v EUR)	2018	2018
Prihodki od dividend	517.087	483.592
Prihodki od obresti	729.578	972.365
Pozitivne tečajne razlike	594.912	218.869
Drugi prihodki	21.345	114.198
Skupaj	1.862.921	1.789.024

Značilnosti danih posojil odvisnim družbam

Posojilojemalec	Glavnica	Tip posojila	Ročnost	Obrestna mera
Sava neživotno osiguranje (SRB)	500.000	navadno	30.6.2019	3,50%
Sava neživotno osiguranje (SRB)	800.000	navadno	15.7.2020	3,00%
Illyria	642.000	navadno	15.7.2022	3,00%
Sava Terra	15.000	navadno	11.12.2019	1,00%
Sava Terra	499.500	navadno	2.2.2021	1,50%
Skupaj	2.456.500			

24 Pomembnejši dogodki po datumu poročanja

**Zavarovalnica Sava je 27. 2. 2019
izpolnila vsa odložne pogoje in tako
postala 100-odstotna lastnica družb
ERGO osiguranje d.d. in ERGO
životno osiguranje d.d., Hrvatska.**

Preglednost

**Odkritost je temelj dobrega odnosa.
Kot je za trajno doseganje uspeha
pomembno pregledno poslovanje.**

Priloge

PRILOGA A – RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE SAVA RE, PRIPRAVLJENI SKLADNO Z ZAHTEVAMI AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

Konsolidiran izkaz finančnega položaja – sredstva

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	Indeks
SREDSTVA	1.705.947.263	1.708.348.067	100
Neopredmetena dolgoročna sredstva	37.121.118	22.712.944	163
Opredmetena osnovna sredstva	42.893.432	45.438.014	94
Nekratkoročna sredstva, namenjena za prodajo	49.890	684	7.294
Odložene terjatve za davek	1.950.245	2.107.564	93
Naložbene nepremičnine	30.643.019	15.364.184	134
Finančne naložbe v pridružene družbe	462.974	0	0
Finančne naložbe:	1.008.097.470	1.038.125.019	97
- v posojila in depozite	33.542.347	28.029.543	120
- v posesti do zapadlosti	77.122.037	106.232.327	73
- razpoložljive za prodajo	885.017.410	897.645.279	99
- vrednotene po poštenu vrednosti	12.415.676	6.217.870	200
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	204.818.504	227.228.053	90
Znesek ZTR, prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje	27.292.750	30.787.241	89
Sredstva iz finančnih pogodb	135.586.965	129.622.131	105
Terjatve	140.550.011	138.455.525	102
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	126.533.761	124.324.547	102
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	5.835.798	6.197.717	94
Terjatve za odmerjeni davek	169.727	17.822	952
Druge terjatve	8.010.725	7.915.439	101
Druge sredstva	21.823.454	20.550.589	106
Denar in denarni ustrezniki	64.657.431	37.956.119	170
Zunajbilančne postavke	93.020.663	70.964.864	131

Konsolidiran izkaz finančnega položaja – obveznosti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	Indeks
OBVEZNOSTI	1.705.947.263	1.708.348.067	100
Kapital	340.175.455	316.116.895	108
Osnovni kapital	71.856.376	71.856.376	100
Kapitalske rezerve	43.035.948	43.035.948	100
Rezerve iz dobička	158.668.205	137.609.367	115
Presežek iz prevrednotenja	11.613.059	18.331.697	63
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	836.745	667.518	125
Zadržani čisti poslovni izid	35.140.493	33.093.591	106
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	21.843.940	14.557.220	150
Prevedbeni popravek kapitala	-3.368.928	-3.353.304	100
Kapital lastnikov obvladujoče družbe	339.625.838	315.798.413	861
Kapital neobvladujočih deležev	549.617	318.482	173
Podrejene obveznosti	0	0	0
Zavarovalno-tehnične rezervacije	920.491.487	931.398.362	99
Prenosne premije	184.101.835	171.857.259	107
Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja	254.849.366	271.409.915	94
Škodne rezervacije	470.057.561	479.072.582	98
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	11.482.725	9.058.606	127
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	210.032.637	226.527.893	93
Druge rezervacije	7.730.247	7.600.613	102
Odložene obveznosti za davek	3.529.235	5.781.494	61
Obveznosti iz finančnih pogodb	135.441.508	129.483.034	105
Druge finančne obveznosti	243.095	245.205	99
Obveznosti iz poslovanja	54.736.601	60.598.188	90
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	44.278.514	54.711.289	81
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	6.176.032	5.160.183	120
Obveznosti za odmerjeni davek	4.282.055	726.716	589
Ostale obveznosti	33.566.998	30.596.383	110
Zunajbilančne postavke	93.020.663	70.964.864	131

Razkritje zunajbilančnih postavk

(v EUR)	2018	2017
Neuveljavljene regresne terjatve	29.140.134	29.978.991
Terjatve iz naslova izbrisa podrejenih finančnih instrumentov	37.960.300	37.960.300
Potencialne terjatve	67.100.434	67.939.291
(v EUR)	2018	2017
Dana poročstva	25.920.229	3.025.573
Potencialne obveznosti	25.920.229	3.025.573

Skupina v zunajbilančnih postavkah leta 2018 in 2017 izkazuje tudi potencialne terjatve v višini nominalne vrednosti izbranih podrejenih instrumentov, za katere skupina nadaljuje aktivnosti za zaščito svojih interesov. V decembru 2016 so bile vložene odškodninske tožbe proti bankam izdajateljicam podrejenih finančnih instrumentov, katerih imetnica je bila skupina pred njihovim izbrisom.

Konsolidiran izkaz poslovnega izida

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	504.669.701	470.865.993	107
- Obračunane kosmate zavarovalne premije	546.299.539	517.233.431	106
- Obračunane premije oddane v pozavarovanje in sozavarovanje	-26.942.852	-34.243.296	79
- Sprememba prenosnih premij	-14.686.986	-12.124.142	121
Prihodki od naložb	43.669.485	44.296.299	99
Drugi zavarovalni prihodki, od tega	21.238.357	15.429.720	138
- prihodki od provizij	3.634.682	2.870.868	127
Drugi prihodki	14.549.676	6.058.000	240
Čisti odhodki za škode	-320.760.586	-296.103.320	108
- Obračunani kosmati zneski škod	-342.556.518	-309.727.160	111
- Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev	12.460.118	15.846.528	79
- Sprememba škodnih rezervacij	9.335.814	-2.222.688	-420
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	13.207.584	-2.179.849	-606
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	15.962.680	-1.121.327	-1.424
Odhodki za bonuse in popuste	288.628	5.848	4.935
Obratovalni stroški, od tega	-178.131.437	-156.962.328	113
- stroški pridobivanja zavarovanj	-56.773.973	-49.560.125	115
Odhodki od naložb v povezane družbe, od tega	-151.130	0	0
Izguba iz naložb v pridruženo družbo, obračunana z uporabo kapitalske metode	-56.224	0	0
Odhodki naložb	-33.102.696	-20.147.960	164
Drugi zavarovalni odhodki	-23.305.829	-17.486.080	133
Drugi odhodki	-2.873.861	-2.774.013	104
Poslovni izid pred obdavčitvijo	55.260.572	39.880.983	139
Odhodek za davek	-12.248.723	-8.786.075	139
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	43.011.849	31.094.908	138
Čisti poslovni izid lastnikov obvladujoče družbe	42.790.617	31.065.329	138
Čisti poslovni izid neobvladujočih deležev	221.232	-29.579	-748
Osnovni čisti dobiček/izguba na delnico	2,76	2,00	138
Popravljeni čisti dobiček/izguba na delnico	2,76	2,00	138

Konsolidiran izkaz vseobsegajočega donosa

(v EUR)	2018	2017	Indeks
A Izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj			
I. Čisti prihodki od zavarovalnih premij	415.703.443	380.785.843	109,2
1. Obračunane kosmate zavarovalne premije	454.122.253	425.059.331	106,8
2. Obračunane premije sprejetega sozavarovanja (+)	3.106.095	2.092.578	148,4
3. Obračunane premije oddanega sozavarovanja (-)	-2.106.430	-1.910.111	110,3
4. Obračunane pozavarovalne premije (-)	-24.743.761	-32.235.923	76,8
5. Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	-11.407.693	-13.863.771	82,3
6. Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	-3.267.021	1.643.739	-198,8
II. Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida zavarovalnice (postavka D VIII)	2.398.687	-633.221	0,0
III. Drugi čisti zavarovalni prihodki	2.684.273	2.349.601	114,2
IV. Čisti odhodki za škode	234.261.548	223.818.071	104,7
1. Obračunani kosmati zneski škod	263.520.861	244.135.426	107,9
2. Prihodki od uveljavljenih kosmatih regresnih terjatev (-)	-8.377.151	-6.966.748	120,2
3. Obračunani deleži sozavarovateljev (+/-)	1.043.480	865.355	120,6
4. Obračunani deleži pozavarovateljev (-)	-13.501.485	-16.710.166	80,8
5. Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	-8.970.992	3.203.567	-280,0
6. Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	546.835	-709.363	-77,1
V. Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	2.616.287	350.646	746,1
VI. Čisti odhodki za bonuse in popuste	-288.628	-5.848	4935,5
VII. Čisti obratovalni stroški	149.607.019	131.482.892	113,8
1. Stroški pridobivanja zavarovanj	51.470.140	45.660.604	112,7
2. Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-1.118.304	-1.881.356	59,4
3. Drugi obratovalni stroški	102.887.440	90.576.846	113,6
3.1. Amortizacija vrednosti sredstev, potrebnih za obratovanje	4.947.835	7.222.299	68,5
3.2. Stroški dela	61.457.841	57.565.023	106,8
3.3. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti (stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu in v zvezi z drugimi pravnimi razmerji), skupaj z dajatvami, ki bremenijo družbo	379.924	369.189	102,9
3.4. Ostali obratovalni stroški	36.101.840	25.420.335	142,0
4. Prihodki od pozavarovalnih provizij in iz deležev v pozitivnem tehničnem izidu iz pozavarovalnih pogodb (-)	-3.632.257	-2.873.202	126,4

(v EUR)	2018	2017	Indeks
VIII. Drugi čisti zavarovalni odhodki	7.590.087	7.693.174	98,7
1. Odhodki za preventivno dejavnost	3.387.535	3.365.303	100,7
2. Prispevki za kritje škod po nezavarovanih in neznanih vozilih	1.282.145	1.402.836	91,4
3. Ostali čisti zavarovalni odhodki	2.920.407	2.925.035	99,8
IX. Izid premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (I+II+III-IV-V-VI-VII-VIII)	27.000.090	19.163.288	140,9
B Izkaz izida iz življenjskih zavarovanj			
I. Čisti prihodki od zavarovalnih premij	88.966.258	90.080.150	98,8
1. Obračunane kosmate zavarovalne premije	89.070.998	90.081.400	98,9
2. Obračunane premije sprejetega sozavarovanja (+)	193	122	158,2
3. Obračunane premije oddanega sozavarovanja (-)	-19.346	-12.176	158,9
4. Obračunane pozavarovalne premije (-)	-73.315	-85.086	86,2
5. Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	-8.002	98.006	-8,2
6. Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni del (+/-)	-4.270	-2.116	201,8
II. Prihodki naložb	8.199.044	9.895.014	82,9
1. Prihodki iz deležev v družbah	253.125	273.904	92,4
2. Prihodki drugih naložb	7.295.121	8.601.298	84,8
2.2. Prihodki od obresti	7.092.379	8.258.645	85,9
2.3. Drugi prihodki naložb	202.742	342.653	59,2
2.3.1. Prevrednotovalni finančni prihodki	132.975	235.768	56,4
2.3.2. Drugi finančni prihodki	69.767	106.885	65,3
4. Dobički pri odtujitvah naložb	650.798	1.019.812	63,8
III. Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	16.867.324	16.849.384	100,1
IV. Drugi čisti prihodki od zavarovanja	2.817.750	2.799.423	0,0
V. Čisti odhodki za škode	86.499.038	72.285.249	119,7
1. Obračunani kosmati zneski škod	87.412.808	72.558.482	120,5
3. Obračunani deleži pozavarovateljev (-)	-2.113	-1.717	123,1
4. Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	-942.525	-271.607	347,0
5. Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni del (+/-)	30.868	91	33.920,9
VI. Sprememba ostalih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-31.786.551	2.950.530	-1.077,3
1. Sprememba matematičnih rezervacij	-31.786.790	2.948.122	-1.078,2
1.1. Sprememba kosmatih matematičnih rezervacij (+/-)	-31.786.790	2.948.122	-1.078,2
2. Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	239	2.408	0,0
2.1. Sprememba kosmatih drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	239	2.408	0,0

(v EUR)	2018	2017	Indeks
VIII. Čisti obratovalni stroški	24.889.736	22.608.568	110,1
1. Stroški pridobivanja zavarovanj	6.902.369	6.288.523	109,8
2. Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-480.232	-507.646	94,6
3. Drugi obratovalni stroški	18.470.024	16.825.357	109,8
3.1. Amortizacija vrednosti sredstev, potrebnih za obratovanje	306.175	303.058	101,0
3.2. Stroški dela	11.660.181	10.864.934	107,3
3.3. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti (stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu in v zvezi z drugimi pravnimi razmerji), skupaj z dajatvami, ki bremenijo družbo	104.840	88.627	118,3
3.4. Ostali obratovalni stroški	6.398.828	5.568.738	114,9
4. Prihodki od pozavarovalnih provizij in iz deležev v pozitivnem tehničnem izidu iz pozavarovalnih pogodb (-)	-2.425	2.334	-103,9
IX. Odhodki naložb	642.671	802.579	80,1
1. Amortizacija naložb sredstev, ki niso potrebna za obratovanje	1.342	1.342	100,0
2. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni odhodki	109.308	44.584	245,2
3. Prevrednotovalni finančni odhodki	249.633	566.491	44,1
4. Izgube pri odtujitvah naložb	282.388	190.162	148,5
X. Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	23.498.245	8.256.416	284,6
XI. Drugi čisti zavarovalni odhodki	560.676	274.380	204,3
2. Drugi čisti zavarovalni odhodki	560.676	274.380	204,3
XIII. Izid iz življenjskih zavarovanj (I+II+III+IV-V+VI-VII-VIII-IX-X-XI-XII)	12.546.561	12.446.249	100,8
C. Izračun čistega izida zavarovalnice			
I. Izid iz premoženjskih zavarovanj (A X)	27.000.090	19.163.288	140,9
II. Izid iz življenjskih zavarovanj (B XIII)	12.546.561	12.446.249	100,8
III. Prihodki naložb	19.749.592	18.066.016	109,3
1. Prihodki iz deležev v družbah	1.125.242	867.529	129,7
2. Prihodki drugih naložb	16.809.679	14.866.580	113,1
2.1. Prihodki od zemljišč in zgradb	1.146.475	514.115	223,0
2.2. Prihodki od obresti	9.366.807	10.348.682	90,5
2.3. Drugi prihodki naložb	6.296.397	4.003.783	157,3
2.3.1. Prevrednotovalni finančni prihodki	6.289.559	3.992.467	157,5
2.3.2. Drugi finančni prihodki	6.838	11.316	60,4
4. Dobički pri odtujitvah naložb	1.814.671	2.331.907	77,8

(v EUR)	2018	2017	Indeks
VII. Odhodki naložb	9.376.208	11.257.375	83,3
1. Amortizacija naložb sredstev, ki niso potrebna za obratovanje	261.956	167.068	156,8
2. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni odhodki	38.428	728.378	5,3
3. Prevrednotovalni finančni odhodki	8.360.016	9.887.587	84,6
4. Izgube pri odtujitvah naložb	715.808	474.342	150,9
VIII. Razporejen donos naložb, prenesen v izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdrav. zav. (A II)	2.398.687	-633.221	0,0
IX. Drugi prihodki iz zavarovanj	12.101.652	7.409.828	163,3
1. Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	11.968.837	7.155.449	167,3
2. Drugi prihodki iz življenjskih zavarovanj	132.815	254.379	52,2
X. Drugi odhodki iz zavarovanj	15.155.066	9.518.526	159,2
1. Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	15.005.410	9.085.146	165,2
2. Drugi odhodki iz življenjskih zavarovanj	149.656	433.380	34,5
XI. Drugi prihodki	13.403.201	5.543.885	241,8
1. Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj	10.068.361	4.627.718	217,6
2. Drugi odhodki iz življenjskih zavarovanj	3.334.840	916.167	364,0
XII. Drugi odhodki	2.610.563	2.605.603	100,2
1. Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj	2.589.464	2.480.907	104,4
2. Drugi odhodki iz življenjskih zavarovanj	21.099	124.696	16,9
XIII. Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (I+II+III+IV+V+VI-VII-VIII+IX-X+XI-XII)	55.260.572	39.880.983	138,6
1. Poslovni izid obračunskega obdobja iz premoženjskih zavarovanj	39.417.111	26.822.264	147,0
2. Poslovni izid obračunskega obdobja iz življenjskih zavarovanj	15.843.461	13.058.719	121,3
XIV. Davek iz dobička	12.812.640	8.873.429	144,4
1.1. Davek iz dobička pri premoženjskih zavarovanjih	10.014.553	6.360.033	157,5
1.2. Davek iz dobička pri življenjskih zavarovanjih	2.798.087	2.513.396	111,3
XV. Odloženi davki	-563.917	-87.354	645,6
1.1. Odloženi davki pri premoženjskih zavarovanjih	-559.955	-253.223	221,1
1.2. Odloženi davki pri življenjskih zavarovanjih	-3.962	165.869	-2,4
XVI. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja (XIII-XIV+XV)	43.011.849	31.094.908	138,3
Razčlenitev poslovnega izida			
- Iz premoženjskih zavarovanj	29.962.513	20.715.454	144,6
- Iz življenjskih zavarovanj	13.049.336	10.379.454	125,7

(v EUR)	2018	2017	Indeks
D. Izračun vseobsegajočega donosa			
I. Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	43.011.849	31.094.908	138,3
II. Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	-6.563.406	1.695.995	-387,0
a) Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	169.227	315.865	53,6
5. Druge postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	187.270	386.089	48,5
6. Davek od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	-18.043	-70.224	25,7
b) Postavke, ki bodo v kasnejših lahko prerazvrščene v poslovni izid	-6.732.633	1.380.130	-487,8
1. Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo	-8.415.539	855.424	-983,8
4. Davek od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	1.700.210	21.508	7904,9
5. Čisti dobički/izgube, ki izhajajo iz pretvorbe računovodskih izkazov	-17.304	503.198	-3,4
III. Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	36.448.443	32.790.903	111,2

PRILOGA B – RAČUNOVODSKI IZKAZI SAVE RE, PRIPRAVLJENI SKLADNO Z ZAHTEVAMI AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

Izkaz finančnega položaja

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	Indeks
SREDSTVA (od A do F)	606.331.055	580.886.180	104,4
A. Neopredmetena sredstva	892.724	807.011	110,6
B. Opredmetena osnovna sredstva	2.654.540	2.485.645	106,8
D. Odložene terjatve za davek	1.867.370	1.238.826	150,7
E. Naložbene nepremičnine	8.285.733	8.230.878	100,7
F. Finančne naložbe v družbah v skupini in v pridruženih družbah	220.219.086	193.409.578	113,9
G. Finančne naložbe	244.291.434	250.781.685	97,4
- v posojila in depozite	10.107.498	12.840.885	78,7
- v posesti do zapadlosti	2.075.425	2.075.111	100,0
- razpoložljive za prodajo	228.151.616	235.456.116	96,9
- vrednotene po poštenu vrednosti	3.956.895	409.573	966,1
I. Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje	21.437.221	20.073.571	106,8
K. Terjatve	87.830.299	88.602.395	99,1
1. Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	82.518.635	85.167.822	96,9
2. Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	4.842.279	3.202.926	151,2
4. Druge terjatve	469.385	231.647	202,6
L. Druga sredstva	8.201.196	8.578.133	95,6
M. Denar in denarni ustrezniki	10.651.452	6.678.458	159,5
N. Zunajbilančne postavke	16.773.056	10.196.000	164,5

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	Indeks
OBVEZNOSTI (A do H)	606.331.055	580.886.180	104,4
A. Kapital	319.355.361	290.966.155	109,8
1. Osnovni kapital	71.856.376	71.856.376	100,0
2. Kapitalske rezerve	54.239.757	54.239.757	100,0
3. Rezerve iz dobička	159.486.153	138.552.405	115,1
4. Presežek iz prevrednotenja	2.697.381	3.804.764	70,9
5. Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	40.772	13.524	301,5
6. Zadržani čisti poslovni izid	10.101.172	6.012.233	168,0
7. Čisti poslovni izid poslovnega leta	20.933.749	16.487.096	127,0
C. Zavarovalno-tehnične rezervacije	234.173.078	232.639.163	100,7
1. Prenosne premije	47.147.505	47.602.457	99,0
3. Škodne rezervacije	185.988.628	184.269.492	100,9
4. Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	1.036.945	767.214	135,2
E. Druge rezervacije	376.521	351.250	107,2
I. Druge finančne obveznosti	87.504	91.182	96,0
J. Obveznosti iz poslovanja	49.185.680	54.404.921	90,4
1. Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	44.039.129	51.160.114	86,1
2. Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	3.149.394	3.090.008	101,9
3. Obveznosti za odmerjeni davek	1.997.157	154.799	1290,2
K. Ostale obveznosti	3.152.911	2.433.509	129,6
L. Zunajbilančne postavke	16.773.056	10.196.000	164,5

Razkritje zunajbilančnih postavk

(v EUR)	2018	2017
Terjatve iz naslova izbrisa podrejenih finančnih instrumentov	10.038.000	10.038.000
Potencialne terjatve	10.038.000	10.038.000

(v EUR)	2018	2017
Dana poročstva	6.735.056	158.000
Potencialne obveznosti	6.735.056	158.000

Družba v zunajbilančnih postavkah leta 2018 in 2017 izkazuje tudi potencialne terjatve v višini nominalne vrednosti izbranih podrejenih instrumentov, za katere družba nadaljuje aktivnosti za zaščito svojih interesov. V decembru 2016 so bile vložene odškodninske tožbe proti bankam izdajateljicam podrejenih finančnih instrumentov, katerih imetnica je bila družba pred njihovim izbrisom.

Izkaz poslovnega izida

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	133.740.178	130.864.620	102
- Obračunane kosmate zavarovalne premije	151.636.216	153.219.752	99
- Obračunane premije oddane v pozavarovanje in sozavarovanje	-18.407.793	-18.907.314	97
- Sprememba prenosnih premij	511.755	-3.447.818	-15
Prihodki od naložb v pridružene družbe, od tega	33.558.455	26.136.830	128
Prihodki od naložb	10.953.196	9.652.630	113
Drugi zavarovalni prihodki, od tega	8.964.961	6.098.385	147
- prihodki od provizij	2.530.359	1.934.678	131
Drugi prihodki	701.331	444.136	158
Čisti odhodki za škode	-76.604.633	-78.583.967	97
- Obračunani kosmati zneski škod	-82.687.678	-83.525.449	99
- Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev	6.495.334	5.982.760	109
- Sprememba škodnih rezervacij	-412.289	-1.041.278	40
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	-268.920	-158.608	170
Odhodki za bonuse in popuste	-811	85.678	-1
Obratovalni stroški, od tega	-47.563.317	-43.113.125	110
- stroški pridobivanja zavarovanj	-34.804.618	-32.304.854	108
Odhodki od naložb v povezane družbe	-4.020.539	0	0
Odhodki naložb, od tega	-8.496.351	-10.551.329	81
- Oslabitve finančnih sredstev, ki niso merjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	-1.943.974	-320.000	607
Drugi zavarovalni odhodki	-5.662.287	-5.876.562	96
Drugi odhodki	-279.399	-234.824	119
Poslovni izid pred obdavčitvijo	45.021.864	34.763.864	130
Odhodek za davek	-3.154.368	-1.789.672	176
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	41.867.497	32.974.192	127
Osnovni čisti dobiček/izguba na delnico	2,70	2,13	126,97
Popravljeni čisti dobiček/izguba na delnico	2,70	2,13	126,97

Izkaz vseobsegajočega donosa

(v EUR)	2018	2017	Indeks
A Izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj			
I. Čisti prihodki od zavarovalnih premij	133.740.178	130.864.621	102,2
1. Obračunane kosmate zavarovalne premije	151.636.216	153.219.752	99,0
4. Obračunane pozavarovalne premije (-)	-18.407.793	-18.907.314	97,4
5. Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	454.952	-4.257.043	-10,7
6. Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	56.803	809.225	7,0
II. Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida zavarovalnice (postavka D VIII)	-2.398.687	-633.221	378,8
IV. Čisti odhodki za škode	76.604.633	78.583.967	97,5
1. Obračunani kosmati zneski škod	84.882.093	85.409.808	99,4
2. Prihodki od uveljavljenih kosmatih regresnih terjatev (-)	-2.194.416	-1.884.359	116,5
4. Obračunani deleži pozavarovateljev (-)	-6.495.334	-5.982.760	108,6
5. Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	1.719.136	2.101.712	81,8
6. Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	-1.306.847	-1.060.434	123,2
V. Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-268.920	158.608	-169,6
VI. Čisti odhodki za bonuse in popuste	811	-85.678	-1,0
VII. Čisti obratovalni stroški	45.032.958	41.178.447	109,4
1. Stroški pridobivanja zavarovanj	34.848.052	33.185.632	105,0
2. Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-43.433	-880.778	4,9
3. Drugi obratovalni stroški	12.758.699	10.808.271	118,1
3.1. Amortizacija vrednosti sredstev, potrebnih za obratovanje	481.036	420.825	114,3
3.2. Stroški dela	8.298.393	6.832.682	121,5
3.3. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti (stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu in v zvezi z drugimi pravnimi razmerji), skupaj z dajatvami, ki bremenijo družbo	185.715	163.472	113,6
3.4. Ostali obratovalni stroški	3.793.554	3.391.292	111,9
4. Prihodki od pozavarovalnih provizij in iz deležev v pozitivnem tehničnem izidu iz pozavarovalnih pogodb (-)	-2.530.359	-1.934.678	130,8
VIII. Drugi čisti zavarovalni odhodki	199.205	191.679	103,9
1. Odhodki za preventivno dejavnost	20	23	84,8
3. Ostali čisti zavarovalni odhodki	199.186	191.656	0,0
IX. Izid premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (I+II+III-IV+V-VI-VII-VIII)	9.234.963	10.204.376	90,5

Izkaz vseobsegajočega donosa – nadaljevanje

(v EUR)	2018	2017	Indeks
C. Izračun čistega izida zavarovalnice			
I. Izid iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (A X)	9.234.963	10.204.376	90,5
III. Prihodki naložb	45.204.363	36.115.607	125,2
1. Prihodki iz deležev v družbah	34.234.600	26.755.664	128,0
1.1. prihodki iz deležev v družbah v skupini	33.558.455	26.136.830	0,0
1.3. prihodki iz deležev v drugih družbah	676.145	618.834	109,3
2. Prihodki drugih naložb	10.400.614	8.054.994	129,1
2.1. Prihodki od zemljišč in zgradb	692.712	326.147	212,4
- v družbah v skupini	6.506	11.152	58,3
- v drugih družbah	686.207	314.995	217,9
2.2. Prihodki od obresti	3.589.693	3.895.944	92,1
- v družbah v skupini	89.531	120.856	74,1
- v drugih družbah	3.500.162	3.775.088	92,7
2.3. Drugi prihodki naložb	6.118.208	3.832.903	159,6
2.3.1. Prevrednotovalni finančni prihodki	6.112.531	3.822.729	159,9
- v drugih družbah	6.112.531	3.822.729	159,9
2.3.2. Drugi finančni prihodki	5.677	10.174	55,8
- v drugih družbah	5.677	10.174	55,8
4. Dobički pri odtujitvah naložb	569.149	1.304.949	43,6
V. Odhodki naložb	12.656.011	10.638.299	119,0
1. Amortizacija naložb sredstev, ki niso potrebna za obratovanje	139.121	86.970	160,0
2. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni odhodki	0	718.760	0,0
3. Prevrednotovalni finančni odhodki	12.173.565	9.626.269	126,5
4. Izgube pri odtujitvah naložb	343.324	206.300	166,4
VI. Razporejen donos naložb, prenesen v izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdrav. zav. (A II)	-2.398.687	-633.221	378,8
VII. Drugi prihodki iz zavarovanj	6.434.602	4.163.707	154,5
1. Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	6.434.602	4.163.707	154,5
VIII. Drugi odhodki iz zavarovanj	5.463.081	5.684.883	96,1
1. Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	5.463.081	5.684.883	96,1
IX. Drugi prihodki	8.619	117.989	7,3
1. Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj	8.619	117.989	7,3
X. Drugi odhodki	140.277	147.854	94,9
1. Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj	140.277	147.854	94,9
XI. Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (I+II+III+IV-V-VI+VII-VIII+IX-X)	45.021.864	34.763.864	129,5
1. Poslovni izid obračunskega obdobja iz premoženjskih zavarovanj	45.021.864	34.763.864	129,5

(v EUR)	2018	2017	Indeks
XIV. Davek iz dobička	3.525.687	1.661.173	212,2
1.1. Davek iz dobička pri premoženjskih zavarovanjih	3.525.687	1.661.173	212,2
XV. Odloženi davki	-371.319	128.499	-289,0
1.1. Odloženi davki pri premoženjskih zavarovanjih	-371.319	128.499	-289,0
XVI. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja (XIII-XIV+XV)	41.867.497	32.974.192	127,0
Razčlenitev poslovnega izida			
- Iz premoženjskih zavarovanj	41.867.497	32.974.192	127,0
D. Izračun vseobsegajočega donosa			
I. Čisti poslovni izid poslovnega leta po obdavčitvi	41.867.497	32.974.192	127,0
II. Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	-1.080.135	34.502	-3.130,6
a) Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	27.248	15.289	178,2
5. Druge postavke, ki se v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrstile v poslovni izid	29.779	16.894	176,3
6. Davek od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	-2.531	-1.605	157,7
b) Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	-1.107.382	19.213	-5.763,7
1. Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	-1.367.140	23.719	-5.763,9
5. Davek od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	259.758	-4.506	-5.764,7
III. Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi (I + II)	40.787.362	33.008.694	123,6

PRILOGA C – SLOVAR IZBRANIH STROKOVNIH IZRAZOV IN NAČINOV IZRAČUNA

BVAL cena. Iz angl. Bloomberg valuation. Cena, pridobljena iz informacijskega sistema Bloomberg.
CBBT cena. Angl. Composite Bloomberg Bond Trader. Je zaključna cena objavljena v sistemu Bloomberg, ki temelji na zavezujočih ponudbah.
Cedent, cedirati, cesija. Cedent je zavarovatelj, ki koristi storitve pozavarovaltelja. Cedirati pomeni odstopiti delež prevzetega zavarovanja pozavarovaltelju. Cesija je delež zavarovanja, ki ga cedent odstopi pozavarovaltelju.
Cenovno tveganje. Tveganje, da bo obračunana (po)zavarovalna premija premajhna za obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo (po)zavarovanja.
Čist/kosmat. V zavarovalstvu se izraza kosmat in čist običajno nanašata na količine ali kazalnike pred in po odbitku pozavarovanja.
Čiste premije. Premije, obračunane po vseh policah, sklenjenih in obnovljenih v danem obdobju, ne glede na to, ali so bile zaslužene ali ne. Čiste premije so premije po odbitku pozavarovanja.
Čiste škode. Zavarovalnine ali odškodnine, obračunane v danem obdobju za v celoti ali delno rešene škode, vključno s stroški reševanja škodnih zahtevkov, ter zmanjšane za prihodke od uveljavljenih regresov in deležev pozavarovalteljev in sozavarovalteljev.
Čisti kombinirani količnik. Vsi odhodki (razen iz naložbenja) v odstotku od vseh prihodkov (razen iz naložbenja). Količnik za skupino je izračunan za poslovna odseka pozavarovanje in premoženjska zavarovanja.
Čisti merodajni škodni količnik. Čisti odhodki za škode s spremembo drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij v odstotku od čistih prihodkov od zavarovalnih premij. Količnik za skupino je izračunan za poslovna odseka pozavarovanje in premoženjska zavarovanja.
Čisti obratovalni stroški. Obratovalni stroški, zmanjšani za prihodke od provizij.
Čisti odhodki za škode. Obračunani čisti zneski škod (kr. čiste škode) za dano obdobje, popravljeni za spremembo čistih škodnih rezervacij.
Čisti poslovni izid na delnico. Čisti poslovni izid v odstotku od tehtanega povprečnega števila uveljavljajočih se delnic.
Čisti prihodki od (zavarovalnih) premij. Obračunane čiste zavarovalne premije (kr. čiste premije) za dano obdobje, popravljene za spremembo v čistih prenosnih premijah.
Čisti stroškovni količnik. Obratovalni stroški, zmanjšani za prihodke od provizij, v odstotku od čistih prihodkov od zavarovalnih premij. Količnik za skupino je izračunan za poslovne odseke pozavarovanje, premoženje in življenje.
CODM. Iz angl. Chief Operating Decision Maker (glavni nosilec odločanja družbe) je lahko ena oseba, odgovorna za spremljanje rezultatov posameznega poslovnega odseka, lahko pa je to skupina ljudi, ki so odgovorni za alokacijo resursov ter spremljanje in ocenjevanje rezultatov poslovanja.
Direktni zavarovatelj. Zavarovalnica, ki je v neposrednem pogodbenem razmerju z imetnikom zavarovalne police (fizična oseba, podjetje ali organizacija).
Dividendna donosnost. Razmerje med vrednostjo dividende na delnico in drsečim povprečjem tečaja delnice v obdobju.
Donos naložbenega portfelja. Izračunan iz postavk izkaza poslovnega izida: prihodki od naložb v odvisne in pridružene družbe + prihodki od naložb + prihodki naložbenih nepremičnin – odhodki od naložb v odvisne in pridružene družbe – odhodki od finančnih sredstev in obveznosti – odhodki naložbenih nepremičnin. Prihodki in odhodki naložbenih nepremičnin so vključeni v postavki drugi prihodki oziroma odhodki. Donos naložbenega portfelja ne vključuje čistih neiztrženih dobičkov in izgub naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, saj ti ne vplivajo na izkaz poslovnega izida. Skladno s tema postavkama se giblje matematična rezervacija zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.
Donosnost lastniškega kapitala. Čisti poslovni izid obdobja v odstotku od povprečnega stanja lastniškega kapitala v obdobju.

Donosnost naložbenega portfelja. Donos naložbenega portfelja v odstotku od povprečnega stanja naložbenega portfelja. Vključuje naslednje postavke izkaza finančnega položaja: naložbene nepremičnine, finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe, finančne naložbe in denar in denarne ustreznike. Povprečno stanje je izračunano iz stanja naložbenega portfelja na dan priprave izkazov in stanja konec predhodnega leta.
EIOPA. Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine.
Enostavni škodni količnik. Kosmate škode v odstotku od kosmatih premij.
Fakultativno pozavarovanje. Način pozavarovanja, po katerem ima cedirajoča družba možnost cedirati, pozavarovatelj pa ima možnost sprejeti ali zavrniti posamezna tveganja zavarovalne police. Pogosto se uporablja za pozavarovanje večjih tveganj ali za zneske nad limiti že pozavarovanih delov tveganj.
FATCA. Zakon o spoštovanju davčnih predpisov v zvezi z računi v tujini (angl. Foreign Account Tax Compliance Act); dodatne informacije na http://www.sava-re.si/si/o-druzbi/FATCA/
Finančne naložbe. Finančne naložbe ne vključujejo finančnih naložb v pridružene družbe, naložbenih nepremičnin ter denarja in denarnih ustreznikov.
Finančno tveganje. Sestavljajo ga tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti, tveganje obrestne mere, tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev, tveganje alternativnih naložb, valutno tveganje, likvidnostno tveganje in kreditno tveganje.
IBNER. Rezervacije za nastale, ne dovolj prijavljene škode (prijavljene v nezadostni višini).
IBNR. Rezervacije za nastale, še neprijavljene škode.
Knjigovodska vrednost delnice. Razmerje med stanjem kapitala in tehtanim povprečnim številom uveljavljajočih se delnic.
Količnik administrativnih stroškov. Količnik obratovalnih stroškov, zmanjšanih za stroške pridobivanja zavarovanj in spremembo v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj, v odstotku od kosmatih obračunanih premij.
Količnik lastne izravnave. Obračunane čiste zavarovalne premije v odstotku od obračunanih kosmatih zavarovalnih premij.
Konsolidirana knjigovodska vrednost delnice. Razmerje med konsolidiranim stanjem kapitala in tehtanim povprečnim številom uveljavljajočih se delnic.
Konsolidirani čisti poslovni izid na delnico. Čisti poslovni izid lastnikov obvladujoče družbe v odstotku od tehtanega povprečnega števila uveljavljajočih se delnic.
Kosmat/čist. V zavarovalstvu se izraza kosmat in čist običajno nanašata na količine ali kazalnike pred in po odbitku pozavarovanja.
Kosmate premije. Premije, obračunane po vseh policah, sklenjenih in obnovljenih v danem obdobju, ne glede na to, ali so bile zaslužene ali ne. Kosmate premije so premije pred odbitkom pozavarovanja.
Kosmate škode. Zavarovalnine ali odškodnine, obračunane v danem obdobju za v celoti ali delno rešene škode, vključno s stroški reševanja škodnih zahtevkov, in zmanjšane za prihodke od uveljavljenih regresov. Kosmate škode so škode pred odbitkom pozavarovanja.
Kosmati merodajni škodni količnik. Kosmate škode s spremembo kosmatih škodnih rezervacij v odstotku od kosmatih premij s spremembo kosmatih prenosnih premij. Količnik za skupino je izračunan za poslovna odseka pozavarovanje in premoženjska zavarovanja.
Kosmati obratovalni stroški. Obratovalni stroški brez spremembe v razmejenih stroških pridobivanja (stroški pridobivanja zavarovanj in drugi obratovalni stroški).
Kosmati stroškovni količnik. Kosmati obratovalni stroški v odstotku od obračunanih kosmatih zavarovalnih premij. Količnik za skupino je izračunan za poslovne odseke pozavarovanje, premoženje in življenje.
Kreditno tveganje. Tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju zavarovalnice zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev vrednostnih papirjev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov, ki so jim izpostavljene zavarovalnice v obliki tveganja neplačila nasprotne stranke, tveganja spremembe kreditnega pribitka in tveganja koncentracije tržnega tveganja.
Lastni delež. Znesek ali del tveganja (škode), ki ga cedirajoča družba zadrži za lasten račun, in ne pozavaruje. Škode in pripadajoče stroške, ki presegajo višino lastnega deleža, potem plača pozavarovatelj cedirajoči družbi do limita odškodnine, navedenega v pozavarovalni pogodbi. V proporcionalnem pozavarovanju je lastni delež običajno odstotek zavarovalne vsote izvirne police. V proporcionalnem pozavarovanju pa je lastni delež običajno izražen kot absolutni znesek škode, odstotek škode ali škodni količnik.
Lastni viri. Sredstva, ki predstavljajo kapital družbe.
Likvidnostno tveganje. Tveganje (po)zavarovalnice, da ne more unovčiti naložb in drugih sredstev za poravnavo svojih finančnih obveznosti, ko te zapadejo.
Načrt neprekinjenega delovanja. Dokument, ki vključuje postopke zagotavljanja neprekinjenega delovanja ključnih delovnih procesov in sistemov. Krizni načrt je sestavni del načrta neprekinjenega poslovanja ter določa tehnične in organizacijske ukrepe za ponovno vzpostavitev delovanja in zmanjšanja posledic hudih motenj poslovanja.

Naložbeni portfelj. Naložbeni portfelj vključuje finančne naložbe v pridružene družbe, naložbene nepremičnine ter denar in denarne ustreznike.
Neproporcionalno pozavarovanje (presežkovno pozavarovanje). Pozavarovalni dogovor, po katerem pozavarovatelj odškoduje cedirajočo družbo za del škode nad določeno višino (običajno izraženo v denarnem znesku), za katero je cedirajoča družba sklenila pogodbo. Določi se prioriteta; del škode, ki presega tak znesek, plača pozavarovatelj.
Obračunane zavarovalne premije. Premije, obračunane po vseh policah, sklenjenih in obnovljenih v danem obdobju, ne glede na to, ali so bile zaslužene ali ne. Kosmat/čist – pred/po odbitku pozavarovanja. Obračunane kosmate zavarovalne premije (kr. kosmate premije). Obračunane čiste zavarovalne premije (kr. čiste premije)
Obračunani zneski škod. Zavarovalnina ali odškodnina, obračunana v danem obdobju za v celoti ali delno rešene škode, vključno s stroški reševanja škodnih zahtevkov. Kosmat/čist – pred/po odbitku pozavarovanja. Obračunani kosmati zneski škod, zmanjšani za prihodke od uveljavljenih regresov (kr. kosmate škode). Obračunani čisti zneski škod (kr. čiste škode)
Obračunska valuta. Vsaka lokalna valuta, v kateri je nominirana obračunska dokumentacija. Obračuni na osnovi posamezne pozavarovalne pogodbe so lahko nominirani v več različnih obračunskih valutah. Nanjo so načeloma vezane obveznosti in terjatve do cedenta in zato tudi pozavarovatelja.
Odvisna družba. Družba, ki jo obvladuje druga družba.
Operativna meja. Na podlagi izraženih mej dovoljenega tveganja se postavijo operativne omejitve za posamezna področja. Pomenijo zgornjo mejo, ki je sprejemljiva za posamezno tveganje in omogočajo, da družba ostane znotraj okvirov za prevzem tveganj.
Operativno tveganje. Tveganje izgube zavarovalnice zaradi neprimernega ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi ali delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.
ORSA. Lastna ocena tveganj in solventnosti (angl. own risk and solvency assessment): lastna ocena tveganj, povezanih s poslovnim in strateškim načrtom družbe, ter ocena ustreznosti lastnih virov sredstev za njihovo pokrivanje
OTC trg. Angl. over the counter. Transakcija preko OTC trga pomeni transakcijo med dvema strankama z vrednostnimi papirji ali drugimi finančnimi instrumenti zunaj organiziranega trga.
Poslovni prihodki. Vsi prihodki, razen iz naložbenja.
Prenosne premije. Del obračunanih premij, ki se nanaša na nepotečeni del obdobja veljavnosti police in se pripiše ter pripozna kot prihodek v prihodnjih letih.
Pridružena družba. Družba, v kateri ima naložbenik pomemben vpliv (moč sodelovati pri odločitvah o finančni in poslovni politiki družbe) in ki ni niti odvisna družba niti naložbenikovo skupno vlaganje.
Primerni lastni viri sredstev. Lastni viri sredstev, primerni za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Pripravljenost za prevzem tveganj. Stopnja tveganja, ki jo je družba pripravljena prevzeti v skladu z njenimi strateškimi cilji. Opredeljena je s sprejemljivim solventnostnim količnikom, stopnjo likvidnosti sredstev, dobičkovnostjo zavarovalnih produktov in tveganjem ugleda.
Prodornost zavarovalnega trga. Obračunane kosmate zavarovalne premije kot odstotek od kosmatega družbenega proizvoda.
Proporcionalno pozavarovanje. Pozavarovalni dogovor, po katerem pozavarovatelj odškoduje cedirajočo družbo proti plačilu vnaprej dogovorjenega dela premije za isti del škod iz vsake police, ki jo je sklenila cedirajoča družba. Proporcionalno zavarovanje lahko še naprej razdelimo na dve glavni vrsti: kvotno pozavarovanje in vsotno-presežkovno pozavarovanje.
RBNS. Rezervacije za prijavljene, še ne poravnane škode (rezervacije po popisu).
Register premoženjskih zavarovanj. Premoženje, namenjeno kritju zavarovalno-tehničnih rezervacij.
Register tveganj. Seznam vseh prepoznanih tveganj, ki ga družba vodi in redno posodablja.
Register življenjskih zavarovanj. Premoženje, namenjeno kritju matematičnih rezervacij.
Retrocesija. Pozavarovanje, ki ga pridobijo pozavarovateljji; transakcija, s katero pozavarovatelj cedira tveganja drugemu pozavarovatelju.
Škodnopresežkovno pozavarovanje. Vrsta pozavarovanja, pri katerem se zavarovatelj zaveže, da bo plačal določen del škodnega zahtevka, ti. lastni delež, pozavarovatelj pa se zaveže, da bo plačal škodo (ali del škode), ki presega takšen lastni delež.
Solventnostni količnik. Količnik primernih lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala. Količnik, ki presega 100 odstotkov, kaže, da ima družba dovolj virov za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Standardna formula. Niz izračunov, ki so določeni s predpisi Solventnost II in se uporabljajo za določitev zahtevanega solventnostnega kapitala.

Strateško tveganje. Tveganje nepričakovanega znižanja vrednosti družbe zaradi škodljivega učinka odločitev vodstva, sprememb poslovnega in pravnega okolja ter tržnega razvoja.
Transakcijska valuta. Valuta, v kateri poteka plačilni promet za pogodbene salde iz naslova pozavarovalnih pogodb.
Tržno tveganje. Sestavljajo ga tveganje obrestne mere, tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev in valutno tveganje.
Tveganje lastniških vrednostnih papirjev. Občutljivost vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe v višini ali nestanovitnosti tržnih cen delnic.
Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij. Tveganje, da zavarovalno-tehnične rezervacije niso oblikovane v zadostni višini glede na prevzete obveznosti iz (po)zavarovalnih poslov.
Tveganje obrestne mere. Občutljivost vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe v časovni sestavi obrestnih mer ali nestanovitnosti obrestnih mer.
Tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje. Tveganje, da bo prišlo do izgub zaradi napačne izbire in odobritve sprejema tveganja v (po)zavarovanje
Tveganje samopridržaja. Tveganje, da pride do velikih čistih (agregatnih) škod zaradi katastrof ali koncentriranega škodnega dogajanja.
Tveganje spremembe cen nepremičnin je tveganje, da bi se vrednost naložb zmanjšala zaradi nihanja cen nepremičnin.
Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev je tveganje, da bi se vrednost naložb zmanjšala zaradi nihanja cen lastniških vrednostnih papirjev
Tveganje škod. Tveganje, da bo število škod večje, kot je bilo pričakovano, ali pa bo povprečna višina škod večja, kot je bilo pričakovano.
Tveganje ugleda. Tveganje nastanka izgube zaradi negativne podobe, ki jo imajo o zavarovalnici njeni zavarovanci, poslovni partnerji, lastniki in vlagatelji, nadzorniki ali ostali deležniki.
Tveganje zavarovalno-tehničnih rezervacij. Tveganje, da so zavarovalno-tehnične rezervacije manjše, kot bi morale biti.
Univerzalna zavarovalnica (kompozitna zavarovalnica). Zavarovalnica, ki sklepa tako življenjska kot tudi premoženjska zavarovanja.
Valutno tveganje. Občutljivost vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe v višini ali nestanovitnosti menjalnih tečajev .
Vseobsegajoči donos. Vseobsegajoči donos je sestavljen iz dveh delov. Prvi del predstavlja čisti poslovni izid obračunskega obdobja, ugotovljen v izkazu poslovnega izida. Drugi del predstavlja drugi vseobsegajoči donos, kjer so izkazani učinki drugih postavk prihodkov in odhodkov, ki niso pripoznani v izkazu poslovnega izida, vplivajo pa na velikost lastniškega kapitala, in sicer pretežno preko spremembe presežka iz prevrednotenja.
Zahtevani minimalni kapital. Zahtevani minimalni kapital je enak znesku primernih osnovnih lastnih virov sredstev, pod katerim bi bili zavarovalci, zavarovanci ali drugi upravičenci zavarovalnih pogodb izpostavljeni nesprejemljivi stopnji tveganja, če se zavarovalnici dovoli nadaljnje poslovanje.
Zahtevani solventnostni kapital (SCR). Kapital, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu vseh merljivih tveganj, vključujoč tveganja premoženjskih zavarovanj, tveganja življenjskih zavarovanj, tveganja zdravstvenih zavarovanj, tržna tveganja, tveganja nasprotne stranke in operativna tveganja.
Zavarovalna gostota. Obračunane kosmate zavarovalne premije kot odstotek od števila prebivalcev.
Zavarovalno tveganje. Tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti zaradi neustreznih premij in neustreznih predpostavk, upoštevanih v izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij. Zavarovalna tveganja delimo na tveganja pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje, cenovno tveganje, tveganje škod, tveganje samopridržaja in tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij.
Zavarovalno-tehnični izid. Izid iz zavarovalnih poslov za razliko od izida od naložbenja in izida ostalih postavk
Znesek uveljavljenih regresnih terjatev (kr. regresne terjatve). Znesek regresnih zahtevkov, ki so bili v opazovanem obdobju na podlagi dogovora z regresnim zavezancem, sodbe pristojnega sodišča, pri kreditnih zavarovanjih pa z izplačilom zavarovalnine oblikovani kot regresna terjatev.

PRILOGA Č – GRI KAZALO¹⁵³

SPLOŠNA STANDARDNA RAZKRITJA			
GRI standard in razkritje	Opis	Poglavje	Meja poročanja in opombe/omejitve
GRI 101: Osnova 2018			
GRI 102: Splošna razkritja 2018			
Predstavitev organizacije 2018			
102-1	Ime organizacije	p. 2.1	Sava Re
102-2	Blagovne znamke, produkti in storitve	p. 2.7, p. 2.8	skupina Sava Re
102-3	Sedež organizacije	p. 2.1	Sava Re
102-4	Države, v katerih organizacija deluje	p. 2.6	skupina Sava Re
102-5	Lastništvo in pravna oblika	p. 2.1, p. 5.6	Sava Re
102-6	Trgi (geografska, sektorska razdelitev in tipi odjemalcev)	p. 2.8, pred p. 19	skupina Sava Re
102-7	Velikost organizacije	p. 2.8, p. 10.3.1, p. 16.2, p. 17.2, p. 20.3.3	skupina Sava Re
102-8	Informacije o zaposlenih	p. 5.3.2, p. 10.1, p. 10.3.1, p. 20.3.3	skupina Sava Re
102-9	Opis oskrbne verige organizacije	p. 13	skupina Sava Re
102-10	Pomembnejše spremembe v organizaciji	p. 2.9	skupina Sava Re
102-11	Previdnostni pristop in načela	p. 11, p. 17.6, p. 20.4, p. 23.5	skupina Sava Re
102-12	Zunanje listine, načela in druge ekonomske, okoljske in družbene pobude, katerih podpisnica in podpornica je organizacija	p. 13	Sava Re in Zavarovalnica Sava
102-13	Članstvo v organizacijah	p. 13	Sava Re
Strategija			
102-14	Izjava najvišjega nosilca odločanja v organizaciji o pomenu trajnostnega razvoja za organizacijo in strategija	p. 1	Sava Re
Etika in integriteta			
102-16	Vrednote, načela, standardi in načela ravnanja, kot so kodeksi ravnanja in etični kodeks	p. 5.3, p. 6.1, p. 13	skupina Sava Re
Upravljanje			
102-18	Organizacijska struktura	p. 2.8, p. 5.3, p. 20.3.5	skupina Sava Re

¹⁵³ GRI 102-55

SPLOŠNA STANDARDNA RAZKRITJA			
GRI standard in razkritje	Opis	Poglavje	Meja poročanja in opombe/omejitve
Deležniki			
102-40	Seznam deležnikov	p. 13	skupina Sava Re
102-41	Kolektivna pogodba	p. 10.3.1, p. 13, p. 20.3.3	skupina Sava Re
102-42	Identifikacija in izbor deležnikov	p. 3.3, p. 13	skupina Sava Re
102-43	Vključevanje deležnikov	p. 3.3, p. 13	skupina Sava Re Deležniki niso bili vključeni v proces priprave TP.
102-44	Ključne teme in vprašanja, izpostavljena v procesu sodelovanja z deležniki ter odziv organizacije nanje (tudi prek poročanja)	p. 13	skupina Sava Re Deležniki niso bili vključeni v proces priprave TP, zato družba nima odzivov.
Podatki o poročilu			
102-45	subjekti, vključeni v konsolidirane računovodske izkaze	p. 13, p. 2.5, p. 17.2	skupina Sava Re
102-46	Proces določanja vsebine poročila in določitev meje	p. 13	skupina Sava Re Deležniki niso bili vključeni v proces priprave TP, zato ni bila izdelana matrika bistvenosti.
102-47	Seznam bistvenih vsebin	p. 13	skupina Sava Re
102-48	Učinki sprememb podatkov iz predhodnih poročil in razlogi za spremembe	p. 13	skupina Sava Re Poročilo ne vsebuje popravljenih izjav.
102-49	Pomembnejše spremembe v primerjavi s predhodnimi obdobji poročanja v zvezi z zamejitvijo obsega in tem	p. 13	skupina Sava Re Obseg tem se ni bistveno spremenil.
102-50	Obdobje poročanja	p. 13	skupina Sava Re
102-51	Datum zadnjega poročila	p. 13	skupina Sava Re Zadnje Letno poročilo skupine Sava Re in Save Re, d. d., za leto 2017 je bilo objavljeno 5. 4. 2018.
102-52	Cikel poročanja	p. 13	skupina Sava Re Letno
102-53	Kontaktne podatki za vprašanja v zvezi s poročilom	p. 2.1	skupina Sava Re
102-54	Sklic glede poročanja v skladu z GRI standardi	p. 13	skupina Sava Re
102-55	Kazalo po smernicah GRI	p. 13	skupina Sava Re
102-56	Zunanja preveritev poročanja	p. 13	/

SPECIFIČNA STANDARDNA RAZKRITJA			
Upravljavski pristopi in razkritja	Bistvene teme	Poglavje	Razlogi za opustitev/pojasnila
EKONOMSKI VPLIVI			
GRI 201: Ekonomska uspešnost			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 6.3, p. 10.1, p. 10.3, p. 10.4, p. 10.5, p. 13, p. 20.3.1, p. 20.3.3, p. 20.3.4, p. 20.3.5	skupina Sava Re
201-1	Neposredno ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost	p. 13	skupina Sava Re
201-2	Finančni vplivi in druga tveganja ter priložnosti za dejavnosti organizacije, povezana s klimatskimi spremembami	p. 2.2, p. 8.1, p. 13, p. 20.1	skupina Sava Re
201-3	Obveznosti iz pokojninskega načrta	p. 13	skupina Sava Re
201-4	Finančna pomoč, prejeta s strani države	p. 3.2, p. 5.6, p. 13	skupina Sava Re
GRI 202: Prisotnost na trgu			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	skupina Sava Re
202-2	Delež lokalnega kadra v višjem menedžmentu	p. 2.8, p. 5.3.4	skupina Sava Re
GRI 203: Posredni ekonomski vplivi			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	skupina Sava Re
203-1	Razvoj in vpliv pomembnejših infrastrukturnih vlaganj ter storitev, ki jih organizacija podpira	p. 13	skupina Sava Re
203-2	Pomembni posredni gospodarski vplivi	p. 13	skupina Sava Re
GRI 204: Nabavna praksa			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	skupina Sava Re
204-1	Delež izdatkov za lokalne dobavitelje	p. 13	skupina Sava Re O deležu ne poročamo.
GRI 205: Preprečevanje korupcije			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	skupina Sava Re
205-1	Število in delež aktivnosti, pri katerih so bila preverjena tveganja, povezana s korupcijo	p. 13	skupina Sava Re
205-3	Primeri korupcije in izvedeni ukrepi	P.13	skupina Sava Re

SPECIFIČNA STANDARDNA RAZKRITJA			
Upravljavski pristopi in razkritja	Bistvene teme	Poglavje	Razlogi za opustitev/pojasnila
OKOLJSKI VPLIVI			
GRI 302: Energija			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	Sava Re, Zavarovalnica Sava, Sava pokojninska
302-1	Poraba energije v organizaciji	p. 13	Sava Re, Zavarovalnica Sava
GRI 306: Odpadne vode in odpadki			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	Sava Re, Zavarovalnica Sava, Sava pokojninska
306-2	Celotna količina odpadkov po vrsti in načinu odstranjevanja	p. 13	Sava Re, Zavarovalnica Sava, Sava pokojninska
GRI 308: Okoljska preveritev dobaviteljev			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	Skupina Sava Re
308-1	Delež novih dobaviteljev, pri katerih je bil opravljen pregled po okoljskih merilih	p. 13	Sava Re Deleža ne razkrivamo.

SPECIFIČNA STANDARDNA RAZKRITJA			
Upravljavski pristopi in razkritja	Bistvene teme	Poglavje	Razlogi za opustitev/pojasnila
DRUŽBENI VPLIVI			
GRI 401: Zaposlovanje			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 10, p. 20.3	Skupina Sava Re
401-1	Zaposlovanje in fluktuacija	p. 10.3.2, p. 13, p. 20.3.3	skupina Sava Re
GRI 403: Varstvo in zdravje pri delu			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 10, p. 20.3	Skupina Sava Re
403-2	Odsotnost z delovnega mesta	p. 10.3.1, p. 20.3.3	skupina Sava Re
GRI 404: Izobraževanje			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 10, p. 20.3	Skupina Sava Re
404-1	Povprečno število ur izobraževanja po zaposlenem	p. 10.4, p. 13, p. 20.3.4	skupina Sava Re
404-3	Delež zaposlenih, vključenih v ocenjevanje delovne uspešnosti	p. 10.5.1, p. 13, p. 20.3.5	skupina Sava Re
GRI 405: Različnost in enake možnosti			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 10, p. 20.3	Skupina Sava Re
405-1	Raznolikost v organih vodenja in zaposlenih	p. 5.3.2, p. 10.3.1, p. 13, p. 20.3.3	skupina Sava Re
405-2	Stopnja osnovne plače žensk v primerjavi z moškimi v vseh kategorijah zaposlenih	p. 20.3.3	Sava Re
413: Lokalne skupnosti			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	Skupina Sava Re
413-1	Delež aktivnosti, pri katerih je bila vključena lokalna skupnost, so bili preverjeni določeni vplivi in narejeni razvojni programi	p. 13	skupina Sava Re
GRI 414: Ocena dobaviteljev z vidika vpliva na družbo			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	Sava Re in Zavarovalnica Sava
414-1	Novi dobavitelje, ki so bili ocenjeni z vidika družbenih kriterijev	p. 13	Sava Re in Zavarovalnica Sava
GRI 417: Trženje in označevanje izdelkov			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	Skupina Sava Re
417-1	Vrste predpisanih informacij o izdelkih in storitvah	p. 13	skupina Sava Re
GRI 419: Skladnost			
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop	p. 13	Skupina Sava Re
419-1	Neskladnost z zakoni in pravili	p. 13	skupina Sava Re

Dokument pripravili:

Martin Albreht, višji specialist v sektorju računovodstva
 Anja Bobnar, strokovna sodelavka v sektorju za korporativne finance in kontroling
 Andreja Cedilnik, izvršna direktorica sektorja za korporativne finance in kontroling
 Andreja Čič, specialistka v aktuariatu
 Nataša Đukić, izvršna direktorica sektorja za upravljanje tveganj
 Špela Ferkolj, specialistka v sektorju za korporativne finance in kontroling
 Helena Flis, specialistka v sektorju za korporativne finance in kontroling
 Blaž Garbajs, specialist v poslovnem sektorju financ
 Mojca Gornjak, vodja službe računovodstva družbe
 Tanja Grahek, specialistka v službi za upravljanje kadrov
 Klara Hauko, direktorica službe za upravljanje kadrov
 Marko Jazbec, predsednik uprave
 Janja Karlaš, strokovna sodelavka v sektorju za korporativne finance in kontroling
 Jure Košir, direktor področja upravljanja sredstev in obveznosti
 Tjaša Vozel Kokalj, strokovna sodelavka za splošne zadeve
 Nika Matjan, višji specialist v kabinetu uprave
 Igor Manohin, specialist v sektorju za korporativne finance in kontroling
 Jožica Palčič, direktorica službe notranje revizije
 Polona Pirš Zupančič, članica uprave
 Vida Plestenjak, strokovna sodelavka za upravljanje kadrov
 Andreja Rahne, izvršna direktorica računovodskega sektorja
 Klemen Pervanje, strokovni sodelavec v sektorju za upravljanje tveganj
 Matjaž Stražišar, direktor službe za IT
 Mateja Šurla Ovniček, strokovna sodelavka v poslovnem sektorju financ
 Katja Vavpetič, direktorica aktuariata
 Nada Zidar, namestnica direktorja področja finančnega poslovanja